

ဆဋ္ဌသဂ္ဗီတိပုစ္ဆက
အရှုမဟာပဏ္ဍာတ
ကျေးဇူးတော်ရှင်
မဟာဓမ္မဘဏ်ဘဏ်ကြံး
ဟောကြားတော်မူသော

အရှုပုထာဝါသ
တရားတော်

သာသနာ-၂၅၅၁

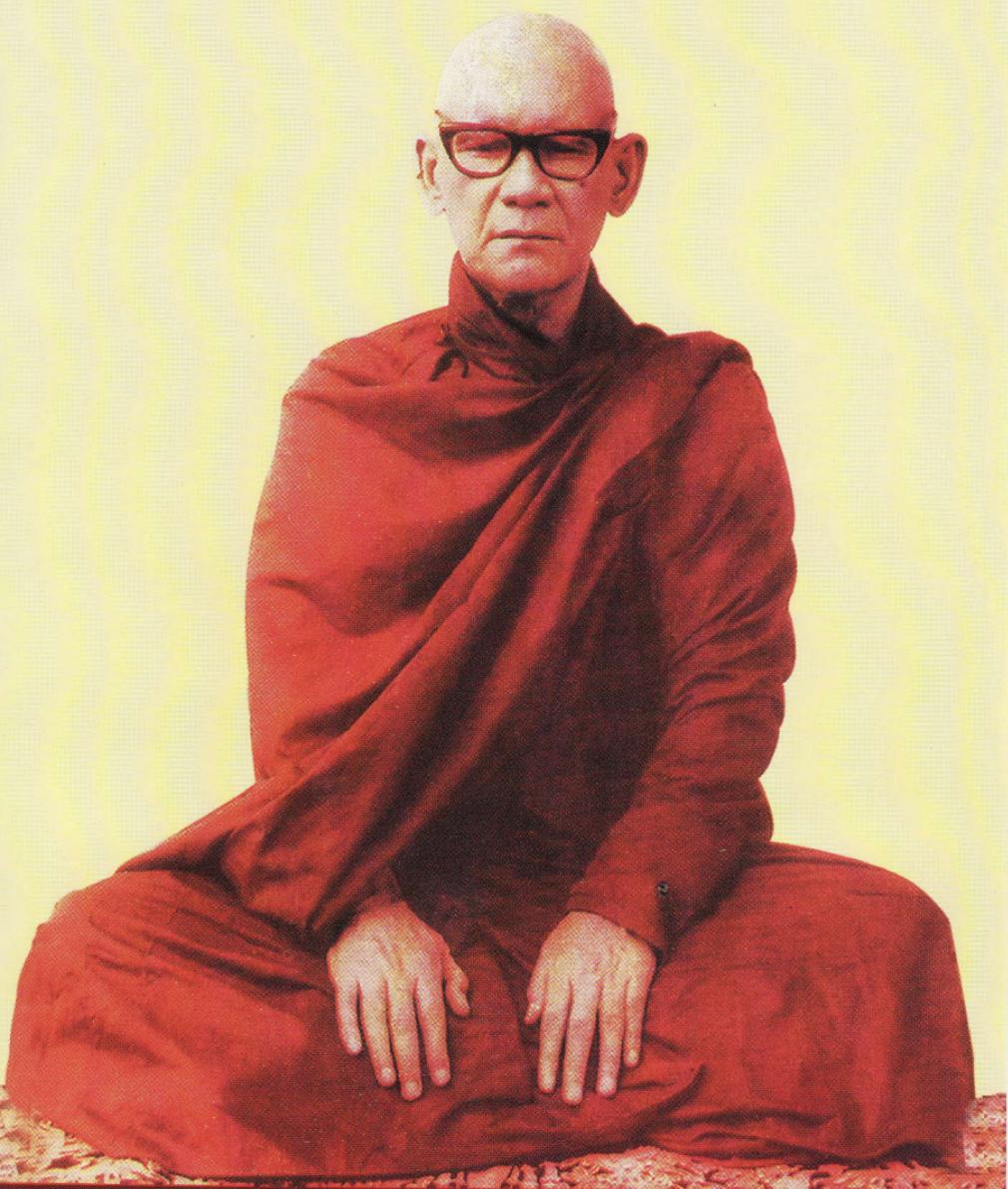
ကောဇာ-၁၃၆၉

ခရစ်-၂၀၀၈

အရိပ္ပာဝါသတရာရားတော်ဆောင်ပုဒ်များ

- ၁။ ငါးအင်ပယ်လေ၊ ဂုဏ်ဖြောက်ထွေ၊ စုံစွဲ တောင့်တစ်ပါး။
- ၂။ လေးရပ်မှိကာ၊ ပယ်ရှင်းရာ၊ သစ္ာ သီးသန့်များ။
- ၃။ ရှာမိုးကင်းစင်၊ ကုံးကြည်လင်၊ ထွက်ဝင် ဦးမြိမ်းစေသား။
- ၄။ စိတ်ကောင်းစွာဂွေတ်၊ ပညာဂွေတ်၊ မချွေတ် ဂုဏ်ဆယ်ပါး။
- ၅။ အရိယာဝါသ၊ ဟောဖော်ပြ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား။
- ၆။ ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှာ၊ သတိပြု၊ တောင့်မှူ အစဉ်ထား။
- ၇။ မိုးစုံသည်းခဲ့ ရောင်ပယ်လှန်၊ လေးတန် မိုးရာများ။
- ၈။ နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးမိတ်၊ အလျင် ပယ်ဖြောက်လေး။
- ၉။ စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုး၊ ရောဂါမြို့း၊ နှိမ်ချိုး ပယ်ဖြောက်လေး။
- ၁၀။ ထိုင်းမိုင်းပုင်းရဲ၊ ချုပ်နော်မိုးမှတ်သိ ပယ်ဖြောက်လေး။
- ၁၁။ ပုံးစွဲ့ ပူပန်၊ သူကျွန်းခံး အမြန် ပယ်ဖြောက်လေး။
- ၁၂။ ယုံမှားခွဲပာ၊ လမ်းနှစ်ချွဲ တွေ့က ပယ်ဖြောက်လေး။
- ၁၃။ အသံကြားရာ၊ ရှုမှတ်ခဲ့ မှန်စွာ သိပါစေ။
- ၁၄။ အန်းနှစ်ရာ၊ ရှုမှတ်ခဲ့ မှန်စွာ သိပါစေ။
- ၁၅။ အရသာသိရာ၊ ရှုမှတ်ခဲ့ မှန်စွာ သိပါစေ။
- ၁၆။ အတွေ့ထိရာ၊ ရှုမှတ်ခဲ့ မှန်စွာ သိပါစေ။
- ၁၇။ သဘောသိရာ၊ ရှုမှတ်ခဲ့ မှန်စွာ သိပါစေ။
- ၁၈။ ဝမ်းသာ မဖက်၊ စိတ်မပျက်၊ ရှုလျက် လျှစ်လျှော်နေး။
- ၁၉။ ရဟန္တာအသွင်၊ ယောဂိုရှင်၊ ရှုလျှော် ဖြစ်နိုင်ပေး။

အနိဒါနကျေးဇူးတော်ရှင် ဆွဲသံဃှေးတိပုဒ္ဓက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ
မဟာဓာတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ဆန္ဒသကိတ်ပုဂ္ဂက အရှင့်မဟာပဏ္ဍာတ
ကော်မူးတော်ရှင်

မဟာဓမ္မသရာတော်ဘုရားကြီး

ယောကြားတော်မူးလော်စိုး

အရှင့်ယာဝါသတရားတော်

ဘာသာပရေးဆိုင်ရာ စာမျိုးပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခွင့် အမှတ်

[၃၃/၉၇ (၈)]

မျက်နှာဖူး ခွင့်ပြုချက်အမှတ် - [၄၆/၉၅ (၁၀)]

ထုတ်ဝေသည့်အကြိမ် - အငြမအကြိမ်

အုပ်စေ - ၂၀၀၀

ထုတ်ဝေသည့်စုနှစ်

၁၉၉၅-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

၀၁နှီး - (၆၀)ကျပ်

ဦးလှကြိုင်၊ ထုတ်ဝေခွင့် မှတ်ပုံတင်အမှတ် (၂၄၈)

ပုံစံသာသာနှုတ်ဟာအဖွဲ့ချုပ်၊ ၁၆၊ သာသန္တရိပ်သာလမ်း၊ ဗဟန်း

ရန်ကုန်မြို့က ထုတ်ဝေ၍

ဒေါ်ခင်လှ (၀၁၉၇၈)၊ စာပေလောကပုံနှိပ်တိုက် ၧ၃၊ (၃၃)လမ်း၊

ရန်ကုန်မြို့က မျက်နှာဖူးနှင့် အတွင်းစာသားများကို ပုံနှိပ်သည်။

ဤစာအုပ်အမှာ

ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကို အခုလို အချိန်အခါဗျား၌
စက်တင်ပုံနှင့်ခွင့်ရသည်မှာ အချိန်ကောင်း အခါကောင်း ဖိလှသည်ဟု
ယူဆပါသည်။

အကြောင်းကား ယခုအချိန်အခါသည် မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်၌
သတိပြောန် (ကမ္မာဗြာန်း)တရားကို ဗျားများရှုမှတ်ကြသူ ရဟန်း၊ ရှင်၊ ရှု၊
သူတော်စင် ယောဂါအပေါင်းတို့ များပြားလှသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

သုံးလောက ထွေတ်ထား မြတ်စွာဘုရားသည် ကုရှတိုင်း
ကဗျာသဓမ္မနိုင်း၌ ဇနထိုင်ကြသော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ ပရိသတ် လေးပါး
တို့အား စိတ်အညွှန်ကြေးမှ ကင်းဝေးစင်ကြယ်ရန်၊ အရိယာမဂ်ကိုရရန်၊
နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မောက်ပြုရန် တစ်ခုတည်းသော လမ်းမှန်ဖြစ်သော
မဟာသတိပြောနသုတ်ကို ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်၊ ထိုအချိန်မှစ၍
ကုရှတိုင်း၌ အရိယာအကျင့်ကို ကျင့်ကြသူတို့သည် ဆတေက်ထမ်းပိုး
တိုးတက်များပြား လာခဲ့လေသည်၊ ယုတေစွာအဆုံးအားဖြင့် ရေခပ်ရာ
ခိုင်းငင်ရာတို့၌ပင်လျင် သတိပြောနိုင်မှတ်ပါး အခြားသောစကားကို
ပြောဆိုလေ့ မရှိကြကုန်ဟု အဋ္ဌကထာဆရာတို့က ဖွင့်ပြကြလေသည်။

ဤအရိယာအကျင့်ဖြစ်သော သတိပြောန်(ကမ္မာဗြာန်း)တရားကို
ဗျားများ ရှုမှတ်ကြသူတို့ အလွန်တိုးတက်များပြားလာသည် အခါ
မြတ်စွာဘုရားသည် ယခင်က မဟာသတိပြောနသုတ်ကို ဟောကြားတော်

(ယ)

ဗြိုဟာအုပ်ဆမှာစာ

မူခဲ့သော ကုရှတိုင်း ကမ္မာသဓမ္မနိဂုဏ်ပိုင်လျှင် အရိယာဝါသသုတေ
တရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူပြန်လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း
ကုရှတိုင်းသူ တိုင်းသား၊ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ သူတော်စင်အများတို့မှာ
အရိယာတို့၏ စံဒီမိဒီ၏ အရိယာတို့၏နေရား တရားတို့ကို ကြားနာ၍
အရိယာတို့၏ စိတ်နေသောထား ဉာဏ်ရည်ဉာဏ်သွားတို့ကို ကောင်းစွာ
သိကြရပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးဇူးတော်ရှင် မဟာဓည်ဆရာတော် ဘုရားကြီး
သည်လည်း သုသာ-ခုနှစ် တန်ဆောင်မှန်းလပြည့်ကျော် ၆-ရက်နေ့ကစာ၍
ရန်ကုန်မြို့၊ သာသနုရိပ်သာသို့ ကြွေရာက် သီတင်း သုံးတော်မူသောအခါ
သုသာ-ခုနှစ်၊ နတ်တော်လပြည့်နော် ဓမ္မဓဏ္ဍပဝဏ္ဍနှင့်သုတေတရားတော်ကို
ဦးစွာ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ရန်ကုန်မြို့နှင့်တကွ
မြန်မာပြည်အရပ်ရပ်၌ မဟာသတိပဋိနသုတော်၊ အာသီဝိသောပမသုတော်၊
မာလကျုပ္ပါယသုတော်၊ သဏ္ဌာပည့်သုတော်၊ ဝန့်ကသုတော်၊ ဉာဇ္ဇာသပိဘင်္ဂသုတော်၊
အနဏ္ဍလက္ခဏာသုတော်၊ သဏ္ဌာယတန်ပိဘင်္ဂသုတော်၊ မဟာသဏ္ဌာယတန်က
သုတော်၊ မဓိပ္ပါယ်ကသုတော်စသော သဏ္ဌာန်တို့ကို ကာလအေသ အားလုံးစွာ
ဆက်ကာဆက်ကာ ဟောကြားတော်မူခဲ့လေသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း
ရန်ကုန်မြို့နှင့်တကွ မြန်မာနိုင်ငံအရပ်ရပ်တို့၌ သတိပဋိန (ကမ္မာဌာန်း)
တရားများများ ရှုမှတ်ကြသူ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ လူသူတော်စင် အပေါင်းတို့
သည် ရှုံးရှုံးကတော် တိုးတက်များပြားလာခဲ့လေသည်။

ဤသို့၊ သတိပဋိန (ကမ္မာဌာန်း) တရားများများ ရှုမှတ်ကြသူ
ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ သူတော်စင်အပေါင်းတို့ တိုးတက်များပြားသည်

အချိန်တွင် ကျေးဇူးရှင်မဟာဓည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ယောဂါ အပေါင်းတို့ “အရိယာစံအိမ်”၏ အရိယာတို့၏ နေရားတရားကို သိကြရန်အလို့၍ ဤအရိယာဝါသသုတေတရားတော်ကို ဟောကြားတော်မူလေသည်။

ဤအရိယာဝါသသုတေကား—အဂုဏ်တ္ထရန်ကာယ် ဒသကနိပါတ်
ဆဋ္ဌမူ စာမျက်နှာ ၂၇၉၊ ၂၈၀၊ ၂၈၁၊ ၂၉၂ တို့၌ ပထမ အရိယာဝါသနှင့်
ခုတိယ အရိယာဝါသ နှစ်သုတ်ရှိသည်အနက် ခုတိယအရိယာဝါသသုတေ
ဖြစ်ပါသည်။

ဤအရိယာဝါသ တရားစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်မှာ ကျေးဇူးရှင်မဟာဓည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ၃၂၂၄—၄၅၅၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း (၉)ရက်၊
(၁၀)ရက်နေ့၊ ညာများက (ကျောက်တန်းမြို့၊ ညောင်ပိုင်းရွာ၊ ကျောင်းသိမ်
သမုတ်ပွဲမှ အပြန်) ဟံသာဝတီခရိုင်ဝန် ဦးသိန်းအောင်—မင်းကတော်
ဒေါ်ပို့နှင့် သာသနာရေး၊ အသင်းအဖွဲ့များ၏ ဦးစီးခေါင်းဆောင် ဖြစ်သော
ဦးစီးလှ အမျှေးပြုသည် ယောဂါဟောင်း အပေါင်းတို့က ပင့်လျောက်
တောင်းပန်သောကြောင့် သန်လျှင်မြို့၊ သာသနခေါ်မွာစရိယ အဂ္ဂမဟာ
အကျော် အရှင်ဝါဘ္မာသိရှိ၏ မင်းကျောင်း ပထမပြန် စာသင်တို့ကို၌
ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို ဟောကြားတော်မူစဉ်က တရားသူကြီး
ဦးသိန်းဟံသာဝါ အသံဖမ်းယူဆဲလေသည်၊ တရားစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံကို
ဤစာအုပ်နှင့်ဒါန်းတွင် ဖော်ပြထားသည်။

ကော်မူးတော် ရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်
ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကို ခွဲသိမြှုံ၊ ဆိပ်ခွန်ရွာ၊ ရန်ကုန်မြှုံ၊
ကမ္မာအေး မဟာဂန္ဓာရုံကျောင်းတိုက် သိမ်ကျောင်း ရေစက်ချွဲ့၊ ပဲရူးမြှုံ၊
ကြာခတ်ပိုင်းကျောင်းတိုက် သိမ်ကျောင်း ရေစက်ချွဲ့၊ သော်ပိုင်းချောင်းမြှုံ၊
မဟာဓည်ရိပ်သာ သိမ်သမတ်ပွဲ၊ ရန်ကုန်မြှုံ၊ ဘုရားလမ်း၊ ကျားကူး မွောရုံ၊
မဋ္ဌလေးမြှုံ၊ ဝင်းလိုက် ရုပ်ရှင်ရုပိုင်ရှင် ဦးစီမံဝင်း-ဒေါ်ယဉ်ယဉ်တို့၏ အိမ်ရှုံ၊
တရားပွဲတို့၌လည်းကောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်အပြင် အိမ်မဲမြှုံ၊
မြောင်းမြှုံ၊ ဝါးဆယ်မြှုံ၊ လျောင်းမြှုံ၊ တောင်တွေးကြီးမြှုံ၊ ပျော်မော်မြှုံ၊
ပန်းဖော်မြှုံ၊ မိုးတားမြှုံ၊ ခွဲသိုံ၊ ကျောက်မြောင်း၊ မင်းလှ မြှုံ၊ စသော
မြှုံများ၌လည်းကောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့ကြောင်း သိရပါသည်။

ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကို စာအုပ်အဖြစ် ပုံနှိပ်ရန်
လျောက်ထားသူ ဒါယကာ ဦးမြှင့်ဆွဲကား တရားဘက်၌ ဝါသနာ
ပါသူတစ်ဦး ဖြစ်ပါသည်။ ဆွဲသံရိပါယနာ တစ်ခေတ်လုံးမှာ သီရိမဂ္ဂလာ
ကုန်းမြေသိုံ၊ ဆွဲသံရိပါယနာတင်ရန် ထေရဝါဒငါးနိုင်ငံမှ ကြံရောက်တော်
မူကြသော သံယာတော် မြောက်များစွာတို့အား စေတန္ဒာဝန်ထမ်း
သာသန္ဒာအကျိုးဆောင် အဖြစ်ဖြင့် ဆေးဝါးကုသရင်း ထင်ရှားသော
ဆရာတော်ကြီးများအား တရားဗာဟပေတို့ကို မေးလျောက်လေ့ရှိသောကြောင့်
ဆရာတော်ကြီးများက “ဒီဇိုင်းတာက တရားဒေါက်တာပဲ”ဟု ဂုဏ်ပြု
ပြောဆိုခြင်းကို ခံယူရရှိသူတစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။

ဒေါက်တာ၌မြှုံးဆွဲသည် ကိုယ်တွေ့ တရားအားထုတ်နေသူလည်း
ဖြစ်သောကြောင့် ဤအရိယာဝါသတရားတော်ကို ကြားနာရသည်အခါ

ဓမ္မပိတ္တများဖြစ်လာ၍ ဒီနိကြားနာရသလို အများသော ဓမ္မပိတ္တခွဲ
တို့အားလည်း ကြားနာစေလိုပါသည်။ ဒီနိကိုယ်တိုင် တရားအရသာကို
ခံစားရသလို အများသော ဓမ္မပိတ္တခွဲတို့အားလည်း ခံစားစေလိုပါသည်။
ထို့ကြောင့်လည်း ဤအရိယာဝါသတရားတော်ကို စာအိပ်အဖြစ်သို့。
ရောက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကို ဖတ်ရှုကြရသော ဓမ္မအခွဲတော်
အပေါင်းတို့သည် “အရိယာဝါသတို့၏ စံအီမီ” ၏။ အရိယာတို့၏နေရား
တရားတို့ကို သိကြရသောကြောင့် အရိယာတို့၏ ရုပ်ပည်၊ အရိယာတို့၏
အနေအထိုင်၊ အရိယာတို့၏စီစဉ်နေသဘောထား၊ အရိယာတို့၏
ညာထုတ်ပည်-ညာထုတ်သွားတို့ကို မှန်းဆုံး သိနိုင်ကြပေတော့မည်၊ ယခုစေတို့
တရားအားထုတ်ပြီး၊ အားထုတ်ဆဲ ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ၊ ယောဂါအပေါင်း
တို့အားလည်း ခွဲမြားဝေဖို့ ကြည်သို့နိုင်ကြတော့မည်ဖြစ်ကြောင်း ရေးသား
အပ်ပါသည်။

မင်္ဂလာပါခင်များ

မင်္ဂလာ-အောင်မြိုင့်

၁၃၅၉-ခု၊ ဝါဆိုလဆန်း ၁-ရက်။

မာတိကာ

အမြတ်ပေါင်းအရာ

အမျက်နှာ

နိဒါန်း	၁
တရာ့ဆလွှား	၄၁
သုတေသန့်မျဉ်းကြောင်းပဲ	၄၂
သာသန့်မျဉ်းကြောင်းကလေး	၄၂
အရိယာဝါသတရားမျဉ်းကြောင်း	၄၅
အရိယာပုဂ္ဂိုလ် (၈)ပါး	၄၅
အရိယာတို့၏ စံနေအိမ်	၄၇
အရိယာဝါသ(၁၀)ပါး ခေါင်းစဉ်ပါဒီ	၄၈
ရဟန်းနှစ်မျိုး	၅၀
၁-၂ အရိယာဝါသ	၅၅
၃ - အရိယာဝါသ	၅၆
၄-၅ အရိယာဝါသ	၅၇
၆-၇ အရိယာဝါသ	၅၈
၈ - အရိယာဝါသ	၅၈
၉-၁၀ အရိယာဝါသ	၆၉

အခြေခံအရာ

စာမျက်နှာ

အဘောင့်အရှေ့က် အရိယာဝါသ	၆၀
သတိကောင်းပုံ	၆၂
ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ကြည့်ကြ	၆၃
တရေးဆရာတီးထစ်ယောက်က	၆၄
သောတာပန်ဟာ လူကိုသတ်နိုင်သေးသတဲ့	၆၅
အပိုသာတရား	၆၆
ချွားလျှင်သွားတယ်လို့သိပါတဲ့	၇၀
သန်လျှင်ကထွက်တဲ့စာအုပ်ကြီး	၇၁
ငါ သုံးမျိုး	၇၃
ဘုန်းကြီးတို့လဲ အစကမယုံဘူး	၇၄
ကိုယ်တိုင်အားထုတ်ကြည့်တဲ့အခါ	၇၅
သမဂ္ဂညာထိရင့်လာတော့	၇၆
သတင်းစာတစ်စောင်က	၇၇
ဘုန်းကြီးတို့သွားနေကျလမ်းအတိုင်း	၇၈
တွေ့ပြီးသီမှ ညာထုံးအစ်	၈၀
အသိကောင်းလို့ ညာထုံးကောင်းလာပုံ	၈၁
သတိအဘောင့်အရှေ့က်ထားပေးကြ	၈၃
ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှုသတိပြု	၈၅
သူသတ်ပိုလိုကြီး တဗ္ဗဒါနိုက	၈၆
အရှင်သာရီပုံတွေရာကြွဲလာတဲ့အခါ	၈၇
နွားနှုံးအလှူ။	၈၉

အခက္ခနာင်းအရာ

ဓာမျက်နှာ

ဒါနကထာ। သီလကထာ စသည်	၉၀
ပရိယာယိန့်မေး	၉၂
အနဲ့လောမညာ၏	၉၃
တမ္မဒါနိကသေဆုံး	၉၅
တုသိတာ နတ်ပြည်ရောက်	၉၆
ဓန္မဘန်ပုဒ္ဓားမဖြစ်ပုံ	၉၈
အားထုတ်ကြည်ကြစမ်းပါ	၁၀၀
မိုးရာလေးပါးရှိရမယ်ဆိုတဲ့ အရိယာဝါသ	၁၀၁
တရားအားထုတ်လို့ သေတဲ့မသာမရှိ	၁၀၄
တရားအားထုတ်ဆဲမှာ ရှောင်စိုးရာ	၁၀၆
ပယ်လှန်သင့်တာတွေ ပယ်လှန်ပစ်	၁၀၇
အမေရိကန်သား မစွဲတာခုံဟော	၁၁၀
အဂါဝါးပါးကိုယ်ပယ်ပုံ	၁၁၁
နှစ်သက်လိုချင်တာ ကာမွှေ့နှု	၁၁၃
ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှု	၁၁၅
ရဟန်းနှင့် သန်းဝတ္ထု	၁၂၀
စိတ်နှင့်ရှုပ်ကွာမြားပုံ	၁၂၃
ကာမွှေ့နှု ပယ်စိုးရာ ဘုရားပေးသောနည်း	၁၂၅
အရိယာဝါသ အီမ်ဆောက်ရာမှာ	
သွေးရိုတဲ့စရိတ်ရှိရမယ်	၁၂၈
ဆန္ဒနှင့် ဝိရိယလဲလိုတယ်	၁၃၀

အမကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ

တရားမရခြင်းအကြောင်း J-၃ ၁၃၂
ပေသုဝတ္ထာ ၁၃၃
မိတ်စာတ်ပြုပြင်ရေးမှာ	
သတိပဋိနှင့်တရားဟာ အရေးပါ ၁၃၄
တရားရထိက်ပေမယ့် တရားမရ ၁၃၅
မိတ်ဆွဲမကာင်းက တရားမရ ၁၃၆
အရိယာဝါသတရားတော်ကြီး (ဒုတိယလိုင်း) ၁၄၂
ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှုသတိပြု ၁၄၄
နောက်ဆုံးစကားတော် ၁၄၅
လေးတန်ဖို့ရာများ ၁၄၁
မိတ်ပျက်မိတ်ဆုံး ရောက်မျိုး ၁၄၆
ဝေအေပေါကာဝတ္ထာ ၁၄၆
အချင်းချင်းမေတ္တာပျက်တာ ဒေါသ ၁၆၆
ထိုင်းမိုင်းပျင်းရှု ထိန့်မိဒ္ဒ ၁၆၈
တရားအရသာဟာ အဘယ်အရသာနဲ့မှ မတူဘူး ၁၇၀
ပျုံလွင်မှ ပူပန်မှ ညဒ္ဓဗ္ဗာ ကုလား ၁၇၄
ယုံမှားမှုဟာ ဂိုဏ်ပြာ ၁၇၆
ထင်ရှားရာ လွယ်ရာ စြီးရှု ၁၇၉
သွားလျှင်သွားတယ်မှတ် ၁၈၀
အားထုတ်ကြည့်ရင် ကြိုက်မယ် ၁၈၉
ဝါယောစာတ်ကို သိပုံ ၁၉၃

ခေမကြာင်းအရာ

မာမျက်နှာ

ဒုက္ခဝေဒနာကို သီပံ့ ၁၉၈
စိတ်ကို သီပံ့ ၂၀၂
ရုပ်နဲ့နာမ်ကွဲပံ့ ၂၀၅
အကြာင်းနဲ့အကျိုးမျာ ထင်ပံ့ ၂၀၆
သမ္မသနည်။ ၂၀၇
ဥဒယွဲယည်။ ၂၁၁
ဘင်ည်မှ သမီရပေကွာအထိ ၂၁၂
အဂါဇာက်ပါးနှင့် ပြည်စုပံ့ ၂၁၃
ကိုယ့်ဟာကိုယ်စစ်ဆေးကြည် ၂၁၇
သောဘပန်လူထွက် ၂၁၉
ကိုယ်တိုင်တွေ့မှသီမှာ ၂၂၁
သီးသန့်သွာတွေ့ ၂၂၅
ရှာဖိုးခြင်းသုံးပျိုး ၂၂၇
ကြိုစည်မှတွေ့လဲ ကြည်လင်ရမယ် ၂၂၉
လွှတ်ရင်လွှတ်ကြာင်းသီသည် ၂၃၀
တရားအဆုံးနိုင်းချုပ် ၂၃၄
နောက်ဆက်တွေ့အမှတ်(၁)ရှင်းလင်းချက် ၂၃၆
အမှတ်(၂)ရှင်းလင်းချက် ၂၄၀
အမှတ်(၃)ရှင်းလင်းချက် ၂၄၁
ပါယောက် ပစ္စပြောန်လည်း ပရမတ်ပင် ၂၄၉

၁၁၆၂ပုဂ္ဂနိုင်သတေသနများစောင်

ရှိက်နိုင်သည့်အကြိမ်

မထမအကြိမ်	၁၃၂၉-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၆၀၀၀
ဒတိယအကြိမ်	၁၃၂၆-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၄၀၀၀
တတိယအကြိမ်	၁၃၂၈-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၅၀၀၀
စတုတွေအကြိမ်	၁၃၃၁-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၁၀၀၀၀
ပွဲမအကြိမ်	၁၃၄၀-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၅၀၀၀
ဆွဲမအကြိမ်	၁၃၅၁-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၁၀၀၀
သလ္ဗာမအကြိမ်	၁၃၅၃-၉၄၅။	အုပ်ရေ	၁၀၀၀

နိဒါန်း

ဘဝတု သမ္မမဂၢလဲ

ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးစာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာပုံ
အကြောင်းကိုရေးသားရာတွင်-

၁။ ကျွန်တော်၏ ထောက်ချိန်က အသိဉာဏ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပုံ။

၂။ ကျေးဇူးရှင်မဟာစည် ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံသို့ ကျွန်တော်
ရောက်ခဲ့ပုံ။

၃။ ကျွန်တော် တရားလိုက်စာခဲ့ပုံ။

၄။ အရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို နာကြားခဲ့ပုံ။

၅။ စာအုပ်အဖြစ်ပုံနှိပ်ရန် ကြီးစာခဲ့ပုံ ဟူ၍ အပိုင်း(၉)ပိုင်းခွဲကာ
ရေးသားလိုပါသည်။

ကျွန်တော်၏ထောက်ချိန်က

ကျွန်တော်သည် မန္တလေးဖြော် ထင်ရှားကျော်စေခဲ့သော
ဆရာဝန်ကြီး ဦးစံကြီးနှင့် ဇနီး ဒော်မမလေးတို့မှ ဖွားမြင်ခဲ့သော
အကြီးဆုံးသော သားဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်၏ ဖစ်ကြေးသည် အများသော ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူ
အပေါင်းတို့က သီလဂုဏ်၊ သမာဓိဂုဏ်နှင့် ပြည်စုံသော ဆရာဝန်ကြီးဟု
ဂုဏ်ပြုခဲ့သည့်အလောက် ထို့အတောက် မန္တလေးစရိတ်တွင် ထင်ရှား
ကျော်စေခဲ့ပါသည်။

အနိုးရအမှုထပ်းအဖြစ် အနှစ်(၃၀)ခန့်မျှ ထမ်းဆောင်ပြီးအောက် အငြိမ်းတော်သူများကို လက်ခံကုသခဲ့ရာတွင် အနာရောင် မပျောက်ကင်းသော လူနာဟူ၍ မတွေ့ရသလောက် ဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်ုတ်သည် ထိုစဉ်က အသက်(၁၉)နှစ်ခန့် ငယ်ရွယ်သူ တစ်ဦးဖြစ်၍ ကောင်းမွန်စွာ ဝေဖန်စိုင်စွားရှိသော အသိဉာဏ်မရှိသောရကား “ငါဖောင်အပါအဝင် ဆရာဝန်ကြီးတွေဟာ လူတွေမှာဖြစ်တတ်တဲ့ ရောင် ဟူသမျှ ကုန်စင်အောင် ဆေးဝါးဖြင့် တားနိုင်ကြတာချည်းဘဲ၊ လူမဟာ တွေကသာ လာရောက်မကုသကြလို့၊ မသေသင့်ဘဲသေကြတာဘဲ၊ ရှန်ကုန်က ဆရာဝန်ကြီးတွေဆိုရင် ပစ္စည်းကိရိယာတွေကလည်း ပြည့်စုံ ဆေးဝါးတွေကလဲ ပြည့်စုံကြတော့ ဘယ်ရောဂါမဆို တားဆီး နိုင်ကြမှာဘဲ”ဟု လွှဲမှားစွာ ယူဆမိခဲ့ပါသည်။

ကျွန်ုတ်၏ မိဘများကလည်း ပစ္စည်းခွဲစွာ ကြွယ်ဝပ်နှင့် ရှုတ်သရေ အရှိန်အဝါကလည်း ကြီးပြန်သည့်အပြင် တိုက်အိမ်နှင့် ဖော်တော်ကားနှင့်လည်း ဖြစ်ပြန်သောကြောင့် မကြောင့်မကြ မတောင့် မတရဘဲ စိတ်သွားတိုင်းကိုယ်ပါ၍ လိုရာပြီးမြောက်နေရကား：“လူဘဝ ကြီးသည် ချမ်းသာသာခန့် ပြည့်စုံသော ဘုံးမြို့မာန်ကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်”ဟု လွှဲမှားစွာ မှတ်ယူမိပါသည်။ သေခြင်းတရားကို မဆိုထားဘို့၊ ဆင်းခဲခြင်း ကိုပင် မစဉ်းစာဆဲပါ။

တစ်နေ့သော် ကံကြမှာဖန်လာပုံက ကျွန်ုတ်၏ မိခင်ကြီး၌ မမျော်လင့်ဘဲ နှလုံးရောက် ခွဲကပ်လာပါတော့သည်။ (Congestive Heart Failure)ဟုခေါ်သော ရောက်သည် မိခင်ကြီးအား နေ့ပေါင်းများစွာ ညာပေါင်းများစွာ နှိုင်စက်ခဲ့သောကြောင့် မစွဲလေးမြို့တွင် အကြီးဆုံး အကဲလိပ်ဆရာဝန်ကြီးနှင့်အတူ ကျွန်ုတ်၏ ဖင်ကြီးသည် စွမ်းအား

ရှိသလောက် အားသွန့်ခွန့်စိုက် ကုသကြပါသောလည်း မိခင်ကြီးမှာ ချမ်းသာခွင့်မရဘဲ ဘဝတန်ပါးသို့ ပြောင်းသွားပါတော့သည်။

ထိအခါကျုမှုပင် “လူတို့၌ အချိန်အရွယ်မရွေး ရောဂါဝေဒနာ ကပ်ရောက်တတ်သည် လူတို့၌ ကပ်ရောက်တတ်သော ရောဂါ ဝေဒနာတိုင်းကို ဆရာဝန်ကြီးများသည် မတားဖြစ်နိုင်၊ လူတို့သည် ကြီးသည်ငယ်သည်မဟု သေတတ်သည်”ဟူသော အသိဉာဏ်တို့ ကွန်တော့မှာ ပေါ်လာပါတော့သည်။

မိခင်ကြီး ကွယ်လျှန်ပြီးအောက် ကွန်တော်သည် အသက်(၂၃)နှစ် အရွယ်တွင် ဆေးတက္ကာသို့ လို့သို့ ပညာတော်သင်ရောက်ပါသည်။ ဆေးတက္ကာသို့လို ခွဲစိတ်ခန်းတွင် လူသောကောင်များ၊ လူခွဲခွာကိုယ် အစိတ်အပိုင်းများကို နေ့စဉ်တွေ့ရသောအခါ “လူတွေဟာ၊ သေသွားတဲ့ အခါ ငါက်ပျောတုံး၊ ထင်းတုံးပမာ ဘာမှအသုံးမကျတော့ ပါကလား၊ တစ်ချိန်တုံးကဆိုရင် ဒီလူသောကောင်တွေဟာ လူလောကမှာ သူတို့ကိုယ် ဘူတို့ မသေတော့မဲ့အတိုင်း ပျော်လိုက်ပါးလိုက်၊ မော်လိုက် ကြွားလိုက်နှင့် နေလာခဲ့ကြမှာဘဲ၊ မူးသူက မူး၊ သောက်စားသူက သောက်စား၊ ရှင်းကားသူက ရှင်းကား၊ မတော်မတာရားတွေ လုပ်သူကလုပ်နဲ့ ထင်သလို နေလာခဲ့ကြမှာဘဲ၊ တစ်ချို့ဆိုရင် ဘယ်လိုကြီးပွားအောင် လုပ်ပြုလိုက်မယ်၊ ရှေ့နှစ်ပါ ဘယ်လို၊ လာမဲ့ ရှေ့နှစ်အချိန်မှာ ဘယ်ပဲ့၊ ဘယ်နှစ်အတွင်းမှာ ဘယ်လို အဆင့် အတန်း ရောက်ရမယ်ဟု စီမံကိန်းတွေ ချုပ် မျော်လင့်ချက်ကြီးတွေနှင့် စိတ်ကျုံး ယဉ်လာကြပေမဲ့ တစ်နေကျတော့ ခွဲခွာကိုယ်ပျက်ပြန်းပြီး ကျောင်းသားတွေရဲ့ (Anatomy)သင်တဲ့ ဆေးတက္ကာသို့လိုခွဲစိတ်ခန်းမှာ ဆန့်ဆန်ကြီး ရောက်လာရတော့တာဘဲ၊ သူတို့ရဲ့ စီမံကာန်းတွေ မျော်လင့်ချက်တွေနဲ့တော့ အိုးစားကွဲလာခဲ့ပြီ”ဟု

တွေးမိကာ သံဝေဂ ရမိပါသည်။

တစ်နေ့သော် ကျွန်ုတ်တော်၏ဆရာတော်ဖူးသူ ဆရာဝန်ကြီး
တစ်ဦးသည်ပင်လျှင် ရုတ်တရက် ဥပဇ္ဈာဒကကံကြောင့် သေလွန်ခဲ့ရာ
သူ၏ရုပ်ကြောင်းမှာ ဆေးရုံကြီးရင်ခဲ့ရုံသို့ ရောက်လာပါတော့သည်။
အလောင်းကို သွားရောက်ကြည်ရှုသောအခါ အားအင်သန့်စွမ်းတုန်း၊
အချယ်ကောင်းတုန်း ဖြစ်ပါလျှင် မြှုပ်စွဲခဲ့ သေလွန်လေရာ ကိုယ်အရါ
အမိတ်အပိုင်းတို့ ပြတ်သတ်ကျိုးပဲပြီးသေနေသည်ကို တွေ့ရသောအခါ
ကျွန်ုတ်ဘုံးများစွာ ထိတ်လန့်တုန်လှုပ်ပါတော့သည်။

ဤသို့ အနိုးရုံများအကြားတွင် ကျင်လည်ခဲ့ပြီးနောက်
ဆရာတ်ပြုစွဲလာပြန်သော အမြှုပ်လည်း ဆေးဘက္ကသိုလ်ပွဲပဲဆရာ
အဖြစ် အမူထမ်းခဲ့ပြန်သောကြောင့် အနိုးရုံများ အကြားပြုပင် နှစ်မျိုး
နေခဲ့ပြန်ပါသည်။

ထိအချိန်မှုစဉ် အချိုးမျိုးသော သတိ သံဝေဂတို့ ဖြစ်ပေါ်လာကာ
မိဘတို့အစဉ်အဆက် ကိုးကွယ်လာခဲ့သော ရတနာသုံးပါးတို့ မိတ်ညွှတ်စ
ပြုလာပါသည်။

မဟာဓမ္မဆရာဓတ်ထပါး ဓရာက်ခဲ့ပုံ

ဆဋ္ဌသရီယနာတင်ပွဲကြီး မစမီ ဘဏ္ဍာဂ-ခန့်သို့ ရောက်သော
အခါ ဆဋ္ဌသရီယနာတင်ရန်အတွက် ပိဋကတ်ကျမ်းစာတို့ကို ကြိုတင်
တည်းဖြတ် သုတ်သင်ရန် ယိုးဒယား၊ သီဟိုင်း၊ ကမ္မာဒီးယား၊ လောနှင့်
မြန်မာနိုင်း အရပ်ရပ်မှ သံယူမဟာနာယာကဗြီးများ၊ မဟာထောရ်ကြီးများ၊
မဟာပါမောက္ခကြီးများ၊ ကျမ်းတတ်၊ ပေတတ်၊ အမိပတ် မထောရ်ကြီးများ

ရန်ကုန်သာသန္တရှိပ်သာသို့ လာရောက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်အား ငှါးဆရာတော် သံယာတော်များကို တန်းနှင့်
တစ်ယောက်လျှင် (၂)ကြိုမ်ကျ စေတန္တဝန်ထိုး၊ ဆေးဝါးကုသရှိ နိုင်ငံတော်
ပုဒ္ဓသာသနအာဖွဲ့၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ သွားရောက်ကုသသောကြား
အဆိုပါ ဆရာတော်ကြီးများ၏ အဆုံးအမ သုပါဒတို့ကို မပြတ်ကြားနာခွင့်
ရုခွဲပါသည်။

ဤသာသန္တရှိပ်သာကား ကျေးဇူးရှင်မဟာစည်ဆရာတော်
ဘုရားကြီး သီတင်းသုံးရာ ဋ္ဌာနကြီးဖြစ်ကြားကို အထူးရေးသားရန်
မလိုပါ၊ သို့ရာတွင် ထိုစွဲကကျွန်တော်နှင့် မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးမှာ တွေ့ရ ဆုံးရခဲလုပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အချိန်ရတိုင်း သာသနရေးဆိုင်ရာ ကျမ်းစာ
အုပ်များကို ဖတ်လေ့ရှိပါသည်။ တစ်နှစ်သုံး မွေ့စက္ကပဝတ္ထနသုတေ
ပါ၌နိသာယ ကျမ်းစာအုပ်ကိုဖတ်ကြားရာ (ယံကို့ သမေးယစွဲ သဗ္ဗံး
တံ နိရောစ ဓမ္မံ)ဟူသော အဖိုင်ကို စိတ်ဝင်စားစွာ ဖတ်မိပါသည်။

ကျွန်တော်၏စိတ်သည် အထူးအားဖြင့် တုန်လှုပ်မိပါသည်။
စာအုပ်ကိုအသာချုပ် လောကကြီး၏ ဖြစ်ပုံပျက်ပုံတို့ကို တဖော်တဆေးကြီး
တွေးမီရာ အချိန်အတော်ကြာသွားပါတော့သည်။

“လူတွေဟာ စိတ်ညံ့သူညံ့၊ အေဵးဖြစ်သူဖြစ်၊ နိသူငါး。
ကောင်းကွက်ရယ်လို့မရှိ၊ မိုးမောင်ကျနေတဲ့ ညာချမ်းမှာတစ်ချက်တစ်ချက်
လျှပ်ပြောသလို သောကမျာပါဒတွေအကြားမှာ တစ်ချက်တစ်ချက်သာလျှင်
လူချမ်းသာသူခံဆိုတာ ရကြတာပဲ”ဟု တွေးမီပါသည်။

တစ်ခုသောညာချမ်း၍ ၁၃၁၃-ခုနှစ်၊ တန်ဆောင်မှန်းလဆုတ်
(၁၄)ရက်နေ့၊ ညာက၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍားတ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရား

ကြီးသည် အသံလွှင့်ဌာနမှ အသံလွှင့်ဟောကြားခဲ့သော မဟာသတိပဋ္ဌန်
တရားတော်ကြီးဘာအုပ်ကို ဖတ်ရှုမိပါသည်။

ထိုတရားတော်ကြီးကို ကျွန်ုင်သုံးပါက—

(၁) စိတ် အည်စ်အကြေးတို့မှ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သည်။

(၂) နိုင်မိုပန်ခြင်းမှ လွှန်မြောက်နိုင်သည်။

(၃) ကိုယ်ဆင်းရဲ စိတ်ဆင်းရဲတွေ ချုပ်ပြီးနိုင်သည်။

(၄) အရိယမဟာဏော်ကိုလဲ ရနိုင်သည်။

(၅) အလွန်တရာမှအေးမြှေသည့် နိုဗ္ဗာန်ကိုပင် မျက်မောက်ပြုနိုင်
သည်။

ဟုတွေ့ရသောကြာ့င့် ငိုင်းသတိပဋ္ဌန်တရားတော်ကြီးကို
များစွာ စိတ်ဝင်းမိပါတော့သည်။ မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောကြားတော်မှသည့် တရားပွဲများသို့လည်း သွားရောက်နာကြားလိုစိတ်
ဖြစ်ပေါ်လာပါတော့သည်။

အလုပ်ကိစ္စများသော ကျွန်ုင်တော်မှာ စိတ်သွားဝိုင်း ကိုယ်မပါခဲ့ပါ၊
သို့ရာတွင် သာသန့်ရို့ရို့သာသို့၊ ထိုစဉ်က တန်းဇွဲတော်ပတ်လွှဲ၏
(၂)ကြိမ်ကျ ဆေးပါးကုသရန် ရောက်လေ့ရှိရာ ကျွန်ုင်တော်တို့အား
ဝည်းလေ့ရှိသော ဆွမ်းဘားကျောင်းမှ ယောဂါဒ်အေးကြည်က မဟာဓည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မှသည့် စာအုပ်အသစ်များ ထွက်တိုင်း
ထွက်တိုင်း လက်ဆောင်အဖြစ် ပေးလေ့ရှိသောကြာ့င့် ကောင်းစွာ
ဖတ်ရှုခဲ့ရပါသည်။

ထိအခါက “ယခင်က ငါသိခဲ့သော တရားအသိတွေဟာ ဘာဝနာမယဉ်အားဖြင့် သိတဲ့ အသိ မဟုတ်သေးပါကလား၊ သုတေသနမယဉ်၊ စီးပွားရေးမယဉ်ဖြင့် သိအောင်ကြီးစားရန် တာဝန်ပါမှာ ရှိသေးပါကလား”ဟု တွေ့မိပါသည်။

လူတွေဟာ ဤတစ်ဘဝတည်းနှင့် မပြီးသေးပါ၊ ဘဝပေါင်းများစွာ ကျင်လည်ကြရပါပြီးမည် မည်မျှကျင်လည်ကြရပါပြီးမည်ကိုလဲ ဘယ်သူမျှ မပြောနိုင်ပါ၊ နိဗ္ဗာန်မရောက်မိစပ်ကြား တဝံလည်လည် ကျင်လည်ကျရပါပြီးမည်၊ လူအဖြစ်ဖြင့် ကျင်လည်ကြရလျှင် တော်ပါ သေးသည်၊ တိရေစာန်ဘဝ၊ ပြီတွောဘဝ စသည်တို့ဖြင့် ကျင်လည်ကြရပါမှ ကြောက်စရာ ကောင်းလှပါသည်။

လူဘဝဖြင့် ကျင်လည်ရခြင်းသည်ပင်လျှင် ခုက္ခတွေ ဂိုင်းဂိုင်း လည်နေပါတော့သည်၊ ခုက္ခတစ်မျိုးမှမလွှတ်သေးခင် နောက်ထပ် ခုက္ခတစ်မျိုး ဝင်လာတတ်ပါသည်၊ ဤခုက္ခတွေဖြစ်းအောင် စွမ်းနိုင် တာကတော့ သတိပ္ပာန်တရားတော်ကြီးဘဲရှိသည်ဟု နားလည်လာ ပါသည်။ လက်တွေဖြစ်းအောင် ကြီးစားအားထုတ်ကြည့်မှ ဖြစ်တော့မည်ဟု သဘောပေါက် လာပါတော့သည်၊ သို့ရာတွင် စိတ်ကူးသာရှိခဲ့ပါ သေးသည်၊ အလုပ်ခွင်သို့ မရောက်သေးပါ။

မနုသုတ္တဘာဝေး ခုလက္ခတောာဟူသော ပါဌ္ဇာရု “လူအဖြစ်ကို ရခဲသည်”ဟု ရဟန်းရှင်လှအများ ဟောကြပြောကြပါသည်။ သို့ရာတွင် လူဖြစ်းခြင်း၏ တန်ဖိုးကိုမူတကယ်သိသူနည်းပါးကြပါသည်၊ လူဘဝကို ခြင်းသည် အိမ်ထောင်ခြင်း၊ သားမွေးခြင်း၊ လူစည်းစိမ်ကို ခံစားခြင်းတို့၊ အတွက်လောက်သာ မဟုတ်၊ မျက်မောက်ဘဝအတွက်လည်းကောင်း၊ အမလွန်ဘဝအတွက်လည်းကောင်း၊ လိုအပ်သော ပါရမိတို့ကို

ဖြည့်ကျင့်ရန် အတွက်လည်းကောင်း ဖြစ်ပါသည်၊ ယခုဘဝ္မာ လူဖြစ်လာသည်မှာလည်း အတိတ်ဘဝတစ်ခုခုက ဖြည့်ကျင့် ဆည်းပူးခဲ့သော ပါရမီ အထောက် အပံ့ကြောင့်ဖြစ်လေရာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရေးနှင့် နိဗ္ဗာန်မရောက်မီ စပ်ကြားအတွက် လိုအပ်သော ပါရမီတို့ကိုလည်း ယခုပစ္စကွာဘဝတွင် ဖြည့်ကျင့်ကြဖို့ လိုပါသေးသည်။

အထူးအားဖြင့် ယခုလို ဗုဒ္ဓသာသနာနှင့် ကြိုကြိုက်သည် အခါက်ဝယ် ဗုဒ္ဓတရားတော်အရ မိမိ၏စိတ်ကို ရင့်ကျက်အောင် ထိန်းသိမ်းသည်နည်းကို ရှာဖွေခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်လက်တွေ့ ကျင့်သုံးခြင်း၊ အနာဂတ်ဘဝများစွာတို့အတွက် ကောင်းသောအထောက်အပံ့ရအောင် ဆည်းပူးခြင်း၊ ကျင့်သုံးခြင်း အလုပ်တို့ကို လုပ်ကြဖို့ များစွာလိုအပ်ပါသည်။

သို့ရာတွင် ဤသို့ပြုလုပ်စည်းပူးကြသူတို့ကား ရှားပါးလှ ပါသည်။ သားနှင့် သမီးနှင့် ဆွေနှင့် မျိုးနှင့် ရာထူး၊ ရုဏ်သိန်စည်းစိမ် ဥစ္စာနှင့် ယစ်မူးကာ “ငရဲပန်းကို ခြေပန်းအလား” အထင်မှား၍ စွဲယူသကဲ့သို့ ခုက္ခတ်ခုပြီးတစ်ခု ခံစားနေရသည်ကိုပင် သုခတ်မျိုးဟု အထင်မှားပြီး ငိုလိုက် ရယ်လိုက်ဖြင့် လူဘဝကို သုံးဖြန်းပစ်နေကြပါသည်။

အချို့မှာ ဝန်ကြီး၊ သူ့ဇ္ဈိုးကြီး၊ ဆရာဝန်ကြီး၊ စက်ပိုင်ကြီး၊ အရာရှိကြီး စသည်အနေအားဖြင့် ဝင့်ကြားကာ နေရသည်ကိုပင် မဟာသုခကြီးဟု ယူဆကြပါသည်၊ ငှုံးတို့၏ ဖော်များကလည်း ဝန်ကြီးကတော်ကြီး၊ သူ့ဇ္ဈိုးကတော်ကြီး၊ ဆရာဝန်ကတော်ကြီး၊ အရာရှိကတော်ကြီး စသည်အနေအားဖြင့် ဝင့်ကြားကာ လည်တံမော့မော့ဖြင့် “မသေဆေးကို စားထားရသူတို့အလား” အတိမာန်၊ နေမာန်၊ ရုတ်မာန်၊ ပညာမာန်တို့ တက်နေကြလေသည်။

တရားလိုက်စားခြင်း

လူဟူသည် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း မရှိသော အရာဝတ္ထုတို့၊ စုဝေး၏ ထုလုပ်ထားသည် အရာမဟုတ်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်သော သဘောတရားတို့၏ အစုအဝေးဖြစ်ပေရာ တစ်နေ့သော် ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်ကြရပေမည်။

လုံးဝပျက်ပြန်စီးသည်အထိ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်စီးအတွင်း၌ပင် သားကိစ္စ၊ သမီးကိစ္စ၊ မယားကိစ္စ၊ ခွေ့မျိုးကိစ္စ၊ စားဝတ်နေရေးကိစ္စ၊ ဖော်မပြနိုင်သော ကိုယ်တွင်းရေးကိစ္စတို့ကြောင့် စိတ်သောကဗျာပါဒတို့၊ မကြာမကြာ ရောက်ရသောကြောင့် ဒီပိုမပျော်ခြင်း၊ နှလုံးတို့ခြင်း၊ သွေးတို့ခြင်း၊ နှလုံးသွေးကြောပိတ်ခြင်း စသော ရောဂါတို့ ခွဲကပ်လာတတ်ပေသည်။

အချို့သော လူကုတ် လူရည်တက်တို့ကမူ ငါးတို့၌ဖြစ်သော ရောဂါဝေဒနာတို့ကို ငါးတို့၏ ပစ္စည်းဘွား ရတနာရွှေငွေဖြင့် ဖလှယ်၍ ကုသလျှင်ရလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြသည်၊ တချို့သော အာဏာရ ပုဂ္ဂိုလ်များကမူ ငါးတို့၏အာဏာဖြင့် ဖလှယ်၍ ကုသလျှင် ရလိမ့်အုံဟု ယုံကြည်ကြလေသည်၊ ကျွန်ုတော်လည်း တစ်ချိန်က ဤသို့ပင် ယုံကြည်ခဲ့ပါသည်။

ရေကြောင့်ဖြစ်သော အညှစ်အကြေးကို ရေဖြင့်ပင် ဆေးကြာသုတ်သင်ပါမှသာ စိုကြယ်သကဲ့သို့ စိတ်ကြောင့်ဖြစ်ပေါ်သော ရောဂါဝေဒနာကိုလည်း စိတ်ဖြင့်ပင် ပြန်လည်ကုသပါမှသာ ပျောက်ကင်းဖွယ်ရာရှုပါသည်။

ဤစိတ်ဝေဒနာခွဲကပ်လာလျှင် ကိုယ့်စိတ်ကို ထိန်းသီမီးနိုင်စွမ်း မရှိပါက ရပ်လို့လဲမတည်ပြီ၊ သွားလို့လဲ ဟန်မရ၊ ထိုင်လို့လည်း၊ မကောင်းလှ၊ အီပိုင်လို့လဲမပျော်သည် ရောဂါဝေဒနာ ခွဲကပ်လာပါ တော့သည်။ လေးပါးသော ကူရိယာပုတ်တို့အနက် အီပိုင်မပျော်သော ကူရိယာပုတ် ပျက်ပြားခြင်းမှာ အဆိုးဝါးဆုံးဖြစ်ပါသည်။

ယခုခေတ်၌ ထင်ရှားကျော်စောသော လူကုံးထံ လူရည်တက် အပိုင်းတွင် စိတ်ကိုထိန်းသီမီးနိုင်မှ အကျင့်တရား မရှိကြသော သူတို့မှာ အထက်ဖော်ပြပါရောဂါဝေဒနာများ ခွဲကပ်လာသည့်အခါ စိတ်တည်ပြီမှု ရရှိရန်အတွက် ဘဝင်ပြီးဆေးလုံး (ဦးနှောက်ပြီး ဆေးလုံး)၏ (Tranquiliser)ဆေးတို့ကို ဆောင်ထားလေ့ရှိပါသည်။

ကျွောအရပ်ရပ်ရှိ အချို့သော ပညာတတ်လောက်၌ လည်းကောင်း၊ လူကုံးထံ လူရည်တက် လောက်၌လည်းကောင်း၊ ဤ(Tranquiliser) ဆေးကို ဆောင်ထားခြင်းသည်ပင်လျှင် ဖက်ရှင်တစ်မျိုး ဖြစ်နေလေသည်။

ငှုံးဆေးလုံးသည် စားသုံးသောအခါးကို၌ ဦးနှောက်ကို တာဒ်အားဖြော့ နှစ်သိမ့်မှုရစေ၍ စိတ်သည် တည်ပြီးလောကတတ်ပါသည်။

အီပိုင်မပျော်သူများသည် ငှုံးဆေးကို အညွှန်းအတိုင်း သုံးခြားကြ လေရာ အီပိုင်ခွဲ့ အတတ်အတန်ရကြပေသည်။ အီပိုင်ရာမှ နီးသော အခါ့၌မှ ဦးနှောက်ရှင်းလင်းပြီး စိတ်ကြည်လင်လာတတ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် “နေပြီ့လေ အရှေ့ရှင့်လေ”ဆိုသူကဲ့သို့ တဖြည့်ဖြည့်ဆေပြီ့၍ လုပ်ငန်းခွင့်သို့ ဝင်သောအခါ ဦးနှောက်သည် ခုံရင်းအတိုင်း ပြန်လည် နောက်ကျူလာသောကြောင့် စိတ်သည်လည်း မကြည်မလင် ဖြစ်လာ ပြန်ပါတော့သည်။ ထိုအခါ သူတစ်ပါးအား မလိုမှန်းထားလိုစိတ်။

မကောင်းကြုလိုပါတယ်၊ သူတစ်ပါးပြောသည်ကို ဟုတ်သည် မှန်သည်ဟု မယုကြည်လိုပါတယ်တို့ ထပ်တလဲလ ဖြစ်လာပါတော့သည်။

ကျွန်ုတ်ကိုယ်တိုင်လည်း တစ်ခါက ဤအောင်တောင်ထားရသူ ဖြစ်ခဲ့ဖူးပါသည်၊ သို့ရာထွင် ကျွန်ုတ်မှာအညွှန်းအတိုင်း သုံးဆောင် သော်လည်း တစ်ညာလုံး အိပ်စက်ခွင့်မရသောကြောင့် အညွှန်းထက်ပို၍ သုံးဆောင်မှသာ တစ်ညာလျှင် (၂)နာရီ (၃)နာရီခန့်မျှ အိပ်ခွင့်ရခဲ့ပါသည်။

၁၃၂-ခန်း၊ တန်ဆောင်မှန်းလ၏တစ်ညာသုံး အိပ်မပျော်၍ ကိစ္စအမျိုးမျိုး၊ အကြောင်းအမျိုးမျိုး၊ လူအမျိုးမျိုး၊ ပုဂ္ဂိုလ်အမျိုးမျိုးတို့ကို တွေးတော့ရင်းက ကံကောင်းထောက်မချိန်ရောက်လာသော ကျွန်ုတ် သည် မဟာဓည်ဆရာတ်ဘုရားကြီး၏ ဝိပဿနာတရားအကြောင်း ကိုလည်း တွေးဖိပါသည်။

“အင်း (Tranquilliser)ဆေးတွေကို သောက်လာခဲ့တာလဲ ကြာထွေပြီ၊ (Tranquilliser)ဆေးတွေရဲ့ တန်နိုင်ကတော့ အနိုင်အတန့်ဘဲ တန်နိုင်ပြတာပဲ၊ မဟာဓည်ဆရာတ်ဘုရားကြီး၏ ဝိပဿနာအလုပ်ပေး တရားတော်အရ ငါ့ရဲ့ နောက်ကျေနေတဲ့ ဦးနောက်ကို ရှုင်းလင်းသွားအောင် အားထုတ်ပြီးမှတဲ”ဟု ထူးထူးမြှာမြှား အကြောင်းပေါ်လာသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကျွန်ုတ်သည် အိပ်ရာပေါ်ပြုပင် ပက်လက်လှန်၍ အိပ်ရင်း ဝါးနိုင်ပိန်လာနိုင် (ပိန်တယ်)ဟု လက်တွေ့ရှုံးတို့ပါသည်။ အချို့မည်မျှ ကြာသွားသည်မသိပါ၊ ရှုမှတ်နေသောစိတ်သည်။ ပျောက်ကွယ်၍ အိပ်ပျော်သွားပါတော့သည်။

နံနက်လင်း၍ အိပ်ရာမှ နိုးသောအခါ လွှန်စွာအုံသွေ့ ဝါးမြှာက် မိပါသည်။ “ငါ့အဖို့ အကောင်းဆုံးသော စိတ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်မှ နည်းကောင်းကိုရပြီ”ဟု ဝါးသာမဆုံးဖြစ်မိပါသည်။ ဘုရားရှင်၏

ရုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ တရားတော်၏ ရုဏ်တော်ကိုလည်းကောင်း၊ အဖော်ဖော် ပွားမိသည့်အပြင် မဟာဓာတ်ဆရာတော်ဘုရား၏ ကျွဲ့မူးရှယ်တို့ကိုလည်း ဦးညွှတ်မိပါသည်၊ ကျွန်တော်၏ စိတ်သည်လည်း အထူးသဖြင့် ကြည်လင်နေပါသည်၊ ရပ်ကောင်း၊ သွားကောင်း၊ ထိုင်ကောင်း၊ အလုပ် လုပ်လို့လဲကောင်း ဖြစ်နေပါတော့သည်။

“ဘုရားရှင်၏ တရားတော်အရသာသည် အရသာတကာ တို့ထက် အမြတ်ဆုံးဖြစ်၏”ဟု ရဟန်းရှင် လူအပေါင်းတို့၊ ပြောကြ ဟောကြပါသည်။ကျွန်တော်ကဗျာ “တရားကို ရှုဗ္ဗာတ်ဆောသူ၏ စိတ်သည် (Tranquilliser) ဆေးကို သုံးဆောင်သူများစွာတို့၏ စိတ်ထက်တည် ပြိုင်သည်”ဟု ယုံကြည်ပါသည်။

တို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓရှင်တော်မြတ်၏ တရားတော်သည် စိတ်တည် ပြို့မှုအတွက် အကောင်ဆုံးသော (Tranquilliser) ဆေးကြုံဖြစ်ကြောင့်ကို ကျွန်တော်ရဲတံ့ခွာ ဝန်ခံပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သာသာနှုန်းပို့သာ၌ စေတန္ဒဝန်ထမ်း ဆေးဝါး ကုသခဲ့သည့် ဘဇ္ဈာ-ခုနှစ်မှစ၍ တရားအရသာကို သိသည့်နေ့တိုင်အောင် ပြန်လည်ရေတွက်လျှင် (၁၁)နှစ်မှနဲ့ ကာလကြားလျှောင်းခဲ့ပါပြီ ငါးဦး (၁၁)နှစ် အတွင်းဝယ် မဟာဓာတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးနှင့် ရင်းနှီးစွာ ဓမ္မသဝန မဲ့လာကို ခံယူခဲ့ရသည့်မှာပ တရားအရသာကို ဘာဝနာမယဉာဏ်ဖြင့် သိသည့်အထိ ကိုယ်ပိုင်အားမထုတ်ခဲ့မိသောကြောင့် ပြန်လည်၍ တွေ့မိတိုင်း ယူကျုံးမာရ ဖြစ်မိပါသည်။ ထို(၁၁)နှစ်ကာလအတွင်း၌ တရားအရသာကို ဘာဝနာမယဉာဏ်ဖြင့် သိအောင်အားမထုတ်ခဲ့ခြင်းမှာ ကျွန်တော်၏ ချွတ်ယွင်းသော ကိစ္စတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။

ဤကဲ့သို့၊ တရားအရသာကို သီသည့်နေမှစ၍ ကျွန်တော်သည် ညစဉ် အိပ်ရာဝင်တိုင်း ဖောင်းသည်၊ ဝိန်သည်ကို မရှုမှတ်ဘဲ အိပ်လေ့ မရှိတော့ပါ၊ ဖောင်း၊ ဝိန် ရှုမှတ်ခြင်းသည်ပင်လျှင် ကျွန်တော်အဖို့၊ အကောင်းဆုံးသော (Tranquiliser) ဖြစ်ပါတော့သည်။

တရားသဘောကို ကျွန်တော် အကျယ်မပြောပြတတ်ပါ၊ မဟာစည်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် သာသနူရှိပ်သာသို့၊ တရား အားထုတ်ရန် လာရောက်ကြကုန်သော ရဟန်းရှင်လူတိုင်းအား တရားပေးသည် အခါဟောကြားတော်မှုလေ့ရှိသည်ကို အသံဖမ်းယူ၍ စာအုပ်အဖြစ်ပုန်ပို့ထားသော “ဝိပသာနာ အလုပ်ပေးတရားတော်ကြီး” စာအုပ်၌ပါသည်အတိုင်း ရှုမှတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျွန်တော်သည် ၁၉၆၇-ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ (၁)ရက်နေ့မှစ၍ နေ့စဉ်နံနက်တိုင်း နံနက် (၅)နာရီမှ (၆)နာရီအထိ၊ (၁)နာရီခန့်၊ အချို့ယူ၍ ဝိပသာနာတရားကို မှန်မှန်အားထုတ်လာခဲ့ပါသည်။ ကျွန်တော်၏ စိတ်များသည် သီမံမွှေ့နှုန်းလျှော့လျှော့ အသိဉာဏ်များလည်း တိုးတက် လာပါသည်၊ ကြောက်သည်၊ လန်းသည်ဆိုသောအရာတို့လည်း တစ်စတ်စပါးလာ၍လား မသိ၊ အစွမ်းသတ္တိတို့လည်း ထက်မြှောက် လာပါသည်၊ ဤဘဝမှစ၍ လုံးဝပိတ်သွားဖို့ရာသာ စူးစိုက်ပို့ပါသည်။ တိုင်းမှိုင်းတွေဝေသော စိတ်တို့သည် နည်းပါးလာသောကြောင့် ကျွန်တော်၏စိတ်မှာ ပြောပါးလာပါတော့သည်၊ မဂ်ဉာဏ်ကို မရသည် တိုင်အောင် မျက်မျာ်တွင်ပင် ဒီဇွဲဓမ္မအကျိုး တို့ကို ခံစားသင့်သလောက် ခံစားနေပါပြီ။

အခါးပါသ တရားဓတ်ကို နာကြားခြင်း

မင်္ဂလာတော်ကိုရသွားသော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် အတော်များများ ရှိသည်ဟု ကျွန်တော်ကြားမူးပါသည်။ ငင်းအရိယာပုဂ္ဂိုလ်ထို့၏ စီတိနေသတော်ထား ဥပဒေရည်ဥပဒေသွေး အကျင့်တရားကို ကျွန်တော်တွေ့ရန် ဖွံ့ဖြိုးနိုင်သော်လည်း အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ နေခြင်း အရိယာပါသ အနီ(၁၀)ပါးကိုမှ အနုမာနာတော်ဖြင့် ထောက်ဆ၍ ပညာမျက်စီဖြင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည်ရပါလျှင် “ဤသူသည် အရိယာ၊ ဤသူသည် အရိယာမဟုတ်”ဟု မူချ သိမြင် နိုင်သည်ဟု ပြောင်ရမ်း ဝိန့်စွဲယပ်ပေါင်းချုပ်ကျမ်း ပထမအုပ် စာမျက်နှာ(၆၂၇)၌ ဖော်ပြထားသည်ကို ဖတ်ရှုမှတ်သားရပါသည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်တော်အနေဖြင့် ပြည့်စုံလု လောက်စွာ နားမလည်ခဲ့ပါ။ မည်သို့နှားလည်အောင် ပြုလုပ်ရပါအုံနည်းဟု တောင့်တ မွှေ့ဗြိုင်ခဲ့ပါသည်။

ကျွန်တော်အဖို့ အမောင်ခွင်းမည် နေရောင်၊ လရောင်တို့သည် တစ်ခုပြီး တစ်ခု ထွက်ပေါ်လာသကဲ့သို့ ကျွန်တော် သိလိုသည့်တရားတို့ကို တစ်းတ၍ မကြာမြှင့်စီ သိဖို့ရာ အကြောင်းဆုံးလာကြုံလာတတ်သည်က များပါသည်။

တစ်နေ့သော သောကြာနော်၏ ဥပေါ်ချမ်းဝယ် သာသနာ ရိုပ်သာသို့ ယောက်များအား ဆေးပါးကုသပေးရန်အသွား ကျွန်တော်တို့နှင့် ရင်းနှီးလှသော ဓမ္မခိုင်းဆွဲကြီး ယောက်ဒေါ်အေးကြည်က “ဆရာကြား နာဖို့ ဣားလာပါတယ်၊ အေးအေးဆေးဆေး ဖွံ့ဖြိုးနှီးနာကြားပါ”ဟု ပြောရင်း တိတ်ခွေများကို ပေးလာပါသည်။

င်းတိပ်ခွေများကား ကျေးဇူးရှင် မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးသည် သန်လျင်၌ (၂)ညတိင်တိင် ဟောကြားတော်မူခဲ့သော
အရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို တရားသူကြီး ဦးသိန်းဟံက
အသံဖိုးယူလာခဲ့သော တိပ်ခွေများဖြစ်ကြောင်း သိရပါသည်။
ကျွန်တော့အစိုး အတိုင်းထက်အလွန် ဝါးသာလုပါသည်။

ထိနေညတ္ထုင်းချင်းပင် ရိပ်သာမှအပြန် လမ်း(၉၀)ရှိ ကျွန်တော်၏
မိတ်ဆွေကြီး ဦးထွန်းတင်အိမ်သို့ သွားရောက်ကာ င်းတို့အိမ်သားများနှင့်
အတူ ဖွင့်ခြားကြားပါသည်။ ကျွန်တော်သည် တစ်ကြိမ်တစ်ခါဗ္ဗာ မရဖူး၊
မဖြင့်ဖူးသော ရတနာထုတ်ကို ရသကဲ့သို့ အတိုင်းထက်အလွန်
ဝါးသာမဆုံး ဖြစ်မိပါသည်။ ဦးတင်ထွန်းကို အိမ်သားများလည်း
အရိယာဝါသတရားတော်ကြီးကို (၂)နာရီခန့်မျှ ပြုစ်သက်စွာဖြင့် တရိုတေသာ
နာကြားကြသည်ကို တွေ့ရပါသည်။

ကျွန်တော်မှာ ဤအရိယာဝါသတရားတော်ကို နာကြားလို့
မထိန်ပါ၊ ဤတရားတော်ကြီးကို အကုန်ထုံး သိနာဆလည်ရပါမှ ကောင်းဆလွှာဟု
မိတ်၍ဖြစ်ပေါ်လာပါသည်။ သို့သော်လည်း ပညာသင်ကြားရှိန်က
ပါမောက္ဂက ဖြစ်စေ၊ ကထိက ကဖြစ်စေ၊ အရေးကြီးသော ဟညာရပ်တို့ကို
(၁)နာရီခန့်မျှ သင်ကြားလို့ရှုပြီးနောက် အတန်းအပြင်သို့ ပြန်ထွက်လာ
ကြသောအခါ အပုံ(၁၀၀)ပုံလျှင် (၂၉)ပုံသာ မှတ်မီကြသည်က များပါ
သည်။ အပုံ(၁၀၀) ပုံလျှင် (၄၀)မျှ မှတ်မီသူကား အလွန်ရှားပါသည်။
အလွန်မှတ်ဉာဏ်ကောင်းသူတို့သည်သာလျှင် အပုံ(၁၀၀)၏ ထက်ဝက်ခန့်
မှတ်မီကြပါသည်။ င်း အရိယာဝါသတရားတော်ကြီးကို (၂)နာရီခန့်မျှ
နာကြားရသော ကျွန်တော်မှာကား တရားနာဆဲ၍သာ ဝါးပန်းတာသာဖြစ်ပြီး
နာ၍ကောင်းသော်လည်း တရားပွဲပြီးသောအခါ အပုံ(၁၀၀)၏ (၂၉)ပုံ
လောက်သာ ပြန်လည်မှတ်မီပါတော့သည်။

ဓမ္မအောင်အာဖြစ်ပုဂ္ဂနိပ်ရန်

ကျွန်တော့အဖို့မှာကား ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို
ထပ်တလဲလဲနာကြားချင်ပါသည်၊ အများသော ဓမ္မစိတ်ဆွေတို့ကိုလည်း
နာကြားစေချင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဤတရားတိပိဋက္ခမှာ ကျွန်တော်ပိုင်
မဟုတ်ပါ၊ အကယ်၍သာ တရားအသံမှ တအဖြစ်သို့၊ ကူးပူကာ ပုံစိုး
ဖြစ့်ချိရသူင် ဖို့အတွက်ရော အများသောဓမ္မစိတ်ဆွေတို့ အတွက်ပါလွန်စွာ
ကျေးဇူးများလိမ့်မည်ဟု အကြံပေါ်လာပါသည်၊ ဓမ္မဒါနကုသိုလ်ကိုလည်း
ယူလိပါသည်၊ ဤသို့အကြံဖြစ်သည်အလျောက် နောက်တစ်နေ့တွင်
ကျေးဇူးရှင် မဟာဓန်ဆရာဓတ်ဘုရားကြီးထံသို့၊ သွားရောက်ဖူးမြတ်၍
အရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို စာအုပ်အဖြစ် ပုံစိုးစွင့်ပြုပါရန် ရိုသော်
ခွင့်ပန်လျောက်ထားခဲ့ပါသည်။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှ ခွင့်ပြုချက် ရခဲ့ပြီးနောက် နှင့်တိတ်ဆွေ
ပေါ်ပြုသော အသံတရားကို စာတရားဖြစ်လာအောင် ကူးပူးရေးအတွက်
အမျိုးသားစီပိုက်နှင့်မှာ လက်ရေးတို့ စာရေးဖြစ်သူ ကျွန်တော်နှင့်
ဆင်မင်ရှင်နှင့်သောတူမှာလေး မနိုအား အကူအညီတောင်းပြန်ပါသည်။

မနုနသည် ငယ်ချေယ်သူဖြစ်သော်လည်း ရတနာသုံးပါး ဆရာ
သမားတို့ကို ရိုသောလေးစာတစ်သူ တစ်ဦးဖြစ်သည့်အလျောက် ကျွန်တော်
တောင်းခံသည် အကူအညီကို ဝါးခြားကိုစွာဖြင့် ကူညီမည်ဖြစ်ပါကြောင်း
ကတိပြုပြီးသူင် ဖြူစင်သောစေတရားဖြင့် အသံမှ စာဖြစ်အောင် (၅)ရက်
အတွင်း အပြီးကူးပေးခဲ့ပါသည်။

စာမူကို ဆရာတော်ဘုရားကြီးထံသို့၊ ပြန်လည်ဆက်ကပ်ရာ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် တစ်လခန့်အချိန်ယူ၍ တည်းဖြတ်ပြင်ဆင်

ပေးသမားတော်မူပါသည်။ စာအုပ်အဖြစ် ပုဂ္ဂိုလ်ရန်အတွက် ကျွန်တော်အား စာပေကိစ္စနှင့်ပတ်သက်၍ အကူအညီပေးလေ့ရှိသော ဓမ္မဓမ္မလောက တရားသတ်းစာအယ်ဒီတာ မင်္ဂလာ ဦးအောင်မြင့်အား အကူအညီ တောင်းခံရပြန်ပါသည်။

မင်္ဂလာဦးအောင်မြင့်က ဤစာများ နိဒါန်းလိုပါသေးသည်။ ဤစာအုပ်ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းမှာ ဆရာ၏ ကြိုးစားမှုကြောင့်ဖြစ်ရာ နိဒါန်းကိုလည်း ဆရာသည်ပင်လျှင် ရေးသင့်ပါသည်ဟု တိုက်တွန်းပြန် သောကြောင့် ဤနိဒါန်းကိုလည်း တူမလေး မနုန်၏ အကူအညီဖြင့်ပင် ရေးသားခဲ့ပါသည်။

ဤ အခိုဟာဝါသတရားတော်ကြီး စာအုပ်ကို မင်္ဂလာ ဦးအောင်မြင့်၏ အကူအညီဖြင့် ဣဣဣဣသယ ပုဂ္ဂိုလ်တိုက်တွင် ပုဂ္ဂိုလ်ခဲ့ပါသည်။ စာအုပ် ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း၏ အကြောင်းနိဒါန်းကား ဤမှုဖြင့် ပြည့်စုံ လောက်ပါပြီ။ သို့ရာတွင် ဓမ္မဓမ္မရွေ့တို့သို့ အခွင့်သာနိုက်မှာ တိုက်တွန်းစကားရေးသား လိုပါသေးသည်။

ဓမ္မဓမ္မရွေ့အပေါင်းတို့ ကျွန်တော်တို့တတွဟာ သံသရာမှာ ကျင့်လည်နေကြတဲ့သူတွေ ဖြစ်လေတော့ မအိုချင်ဘဲနှင့်လည်း အိုကြရသည်။ မနာချင်ဘဲနဲ့လည်း နာကြရသည်။ မသေချင်ဘဲနှင့်လည်း သေကြရသည်။ သေပြီးပြန်တော့လည်း တစ်ဖန်ဘဝယ်၌ မဖြစ်ချင်ပေမဲ့ ဖြစ်ကြရနီးမည်။ ဖြစ်ပြန်တော့လည်း ကိုယ်ဖြစ်ချင်ရာ ဘဝ္ပာချည်း ဖြစ်ရသည်မဟုတ်။ သတ္တာယောက်မက်းသော ပုဂ္ဂိုလ်မှာဆိုလျှင် ငရဲ့ပြောလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ အသူရကာယ်ဆိုသည် အပါယ်ဘဝ္ပာလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟု တောင်းတလို့လည်း ရသည်မဟုတ် ဖြေလုပ်ခဲ့သော ကံအားလျော်စွာ သူဖြစ်ချင်ရာမှာ ဖြစ်သွားတတ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် သံသရာဆိတာ သေသေချာချာသိလျှင် အလွန် ကြောက်စရာကောင်းပါသည်။ သံသရာဘေးကြီးမှ လွတ်မြောက်ရန့် နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်းဖြစ်သည့် ဂိပသုနာတရားကို အားထုတ်ကြဖို့ အထူး တိုက်တွန်းလိုပါသည်။

သံသရာတစ်ခုလုံးက မလွတ်မြောက်သေးတောင်မှ အပါယ် သံသရာမှလွတ်မြောက်အောင် တရားအားထုတ်ကြဖို့ လိုပါသည်။ အပါယ်သံသရာဘေးကြီးသို့၊ ကျေစေနိုင်သည့် သဏ္ဌာယဒီးအခွဲကြီးကို အကြောင်းမဲ့ပယ်နိုင်အောင် အားထုတ်မှုလည်း အပါယ်သံသရာက လွတ်ပါမည်။

“သဏ္ဌာယဒီးကို အကြောင်းမဲ့ ပယ်နိုင်တဲ့ အရိယမဂ်နိုလ် တရားတွေ၊ လောကုတ္တရာ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာတွေနဲ့၊ ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရမယ်လို့。” ကျေးဇူးရှင် မဟာဝည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဂိပသုနာအလုပ်ပေးတရားတော်ကြီးဟာအုပ်၍ ဆိတားပါသည်။

ဘယ်လိုအားထုတ်ရမည်ကို သိလိုသည့်စိတ်နှင့် ဖြစ်ပေါ်လာ၍ ကမ္မာန်း ဆရာတော်များဖြစ်သော ဦးပဏီတုန်း ဦးအဝန်တို့တို့ ရိုသေစွာ ချဉ်းကပ်ပြီး အလုပ်ပေးတရားတော်ကြီးကို ပေးသနားတော်မူရန် လျောက်ထားပါသည်။ ကမ္မာန်းဆရာတော် အရှင်မြတ်များကလည်း ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြဿတော်မူသောနည်းအတိုင်းပြဿတော်မူပါသည်။

ကျွန်ုတ်သည် ၁၉၅၂-ခ ဇန်နဝါရီလ (၁)ရက်နေ့မှစပြီး နေ့စဉ်နှင့်နက်တိုင်း (၅)နာရီမှာ (၆)နာရီအချိန်တိုင်အောင် (၁)နာရီကြာမှ ဂိပသုနာတရား အားထုတ်ကြည့်ခဲ့ပါသည်။

ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် ဖြစ်ပေါ်သမျှတို့ကို ရှုမှတ်ကြည့်သောအခါ ဝိုင်းပိုက်သည် ယခင်အတိုင်းပင် ဖောင်းလိုက်၊ ပိန်လိုက်နှင့် ဖြစ်နေသည်ကို

သိနေရပါသည်။ ထိကဲသို့ သိနေသည့်ကြားထဲက ကျွန်တော်၏ လူမဟာ များကို မျက်စီထဲတွင် မြင်လာပါသည်။

တစ်ဖန် လူမဟာများ၏ မျက်နှာတွေပျောက်ကွယ်သွားပြီး ခင်မင် ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေအချင်းချင်း ရယ်စရာ၊ မောစရာ၊ ပြောခဲ့သည့် အကြောင်းများကို ပြန်လည်တွေးဖိပါသည်။ တွေးဖိရာမှ တစ်ဖန် ခြေထောက်၌ နာကျင်ခြင်းနှင့် နားဝါး အခံရခက်လောက်အောင် ယားယံခြင်း ပျောက်သွားပြီးနောက် ပေါင်က ကျင်လာပြန်သည်ကို သတိပြုစိပါသည်။ ပေါင်က ကျင်ဇနသည့်နေရာသို့ စိတ်ရောက်သွားရာမှ တစ်ချိန်က တစ်ဦးတစ်ယောက်နှင့် စကားပြောမတဲ့၍ စိတ်ဆိုးခဲ့ရသော အကြောင်းများပြန်ပြီး ပေါ်လာသည်ကို သတိရလာပါသည်။ ကျွန်တော် သည် ရှုမှတ်သမျှတို့ကို ဆရာတော်အရှင်မြတ်အား လျောက်ထားကြည့်ရာ ဆရာတော်အရှင်မြတ်တို့က “ဒကာကြီး တရားထိုင်ရင်း ပေါ်လာသမျှ ကောင်းဆိုး ခံစားမှုတွေ၊ သီမှုမှုတွေ၊ အရင်က ကြံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အကြောင်း မျိုးစုံတွေကို ခပ်ကြာကြာစိုက်ပြီးတော့ ရှုမှတ်ကြည့်ပါ၊ တကယ်လို့ ဒကာကြီး ကြံဆထားတာတွေထဲက တရားထိုင်တဲ့အချိန်မှာ ပေါ်လာလို့ ရှိရင်လ တွေားကို စိတ်မရောက်စေဘဲ ဒီတွေးတော့ကြံဆမှုတွေ အပေါ်မှာသာ အာရုံစိုက်ပြီး ရှုမှတ်ပါ၊ ဘာကိုဘဲ တွေးတွေး နာတာ၊ ကျင်တာ၊ ညောင်းတာ၊ ကိုက်တာ၊ ထုတ္တာတွေကို ဘယ်လိုဘဲ ခံစားနေရနေရ စိတ်မပျက်ပါနဲ့”ဟု မိန့်တော်မူပါသည်။

ဆွဲခင်အမျိုးသမီး သီလရှင်

ကျွန်တော်သည် တစ်နေ့လျင် တစ်ကြိမ်၊ တစ်ကြိမ်လျင် တစ်နာရီမျှသာ တရားထိုင်လာခဲ့ရာမှ တစ်လကျိုးမျှ ကြာလာခဲ့သော်လည်း တရားတော်၏ အရသာကို ဘယ်လို ခံစားရမှန်းမသိ၍ စိတ်ပျက်သလို ဖြစ်လာပါသည်၊ စိတ်ပျက်သည့်ကြားထဲက တစ်ဖန်ပြန်၍ တွေးမဲ ပြန်သောအပါ သာသန္တရိပ်သာသို့ လာရောက်တရား အားထုတ်ကြသော သူတော်စင် အပေါင်းတို့သည် တရားတော်၏ အရသာကိုသိပြီး ဉာဏ်စဉ် နာသွားကြသည်၊ သာသန္တရိပ်သာမှ မိုင်ပေါင်းများစွာ ဝေးကွာလှသော ဥရောပတိက် အနောက်ကမ်းခြေ ဆွဲဒ်ပြည်မှ ဆွဲဒ်လူမျိုး သီလရှင်မကြီး ဒေါ်အမိတ္ထာကပင် ဉာဏ်စဉ် နာပြီးသောအပါ၌ “Meditation is a very marvellous process” (အမိန့်ယ်မှ တရားအားထုတ်ရတာ သိပ်ထူးဆောင်း တာဘဲ)ဟု ကျွန်တော်အား သာသန္တရိပ်သာ ဆေးခန်းထဲတွင် ထုတ်ဖော်သွား ခဲ့ဖူးသည်။

များစွာသော လူအပေါင်းတို့သည် တရားတော်၏ အရသာကို တကယ်မခံစားရဘဲနှင့် ခံစားရသည်ဟု ပြောကြမှည် ပုဂ္ဂိုလ်များမဟုတ်၊ (ရ)ပါးသီလကို စောင့်ထိန်းထားကြသောသူများဖြစ်သည်၊ အရသာ အစ် အမှန်ကို တွေ့စွဲသာ ပြောပြုသွားတန်ရာသည်၊ ဆရာတော်များကလည်း တရားထိုင်ရင်း၊ ပေါ်လာသမျှကိုသာ ရှုမှတ်သွားပါ၊ ရှုမှတ်သွားရင်းက တရား၏ တကယ့်အရသာကို တွေ့ရလိမ့်မည်ဟု တိက်တွန်းကြသည်၊ ငါလည်း ဒွဲသန်သန်ဖြင့် တရားကို အားထုတ်ကြည်းမည်ဟု စိတ်ကိုတင်းကာ ပြန်ပြီးတရားကို ရှုမှတ်ပြန်ရာ အကောင်းအဆိုး ခံစားများနှင့် ကြိုတွေ့မှုများ ပေါ်လာသည့်အပါတိုင်း ရှုမှတ်လာခဲ့ရင်းက

ကျွန်တော်၏စိတ်သည် ထိအာရုံများပေါ်ဖြစ်သာ ကျွန်ရောက်နေပါသည်။

ထိကဲ့သို့ ရှူဗုတ်လေ့လာကြည့်ရာမှ ပေါ်လာသူ့ ထိတွေ့မှုများ၊
ကောင်းဆိုး ခံစားမှုများသည် မည်သို့ဖြစ်သွားသည်ကို သိရှိလာပါသည်။
နာကျုပ်ခြင်းများ၊ ညောင်းညာခြင်း၊ ကိုက်ခြင်းစသော ခံစားမှုများသည်
ပေါ်ပြီးပျောက်ကွယ်သွားသည်ကို သိရှိရပါသည်။

တာရားအရာသာ

၁၉၆၂-ခု၊ ဇန်နဝါရီလ (၁)ရက်နေ့မှစပြီး တရားထိုင်လာခဲ့ရာမှ
၁၉၆၂-ခု၊ ဒီဇင်ဘာလထဲသို့ ရောက်သောအပါ နှုန်းခိုင်း တစ်ချိန်တွင်
ကျွန်တော်သည် မဖော်ပြနိုင်သော တရားအရသာကလေးကို ခံစားလိုက်ရ^၁
ပါသည်။

ထိ အရသာကလေးမှာ ကျွန်တော်၏ တသက်တာတွင် ခံစား
ခဲ့ရသော မည်သည့်အရသာနှင့်မျှ မတူဝါကြောင်းကို သိရှိသွားပါသည်။
ထိအရသာကလေးကို ခံစားပြီးနောက် ၁၉၆၃-ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ^(၅၂)ရက်နေ့၊ ညနေ (၄၃၃၀)အချိန်တွင် ကျွန်တော်သည် ညာထဲပေါ်
တရားတော်ကို ရှိသေ့စွာ ကြားနာခွင့်ရသွားပါသည်။

ညာထဲပေါ်တရား နာပြီးခြင်းသည်၊ တရားအားထုတ်သည့် အလုပ်
ပြီးဆုံးသွားသေးသည် မဟုတ်သေးပါ၊ ဆက်လက်ပြီး အားထုတ်ရန်
ရှုပါသေးကြောင်းကို သိရှိရပါသည်။ သို့ပါသော်လည်း လူ့လောက
အလယ်၌ ပလိုဟောစ မျိုးစုံတွေကို နေ့စဉ်နှင့်အမျှ ရင်ဆိုင်နေရသော
ကျွန်တော်အဖို့ တရားအားထုတ်ခြင်းနှင့် ကင်းကွာရမည့် အကြောင်းသည်
ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါသည်။

လောကုတ္ထရာနပ်ယု၌ ဓမ္မလျှော်နေခဲ့သော ကျွန်တော်သည် မထွေသာမရှေ့င်နိုင်သော အကြောင်းကြောင့် လောကီနယ်အတွင်းသို့ ပြန်ဝင်လိုက်ရပြန်ပါသည်။ စရာထာ ကုသိုလ်ပြုရန်အတွက် ကဗ္ဗာအေး သံယေးရုံကြီး၌ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရန် အကြောင်းပေါ်လာခဲ့ပါသည်။

၁မ်းမိုက်နာ

သံယေးရုံကြီးတွင် တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရင်းက ကျွန်တော်သည် ဘဇ္ဇာ-ရန်၏၊ ဉာဏ်တော်လ (၁၁)ရက်နေ့၊ ဉာ(၁၀)နာရီ အချိန်တွင် နေအိမ်သို့ ပြန်ရောက်ပြီး အိပ်ရာတင်သောအနဲ့ တစ်သက်တွင် တစ်ကြိမ်တစ်ခါမှု မခံစားရဖူးသော ဝါးမိုက်နာကို ခံစားလိုက်ရပါသည်။ ဝါးမိုက်အတွင်း၌ အူများကို တအား လက်ဖြင့်ခွဲခုပ်ထားသလို အခံရ ခက်လှသော နာကျင်မှုကြီးသည် ကျွန်တော်အား စတင်နှစ်စက် လာပါ တော့သည်။

ကျွန်တော်၏ ဝါးမိုက်တွင်းက အောင့်သလိုလို နာသလိုလိုလည်း ထင်ရပါသည်။ အခံရခက်သော ဝေအနာကြောင့် ပက်လက်လည်း အီးလို့ မရ၊ မူာက်လျှောက်လည်း အိပ်လို့မဖြစ်၊ စောင်းနေပြန်လျှောင်လဲ တစ်ခုကွဲ ဖြစ်နေပါသည်။ ဝါးသွားပစ်လိုက်လျှင် ရောက်သက်သာသွားလိမ့်မည်ဟု ထင်မိသည်အလျောက် ဝါးနှုတ်သေး ကရင်းအော့၏မက်ဂနိုယ် (Cream of Magnesia)ကို ယူ၍သောက်လိုက်ပါသည်။ မသက်သာလှပါ၊ မသက်သာသည်အတွက် ဒေါ်ဖြစ်သူအား ဝါးချုပ်းပြန်ပါသည်။

ဒေါ်ဖြစ်သူက ဝါးချုပ်းသော်လည်း သက်သာမသွားပါ၊ ဝါးသွားလို့မရ၍ ငါ်အူလမ်းကြောင်းသည် ပိတ်နေပြီဟု သိသွားပါသည်။

အူလမ်းကြာင်းပိတ်ပြီဟု သိသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သေရတော့
မည်အရေးကို တွေးဖိုလာပါသည်။ တွေးမိသည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နက်
မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားတော်မူသည့် ဥထ္ထိယထေရ်
ဉာဏ်နှင့်ဘုရားတော်မူသော အောက်ပါထောက်ထာလေးကို သတိရ
မိလာပါသည်။

အားကေ မေ သမုပ္ပါန္နာ၊

သတိ မေ ဉာဏ်ထဲ။

အားကေ မေ သမုပ္ပါန္နာ၊

ကာလော မေ န ပပန္နိတုံး။

(ဉြှုဂါထာကလေး၏ အမိဘာယ်ကို မဟာဓည်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး၏ နှုတ်ခွန်းဆက်တရားတော် စာအုပ်ထဲမှာ တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။)

ရူမှတ်ခြင်းသာ ဓဓာက်တည်ရာ

ပြင်းထန်ဗျာ ခံစားနေရသော စိုးပိုက်နာကျော်မှုအတွက် ညည်းသူ။
နေခြင်းဖြင့် အကျိုးထူးမည်မဟုတ်၊ ဒေါသဖြစ်ပြီး ဘေးနားရှိလူများကို
ကြိမ်းမောင်း၊ ဆဲဆိုနေပြန်ရင်လဲ ရောဂါပျောက်မည်မဟုတ်၊ အကုသိုလ်သာ
ဖြစ်တော့မည်၊ သေရမည်အတူတူ ယခင်က ရှုမှတ်ခဲ့သော တရားတော်
ကိုသာ ထောက်တည်ရာအဖြစ် ပြန်လည်ရှုမှတ်တော့မည်ဟု စိတ်တွင်
ပိုင်းဖြတ်လိုက်ပါသည်။

စိတ်ပိုင်းဖြတ်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ၁၉၆၂-ခုနှစ်အတွင်း
တရားအားထုတ်စဉ်ကဲ့သို့၊ ကျွန်ုတော်၏ ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် ပေါ်လာသော
ဝေဒနာဆိုးများအပေါ် ကျွန်ုတော်၏ အသိစိတ်ကလေးက တစ်ထပ်တည်း

ကျေနေအောင် တင်းထားပြီး ရူးဖိုက်ကြည့်ပါတော့သည်။

တရားအားထုတ်စဉ်က ကြံ့တွေ့ရသော ဝေဒနာသည် ခန္ဓာမှု
ရှိလျက်သာ နေသည်ကို အထင်အရှားသိခဲ့ရသည်။ တရားသာထိုင်
မကြည့်ခဲ့လျှင် ဝေဒနာများ ရှိနေသည်ကိုသိရန် ခယုံးလိမ့်မည်
ထင်ပါသည်။

မည်ကဲခဲ့သို့သော ဝေဒနာမျိုးကို ခံစားနေရသည်ဖြစ်စေ၊ အခံရ
ခက်နေသည် ခန္ဓာအစိတ်အပိုင်းပေါ်၍သာ ကျွန်ုတ်၏စိတ်ကို တင်းထားပြီး
ရှုမှတ်ကြည့်ခဲ့ရာတွင် အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ရပါသည်။

ဝါးမိုက်အတွင်းရှိ အူတွေ့မှာ တင်းကြပ်စွာ ညွှန်ထားဘို့သကဲ့သို့
ထင်ရပါသည်။ ပိတ်ဆို့နေသည့် အစာအိမ်နှင့် အူများတို့မှာ ဖောင်းကား
နေပြီး အစာဟောင်းများနှင့် ပြည့်နှုက်လျက်ရှိသည်ကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။
အစာအိမ်နှင့်အူများဖောင်းတက်နေသည့်အတွက် ကျွန်ုတ်၏ ဝါးမိုက်
တစ်ပြိုင်လုံးမှာ ဂျပ်ပြားကဲခဲ့သို့ တင်းမာလျက် ရှိနေသည်ကို သတိပြုမိ
ပါသည်။ ဝါးမိုက်အလယ်ကို ရှုဗ္ဗာ်နေရင်းက ကျွန်ုတ်သည် ဘယ်ဘက်သို့
စောင်းချင်လာပါသည်။

စောင်းချင်သည့်စိတ်ပေါ်လာ၍ ဘယ်ဘက်သို့ စောင်းပစ်လိုက်
သောအပါ ဝါးမိုက်အလယ်၌ ဖြစ်ပေါ်နေသော ဝေဒနာသည် ပျောက်ကွယ်
သွားပါသည်၊ တစ်ဖုန် ဘယ်ဘက်ဘေး တစ်နေရာတွင် နာကျုင်သော
ဝေဒနာသည် ပေါ်လာပြန်ပါသည်၊ သက်သာသလိုထင်၍ ညာဘက်သို့
စောင်းချင်သည့်စိတ် ပေါ်လာပြန်သောအပါ ရှုဗ္ဗာ်ပြီးလှည့်လိုက်ပါသည်၊
ဘယ်ဘက်ဖိုက်တစ်ခြိမ်းမှ ဝေဒနာပျောက်ပြီး ညာဘက်ဖိုက်တစ်နေရာတွင်
နာကျုင်သော ဝေဒနာပေါ်လာသည်ကို သတိပြုမိပြန်ပါသည်၊ ဤသို့နှင့်
ကျွန်ုတ်ရှုမှတ်နေသော စိတ်အစဉ်သည် တစ်ဖိုက်လုံး၌ နာလိုက်

ဖျောက်လိုက်ဖြစ်နေသော နေရာအနဲ့အပြားပေါ်၍သာ ကျွန်ုပါတော့သည်။

ကျွန်ုတော်၏ စိတ်သည် ဝေဒနာ၏အနိုင်ကိုမခံ၊ အရှုံးလည်း မပေးဘဲ ရှူမှတ်မြှုရှူမှတ်နေပါသည်။ ဇ္ဈိုးဖြစ်သူက တတ်စွမ်းသမျှပြုစုပြီး ရောဂါနှင့်ပတ်သက်သော အကျိုးအကြောင်း မေးမြန်းသည်ကိုပင် ရှည်ရှည်ဝေးဝေးမဖြေား အတိုချုပ်သာ အဖြေားပြီး ဝေဒနာကိုသာ ရှူမှတ်လျက်နေပါသည်။ ထိုညာအမို့ အလွန်ဆိုးဝါးပြီး တင်ကြပ်နာကျင်လှသော ဝါးမိုက်နာကို ရှူမှတ်လျက်ပင် ကုစား၍ မိုးတိန်ထိန်လင်းသွားခဲ့ပါသည်။

၁၉၆၆-ခ၊ ဉာဏ်တံ့သော်လ (၁၂)ရက်။

မိုးလင်းလာခဲ့သော်လည်း ဝေဒနာမှာ ပျောက်ကွယ်၍ မသွားပါ၊ အူလမ်းကြောင်းမွင့်သွားရန် ညာအချိန်က ဝမ်းနှတ်ဆေးသောက်ပြီး ဝမ်းချော်သော်လည်း ဝမ်းမှာလုံးဝမသွားပါ၊ ဝမ်းမိုက်နှာ တစ်ချိန်ထက်တစ်ချိန်ပို၍ တင်းမာပြီး ဖောင်းတက်၍သာ လာနေပါသည်။

ဇ္ဈိုးဖြစ်သူသည် တယ်လီဖုန်းဖြင့် ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးမှ ခွဲစိတ်အထူးကုဆရာဝန်ကြီးထံသို့၊ အကြောင်းကြားလိုက်ပါသည်။ “ဆရာ မိတ်ဆွေ ညာကတည်းကေစိုး မိုက်နာတာ အခါအချိန်အထိ မသက်သာဘူး၊ ဝမ်းနှတ်ဆေး တိုက်ပြီး၊ ဆပ်ပြာရည်နှင့် ဝမ်းချော်ပေးတာလဲနှစ်ခါရှိပြီ၊ ခုချိန်ထိ ဝမ်းလုံးဝ မသွားဘူး၊ အန်လဲအန်တယ်၊ အန်တာက နှစ်ကြော်ရှိပြီ၊ တဆိတ်ကျွေးမှုပြုပြီး လာရောက်ကြည်ပါပြီး”လို့၊ ဇ္ဈိုးဖြစ်သူက ဆေးရုံမှ ဆရာဝန်ကြီးအား တယ်လီဖုန်းမှနေပြီး ပန်ကြားနေသည် အသံသည် ကျွန်ုတော်၏ နားတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာပါသည်။ ဝင်ရောက်လာရာမှ တစ်ဖန်ပျောက်ကွယ်သွား ပြန်ပါသည်။ မကြာမီ အထူးကုဆရာဝန်ကြီး၏ အသံသည်လည်း ကျွန်ုတော်၏နားဝုံ ပေါ်လာပါသည်။ ထို့နောက်

ကျွန်တော်၏ဗုံကိုမှုပ်မှုပါသည်၊ သူ၏၂၅၈လက်ဖြင့် စမ်းသပ်ခြင်းကိုခံလိုက်ရပါသည်၊ ဆရာဝန်သည် ကျွန်တော်ကို မေးခွန်း အမျိုးမျိုးထဲတိပါသည်၊ ကျွန်တော် သည် လိုရင်းလောက်ကိုသာဖြေကြားရင်း စိတ်ကို ဝေအနာပေါ်၍သာ တင်ထားပါသည်။

အုံလမ်းကြောင်းပိတ်ခေါ်ခြင်း

ဝမ်းနှတ်ဆေးတိုက်ရှုဖြစ်စေ၊ ဝမ်းချုပ်ဖြစ်စေ၊ ဝမ်းမသွားလျှင် (Intestinal Obstruction)အူလမ်းကြောင်းပိတ် နေတတ်သည်ကို ဆရာဝန်တိုင်း အကဲခတ်နိုင်ကြပါသည်၊ သို့သော်ဗုံကိုခဲ့ကြည့်မှသာ ပိတ်ရသည် အကြောင်းမှန်ကို တပ်အပ်သေချာစွာ သိနိုင်ပါသည်၊ အူလမ်းကြောင်းကို ပိတ်စေတတ်သည့် ရောက်ပိုးပေါင်းစုတို့ရှိသည့်အနက် ကင်ဆာရောက်သော် ကြောက်စာရာအကောင်းစုံနှင့် ဆရာဝန်များကိုလို မပျောက်သော ရောက်ဖြစ်ပါသည်၊ အူလမ်းကြောင်းပြုနိုင်သူ ပိတ်သွားသော အခါ လူမမာသည် သေစို့နှင့် ရှင်စို့အနက် သေစို့သာများနေသည်ကို အတူးကုသရာဝန်ကြီးလည်း သိပါသည်၊ ကျွန်တော်လည်း သိပါသည်။

အထူးကု ဆရာဝန်သည် ကျွန်တော်နှင့်တကွ ကျွန်တော်၏ နှီးအား အားမင်ယ်ရန်နှင့် သူကိုယ်တိုင် အစွမ်းကုန်ကြီးစားပြီး ကုမည်အကြောင်း အားပေးစကားပြောပါသည်၊ ကျွန်တော်မှာ ကြောက်စိတ်မရှုပါ၊ စိတ်ကို ဝမ်းပိုက် တစ်ပြိုင်လုံးချို့သာ ပေါ်နေသော ဝေအနာများပေါ်၍သာ တင်ထားပါသည်။ မုချသောက္ခတ္တမည်ဟု ယူဆ၍ မိမိ၏ ခန္ဓာကုံယ်ပေါ်၍ ပေါ်ပြီးရင်း ပျောက်သွားရင်းဖြစ်နေသော ဝေအနာအာရုံမှုလွှာပြီး မည်သည့်အာရုံဆီသို့မျှ ကျွန်တော်၏ စိတ်အရောက်

မခံပါ၊ မိမိပိုင်ပစ္စည်းကိုလည်း သတိမရ၊ အနီးနှင့် သာသမီးများကိုလည်း သတိမရတော့ပါ၊ စွဲလမ်းရာအာရုံမှန်သမျှ တစ်ခုတလေမျှ မပေါ်လာ တော့ဘဲ တင်းမာဖောင်းတက် နာကျိုးနေသော ဝေဒနာသည်သာလျှင် ကျွန်တော်၏စိတ်၌ ပေါ်လိုက်ပျောက်လိုက် ဖြစ်နေသည်ကို သိရပါသည်။ ကျွန်တော်မှာ မလျှပ်ရှားနိုင်တော့ဘဲ အိပ်ရာပေါ်၌ ပက်လက်လဲနေပါပြီ။

ဘာမူအဂျိုးမသက်ခြောက်

အထူးကုသရာဝန်သည် ကျွန်တော်၏ ဝမ်းပိုက်ကို စွဲစပ်စွာ ကြည်ပြီးမှ သူ၏ ဉာဏ်ပိုင်း သေချာစွာ စမ်းသပ်ရင်း ကျွန်တော်၏ အနီးအား နောက်ထပ် အလှဆီ ဆပ်ပြာရည်ဖြင့် ဝမ်းချူးပေးရန် မှာကြားပြီး သူ့အိမ်သို့ပြန်သွားပါသည်၊ ဉာဏ်ချိန်ကကဲ့သို့ ဝမ်းထပ်ချူးသော်လည်း ဘာမျှ အကျိုးမသက်ခြောက်ပါ၊ ဆပ်ပြာရည်၊ အလှဆီတို့သာ ပြန်ထွက် လာပါသည်၊ ရှုမှတ်လျက်နေသော စိတ်သည် ဝေဒနာနှင့် တစ်ထပ်တည်းလို ကျေနေခဲ့ရာမှ ထိနေဉာဏ်ပိုင်းသို့ ရောက်သောအခါ အထူးကု သရာဝန်သည် သူကိုယ်တိုင်လာရောက်ပြီး ကျွန်တော်အား ဆေးချုံသို့ ခေါ်ဆောင် သွားပါသည်၊ တစ်ချိန်ထက်တစ်ချိန် ကျွန်တော်၏ရောက်မှာ ပိုစိုးလာပါသည်၊ ရှုမှတ်လို့ မရနိုင်အောင် ဖြစ်လာခဲ့သော်လည်း ရှုမှတ်သည့်စိတ်တို့ကို အလျှော့မပေးခဲ့ပါ။

ကျွန်တော်၏ ခွဲဗုံကိုယ်သည် ပက်လက်တစ်မျိုးတည်း မနေနိုင် တော့ပါ၊ အိပ်ရာပေါ်တွင် လိုစိုးနေပါသည်၊ နာကျိုးသော ဝေဒနာမှ သက်သွားခဲ့ရရန် ဘယ်ဘက်အူးကိုကွဲပြီး ဉာဏ်ချိန်သလုံးကို ဘယ်ဘက် အူးပေါ်သို့တင်ကာ သက်သာလိုသက်သာငြား စမ်းကြည့်ပါသည်။

ရူမှတ်နေသာစိတ်၊ ပြင်းထန်စွာ ပေါ်လွှင်နေသာ ဝေအနာ၊ အလူးအလဲ ဖြစ်နေသာ ခုံဗုက္ဗိယိတို့သည် သူသာ ပါနိုင် တိုက်ပွဲပိုင်နေသကဲ့သို့၊ ထင်နေရပါသည်။

ကျွန်တော်၏နေအိမ်မှ ဆေးရုံကြီးအရေးပေါ်ဌာန အတွင်းခန်းသို့၊ ရောက်သည့်တိုင်အောင် ပြင်းထန်လှသော ဝေအနာတို့သည် ပေါ်လိုက်၊ အသီပိတ်ကလေးများသည်လည်း ပျောက်သွားလိုက်၊ ပတ်ဝန်းကျင်မှ ဆူညံသော အသံတို့သည် နားထဲဝင်လာလိုက်နှင့် တစ်လှည့်ခါ ထိုအာရုံဆိုးများဆိုသို့သာ ရောက်နေပါတော့သည်၊ တစ်ခါတစ်ရုံးပြင်းထန်သော ဝေအနာသည် ပေါ်လွှင်နေပါသည်။

ကျွန်တော်သည် အခန်းနံပါတ်(၃)နှင့် (၄)တွင်ရှိ လွှတ်နေသာ ခုတင်တစ်နေရာပေါ်၌ ရောက်သွားပါသည်။

ခုတင်ပေါ်၌ လဲလောင်းပြီး ခံစားမှုများနှင့် ပေါ်ရာအာရုံများကိုသာ ခိုက်ပြီး ရူမှတ်လျှက်နေစဉ် ခွဲခိုက်အထူးကု ဆရာဝန်ရောက်လာပြီး ရောဂါဝေအနာ၏ သရိုင်းဖြစ်စဉ်ကို ထပ်မံမားမြှင့်းပါသည်၊ ဧေးမြိမ်းပြီးနောက် ဝမ်းခိုက်ကို ပါတ်မှန်ရှိက်ရန်အတွက် ပါတ်မှန်ဌာနသို့၊ အလျင်အမြင် ခေါ်သွားရန် ဆရာမန်နှင့် သူမှာပြုလက်ထောက်များအား စေဆိပ်းလိုက်ပါသည်။

သူနာပြုနှင့် လက်ထောက်များသည် ပါတ်မှုနံဌာနသို့၊ ကျွန်တော်ကို ခေါ်ဆောင်သွားကြပါသည်။ စိုးရို့မှု၊ ကြောက်လန်းမှု၊ ပို့ကြေားမှု၊ အေါ်သွောက်မှုများ၊ လုံးဝပ်မလာပါ၊ ပါတ်မှန်ဌာန၌ ကျွန်တော်၏ မိုက်ကို ပါတ်မှန်ရှိက်ပြီးသောအခါ ကျွန်တော်အူအလယ်ပိုင်းမှာ ပိတ်ဆို့၊ နေသည်ကို တွေ့မြင်ရပါသည်။ ပါတ်မှန်ပါရရှုကလည်း အူအလယ်ပိုင်း၊ ပိတ်လျက် နေသည်ဟုပင် မှတ်ချက်ရေးလိုက်ပါသည်။

သူမှာပြန့် လက်ထောက်များသည် ကျွန်တော့အား အခန်းအပိတ် (၃)နှင့်(၄)သို့ ပြန်ပြီး၏ဆောင်သွားပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ရောဂါ အကြောင်းကို သိရပါသည်။ အထူးခွဲစိတ် ကုသပေးသော ဆရာဝန်၌ ဝိုင်းမိုက်ကို ခွဲစိတ်ပြီး ပိတ်နေသော အူအစိတ်အပိုင်းကို ဖြတ်တောက်ကာ ပြန်ဆက်ရန် သို့မဟုတ် အူအခွဲလိုက် ရှစ်ပတ်နေလျှင်လည်း နေသားတကျဖြစ်အောင် ပြန်လည်ပြုပြင်ရန်။ ကားထွက်နေသော အူအောက်ပိုင်းထဲသို့ ကြိုးနေသော အူအလယ်ပိုင်းက တိုးဝင်နေခဲ့ လျှင်လည်း ပြန်လည် ခွဲထွက်ပေးရန်။ ဝိုင်းမိုက်ကို ခွဲစိတ်ကြည်ပြီးနောက် မိုက်အတွင်း နေရာအနဲ့အပြား၌ အမြစ်တွယ်လျက်နေသော ကင်ဆာ အကြောင်းများကို တွေ့မြင်၍ လိုးဖြတ် ဖယ်ရှားပစ်ရန် ဖြစ်စိုင် လျှင်လည်း မည်သို့မျှမလုပ်ဘဲ ဝိုင်းမိုက်ကို ပြန်လည်ပိုတ်ပစ်ပေးရန် အခွင့်အရေးတို့ ရှိနေပါသည်။ ခွဲစိတ်ကုသပေးသည့်တိုင်အောင် ကျွန်တော်၏ အသက် မသေဘဲ ရောဂါပျောက်လိမ့်မည်ဟု အာမမခံနိုပါ။ သတိကြုံးစွာဖြင့် ဓမ္မနဲ့ဘားပြီး ခွဲစိတ်ကုသသောအပါ တွေ့မြင်ရမည့် ဝိုင်းတွင်းရှိ ရောဂါ အပိုင်အခဲများကို သူ၏ ပါးလက်နက်ဖြင့် လိုးဖြတ်ပြီး အသက်ကို ကယ်နိုင်စွမ်းရှိလျှင် ကြိုးဘားပြီး ကယ်တင်မည်။ မကယ်နိုင်လျှင်လည်း ဥပေကွာရှုလိုက်ရုံသာရှိတော့သည်။

ပါရရှာသည် ကျွန်တော့ကို ခွဲစိတ်ကုသရနိုင်အတွက် ဇီးဖြစ်သူ၏ သဘောတူညီချက်ကို ယူပါသည်။ ကျွန်တော်၏ ဇီးက ခွဲစိတ်ကုသပြီးမှ ဖြစ်စေ၊ ခွဲစိတ်ကုသရင်းဖြစ်စေ အကယ်၍ ကျွန်တော်သေဆုံးသွားခဲ့လျှင် အရေးမဆိုပါ။ ခွဲစိတ်ရန်ခွင့်ပြု သဘောတူညီသည့်အကြောင်းကို လက်မှတ်ရေးထိုးလိုက်ပါသည်။

ခွဲ့ထိတ်အထူးကုဆရာဝန်က ကျွန်ုတော်ကို ခွဲ့ထိတ်ကုသရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါသည်။ ဒီးဖြစ်သူကလည်း သဘောတူဗြီးပါပြီ၊ ကျွန်ုတော်သည် အိပ်ရာပေါ်ပွင့် မျက်စိမိတ်လျက် ပေါ်လာသမျှ အာရုံတိုင်းကိုသာ ရှုမှတ်နေစဉ် ဆရာဝန်ကလေးနှင့် သူမှာပြုဆရာမ ကလေးတို့သည် ကျွန်ုတော် အနားသို့၊ ရောက်လာကြပြီး ဆရာဝန်ကလေးက ကျွန်ုတော်၏ နာခေါင်းပေါက်ကလေးမှနေဖြီး (Ryle's Tube) ရော်ဘာပိုက်ကလေးကို ကျွန်ုတော်၏ အစာအိမ်အတွင်းသို့ ရောက်အောင် ထိုးသွင်းလိုက်ပါသည်။ ရော်ဘာပြန်ကလေး၏ တစ်ဘက်စွန်းသည် ကျွန်ုတော်၏ လည်ချောင်းသို့၊ ရောက်သွားရာ ကျွန်ုတော်လည်ချောင်းအတွင်းမှာ တစ်ဆို့နေသည့် ခံစားမှုကို ကြံ့တွေ့ရပါသည်။

ရော်ဘာပိုက်လုံးကလေးသည် လည်ချောင်းကို ကျော်လွှန်ပြီး အစာဓရမျိုလို့ချောင်း (Oesophagus)ကို ဖြတ်ပြီး အစာအိမ်အတွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားသောအခါ လည်ချောင်းအတွင်း၌ တစ်ဆို့နေ၍ အခံရခက်နေသည့် အရှိန်သည် လျောကျသွားသည်ကို သတိပြုမိပါသည်။ ကျွန်ုတော်၏စိတ်သည် နာနေသော ဝိုးမိုက်အပေါ်၍ ကုသည့်အခါလည်း ကျေနေသည်။ လည်ချောင်းတွင်း၌ ထိုးလိုးခုလု ဖြစ်နေသည်ကိုလည်း သတိပြုမိပါသည်။

ထိုအာရုံတွေကြားထဲက ကျွန်ုတော်၏ လက်မောင်းမှနေဖြီး (Dextrose with Saline) သကြားနှင့်သားရောစပ်ထားသော အရည်သွေးရန်အတွက် ဆရာဝန်ကလေးသည် လက်မောင်းလယ်မှ သွေ့ပြန်ကြာထဲသို့ ချွဲ့ထိတ်သော အပ်ကလေး ထိုးသွင်းလိုက်၍ နာကျွင်သော ဝောနာလေးကိုလည်း သို့ပြန်ပါသည်။ အခန်းအတွင်းရှိ ပေါ်လာသမျှသော အာရုံထိုးတို့သည် ပေါ်လာပြီးတိုင်း ပျောက်ကွယ်လျက် ရှိနေသည်ကိုသာ

တွေ့ရသည့်ကြားထဲက တာဝန်ခံအထူးကုဆရာဝန်သည် ညါ(၁၀)နာရီ အချိန်တွင် ကျွန်တော်၏ အိပ်ရာနားသို့ ရောက်လာကာ “ခွဲသင့်တဲ့ အကြောင်းတွေကတော့ရှိတာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ကျွန်တော်တို့၊ (onservative Treatment)မခွဲဘဲနဲ့ စောင့်ကြော်ချင်သေးတယ်၊ ခုနေခါမှာ (Suction and Replacement) အစာအိမ်အတွင်းမှ အပုပ်ရေတွေ စုတိထုတ်ရင်း လက်မောင်း သွေးပြန်ကြားထဲမှနေဖြီး သကြားနှင့် ဆားရေတွေ သွင်းပေးသွားဦးမယ်။”

ကျွန်တော်သည် ခွဲစိတ်ကုဆရာဝန် ပြောဆိုသမ္မတို့ကို နားထောင်လျက်သာနေပါသည်၊ ကျွန်တော်က မည်သို့မျှ ပြန်မပြောပါ၊ ဆရာဝန်ပို့ဖြစ်သော်လည်း ထိုအချိန်က လူမဟာဖြစ်နေသဖြင့် ခွဲစိတ်ကုသော ဆရာဝန်၏ ညွှန်ကြားချက်တို့ကို တစ်သွေမတိမ်းလိုက်နာရပါသည်။

ပေါ်လိုက်ပေပျောက်လိုက်

ခွဲစိတ်အထူးကုဆရာဝန် ထွက်ခွာသွားသောအခါ တာဝန်ခံ ဆရာဝန်ကလေးသည် ကျွန်တော်၏ အစာအိမ်အတွင်းမှ ပုပ်ဟောင်ပြီး မစင်နဲ့ထွက်နေသော စိမ်းပန့်ဖန့် အရောများကို စတင်ပြီး စုစုပေါင်းတော့သည်။

မစင်နဲ့ထွက်နေသော ရေများကို ဖန့်ဖြန်ဖြင့် စုစုပေါင်းသည့် အခါတိုင်း ကျွန်တော်အနားတွင်ရှိသော ဆရာဝန်ကလေးသည် (Kidney Tray)၏။ ခွက်ကောက်ကလေးထဲထို့ စွဲဖုန်းနေပါသည်။ ခွက်ကောက်ကလေးထဲမှ ထွက်ပေါ်လာသော မစင်နဲ့လည်း ကျွန်တော်၏ နာခေါင်း

ထဲသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။

နာနေသောဝမ်းခိုက်၊ ခိုးလိုးခလုဖြစ်နေသော လည်ချောင်း၊ မစင်နဲ့ထွက်နေသော ခွဲက်ကောက်အတွင်းမှ အနဲ့ဆိုးများ၊ ကျွန်တော်၏ ခုတင်ဘေးမှ တခြားလူမမာများ အော်သံ၊ ညည်းညှုသံများကို ကျွန်တော်သည် တစ်မျိုးပြီးတစ်မျိုးတွေ၊ နေရပါသည်၊ ခံစားရသမျှ ကြေားရသမျှ နဲ့ ရသမျှတို့သည် တစ်လှည့်စီ ပြန်ပြီးပျောက်လျက်သာ နေပါသည်။

ည (၁)နာရီအချိန်တွင် အထူးကုဆရာဝန်၏ ညွှန်ကြားချက်အရ ဆရာဝန်ကလေးသည် ကျွန်တော် တင်ပါးကို အိပ်ဆေးထိုးပေး လိုက်ပြီးနောက် နာရီဝက်ခန့်ကြာသောအခါ တရားစဉ်ကို ရှုမှတ်နေရင်းက ကျွန်တော်သည် အိပ်ပျော်သွားပါသည်။

ခုဒ္ဓ-ခုနှစ်၊ ဉာဏ်တဲ့ (၁၃)ရက်။ စနေနေ့နံနက်(၁၀။၃၀) အချိန်တွင် ကျွန်တော်အား ပြုစုနေသော အထူးပြု သူနာပြုဆရာမ မဖွေ့ဖောက် တွေ့မြှင့်ရပါသည်။

ကျွန်တော်သည် သတိထားပြီး ဝမ်းပိုက်ကို ပြန်လည်ရှုမှတ် ကြည့်သောအခါ နာကျိုးသောဝဒနာမှာ ယမန်နေ့ကဗျာသို့၊ မဟုတ် တော့ပါ၊ သိသိသာသာကြီး လျော့ကျသွားသည်ကို သတိပြုစိသွားပါသည်၊ ကျွန်တော်၏ နာခေါင်းထဲမှာလည်း ရှင်းသွားသည်ဟု သိလာပါသည်၊ တစ်ကိုယ်လုံးမှာလည်း နေသာထိုင်သာ ရှိလာပါသည်။

အစောင့်ဆရာမက “ညတုန်းကဆရာဝန်ကလေးတွေလာပြီး (၂)နာရီ တစ်ချိန်ကျ ဝမ်းထဲက အရေတွေကို သားရေးပိုက်လုံးကနေပြီး စုပ်ထုတိကြတယ်၊ တော်တော်ကြာလျှင်လ သူတို့လာကြလိမ့်စီးမယ်”ဟု ပြောပါသည်။

ကျွန်တော်သည် မှန်းလျက်နေပါသည်၊ ဆိုးဝါးသော ခုက္ခ၊
ဝေအနာမှာ တဖြည်းဖြည်းကုန်ဆုံးလိုက်လာပါသည်၊ ကျွန်တော်၏
စိတ်သည် ဌီမိုးအေးလာပြီး ပတ်ဝန်းကျင်မှ အာရုံမျိုးစုံတို့သည်
ယမန်နေ့ကကဲ့သို့၊ ပေါ်ထွက်နေသော်လည်း ကျွန်တော်၏စိတ်သည်
တိအာရုံများကို ဥပေါ်ကွာပြုလျက် ရှုနိုင်နေနိုင်ပါသည်။

ညာနေပိုင်း (၄)နာရီ အချိန်တွင် ကျွန်တော်၏ အိမ်သားများနှင့်
ဆွဲမျိုးစိတ်သံ့ဟာများသည် ဆေးရုံကြီးရှိ ကျွန်တော်အား တင်ထားသော
လူနာခန်းသို့၊ ရောက်လာကြပါသည်၊ စိတ်ဆွဲများကို နှုတ်မဆက်နိုင်ပါ၊
ပြီးလျက်သာပြနိုင်ပါသည်၊ ခံစားခဲ့ရသော ဝေအနာဆိုးကြီးကြောင့်
အင်အားများမှာ ကုန်ခန်းသွား၍ အသံမှာ မထွက်တော့ပါ၊ စကား
မပြောနိုင်၍ မှန်းလျက်သာ နေရပါသည်။

ကုံးယ်ပန်းခေ မိတ်မန္တမ်းစေနဲ့

နောက်တစ်ကြိမ် မျက်စိုက် ပြန်ဖွံ့ကြည့်ရာတွင် သာသနူရိပ်သာမှ
ကျေးဇူးရှင် မဟာဓလ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ တယည်များ ဖြစ်ကြသော
ဆရာတော်ဦးပဏီတန့် ဆရာတော်ဦးဝေနှတို့သည် ကျွန်တော်၏
အိပ်ရာတေး၌ ရပ်နေကြသည်ကို တွေ့ဖြင့်ရပြန်ပါသည် ဆရာတော်
ဦးပဏီတသည် စက္ခာမြေ့ကို ချထားရာမှ တည်ြိမ် ရင့်ကျက်သော
မျက်နှာတော်ကို တဖြည်းဖြည်းမေ့ကာ ကျွန်တော်ကို ကြည့်ရင်း
“ဒကာကြီး၊ ကိုယ်သာပန်းစေ စိတ်မန္တမ်းစေနှင့်”ဟု သတိပေး ဆုံးမစကား
တစ်ခွန်းတည်းကိုသာ မိန့်ကြားပါသည်။

ဖော်မှတ် သားသမီးများမှာ သောကမီးလောင်နေလျက် ရှိကြပါသည်။ ဆွဲမျိုးများမှတ် မိတ်ဆွဲးများမှာလည်း ထိုးရိမ်နေကြပါသည်။ ထူးခြားသည်မှာ ထိုအချိန်က ပူဆွဲးနေကြသော မိတ်ဆွဲအပေါင်းတို့ကို မြင်တွေ့နေရသော်လည်း ကျွန်ုတော်၏စိတ်မှာ မည်သို့မျှ မဖြစ်ပါ။

တရားတော်အရ “မြတ်ကာမွော” ဖြစ်နေသလားလို့ မပြောတတ်ပါ။ အရှင်မြတ်နှစ်ပါးသည် ကျွန်ုတော်၏ ဒီပို့ရာဘေးနားတွင် ရပ်တော်မှုလျက် အန္တရာယ်ကင်း ပရိတ် တရားတော်များကို ရွှေတ်ဖတ်တော် မူကြပါးနောက် သာသန္တရိပ်သာသို့ ပြန်ကြတော်မူကြပါသည်။

ပြောက်သလောက်ရှိခန်ပါပြီ

ယခင်နောက ကြိုးတွေ့ခဲသော ဒုက္ခအထောက်း ပျောက်သလောက် ရှိနေပါပြီ။ အမှတ်သတ်တို့သည်လည်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာ၍ အကွက်စွေ့အောင် ရှုမှတ်နိုင်ပါသည်။ ဆေးရုံကြီး တောင်ဘက်သီမှ တိုက်ခတ်လာသော လေးအေးကလေး၏ ဒဏ်ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိသော သုခဝေဒနာကလေးကိုပင် ရှုမှတ်ပါသေးသည်။

အားလုံးသော ဆွဲမျိုးမိတ်သင်္ဘာတို့အား စိတ်ချမ်းသာစေရန် “ဒီဇာုနေရိုင်းမှာတော့ တော်တော်ကလေး သက်သာသွာပါပြီ”ဟု စကားတစ်ခွန်သာ ပြောလိုက်ပြီး မျက်စိကို ပြန့်မြှုတ်ကာ ပေါ်လျက်ပင် ရှိနေသော သုခဝေဒနာကို ပြန်ပြီးရှုမှတ်လျက်သာ နေပါသည်။ ညိုသည်များ ပြန်သွားကြသောအခါ မိုးချုပ်စ ပြုနေပါပြီ။

သုခဝေဒနာကို ရှုမှတ်နေရသည်မှာ တစ်ချိန်ထက်တစ်ချိန် ကောင်းလျက်သာနေပါသည်။ လည်ချောင်းထဲမှ ထုတ်မပစ်သေးသော

ရော်ဘာပိုက်လုံးကလေးကသာ လည်ချောင်းသားကို ကလိသလို ဖြစ်နေ
ပါသည်၊ တံတွေး မျိုးပိုက်လျှင်လည်း ငါးရှုံးမျှက်သလို ဖြစ်နေပါသည်။

သက်သာလာ့ပြီ

ခွဲစိတ်အထူးကုဆရာဝန်သည် ညပိုင်းတွင် ကျွန်တော်ထံသို့。
ရောက်လာပြီး ကျွန်တော်၏ အခြေအနေကို အော်ပြန်ပေါ်ရာ ကျွန်တော်သည်
ရှုံးတော်နေသော တရားကိုမျှက်လျှက် “အတတ်ကို သက်သာသွားပါပြီဆရာ၊
လည်ချောင်းထဲမှာ ရှိနေသေးတဲ့ ရော်ဘာပိုက်လုံးကလေးကြောင့် အခံရ
ခက်နေတာလောက်ဘဲ ရှိပါတော့တယ်”ဟု ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။
အူလမ်းကြောင်းပါတ် ဝေဒမှာဖြစ်၍ ရော်ဘာပိုက်လုံးကလေးကို အစာအိမ်
အတွင်းမှ ခွဲထုတ်ပေါ်ရန် မဖြစ်နိုင်သေးပါ။

အစာအိမ်အတွင်း၌ နောက်ထပ်အိုင်ထွန်းလာမည် အပုံးရေများကို
စုပ်ထုတ်ပေါ်ရန် ထားနေရပါသေးသည်။

တစ်ချိန်ထက်တစ်ချိန် ရောက်သက်သာလာသည်ဟု ထင်ရ^၁
သော်လည်း တကယ့်အခြေအနေမှာ မကောင်းလှသေးပါ။ စနေနေ့ညာ
ကုန်ခဲ့ပြန်ပါသည်။

နောက်ဘာလ်နေ့၊ နံနက်ဘိုင်းအချိန်တွင် ခွဲစိတ်အထူးကု ဆရာဝန်သည်
ကျွန်တော်၏မျှက်နှာနှင့် လက်ချောင်းကလေးများမှာ ပြာနှမ်းနေသည်ကို
တွေ့မြင်သွားပါသည်။

အထူးကုဆရာဝန်သည် ပို့စိုးရို့ပြီး ဝို့မိုက်ကိုခဲ့ရကောင်းမလား
မခွဲရကောင်းမလားနှင့် ချိတ္တချုတု ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ ဆရာဝန်သည်

ကျွန်တော်အနားတွင် ရပ်လျက်၊ နက်နက်နဲ့ တွေးတော့နေပါသည်။ ကျွန်တော်မှာမူ ဆရာဝန်ကို တစ်ခုက်မျှ စိက်ကြည်ပြီးနောက် မျက်စိကို အသာကလေး ပြန်ဖိုတ်ကာ တရားကိုပင်ပြန်ပြီး ရှုမှတ်နေပါသည်။ အတန်ကြာမှ ဆရာဝန်သည် လုတစ်ယောက်အသက်ကို အထူးတန်ဖိုး ထားသူဖြစ်သည်အလောက် သူ၏ခါးကို မသုံးဘဲ စွန်ပြီး အရေထုတ်ဆေးသွင်းပြီး ကုသရန် ဆုံဖြတ်လိုက်ပါသည်။

“ဒီလိုဘဲထားပါပြီးမယ်၊ တဖြည်းဖြည်း သက်သာသွားပါ လိမ့်မယ်”ဟု ပြောပြီး ပြန်ထွက်သွားပါသည်။

တန်ခိုးနှင့် ဉာဏ်ပိုင်းအချိန်တွင် ကျေးဇူးရှင် မဟာဓမ္မ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ကမ္မာနာစရိယဆရာတော်(၄)ပါးနှင့် ကြွရောက်လာပါသည်။

ဓမ္မဘဏ္ဍာင်တရားဓတော်

ထိုအချိန်ထိ ကျွန်တော်၏ရပ်မှာ ပျက်နေပါသေးသည်။ လက်ချောင်းဖကေလေးများမှာလည်း ပြာနှစ်းလျက်ပင် ရှိပါသေးသည်။ နှစ်ကိုပိုင်းက ကျွန်တော်ထံသို့ ရောက်လာကာ ကျွန်တော်၏ လက်ချောင်း ကလေးများကိုကိုင်လျက် အထူးကုဆရာဝန်က “ဒီလက်တွေက အစ ထည်းက ဒီလိုဘဲလား”ဟု မေးမြန်းလိုက်မှ ကျွန်တော် သတိပြုပါ သွားပါသည်။ လက်များမှာ တကယ်ပြာနှစ်းနေသည်ကို တွေ့ပြောရပါသည်။

ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည် ဗျာဗျာင်သုတေ တရားဆတ်ကို ဟောပြောပြီးနောက် ကျွန်တော်ရှုမှတ်ရင်းဖြစ်သော တရားတော်ကိုသာ

ဆက်လက်ရှုမှတ်ရန် သတိပေးဆုံးမစကားပြောပြီး ပြန်ကြေသွားပါသည်၊ ကျွန်ုင်တော်၏ ဝေဒနာအတွက် လာရောက် မေးမြန်းကြသော အောင်သားများနှင့် ဆွဲမျိုးအားလုံးတို့သည်လည်း နေအိမ်များသို့ အသိသီး ပြန်သွားကြပါသည်။

ညပိုင်းအချိန်တွင် အထူးကုဆရာဝန်သည် ကျွန်ုင်တော်တို့ထံသို့ ထပ်မံ ရောက်လာပြီး စမ်းသပ်ကြည်ပြန်သောအခါ အုံအားသင့်သွားပါသည်။ စိတ်အားတက်ကြေစွာနှင့်ပင် “မခွဲရတော့ဘူး၊ ဒီအတိုင်းနဲ့ဘဲ ပျောက်ပါလိမ့်မယ်”ဟု ပြောပြပါသည်။

ထိနေ့ည (၁၀)နာရီတွင် အခန်းတွင်း၌ တာဝန်ကျသော ဆရာဝန်ကလေးသည် ရော်သာလုံးကလေးကို ကျွန်ုင်တော်၏ နှာခေါင်းထဲမှ ထုတ်ယူပစ်လိုက်သောအခါ ကျွန်ုင်တော့မှာ ပိုမိုပြီး နေသာထိုင်သာ ရှိသွားပြန်ပါသည်။

သောကြာနေ့ည(၁၀)နာရီမှစပြီး တန်ံနေ့နေ့ည (၁၀)နာရီတိုင်အောင် ရေတစ်စက်ဗျာ မသောက်ခဲ့ရ၍ ကျွန်ုင်တော်၏လည်ရွောင်းမှာ မူပြီး ဗြောက်သွေ့လျက်ရှိနေရာ ရေခဲ့ရေသောက်ခွင့်ကို ရရှိသွားသည်နှင့် တပြီးငါက် ကျွန်ုင်တော့မှာ လန်းဆန်းသည်ထက် လန်းဆန်းလာပါသည်။ လည်ရွောင်းမှာလည်း ဗြောက်သွေ့နေရာမှ ဖိုပြည်လာပါသည်။ အလှည့်ကျ ဆရာဝန်သည် အထူးကုဆရာဝန်၏၊ ညွှန်ကြားချက်အရ ထိုညွှန် အိုင်အေးဆိုးပေးသဖြင့် တရားမှတ်နိုင်တော့ဘဲ အိုင်ပျော်သွားပါတော့သည်။

ဤသို့နှင့် ကျွန်ုင်တော်သည် သေဘေးမှ လွှတ်ဗြောက်ခဲ့ရပါသည်။

တစ်ချိန်က ဖွဲ့ဖြိုးအားထုတ်ခဲ့သော တရားတော်သည် ကျွန်တော်နှင့် သောရမည်အချိန်တွင် သက်သာခွင့်ရရန် များစွာ အကျိုးပြုပေးသည်ကို သိရှိသွားပါသည်။ ဝေအာပြင်းစွာ ခံစားနေချိန်ပြု ကျွန်တော်ရှုမှတ်သော တရား၏ အထောက်အပံ့သာ မရဘဲ ကျွန်တော်၏ စီတ်သည် စွဲလမ်းစရာ အာရုံတစ်ခုခု၏အပေါ်၌ ကျရောက်နေခဲ့လျှင် ထိရောဂါနှင့်ပင် သေဆုံးသွားရသောအခါ ကျွန်တော်သည် စက်စဉ်စရာကောင်းသော ဘဝ တစ်ခုခုသို့၊ ရောက်သွားပေလိမ့်မည်ဟု ထင်ဖို့ပါသည်။

ယခုသော် မွန်မြှတ်သော တရားတော်ကို အားထုတ်ထား၍ သေခါနီးအချိန်တွင် ကျွန်တော့အတွက် တရားသည် ထောက်တည်ရာ ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါတွင် ကျွန်တော်သည် တရားစစ်တရားမှန်ကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ရမည်ဟု နှစ်ထောင်းအားရ ဖြစ်နေပါသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် စားဝတ်နေရေးဖြစ်သည့် လူမှုရေးကိစ္စ၊ သားရေး၊ မယားရေးကိစ္စနှင့်ပင် အချိန်ကုန်နေကြပါသည်။ အချိန်ကုန် နေသည့်ကြားထဲက အနည်းဆုံး တစ်နေ့လျှင် (၁)နာရီကြာမျှ ဝိပဿာ တရားတော်ကို အားထုတ်ကြည့်ကြလျှင် တူးမြတ်သော တရားကို တွေ့နိုင်ကြလိမ့်မည်ဟု ထင်ပါ၍ တရားတော်ကို အားထုတ်ကြည့်စန်းပါဟု တိုက်တွန်းလိုပါသည်။

သို့သော်ဆရာသမားကောင်းကို မဆည်းကပ်တဲ့နှင့် အားထုတ်လို့ မဖြစ်သေးပါ။ ဆရာသမားကောင်းကို နိုဝင်ဆည်းကပ်ပြီး တရားအားထုတ်မှ သာလျှင် အကျိုးသက်ရောက်မည်ဖြစ်ကြောင်းကို ဖော်ပြုလိုပါသည်။

အရိယာဝါသတရားတော်ကြီးကို ပုံနှိပ်လှုအိန်းရန် ခွင့်ပြုတော်မှသော ကျေးဇူးရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတာ ဆရာတော်ဘုရားကို ဦးထိပ်ထား၍ စာအုပ်ဖြစ်ကြောက်ရေးအတွက် အကူအညီပေါ်ကြသော မားလာ ဦးအောင်မြင့်။

သာသန္တရိပ်သာ ဆွမ်းစားကျောင်းတာဝန်ခံ ဒေါ်အေးကြည်နှင့် တူမဖြစ်သူ အတွင်းဝန်ရုံးဟောင်း အမျိုးသားစီမံကိန်းဌာနမှ လက်ရေး တို့စာရေး မန်နှစ်ဦးအား ကျေးဇူးတင်ပါသည်ဟုသည့်အကြောင်း မှတ်တမ်း တင်ရင်း ဤနိဒါန်းကြီးကို အပြီးသတ်ပါသည်။

အမှာ-[၂၅၁] ကြုံထောင့်ကွင်းတွင်းရှိ အကြောင်းအရာတို့မှာ စတုထွေအကြိမ် ပုံနှိပ်စဉ်က ထပ်မံဖြည့်စွက် ပုံနှိပ်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

မြင့်ဆွဲ

ဝဏ္ဏကျော်ထင် ဒေါတာ ဦးမြင့်ဆွဲ
ဆွဲသံရီယနာသံယုပြောက မဟာဘိသဗ္ဗာ
သာသန္တရိပ်သာ အကျိုးဆောင်ဆရာဝန်

အရိယာဝါသ တရားတော်ကြီး

(၂၄-၈-၉) ဟထမ-ည

တရားပထွင်ခံ

နေ့ တသေ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မာဒသ

ဒီကနေ့ည ဘုန်းကြီးဟောဖို့ တရားကတော့ အောင်ယှဉ် စာရွက်
ကလေးထဲမှာ ပါတဲ့အတိုင်း အစုံစွာရန်ကာယ်မှာ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
ထားတဲ့ အရိယာဝါသ တရားတော်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့က တရား
ဟောလို့ရှိရင် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ သုတ်ကလေး တို့တို့
ဖြစ်ဖြစ်၊ ရှည်ရည်ဖြစ်ဖြစ်၊ တစ်ခုခုကို ပလက္ဗ်ခံအနေနဲ့ ရှေ့ဆိုမှတော်ပြီး
ဟောလေ့ရှိပါတယ်၊ အဲဒီလို သုတ်ပါဌိုင်းကို မူမတော်ဘဲ မြတ်စွာဘုရား
ဟောကြားထားတဲ့ အနက်အစိပိုယ်လောက်သာ ယူပြီးတော့ အလွတ်
သက်သက် ဟောရင်လည်း ဖြစ်တော့ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ်လို့
မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားခဲ့တဲ့ သုတ်ပါဌိုင်းကို ပလ္လာင်ခံပြီး
ဟောလိုက်ရတာက ပိုပြီးတော့ လေးလေးနက်နက်ရှိတယ်လို့၊ ဘုန်းကြီးတို့
နိတ်ထဲမှာ ယူဆထားပါတယ်။

သုတေသနတာ မျဉ်းကြီးပဲ

မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတဲ့ တရားဓတ်တွေကို (သုတေ)သုတိ-လို့ ခေါပါတယ်၊ (သုတေ) သုတိဆိုတဲ့ ပါ၌စကားမှာ အနက်အမိန့်ယ် အမျိုးမျိုးရိပါတယ်၊ အဲဒီ အမျိုးမျိုးထဲမှာ အထူးစိတ်ဝင်စားစရာကောင်းတဲ့ အနက် အမိန့်ယ်ကလေးတော်ခုကတော့ ဘာလဲဆိုရင် သုတေ-ဆိုတာဟာ မျဉ်းကြီးပါပဲတဲ့၊ မျဉ်းချုတဲ့ကြီးပဲ့၊ လက်သမားဆရာများဟာ သစ်သားကို ပြုပြင်တော့မယ်၊ ခုတ်တော့ ရွှေတော့မယ်၊ ခွဲစိတ်တော့မယ်ဆိုရင် ရွှေးဦးစွာ မျဉ်းကလေးချုပ်တယ်၊ အဲဒီကတော့ ထင်ရှားပါတယ်၊ အများပဲမြင်ဖူးနေကြမှာပါ၊ အဲဒီလို့ မျဉ်းကြောင်းကလေးချုပြီးတော့ အဲဒီ မျဉ်းကြောင်း ကလေးအတိုင်း ခုတ်ရဲ၊ ရွှေရတယ်၊ ခွဲစိတ်ပြုပြင်ရတယ်၊ လက်သမားဆရာဟာ “ဒါ ကျွမ်းကျင်နေတာပဲ၊ မျဉ်းချုပ့်မလိုပါဘူး” ဆိုပြီးတော့ မျက်မှန်းနဲ့ရမ်းဆပြီး ခုတ်လိုက်ရွှေလိုက်၊ ခွဲစိတ်လိုက်ရင် မလိုတဲ့နေရာတွေ ရောက်ပြီးတော့ ပျက်စီးလည်းဘွားတတ်တယ်၊ မျဉ်းချုပ့် ရွှေ၊ ခုတ်၊ ခွဲ၊ စိတ်ပြုပြင်ရင်တော့ အပျက်အဆီးမရှိပဲ ကိုယ်အလိုဂိုတဲ့ အတိုင်း အချိုးတကျ ဖြစ်နိုင်တော့ အဲဒီမျဉ်းကလေးအတိုင်းလိုက်ပြီး ရွှေ၊ ခုတ်၊ ခွဲ၊ စိတ် ပြုပြင်ကြံရပါတယ်။

သာသနားမျဉ်းဓကြောင်းကလေး

မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်မှာလဲ အဲဒီလိုပါပဲ၊ မြတ်စွာ ဘုရား၏ အဆုံးအမြှတ်ဝါဒ သုတ်တရားဓတ်ဟာ တရားကို ကျင့်လိုတဲ့ သူတွေအတွက် မျဉ်းကြောင်းပါပဲ၊ မုဒ္ဒသာသနာဝင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အဲဒီ သတ္တာမအကြောင်း

တရားများကြောင်းကလေးအတိုင်းပဲ လိုက်ပြီးတော့ ကျင့်ရပါတယ်။

တရားများကြောင်းကလေးတွေ ချထားပုံကတော့ သီလကို ဘယ်လို ကျင့်ရမယ်ဆိုတာ မြတ်စွာဘုရားက များကြောင်းကလေး ချထားခဲ့တယ်၊ များကြောင်းကလေးအတိုင်းပဲလိုက်ပြီး သီလကိုကျင့်ရတယ်၊ သီလကို ကိုယ့်ဟာကိုယ် တစ်မျိုးတစ်မည် ထွင်ပြီးတော့ မကျင့်ရဘူး၊ မြတ်စွာဘုရားက ငါးပါးသီလကို သတ်မှုမှ ကြိုးရှောင်ခြင်း၊ ခိုးမှုမှ ကြိုးရှောင်ခြင်း စသည်ဖြင့် ဟောထားခဲ့တယ်၊ အဲဒီ ငါးပါးသီလကို အဲဒီ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မှတဲ့အတိုင်းပဲ ကျင့်ရတယ်၊ အဲဒီ ငါးပါးထဲက နတ်ပယ်ပြီးတော့ လေးပါးသီလ၊ သုံးပါးသီလ၊ စသည်ဖြင့်ဖြင့်စေ မလိုတာကို ထည့်သွေးပြီးတော့ ဇြောက်ပါးသီလ၊ ခုနှစ်ပါးသီလ စသည် ပြု့ပြု့စွဲ၊ ဒီလို အသစ်အဆန်းထွင်ပြီးတော့ မကျင့်ရဘူး၊ ပြီးတော့ သမျှနဲ့ ဘာဝနာကို ဘယ်လိုပွားများရမယ်ဆိုတာကိုလဲ၊ အဲဒီများကြောင်းကအသေးဆောင်းပဲ သမာဓိဘာဝနာကို ပွားများရတယ်၊ သမာဓိကမ္မာဌာန်းက အဆုံးအပါင်း (၄၀)ရှိတယ်။ အဲဒီအတိုင်း မဟုတ်ပါဘဲနဲ့ ကမ္မာဌာန်း (၅၀)၊ (၆၀)၊ (၇၀) စသည်ဖြင့် ဒီလိုများတော့ တစ်မျိုးတစ်မည် အသစ်အဆန်း မထွင်ရဘူး၊ ပြီးထော့ ပညာဘာဝနာကို ဘယ်လိုပွားစေရမယ်ဆိုတာကိုလဲ မြတ်စွာဘုရားက များကြောင်းကလေး ချထားခဲ့တယ်၊ အဲဒီပညာဘာဝနာ များကြောင်းတွေကတော့ အများကြီးပါပဲ၊ စွဲ့တို့ပါနဲ့လဲ များကြောင်းတွေ ချထားခဲ့တာရှိတယ်၊ အာယတနဲ့လဲ ချထားခဲ့တာရှိတယ်၊ ဂါတ်နဲ့လဲ ချထားခဲ့တာရှိတယ်၊ သစ္စာနဲ့လဲ ချထားခဲ့တာရှိတယ်၊ ပဋိစာမုပ္ပါဒ်နဲ့လဲ ချထားခဲ့တာရှိတယ်၊ နာမ်ရုပ်နဲ့လဲ ချထားခဲ့တာရှိတယ်၊ အာများကြီးပါပဲ၊ အဲဒီများနဲ့ပဲဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခုနဲ့သွေ့ခြောတ်အောင် လိုက်ပြီးတော့ ကျင့်ရတယ်၊ ဒီလိုများကြောင်းနဲ့ အလားတူတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့

သတ္တာမအကြောင်း

တရားအသနာတွေကို (သုတေ)သုတ်-လို့ ခေါ်ပါတယ်တဲ့။

ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က တရားဟောတော့မယ်ဆိုလို့ရှိရင် (သုတေ) သုတ်ဆိုတဲ့ မျိုးကြောင်းကလေးကို ရှေ့ပြီးစွာ ချုပ်တယ်၊ တချို့က စာရေးတဲ့အခါမှာ မျိုးကြောင်းမရှိဘဲ ရေးရင်လဲ ဖြောင့်အောင် ရေးနိုင်တယ်လို့ ကိုယ့်လက်ကို ယုံကြည်ပြီးတော့ မျိုးလွှတ်ရေးကြတယ်၊ အဲဒီလိုရေးတာဟာ ဖြောင့်တန်းသလောက်တော့ ဖြောင့်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် မျိုးရှုပြီးခေါ်ထားလောက်တော့ မသေချာဘူး၊ စိတ်လဲမချာဘူး၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ တရားမျိုးကြောင်းချုတဲ့ အလေ့အထ ပြုလုပ်ထားပါတယ်၊ ဒီကနေ့သာတရားပဲမှာ ဟောဖို့ချုမည့် တရားမျိုး ကလေးကတော့ အချို့ယာဝါသသုတ် တရားဓတ်တဲ့၊ ဒီအမည်ကတော့ ဆောင်ပုဒ်စာရွက်တော့ ထောကတည်းက သိပြုသား၊ ဖြစ်နေကြပါတယ်၊ နောင်လဲ မမေ့အောင် အဲဒီဆောင်ပုဒ် စာရွက်ကို ရိုကိုသေသေ သိမ်းထားကြရမယ်၊ အိမ်ရောက်တဲ့အခါကြောင်း မရှိမသေနဲ့၊ အကြိုအကြော်ဆွဲပြီးမထားရဘူး၊ အဲဒီ ဆောင်ပုဒ်တွေဟာ ပိဋကတ်စာတွေ၊ တရားတော်တွေပဲ၊ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့ တရားတော်တွေကို လွှယ်လွှယ်နဲ့၊ ဆောင်မှတ်ထားရအောင်လို့ ဘုန်းကြီးက အကျဉ်းချုံး ပြီးတော့ ထုတ်ပြုထားတာ၊ ဒါကြောင့် ရိုရိုသေသေ သိမ်းထားကြရမယ်၊ နောင်အလိုရိုတဲ့အခါ ထုတ်ပြီးကြည့်ရင် ယခု ဘုန်းကြီးဟောထားတဲ့ တရားတွေဟာ ပြန်ပြီးတော့ ပေါ်လာမယ်၊ အဲဒီ မြတ်စွာဘုရားဟောထားတဲ့ အချို့ယာဝါသ တရားမျိုးကြောင်း ကလေးတွေကို ဘုန်းကြီးက ရှေ့ပြီးစွာ ပါ့စွိလိုပဲ ရွှေတ်ပြီး မျိုးချုလိုက်မယ်၊ မြတ်စွာဘုရားဟော ဒီအတိုင်ပဲဟောခဲ့လို့ နှလုံးသွေ့ပြီး အဲဒီကို ရိုရိုသေသေ နားဆောင်ကြ။

သုတေသနကြီး

အရိယာဝါသ တရားမျဉ်းခြောင်း

ဒေသ ယိုဇ္ဇ ဘိက္ဌဝေ အရိယာဝါသ၊ ယေ အရိယာ အာဝသီသုပါ အာဝသနှစ် ပါ အာဝသီသနှစ် ပါ။

ဘိက္ဌဝေ-ရဟန်းတို့၊ ကူးမေ အရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏ စံနေရာဖြစ်သော ဤအရိယာဝါသ တရားတို့သည်။ ဒေသ-ဆယ်ပါးတို့၊ ပေတည်း၊ ယေ-ယင်းဆယ်ပါးသော အရိယာတို့၏ စံနေအီမိတရား တို့ကို၊ အရိယာ-အရိယာသခင် အရှင်မြတ်တို့သည်။ အာဝသီ သူ ပါ-ရှေးအပါ ကာလကလဲ ဖို့ပဲနေထိုင်ခဲ့ကြော၊ သီတင်းသုံး စံနေခဲ့ကြကုန်ပြီ၊ အာဝသနှစ် ပါ-ယခု ပစ္စွာဖြစ်ကာလျှင်လဲ စံနေဆဲဖြစ်ကုန်၏။ အာဝသီသနှစ် ပါ-နောင်အပါ ကာလျှင်လဲ ဖို့ပဲ စံနေကြပေကုန်လတ္တံ့။

အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ရှုံးပါး

အရိယာတို့၏ ဖို့ပဲနေထိုင်ရာ စံနေရာအာနကို အရိယာဝါသလို ၏ေါ်ပါတယ်၊ အရိယာ-ဆိုတာက အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှုံးပါး၊ အာဝသ-ဆိုတာက စံနေရာအီမိုး၊ အရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏ စံနေရာအီမိုးပေါ့၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှုံးပါးဆိုတာ သောတာပတ္တိမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမိမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂတ်မ်ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ဒီလို မ်ပုဂ္ဂိုလ်က လေးပါး၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၊ သကဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနာဂတ်မ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်လို့ ဒီလို မ်ပုဂ္ဂိုလ်က လေးပါး၊ ပေါင်း၊ ရှုံးပါး၊ အဲဒါဟာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ရှုံးပါးပဲ၊ ဒီအထဲမှာ မ်ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါးဆိုတာကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်အရေအတွက် အားဖြင့်သာ ဖော်ပြုရပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ ပုဂ္ဂိုလ်အရေသွေမအကြောင်း

အတွက်အားဖြင့်သာ ခဲယဉ်းပါတယ်၊ ဘယ်ပုဂ္ဂိုလ်ပဲလို့၊ အထင်အရား ဆူနိပို့ကတော့ ခဲယဉ်းပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ အသက်တစ်း အချိန်ကာလက စိတ်ကလေး တစ်ကြိမ်မျှ ရှိလို့ပါပဲ၊ ဝိဟယ်နာရူဇ်နဲ့သူဟာ ဝိဟယ်နာဉာဏ် ရှင့်သနပြည့်စုံတဲ့အခါ ကျတော့ အရိယမဂ်ဖြင့် နီးဗျာန်ကို တွေ့ဖြင့်သွားတယ်၊ အဲဒီ တွေ့ဖြင့်တဲ့အချိန်က ဘယ်လောက်ကြာသလဲ လို့ဆိုရင် စိတ်ကလေး တစ်ကြိမ်မျှသာရှိတယ်၊ တစ်မိန့်လဲ မကြာဘူး၊ မိန့်ဝိုက်လဲမကြာဘူး၊ တစ်စက္ကာန့်တောင်ကြာဖို့ရာ မရှိပါဘူး။ အဲဒီလို့ တစ်ခဏာကလေးပဲ ဘာမျှမကြာဘူး၊ အဲဒီစိတ် တစ်ချက်မျှ တစ်ခဏာကလေးတွင်း နီးဗျာန်ကို မြင်ဆဲအရိုက်အတန်၊ ကလေးမျှပဲ၊ အဲဒီအရိုက်အတန်၊ ကလေးမှာ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို မဂ်ပုဂ္ဂိုလ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒီ အရိယမဂ်ဖြင့် နီးဗျာန်ကို မြင်ပြီးတဲ့ အခြားမဲ့မှာပဲ မဂ်နဲ့ အလားတူ အရိယာဖိုလ်စိတ်တရား ဖြစ်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီဖိုလ်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့အချိန်က စြိုးတော့ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ်လို့ခေါ်ရတယ်၊ ဒီတော့ အကျဉ်းချုပ် ပြောရမယ်ဆိုလို့ရှိရင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဖိုလ်ပုဂ္ဂိုလ် လေးပါးပဲ ထင်ရှာ့ဆွဲပြနိုင်တယ်၊ ထင်ရှားလဲ တွေ့နိုင်တယ်၊ အဲဒါကို ယခု တရားနာပရိသတ်တွေလဲ အများအားဖြင့် သီပြီးသားတွေပဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ သို့သော်လည်း တရားအသနာအစဉ်က ရောက်လာတော့ သီပြီးသားထွေကိုယဲ ဘုန်းကြီးတို့က ရှုံးလုံးဟောပြုရတာပဲ၊ သီပြီးသားထွေ့ ဆိုပြီးတော့ မဟောဘဲ ချုန်ထားခဲ့ရင် အဲဒါတွေက ဟာပြီးတော့ လိုအေ တတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် သီပြီးသားတွေကိုလဲ နည်းနည်းတော့ ပြောသွား ရသေးတာပဲ။

အရိယာတိုက်စနေခါမ်

ရှေးရှေးတုန်းက အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်မှာနေကြသလဲ
ဆိုရင် အရိယာဝါသလို ခေါ်တဲ့ အရိယာတို့၏ စံနေအီမ်မှာနေကြတယ်၊
ဥပမာ-ယခု လူဝတ်ကြောင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘယ်မှာနေကြသလဲဆိုရင်
ကိုယ့်အီမ်မှာ ကိုယ်နေကြတာပေါ့၊ ရှင်ရဟန်းတွေကဘယ်မှာနေကြ
သလဲဆိုရင် ကိုယ့်ကျောင်းမှာ ကိုယ်နေကြတာပေါ့၊ အဲဒါလိုပါပဲ၊ အရိယာ
ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလဲ ဘယ်မှာ နေကြသလဲဆိုရင် အရိယာတို့၏ စံအီမ်မှာ
နေကြတယ်၊ ရှေးတုန်းက အရိယာတွေလဲ အရိယာတို့၏ စံနေအီမ်မှာ
နေကြတယ်၊ ဂေါတာမ မြတ်စွာဘုရား မပွင့်မဲ ရှေးကဗ္ဗားတော်မူခဲ့တဲ့
ကသာပမြတ်စွာဘုရား လက်ထက်က ကသာပ မြတ်စွာဘုရားနှင့်တက္က
တပည့်သားအပေါင်းတွေ အများကြီးရှိတယ်၊ အဲဒါ အရိယာတွေလဲ
အရိယာဝါသလို ခေါ်တဲ့ အရိယာတို့၏ စံနေရာ တရားကြီးတွေမှာလဲ
နေသွားကြတယ်၊ အဲဒီထက် ရှေးကျေတဲ့ ကောထာရိမြတ်စွာဘုရား၊
အဲဒီထက် ရှေးကျေတဲ့ ကက္ခသန့် မြတ်စွာ ဘုရား စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ၊
အဲဒီလို ရှေးလျှောက်ပြီး လိုက်သွားရင် ပွင့်တော်မူခဲ့ကြတဲ့ ဘုရားအဆူဇူ
တွေဟာ မရေ့မတွေကိုနိုင်အောင် အများကြီးပဲရှုပါတယ်၊ အဲဒီ မြတ်စွာဘုရား
တွေရယ် အဲဒီ မြတ်စွာဘုရား တို့၏ ထယ်ညီသဏေတွေရယ်၊ ဒီအရိယာတွေ
အားလုံးဟာ ဘယ်မှာနေသွားကြသလဲလို့ဆိုရင် ဒီအရိယာဝါသ
တရားတော်ကြီးတွေမှာပဲ နိုဝင်းပြီး သီတင်းသုံးနေထိုင်သွားကြပါတယ်၊ ယခု
ဂေါတာမမြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်မှာလဲ ဂေါတာမမြတ်စွာဘုရားနှင့်တက္က
တပည့်သားတွေ အများကြီးရှိကြပါတယ်၊ ဒါက ပစ္စာဖွံ့ဖြိုးခေတ်ပေါ့။
ဒီပစ္စာဖွံ့ဖြိုးခေတ်ကြီးမှာ ရှိကြတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလဲ ဘယ်မှာ

သတ္တုမအကြီး

သီတင်းသုံး နေထိုင်ကြ သလဲဆိုရင် ဒီအရိယာဝါသ တရားတွေမှာပဲ
သီတင်းသုံးနေထိုင် ကြရပါတယ်၊ နေကြတုန်း၊ နေကြဆဲပေါ့၊ ဂေါတမ^၁
မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်က ယခုလဲတည်ခဲ့၊ နောင်လဲတည်သွားနို့မှာ
ဖြစ်တဲ့အတွက် ယခုဘုရားလေကိုထက်က အရိယာတွေကတော့ ဒီအရိယာဝါသ
တရားတွေမှာနေတုန်း နေဆဲလို့ ဆိုရတယ်၊ နောင် အရိမေတ္တာယျမြတ်စွာ
ဘုရားမှစပြီး ပွင့်တော်မှကြမည့် မြတ်စွာဘုရား အဆူဆူနှင့်တကွ တပည့်
သာဝက အရိယာတွေ မရေ့မတွက်နိုင်အောင် များစွာပဲရှိကြပါတယ်၊ အဲဒီ
အရိယာတွေလဲ ဘယ်မှာနေကြသလဲဆိုရင် အရိယာဝါသတရား
တွေမှာပဲနေကြမယ်၊ အဲဒီကြောင့် ဒီတရားတွေကို အရိယာဝါသ
အရိယာတို့၏စံနေအိမ်လို့ ခေါ်ပါတယ်၊ အဲဒီ တရားတွေဟာ
(၁၀)ပါးရှိပါတယ်၊ အဲဒီတွေကို ယခုလို ထုတ်ဖော်ပြီး ဟောထားပါတယ်။

အခိုယာဝါသ (၁၀)ပါး ခေါင်းစဉ်ပါ၌

ကတမေ အသ၊ တူးခ သိကျေဝ သိကျု ပွဲဂံပွဲပါနာ ဟောတိ
ဆွဲဂံသမဇ္ဈာဂတော ကကာရကွာ စတုရာပသော်နာ ပဏ္ဍာဏ္ဍာပဇ္ဇာက
သရွာ သမဝယသဇ္ဇာသနာ မနောဝိလသက်ပျော် ပသုဒ္ဓကာယ
သနီရော သုဝိမှတ္တိဇ္ဇာ သုဝိမှတ္တိပေါ်ာ်။

ဒါက အရိယာဝါသတရား (၁၀)ပါးရဲ့ ခေါင်းစဉ်ပါ၌ပဲ၊
တော်တော်ကြောမှ မြန်မာလို့ ခေါင်းစဉ်ကလေးလဲ ထုတ်ပြုမယ်၊ ယခုတော့
ပါ၌ခေါင်းစဉ် ကလေးကိုပဲ ဘုရားဟောထားတဲ့ မူရင်းအတိုင်း မျှိုးကလေး
ချုပြုပါတယ်၊ အလွန်လဲကောင်းပါတယ်၊ ပါ၌ကို နားလည်ရင် ဒီပါ၌
သံကလေးတွေ ကြားရတာကို အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးရဲ့

သတ္တာမအကြိုး

တပည့်ယောဂါတွေထဲက ပါဌိလ အတော်အတန်ကောင်းပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးရဲ တပည့်ယောဂါတွေထဲက ပါဌိလ အတော်အတန်တတဲ့ အရှင်ယာဂါတွေမှာ ဘုန်းကြီးတို့က ပါဌိ ရွတ်ပြီး ဟောလိုက်ရင် သူ့ကိုယ်ထဲမှာ ဖြိုးဖြိုးဖျော်ဖျော်နဲ့ ဝိတိတွေ ဖြစ်ဖြစ်သွားကြပါတယ်တဲ့၊ ဟိုတုန်းက ဘုရားကိုယ်တိုင်ဟောတဲ့ ပါဌိသံကိုများ ကြားရရင် ဝိတိတွေဘယ်လောက်များ ဖြစ်ကြမည်လဲမသိဘူး၊ အဲဒီလို ပါဌိသံ ကလေးကို ကြားမှာလိုက်ရတာနဲ့ သူတို့မှာ ဖြိုးဖြိုးဖျော်ဖျော်နဲ့ ဖြစ်တာက ဘာသောကလဲလို့ သူတို့က မေးမြန်းလလှောက်ထားကြတယ်၊ အဲဒါကို မမှုပိတိလို့ ခေါ်ပါတယ်၊ ဒီဝိတိက ပါဌိတရားသံကို ကြားရရုံနဲ့လ ဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ အနက်အမိပါယ်ကို ကြားရတော့ ဖို့တို့မှာ ဖြစ်ပုံတွေနဲ့ တိုက်ဆိုင်ပြီးသောကျသွားလို့လ ဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ပါဌိကို မသိတဲ့ သူတွေမှာတော့ ပါဌိက စက်ပါတယ်၊ ပါဌိကိုလဲမသိ၊ ဘယ်လိုအနက် အမိပါယ်ကို ဆိုမှန်းလ မသိနဲ့ တော်တော်ကြာတော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့ ငိုက်တောင်သွားတတ်ကြသေးတယ်၊ ဒါကြောင့် အနက်အမိပါယ်ပါသီရအောင် ယရမြန်မှာပြန်ပြမယ်။

အသ-(၁၀)ပါးသော အရှင်ယာဂါသ တရားတို့မှာ၊ ကတော်-အဘယ်သည်တို့နည်းဟူမှုကား၊ ဘီကွေဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဗူးဝေ-ကြုံသာသနာတော်၏၊ ဘီကွဲ-ရဟန်းသည်၊ ဘီကွဲ-သံသရာသေးကို ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘီကွဲ-ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။

ရဟန်းနှစ်မျိုး

ဘိက္ခု-ရဟန်းဆိုတာ သုတေသနဒေသနာတော်အရ ဘိက္ခု-ရဟန်းလဲရှိတယ်၊ ဝိနည်းအရ ဘိက္ခုရဟန်းလဲရှိတယ်၊ သုတေသနဒေသနာအရကတော့ သံသာရေး ဘယ် လူကွဲတိတိ ဘိက္ခု လို့ ဆိုတဲ့အပိုင်း သံသရာဓေားကို ရှုမြင်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘိက္ခု ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် အဋကထာ များမှာ-

ပဋိပန္တကော ဟိ ဒေဝါ ဝါ ဟောတု မန္တသာ ဝါ ဘိက္ခုထိ သရီ ကွဲတိ လို့ မိန့်ဆိုထားပါတယ်။

ဒေဝါ ဝါ ဟောတု နတ်ပဲဖြစ်စေ၊ မုန်သာ ဝါ၊ လူပဲဖြစ်စေ၊ ပဋိပန္တကော၊ တရားကိုကျင့်သောသူသည်၊ ဘိက္ခုထိ သရီ၊ ရဟန်းဟူသော ရေတွက်ခြင်းသို့၊ ကွဲတိ-ဓရာက်ပါတယ် တဲ့၊ နတ်ပဲဖြစ်စေ၊ လူပဲဖြစ်စေ၊ သံသရာဓေားကို ပြေားမြှင့်ပြီးတော့ သံသရာက လွတ်မြှုပ်နှံရေး ရအောင်လို့၊ တရားကျင့်သုံးနေရင် အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဘိက္ခု-မည်ပါသတဲ့၊ တစ်နည်းအားဖြင့်တော့ ကိုလေသာ ဘိန္ဒတိတိ ဘိက္ခု-တဲ့၊ ကိုလေသာ တွေကို ဖျက်စီးတတ်ရင် ဘိက္ခုမည်ပါတယ်တဲ့။

တရားကျင့်သုံးနေတဲ့သူမှာ ကိုလေသာတွေက ပျော်ဆီးသွားကြ တယ်၊ မကျင့်ရင်တော့ ကိုလေသာတွေက မပျော်ဆီးသူး၊ တိုးများသုတေသန်းနေတယ်၊ ကျင့်ရင်တော့ ကိုလေသာတွေဟာ နည်းနည်းကျင့်ရင် နည်းနည်း ပျက်တယ်၊ များများကျင့်ရင် များများပျက်တယ်၊ အပြည့်အစုံ ကျင့်လိုက် ရင်တော့ ကိုလေသာတွေ အကုန်လုံးပျက်ပြီး ရဟနာ ဖြစ်သွားတယ်၊ ဒါကြောင့် အားထုတ်ကျင့်ကြနေတဲ့သူဟာ သီလကို စောင့်ထိန်းကျင့်သုံးနေလျှင် သီလနဲ့ဆိုင်တဲ့ ဝိတိက္ခုမကိုလေသာတွေကို

သတ္တုမဏေကြီး

ဖျက်ဆီးနေသည် မည်တယ်၊ ထိတိက္ခာမကိုလေသာဆိုတာ သတ်မှု၊ နီးမှု၊ လိမ့်မှု စသော အကျွဲ့ပျက်မှုတွေကို ကျူးလွှန်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိုလေသာတွေပါပဲ၊ သီလကိုကျင့်နေရင် အဲဒီ အကြမ်းဆုံး ကိုလေသာ တွေကို ဖျက်ဆီး နေသည်မည်တယ်၊ သမဂ္ဂဘဝနာအကျင့်ကို ကျင့်နေရင် သမဂ္ဂနဲ့ဆိုင်တဲ့ ပရိယုဗ္ဗာန် ကိုလေသာတွေကို ဖျက်ဆီး နေသည်မည်တယ်၊ ပရိယုဗ္ဗာန်ကိုလေသာဆိုတာ စိတ်ကူးကြွေစည်ပြီး ဖြစ်နေတဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိုလေသာတွေပါပဲ၊ သမဂ္ဂကို ပွားများနေရင် အဲဒီ အလတ်စားပရိယုဗ္ဗာန် ကိုလေသာတွေကို ဖျက်ဆီး နေသည်မည်တယ်၊ အနုသယကိုလေသာဆိုတာ အကြောင်း ညီညာတ်တိုင်း အခွင့်ရတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်တဲ့ လောဘ၊ ဒေါသ စသော ကိုလေသာ တွေပါပဲ၊ ဝိပဿနာရှုနေရင် စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း ရှုမှတ် ချက်တိုင်းမှာ အဲဒီ အနုသယကိုလေသာတွေကို ဖျက်ဆီးနေသည် မည်တယ်၊ ဥပမာ-ပဲကွပ်များနှင့် သစ်သားကို ခုတ်ခုတ်ပြီးတော့ ရွှေနေရင် အချက်တိုင်း အချက်တိုင်း မလိုတဲ့သစ်သားဖတ်ကလေးတွေ၊ ဖတ်ကနဲ့ ဖတ်ကနဲ့ ကွာကွာကျနေသလိုပဲ၊ တစ်နည်း ဥပမာကတော့ မြေကြီးကို ပေါက်ပြားနဲ့ ပေါက်နေလျှင် ပေါက်တိုင်း ပေါက်တိုင်း မြေကြီးမှာ အလွှာအလွှာနဲ့ ကွာကွာပြီးတော့ ထွက်ထွက်လာတယ်၊ အဲဒီလိုပါပဲ၊ ဒွါရ ခြောက်ပါးက ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း ရပ်နာမ်တွေကို ရှုမှတ်နေရင် ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ကိုလေသာတွေ ကွာကွာပြီးတော့ ကျကျသွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဝိပဿနာပညာကို ပွားနေတဲ့သူဟာ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးနေသည် မည်တယ်၊ ဒါကြောင့် ကိုလေသေး-ကိုလေသာတို့ကို၊ ဘိန္ဒတိ-ဖျက်ဆီးတာတ်၏၊ ဗုတ္တိ-ထို့ကြောင့်၊ ဘိက္ခာ-ဘိက္ခာမည်ပါတယ်-ရဟန်း မည်ပါတယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ သုတ္တိရဟန်းပဲ။

သတ္တာမအကြမ်း

ဝန်ညွှန်းသိကျိုး-ဝန်ညွှန်းရဟန်းကတော့ ဝန်ညွှန်းတော်နှင့် အညီသက်နှင့်ဝတ်ပြီး ကောင်းကောင်း ကျွင့်နေတဲ့ အရှင်မြတ်တွေပါပဲ၊ အဲဒီဝန်ညွှန်းရဟန်းတွေကတော့ မြတ်စွာဘုရားလက်ထက်ကဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်တိုင် ဖော်သိကျိုး ခေါ်ပြီး ရဟန်းပြုပေး ထားတာတွေလဲရှိတယ်၊ အခြားနည်းနဲ့ ရဟန်းပြုပေးတာတွေလဲရှိတယ်၊ အများဆုံးကတော့ သံယာတော်က ကမ္မဝါနဲ့ ရွှေတ်ဖတ်ပြီး ရဟန်းပြုပေး ထားတာတွေပဲ များပါတယ်၊ ယခုရှိနေကြတဲ့ ရဟန်းတော်တွေဟာ အဲဒီကမ္မဝါရဟန်း တွေချည်းပါပဲ၊ ဒီသုတေသနာတော့ သူတ္ထန်သိကျိုးကို ရည်ရွယ်ပါတယ်၊ ဒီသုတ္ထန်သိကျိုးကတော့ ကမ္မဝါနဲ့ ရဟန်းပြုထား သည်ဖြစ်စေ၊ တရားကျွင့်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်အားလုံးကို သိကျိုးရှိခဲ့ပါတယ်၊ ဒီသုတ္ထန်သိကျိုးက လူသားတွင်မကဘူး၊ နတ်တွေပြုဟွာတွေလဲ ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဗူဗု-ဤသာသနာတော်၌ သိကျိုး-ရဟန်းသည် သိကျိုး-သံသရာသေးကို ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သိကျိုး-ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ပဋိဂ္ဂိုလ်ပြုဟိနာ-အရှင်တီးပါးကိုပယ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏ တဲ့။

အရိယာဝါသတရား (၁၀)ပါး ဓမ္မာင်းစဉ်

အရှင်တီးပါးကို ပယ်တာဟာ အရိယာဝါသတစ်ခု၊ အရိယာတို့၏ နေအိမ်တစ်ခုတဲ့၊ ဒါကတော့ ခေါင်းစဉ်မို့၊ အတိုချုပ်ပဲရှိသေးတယ်၊ နောက်အကျယ်ဟောတဲ့ အခါကျတော့ သဘောပေါက် နားလည်ကြပါလိမ့်မယ်၊ လောကမှာ လူတွေဟာ ဘေးရန်လုံခြုံအောင် အိမ်တွေဆောက်ပြီးတော့ နေထိုင်ကြတယ်၊ တတ်နှင့်တဲ့လူတွေက အိမ်ကြီး

သွေ့မအကြို့

အီမိကောင်းတွေ ဆောက်ကြတယ်၊ မတတိနိုင်တဲ့လူတွေကတော့
တော်ရှုံးသုတေသနပဲ ဆောက်ကြတယ်၊ နိုးကလေးမှ လုံပါဖေတော့၊ လေကလေးမှ
ကာကွယ်ပါဖေတော့ ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဓနကလေး ဖက်ကလေးတွေနဲ့၊
ပါးကပ်ကလေးတွေနဲ့ တော်သလို မိုးကာပြီးတော့ အတော်အသင့်
အီမိကလေးတွေ ဆောက်ကြတယ်၊ အရှေ့အီမိတွေများ မိုးလေတောင်
ကောင်းကောင်း မလုံရှာကြဘူး၊ တတိနိုင်တဲ့လူတွေကတော့ လုံလုံခြေခြား
အီမိကြီး အီမိကောင်းတွေကို သစ်သားနဲ့လဲ ဆောက်ကြတယ်၊
အုတ်အင်းတော် စသည်နှင့်လဲ ဆောက်ကြတယ်၊ ကောင်းသည်ထက်
ကောင်းအောင် ဆောက်နေကြပါတယ်၊ အဲဒီလို အီမိတွေဆောက်ပြီး
နေထိုင်ကြတာ ဘာအတွက်တုံးဆိုတော့ ဘေးရှိအန္တရာယ် လုံခြေအောင်
လို့ပါပဲ၊ အီမိမရှိဘဲနဲ့ ကွဲ်ပြုပိုင်မှာနေရင် နေပူတဲ့အခါလဲ ပူပြီး ခုကွဲ
ရောက်မယ်၊ မိုးရွာတဲ့အခါ မိုးစိုပြီး ခုကွဲရောက်မယ်၊ လေတိုက်တဲ့အခါလဲ
လေထိပြီး ခုကွဲရောက်မယ်၊ အဲဒါကြာင့် မကျန်းမမဟနာဖျားပြီး
သေသည်အထိ ခုကွဲရောက်သွားနိုင်တယ်၊ ဒါတွင်လဲမကသေးပါဘူး၊ ခြင်၊
မှုက်တွေလဲ ကိုက်နိုင်တယ်၊ ဇွဲ၊ ကင်း စသည်လဲ ကိုက်နိုင်တယ် လူခိုး၊
သူ့နှီးတွေ မလုံမှန်းပေါ်နေတဲ့ လူတွေကာလာပြီးတော့ နိုက်နှုက် နို့စိုက်မယ်၊
သတ်ဖြတ်မယ်ဆိုရင်လဲ အကာအကွယ်မရှိတော့ လွှယ်နေတာပေါ့၊
အဖျင်းဆုံးအားဖြင့် တစ်ခုစုတစ်ယောက်က ခဲဖြစ်ဖြစ်၊ တုတ်ဖြစ်ဖြစ်
အရမ်းပစ်လိုက်ရင် အဲဒီအကာအကွယ်မရှိတဲ့ ကွဲ်ပြုထဲ နေတဲ့လူကို
မတော်တာဆတိမှန်ပြီး ခုကွဲရောက်စေနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြာင့် ဒီဘေး
အန္တရာယ်တွေ လုံခြေအောင်လို့ အီမိတွေဆောက်ပြီး နေထိုင်ကြရတာပဲ။

သံသရာမှာလဲ ဒီလိုပါပဲ၊ အရိယာဝါသ ဆိုတဲ့ ဘေးရှိလုံခြားတဲ့
အီမိမရှိရင် တွေ့နိုင်တဲ့ဘေးရှိတွေ အများကြီးရှိပါတယ်၊ ခုနကပြောခဲ့တဲ့

ဘေးရနိတွေထက်လ ကြီးကျယ်ဖိတယ်၊ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ နေပူတာ၊ မိုးချာ၊ ခြင်မှက်ကိုက်တာ၊ ခဲမှန်တာဆိုတာတွေက ဘာမှမပြောပ လောက်သေးပါဘူး၊ မြေကိုက်တယ်၊ ရန်သူတွေကလာပြီး ရှိက်နှက် သတ်ဖြတ်တယ်ဆိုတာတွေလ သံသရာဘေးတွေနဲ့ စာကြည့်ရင် ဘာမှ မကြီးကျယ်သေးဘူးလို့ ဆိုရမယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် အဲဒီ လောကဘေးတွေ ဆိုတာကတော့ ယခု တစ်ဘဝတည်းသော ခုက္ခ ပေးနိုင်တယ်၊ နောက်ဘဝမှာလိုက်ပြီး ခုက္ခ မပေးနိုင်ဘူး၊ သံသရာ ဘေးတွေဆိုတာကတော့ တစ်သံသရာလုံး လျှောက်ပြီးတော့ ခုက္ခ ပေးသွားနိုင်ပါတယ်၊ အင်မတန်လ ကြီးကျယ်ပါတယ်၊ ဘယ်လောက ကြီးကျယ်သလဲဆိုရင် အပါယ်လေးပါးကိုလ ကျသွားနိုင်ပါတယ်၊ အပါယ်လေးပါးထဲက ငရဲကျရောက်ပြီးတော့ အနှစ်သိန်းပေါင်းများစွာ၊ သန်းပေါင်းများစွာ၊ ကုဋ္ဌပေါင်းများစွာ ခုက္ခရောက်သွားနိုင်တယ်၊ ပြော့ဖြစ်ပြီးတော့လ ဒီလိပ်၊ အနှစ် သိန်း၊ သန်း၊ ကုဋ္ဌပေါင်းများစွာ ခုက္ခရောက်သွားနိုင်ပါတယ်၊ တိရှော့နှစ်ပြီးတော့လ ဒီလိပ်၊ ခုက္ခတွေ အများကိုး ရောက်သွားနိုင်ပါတယ်၊ လူ့ဘဝမှာ ဆိုပါပြီးတော့ အောက်တန်း ကျတဲ့ဘဝ ဆင်းရဲတဲ့ဘဝတွေမှာ ဖြစ်နေတယ်ဆိုရင် ရှာမှိုးရလို့၊ သူ့တစ် ပါးအနှစ်ပိုင်ကိုခဲရလို့ စသည်ဖြင့် ခုက္ခတွေအများကိုး ရောက်သွားနိုင်တယ်၊ ကြွယ်ဝရှုပ်သာတဲ့ ဘဝမှာဖြစ်ပြန်တော့လ ဘဝတိုင်း ဘဝတိုင်း အိုရာ၊ နာရ၊ သေရ စသည်ဖြင့် ဆင်းရဲခုက္ခတွေ အများကြီးရောက်သွား နိုင်သေးဟာပဲ၊ ဒါတွေဟာ သံသရာဘေးတွေပါပဲ၊ အရှင်ယာဝါသဆိုတဲ့ အရှင်ယာနေအိမ်နဲ့ မနေနိုင်တဲ့ သူ့တွေဟာ ဒီသံသရာဘေးတွေနဲ့ ထပ်တလဲလ တွေ့နေကြရတယ်။ အရှင်ယာဝါသတရားတွေကို ပွားများ ပြီးတော့ အရှင်ယာနေအိမ်မှာနေကြတဲ့ ဘုရား၊ ပဲ့စွဲ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဒီဘေးတွေက လွှတ်မြောက်ကုန်ကြပြီး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ သံသရာဘေးတွေ

လုံခြုံတဲ့ အရိယာဝါသ အရိယာတို့၏ နေအိမ်ကြီးတွေကို ဆောက်လုပ် ပြီးတော့ စိတ်ချလက်ချ နေကုရအောင်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီ အရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို ဟောတော်မှုခဲ့တာတဲ့။

(၁-၂) အရိယာဝါသ

ဗုဒ္ဓ-ဤသာသမာတော်၌၊ ဘိက္ခာ-ရန်ဟန်သည်၊ ဘိက္ခာ-
သံသရာတော်ကို ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည် ဘိက္ခာ-ကိုလေသာကို
ဖျက်ဆီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ပဋိဂ္ဂိုလ်ပုဟိုမာ-အဂါဝါးပါးကို
ပယ်ပြီးသည်။ ဟောတိ-ဖြစ်၏

အဂါဝါးပါးကို ပယ်ရမယ်၊ ပယ်ပြီးဖြစ်အောင် ကျင့်ရမယ်၊
အဲဒီဟာ နံပါတ်(၁) အရိယာဝါသ၊ အရိယာတို့၏ နေအိမ်ပဲလို့。
ဆိုလိုတဲ့ယ်၊ အဂါဝါးပါးပယ်ပဲကတော့ အကျယ်ဟောတဲ့အခါ ထင်ရှား
ပါလိမ့်မယ်၊ ယန့်အတော့ အဂါဝါးပါးလိုတာ ဘာတွေပါလိမ့် ဘယ်လို့
ပယ်ရမှာပါလိမ့် မလဲလို့၊ တွေ့ဆုံးနှုန်းကြုံရမယ်၊ အဲလို့ တွေ့ဆုံးရအောင်လို့ပဲ
မြတ်စွာဘုရားက ဒီခေါင်းစဉ်ကလေးတွေကို ပေးထားတာ၊ ပြီးတော့
ခုလီယံအရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏ နေအိမ်၊ နံပါတ်(၂)ကတော့

စဉ်ဦးသမဆ္ဗာဂဓတာ-အဂါဏ္ဍာက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်လည်း၊
ဟောတိ-ပြစ်၏တဲ့၊ အဂါဏ္ဍာက်ပါးနှင့်လဲ ပြည့်စုံရမယ်၊ ပြည့်စုံအောင်
ကျင့်ရမယ်၊ အဲဒီ အဂါဏ္ဍာက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံရာလဲ အရိယာဝါသ-အရိယာ
တို့၏ နေအိမ်ကြီးတစ်ခုပဲပဲတဲ့၊ လောကမှာ ဒီမ်းဆောက်တော့ ဒီမ်းမှာ
အစိတ်အပိုင်းတွေက အများကြီးပဲရှိပါတယ်၊ တိုင်တို့၊ ထုပ်၊ လျောက်၊
နိုင်း၊ မြှားတို့၊ အမိုးတို့၊ အခေါ်းတို့၊ အကာတို့၊ တံခါးပေါက်၊ ပြေတင်း
ပေါက် စသည်ဖြင့် အများကြီးပဲပဲ၊ အုတ်တို့ကိုဆိုရင် အုတ်ပြုဖူးအခြေခံလဲ
အောင်၏ အစိတ်အပိုင်းပါပဲ၊ ပြီးတော့ အခိုးဆီးတို့၊ ပါတ်ဖီးပွ့တို့၊ စသည်

ဖြင့်လဲ အများကြီးပဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ လူနေအိမ်မှာ အစိတ်အပိုင်း
တွေအများကြီးပဲ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ လူနေအိမ်မှာ အစိတ်အပိုင်းတွေ အများ
ကြီးရှိသလိုပဲ ဒီအရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏ နေအိမ်မှာလဲ အစိတ်အပိုင်း
အဂါးခြားကိုရရှိတယ်၊ အဲဒီအဂါးခြားကိုရနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့။

(၃) အရိယာဝါသ

နံပါတ်(၂)အရိယာဝါသတရားကတော့-

ကောရကွာ-တစ်ခုသော အစောင့်အရှောက် ရှိသည်။
ဟောတိ-ဖြစ်၏-တဲ့။

အစောင့်အရှောက်တစ်ခုလဲ ရှိရမယ်တဲ့၊ ယခုလောက ပစ္စည်း
ညွာရှိတဲ့ အထက်တန်း ရာထူးဗြာနှစ်ရရှိတဲ့ လူတွေရဲ့ အိမ်မှာ အစောင့်
အရှောက်ထားရသလိုပဲ့၊ အဲဒီ ဘာကြောင့် ထားရသလဲဆိုရင် ဘားရန်
လုံခြုံအောင်လို့ ထားရတာပါပဲ၊ အရိယာဝါသ နေအိမ်ကလဲ အဲဒီလိုပါပဲ၊
ကိုလေသာဘေးရန်တွေ လုံခြုံအောင်လို့ အစောင့်ရှောက်တစ်ခု ရှိရပါ
တယ်၊ ဒါလောက်ဆိုရင် အောင်ပုဒ်ကလေးတစ်ခု စုံသွားပြီ၊ “တီးအင်
ပယ်လေ၊ ဂုဏ်ခြားကိုတွေ၊ စုံစေစောင့်တစ်ပါး”တဲ့၊ ဒီလို အောင်ပုဒ်
ကလေး ပေးထားရတာက ပါ့၌မတတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် အလွယ်
တကူးနဲ့၊ မှတ်ထားနိုင်အောင်လို့၊ ခေါင်းစဉ်ကလေး ပေးထားရပါတယ်၊
အဲဒီကို ဆိုကြေရမယ်။

“တီးအင်ပယ်လေ၊ ဂုဏ်ခြားကိုတွေ၊ စုံစေစောင့်တစ်ပါး”ဆို။

အဂါတီးပါးကို ပယ်ရမယ်ဆိုတာက အရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏
နေအိမ်တစ်ခု၊ ဂုဏ်ခြားကိုပါးနှင့် ပြည့်စုံရမယ်ဆိုတာက အရိယာဝါသ-

အရိယာတို့၏ နေအိမ်တစ်ခု၊ အတောင်အရွှေက်တစ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရမယ် ဆိုတာက အရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏ နေအိမ်တစ်ခု၊ အားလုံးပေါင်း ၁၆၂းစဉ်ကလေး (၃)ခုတော့ပြီးသွားပြီ။

(၄-၅) အရိယာဝါသ

နံပါတ်(၄)အရိယာဝါသ တရားကတော့-

စတုရာပသောနာ-လေးပါးသော မိုးရာရှိသည်။ ဟောတိ-
ဖြစ်၏-တဲ့၊ မိုးရာ (၄)ခုလဲရှိရမယ်တဲ့၊ ဒါကလဲအရိယာဝါသ တစ်ခုပဲ၊
ပြီးတော့ နံပါတ်(၅) အရိယာဝါသကတော့-

ပဏ္ဍာန္တပဇ္ဈကာသဇ္ဈာ-အသီးသီးသော သဇ္ဈဝါဒကို ပယ်ပြီးသည်။
ဟောတိ-ဖြစ်၏-တဲ့၊ လောကမှာပုံချွေသာသနာတော် အပြင်ဘက်က
ဘာသာအယူဝါတွေဆိုတာ အများကြီးရှိတယ်၊ ကိုယ်အယူဝါဒနဲ့ကိုယ်၊
ကိုယ့်ဟာမှ မှန်တယ်လို့ချည်း ယူဆပြောဆိုနေကြပါတယ်၊ တကယ်
သဘာဝဓမ္မနဲ့၊ ချိန်ထိုးကြည့်လိုက်ရင်တော့ မှန်တာလဲ မဟုတ်ဘူး၊
အများတွေချည်းပဲ၊ အဲဒီလို မိဇ္ဈအယူဝါဒတွေဟာ သူ့ဟာနဲ့သူမှန်တယ်လို့
ယူဆပြောဆိုနေကြတဲ့အတွက် အဲဒီတွေကို ပဇ္ဈကသဇ္ဈ-သီးသန့်သဇ္ဈ
တွေလို့ဆိုတော်ပါတယ်၊ အဲဒီသီးသန့်၊ သဇ္ဈဆိုတဲ့ မိဇ္ဈဝါဒ တွေကိုလဲပယ်
ပြီး ဖြစ်ရမယ်တဲ့၊ ဒါလဲအရိယာဝါသတစ်ခုပဲ၊ ဒါကြောင့် ၁၆၂းစဉ်ဆောင်
ပုဒ်မှာ “လေးရပ်နှိုကာ၊ ပယ်ရှင်းရာ၊ သဇ္ဈသီးသန့်များ”လို့ ဆိုတော်
တယ်။ အဲဒီကို ဆိုကြရမယ်။

“လေးရပ်နှိုကာ၊ ပယ်ရှင်းရာ၊ သဇ္ဈသီးသန့်များ”-ဆို။

(၆-၇) အရိယာဝါသ

နံပါတ်(၆)အရိယာဝါသ တရားကတော့ - သမဝယသင္ခာနော -
ရှာမှိုးမှုအလုံးခုံကို အကုန်ပယ်စွန်းပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏-တဲ့၊
ဒီပုဒ်ကတော့ ပါဌ္ဇာကိုက အတော်ခက်ပါတယ်၊ သံ တစ်ပုဒ်+ အဝယ
တစ်ပုဒ်+ သင္ခာ တစ်ပုဒ်+သေနာ တစ်ပုဒ်၊ ဒီ လေးပုဒ်ကို ပေါင်းစပ်
ထားတယ်၊ သံ ဆိုတာက ကောင်းစွာတဲ့၊ အဝယ-ဆိုတာက စွန်းပယ်အပ်
ပြီးပြီးတဲ့၊ သေနာ-ဆိုတာက ရှာမှိုးခြင်းတဲ့၊ ပေါင်းလိုက်တော့
သမဝယသင္ခာနော - ရှာမှိုးမှုအလုံးခုံကို အကုန်ပယ်စွန်းပြီး ဖြစ်ပါတယ်တဲ့၊
ရှာမှိုးနေရသေးတယ်ဆိုရင် မပြည့်စုံသေးလို့ဘဲ၊ ရှာမှိုးမှုတွေကို
အကုန်ပယ်စွန်းပြီးပြီ၊ မရှာရတော့ဘူးလို့ဆိုရင် လိုလေသေးမရှိ အစစ
အရာရာ အကုန်လုံး ပြည့်စုံနေလို့ပေါ့၊ ဒါကြောင့် ဒီအရိယာဝါသ
နေအိမ်ကလဲ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်။

နံပါတ်(၇)အရိယာဝါသ တရားကတော့ - အနာပိုလသက်စွဲ -
မနောက်ကျူးသော အကြော်အစည်းရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏တဲ့၊ မိတ်ကူး
ကြော်စည်မှုတွေဟာလဲ နောက်ကျူးခြင်းမရှိဘဲ အမိခပ်ဆိမ်း သန့်စွဲင်း
ကြည့်လင်ပြီး စင်ကြယ်နေရမယ်တဲ့၊ ဒီအရိယာဝါသ နေအိမ်လဲ အင်မတန်
ကောင်းပါတယ်။

(၈) အရိယာဝါသ

နံပါတ်(၈)အရိယာဝါသတရားကတော့ ဟသ္ဒကာယသသီရော -
ဦးသော ကာယသသီရရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏-တဲ့၊ ကာယသသီရ
သွေးမအကြိုး

ဆိတ် ဒီနေရာမှာ ထွက်သက် ဝင်သက်ကို ခေါ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ထွက်သက် ဝင်သက် ချုပ်ဖြစ်းတဲ့ စတုတ္ထရာန်နှင့်လဲ ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒါကတော့ ပြည့်စုံရင် သာဒ္ဓကောင်းလို့ ဉာဏ်ပြထား တာပါပဲ၊ လိုရင်းကတော့ ကိုလေသာကုန်ခန်းပြီး ရဟန္တာ ဖြစ်ဖို့က လိုရင်းပါပဲ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အရှို့ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ဒီစတုတ္ထရာန်ကို မရပေမယ့် အရိယာကိုဖွံ့ဖြိုးနေတာတွေ အများကြီးပဲ ရှိနေပါတယ်၊ ကဲ-ဆောင်ပုဒ်ကလေး တစ်ခုကို ဆိုကြေးဖို့။

“ရှာဖိုးကင်းစင်၊ ကြံ ကြည်လင်၊ ထွက်ဝင် ဖြစ်းစေသာ”-ဆို။

(၉-၁၀) အရိယာဝါသ

နံပါတ်(၉-၁၀)အရိယာဝါသ တရားတွေကဗျား-သုတေသန္တာ-လွှာတွေကဗျား-လွှာတွေကဗျား ဖိတ်ရှိသည်၊ သုတေသန္တာပညာ-ကောင်းစွာ လွှာတ်သော ပညာရှိသည်၊ ဝါ ကောင်းစွာလွှာတ်ပြီးဟုသိသော ဖညာရှိသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏-တဲ့၊ ဖိတ်ကလဲကိုလေသာ အရှင်သရင်တွေနဲ့ လက်ထဲမှ လွှာတ်ဖြောက်ရမယ်၊ အဲဒီလို လွှာတ်ဖြောက်တာကို သိတဲ့ညာ၏ပညာနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့၊ ဒီအရိယာဝါသတရား(၂)ပါးကတော့ တစ်ဆက်တည်း တွဲလျက်ပါပဲ၊ ဖိတ်ကကောင်းစွာ လွှာတ်ဖြောက်သွားလျှင် အဲဒီ လွှာတ်သွား တာကို ဆိုပြုပြီး သိတဲ့ညာ၏ပညာကလဲ တစ်ပါးတည်ဖြစ်း ပျော်တော့တာပါပဲ။ ဆောင်ပုဒ်က “ဖိတ်ကကောင်းစွာလွှာတ်၊ ပညာလွှာတ်၊ မဆွဲတ်ရှုတ်ဆယ်ပါး”တဲ့ အဲဒါကို ဆိုကြံရမယ်။

“ဖိတ်ကကောင်းစွာလွှာတ်၊ ပညာလွှာတ်၊ မဆွဲတ်ရှုတ်ဆယ်ပါး” ဆို။

သတ္တာမအကြောင်း

အရိယာဝါသတရား(၁၀)ပါး ခေါင်းစဉ်ကတော့ စုံသွားပြီ၊ အဲဒီ ဆယ်ပါးသော တရားတွေကို ဘယ်သူက ဟောခဲ့သလဲဆိုလျှင် သာမဏ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟောထားတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားခဲ့တဲ့ တရားတော်တွေပါ၊ ဒါကြောင့် နိဂုံးချုပ်ဆောင်ပုဒ်က “အရိယာဝါသ၊ ဟောဖော်ပြီ၊ မွှေ့မြတ်ဘုရား” တဲ့။ အဲဒါကို ဆိုကြရမယ်။

“အရိယာဝါသ၊ ဟောဖော်ပြီ၊ မွှေ့မြတ်ဘုရား” ဆို။

အရိယာဝါသတရားတော် ခေါင်းစဉ်ကတော့ အားလုံးစုံသွားပြီ၊ အသေးစိတ် အကျယ်ဟောဖို့ပဲလိုတော့တယ်၊ ယခု ဟောခဲ့တဲ့ ဒေသနာ ခေါင်းစဉ်အရ ဆိုရင်တော့ “ငါးအင် ပယ်လေ”လို့၊ ဆိုတဲ့အတိုင်း အဂါဝါးပါးပယ်ပုံက စြိုး ဟောဖို့ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် ပဋိပတ္တိကြမ္မာ- ကျွင့်စဉ် အရအားဖြင့် ဆိုလျှင်တော့ နံပါတ်(၃)အရိယာဝါသတရားက စြိုးတော့ ဟောမှ သာဖြီးနားလည် လွှယ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးက “ငါးအင်ပယ်လေ၊ ရုဏ်ခြောက်တွေ၊ စုံစောင့်တစ်ပါး” ဆိုတဲ့ ဆောင်ပုဒ် ထဲက အစောင့်တစ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံပဲ စြိုးတော့ဟောမယ်။

အစောင့်အရှေ့က် အရိယာဝါသ

ကထွေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ကောရက္ခာ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု-သံသရာ သေးကို ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဘိက္ခု-ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ် သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကထွေ-ဘယ်ပဲ ဘယ်နည်းဖြင့်၊ ကောရက္ခာ-တစ်ခုသော အစောင့်အရှေ့က်ရှုရမယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုပါလဲတဲ့၊ လောကမှာ အထက်တန်းစား လူတွေရဲ့အိမ်တွေမှာ အစောင့်အရှေ့က် တစ်ခုရှုရမယ်

ဆိတ္တကို ခေါင်းစဉ်တုန်းက ပြောခဲ့ပြီး အဲဒီ အစောင့်အရှေ့က်က ဘယ်လိုဟာလဲ၊ ဘယ်လိုပြည့်စုံရမှာလဲလို့၊ မေးခွန်းထုတ်ပြပါတယ်၊ ဒီအမေးဖူးကတော့ ဖြေရှင်းပြုမယ်လို့၊ မေးတာပါဘဲ၊ အဲဒီကို ဒီလိုဖြေရှင်းပြတော်မူပါတယ်။

ဗုဒ္ဓ သိကျဝေ သိကျ၍ သတာရကွန် စေတသာ သမ္မတရတော့
ဟောတိ-တဲ့။

သိကျဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဗုဒ္ဓ-ဤသာသနာတော်၌၊ သိကျ-
ရဟန်းသည်၊ သိကျ-သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သိကျ-
ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သတာရကွန်-
အမှတ်ရမှု သတိအစောင့်အရှေ့က်နဲ့၊ ပြည့်စုံရမယ်လို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊
ဘယ်လို ပြည့်စုံရမယ်လို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့်-သတာရကွန်-
အမှတ်ရမှု သတိအစောင့်အရှေ့က် ရှိသော၊ စေတသာ-စိတ်နှင့်
ပြည့်စုံရမယ်လို့၊ ဆိုထားပါတယ်၊ ဒီလိုစိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းမှာ အမှတ်ရမှု
သတိအစောင့်အရှေ့က် အမြှတ်းပါပြီးပြည့်စုံတာက ဘယ်လို
ပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲဆိုရင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာမှ ကောင်းကောင်းပြည့်စုံပါတယ်၊
ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ ကာယက်-ကိုယ်အမှုအရာကိုပြုတိုင်း၊ ဝစီကို-
နှုတ်အမှုအရာကို ပြောဆိုတိုင်း၊ မဇာနာက်-စိတ်သက်သက်ဖွံ့ဖြိုးစည်းတိုင်း
အမှတ်ရတဲ့ သတိကလေးက အမြှတ်းပါနေတယ်၊ သတိမရဘဲ၊
အမှတ်မရဘဲနဲ့၊ လွှာတ်ခနဲယောင်မှားပြီး ပြုမိတာလဲမရှိဘူး၊ အမှတ်မရဘဲနဲ့၊
လွှာတ်ခနဲ ယောင်မှားပြီး ပြုမိတာလဲမရှိဘူး။ လွှာတ်ခနဲယောင်မှားပြီး
မတော်တာတွေကို ပြောမိတာလဲမရှိဘူး၊ အမှတ်မရဘဲနဲ့၊ မေးပြီးတော့
တော့ရောက် တောင်ရောက်နဲ့၊ မတော်တာတွေလျှောက်ပြီး ကြိုစည်း
နေတာရယ်လို့လဲ မရှိဘူး၊ သတိ အစောင့်အရှေ့က်ကလေးက နောက်က

ထပ်ကြပ်မက္ခ၊ လိုက်ပြီး အမှတ်ရနေပါတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ဖိုလို ချီးကျူး ပြောဆိုရပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုရင် စရတော စ-သွားနေစဉ်မှာရော၊ တို့ဒေတော စ-ရပ်စနေစဉ်မှာရော၊ သူတွေသေး စ- အိပ်နေစဉ်မှာရော၊ ကောရသေး စ-နှီးနေစဉ်မှာရော၊ အသေးထိုရဟန္တာ ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဉာဏ်သေးနှင့်-အသေးမြှင့်သည်၊ သတေတံ သမိတ်-အမြှုပြုတ် ပစ္စာပြီးတဲ့-ရှေးရှုတင်နေတယ်လို့ ချီးကျူးပြောဆိုရပါတယ်။

သတောက်ကာင်းပုံ

ဒီစကားထဲမှာ အိပ်စနေစဉ်မှာလဲ ပါသွားတယ်နော့၊ အဲဒါကာတော အိပ်ပျော်ခါနီးကာလနဲ့၊ အိပ်ရာမှ နိုးခါစ ကာလများမှာ သတိဉာဏ်ထင်ပုဂ္ဂို ဆို လို ပါတယ်၊ လုံးလုံးအိပ်ပျော်နေတဲ့ ကာလအတွင်းမှာတော့၊ သတိဉာဏ်တွေ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ အဲဒါလိုဖြစ်ပုဂ္ဂိုလဲ မရည်ရွယ်ပါဘူး၊ ဒီနေရာမှာ ကိုယ်အမှုအရာပြုတိုင်း၊ နှုတ်ကပြောဆိုတိုင်း၊ စိတ်ကကြု စည်တိုင်း၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ အမှတ်ရတဲ့ သတိကလေးက အမြှုတစ်း ထင်နေတယ်၊ အမြှုတစ်းဖြစ်နေတယ်ဆိုတာကို အထူးသတိပြုကြရမယ်၊ ဒီသတိဟာ ရဟန္တာဖြစ်ခါမှ ကောင်းကင်ကျလာသလို မြှုမြှုးခနဲ့ကောင်းလာ တာ မဟုတ်ဘူး၊ ဓရာကတဲ့ညီးက လေ့လာအားထုတ်လာလို့ အဓိုအတိုင်း ကောင်းလာတာ၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ရဟန္တာမဖြစ်မိ အနာဂတ်အဖြစ် ကတည်းက အားထုတ်လာခဲ့ရတယ်၊ အနာဂတ်မှာလဲ ဒီသတိဟာ အပုံကောင်းနေပါတယ်၊ အဲဒါလဲ သကဒါဂါမ်းဘက်က အားထုတ်လာခဲ့လို့ ကောင်းနေတာ၊ သကဒါဂါမ်းမှာလဲ ဒီသတိဟာ ပုထုဇွဲနဲ့၏ကြည်ရင် အများကြေးကောင်းနေပါပြီ၊ ဒါကြောင့် သောတာပန်မှာ အပါယ်လားကြောင်း မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေ မဖြစ်ဘဲကင်းနေတာ။

သူတွေအကြောင်း

ကိုယ်တိုင်အားထူတ်ကြည့်ကြ

သောတာပန်မှာ ကာမဂ္ဂ၏အရှုတွေကို သာယာတပ်စွဲတဲ့
ကာမရာဂ-ဆိုတာလဲ ရှိပါသေးတယ်များ၊ များပါဒ-ဒေါသဆိုတာလဲ
ရှိပါသေးတယ်၊ မောဟတို့၊ မာနတို့ဆိုတာတွေလဲ ရှိပါသေးတယ်၊
ဒါပေမယ်လို့၊ သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို သတ်နိုင်လောက်အောင်တော့
အကုသိုလ်က ပြင်းပြင်းထန်ထန် ထက်ထက်သန်သန် မဖြစ်တော့ဘူး၊
လောဘ ဒေါသတွေမဖြစ်ပေါ်လာပေမယ်လို့၊ သူတစ်ပါးကို သတ်နိုင်
လောက်အောင်တော့ မပြင်းထန်တော့ဘူး၊ အကုသိုလ် ဒီဂရိုဟာ
လျော့သွားပြီ၊ အဲဒါ ဘာကြောင့်တုန်းလို့ဆိုရင် သတိက ကောင်းနေလို့၊
သတိက နောက်ကလိုက်ပြီး ထိန်းနေလို့ပါဘဲ၊ ဒီလိုဖြစ်ပုံကို တရား
အားထုတ်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ကိုယ်တိုင်ပဲတွေ၊ ရပါတယ်၊
အားမထုတ်ရသေးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဒါကိုယ့်ဆေပြီး ကြည့်ကြပေလေ၊
မှန်းဆုပြီး ကြည့်ကြပေလေ၊ မယုံကြည့်တော့ မရှိကြနဲ့၊ ဟုတ်ဝကာင်း
ပါရဲ့လားလို့ ဒီလိုတော့ ယုံကြည့်ထားမှ ဖြစ်မှာ၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင်
“သောတာပန်ဟာ အပါယ်ကျရောက်စေတတ်တဲ့ အကုသိုလ်ကို
မပြုတော့ဘူး၊ သူတစ်ပါး အသက်ကိုလဲ မသတ်တော့ဘူး” ဆိုတာကို
မြတ်စွာဘုရားကိုက ဟောထားတာ၊ ဘုန်းကြီးတို့လဲ တရားအားထုတ်
ကြည့်ထားလို့，“အဲဒီအတိုင်း မှန်ကန်တယ်”ဆိုတာကို သိတန်သလောက်
သိရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ကိုယ်တိုင် တွေ့သိချင်ရင် တရားကို တကယ်တော်း
အားထုတ်ကြည့်ပါ၊ ပိုင်ပိုင် နိုင်နိုင် အားထုတ်မိတဲ့ အခါမှာ ဒီသဘောကို
ကိုယ်တိုင်ပဲ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်၊ ဘယ်လို့ သဘောလဲဆိုရင် သတိ
အစောင့်အရှေ့က် ကလေးတွေက နောက်က ထက်ကြပ်လိုက်နေတဲ့

သတ္တာမအကြိုး

သဘောပါပဲ၊ လိုက်လာပုံကတော့—လိုချင်စရာ နှစ်သက်တပ်မက်စရာ အာရုံနဲ့တွေ့ရင် နှစ်သက်တပ်မက်တဲ့ လောဘဟာ ရှုတ်တရက်ဆိုတော့ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သေးတာပဲ။ စိတ်ဆိုး စရာနဲ့တွေ့ရင် ဒေါသလဲ ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သေးတာပဲ၊ စိတ်ဆိုးစရာနဲ့ တွေ့ရင် ဒေါသဟာလဲဖြစ်ပေါ်လာတတ်သေးတာပါပဲ၊ လုံးလုံးကင်းတာမှ မဟုတ်သေးဘဲဟာကိုး၊ ဖြစ်တော့ ဖြစ်သေးတာပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် အဲလောဘ၊ ဒေါသတွေ့ဟာ တော်တော်ပြင်းထန်လာပြီဆိုမှဖြင့် အစောင့်အရှေ့ကို သတိကလေးက နောက်ကလိုက်ပြီး၊ အဲဒီလိုသတိကလိုက်ပြီး အုပ်လိုက်တော့ လောဘ၊ ဒေါသတွေ့ဟာ အရှုန်လျော့ပြီး ပျော့ကျသွားတယ်၊ သာမန်ပုထုဇ္ဈာ ပုဂ္ဂိုလ်များမှာလို ပြင်းပြင်းထန်ထန် မဖြစ်ရတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် လောဘ၊ ဒေါသတွေ့ဟာ မကင်းသေးလို့ ဖြစ်ပေမယ့် သူတစ်ပါးအသက်ကို သတ်မ္မာနလောက်အောင်တော့ မဖြစ်ဘူး၊ သူတစ်ပါးဥစ္စာကို နိုးနိုင်လောက်အောင်လဲ မဖြစ်ဘူး၊ သူတစ်ပါး အကျိုးမဲ့ လိုအနိုင်လောက်အောင်လဲ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် “သောတာပန်ဟာ အပါယ်ကျစေတတ်တဲ့ အကုသိုလ်ကို မပြုဘူး၊ အပါယ်လေးပါးလဲ မကျနိုင်ဘူး” မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားတာတဲ့။

စာမျက်နှာကြီးတစ်ပယာက်က

နိုင်ငံကျော် စာရေးဆရာကြီးတစ်ပယာက်ကတော့ သောတာပန် ဂုဏ်တွေပျက်အောင် အရမ်းကာရော လျောက်ရေးထားတာကို တွေ့ရ ဖူးတယ်၊ ယခု တရားနာနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲကလဲ အချို့က အဲဒီသတ္ထမအကြီး

ဆရာကြီးရဲ့ ဆောင်းပါးတွေကို ဖတ်ဖူးကောင်း ဖတ်ဖူးကြပါလိမ့်မယ်၊ သူက စာရေးကောင်းလို့ မန်တက်ပြီးတော့ တောင်ရေးမြောက်ရေးနဲ့ သူနဲ့ မတန်တာတွေကိုလဲ လျှောက်နေရေးနေတယ်၊ ဘယ်အထိ ရေးသလဲဆိုတော့ သောတာပန်ဟာ လူတစ်ယောက် အသက်ကို သတ်နှင့်သေးတယ်ဆိုတာအထိ သူကရေးတယ်၊ အဲဒီလို ရေးလိုက်တဲ့ အတွက် သောတာပန်ရတဲ့တွေကျသွားလိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့ အကယ်ယဲ ရေးမှုရေးပါပေရဲ့၊ ဘုန်းကြီးတို့အနေနဲ့ဖြင့် အဲဒီလိုရေးတာကို အံ့ဩလို့ကို မဆုံးဘူး၊ သူက မြန်မာလိုသာ ရေးတာမဟုတ်သေးဘူး၊ အက်လိပ်လို မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်မှာလဲ ရေးထည့်လိုက်သေးတယ်၊ အဲဒါကမှ သာပြီး အရုပ်ဆိုသွားတာပဲ၊ နိုင်ငံခြားပုဂ္ဂိုလ်တွေက မြန်မာပြည်ကို အထင်အမြင်သေးကုန်တော့မှာပါပဲလို့၊ ဘုန်းကြီးတို့က စိုးရိမိမိပါတယ်၊ အဲဒီစောင်းပါးကို အက်လိပ်လို မဂ္ဂဇင်းထဲ ထည့်ပေးတဲ့ အယ်ဒီတာတွေလဲ တာဝန်မက်းဘူး၊ မြန်မာပြည်ရဲ့ ရုတ်ကျက်သရေ၊ သာသနာတော်ရဲ့ ရုတ်ကျက်သရေကို ယုတ်လျော်ထိပါးစေနိုင်တဲ့ ဒီလိုဆောင်ပါးမျိုးကို ဘာကြောင့်ထည့်ကြသလဲ မပြောတတ်ပါဘူး၊ အမှန်ကတော့ ဒီလို ဆောင်ပါးမျိုးကို ရေးတဲ့လူက သူ့ဟာသူ သဘောကျလို့ ရေးပေမယ့်လို့၊ အယ်ဒီတာတွေကတော့ စာစောင်ထဲထည့်သွင်းပြီး ကုန်ဗျာကို မပြုသင့်ပါဘူး။

ဓာတ္ထဘာပန်ဟာ လူကို သတ်နှင့်ဓေသေးတယ်တဲ့

ယခုနေအခါမှာ မြန်မာပြည်က ပရီယတ္ထီသာသနာဘက်ကဆိုရင် သံကိုယာတင်သည်အထိ အထက်တန်းကျဆုံး ဆောင်ရွက်နေတယ်၊ ပဋိပညီဘက်ကလဲ မို့ရောက် စိုလ်ရောက် ကမ္မာဌာန်း ဘာဝနာနည်းတွေကို သတ္တုမအကြောင်း

ကိုယ်တွေဖြစ်အောင် အထင်အရှားညွှန်ကြားပြသနေတယ်၊ ဒါကြာ့င့် အနောက်ရော အရှေ့ရော တစ်ကမ္ဘာလုံးမှ နိုင်ငံခြားသားတွေက မုဒ္ဒသာသာကို အားထုတ်လိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက မြန်မာပြည်ကိုပဲ ဦးတည် ပြီးတော့ လာရောက်ပြီးလလုလာအားထုတ်နေကြတယ်၊ တစ်ရီးတလေ ကတော့ အစပထမ သီဟို၏နဲ့ အီနိုယလောက်သာသီလို့ သီဟို၏ အီနိုယကိုပဲ သွားခရာက်စုစု၏ကြတယ်၊ အဲဒီလို စုစုမဲတော့ အီနိုယများဆိုရင် မုဒ္ဒသာသာတရားနဲ့စပ်ပြီး သာမှအကူအညီ မရကြဘူး၊ သီဟို၏မှုလဲ အားထုတ်နည်းကို ကျကျနဲ့ ပြနိုင်တာကို မတွေ့ကြရဘူး၊ ဒါနဲ့ အဲဒီအီနိုယ၊ သီဟို၏တို့က ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ရောက်ဆုံးကြတော့ ဘုန်းကြီးတို့၊ မြန်မာပြည်ကိုပဲ ရောက်လာကြတယ်၊ ဒီလို ရောက်လာပြီး တရားအားထုတ်ကြတော့လဲ သူတို့စိတ်ထဲမှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ အားရွေကျန်ပ်သွားကြပါတယ်၊ အဲဒီလို ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ဘုန်းကြီးတို့၊ သာသနုံရိုပ်သာ ဣာနတစ်ခုတည်းကာကို တော်တော်များပါပြီး၊ ဒီလို မြန်မာပြည်က မုဒ္ဒသာသာများတော်နဲ့ စပ်ပြီး အဖက်ဖက်က ရွှေဇော်နေတဲ့ ခေတ်ကာလအရီနိုက်းမှာ ရန်ကပြောခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာကြီးက “သောတာပန်ဟာ လူကို သတ်မှတ်သေးတယ်”ဆိုတဲ့ သူ့အယူအဆကို ကမ္ဘာဖြို့ပြီး ပြလိုက်တယ်၊ တကယ့်ကို အုံစရာပါပဲ၊ သူက အဲဒီလို ရေးလိုက်တာနဲ့ သောတာပန်တွေလဲ ဖျေးကျကျကုန်တော့တာပါပဲ။

အဗီးသာတရား

သာကြော့နဲ့လဲဆိုတော့ အီနိုယတိုင်းသား ဟီနှုန်းတွေက အဟီသာ ဆိုတဲ့တရားကို အင်မတန်အလေးဆုံးဖြတ် ပူကြပါတယ်၊ အဟီသာတရား-
သွေ့မအကြိုး

ဆိတာ အသက်ရှိတဲ့ သတ္တဝါကို မညှုပ်းဆဲရဲ၊ မသတ်ရဘူးလို့ ဟိန္ဒာ။ ဘာသာဝင်တို့က ယူဆထားကြပါတယ်၊ ဘယ်ထိအောင်လဲဆိုရင် စိမ့်းရှင်နေတဲ့ မြှုက်ပင်သစ်ပင်များအထိ မညှုပ်းဆဲ မသတ်ဖြတ် ကောင်းဘူးလို့ ယူဆထားပါတယ်၊ သူတို့အပူဗုံး စိမ့်းရှင်နေတဲ့ မြှုက်ပင် သစ်ပင်တွေကိုလဲ ကော်မြို့ယု-တွေ့ထိနိုင်တဲ့ ဉာဏ်တစ်ပါးရှိတဲ့ သတ္တဝါရယ် လို့ ယူဆထားကြပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့နဲ့ မဆန့်ကျင်ရအောင်လို့ မြတ်စွာဘုရားက ရဟန်းများအား မြှုက်သစ်ပင်ကို မဖျက်ဆီးရဘူးလို့ သိကွာပုစ် ပညာတိထားခဲ့ပါတယ်၊ ဒီလို့ မညှုပ်းဆဲရတဲ့ အဟိသာတရားကို အင်မတန်အလေးအမြတ် ပြုနေတဲ့ လောက်ကြီးထဲ ပုံးပွဲဘာသာက တရားအားထုတ်လို့ သောတာပန်အဆင့် ရောက်ပြီးနေတဲ့ အထက် တန်းစားပုဂ္ဂိုလ်ကတောင် လူကိုသတ်နိုင်သေးတယ်ဆိုလျှင် ကောင်းကြပါတော့မလား၊ တကယ်ဆိုတော့ သတ်လဲ မသတ်နိုင်ပါဘူး၊ သတ်နိုင် သေးတယ်ဆိုရင်လဲ အဲဒီလူဟာ သောတာပန် မဟုတ်သေးလို့ပေါ့၊ ဒါတင်မကသေးဘူး၊ သောတာပန်အစစ်ဆိုရင် သူတစ်ပါး ဥစ္စာကိုလဲ မရိုးနိုင်တော့ဘူး၊ သူတစ်ပါးအကျိုးမဲ့ ဖြစ်အောင်လဲ လိမ့်လည် မပြောတော့ဘူး၊ မူးယစ်စေတတ်တဲ့ သေရည်အရက် စသည်ကိုလဲ မသောက်စားတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်ကို သီဓလသူ ပရိပုံရကာရီ-သီလတို့၌ အကြောင်းမဲ့ အပြည့်အစုံ ကျင့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီတော့ နိုးနိုင်တယ်၊ သူတစ်ပါး သားမယားကို ပြုစုံမှုးနိုင်တယ်၊ လိမ့်နိုင်တယ်၊ သေရည်အရက်ကို သောက်စားနိုင်တယ်ဆိုရင်တော့ အဲဒီလူဟာ သောတာပန်မဟုတ်ဘူးဆိုတာ တထစ်ချွဲ မှတ်ထားကြပေတော့။^၁

ခုနကပြောခဲ့တဲ့ စာရေးဆရာကြီးကတော့ “သောတာပန်ဟာ သေရည်အရက် သောက်စားသည်အထိ ငါးပါးသီလကို ကျိုးလွန် နိုင်သေးတယ်”လို့ သူ့အောင်းပါးထဲမှာ ဖော်ပြထားပါတယ်၊ ဘာကြောင့် ဒီလိုဆုနိုင်သလဲဆိုတော့ သူက လူ့ရဲ့စီတိမိတ် သဘာဝကို လေ့လာခဲ့တာ ကြာပါပြီတဲ့၊ အဲဒီလို လေ့လာပြီးဖြစ်တဲ့အတွက် သူကဒီလို ရဲရဲရင့်ရင့် ဆုနိုင်ပါသတဲ့၊ ဒါလဲ အုံဉာဏ်ရာပါပဲ၊ သူလေ့လာတယ်ဆိုတာ ဘယ်သူတွေ ရဲ့စီတိကို လေ့လာတာလဲ၊ သူ့စီတိသူ လေ့လာတာဖြစ်မှာပေါ့၊ သူက သူ့ကိုယ်ကိုသူ သောတာပန်လို့ ယူဆထားဟန်တူပါတယ်၊ ပြီးတော့ သူက အရက်ကိုလဲ ကြိုက်တယ်လို့သတင်းကြားရတယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့စီတိနှင့် နှိုင်းပြီး ဆုံးဖြတ်လိုက်ဟန်တူပါတယ်၊ ဒါလဲအုံဉာဏ်ရာပါပဲ၊ ကိုယ်နဲ့နှိုင်း-မရှိုင်းဘူးဆိုတဲ့ မြန်မာစကားပုံဟာ အဆင့်အတန်းတူတဲ့သူ အချင်းချင်းသာ သုံးခွဲရမည့် စကားပုံဖြစ်ပါတယ်၊ အဆင့်အတန်းတူတဲ့သူ မတူရာမှာ ကိုယ်နဲ့နှိုင်းရင် အလွန်ပင် ရှိုင်းပါတယ်၊ စိုးစားကြည့်ပါ၊ ဂထန်းသချိုာကို မသင်ဘူးတဲ့ လူတစ်ယောက်က ဂထန်းသချိုာအရာမှာ ပါရရှုရောက် တတ်မြောက်နေတဲ့လူကို ဂထန်းသချိုာနှင့် စပ်ပြီး ငါလိုပဲလို့ ကိုပ်နဲ့ နှိုင်းလျင်အများကြီး လွှဲမှားမယ်၊ အများကြီးရှိုင်းမယ်ဆိုတာကို သီနိုင် ပါတယ်၊ အဲဒါလိုပါပဲ ပုထိနှုန်းပုံစံက ကိုယ့်စီတိနဲ့နှိုင်းပြီး သောတာပန် ကို ဆုံးဖြတ်လျင် အင်မတန်ရှိုင်းပြီး အင်မတန်ဘဲ လွှဲမှားတတ်ပါတယ်။

အမှန်မှာတော့ သောတာပန်အစ် တကယ်ဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ သတိကလေးက အတော်ကို ကောင်းနေပြီ၊ ဒါကြောင့် ရှုတ်တရက် လောဘဖြစ်လာတယ်ဆိုရင် အဲဒီ သတိကလေးက သူ့အလိုလို

၁။ ရှင်းလင်းချက် အမှတ်(၁) နောက်ဆက်တွဲမှာကြည့်ပါ။

ဖြစ်ပေါ်လာပြီတော့ ထိန်းထားလိုက်ရတယ်၊ ဒီလို သတိက အုပ်ထိန်းလိုက်တဲ့ အတွက် လောဘဟာ အရှင်ပျောက်သွားတယ်၊ အကြီးအကျယ် မဖြစ်ရတော့ဘူး၊ ဒေါသဖြစ်လာရင်လဲ သတိက နည်းတူပဲ အုပ်ထိန်းလိုက်တယ်၊ မောဟတို့ မာနတို့၊ ဖြစ်လာရင်လဲ သတိက လိုက်ပြီးအုပ်ထိန်းတာပဲ၊ ဒါကြာ့င့် အကုသိုလ်တရားတွေဟာ အလွန်အကဲ အကြီးအကျယ် မဖြစ်ပွား ရတော့ဘူး၊ သီလသီကွာ့ပုဒ်တွေကို ကျိုးလွန် နိုင်လောက်အောင် ပြင်းပြင်းထန်ထန် မဖြစ်ရတော့ဘူး၊ ဒါကြာ့င့် သောတာပန်မှာ အပါယ်လားကြာ့င့်း အကုသိုလ်တွေလဲ ပြိုမ်းတယ်၊ အပါယ်လေးပါးမှလဲ လွတ်တယ်လို့၊ ယုံကြည်စိတ်ချရတာ၊ ဒါတွေဟာ သတိကလေး ကောင်းနေခြင်းရဲ့ အကျိုးတွေပါပဲ၊ သောတာပန်မှာ ဒီသတိကလေး ဒီလိုကောင်းနေတာကလဲ ကလျာဏ် ပုထုဇ္ဇာအဖြစ်နဲ့ ဝိပသာရှုစဉ်က ဒီသတိကလေးကို မပြတ်မစဲ လေ့လာဖွားများ လာခဲ့လို့ပါပဲ၊ ဒီတော့ ဒီသတိကလေးကောင်းအောင် အစပြုခဲ့ရတာဟာ ပုထုဇ္ဇာအဖြစ်က စခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ထင်ရှုးပါတယ်၊ အဲဒီတိန်းက ဒ္ဓါရ ဓမ္မာက်ပါးက ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်း ရုပ်နှုပ်တွေကို အမှတ်ရနေတဲ့ သတိကလေးဟာ သတိပြုနိုင်တရားပေါ့၊ သတိပြုနိုင် တရားဟာ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ ပေါ်လာသမျှ ကိုယ်အမှုအရာ၊ စိတ်အမှု အရာတွေကို အမှတ်ရနေရုံ ကလေးပဲ၊ ဒီလို အမှတ်ရနေတယ်ဆိုရင် သီသန့်သိလိုက်တာတွေကို အကုန်လုံး အောင့်မေ့ပြီး အကုန်လုံး သိတော့တာပဲ၊ ဘယ်နေရာမှာမှ မကျန်ဘူး၊ သိပ်နေရာကျတာပဲ၊ အားထုတ်ဖို့ရာ လွယ်လွယ်တယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ကလဲ အဲဒီ သတိပြုနိုင် နည်းအတိုင်း ရှုမှတ်ပုံကို လွယ်လွယ်ကလေးပဲ ဟောနေပါတယ်၊ ဘာကြာ့င့်တုန်းလို့ဆိုတော့ ရှုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ၊ စိတ်တွေ၊ စေတသိက် တွေ၊ ကလာပ်တွေ

သတ္တာမအကြောင်း

ဒီလိုဟာတွေကို အသေးစိတ်ရှုစိုး၊ ဆင်ခြင်စိုး၊ ဟောလျှင် ဗဟိသုတမရှိတဲ့ လူတွေမှာ ဘယ်ဆင်ခြင်တတ်၊ ရှုတတ်လိမ့် မှာတဲ့၊ အဲဒီလိုတွေးတော ဆင်ခြင်နေရင်လဲ ကိုယ်စိုင် ဘာဝနာဉာဏ်ဆိုတာ ဘာမှတူးထူးခြားခြား ဖြစ်မှာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က လွယ်လွယ်ပဲဟောပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကလဲ လွယ်လွယ်ပဲ ဟောခဲ့ပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့-

သွားလျှင် သွားတယ်လို့ သိပါတဲ့

ဂွွဲဇွှော ဝါ ဂွွဲမီတီ ပဇ္ဇနာတိ-တဲ့၊ ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား ကိုယ်တော်တိုင် ဟောထားတဲ့ သတိပဋိနသုတ် ပါဌိုပါပဲ၊ ဒီပါဌိုရဲ့ အနက်ကတော့ ဂွွဲဇွှော ဝါ-သွားသည်ရှိသော်လည်း၊ ဂွွဲမီတီ-သွားသည် ဟူ၍၊ ပဇ္ဇနာတိ-သိ၏ တဲ့၊ သွားသည်ရှိသော် သွားသည်ဟု သိ၏-သွားလျှင်သွားသည်ဟု သိပါတဲ့၊ ဒီလိုလွယ်လွယ်ကလေး ဟောထားပါတယ်၊ သွားသည်ရှိသော် အတွင်းသားရုပ်တွေ၊ နာမ်တွေ၊ ခါတ်တွေ၊ ကလောင်တွေကို ခွဲခြမ်းမီတ်ဖြေပြီး သိ၏-လို့ ဒီလို ခက်ခက်ခဲခဲ မဟောခဲ့ပါဘူး၊ လူတိုင်း လူတိုင်း အားထုတ်နိုင်အောင် မြတ်စွာဘုရားက “သွားလျှင် သွားသည်ဟုသိ၏”လို့ ဒီလို လွယ်လွယ်ပဲ ဟောခဲ့ပါတယ်၊ ဂွွဲ့မီ ဂွွဲတိ-သွားသည် ဟု၊ ပဇ္ဇနာတိ-သိ၏-လို့ ဟောထားရာမှာ၊ ဂွွဲ့မီ-ဆိုတဲ့ပုဒ်ပါတယ်နော်၊ အဲဒီပုဒ်ကို အထူးသတိပြုစိုး၊ အရေးကြီးပါတယ်၊ ပါဌိုမှာ ဂွွဲ့မီ-လို့ ဆိုရင် မိမိကိုယ်တိုင်နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်၊ ငါသွား၏-လို့ မြန်မာပြန်ရပါတယ်၊ ဂွွဲသီ-လို့ဆိုရင် အပြန်အလှန် ပြောဆိုသက် ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့ ဆိုင်ပါတယ်၊ သင်သွား၏-လို့ ပြန်ရပါတယ်၊ ဂွွဲတိ လို့ ဆိုရင် ငါနှင့် သင်တို့မှ တစ်ပါးအခြားပုဂ္ဂိုလ် အရာဝတ္ထာများနဲ့

ဆိုင်ပါတယ်၊ သူသွား၏၊ လူသွား၏၊ နတ်သွား၏၊ ရဟန်သွား၏၊ ရုပ်မှာမ်သွား၏ စသည်ဖြင့် ရည်ရွယ်ချက်အားလော်စွာ ပြန်ရပါတယ်၊ ပါဋ္ဌသဒ္ဓါနည်းက အဆုံးမှာ တိ-ဝိဘတ်နှင့်ဆိုရင် နာမယာဂ-တဲ့၊ ဂွွဲတိ-သူသည်သွား၏ စသည်ဖြင့် ပြန်ရတယ်၊ အဆုံးမှာ သိ-ဝိဘတ်နှင့်ဆိုရင် တုမှုမယာဂ-တဲ့၊ ဂွွဲသိ-သင်သည် သွား၏လို့ ပြန်ရတယ်၊ အဆုံးမှာ မိ-ဝိဘတ်နှင့် ဆိုရင် အမှုမယာဂ-တဲ့၊ ဂွွဲမိ-တိသည် သွား၏-လို့ ပြန်ရတယ်၊ “ဒီလို အနက်ပြန်ရတယ်” ဆိုတောကို ယခု ဒီ သန်လျင်မင်းကျောင်း စသင်တိုက်က ရဟန်းတော်တွေ အကုန်လုံး သိကြပါတယ်၊ သဒ္ဓါကိုသင်နေတဲ့ ရဟန်းတော်တွေ အကုန်လုံး သိကြပါတယ်၊ သဒ္ဓါကိုသင်နေတဲ့ ရှင်ငယ်၊ သူငယ်ကလေးတွေကလဲ အာရာတ်ပိုင်းကိုရောက်ရင် သိကြတော့တာပါပဲ။

သန်လျင်ကထွက်တဲ့ဓာဇ္ဈိပြီးကြီး

ယခု ဒီသတိပြုန်သုတ်မှာ ဟောထားတာက မိ-ဝိဘတ်နဲ့ ဂွွဲမိ နော်၊ တိ-ဝိဘက်နဲ့ ဂွွဲတိ မဟုတ်ဘူး၊ ဒီတော့ ဒီ ဂွွဲမိ-ကို မြန်မာပြန်ရင် တိသွား၏-လို့ပဲ ပြန်ရတယ်၊ သူသွား၏-လို့လဲ မပြန်ရဘူး၊ ရပ်မှာမ်သွား၏-လို့လဲ မပြန်ရဘူး၊ ဒါကြောင့် လယ်တိ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက အနတ္ထီပနီကျမ်း အစနားမှာ လူရိယာ ပုတ်ရှုပုံကို-

“သွားခြုံး လူရိယာပုတ်၍ ခြေထွမ်းတိုင်း တိသွား၏၊ တိသွား၏-ဟု ခြော်တည်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေ၍ သွားရမည်၊ ခြေတစ်လှမ်းမျှ အမှတ်တဗ္ဗဲ့ မလှမ်းမိစေနှင့်” စသည်ဖြင့် ညွှန်ပြထားပါတယ်။

သတ္တာမအကြော်

အဲဒါကို မကြာဖိ တစ်နှစ်ကျော်လောက်က ထွက်လာတဲ့
ကျမ်းစာအုပ်ကြီး တစ်ခုက ပယ်ထားတယ်၊ စာအုပ်ကြီးက စာမျက်
နှာ(ငောင်)လောက်ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ စာအုပ်ကြီးက မြန်မာပြည်မှာရှိတဲ့
ဂိပသုနာနည်းနာတွေကို အကုန်လုံး လိုလိုပဲ ပယ်သွားပါတယ်၊
လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးရဲ့ “ဝါသွား၏” ဆိုတဲ့ ရှုပုံကို ပထမဆုံး
စပြီးတော့ ပယ်ထားတာကို တွေ့ရပါတယ်၊ ဘာကြောင့် ပယ်ရသလဲ
ဆိုတာတော့ ငါရိုတဲ့ ပေါ်ဟာရပါနေလို့ပါဘဲတဲ့၊ အဲဒါဟာ သေသေချာချာ
စိစစ်လျှင် ဂ္ဗာမိ-ဟူသော အမှယောဂနဲ့ဟောတဲ့ မြတ်စွာဘုရားကို
ပယ်ရာရောက်ပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားက ဂ္ဗာမိ-လို့ ဟောတဲ့အတွက်
လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီးက ဝါသွား၏-လို့၊ သွေ့နှုနည်းအရ
အတိအကျ ဘာသာပြန်ထားတာပဲ၊ ဂ္ဗာမိ-ပိုဒ်ကို ဝါသွား၏-လို့ ပြန်တာ
မှားတယ်လို့၊ ဘယ်စာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်ကာမဲ့ မဆိုနိုင်ဘူး၊ ဒီတော့ ဝါသွား၏
ဆိုတဲ့ မြန်မာပြန်ကို မသင့်ဘူးလို့၊ ပယ်လိုက်ရင် ဂ္ဗာမိ-လို့ဟောတဲ့
မြတ်စွာဘုရားကိုလဲ ပယ်ရာရောက်ပါတယ်၊ ဒီရှင်းလင်းချက်ကို
ထည့်သွင်းပြီး ပြောရတာကလဲ တြေားကြောင့် မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီလို
ပယ်တဲ့ ကျမ်းစာအုပ်ကြီးက ဒီသန်လျှင်ဖြို့က ထွက်တဲ့ စာအုပ်ကြီး
ဖြစ်တဲ့အတွက် ဘုန်းကြီးက ယခုဖော်ပြမည် နိုးရိုးကလေး၊ လွယ်လွယ်
ကလေး ဘုရားဟောထားတဲ့ သတိပြောနှစ်နည်းမှာ သံသယကင်းစေ
လိုတဲ့အတွက်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၏ သုံးမျိုး

တိန္ဒိတာက သုံးမျိုးရှိပါတယ်၊ အတွေကောင်အနေအထားဖြင့် ဒီပြိုနဲ့စွဲလမ်းတဲ့ ဝါကတစ်မျိုး၊ မာနနဲ့စွဲလမ်းတဲ့ ဝါကတစ်မျိုး၊ လောကဝါဟာရမျှဖြင့် သုံးစွဲတဲ့ ဝါက တစ်မျိုး၊ ဒီလိုသုံးမျိုးရှိပါတယ်၊ ဒီအထဲမှာ ကွဲ့ပို-လို့ ဟောရာ အလိုလို ပါဝင်နေတဲ့ ဝါကတော့ ဒီပြိုစွဲ၊ မာနစွဲ ဝါမျိုးမဟုတ်ပါဘူး၊ လောကဝါဟာရ ဝါဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီဝါမျိုးကိုတော့ ဘုရားရဟန္တာတွေလ သုံးစွဲပြောဆိုတော်မူကြပါတယ်၊ အဲဒီလိုပြော ဆိုတာကို ဒီပြိုစွဲ မာနစွဲလို့၊ အပြစ်မတင်ရပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီး တို့ကလဲ ဒီလို လောကဝါဟာရ စကာနဲ့ သွားရင် သွားတိုင်း၊ ခြေလျမ်း တိုင်း သွားတယ်၊ သွားတယ်၊ စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်စို့ ဉာဏ်ပြန်ပါတယ်၊ ဒီလို လောကဝါဟာရတွေနဲ့ ရှုနေပေါ်ယောက် ရင့်သန်လာတဲ့ အခါကျတော့ ဒီအမည်ဝါဟာရတွေ အကုန်ပျောက် ပြီးတော့ ခဏမစဲ မပြတ် ဖြစ်ပျက် နေတဲ့ ရုပ်ကလေးတွေမျှ တစ်ချွဲချင်း အဆင့်ဆင့်မပြတ် ဖြစ်ပျက် နေတာကိုသာ တွေ့ရသိရပါတယ်၊ ပုံသဏ္ဌာန် အကောင်အထည်ဖြပ်ရယ်လို့၊ ဘာမှမတွေ့ရတော့ဘူး၊ သဘောတရား ကလေးတွေချည်း သူ့ဟာသူ ဖြစ်ပျက်နေတာကို တွေ့ရပါတယ်၊ တွေ့ရတာမ ရှုရတဲ့ရုပ်နာမ်အာရုံတွေတွေင် မဟုတ်သေးဘူး၊ ရှုသိနေတဲ့ စိတ်ကလေးကိုပါ သိပြီးရင်း ပျက်သွားရင်း၊ သိပြီးရင်းပျက်သွားရင်းနဲ့ ကိုယ်တိုင်တွေ့ပြီး သိရပါတယ်၊ အဲဒါမယုံရင် အားထုတ်ကြည့်ပေါ့၊ ဘုန်းကြီးတို့၊ ဉာဏ်ကြားတဲ့အတိုင်း တကယ်အားထုတ်ကြည့်ရင် ကိုယ်တိုင် တွေ့မယ်ဆိုတာကိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့က ရဲခြားတာဝန်ခံပါတယ်။

ဘုန်းကြီးတို့လဲ ခေစကာမယုံချုံး

ဒါပေမယ့် အားမထုတ်ရသေးလို့ မယုံးတဲ့သူကိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့က အပြစ်မတင်ပါဘူး၊ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုတော့ သူကမှ ကိုယ်တိုင်မတွေ့ရသေးဘဲဟာကို၊ မတွေ့တော့ မယုံးဘဲလဲရှိပေမျာပေါ့၊ ပွဲင့်ပွဲင့်လင်းလင်းပြောရရင် ဘုန်းကြီးတို့ ကိုယ်တိုင်လဲ အစက မယုံးခဲ့ပါဘူး၊ သထုမြို့မှာ မင်းကွန်း ဖော်ဝန် စာရာဓတ်ဘုရားကြီးက ဒီသတိပြုခြင် ကမ္မားနှင့် ဟောကြား ညွှန်ပြနေတယ်ဆိုတာကို ဘုန်းကြီးရဟန်းရှုစိတ်(၁၂၉၃-၉၄။)တုန်းက ကြားသိရပါတယ်၊ အဲဒီတုန်းက ဘုန်းကြီးစဉ်းစားဝေဖော် ကြည့်ခဲ့ပါတယ်၊ သွားလျှင် သွားတယ်လို့၊ မှတ်ရမယ်ဆိုပါကော့၊ ရပ်လျှင်လဲ ရပ်တယ်၊ ထိုင်လျှင်လဲ ထိုင်တယ်၊ ဒီပိုင်လျှင်လဲ ဒီပိုင်တယ်လို့၊ မှတ်ရမယ်ဆိုပါကော့၊ ကျွေးလျှင်လဲ ကျွေးတယ်၊ ဆန့်လျှင်လဲဆန့်တယ်၊ စားလျှင်လဲစားတယ်လို့၊ မှတ်ရမယ်ဆိုပါကော့၊ ရပ်တရားနာမ်တရားဆိုတဲ့ သဘာဝဓမ္မအမည်လဲ ဖပါဘူး၊ အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထ ဆိုတာတွေလဲမပါဘူး၊ တော်တော်ဆန်းတာပဲလို့၊ ဝေဖော်ပြီးတော့ မယုံကြည့်ဘဲရှိနေခဲ့ပါတယ်၊ သို့ပေမယ့် နောက်ထပ်လဲ စဉ်းစားဆင်ခြင် မိပြန်တယ်၊ “တရားအားထုတ်ပုံက ဆန်းတော့ဆန်းတာပဲ၊ ဒါပေမယ့် ဒီဆရာတော်ကြီးဟာ စာတတ်ပေတတ်ပဲ၊ သူကိုယ်တိုင် ကျကျနာ အားထုတ်ပြီးမှ ဟောတာဆိုတော့ ဟုတ်ချင်လဲဟုတ်ပေလီမ့်မယ်၊ အဲဒီတော့ စမ်းကြည့်ပြီး ဆုံးဖြတ်မှတော်မယ်”လို့၊ အကြောင်းခဲ့တယ်၊ ဒါနဲ့ ဘုန်းကြီးက အစမ်းသဘောနဲ့၊ အဲဒီဆရာတော်ဘုရားကြီးထံမှာ ကပ်ရောက်ပြီး အားထုတ်ခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ်တိုင်အားထူတ်ကြည့်တဲ့အခါ

အဲဒီလို အားထူတ်ကြည့်တဲ့အခါမှာလဲ အရက်(၂၀)ကော် တစ်လ လောက်အတွင်းမှာတော့ ဘုန်းကြီးက တရားအကြောင်း သဘော မပေါ်ကိုသေးပါဘူး၊ ဘယ်သဘောပေါ်ကိုမှာလဲ ကောင်းကောင်းမှ အားမထုတ်သေးပဲဟာကို၊ ယခု ဘုန်းကြီးများထံမှာ လာပြီးအားထုတ်ကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေဟာ အချို့က ဘာမှ ဗဟိုသုတေသန မရှိရှာကြပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် သူတို့မှာ အားထုတ်လို့၊ လေးဝါးမြောက်ရက်လောက်ဆိုရင် သမာဓိဉာဏ်တွေ အတော်တက်ကုန်ပြီ၊ ရပ်နာမ်သဘောတွေ၊ အဖြစ်အပျက် အနိစ္စ၊ ဒက္ခ၊ အနတ္ထ၊ သဘောတွေကို သူတို့ တော်တော် သိကုန်ပြီ၊ ဘုန်းကြီးမှာဖြင့် အဲဒီအားထုတ်ခါစတုန်းက ဒီလို လေးဝါး မြောက်ရက် မပြောနဲ့၊ တစ်လလောက်ကြောတာတောင် ဘာမှ ဉာဏ်က မတက်သေးဘူး၊ သူညာကပဲ ရှိသေးတယ်၊ ဘာကြောင့်တုန်းဆိုရင် ကောင်းကောင်းမယုံလို့၊ ကောင်းကောင်း အားမထုတ်လို့ ပါပဲ၊ မယုံတာက ယုံမှားမှာ ဝိမိကိုစွာ နိုဝင်ရအပဲ၊ သူက ဝိယသုနာဉာဏ်ပညာမဖြစ်နိုင်အောင်၊ မဂ်ဖိုလ်ကိုမရောက်နိုင်အောင် တားမြှစ်တတ်ပါတယ်၊ အဲဒါကို ပယ်ရှားနိုင်စို့ရာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးမှာတော့ အဲဒီတုန်းက ယုံမှားမှုကို အကောင်းထင်နေလို့၊ လျှောက်ပြီးတွေးတော့နေခဲ့ပါတယ်၊ သွားတယ်၊ ကျွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်-ဒီလို မှတ်နေရတာတွေက ပည်တွေပဲ၊ အထည်ဖြစ်ပဲ ပည်တွေကို ရှုနေတာပဲ၊ ပရမတ်ကို မရောက်သေးပါဘူး၊ ဒါတွေကိုမှတ်စို့၊ ဆရာတော်ကြီးက ပေးထားတာဟာ အမြေခံအနေနဲ့၊ ပေးထားတာဖြစ်မှာပဲ၊ နောက်ကျတော့မှ ရပ်တွေ၊ နာမ်တွေ အသေးစိတ်ခွဲပြေားမှာနဲ့တူတယ် စသည်ဖြင့် မျှော်တွေး သတ္တုမာကြိုး

စဉ်းစားနေခဲ့ပါတယ်၊ ကောင်းကောင်းလဲအားမထုတ်ခဲ့ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အရက်(၂၀)ကျော် တစ်လလောက်ကြားပေမယ်လို့ ဘာမှ ထူးထူးခြားခြား မဖြစ်ခဲ့ဘူး၊ နောက်ကျော် အားထုတ်ရင်း၊ အားထုတ်ရင်းနဲ့ အလိုလိုသော ပေါက်လာတယ်၊ “အင်း-သွားတယ်၊ ကျွေးတယ်၊ ဆန့်တယ် စသည်ဖြင့် ကိုယ်အမှုရာ၊ စိတ်အမှုရာတွေကို ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း လိုက်မှတ်နေတာဟာ အစအခြေခံတွင် မဟုတ်ဘူး၊ အစလဲဟုတ်တယ်၊ အလယ်လဲ ဟုတ်တယ်၊ အဆုံးတိတဲ့ ဟုတ်တယ်၊ သိစရာတွေ အားလုံးကုန်နေပြီ၊ ဘာမျှမကြော် တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ဒီသတိပြုနိုင်ကို “ကောယနာ မရှိ-တစ်ခုတည်းသောလမ်း၊ တစ်ကြောင်းတည်းသောလမ်းလို့ ဟောထားပေတာပဲ”လို့ သဘောပေါက်လာပါတယ်။

သမာဓိဉာဏ်ရှင့်လာမေတ္တာ

အားထုတ်ခါစမှာတော့ သွားတယ်၊ ကြုံတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချတယ်၊ ကျွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်စသည်ဖြင့် ဒီလိုအကြမ်းစားအတိုင်းသာ ရှုမှတ် နေရပါတယ်၊ နောက်သမဂ္ဂဉာဏ်ရှင့်လာတော့ ဒ္ဓရဇ္ဈာက်ပါးက ပေါ်တိုင်း ပေါ်တိုင်းသော ရုပ်နာမ်တွေကို အကုန်လုံး သိလာပါတယ်၊ စိတ်ကလေးတွေများ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ကုန်ကုန် ပျောက်ပျောက် သွားလိုက်တာဟာ ပုတီးစောကလေးတွေ တစ်စွဲပြီးတစ်စွဲ ကျကျ သွားသလိုပဲ ထင်ထင်ရှားရှား သိရပါတယ်၊ အာရုံတစ်ခုခုက ပေါ်လာလိုက်၊ အဲဒါကိုသိတဲ့ စိတ်ကလေးက ပေါ်လာလိုက်၊ အဲဒါကို ရှုမှတ်ပြီး သိတာကလေးက ပေါ်လာလိုက်နဲ့ ရှုံးဆင့်နောက်ဆင့်ပျော်ပျော်ပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတာကလေးတွေကို အဆင့်ဆင့် တွေ့သိနေရတယ်၊

ရှုံးက အာရုံပျောက်သွား၊ နောက်က အသိကလေး ပျောက်သွား၊ ရှုံးက အာရုံပျောက်သွား၊ နောက်ကအသိ ကလေးပျောက်သွားနဲ့ အာရုံရော၊ အသိရော ပျောက်ပျောက်သွားတာ ကလေးကို တစ်ချို့က နှစ်ဆင့်၊ နှစ်ဆင့် တွေ့နေရတယ်၊ ဒီတော့ မြိုတယ်လို့လဲ စွဲလမ်းစရာမရှိဘူး၊ အတွေ့ကောင်၊ ငါကောင်လို့လဲ စွဲလမ်းစရာ မရှိတော့ဘူး၊ ဒါဟာ မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတဲ့ သတိပြုနိုင်မျိုးပဲ၊ တကယ့်ကို ကောင်းတဲ့လမ်းပါပဲ။

သတင်းစာတန်စွာတင်က

အဲဒါကို တရာ့၊ လူတွေက ကိုယ်တိုင်လဲကျကျနား၊ အားထုတ်ဖကြည့်ဘဲနဲ့ တောင်ပြော၊ မြောက်ပြောနဲ့ ပြောကြတယ်၊ အဲဒါကတော့ ခက်တာပါပဲ၊ ဟိုပုဂ္ဂိုလ်ပြောသလို၊ ဒီပုဂ္ဂိုလ်ပြောသလိုနဲ့ သေသေ ချာချာစစ်ကြည့်လိုက်တော့ မြတ်စွာဘုရားကို စွပ်စွဲရောက်နေပါတယ်၊ သတိပြုနိုင်သတ် တရားတော်ကို ပုတ်ခတ်ရာရောက်နေပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့က ရန်ကုန် မဇရာက်မီ တစ်ထောင့်သုံးရာပြည့်နှစ်လောက် ကတည်းကစ္စီး ဒီ သတိပြုနိုင်သည်းလမ်းကို ဟောကြားဆွဲဖြေ နေပါတယ်၊ ရန်ကုန်သာသနူးရိပ်သာ ရောက်တော့လဲ ဒီအတိုင်းပဲ ဆက်လက်ပြီး ဟောကြားဆွဲဖြေလာခဲ့ပါတယ်၊ ဘယ်သူက ဘယ်လို ပြောပြော ဘုန်းကြီးတို့က လက်တွေ့ဖြစ်နေတော့ မတုန်လူပါဘူး၊ သူများ ပြောတာတွေကိုလည်း ဂရမစိုက်ပါဘူး၊ စပ်မိလို့ ပြောရှုံးမယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့၊ ရန်ကုန်ရောက်စကတည်းလောက်က လူတစ်ယောက်က သတင်းစာတန်စွာတင်ကနေပြီး ဘုန်းကြီးတို့၊ ကမွဲပြုန်းကို အပြစ် တင်ပြီးတော့ရေးနေတယ်၊ ဘယ်လိုသဘောနဲ့ ရေးသလဲလို့တော့

သတ္တုမအကြိုး

မသိပါဘူး၊ ဘုန်းကြီးတို့၊ ကမ္မာန်းကို တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်နေတာနဲ့
တူပါပဲ့၊ ဒါပေမယ့် ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ပြန်လည်ဖြေရှင်းခြင်း၊ ချွေဖြင့်း
ဆိုတာကို တစ်ခါမှ မလုပ်ခဲ့ပါဘူး၊ ကိုယ့်လမ်းသာ ကိုယ်သွားနေခဲ့ပါတယ်၊
အဲဒီ သတင်းစာက ဆောင်းပါကို ကြိုက်တဲ့လူတွေ အဲဒီ ဆောင်းရှင်ထဲမှာ
တပည့်ခံပြီး ကျင့်ကျလိမ့်မယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ဟောတာ ကြိုက်တဲ့လူတွေ
ဘုန်းကြီးတို့ထဲ လာကြမှာပဲလို့ ဒီလို ယောနိသော မနေသိကာရနဲ့
နဲလုံးသွေ်ပြီး ရိုးရိုးပဲ ဟောပြောလာခဲ့ပါတယ်၊ နောက် တယ်မကာခင်ဘဲ
အဲဒီ သတင်းစာဟာ မထွက်လာတော့ဘူး၊ ဘာကြောင့် မထုတ်နိုင်တယ်
ဆိုတာတော့ မသိရပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် တရားအားထုတ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
အတွက်တော့ ဘေးရန်အန္တရာယ်တစ်ခု ကင်းသွားတယ်လို့ပဲ ယူဆ
ပါပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီလူကတော့ မလည့်သေးဘူး၊ ဘုန်းကြီးတို့၊
ကမ္မာန်းကို ပုတ်ခတ်ပြီးတော့ ကမ္မာန်းတရား စာအုပ်တွေ ရေးထုတ်
နေပြန်တယ်၊ ယခုထက်ထိ သူကတော့ ရေးနေတုန်းပါပဲ၊ ဒါပေမယ့်
ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ လစ်လျှို့ပဲထားပါတယ်၊ သူ့စာအုပ်ကြိုက်တဲ့သူရှိရင်
သူ့ဆီသွားပဲ့၊ သာသနာတော်က ဘုရားသာသနာတော်ပဲ၊ ဘယ်သူပြုဖြုံး
တိုးတက်ကြီးပွားရင် ဝစ်းသာစို့ကြီးပါပဲ၊ ယခုနေအခါမှာ ဟိုနိုင်ငံ၊ ဒီနိုင်ငံ
တစ်နိုင်ငံလုံးက ယုံကြည်နိုင်အောင် အဘီညာဉ် တန်ခိုးတွေပါပြီး
ဟောပြနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ထူး တစ်ဦးတစ်ယောက်လောက်ပေါ်လာရင် သာဌီး
ဝစ်းသာစို့ပါပဲ၊ အားလုံးကိုင်းပြီး ထောက်ခံ အားပေးကြစို့ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့်
ကိုယ်တိုင်က ဘာမှအားထုတ်မှု၊ ကျင့်ကြီးမှ မရှိပါဘဲနဲ့ ကျကျဇာ
အားထုတ်ပြီး ဟောပြောနေရာမှာ ဝင်ပြီး ဆရာလုပ်တာကတော့
တော်တော်ကို နေရာမကျတာပါပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့ သွားနေကျလမ်းအတိုင်း

ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ သာသနာရှိပို့သာကို ရောက်လာရင် ဘုန်းကြီးတို့ သွားနေကျလမ်းအတိုင်း ဒ္ဓါရ ဇြောက်ပါးက ထင်ရှားပေါ်လာ သမျှကို ရှုမှတ်ခိုင်းတော့တာပဲ၊ အဲဒီလို ဒ္ဓါရဇြောက်ပါးက ပေါ်လာ သမျှတွေကို အကုန်လုံးစွဲငါအောင်လိုက်ပြီး မရှုနိုင်သေးခင်တော့ ကိုယ်အမူအရာ အကြမ်းဟားတွေကစပြီး ရှုမှတ်ခိုင်းပါတယ်၊ အထူး အားဖြင့်တော့ ဝမ်းဗိုက်ကလှပ်ရှားနေတဲ့ ဝါယောရှုပ်ကနေပြီး ရှုမှတ် ခိုင်းပါတယ်၊ ဝမ်းဗိုက်က ဖောင်းတက်လာတာ ပိန်ကျသွားတာကို ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်လို့ စိတ်သိကလေးနဲ့ ရှုမှတ်စို့ ညွှန်ကြားပါတယ်၊ ဘာကြောင့် ဒီလိုရှုရတယ် ဆိုတာကိုတော့ နောက်ပိုင်းကျမှ ကျမ်းဂနိုနဲ့ ရှုင်းပြုပယ်၊ ဒီလိုမှတ်တာကလဲ ဖောင်းတာနဲ့ ပိန်တာ ဒါကလေး နှစ်ခုတည်းလဲ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကြားထဲမှာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ စိတ်ကူး ကြံးစည်မှတွေကိုလဲ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ်ရသေးတယ်၊ ပြီးတော့ တော်း ကိုယ်အမူအရာတွေလဲ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း ရှုမှတ်ရသေးတယ်၊ ဒီအတိုင်း ရှိရှိသေသေ ရှုမှတ်သွားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ တော်တော်ကြာတော့ မြှင့်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊ နံတိုင်း၊ စားသိတိုင်း၊ တွေ့ထိတိုင်း၊ ကျွေးတိုင်း၊ ဆန့်တိုင်း၊ လှုပ်ရှားပြုပြင်တိုင်း၊ စိတ်ကူး ကြံးစည်တိုင်း ဒ္ဓါရဇြောက်ပါးက ပေါ်လာသမျှ ရပ်နာမ်တွေကို အကုန်လုံး ရှုနိုင်ပြီး အကုန်လုံး သိလာကြပါတယ်၊ ဒီတော့ သတာရဲကွေနဲ့-အမှတ်ရမှု သတိအစောင့် အရွှောက်ရှိသော၊ စေတသာ-စိတ်နှင့်၊ သမ္မတရေး-ပြည့်စုံတယ်ဆိုတဲ့ ဒီ အရိယာပါသ တရားတော်နဲ့၊ အကျွေး ကိုကိုညီသွားပါတယ်။

ဓာတ္ထ.ပြီးသိမ့် ဉာဏ်အစစ်

တရှိ၍က ဒီလိပ်အကြံညွတ်ပေးကြသေးတယ်၊ တရားအား
ထုတ်မည့် ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ရှုပ်သဘော၊ နာမ်သဘော၊ အနိစ္စ ခုက္ခ၊ အနတ္တ
သဘောတွေ အသေးစိတ်အကျယ် သင်တန်းပေးထားရင် ပိုပြီးတော့
ထင်လွယ် မြင်လွယ်မယ်လို့၊ အကြံညွတ်ပေးကြတယ်၊ အဲဒါက သူတို့
အထင်မျှပါပဲ၊ သင်တန်းပေးတာတို့၊ ထင်မြင်တာတွေက သညာသို့ တွေပဲ၊
ကိုယ်တိုင်တွေပြီး သိတဲ့ ဟညာသို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ စိတ်နဲ့ ညွှန်ပြီးယူတော့
မဟုတ်တာတွေကိုလဲ အဟုတ်ထင်လာတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို
စိတ်ညွှန်ပြီး ယူတာတွေဟာ မကောင်းပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓသာသနာကို
မယုံကြည်တဲ့ လူတွေက ကမ္မာန်းဘာဝနာအလုပ်ကို အထင်အမြင်
သေးနေကြတာလဲရှုပါတယ်၊ သူတို့က ဘယ်လိုပြော သလဲဆိုတော့
ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေဟာ အနိစ္စ၊ ခုက္ခ အနတ္တလို့၊ ထင်မှာပေါ့၊ စောစော
ကတည်းက ဆရာက သင်ကြားထားတဲ့အတိုင်း ထင်မှာပေါ့လို့၊ သူတို့က
ပြောတတ်ကြပါတယ်၊ အဲဒီလို ပြောကြတာဟာ ဘုန်းကြီးတို့၊ တပည့်
ယောက်တွေနဲ့တော့ မဆိုပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲ ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးတို့က
ရပ်၊ နာမ်အကြောင်း၊ အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္တ အကြောင်းကို
သာမဏေလောက်သာ ဟောပြောထားပါတယ်၊ ရှုပ်လို့၊ နှလုံးသွေးရမယ်၊
နာမ်လို့၊ နှလုံးသွေးရမယ်၊ မွမွဇူဇူလို့၊ နှလုံးသွေးရမယ်၊ အနိစ္စလို့。
နှလုံးသွေးရမယ်၊ ခုက္ခ၊ အနတ္တလို့၊ နှလုံးသွေးရမယ်၊ ဖြစ်တယ်၊
ပျက်တယ်လို့၊ နှလုံးသွေးရမယ်၊ စသည်ဖြစ် တမင်စိတ်ညွှန်ပြီး ရှုံး
ညွှန်ကြားမထားပါဘူး၊ ထင်ရှားပေါ်လာသမျက် သူပေါ်လာတဲ့အတိုင်းပဲ
ရှုံးသာ ညွှန်ကြားထားပါတယ်၊ အဲဒီလို ပေါ်လာသမျက် ရှုံးမျှ
သတ္တာအကြိုး

ရိုးနိုကလေးမှတ်ရုံးနဲ့ ရုပ်ကာတဗြား၊ အမိကတဗြား ကွဲပြားပြီး သိလာပုဂ္ဂို အားထုတ်တဲ့ ယောကိုတွေ့က သူ့အလိုလိုပဲ ပြောလာကြတယ်၊ ပျော်လာသမျှ အာရုံခတ္တရော၊ မှတ်သိတဲ့ စိတ်တွေ့ရော မှတ်ရင်း မှတ်ရင်း ပျောက်ပျောက် သွားပုဂ္ဂိုလဲ တွေ့သိနေကြောင်း သူ့အလိုလိုပဲ ပြောလာကြတယ်၊ အဲဒီလို ကိုယ်တိုင်တွေ့ပြီးသိမှ ဉာဏ်အစစ်ဖြစ်တာ၊ ဒီတော့မှ ဘုန်းကြီးတို့က ဒေသနာတော်နဲ့ ညီပြီးတော့ ဒီလိုသိတာက ရုပ်ကို ပိုင်းခြားသိတာ၊ ဒီလိုသိတာက နာမ်ကို ပိုင်းခြားသိတာ၊ ဒီလိုသိတာက အဖြစ်အပျက် ကိုသိတာ၊ ဒီလိုသိတာက အနိစ္စကိုသိတာ စသည်ဖြင့် အမည်တတိပြီး ဟောပြပေးပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့ တပည့် ယောက်တွေမှာတော့ စိတ်ညွှတ်ယူလို့ ထင်တာမဟုတ်ပါဘူး၊ တကယ်ဟုတ် မှန်တဲ့အတိုင်း ကိုယ်တိုင်တွေ့သိပြီး သိကြတာသာဖြစ်ပါတယ်။

သတိဓကာင်းလို့ ဉာဏ်ဓကာင်းလာပဲ

သိကြတာမှ မိန့်တိုးရိပ်တိတ် ဗိုးတိုးဝါးတား မဟုတ်ပါဘူး၊ လက်နဲ့ ကိုင်ကြည့်ပြီး သိရသလို ထင်ထင်ရှားရှားကြီးကို သိရပါတယ်၊ ရှုစရာ အာရုံကလေးပေါ်လာပြီး ပျောက်သွားတာကိုလဲသိတယ်၊ အဲဒီသိတဲ့ စိတ်ကလေး ပျောက်သွားတာကိုလဲသိတယ်၊ နောက်အာရုံတစ်ခုပေါ်ပြီး ပျောက်သွားတာကိုလဲသိတယ်၊ အဲဒီအသိစိတ်ကလေး ပျောက်သွား တာကိုလဲသိတယ်၊ စီနည်းဖြင့် အာရုံရော၊ အသိရော ရှေ့ဆင့်၊ နောက်ဆင့်၊ အတွဲလိုက်၊ အတွဲလိုက် ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုချုည်း တွေ့နေရတယ်၊ ကိုယ်၊ ခေါင်း၊ လက်၊ ခြေပုံသဏ္ဌာန် အထည် ဖြပ်ဆုံးရင် ဘာမျှမတွေ့ရတော့ဘူး၊ တရိပ်ရိပ်နဲ့ ပျောက်ပျောက် သတ္တုမအကြောင်း

သွားတာကိုချည်း တွေ့နေရတယ်”လို့ ပြောတယ်၊ ဒီတော့မှ ဘုန်းကြီး တို့က အဲဒါကို ဒေသနာတော်အရ ဘင်္ဂါဌာဏ်လို့ခေါ်တယ်လို့ ပြောရတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့က “ဒီလိုသိရမယ်၊ ဒီလိုမြင်ရမယ်”လို့ စောစောက လမ်းကြောင်းပြီး ညွှန်ကြားမထားပါဘူး၊ သူ့အလိုလို ရိုးရိုးကလေး ရှုမှတ်နေရနဲ့ ဒီလိုအသိတွေက အလိုလိုဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်၊ ဒီလိုအသိဉာဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ယခုတရား နာပရိတ်သတ်ထဲမှာလဲ တော်တော်များများပါပါတယ်၊ ဒါဟာ သတိကောင်းလို့ ဉာဏ်ကောင်းလာပုံပါပဲ၊ သခါရုပေကွာဉာဏ်ကျတော့ ဒါထက် အများကြီးကောင်းပါသေးတယ်၊ အဲဒါကောင်းပုံကိုတော့ ဂဏ်ပြောက်တွေ့ရဲ့ အကျယ်ကျမှ ရှင်းလင်းပြုရမယ်၊ ဒီလို ပုထုဇွဲအဖြစ်နဲ့ ဝိပဿာရှုစည်းက အမှတ်ရတဲ့ သတိက ကောင်းလာခဲ့တဲ့ အတွက် သောတာပန်ဖြစ်တော့ ပိုမြိုးကောင်းလာပါတယ်၊ သောတာပန်က ဝိပဿာရှုပြီး လေ့လာပြန်တဲ့ အတွက် သကဗိုက်မြတ်ကျတော့ ပိုမြိုးကောင်းလာပြန်ပါတယ်၊ ရဟန်ကျတော့ ဒီသတိဟာ အပြည်အစုံကောင်းသွားပါတယ်၊ ဘယ်ဟာကိုမှ အမှတ်မဲ့ မေ့သွားရတယ်လို့ မရှိတော့ဘူး၊ အကုန်လုံးသတိထင်ပြီး အမှတ်ရနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့်-

“တူစ-ဤသာသနာတော်၌၊ ဘိက္ခာ-ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခာ-သသရာသေးကိုရှုပြင်၍ ဝိပဿာရှုနေသောသူသည်၊ ဘိက္ခာ-ရှုမှတ်၍ ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သတာရကွေနှင့် အမှတ်ရမှူး-သတိ အောင့်အရှောက်ရှိသော၊ စေတသာ-စိတ်နှင့် သမန္ဒာဂတာ-ပြည့်စုံသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏”လို့ ဒီအရိယာဝါသတရားတော်က ပြန့်ထားတာတဲ့။

သတ္တိ-အဓိဓမ္မအရှင် ထားမေးကြ

အိမ့်မှာ အစောင့်အရှင် ဒါရဝမ်ရှိနေသလိုပဲ၊ စိတ်တိုင်း
စိတ်တိုင်းမှာ သတိ အစောင့်အရှင်ကဗေား အမြတ်စိုးပါရှိနေပါတယ်-
တဲ့၊ ဒါက အရေးကြီးပါတယ်။ ပိမိတို့ကိုယ်ကို စစ်ဆေးကြည့်ကြပါ၊
တစ်နာရီအတွင်းမှာ စိတ်ပေါင်း ဘယ်လောက်များ သတိ အစောင့်
အရှင်ကိုပါသလဲ၊ တစ်နေ့လုံးမှာအမှတ် သတိဘယ်လောက်ပါသလဲလို့。
စစ်ဆေးကြည့်ကြပါ၊ အစောင့်အရှင် ဗလာနတ္ထိ ဖြစ်နေရင်လဲ
အစောင့်ကဗေားထားပေးကြပေါ့၊ အစောင့်သတိက နည်းသေးရင်လဲ
များများထားပေးကြပေါ့၊ ဒီအစောင့်အရှင် သတိမရှိဘဲနဲ့တော့
အရိယာမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သောတာပန်လဲမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သက်ဒါဂါမဲ့ အနာဂတ်လဲ
မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ရဟန္တာဖြစ်ဖို့ဆိုတာတော့ ဝေးပါသေးတယ်၊ ဒီကြောင့်
ဆောင်ပုဒ်က “ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှာ၊ သတိပြု၊ စောင့်မှုအစဉ်ထား”လို့
ဆိုထားတယ်၊ ကဲ ဒီကို ဆိုကြရမယ်။

“ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှာ၊ သတိပြု၊ စောင့်မှုအစဉ်ထား”-ဆို။

ဒီဆောင်ပုဒ်မှာ ဖြစ်တိုင်း-ဆိုတာက မြင်မှာ၊ ကြားမှာ စသည်
ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒီကြောင့် မြင်တိုင်း၊ ကြားတိုင်း၊
နှုတိုင်း၊ စာသီတိုင်း၊ တွေ့သီတိုင်း၊ ဘွားတိုင်း၊ လာတိုင်း၊ ကျွေးတိုင်း၊
စိတ်ကူးစွဲးစားတိုင်း၊ ညောင်းတိုင်း၊ ယူတိုင်း၊ နာကျိုးတိုင်း၊ စိတ်ပျက်တိုင်း၊
ဝိုးသာတိုင်း အကုန်လုံးအမှတ်ရအနိုင်ပဲ၊ ဒီလို အမှတ်ရအနေလျှင် သတိ
အစောင့်အရှင်ကိုနဲ့ ပြည့်စုံနေတယ်လို့၊ ဆိုလို့ရပါတယ်၊ အဲဒီလို
ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းကို ရှုမှတ်လို့၊ အမှတ်သတိကဗောင်းသလောက်
စိတ်တည်ကြည့်မှ သမာနကဗေား ကောင်းလာပါတယ်၊ အောင်သတိ၊ သမာနတွေ

သတ္တိမှာကြီး

ကောင်းလာသလောက် အသိဉာဏ်တွေကလဲ ကောင်းပါတယ်၊ ဒါဟာ တရားအားထုတ်တဲ့ သူတွေကိုယ်တိုင်းတွေ့ရတဲ့ သမောတရား တွေပါပဲ၊ နောက်ဆုံးကျတော့ သိစရာဆုံးရင် ဘာမျှမကျနိုင်တော့ဘူး၊ စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်း အကုန်လုံးပဲ သိသွားပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒါဟာ “အစောင့် အရှေ့က်တစ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတယ်”ဆိုတဲ့ အရိယာနေအီမိန့်၊ လုံလုံခြိုခြို တင့်တင့်တယ်တယ်နေနိုင်အောင် ကြိုးစားကြုံရမယ်၊ တို့ ဒကာ-ဒကာမ တွေ တစ်သံသရာလုံးက အိမ်မဲ့ယာမဲ့နဲ့ နေလာလို့ အပါယ်ဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့လာတာလဲ များလှပြီ၊ သံသရာဆင်းရဲတွေနဲ့ တွေ့လာတာလဲ များလှပြီ၊ မြတ်စွာဘုရားသာသနာနဲ့ တွေ့ကြိုးနေတဲ့ယခုဘဝမှာတော့ သေးရန်ကင်းတဲ့ အရိယာနေအီမိကြိုးနဲ့ နေနိုင်အောင်ကြိုးစားပြီး ဒီအရိယာဝါသနေအီမိ ဆောက်ကြုံရမယ်။

ဖြစ်တုံးမှတ်ရှု သတိပြု

ဒီနေရာမှာ မေးစရာရှိပါတယ်၊ ထပည့်တော်တို့က အရိယာမှ မဟုတ်သေးပဲနဲ့၊ အရိယာနေအီမိမှာ နေခွဲ့ရပါမလားလို့၊ မေးစရာ ရှိပါတယ်၊ ဒါကတော့ ဥပမာနဲ့ပြောရင် ရှင်းသွားပါလိမ့်မယ်၊ ယခုလောကမှာ ကိုယ်ပိုင်မဟုတ်တဲ့ အီမိကြိုး၊ အီမိကောင်းတွေ၊ ဟိုတယ်ကြိုးတွေဆိုတာ ရှိကြတာပါတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ ကိုယ်ပိုင် မဟုတ်ပေမယ့် ထိုက်တန် တဲ့အခပေးနှင့်ရင် နေခွဲ့ရပါတယ်၊ ဘယ်လိုအခတွေ ပေးရမှာလဲဆုံးရင် ယုံကြည်မှု-သွှေ့ဆိုတဲ့ အခလဲ ပေးရမယ်၊ လိုလားမှု-ဆန္ဒဆိုတဲ့ အခလဲပေးရမယ်၊ အားထုတ်မှု- ပိုရိယဆိုတဲ့ အခလဲပေးရမယ်၊ ဒီအထဲမှာ ယုံကြည်မှု-သွှေ့တရားဆိုတာ

သတ္တ္ထအကြိုး

အလွန်ပဲ အရေးကြီးပါတယ်၊ ဘယ်အလုပ် မဆို အကျိုးရှိမယ်လို့。
 ယုံကြည်မှပဲလုပ်နိုင်ပါတယ်၊ မယုံကြည်ရင်တော့ မလုပ်နိုင်ပါဘူး၊
 “ဖြစ်တိုင်း၊ မှတ်ရှု သတ္တာပြု”ဆိုတဲ့ ဒီအရိယာဝါသ အလုပ်ကလဲ ရှုမှတ်ရင်
 ဝိပဿနာကုသိုလ်ဖြစ်တယ်၊ အကျိုးရှိတယ် ဆိုတာကို ယုံကြည်မှပဲ
 အားထုတ်နိုင်ပါတယ်၊ ယုံကြည်ရှုတဲ့လဲ မပြီးသေးပါဘူး၊ ဝိပဿနာမဂ်နှင့်လို
 နိုဗ္ဗာန်ဆိုတဲ့ တရားတွေကို လိုချင်တဲ့ စိတ်ဆန္ဒကလဲ ထက်ထက်သန်သန်
 ရှိဖို့လိုပါတယ်၊ ပြီးတော့ မဆုတ်မန်စ် မပျော်မရှိ အားထုတ်နိုင်တဲ့ လုံးလဲ
 ဝိရိယာကလဲ ထက်ထက်သန်သန် ရှိဖို့လိုပါတယ်၊ ဒီသွေ့ဆန္ဒ ဝိရိယာဆိုတဲ့
 အခတ္တ ပေးနိုင်ရင်တော့ အရိယာဝါသ နေအိမ်ကြီးမှာနေခွင့်ရပါတယ်၊
 ယုံလဲယုံတယ်၊ လိုလဲ လိုလားတယ်၊ ပျင်းလဲမပျင်းဘူးဆိုရင် အချိန်
 အခွင့်ရတိုင်း ရှုမှတ်နေရပါပဲ၊ သွားတယ်၊ သွားတယ်၊ ကျွေးတယ်၊
 ဆန့်တယ်၊ မြင်တယ်၊ ကြားတယ် စသည်ဖြင့် တစ်ချက်မှတ်ရင်
 အရိယာဝါသနေအိမ်ကို တစ်ခါရောက် သွားတာပဲ၊ ဆယ်ချက်မှတ်ရင်
 ဆယ်ခါရောက်တယ်၊ အချက်တစ်ရာ မှတ်ရင်း အခါတစ်ရာရောက်တယ်၊
 တစ်မိန်ခန့်မှတ်နေရင်း အရိယာဝါသနေအိမ်မှာ တမိန်း နေရတယ်၊
 ဆယ်မိန်မှတ်ရင် ဆယ်မိန်း နေရတယ်၊ ပိုက်ဆဲ တစ်ပြားတစ်ချပ်မှ
 မကုန်ရဘူး၊ သိပ်နေရာကျတာ၊ ဘုန်းကြီးတို့က ငွေကြေးမကုန်ဘဲနဲ့
 အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းနဲ့ နေရတဲ့ နည်းလမ်းကို ညွှန်ပြုနေပါတယ်၊ အဲဒါ
 အိမ်ကောင်းနဲ့ လုံလုံခြုံခြုံ စိတ်ချလက်ချ နေချင်ကြရင် အရိယာဝါသ
 နေအိမ်ကို ဆောက်ကြရပဲ၊ “ဟာ—တစ်သံသရာလုံးက နေလာခဲ့သလို
 မလုံခြုံတဲ့ သာမန်ကုသိုလ် အိမ်စုတ်ကလေးတွေနဲ့ပဲ နေပါတော့မယ်၊ အိမ်မဲ့
 ယာမဲ့ဘဲ နေပါ တော့မယ်ဆိုရင်တော့ ဒကာ—ဒကာမတို့ သဘောပါပဲ၊
 မရှုမမှတ်ဘဲ နေမြှုတိုင်းနေကြပေါ့။

သွေ့ဆန္ဒအကြောင်း

သူသတ်မှတ်လိုကြီး တမ္မခြားခြင်း

ရှုမှတ်ပြီး အရိယာဝါသနေအိမ်မှာနေတော့ ဘယ်လိအကျိုးကို
ရပါသလဲဆိုတော့ကာ အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် အပါယ်ငရဲက လွှတ်တဲ့
အကျိုးကိုရပါတယ်၊ အဲဒါဟာ အကြာကြီး အားထုတ်မှ မဟုတ်ပါဘူး၊
တခေါ်လောက် အားထုတ်တာနဲ့လဲ ရနိုင်ပါတယ်၊ မြတ်စွာဘုရား
လက်ထက်တော်အခါတုန်းက ရာဇ်ပြုလိမြို့မှာ တမ္မအို့ကဆိုတဲ့
သူသတ်မှတ်လိုးရှိတယ်၊ အဲဒါ တရီ့လဲ ကြားနူးကြပါလိမ့်မယ်၊
ရာဇ်ပြုလိမြို့မှာ တရားရုံးက သေမိန့်သေဒဏ်ကျလာတဲ့ နိုးသူတွေကို
အဲဒီ တမ္မအို့က ကသတ်ရတယ်၊ မြို့ရဲ့ အရပ်လေးမျက်နှာက ဖော်လာတဲ့
ငါးရာလေးလီ သူနိုးပါးပြပေါင်း နှစ်ထောင်ကို ပွဲဦးထွက်ခြားသတ်ရတယ်၊
အဲဒီက နောက်လဲ နေ့စဉ် နေတိုင်းပဲ သူ့မှာ သတ်နေရတာဟာ
တစ်ယောက်နှစ်ယောက် စသည်ဖြင့် ပြတ်တယ်လို့ မရှိလှုပူး၊ အဲဒီလိုချော်း
သူသတ်ရာထူးနဲ့ အလုပ်လုပ်လာလိုက်တာ (၅၅)နှစ်တောင်
ကြာသွားသတဲ့၊ (၅၅)နှစ်ရှိတော့ မသန့်စီးတဲ့အတွက် အဲဒီသူသတ်
မှတ်လိုးရာထူးက နှစ်ထွက်လိုက်တယ်။

အဲဒီလိုရာထူးက နှစ်ထွက်တဲ့အခါမှာ ရာထူးရှိစဉ်တုန်းက
အခွင့်မရတာတွေကို သုံးဆောင်ဖို့ အဆောတလျှင် စီမံသတဲ့၊ အဲဒီက
ဘာတွေတုန်းဆိုရင် သူသတ်ရာထူးနဲ့ မင်းမှုထော်းနေတဲ့ သူဟာ
အသောက်စက် အဝတ်ကို မဝတ်ရဘူးတဲ့၊ ထောပတ်အသောက်နဲ့ကြိုးထားတဲ့
နွားနှုံးယာဂါ၊ နွားနှုံးဆန်ပြုတိကိုလဲ မသောက်ရဘူးတဲ့၊ မြတ်စလေးပန်းကိုလဲ
မပန်ရဘူးတဲ့၊ နှုံးသာလဲမလိမ်းရဘူးတဲ့၊ ဒီလေးမျိုးကို မသုံးရဘူးလို့。
အဲဒီတုန်းက အာဏာပိုင်မင်းတွေက ဥပဒေလုပ်ထားသတဲ့၊ သူသတ်

သတ္တာမအကြော်

အလုပ်ကအင်မတနဲ့ ရှုနဲ့ရင်းကြမ်းတဲ့အတွက် အကောင်းအမြတ်တွေနဲ့ မတနဲ့ဘူးလို့၊ ယူဆပြီး တားမြစ်ထားဟန်တူပါတယ်၊ ယခုကာလလူတွေ အမြင်နဲ့ဆိုရင်တော့ ရယ်စရာဖြစ်နေမှာပါပဲ၊ အဲဒီလို့ တားမြစ်ထားတာ တွေကို တမ္မဒါနိက သုံးဆောင်နေချင်တာကြာလှပြီ၊ “ယခုမှပဲ အခွင့်ရတော့တယ်၊ အားရအောင် သုံးဆောင်လိုက်မယ်”ဆိုတဲ့ အနေပျိုးနဲ့ စီမံပါသတဲ့၊ လူဆိုတာ မလုပ်ရဘူးဆိုတာကို သိပ်ပြီးလုပ်ချင်တတ်တယ်၊ မစားရဘူးဆိုရင် သိပ်စားချင်တယ်။ သိပ်ကောင်းလိမ့်မယ်လို့လဲ ထင်တတ်ကြတယ်၊ ဒါကြောင့် တမ္မဒါနိကဟာ နွားနဲ့ယာရိုက် သူများ သောက်နေတာမြင်ရတိုင်း သူက သိပ်သောက်ချင်နေတယ်၊ အဝတ်သို့လဲ ဝတ်ချင်တယ်၊ ဒါတွေကို သူ့စီတ်ထဲက တမ်းတနေတာကြာလှပြီ၊ ဒါကြောင့် သူကအဲဒီရာထူးက နှတ်ထွက်ရတဲ့နေမှာပဲ၊ သူ့အိမ်ရှင်မကို နွားနဲ့ယာရု အကျိုးရှင်းထားပြီးတော့ အဝတ်သို့ ပန်နဲ့သာများနှင့်တာကွ မြတ်ဆိပ်သွားပြီး ရေချိုးတယ်၊ ပြီးတော့ အဝတ်သို့တွေကိုဝတ်ပြီး နဲ့သာကိုလဲလိမ့်း အိမ်ပြန်လာခဲ့တယ်၊ အိမ်ရောက်တော့ အသင့်ပြင်ထားတဲ့ နွားနဲ့ယာရိုက် သောက်တော့မယ်လို့၊ ပြင်ဆင် နေပါတယ်—တဲ့။

အရှင်သာရီပူဒ္ဓရာ ကြွေလာတဲ့အခါ

အဲဒီလို့ ပြင်ဆင်နေတုန်းမှာ အရှင်သာရီပူဇ္ဈရာ မထေရး မြတ်ကြီးက အဘိညာဉ်နဲ့ ဆင်ခြင်ကြည့်လိုက်တော့ တမ္မဒါနိကကြီးကို ဒီလိုမြင်တော်မူပါတယ်၊ ဓာတ်—တမ္မဒါနိကကြီးက နှစ်ပေါင်းများစွာက သုံးဆောင်ခွင့်မရခဲ့တဲ့ နွားနဲ့ယာရိုက် သုံးဆောင်မယ်လို့၊ ပြင်ဆင်နေ သတ္တာမအကြောင်း

ပါပကော। အဲဒါကို သုံးဆောင်ပြီးရင် ယခုနံနက်ခင်း မကြာဖိမှာဘဲ သေရတော့မယ်၊ သေပြန်တော့လဲ သူမှာ အားကိုးစရာကုသိုလ် ကောင်းမှုက ဘာမှမရှိရှာဘူး၊ (၅၅)နှစ်ကာလပတ်လုံး သူဖြုတားတဲ့ မကောင်းမှုအကုသိုလ်တွေကတော့ ပြည့်လို့ပဲ၊ ဒီအကုသိုလ်တွေက သူ့ကို ပုဒ်မအပျိုးမျိုးနဲ့ ဝရမ်းဖမ်းနဲ့ အသင့်ရှုနေတယ်၊ သေသည်နဲ့ တပြီးနက် အပါယ်ငရဲ့ တခါတည်းကျရှာတော့မယ်၊ သနားစရာ ကောင်းလုပါဘိ တော့တယ်၊ ဒါကြာင့် ဒီကံနည်းတဲ့ သတ္တဝါကို ငရဲကလွတ်အောင် ပါသွားပြီး ကယ်တင်းမှုပဲလို့ ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီးတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထောင်မြတ်ကြီးက တမ္မဒါဒ္ဓက၏ အနီးကို ရုတ်တရက်ကြပြီး ဆွမ်းရပ် တော်မူပါတယ်၊ ဒီနေရမှာ သွှေ့တရားမရှိတဲ့သူဆုံးရင်တော့ ကုသိုလ်မရပဲ အကုသိုလ်တွေတောင် ဖြစ်စို.ရှုနေပါတယ်၊ တမ္မဒါဒ္ဓကမှာ နှစ်ပေါင်း များစွာက သောက်စွင့်မရလို့ အင်မတန်သောက်ချင်နေတဲ့ နားနို့ယာဂိုကို အားမနာ ပါးမနာလာပြီး အလျှော့ရမလားလို့ ကဲ့ရဲ့ပြီးတော့ အကုသိုလ် တွေဖြစ်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်တမ္မဒါဒ္ဓကကတော့ သွှေ့တရား ကောင်းရာ ပါတယ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာမထောင်မြတ်ကြီးကို မြင်ရတော့ သူ့မှာ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာနဲ့ သွှေ့တရားတွေဖြစ်တယ်၊ ဖြစ်ပုံကတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထောင်မြတ်ကြီးကို ယခုကြောတာ အင်မတန် နေရာကျတာပဲ၊ ယခင်က အရှင်သာရိပုတ္တရာမထောင်မြတ်ကြီးကိုတွေ့ရင် လျှောက်အသင့်မရှိဘူး၊ လျှောက် အသင့်ရှုတဲ့အခါလဲ မတွေ့ရဘူး၊ ဒီတစ်ခါတော့ လျှောက်လဲရှိတယ်၊ အရှင်သာရိပုတ္တရာကလဲ ကြောတယ်၊ တယ်နေရာကျတာပဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာ ကို ရှုစေသွာပင့်ပြီး နားနို့ယာဂိုကို ဆက်ကပ်ပါတယ်တဲ့၊ သွှေ့တရားဟာ အင်မတန် အဇော်ကြီးပါတယ်၊ သွှေ့တရားမရှိရင် လက်မရှိတာနဲ့တူတယ်၊

သတ္တုမှုအကြောင်း

လက်မရှိရင် အသုံးကျတဲ့ ပစ္စည်း၊ အဖိုးတန်တဲ့ ပစ္စည်းကို တွေ့ပေမယ့်လို့ ကောက်မယူနိုင်ဘူး၊ အဲဒါလိုပဲ သဒ္ဓါတာရားမရှိတဲ့သူမှာ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ၊ ရုတနာသုံးပါးနဲ့ တွေ့နေရပေမယ်လို့ ကုသိုလ်ကောင်းမှု မဖြစ်ဘူး၊ ပုံမတော်ရင် အကုသိုလ်တွေတောင် ဖြစ်တတ်သေးတယ်၊ လက်ရှိတဲ့သူမှာ အဖိုးတန်ပစ္စည်းကိုတွေ့ရင် ကောက်ယူနိုင်သလိုပဲ သဒ္ဓါတာရားရှိတဲ့သူဟာ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာတော်တို့နဲ့ တွေ့တဲ့အခါ တစ်သံသရာလုံး သုံး၏ မကုန်နိုင်တဲ့ ကုသိုလ်ဥစ္စာတွေကို ဆည်းယူနိုင်တယ်။

ခွဲးနှီးယာရုံး

ယခု တမ္မဒါဒ္ဓကကြီးမှာလဲ သဒ္ဓါတာရားဆိုတဲ့ လက်ကသန်သန် စွမ်းစွမ်းရှိနေတဲ့အတော် အရှင်သာရီပုဂ္ဂိုလာ မထောင်ပြတ်ကြီးကိုပင့်ပြီး အင်မတန် သောက်ချင်နေတဲ့ နွားနှီးယာရုံးကို သူကိုယ်တိုင် မသောက်သေးပဲ လျှိုဒိန်းဆင်ကပ်ပါတယ်တဲ့၊ အရှင်သာရီပုဂ္ဂိုလာက ယာရုံးကို ဘုဉ်းပေး နေပါတယ်၊ တမ္မဒါဒ္ဓက ကလဲ အနီးအပါးမှာ ရှိသေ့စွာထိုင်ပြီး ယပ်ခတ်ပေး နေပါတယ်၊ ဒီလိုယပ်ခတ်ပေးနေရင်း သူမှာယာရုံးကို သောက်ချင်တဲ့ စိတ်တွေကို အလွန်အကဲဖြစ်နေပါသတဲ့၊ ဖြစ်လဲ ဖြစ်ပေမာပဲ၊ အောင့်လာခဲ့ ရတာက နှစ်ပေါင်း(၅၀)ကျော်တောင် ရှိနေပြီကိုး၊ အဲဒါကို အရှင် သာရီပုဂ္ဂိုလာက သိတော်မှတာနဲ့ တမ္မဒါဒ္ဓကကိုလဲ တစ်နေရာမှာသွားပြီး ယာရုံသောက်ဖို့ ခွင့်ပြုလိုက်ရတယ်၊ ဒီလိုခွင့်ပြုရတာကလဲ တော်းအကြောင့် မဟုတ်ဘူး၊ ယာရုံသောက်ချင်တဲ့ စိတ်တွေပြေားထန်နေရင် တရားကို ကောင်းကောင်းနာနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ သူ့ကို ယာရုံသောက်ဖို့ ခွင့်ပြုလိုက် ရပါတယ်၊ ယာရုံသောက်ပြီးတဲ့အခါ အရှင်သာရီပုဂ္ဂိုလာ၏ အနီးမှာ သတ္တ္တာမအကြိုစ်

ရှိသေစွာထိုင်နေတယ်၊ ဒီတော့ အရှင်သာရီပုဂ္ဂိုရာက အနုမောဒနာ
တရားကို ဟောတော်မူတယ်။

ဒါနကထား သီလကထား စသည်

တရားတော်ဆိုတာ အင်မတန်သိမ်မွှုပါတယ်၊ ပထမ ဟောလျှော့ဖူး。
စပ်ပြီးတော့ ဒါနကထားကို ဟောရပါတယ်၊ ပြီးတော့ သီလကထားကို
ဟောရပါတယ်၊ သီလဆိုတာ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်ရဘူး၊
သူတစ်ပါးဉာဏ်ကို မနိုးရဘူး၊ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို မပြစ်မှားရဘူး၊
သူတစ်ပါးအကျိုးမဲ့ဖြစ်အောင် မလိမ်ရဘူး၊ မူးယစ်စိုက်မဲ စေတတ်တဲ့
သေရည်သေရက်ကို မသောက်ရဘူး စသည်ဖြင့် ကိုယ်နဲ့ နှုတ်ကို
စောင့်စည်းရတဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားပါပဲ၊ အဲဒီ သီလကို ကျူးဇာန်ရင်
အပါယ်ငရဲလဲ ကျွတတ်တယ်၊ လူဖြစ်တဲ့အခါမှာလဲ အသက်တို့ဖြင့်၊ အနာ
များခြင်း၊ ရန်သူများခြင်း၊ ပစ္စည်းဉာဏ်မရှိ ရှားပါးခြင်းအစရှိတဲ့ မကောင်း
ကျူးတွေနဲ့တွေ့ပြီး ဆင်းရဲတတ်တယ်၊ သီလလုံခြုံရင်တော့ လူ့ဘဝ၊
နတ်ဘဝ၊ ချမ်းသာတဲ့ ဘဝတွေမှာဖြစ်ရတယ်၊ ဖြစ်ရာဖြစ်ရာမှာ အသက်
ရည်ဖြင့် အစရှိတဲ့ကောင်းကျူးတွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီးချမ်းသာရတယ်၊ စသည်ဖြင့်
သီလအကြောင်းကိုဟောရပါတယ်၊ အဲဒီပြီးတော့ နတ်ပြည် အကြောင်း
သရွကထားကို ဟောရပါတယ်၊ အဲဒီပြီးတော့ ဝိပသာနာ မဂ်စိုလ်နဲ့စ်တဲ့
မရွကထားကို ဟောရပါတယ်၊ ဝိပသာနာဆိုတော့ လောဘ၊ ဒေါသ
နိတ်ကျးကလေးမျှ ဖြစ်ခွင့်မရအောင် မပြတ်ရှုမွေ့ပုံကို ဟောရတာကိုး၊
ဒီတော့ အရှင်သာရီပုဂ္ဂိုရာဟောတဲ့ တရားတွေက အလွန်သိမ်
မွေ့နေတယ်၊ အဲဒီလို သိမ်မွေ့တဲ့ တရားတွေကိုနာရတော့ တမ္မဒါဒိကမှာ

သတ္တ္တမအကြော်

ရွှေးကပြုခဲ့တဲ့ မကောင်းမှ အကုသိုလ်အကြောင်းက ပြန်ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒါကို စဉ်းစားပြီးတော့ စိတ်ပူပန်နေရာ့တယ်၊ “သော် . . . လို့မှာ မကောင်းမှတွေများလိုက်ပါဘီ၊ ဒီလောက်မကောင်းမှုများနေတဲ့ ငါဟာ ဒီလောက်သိမ်းမွေ့တဲ့ တရားနဲ့တော့ မတန်ပါဘူး”စသည်ဖြင့် စဉ်းစားပြီး တော့ စိတ်ပျုံလွင့် ပူပန်နေရာ့သတဲ့၊ အဲဒါကို အရှင်သာရိပုတ္တရာက သိတော်မှာတဲ့အတွက် စိတ်အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ တရားအားထုတ်နိုင်အောင် မေးမြန်းတော်မူပါတယ်၊ “ဒါယကာ တမ္မဒါန္ဂာ၊ သင်ဟာ ငါဟောတဲ့ တရားကို ရူးရူးစိုက်စိုက် မနာနိုင်ရှာဘူးထင်တယ်၊ ဘယ်လိုဖြစ် နေသလဲ”လို့ မေးပါတယ်၊ “အရှင်ဘုရားမဟာတဲ့ တရားကတော့ သိပ်ကောင်းတာ ပါပဲဘုရား၊ ဒါပေမယ့်လို့ တပည့်တော်မှာ မကောင်းမှ အကုသိုလ်တွေက အလွန်များနေပါတယ်၊ အဲဒါကို တွေးတော့ ဆင်ခြင်မိတာနဲ့၊ စိတ်က ပူလောင်ပြီး ပျုံလွင့်နေပါတယ်ဘုရား”လို့ လျှောက်တယ်၊ ဒီတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာက တမ္မဒါန္ဂာမှာ စိတ်ပူပန်မှု ပြိုးစေရန် ရည်ရွယ် ပြီးတော့ ဖော်ယာယ်လေးနဲ့ မေ့ခွန်းများထုတ်ပါတယ်၊ “တမ္မဒါန္ဂာ-သင်-အဲဒီမကောင်းမှတွေကိုပြုတာဟာ သင်ကိုယ်တိုင်က ပြုချင်လို့ ပြုတာလား၊ သို့မဟုတ် သူတစ်ပါးက စေခိုင်းလို့ မလွှဲမရှောင်သာတဲ့အတွက် ပြုရတာလား”လို့ မေးတော့ “အရှင်ဘုရား . . . တပည့်တော်ကိုယ်တိုင် ကတော့ ဘယ်မှာပြုချင်မှာလဲ၊ မင်းမှုထမ်းဆိုတော့ ဘုရင်မင်းမြတ်က ဆိုင်းလို့ မလွှဲမရှောင်သာတဲ့အတွက် ပြုရပါတယ်”လို့ ပြန်လျှောက်ထား ပါတယ်။

ပရိယာယ်နဲ့မေး

ဒီတော့ အရှင်သာရိပုထွေရာက “နေပါဉီး၊ ဒီလိုဆိုရင် အဲဒါတွေဟာ သင့်မကောင်းမှုမတွေ ဟုတ်ပါမည်လား”လို့ ပရိယာယ်နဲ့ ထပ်ပြီးမေးပြန်တယ်၊ ဒီနေရာမှာ သေသေချာချာ စဉ်းစားကြဖော်၊ တမ္မဒါနိကရဲ့ မကောင်းမှုတွေ မဟုတ်ဘူးလို့ အရှင်သာရိပုထွေရာက မဆိုပါဘူး၊ တမ္မဒါနိက စိတ်သက်သာရာရပြီး တရားနာနိုင်အောင်လို့ သင့်မကောင်းမှုတွေ ဟုတ်ပါမည်လားလို့ ပရိယာယ်နဲ့ မေးတာသာ ဖြစ်တယ်၊ အမှန်ကတော့ မကောင်းမှုဆိုတာ ကိုယ့်သဘောအတိုင်းပဲ ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ သူများနိုင်းလို့ ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ ပြုလုပ်တဲ့သူမှာ အကုသိလ်ကတော့ ဖြစ်တာချည်းပါပဲ၊ စိတ်ထက်သန်ရင် အပြစ်ကြီးတယ်၊ စိတ်မထက်သန်ရင် အပြစ်ငယ်တယ်၊ ဒါလောက်သာ ခြားနားပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် တမ္မဒါနိကမှာတော့ မဟုသုတေသန မရှိတဲ့အတွက် “အင်း . . ဒီမကောင်းမှုတွေဟာ ဝါက လုပ်ချင်လို့ လုပ်ရတာမဟုတ်ဘူး၊ ဘုရင် မင်းမြတ်က နိုင်းလို့ လုပ်ရတာ၊ ဒီမကောင်းမှုတွေဟာ ဝါနဲ့မဆိုင်ဘူး၊ ဘုရင်မင်းမြတ်ရဲ့ မကောင်းမှုတွေချည်းပဲ”လို့ သူက တစ်ခါတည်း ဆုံဖြတ် ချက်ချလိုက်တယ်၊ ဒါကြောင့် သူမှာ စိတ်ပူပန်မှုတွေ ပြီမ်းအေးပြီးတော့ အရှင်သာရိပုထွေရာ ဟောတော်မှုတဲ့တရားကို ရူးရူးပိုက်စိုက် နာနိုင်သွား ပါသတဲ့။

အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ရွှေသိက ဒကာကြီး တစ်ယောက်က ကပ်လုံးစကားတစ်ခုကို ပြောတယ်၊ “ဟေး . . . လူဟာ အသိညာဉ်ပညာရှိတိုင်းလဲ နေရာတကာ ကောင်းတာမဟုတ်ဘူး၊ အသိညာဉ်မရှိတာ၊ ထူတာ နတာလဲ နည်းနည်းတော့ ကောင်းတာ သတ္တုမအကြိုး

“နුයේයාතායි”လදු වැළැඳුවාගැනීමෙන් තොරාපැහැදිලියා මායිද්‍යිභාජ්‍යා”
 ලදු දියුණුයේයාතායි၊ පිශෙන් වැළැඳුවා “ක්‍රියෝනිලාභාත්‍යා” තෘපුම්ඩ්‍රිභාජ්‍යා
 ජහුවූත නෘත්‍යාලිත්‍යාවූත්‍යා වැළැඳුවාපත්‍රියා ප්‍රියියා මායිද්‍යිභාජ්‍යා
 “වැඩිඟ්‍රයිභාජ්‍යාතායි” නිස්ස්භිඋයිභාජ්‍යාතායි වැඩිඟ්‍රයිභාජ්‍යාතායි භැංත්ප්‍රිභාජ්‍යාතායි”
 ආරුද්‍යාතායිභාජ්‍යාතායි පරිභායාත්‍යා මායිද්‍යිභාජ්‍යාතායි පෑම්ප්‍රියාතායි වැළැඳුවා
 ප්‍රියියාතායි ආවින්‍යාතායි තැත්‍යාතායි ආරුද්‍යාතායිභාජ්‍යාතායි නීග්‍රියාතායි
 තැත්‍යාතායි ප්‍රියියාතායි තැත්‍යාතායි ප්‍රියියාතායි වැඩිඟ්‍රයිභාජ්‍යාතායි
 තැත්‍යාතායි වැඩිඟ්‍රයිභාජ්‍යාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි අමුද්‍රියාතායි
 තැත්‍යාතායි වැඩිඟ්‍රයිභාජ්‍යාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි

ඇතුළුවාඡලාත්

තෘපුම්ඩ්‍රිභාජ්‍යා ඉංග ප්‍රියාත්‍යාතායිභාජ්‍යාතායි ආරුද්‍යාතායිභාජ්‍යාතායි
 පරිභායාතායි මායිද්‍යිභාජ්‍යාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි
 ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි ප්‍රියියාතායි

වැඩිඟ්‍රයිභාජ්‍යා

ဉာဏ်လို့ ၏၏တာလဲရှိတယ်၊ မင်္ဂလာကိုခါနီး သဒ္ဓရပေကွာအရင့်ပိုင်းကို အနုလောမဉာဏ်လို့ ၏၏တာလဲရှိတယ်၊ မင်္ဂလာကိုထဲကအနုလောမဉာဏ် ဆိုတာလဲရှိတယ်၊ အဲဒီ သုံးမျိုးထဲမှာ တမ္မဒါန္ဒိက ရသွားတာကို ဘယ်ဉာဏ်လဲလို့ အတိအကျ ဆုံးဖြတ်ဖို့ကတော့ မလွယ်ပါဘူး၊ မမွဲပဒ အငြေကထာမှာ သောတာပတ္တိမရွှေသေး မြှေရဇာ-သောတာပတ္တိမင်္ဂလာ အောက်ဘက်က အနုလောမဉာဏ်လို့ ဆိုထားတာကို ထောက်ဆကြည့် ရင်တော့ သောတာပတ္တိမင်္ဂလာကိုလုန်းမှာဖြစ်တဲ့ သဒ္ဓရပေကွာ အရင့်ပိုင်းဉာဏ်ကို ဆိုလိုဟန်ရှိပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သမွ္မသနဉာဏ်ကို ဆိုလိုရင်း ဥဒ္ဓယမွဲယဉာဏ် မရောက်မီလို့ရင်လဲ ဖွင့်ဆိုဖွယ်ရှိပါတယ်၊ သို့မဟုတ် တရုဏာဝိပသုနာလို့ရင်လဲ ဖွင့်ဆို ဖွယ်ရှိပါတယ်၊ အလွန်ဝေးတဲ့ သောတာပတ္တိမင်္ဂလာတော့ ထောက်ပြီး ဆိုဖွယ်မရှိပါဘူး၊ ဒါကြောင့် သောတာပတ္တိမင်္ဂလာ အောက်ဘက်က အနုလောမဉာဏ်လို့ဆိုတဲ့ မမွဲပဒအငြေကထာ အလိုအားဖြင့် သောတာပတ္တိ မင်္ဂလာ၊ မဝေးလှတဲ့ သဒ္ဓရပေကွာဉာဏ် အရင့်ပိုင်းကို ဆိုလိုတယ်လို့ ယူသင့်ပါတယ်၊ ဒီလိုယူရတာများ ရှိပါရဲ့လားလို့ဆိုရင် ရှိပါတယ်၊ ဘုရားအလောင်းတော်များဟာ မြှေတိစ္ာဘုရား၏ သာသနမှာဝင်ပြီး ရဟန်းပြုလျှင် အနုလောမဉာဏ်အထိ ဝိပသုနာကို ပွားများအားထုတ် ထာယ်လို့ အငြေကထာများမှာ ပြဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒီလို ဆိုလိုရာမှာ မင်္ဂလာကိုထဲက အနုလောမဉာဏ်ကို ရောက်ရင်တော့ မင်္ဂလာလိုက်လဲ တစ်ခါတည်းရောက်သွားတော့တာပါပဲ၊ အနုလောမဉာဏ်တွင် ရပ်တန်း နေရှိးမရှိပါဘူး၊ ပြီးတော့ ဘုရားအလောင်းဆိုတာကလဲ ဘုရားဖြစ်မည့် နောက်ဆုံးဘာဝ ဘုရားဖြစ်မည့်အချိန်ကျမှုသာ မင်္ဂလာလိုက် ရောက်နိုင် ပါတယ်၊ ရှူးရှူးစောစောဘဝတွေတုန်းကတော့ မင်္ဂလာလိုက် မရောက်နိုင်

ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အနုလောမည်လို့၊ ဆိုပေမယ့် ဘုရားအလောင်း
တော်များ နှစ်ဦးဝေက ရောက်တယ်ဆိုတဲ့ အနုလောမည်ဟာ
သဒ္ဓရပေကွာ အရင့်ပိုင်းညှဏ်လို့သာ ယူရပါတယ်၊ ယခု တမ္မဒါနိက
ရသွားတယ်ဆိုတဲ့ အနုလောမည်ကိုလဲ နည်းတူပဲယူသင့်ပါတယ်။

တမ္မဒါနိက သေဆုံး

ယခုပြောနေတဲ့ “ဖြစ်တိုင်း မှတ်ရှာ၊ သတိပြု၊ စောင့်မှ
အစဉ်ထား”ဆိုတဲ့ အရိယာဝါသတရားနဲ့ ပိုပြီးပြောရရင်တော့
ဂိပသုနာညှဏ်သာမန်ကို ယူလျှင်လဲ ယူသင့်ပါတယ်၊ အောက်ထစ်ဆုံး
သမ္မသနညှဏ် ယူလျှင်လဲ သင့်ပါတယ်၊ ယူချင်ရာ ယူနိုင်ပါတယ်၊
ဘယ်ဟာကိုပဲယူယူ အမှတ်ရမှု-သတိ အစောင့်အရှောက် ကလေးကတော့
ပြည့်စုံနေပါပြီ၊ အားကိုးစရာ သတိ အစောင့်အရှောက် အကာအကွယ်
ကလေးကတော့ ဘူမှာ ရသွားပါပြီ၊ အရိယာနေအိမ်ထဲလဲ ရောက်နေ
သည်မည်ပါပြီ၊ ဒါကြောင့် အရှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်ကြီးက
“ဒါလောက်ဆိုရင် အပါယ်ဘေးမ ကာကွယ်နိုင်တဲ့ သတိအစောင့်
အရှောက်ကလေးနဲ့ ပြည့်စုံသွားပြီ၊ ဒါလောက်ဆိုရင် စိတ်ချေရပြီ၊
တော်လောက်ပြီ၊ သူ့မှာဒါထက်လ တိုးတက်စရာမရှိသေးဘူး”လို့
ယူဆပြီးတော့ တရားကို နိဂုံးချုပ် အဆုံးသတ်ပေးတော်မူလိုက်ပါတယ်၊
အဲဒီလို တရားဟောပြီးတော့ အရှင်သာရိပုတ္တရာလ ပြန်ကြတော်မူတယ်၊
တမ္မဒါနိကလ အရှင်သာရိပုတ္တရာကို လိုက်ရို့ပြီး လမ်းခုလတ်က
ပြန်လာတဲ့အခါမှာ ရှေးဘဝဟောင်းတွေက ရန်ပြီးဖွဲ့လာခဲ့တဲ့ ဘီးလူးမက
န္ဗားမယောင်စောင်ပြီး ရွှေးသတ်လို့ သေဆုံးသွားရရှာသတဲ့။

သတ္တမအကြိုး

ဒီနေရာမှာ နွားမယောင်ဆောင်ပြီး ရွှေသတ်တယ်ဆိုတာကို မကြိုက်ရင် နွားမမှာ ပူးကပ်ပြီး ရွှေသတ်တယ်လို့ ဒီလိုလဲယူနိုင်ပါတယ်၊ ဒါက ဘာကြောင့်ပြောရသလဲလို့ ဆိုတာကတော့ ယခုကာလမှာ ဝေဖန်တဲ့လူတွေက ပါလွန်းလို့ ကျမ်းကိန်ထဲမှာရှိတဲ့အတိုင်း အတိအကျ ပြောလိုက်ရင် ယုဇ္ဇာ ရှိ မရှိ ဝေဖန်တတ်ကြလို့ ယခုဆောင်လူငယ်တွေရဲ့ အမြင်နဲ့ ပြင်ယူချင်လဲယူရအောင် ပြောရတာပါပဲ၊ သူ့ကျမ်းစာ အဆိုကတော့ နွားမယောင်ဆောင်ပြီး ရွှေသတ်တယ်လို့ပဲရှိပါတယ်။

တုသိတာ နတ်ပြည်ခရာက်

အဲဒီလိုရွှေသတ်လို့ သေဆုံးတဲ့ အခါမှာ တမ္မဒါနိကကြီးက ဘယ်ကိုရောက်သွားသလဲလို့ဆိုတော့ တုသိတာဆိုတဲ့ နတ်ဘုံကို ရောက်သွားပါသတဲ့၊ စတုမဟာရာဇ်၊ တာဝတီသာ၊ ယာမာ၊ တုသိတာ-ဆိုတော့ နတ်ပြည်ခြောက်ထပ်မှာ စတုတ္ထနတ်ပြည်ပဲ့၊ အဲဒီနတ်ပြည်ဟာ ဘုရားအလောင်းတော်တို့၏ စံရာလဲဖြစ်လို့ အင်မတန် အလေးပြုအပ်တဲ့ နတ်ပြည်ပါပဲ၊ အဲဒီ တမ္မဒါနိကကြီး သေဆုံးသွားတယ်ဆိုတာကို ကြားသိရတဲ့ ရဟန်းတော်တွေက တရားသာင်မှာ ဆွေးနွေးကြတယ်၊ တမ္မဒါနိကကြီးက (၉၉)နှစ်ကာလပတ်လုံး အင်မတန် ကြမ်းကြတ်တဲ့ မကောင်းမူတွေကို ပြုသွားတယ်၊ ဒီကနေ့ပဲ အဲဒီရာထူးက ထွက်ရတယ်၊ ဒီကနေ့ပဲ အရှင်သာရိပုထွေရာကို ယာဂုဇ္ဇ်းလှုပြုး ဒီကနေ့ပဲ သေသွားရှုပြီ၊ ဘယ်မှာများ ဖြစ်ရာလေမည်လ စသည်ဖြင့် ဆွေးနွေးကြတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ မြတ်စွာဘုရားက ကြိုလာတော်မူပြီးတော့ တမ္မဒါနိက တုသိတာနတ်ပြည်မှာ ဖြစ်ကြောင်းကို ဟောကြားတော်မူပါတယ်၊ ဒီတော့ သတ္တုမာအကြိုး

ရဟန်းတော်တွေက “မြတ်စွာဘုရား ဒီလူကြီးဟာ (၅၅)နှစ်ပတ်လုံး လူတွေကိုသတ်ပြီးတော့ တုသိတာနတ်ပြည့်ကို ရောက်သွားပါလား ဘုရား” လို့ ထပ်ပြီး အေးလျောက်ကြပြန်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကလဲ “ဟုတ်တယ် ချင်သားတို့၊ သံသယမရှိကြနဲ့၊ သူက သေခါန်း ပန်းဝင်ချိန်ကလေးမှာ ကလျာထန်တွေ့-မြတ်ဆွေကောင်းဖြစ်တဲ့ သာရိပုံတွေရာကို အနိုင်ရသွား တယ်၊ သာရိပုံတွေရာ၏ တရားကို အာယျပြီး အနုလောမည့်ကို ရသွားတဲ့ အတွက် အပါယ်တေးက လွှတ်ပြီး တုသိတာတန်ပြည့်ကို ရောက်သွား တယ်”လို့ မြတ်စွာဘုရားက ရှင်းလင်းမိန့်ကြားတော်မူတယ်။

သုဘာသိတ် သုဏ္ဍာတွာန၊ နာဂရေ စောရယာတကော်။

အနုလောမဓန္တီ လဒ္ဒါန၊ မောဒတိ တိဒိဝံပံ ဂတော်။

နာဂရေ-ရာဇ်လှို့ပြီး၍၏၊ စောရယာတကော်-တမ္မဒါဋ္ဌက မည်သော ခိုးသူသတ် ပိုလ်ကြီးသည်၊ သုဘာသိတ်-အရှင်သာရိပုံတွေရာ ကောင်စွာဟောကြား မြတ်တရားကို၊ သုဏ္ဍာတွာန-ကြားနာ၍၊ အနုလောမဓန္တီ-အနုလောမ ဝိပဿာညာဏ်ကို၊ လဒ္ဒါန-ရ၍၊ ဝါ-ရသောကြာ့၍၊ တိဒိဝံပံ-တုသိတာမည်သော နတ်ပြည့်လောကသို့၊ ဂတော်-ရောက်လျက်၊ မောဒတိ-ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလျက် နေရပေ သတည်း။

အဲဒါ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာမှာ အထင်အရွှား ပြခို့ထားတဲ့ စကားပါပဲ၊ ဒါကြာ့၍ ဝိပဿာနာ သတိ အစောင့်အရောက် ကလေးဟာ အစစအရာရာမှာလုံခြုံတယ်၊ စိတ်ချုပ်တယ်၊ အားကိုးရတယ် ဆိုတာဟာ အလွန်ပဲ ထင်ရှားပါတယ်၊ ဒီသတိ အစောင့်အရောက် ကလေးသာ မရှိရင်တော့ တမ္မဒါဋ္ဌကြီးဟာ လူဘဝက သေးဆုံးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် သတ္တုမာကြိုး

အပါယ်ငရဲကျသွားမှာ သေချာနေပါတယ်၊ သူ့အကုသိုလ်တွေက သူ့ကို ဆွဲချမယ်လို့၊ အဆင်သင့်ရှိနေကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့်လို့၊ သေခါနီး ကလေးမှာ ကပ်ပြီးတော့ တရားနာပြီး ဝိပသသနာသတိ အစောင့် အရွှောက်ကလေးကို ရသွားတဲ့ အတွက် သူ့အကုသိုလ်တွေက ဝင်မဆွဲနိုင်ဘူး၊ နိုင်ငံခြားသံရုံထဲဝင်ပြီး ခိုနေတဲ့လူကို ရဲသားတွေက ဝင်မဆွဲနိုင်ဘူး၊ နိုင်ငံခြားသံရုံထဲဝင်ပြီး ခိုနေတဲ့လူကို ရဲသားတွေက ဖမ်းခွဲ့မရတာနှင့်လဲ ခပ်တူတူပဲ၊ ဒါကြောင့် တမ္မဒါနိကာမှာ အပါယ်ငရဲ ကလဲ လက်မတင်ကလေး လွှတ်သွားတယ်၊ အပါယ်လွှတ်ရုံတွင် မကသေးဘူး၊ နတ်ပြည့်လောကလဲ ရောက်သွားလိုက်သေးတယ်၊ ဘယ်လောက် နေရာကျသလဲဆိုတာ စဉ်းစားသာ ကြည့်ကြပေတော့။

ဓနဋ္ဌာနီ ပုံစဏ္ဍားမ ဖြစ်ပဲ

ယခု တရားနာပြီး တရားအားထုတ်ကြတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ စိတ်ပါ လက်ပါနဲ့ ထိထိရောက်ရောက် အားထုတ်ထားရင် နတ်ရွှေသူကတိရောက် ဖို့ကတော့ သေချာပါတယ်၊ အရှို့ယောဂီဟောင်းမတွေက သူ့တို့မှာ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ရောဂါဝေဒနာ တစ်ခုခုဖြစ်လာရင် သူ့အလိုလိုပဲ အမှတ်သတိကလေးက ပေါ်လာတဲ့အကြောင်း၊ အဲဒီလိုသတိကလေးနဲ့ ရှုမှတ်လိုက်တော့ ခုက္ခဏဒေဝါသတွေလဲ သက်သာသွားတဲ့ အကြောင်းကို ပြောကြပါတယ်၊ အဲဒီလို သတိက အလိုလို ဖြစ်လာတာဟာ မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်က စော့နှီးဆိုတဲ့ ပုံဏ္ဏားမမှာ ဖြစ်ပုံနဲ့လဲတူပါတယ်၊ စော့နှီးက သောတာပန်းဥပါသီကာမပဲ၊ သူ့ရဲ့ခင်ပွန်း ပုံဏ္ဏားက ပြဟ္မထာအယူရှိတဲ့အတွက် တစ်နေ့သောအခါမှာ ပြဟ္မထာဆရာတွေကို

ပင့်ဖိတ်ပြီး ကျွေးမွှေးပူဇော်ပါသတဲ့၊ အဲဒီလို ကျွေးမွှေးတဲ့အခါမှာ ဓနဏ္ဍာနီ ကလဲ ဒေါ်သူတို့၏ဝတ္ထရားကျေပွန်စွာနဲ့ ထမင်း၊ ဟင်း၊ စားသောက် ဖွယ်ရာများကို လိုက်ပြီးကမ်းလှမ်းပေးနေပါသတဲ့၊ ပုဂ္ဂန္တားဆရာတွေကို ကျွေးမွှေးညွှေ့ခံနေတိုးမှာ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာဘုရားကို ရှိုးမွမ်းရှိုးတဲ့စကားမျိုးကို မဆိုဖို့လဲ သူ့ခင်ပွန်းက အလျင်နေ့ကတည်းက ဂိတ်ပင်တောင်းပန်ထား သတဲ့၊ ဒါပေမယ့် ခလုတ်တို့က်မိပြီး ခြေချော်သွားတဲ့ နာကျင်တဲ့ ခုက္ခလဝအနာဖြစ်လာတော့ အမှတ်သတိက သူ့အလိုင်းရောက်လာတယ်၊ အဲဒီလို ဝေဒနာနဲ့ တရားကို သတိရပြီးတော့ မြတ်စွာဘုရားကိုလဲ သတိရလာတဲ့အတွက် မြတ်စွာဘုရားရှို့ရာဆီ လက်အပ်ချိပြီးတော့ နှစ်မာတသော ဘဂဝတော့ သမ္မာသမ္မာချွေသာ-လျှို့၊ သုံးကြိုင်တိုင်တိုင်ခို့ပြီး ရှိုးမိသတဲ့၊ ဒါကြောင့် ခုက္ခလဝဲကြိုတွေ့ရတဲ့အခါမှာ သတိက သူ့အလိုင်းဖြစ်ပေါ်လာတတ်ပါတယ်၊ သေခါနီးမှာ ခုက္ခလဝအနာ တွေ့နဲ့ တွေ့ရတော့လဲ တရားအားထုတ်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဒီလိုပဲ အမှတ် သတိက သူ့အလိုင်းဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အပါယ်လေးပါးမှ လွှတ်မြောက်ပြီး သုဂတ်ကိုရောက်သွားနိုင်တာ၊ ဒီအမှတ်ရတဲ့ သတိဟာ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ အင်မတန် အားကိုးရ စိတ်ချုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သူ့ကို အရိယာဝါသ-အရိယာတို့၏ နေအိမ်လို့ ဟောထား ပေတာပဲ၊ အားမထုတ်ဖူးသေးတဲ့သူတွေက အားထုတ်စရာ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်၊ အားထုတ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဘုန်းကြီးတို့က အထူးတိုက်တွန်းစရာမလိုပါဘူး၊ သူ့သတိက သူ့ဟာသူ တိုက်တွန်း နေပါလီမို့မယ်။

အားထုတ်ကြည့်ကြေစမ်းပါ

အားမထုတ်ရသေးတဲ့ သူတွေကိုတော့ အားထုတ်ကြည့်စမ်းပါလို့
ဘုန်းကြီးတို့က တိုက်တွန်းဟောပြောရပါတယ်၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့
သူတို့က တရားအရသာကို မသိကြသေးလို့ပါဘဲ၊ တရားဟောရတာက
ရွေးရောင်းရတာနဲ့လဲ တူပါတယ်၊ ရွေးရောင်းတဲ့သူဟာ မသိသေးတဲ့သူ
တွေကိုသိအောင် သူ့ပစ္စည်းကောင်းကြောင်း ပြောပြ ကြော်ပြောရတယ်၊
မျန်းဆိုရင် ချိုပါတယ်၊ ဆိုမိုပါတယ်၊ ကောင်းပါတယ်၊ စသည်ဖြင့်
ကြော်ပြောရတယ်၊ အဝတ်အထည်ဆိုရင်လဲ လုပါတယ်၊ နိုင်ပါတယ်၊
ပျော်ပါတယ်၊ စသည်ဖြင့် ကြော်ပြောရတယ်၊ သုံးမူးတဲ့ သူတွေအတွက်
ဆိုရင်တော့ ဘာမှာကြော်ပြောနေဖို့မလိုပါဘူး၊ ကောင်းမျန်းသိတဲ့အတွက်
သူ့အလိုင်း ထိယူနေတော့ဘာပါပဲ၊ တရားကာလဲ ဒါလိုပါပဲ၊ မသိသေးတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေအတွက် တရားရဲ့အကျိုးကို ပြောပြီး တိုက်တွန်းရပါတယ်၊
တရားအားထုတ်ပြီး ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုတော့ တိုက်တွန်းဖို့မလိုပါဘူး၊ သူတို့
သွှေ့တရားနဲ့ သူ့အလိုင်း သတိပြီး အားထုတ်နေကြပါတယ်၊ ကမ္မားကြောင်း
ကျောင်းကို မလောပါနဲ့နှီးလို့၊ တားလို့တောင်မရဘူး၊ တစ်ခါတစ်ရုံမှာ
ကမ္မားကြောင်းက အားထုတ်စ ယောဂါအသစ်တွေနဲ့ ပြည့်ကျပ်နေတယ်၊
အဲဒီလိုအခါမှာ ယောဂါအဟောင်းတွေကို မလောပါနဲ့နှီးလို့ တောင်းပန်
ရတယ်၊ ဒါပေမယ့်မရပါဘူး၊ သူတို့မှာလ အခွင့်သာတဲ့ အခါကလေးမှာ
အားထုတ်ချင်လွန်းလို့ပါဆိုပြီးတော့ အတင်းလာပြီး အားထုတ်ကြတာပါပဲ၊
အဲဒီ ဘာကြောင့် လဲဆိုရင် အရှင်ယာဝါသနေအိမ်မှာ နေရတာကို
ကောင်းမျန်းသိသွားလို့ပဲ၊ ပြီးတော့ သူတို့မှာ ရရှိသွားတဲ့ သွှေ့နဲ့သတိကလဲ
သူ့အလိုင်း တိုက်တွန်းနှီးဆော်နေလို့ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် “ဖြစ်တိုင်း မှတ်ရှု၊

သွေ့မအကြိုး

သတိပြု၊ စောင့်မှုအစဉ်ထား”ဆိုတဲ့ ဒီအရိယာဝါသ သတိအစောင့် အရှောက်ကလေးဟာ အင်မတန်ဘဲ ကောင်းပါတယ်၊ ဒီအရိယာဝါသ နေအီမံမှာ မနေဘူးသေးတဲ့ သူတွေကို “ဆားမြှုပ်အစမ်းသဘောနဲ့ နေစမ်းကြည့်ကြပါ”လို့ ဘုန်းကြီးက အထူးတိုက်တွန်းပါတယ်။

မြို့ရာလေးပါးရှုရှုမယ်ဆိုတဲ့ အရိယာဝါသ

အင်း-အစောင့်အရှောက် တစ်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်ဆိုတဲ့ အရိယာဝါသကိုတော့ နားလည်လောက်ပါပြီ၊ ယခု စတုရာပသောနော-မို့ရာလေးပါးရှုရှုမယ်တဲ့ အရိယာဝါသတစ်ခုကို ရှင်းပြုရမယ်၊ ခေါင်းစဉ် ဆောင်ပုဒ်က “လေးရပ်မို့ကာ”လို့ ဆိုထားတယ်၊ သတိအစောင့် အရှောက်ကလေးကို ဖြစ်စေလိုလျှင် မြို့ရာလေးမျိုးကို မြှိုပြီး အားထုတ်ရ မယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒါက ဘာတွေလဲဆိုရင်-

သခါယောက် ပဋိသေဝတိ၊ သခါယောက် အမိဝါသေတိ။

သခါယောက် ပရိဝဇ္ဈာတိ၊ သခါယောက် ဂိုဏာဒေဝတိ-တဲ့။

ကော်-တစ်ခုကို၊ သခါယ်-ဆင်ခြင်၏၊ ပဋိသေဝတိ-မြှိုဝင်း၊ သုံးဆောင်ထိုက်တဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကို ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်မြှိုဝင်ရမယ်-တဲ့၊ ကိုယ်မှာ အဝတ်မရှိလျှင် အအေး၊ အပူ စသည်ကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခ ရောက်လိမ့်မယ်၊ အဝတ်မရှိဘဲကိုယ်တုံးလုံးကြီးဆိုလျှင် အမြှင်မတော်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီးတော့ အဝတ်ကိုလဲ ဝတ်ရုံသုံးဆောင်ရမယ်၊ ထိုအထူး မစားဘဲတော့လဲ မနေနိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် သူ့အချိန်နဲ့သူ

သတ္တဗ္ဗအကြောင်း

အစာအဟာရကိုလဲ ဆင်ခြင်ပြီး မျှတရုံးရမယ်၊ အမိုးအကာ၊ ဒီပို့ရာ နေရာမရှိဘဲ ကွဲ်ပြင်ထဲက မောက်ပေါ်မှာ စေရင်လဲ အဇား၊ အပူ စသည်ကြောင့် အများကြီး ဒုက္ခရောက်နှင့်တယ်၊ ဒါကြောင့် လေလုံ မိုးလုံ အဆောက်အအုံနဲ့ ဒီပို့ရာနေရာကိုလဲ ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ရမယ်၊ မကျန်းမာတဲ့အပါမှာ ဆေးပစ္စည်းကိုလဲ ဖို့ပဲသုံးဆောင်ရမယ်၊ အဲဒီ အဝတ်အစားနေရာ၊ ဆေးဆိုတဲ့ ဒီပစ္စည်းစလုံပါးကို သုံးဆောင်သင့်တဲ့ အချိန်မှာ ဆင်ခြင်ပြီး သင့်လျှော့ရုံ သုံးဆောင်ဖို့ပဲရမယ်-တဲ့၊ အဲဒါဟာ ဖို့ပဲသင့်တာကို ဖို့ပဲတာပါပဲ၊ ဖို့ရာတစ်ပါးလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဆောင်ပုဒ်မှာ ဒါကို“မြိုဝ်”လို့ တိုတိကလေးပေးထားပါတယ်၊ “ဖို့ပဲ၊ သည်းခံ၊ ရှောင်ပဲယ် လှုန့်၊ လေးတန်ဖို့ရာများ”တဲ့၊ အဲဒါကို ဆိုကြုံရမယ်။

“ဖို့ပဲသည်းခံ၊ ရှောင်ပဲယ်လှုန့်၊ လေးတန်ဖို့ရာများ”-ဆို။

“ဖို့ပဲသင့်တဲ့ အဝတ်အစား၊ နေရာနဲ့ ဆေးများကို မဖို့ပဲမသုံး ဆောင်ဘဲပေတြီးနေလျှင် မိမိကိုယ်ကို နှိပ်စက်ညွှေးဆဲတဲ့ အကျင့်လို့ ခေါ်တယ်၊ ပါ့မြို့လို့ အတွက်လမထာန့်ယောဂအကျင့်တဲ့၊ ဘုရား လက်ထက်တော် ကာလတုန်းက နိုင်တွေအာဖိုဝ်ကောခေါ်တဲ့ တတ္တာတွေန်း တွေဟာ အဝတ်မဝတ်ဘဲ။ အစာမစားဘဲ၊ ဒီပို့ရာနဲ့မအိပ်ဘဲ ဒီအတွက်လမထ အကျင့်တွေကို ကျင့်ကြတယ်၊ ဘုရားအလောင်းတောင်မှ စောဘေးပို့က ခုဗ္ဗာရစိုားအကျင့်ကို ကျင့်တယ်လိုတာဟာ ဒီအတွက်လမထ အကျင့်ပါပဲ၊ အဲဒီတုန်းက မျှော့မပျို့ပဒ်ပို့လိုတဲ့ အလယ်လမ်း၊ အကျင့်မှန်ကို မတွေ့ရသေးလို့၊ တွေက်သက်ဝင်သက်တွေကို အောင့်ချုပ်ထားခြင်း၊ အစာအာဟာရကို လျှော့ခြင်း၊ ဖြတ်ခြင်း စသည်ကို ခဲ့ယဉ်းယဉ်း ကျင့်စမ်းခဲ့ပါသေးတယ်၊ နောက်ကျတော့ အဲဒီ အတွက် ကိုလမထလမ်းဟာ ဘာမှ အကျိုးမရှိဘူးဆိုတာကို သိမြင်ပြီးတော့ အဲဒီခုဗ္ဗာရစိုား

သတ္တာမအကြိုး

အကျင့်တွေကို စွန့်လွှတ်ပါတယ်၊ အဲဒီလိုစွန့်လွှတ်ပြီး မဖွံ့ဖြိုးမပဋိပဒါဒေါ်တဲ့ အလယ်လမ်း အကျင့်ကို ကျို့ပြီး ဘုရားအဖြစ်ကို ရောက်တော်မှုခဲ့ပါတယ်၊ အဝတ်မဝတ်ဘဲ၊ အစာမစားဘဲ၊ အီပိရာ နေရာကောင်းနဲ့ မနေဘဲ ကိုယ်ကို ညွှန်းဆဲတဲ့ အဲဒီ အကျင့်တွေဟာ ယခုလဲ အီနှီယနိုင်ငံမှာ ဂိုဏ်းပါဒ အယူရှိတဲ့သူတွေက ကျင့်နေတုန်းပါပဲ၊ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် မှာတော့ အဲဒီလို ကိုပ်ကိုယ်ကို ညွှန်းဆဲတဲ့ အထွေကိုလမထ-အကျင့်ဖျူး ကိုလဲ မကျင့်ရဘူး၊ မဖွံ့ဖြိုးမပဋိပဒါ-ဒေါ်တဲ့ အလယ်လမ်း အကျင့်ကိုသာ ကျင့်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် သုံးဆောင်သုံးတဲ့ ပစ္စည်းများကို သုံးဆောင်သုံးတဲ့ အချိန်မှာ ညာထိန်းဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင် ရတယ်၊ ဒီလိုသုံးဆောင်တာဟာ မြို့ရာဇ္ဈာလေးပါးထဲက ပထမ မြို့ရာကို မြို့သည်မည်ပါတယ်။

ပြီးတော့ ခုတ္တယမြို့ရာက ကော်-တစ်ခုကို၊ သဒ္ဓရ-ဆင်ခြင်၏၍၊ အမိဝါသေတိ-သည်းခံ၏၊ သည်းခံသုံးတာတွေကို သည်းခံရမယ်တဲ့၊ ဘာတွေကို သည်းခံရမှာလဲဆိုရင် အအေးကို သည်းခံရမယ်တဲ့၊ အပူကို သည်းခံရမယ်၊ နားမချမ်းသာတဲ့အသံတွေ၊ စကားတွေကို သည်းခံရမယ်၊ ကိုယ်ထဲကိုက မခံသာတဲ့ ခုက္ခဝဒနာတွေ ထင်ရှားပေါ်လာရင် အဲဒီတွေကို သည်းခံရမယ်၊ တရီးက ခုက္ခဝဒနာကို သည်းမခံချင်ဘူး၊ ခုက္ခဝဒနာ ဖြစ်လာတာနဲ့၊ တစ်ခါတည်း အမှတ်လွှတ်ပြီး သက်သာရာ သက်သာ ကြောင်းတွေကို လျောက်လုပ်တတ်တယ်၊ အဲဒီလို တရားလက်လွှတ် လုပ်နေရင် တရားက မတိုးတက်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဒီခုက္ခဝဒနာ တွေကို သည်းခံပြီး ရှုံးတို့ရာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်။

တရားအေားထူးစွဲခေတ္တမသာ မရှိ

ကာယေ စ နိပိတေ စ အနပေကွာတံ ဥပဋ္ဌာပေတီ။ ။

ကာယေ စ-ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ နိပိတေ စ-အသက်၌ လည်းကောင်း၊ အနပေကွာတံ-မင့်ကွာက် မတွယ်တာခြင်းကို၊ ဥပဏ္ဍာပေတံ-ဖြစ်ပေါ်စေ၏၊ ကိုယ်နဲ့အသက်ကို မင့်ကွာက်ဘဲ အားထုတ်ပါတဲ့၊ တရားရရင်ပြီးရော၊ သေချင်လဲ သေပါစေဆိုတဲ့ အနေနဲ့ စွမ်းစွမ်းစားစား အားထုတ်ပါတဲ့၊ ဒီလို တိုက်တွန်းထားပါတယ်၊ ဒီနေရာမှာ “တရားက တယ် ရက်စက်ပါလား”လို့ တရားက ထင်ချင်လဲထင်ကြလိမ့်မယ်၊ ဒါက တရားရရေးအတွက် အားပေးတာပါ၊ တကယ်တော့လဲ တရားအားထုတ်လို့ သေတဲ့မသာရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ သေစို့ မပြောနဲ့တော့ ရောဂါဝေအနာ တောင် မဖြစ်စာတ်ပါဘူး၊ တရား၊ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာဆိုရင် တရားအားထုတ်တာနဲ့ မူလက ရှိနေတဲ့ ရောဂါတွေတောင် ပျောက်သွားတာတ်ပါသေးတယ်၊ ဒီလို ရောဂါပျောက်သွားမူးတာ တော်တော်များနေပါပြီ၊ ယခြားခဲ့တဲ့ ဝါတွင်းက ဒကာမတစ်ယောက်မှာ သူ့ဝစ်းမိုက်ထဲအလုံးရှိနေသတဲ့၊ သွေးလုံးလား၊ လေလုံးလား၊ တစ်ခုခုဖြစ်မှာပေါ့၊ သူက တရားအားမ ထုတ်ခင် အိမ်မှာနေတုန်းကတည်းက ကြာကြာမထိုင်နိုင်ဘူးတဲ့၊ ပြောသည် လာလို့ ပြောခဲ့စကား ပြောနေတာတောင် (၁၁)မိန္ဒီ၊ (၁၉)မိန္ဒီကြာအောင် မထိုင်နိုင်ဘူးတဲ့၊ ဒါကြောင့် သူက ဆရာဝန်ကိုပြုတော့ ဆရာဝန်က ခွဲထုတ်လိုက်မှ ပျောက်မယ်လို့ ပြောသတဲ့၊ ဒီတော့ သူက မခဲ့ခင် အားကိုးရာကလေး ရအောင်လို့ ရည်ရွယ်ပြီးတော့ ဘုန်းကြီးတို့ သာသနာရိပ်သာမှာ လာပြီးတော့ အားထုတ်တယ်၊ သူ့ဆရာဝန်က ကြာကြာမထိုင်နဲ့၊ ကြာကြာထိုင်ရင် သေလိမ့်မယ်လို့လဲပြောထားသတဲ့၊

သတ္တမအကြံ့

ဒါနဲ့ ကမ္မာန်းပြတဲ့ ဆရာဘုန်းကြီးကလည်း သူ့အကြောင်း ကြားသိရတာနဲ့ “ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ သူများလိုတော့ သိပိုပြီး ပြင်းပြင်းထန်ထန်အားမထုတ်နဲ့! ဖြည့်ဖြည့်ချင်း ပ်လျော့လျော့၊ ခ်ပ်မှန်မှန်ပဲ အားထုတ်သွားတာပဲ့”လို့ ညွှန်ကြားထားတယ်၊ အဲဒီလို ညွှန်ကြားတဲ့အတိုင်း ပ်လျော့လျော့ ခ်ပ်မှန်မှန် အားထုတ်လာရင်း၊ သတိ၊ သမာဓိဉာဏ်တွေက ကောင်းကောင်းလာသလောက် သူ့အလုံး ရောဂါကလဲ လျော့လျော့သွားတယ်၊ နောက် တယ်မကြာခင်ဘဲ အဲဒီ အလုံးရောဂါဟာ အကုန်ပျောက်က်းသွားတယ်၊ အဲဒီကနောက်မှာ ဘယ်လောက်ကြာအောင်ထိုင်ပေမယ်လို့၊ ဘာမှမဖြစ်တော့ဘူးတဲ့၊ ဒါပေမယ့် သေချာသည်ထက် သေချာအောင် သူက ဆရာဝန်ကိုသွားပြီး ပြပြန်တယ်၊ ဆရာဝန်က စမ်းသပ် ကြည့်ပြီးတော့ ဘာမှရောဂါရာလို့၊ မတွေ့ရတာနဲ့ “ခ်ပျား ဘာလုပ်လို့ ပျောက်သွားတာလဲ”လို့၊ မေးသတဲ့ ဒီတော့ “တရား အားထုတ်တာပါပဲ၊ တြေားတော့ဘာမှမလုပ်ပါဘူး”လို့၊ ပြန်ပြောတော့ “ရောဂါလဲမရှိပါဘူး”လို့၊ ဆရာဝန်က ပြောလိုက်သတဲ့၊ ဒီလို တရား အားထုတ်လို့၊ ရောဂါပျောက်တဲ့ အမြားသူတွေလဲ တော်တော်များများ ရှိပါတယ်၊ ဒါကြောင့်-

ကာယေ စ-ကိုယ်၌ လည်းကောင်း၊ ဖို့တော့ စ-အသက်၌ လည်းကောင်း၊ အနပေကွာတံ့-မင့်ကွာက် မတွေယ်တာခြင်းကို၊ သမုပ္ပါ-ပေတိ-ဖြစ်စော်လို့၊ ညွှန်ကြားထားတာကတော့ တရားထူးကိုရှိုံးရာ အားပေးတိုက်တွေန်းထားတာပါပဲ၊ အဲဒီက သည်ခံနိုင်သမျှ သည်ခံပြီးတော့ ရှုမှတ်သွားဖို့ပါပဲ၊ သည်မခံနိုင်လောက်အောင် ဝေဇာလွန်ကဲလာတဲ့ အခါကျတော့ ပြပြင်ရတယ်၊ “သည်ခံရင် နိုဗာန်ရောက်တယ်”လို့၊ မြန်မာစကား

သွေ့မအကြိုး

ပုံက ဆိုတားတယ်၊ အဲဒါဟာ တဗြားနေရာမှာထက် ဒီတရားအားထုတ်ရာမှာ သာပြီးတော့ အရေးကြီးပါတယ်၊ ခုက္ခဝေဒနာ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း သည်းမခံပဲ အမှတ်တယဲ့၊ ပြုပြင်နေရင် သမာဓိမဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သမာဓိမဖြစ်တော့ ဉာဏ်လဲမဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ခုက္ခဝေဒနာတစ်ရွှေ ထင်ရှားပေါ်လာရင် သည်းခံနိုင်သမျှ သည်းခံပြီး ရှုမှတ်နေရတယ်၊ သည်းမခံနိုင်လောက်အောင် လွှန်ကဲလာတော့မှ အမှတ်သတိမလွှတ် စော့ရှုမှတ်ရင်း ပြုပြင်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီသည်းခံတာဟာ မို့ရာတစ်ပါးပါပဲ။

ဓာတ္ထရားအားထုတ်ဆဲမှာ ဓရာဝိမြို့ရာ

ပြီးတော့ “မို့ဝဲသည်းခံ၊ ရှောင်ယ်လှန်၊ လေးတန် မို့ရာများ”လို့ ဆိုတားတဲ့အတိုင်း တတိယမို့ရာကတော့ ကော်-တစ်ခုကို၊ သခါရ-ဆင်ခြင်၍၊ ပရိဝဇ္ဇာ-ရှောင်ကြို၍-တဲ့။ ဘေးရန်အန္တရာယ် ဖြစ်စေတတ်တာကို ရှောင်ရမယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ လွှယ်ပါတယ်၊ ခွေးကိုက်တတ်တဲ့နေရာကို မသွားနဲ့၊ ဆင်ကြမ်း၊ မြင်းကြမ်း၊ နွားကြမ်းတွေနား မကပ်နဲ့၊ ယာဉ်ရထားကြမ်းတွေကို ရှောင်ရမယ်၊ ယခုကာလ မော်တော်ကားတွေက သိုပ်ကြောက်စရာ ကောင်းပါတယ်၊ ရှိန်ကုန်မှာဆိုရင် ကားတွေက အလွန်များတာနဲ့ နေ့စည်လိုပဲ ကားတို့ကို မူတွေကို ကြားနေရတယ်၊ ဒီသန်လျှင်များတော့ ဒါလောက်များပဲ မရပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် ကားကိုတော့ သတိပြုပြီးမရှုံးမှပဲ၊ မရှောင်ရင် ခုက္ခဝေဒသွားမှာ စိုးရိမ်ရတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ ရှောင်စရာတွေက ရှိသေးတယ်၊ ကျင်းတွေချိုင်းတွေ ချောက်ကိုပါးပါးတွေနားလဲ မသွားနဲ့တဲ့၊ အခန့် မတော်ရင် လိမ့်ကျသွားမှာ စိုးရိမ်ရလိုပါပဲ၊ ပြီးတော့ ဓမ္မာငြာင့် သွာ့ဗုံအကြိုး

ခလုပ်များတဲ့ နေရာကိုလဲ မသွားနဲ့တဲ့၊ ဒါတွေဟာ ဘုန်းကြီးက ချုပြာဖော်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရားဟော ပါဌိုတော်ထဲမှာကို တိုက်ရှိကို ပြခိုထားဘာတွေပါ၊ ဆူးပေါ်တဲ့နေရာသွားရင် ဆူး စူးပြီး နာကျင်နေတော့ တရားအားထုတ်မှု ပုဂ္ဂိုလ်သွားခိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုနေရာမျိုးတွေကိုလဲ ရှောင်ဖို့သွားကြားထားပါတယ်၊ ပါဟောတရား အားထုတ်နေတာပဲ ကိုစွမ်းရှုပါဘူး၊ ဆိုပြီးတော့ လူစွမ်းကောင်းကြီး မလုပ်ပါနဲ့၊ မသွားသင့်တဲ့နေရာကို အရဲစွမ်းပြီး မသွားပါနဲ့တဲ့၊ မြတ်စွာဘုရားက ဆုံးမနေတာဟာ သားငယ် သမီးငယ် ကလေးတွေကို မိခင်က ယူယုယယနဲ့၊ သွှန်သင်ဆုံးမ နေသလိုပဲ၊ တယ်ကြည်ညီစရာ ကောင်းတာပဲ၊ နောက်ပြီးတော့ မနီးစပ်သင့်တာတွေလဲ ရှိသေးတယ်၊ ဘာတွေလဲဆိုရင် တရားအားထုတ် နေခိုက်မှာ ယောကျိုးနှင့် မိန်းမတွေ အချင်းချင်း မနီးစပ်ဖို့ပါပဲ၊ အထူးသဖြင့်တော့ ရဟန်းတော်များမှာ ဒကာမတွေနဲ့၊ မနီးစပ်ဖို့ပါပဲ၊ အဲဒါကလဲ ရောနောနီးစပ်နေရင် မဟုတ်ဘဲနဲ့လဲ အကဲ့ရဲ့ အစွမ်းစွဲ ခံရတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ ဂိသဘာဂ အာရုံတွေနဲ့လဲ မနီးစပ်အောင် ရှောင်ရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီလို ရှောင်ရတာဟာလဲ တရားအားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဖို့ရာတစ်ခုပါပဲ၊ ဒါကတော့ လွှယ်ပါတယ်၊ ခဲ့ယဉ်းယဉ်း ကျင့်နေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ မသွားသင့်တဲ့ နေရာတွေ မသွားပဲ နေရုံမျှပါဘဲ။

ပယ်လှန်သင့်တာဓာတ္ထပယ်လှန်ပစ်

စတုတွေဖို့ရာကတော့ ကော်-တစ်ခုကို၊ သခါရ-ဆင်ခြင်၏၊ ဂိန္ဗာဒေဝါ-ပယ်ဖျောက်၏-တဲ့၊ ပယ်လှန်သင့်တာတွေကို ပယ်လှန်ပစ်ရ သတ္တာအကြောင်း

မယ်လို့ ဆိုလိပါတယ်၊ ဘာတွေကို ပယ်လျန်ရမှုလဲဆိုရင် ကာမဂ္ဂယ်နဲ့ စပ်ပြီးတော့ ကြံးစည်းစိတ်ကူးတဲ့ ကာမဝိတက်ကိုလဲ ပယ်ရမယ်၊ သူတော်ပါးကို သေပါစေ၊ ပျက်စီးပါစေလို့ ကြံးစည်းစိတ်ကူးတဲ့-ဝိဟိသာ ဂိတက်ကိုလဲ ပယ်ရမယ်-တဲ့၊ ဒါက အရေးကြီးပါတယ်၊ တချို့က သိပ်မခက်ဘူးလို့ ထင်ချင်လဲထင်နေကြော်မယ်၊ ခက်ပါတယ်၊ အများကြီးကို ခက်ပါတယ်၊ ကာမဂ္ဂယ်နဲ့စပ်ပြီးတော့ ကြံးစည်းနေတာဆိုပါတော့၊ အဲဒါလေးကို လက်မခံဘဲ ပယ်ဖို့ရာဟာ အများကြီးခက်ပါတယ်၊ ကိုယ်လိုချင်တာလေးတွေရဖို့၊ ကိုယ်တွေချင်တဲ့ သူနဲ့တွေ့ဖို့၊ ကိုယ်ဖြစ် ချင်တဲ့အတိုင်းဖြစ်ဖို့၊ ကြံးစည်းနေတဲ့သူမှာ အဲဒီလို ကြံးစည်းနေတာကို အရသာရှိတယ်လို့ ထင်နေတယ်၊ ကိုယ့်အတွင်းသားအနေနဲ့လဲ ထင်နေတယ်၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးတို့က ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ဖို့ပြောရတယ်၊ ကြံးရင် ကြံးတယ် ကြံးတယ်လို့မှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ပါလို့ ပြောရတယ်၊ ဒီတော့ တချို့က ပြောကြတယ်၊ တရားအားထုတ်ရတာဟာ တယ်ကျပ်တည်း တာကိုး၊ စီတ်တောင်မှ မကူးရဘူး၊ ချုပ်ချယ်လိုက်တာ လွန်ပါရော၊ လွှတ်လွှတ်လပ်လပ်ကို မနေရပော့ဘူးလို့ ဉာဏ်ဆုံးပြီး ပြောကြတယ်၊ အဲဒီလို ပြောကြတာဟာ ဟုတ်တော့လဲ ဟုတ်ပေတာပဲ၊ တရားအား မထုတ်ခင်ကဆိုရင် ကြံးချင်ရာကြီး၊ တွေးချင်ရာတွေး၊ စိုးစားချင်ရာ စိုးစားလို့ လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် နေခဲ့ရတာကိုး၊ ဒီလို လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် နေလာရာထဲက စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းကိုလိုက်ပြီး မပြတ်ရှုနေရတယ်ဆိုတော့ သူ့ခြော တော်တော်တာဝန်လေးနေတာပေါ့။

ဒီပေမယ့် အားထုတ်ခါစ တစ်ရက်၊ နှစ်ရက်၊ သုံးရက်လောက် အတွင်း အသားမကျသေးခင်လောက်ဘဲ တာဝန်လေးတတ်ပါတယ်၊

သွေ့မအကြိမ်

နောက် အသားကျေသွားတဲ့အခါကျတော့ အဲဒီလို မပြတ်ရှုနေရတာကလေး
ကိုက ကောင်းနေတာ၊ စိတ်မကူးရ၊ မကြံမတွေးရဘဲနဲ့ ဖြစ်တိုင်း
ဖြစ်တိုင်းကို လိုက်ပြီး မပြတ်ရှုနေရာတာကိုက အရာသာပါပြီး အင်မတန်
ကောင်းနေတာ၊ စမ်းကြည့်ပါ၊ တရားအရသာ ဘယ်လောက်ကောင်းတယ်
ဆိုတာ ကိုယ်တိုင်ပဲ သိရပါလိမ့်မယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ သာသန္တရှိပ်သာမှာ
နိုင်တံ့ခြားက ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ လာပြီးအားထုတ်ကြပါတယ်၊ အဲဒီ နိုင်တံ့ခြားသား
တွေကတော့ အများအားဖြင့်ဘုန်းကြီးတို့ ပြနေတဲ့ တရားလုပ်ငန်း၏၌
အကြောင်းကို သိပ်မသိကြပါဘူး၊ သဒ္ဓါတရားရှိလို့သာ လာပြီးအားထုတ်
ကြပါတယ်၊ အားထုတ်ခါစမှာ သူတို့ကဘယ်လိုပြောသလဲဆိုတော့ သူတို့
အနောက်နိုင်တံ့သားတွေက စာမကြည့်ရလျှင် မနေတတ်ဘူး၊ စာမရေးရဘူး
ဆိုတာဟာ သူတို့အတွက် အင်မတန်ဝန်လေးပါတယ်တဲ့၊ ဟုတ်တယ်၊
သူတို့မှာ စာကြည့်၊ စာရေးတဲ့သက်က အင်မတန်ဝန်ပါသနာပါနေတယ်၊
အချိန်ရတိုင်း သူတို့က စာကြည့်နေတတ်တယ်၊ စာရေးနေတတ်တယ်၊
စာအုပ်နဲ့မျက်နှာ ပြတ်နေတယ်လို့ မရှိလှုဘူး၊ ဒါကြောင့် စာမကြည့်ရ၊
စာမရေးရတာဟာ သူတို့အတွက် အင်မတန် တာဝန်လေး နေရာကြ
ပေလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် စာကြည့်၊ စာရေးနေတယ်ဆိုတာ ဂုဏ်ပလိုဇာခ
ထဲ အပါအဝင်ပဲ၊ ဒါကြောင့် တရားအားထုတ်နေရင် စာတွေကြည့်နေမယ်၊
ရေးနေမယ်ဆိုရင် စဉ်းလားမှုတွေက အများကြီး ထိလာမယ်၊ စဉ်းစားတိုင်း
စဉ်းစားတိုင်း သမာဓိပျက်နေတယ်၊ သမာဓိမဖြစ်တော့ ဉာဏ်လဲ
မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် စာမကြည့်ရဘူး၊ စာမရေးရဘူးဆိုတာကို
အနောက်နိုင်တံ့သားတွေအတွက် အထူး သတ်မှတ်ထားရတယ်။

အခမဲပြုကန်သား မန္တတာဒုဇူး

ဒါဟာ သူတို့စိတ်ထဲမှာ တော်တော် တာဝန်လေးရှာ့ကြပါတယ်၊ ဒါလ အစလောက်ပါပဲ။ နောက်ကျတော့ တာဝန်မလေးကြ မခက်ကြပါဘူး၊ ခုနက သီလပေးတိုက်တွန်း တရားဟောသွားတဲ့ ဦးကေတုမှာလာဘိဝံသ ပြောသွားတာကို ကြားလိုက်ကြတယ် မဟုတ်လား၊ သာသနူရိပ်သာမှာ ဝါတွင်းက သူနဲ့အတူတူ အားထုတ်တဲ့ အမေရိကန် သား မစွတာဒုဇူးဟော တော်တော်ကို အုံသုစရာကောင်းပါတယ်၊ အင်မတန်တော်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပါပဲ၊ သူအားထုတ်တာ (၇)လလောက် ကြာ့သွားပါတယ်၊ ပထမ လူဝတ်နဲ့စြိုး အားထုတ်တယ်၊ နောက် ပို့သုနာတရားတွေ ကောင်းကောင်းပြည့်စုံပို့လို့၊ အားရကျဖို့လောက်တဲ့ အခါမှာ ရဟန်းဝတ်ပြီးတော့လဲ ဆက်လက် အားထုတ်သွားပါတယ်၊ သူက စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းကိုလိုက်ပြီး မပြတ်ရှုရတဲ့ ဒီသတိပြောန်တရားအလုပ်ဟာ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အကြောင်း၊ သူတို့၏ ဉာဏ်ပ အမေရိကန်နိုင်ငံတွေမှာ လောက်ပစ္စည်း တွေနဲ့ ကြွယ်ဝပြည့်စုံနေသံလည်း ဒီလိုစိတ်ကို ပြုပြင်တဲ့နည်းက မရှိလို့၊ လူတွေဟာ ရာခိုင်နှုန်း (၆၀)ကျော်လောက်က စိတ်ဆင်းခဲ့နေကြရတဲ့ အကြောင်းများကို သူက ပြောပါတယ်၊ သူမြန်မာပြည်ကဖြစ်သွားလို့ ဟိုရောက်တဲ့အခါမှာ ဒီသတိပြောန် ကမ္မားနှင့်အည်းကို ညွှန်ကြား ပြသပြီးတော့ သူ့စိတ်ရွေးတွေ၊ သူ့လူမျိုးတွေ စိတ်ချမ်းသာအောင် ပြပြင်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းလဲ အားရပ်းသာနဲ့ ပြောသွားပါတယ်၊ ဘယ်လောက်အောင်မြင်တယ် ဆိုတာကတော့ သူ့ဆိုက သတင်းရမှ ဆုံးဖြတ်ရမှာဘဲ၊ ဒီသတိပြောန် ရှုမှတ်နည်းက ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် တကယ် အားထုတ်ကြည့်ရင် မစွတာ ခုံဟောလိုပဲ စိတ်ကို တကယ်ချမ်းသာ စေတဲ့

သတ္တမအကြောင်း

တရားပဲဆိတာ ကိုယ်တိုင်တွေ့ရပါတယ်၊ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ တရားပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ကာမဝိတက် အစရှိတဲ့ ကြိုစည်မှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာရင် လက်မခံဘဲ မြန်မြန်ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်၊ အဲဒီလို ပယ်တာဟာလ အရိယာဝါသ လုပ်ငန်းစဉ်ထဲမှာ ဖို့ရာတစ်ပါးပဲ၊ “မို့ပဲ သည်းခံ၊ ရှောင်ပယ်လှန်၊ လေးတန် ဖို့ရာများ”ဆိတဲ့ ဖို့ရာလေးပါး အရိယာဝါသ ကတော့ နားလည်လောက်ပါပြီ။

အကိုင်းပါးကို ပယ်ပဲ

အဲဒီ ဖို့ရာလေးပါးကို ဖို့ပြီးတော့ “ဖြစ်တိုင်း မှတ်ရှာ၊ သတိပြု၊ စောင့်မှု အစဉ်ထား”ဆိတဲ့ အရိယာဝါသအရ ဒွါရ ခြောက်ပါးက ပေါ်လာသမျှကို မပြတ်လိုက်ပြီး ရှုမှတ်နေတော့ ရွှေးဦးစွာ ဘာကို တွေ့တတ်သလဲဆိုရင် နိုဝင်ရယာ ငါးပါးဆိုတဲ့ တရားဆိုးတွေကို တွေ့ရတတ်တယ်၊ အဲဒါတွေဟာ ရှုမှတ်မှု ဘာဝနာကို တားမြစ် တတ်တဲ့အတွက် သူတို့ကို နိုဝင်ရယာလို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါတွေကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရတယ်၊ မပယ်ရင် သူတို့က နိုဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ်ကို မသွားနိုင်အောင် တားမြစ်ထားတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက ပွဲ့ဂိုလ်ပြုဟော-အကိုင်းပါးကို ပယ်ပြီး ဖြစ်ရမယ်လို့၊ ပထမဆုံး အရိယာဝါသကို အကျိုးချုပ် ဟောထားတယ်။

အဲဒါကို အကျယ်ဝေဖို့ပဲကတော့-

ကထွေ သိကွဲ ပွဲ့ဂိုလ်ပြုဟော ဟောတို့

သိကွဲဝေ-ရဟန်းတို့၊ သိကွဲ-ရဟန်းသည်၊ သိကွဲ-သံသရာ သေးကို ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သိကွဲ-ကိုလေသာကို ဖျက်ဆီးတတ် သတ္တုမအကြော်

သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကထခွဲ-ဘယ်ပုံ ဘယ်နည်းဖြင့်၊ ပွဲဂံပြုပါနော-အရှင်းပါးကို ပယ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း-တဲ့၊ ဒါက အကျယ် ဝေဖန်ပြတေဘူမယ်လို့၊ မေးခွန်းထုတ်လိုက်တာ။

အကျယ်ဝေဖန်ပုံကတော့-

လူဗဲ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခဇ္ဈာ ကာမစ္စဇ္ဈာ ပဟီဇ္ဈာ ဟောတိ၊ မျာပါဒေါ ပဟီဇ္ဈာ ဟောတိ၊ ထိနမိဒ္ဒံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဉာဏ်ကုဋ္ဌ္ဇံ ပဟီနံ ဟောတိ၊ ဝိစိကိစ္စာ ပဟီနာ ဟောတိ။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ လူဗဲ-ဤသာသနာတော်၍၊ ဘိက္ခဇ္ဈာ-ရဟန်းသည်၊ ဝါ-သံသရာဘေးကို ရှုမြင်သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ဝါ-ကိလေသာကို ဖျက်ဆီးစေတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ကာမစ္စဇ္ဈာ-ကာမအလိုဆန္ဒကို၊ ပဟီဇ္ဈာ-ပယ်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ မျာပါဒေါ-စိတ်ပျက် စိတ်ဆုံးမူ မျာပါဒကို၊ ထိနမိဒ္ဒံ-ထိုင်းနှုံးပျုံးဇီုံ ထိနမိဒ္ဒကို၊ ပဟီနာ-ပယ်အပ်ပြီးသည်၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏၊ အကျဉ်းချုပ် ကတော့ နိုဝင်ရဏာတီးပါး တရားဆုံးတွေကို ပယ်ရမပေါ်လို့ ဆုံးလိုပါတယ်၊ ဒီ နိုဝင်ရဏာတီးပါး ပယ်ဖို့ကတော့ အစဉ်အတိုင်း ဆောင်ပုဒ်ကလေး တွေကိုဆိုပြီး ရှင်းပြုသွားရမယ်၊ ပထမဆောင်ပုဒ်က “နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးဖြိုတင်၊ အလျင် ပယ်ဖျောက်လေ”-တဲ့၊ ကဲ-ဒါကို ဆိုကြရမယ်။

“နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးဖြိုတင်၊ အလျင် ပယ်ဖျောက်လေ”-

ဆို။

နှစ်သက်လိုချင်တာ ကာမဏ္ဍာ

ကာမဏ္ဍာနှစ်တာ နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ သဘောပဲ၊ ကာမ-လိုချင်တယ်၊ ဆန္ဒ-လိုလားတယ်၊ နှစ်သက်တယ်၊ ကာမရတ်အာရုံတွေနဲ့စ်ပြီး နှစ်သက်လိုချင်တဲ့သဘောကို ကာမဏ္ဍာ ခေါ်တယ်၊ ကာမရတ်တွေဆိုတာ လိုချင်စရာတွေပါပဲ၊ သူကလဲလိုချင်၊ ငါကလဲလိုချင်၊ လူတိုင်းက လိုချင်နေတဲ့ အရာဝတ္ထုတွေပါပဲ၊ စားစရာကလေးဆိုပါတော့၊ လူတွေက နှစ်သက်လို့၊ စားချင်လို့၊ စားရအောင် တမ်းပြုပြုပြီးဖြေားပါတယ်၊ ဒီအထဲမှာ ယင်ကောင်က ရောက်လာတယ်၊ သူကလဲနှစ်သက်တယ်၊ စားချင်တယ်၊ ပုဂ္ဂိုက်ဆိုတ်ကလေးတွေက ရောက်လာပြန့်တယ်၊ သူတို့လဲ နှစ်သက်ကြာ၊ စားချင်ကြတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီအကောင်တွေ မလာနိုင်အောင် လုံလုံခိုခြီး ဖုံးအပ်ထားရတယ်၊ လူက စားသောက်နေရာမှာလဲ သူတို့က ဝင်ဝင်ပြီး စားလိုက်သေးတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီလိုအများသူတို့က လိုချင်နေတဲ့ အရာဝတ္ထုတွေကို ကာမရတ်လို့ ခေါ်ပါတယ်၊ ကြည့်လို့ ရှုလို့ ကောင်းတဲ့ အဆင်းအာရုံဝတ္ထုတွေ၊ နားထောင်လို့ကောင်းတဲ့၊ အသံအာရုံဝတ္ထုတွေ၊ အနံကောင်းအာရုံဝတ္ထုတွေ၊ အရသာကောင်း အာရုံဝတ္ထုတွေ၊ တွေ့ထိစရာ အာရုံဝတ္ထုကောင်းတွေ ဒါတွေဟာ သူတာကာက လိုချင်နေကြတာတွေဘဲ ဒါကြောင့် ကာမရတ်လို့ခေါ်တယ်။

ဒီကာမရတ်ကို အပြစ်ပြတဲ့ ဥပမာကတော့ သားတစ်နဲ့ တူပါတယ်တဲ့၊ သားတစ်တစ်ခုကို စွန်တစ်ကောင်က ချိသွားတယ်ဆိုရင် အဲဒီစွန်ကို အခြားစွန်တွေက သူတို့လဲ သားတစ်ကို စားချင်ကြလို့ လိုက်ပြီး ထိုးကြ ဆိတ်ကြတာပေါ့၊ အထိုးအဆိတ် ခံရပေါင်းများလို့ သည်းမစ်နိုင်တဲ့ အခါမှာ အဲဒီစွန်က သားတစ်ကို လွှတ်ချလိုက်ပါရောတဲ့၊ အဲဒီတော့

တရားစွန်တစ်ကောင်က အဲဒီ သားတစ်ကို ကောက်ယူပြီး ချိသွားပွန့်တယ်၊ အဲဒီစွန်ကိုလဲ တရားစွန်တွေက နည်းတူပဲ စိုင်းပြီး ထိုးကြဆိတ်ကြ ပြန့်တယ်၊ မခံနိုင်တော့ အဲဒီခုတိယစွန်ကလဲ သားတစ်ကို လွှတ်ချုလိုက်ရ ပြန့်တယ်၊ ဒီနည်းဖြင့် သားတစ်ကို ကောက်ယူတဲ့စွန်တိုင်း အထိုး အဆိတ်ခံရတယ်၊ သားတစ်ကို လွှတ်ချုလိုက်မှ သက်သာရာရပါသတဲ့၊ အဲဒါဟာ ဘာမြောင့်တုန်းဆိုတော့ သားတစ်ကို စွန်တိုင်းက နှစ်သက်လိုချင နေကြလိုပါပဲ၊ ကာမဂ္ဂထ်တွေဆိုတာကလဲ ဒါလိုပါပဲ၊ လူတိုင်းလူတိုင်းက လိုချင်နေကြတာနဲ့၊ အဲဒီ ကာမဂ္ဂထ် ဝတ္ထုပစ္စည်းတွေ သိမ်းစိုက်ထားတဲ့ လူတွေကို ဘေးက ထိုးဆိတ်ပြီးလုပုံ့စုံ၊ အားထုတ် နေကြတယ်။

ဟုတ်တယ်၊ ယခုလောကမှာ လူတွေဟာ ဒီလိုအလုပ်တွေကို လုပ်နေကြတာပဲ၊ တစ်ယောက်နဲ့၊ တစ်ယောက် တိုက်နိုက်ကြတယ်၊ တစ်ဖွဲ့နဲ့တစ်ဖွဲ့၊ တိုက်ခိုက်ကြတယ်၊ တစ်ပါတီနဲ့တစ်ပါတီ တိုက်နိုက် ကြတယ်၊ တစ်နှင့်နဲ့၊ တစ်နှင့် တိုက်နိုက်ကြတယ် ဆိုတာတွေဟာလည်း ဒီကာမဂ္ဂထ်အတွက် ချည်းပါပဲ၊ ဒါမြောင့် ဒီ ကာမဂ္ဂထ်ကို ပညာရှိ သူတော်ကောင်းစတွေက ကဲ့ချွဲရှုတ်ချုပြုတော့ စွန်းပယ်ကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကာမဂ္ဂထ်ရဲ့ အပြစ်ကို မဖြင့်နိုင်တဲ့သူတွေကတော့ ဒီကာမဂ္ဂထ်ကိုပဲ အမြတ်တန်းကြီးလုပ်ပြီး ရှာနေကြပါတယ်၊ ယခုခေတ် လူတွေဟာဖြင့် အတော်ကို လွှန်လွှန်ကဲက မက်မောနေကြပါတယ်၊ ဒီကာမဂ္ဂထ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံရင် လောကနိုဗ္ဗာန်လို့ ထုပ်ပြီးတော့ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကိုတောင် နှလုံးမသွေးနိုင်တော့ဘဲ ရုရှာနည်းနဲ့၊ ရှာနေကြပါတယ်၊ ဒီလို လိုချင်စရာ၊ မက်မောစရာတွေဖြစ်တဲ့အတွက် အဲဒီတွေကို ကာမဂ္ဂထ်လို့ ခေါ်ပါတယ်၊ ဒီအထဲမှာ အဆင်းအာရုံ ဆိုတာက မျှကိုစို့၊ မြင်ရတဲ့ အဆင်းရှုပ်ကလေး သက်သက်ကိုသာဆိုတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ အဲဒီလုပ်တဲ့ အဆင်းရဲ့၊

တည်ရာဖြစ်တဲ့ မိန္ဒာမ၊ ယောကျား၊ သက်ရှိလူပုဂ္ဂိုလ်တွေရော၊ အကုန် ပါပါတယ်၊ အသံအာရုံ ဆိုရာမှာလဲ ထို့အတူတူပါပဲ၊ ချိုချိုသာသာ ပြောဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရော၊ အတိုးအမှတ် တူရှိယာ ဝုတ္ထုပစ္စည်းတွေရော အကုန်ပါပါတယ်၊ အနုံဆိုရာမှာလဲ အမွှေအကြိုင် နှဲ့သာတွေရော၊ အဲဒီ နှဲ့သာ လူးလိမ္မားထားတဲ့ လူတွေရော၊ အကုန်ပါပဲ၊ အရသာကျတော့ စားစကာင်း သောက်ဖွေယ်တွေရာ၊ အဲဒီ စားဖွေယ်ကို ချက်ပြုတ်ပြုပြင်ပေးတဲ့ သူတွေရော၊ အကုန်ပါပဲ၊ အတွေ့အထိဆိုရာမှာလဲ တွေ့ထိနိုင်တဲ့ အိပ်ရာ၊ နေရာ၊ အဝတ်၊ အထည် အသုံးအဆောင်တွေမှအစ မိန္ဒာမ၊ ယောကျား၊ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေရော၊ အကုန်ပါပဲ၊ အတိုချုပ်ပြောရရင် လိုချင် နှစ်သက်စရာ တွေဟုသမျှကို ကာမဂ္ဂထိလို့၏ပါပါတယ်၊ အဲဒီကာမဂ္ဂထိရရေး၊ သုံးဆောင်ခံစားရေးနဲ့စိုးပြီး ကြံစည်နေတာ လိုချင်နှစ်သက်နေတာကို ကာမစွဲနှစ်ဝရဏလို့၏၏ပါပါတယ်။

၁၉၅

၁၉၅

အဲဒီကာမစွဲနှစ်ဝရဏလို့၏၏ပါပါတယ်လို့၊ မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားပါတယ်၊ နှစ်သက်လိုချင်မှု ကာမစွဲနှစ်ရှိနေတဲ့ သူကိုလဲ ကြွေးဖိုးတင်နေတဲ့သူနဲ့၊ တူတယ်လို့၊ ဟောထားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ကြွေးတင်နေရင် ကြွေးကို မြန်မြန်ဆပ်ရသလို ဒီကာမစွဲနှစ် အကြွေးကိုလဲ မြန်မြန်ပေါ်ရမယ်လို့လဲ မြတ်စွာဘုရားက အဲဒီကြွေးထားလဲပါပါတယ်၊ အဲဒီကို ဘုံးက အတိုချုပ်ပြီးတော့ “နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးမြှို့တင်၊ အလျင်ပယ် ဖျောက်လေ”လို့၊ ဆောင်ပုစ်ကလေး စီထားပါတယ်၊ ရှေးခေတ်ကာလ တုန်းက ကြွေးမြှို့တင်နေတဲ့သူဟာ ကြွေးရှင်ကို ရှိသောရတယ်၊ ဘယ်လ သတ္တုမအကြိုင်

ဘယ်ရက်ကျရင် ပြန်ဆပါမယ်လို့၊ ကတိစာချုပ်ထားတဲ့ အချိန်ရောက်လို့၊ မဆပ်နိုင်ရင် ခေယယနဲ့ တောင်းပန်ရတယ်၊ ကြွေးရှင်ကလဲ သူဟန္တ်းကို ရချိန်တန်ပါလျက်နဲ့ မရတော့ စိတ်ဆုံးပေလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို့ စိတ်ဆုံးပြီး မာန်မဲ့ပြောဆိုပေမယ့် ကြွေးတင်နေတဲ့သူက ပြန်လှန်ပြီး မပြောပံ့ဘူး၊ ငုံးပြီးခံနေရပါသတဲ့၊ ဒါက ရှေးခေတ်တုန်းက ဖြစ်ပုံပါပဲ၊ ယခုဆတ်မှာတော့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးတွေကများလို့၊ ကြွေးရှင်ကို ရှိသောရသေးသလား၊ မရှိသောရတော့ဘူးလားဆိုတာ မပြောတတ်ဘူး၊ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ လောကရေးတော့ တယ်—မကျမ်းကျင်ဘူး၊ အဲဒါ ယခုဆတ်မှာရှိသော သည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသောရသည်ဖြစ်စေ ထားပါတော့၊ ဘုန်းကြီးယခုပြောနေတဲ့ ဥပမာကတော့ ဘုရားလက်ထက်တော်က စြဪး ရှေးခေတ်က အကြောင်း တွေပါပဲ။

အဲဒီရှေးခေတ်တုန်းကတော့ ကြွေးတင်နေတဲ့သူဟာ ကြွေးရှင်ကို အမြတ်မျိုး သယရှိသောပါတယ်၊ နောက်ထပ် လိုချင်ရင်လဲ အလွယ်တကူနဲ့၊ ရအောင် ရှိသောလေးဘား နေရပါတယ်၊ ကြွေးလဲဆပ်ပြီးပြီ၊ နောက်ထပ်လဲ ယူဖို့မလိုတော့ဘူး ဆိုရင်တော့ ကြွေးရှင်ကို သယရှိသေ့မို့၊ မလိုတော့ပါဘူး၊ ကာမစွာနှစ်ဆိုတဲ့ နိုဝင်ဘာ တရားကလဲ အဲဒီကြွေးနဲ့တူပါတယ်တဲ့၊ ဘယ်လိုလဲဆိုတော့ ကြွေးတင်နေတဲ့လူက ကြွေးရှင်ကို သယရှိသေ ရသလိုပဲ၊ လိုချင်နှစ်သက်နေတဲ့ အာရုံဝယ်ကို ရှိသေနေပါတယ်၊ များများကြီးနှစ်သက် ချုစ်စင်လေလေ များများကြီး ရှိသေရလေလေပဲ၊ အလွန်မြတ်နှီးနေတဲ့ ပန်းကန်ကလေး ဆိုပါတော့ အဲဒါကလေး မကဲ့မပျက်အောင် အင်မတန်ရှိသောပါတယ်၊ ရွှေဇွဲ လက်ဝတ်လက်စား အဖိုးတန် ပစ္စည်းဆိုရင် သာပြီးတော့ ရှိသေရသေးတယ်၊ အင်မတန် လုံခြုံတဲ့ သေတ္တာထဲထည့်ပြီးတော့ သော့တွေအထပ်ထပ် ထုတ်ပြီးတော့ပေမယ့် သတ္တာအကြိုး

တရိတေသာ သီမီထားရမယ်၊ ပွဲနေပွဲထိုင် ကိစ္စရှိလို့၊ အဖိုးတန်အဝတ်လေး ဝတ်သွားတယ်ဆိုရင် ဟိုကျတော့ သန်ပြန်တဲ့ နေရာကောင်းကို ခြေးပြီး ထိုင်ရတယ်၊ နေရာကောင်းကလဲ မရှိဘူးဆိုရင် ထိုင်ဖို့ရာတောင် ခက်ပြီး နေတတ်တယ်၊ အဲဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် ကိုယ်က အဖိုးတန်အဝတ်ကို မြတ်နိုးနေလို့ ရှိသောနေရတာပါပဲ။

ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှု

ယခြားခဲ့တော့တွေကတော့ အသုံးအဆောင် သက်မဲ့ဝတ္ထု ပစ္စည်း တွေပဲရှိသေးတယ်၊ သက်ရှိ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေကျမှ သာပြီးရှိသောရတာ၊ သက်ရှိ လူပုဂ္ဂိုလ်တွေဆိုတာ တြေားလူတွေမဟုတ်ဘူး၊ မိမိတို့အိမ်မှာပဲ အသီဆိုး ရှိနေကြတဲ့ အိမ်သူရယ်၊ အိမ်သားရယ် အဲဒါတွေပါပဲ၊ သမီး၊ ငင်ပွန်း အချင်းချင်းဟာ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး ချုပ်မြတ်နိုးနေကြရတဲ့အတွက် တစ်ဦးကို တစ်ဦး အင်မတန် အလေးပြုနေကြရတယ်၊ အပြောအဆိုပေမယ့် အင်မတန် ကရာဇ်ကိုကြရတယ်၊ တစ်ဖက်သား ဖြစ်တဲ့သူက စိတ်ခုသွားမှာကို အင်မတန် စိုးရိမ်ကြရတယ်၊ လင်နဲ့မယား တစ်ယောက်ယောက်က ပိုပြီး ချုပ်တယ်ဆိုရင်၊ အဲဒီအချုပ်ကြီးတဲ့သူက ပိုပြီးတော့ ရှိသောနေပါတယ်၊ ဒါကတော့ ဘုန်းကြီးတို့က စာတွေသဘာနဲ့ တွေ့ဆုံးပြောရတာပါပဲ၊ လောကမှာ နေထိုင်ကြတဲ့ ဒကာ၊ ဒကာမတွေက ပိုပြီးသိမှာပါ၊ အဲဒီလို နှစ်သက်ပြုတ်နှီးအင်တဲ့ သက်ရှိသာကို အာရုံစွာကို ရှိသောနေကြရတာဟာ ကြွေးရှင်ကို ရှိသောနေရတာနဲ့ တူပါတယ်တဲ့၊ ဘယ်သူကိုမှ ဘယ်ဟာကိုမှ နှစ်သက်ခင်မင်မှူ မရှိဘူးဆိုရင်တော့ ဘယ်သူကိုမှ၊ ဘယ်ဟာကိုမှ နှစ်သက်ခင်မင်မှူ မရှိဘူးဆိုရင်တော့ ဘယ်သူကိုမှ၊ ဘယ်ဟာကိုမှ ရှိသော့၏

သတ္တုမအကြွော

မလိုတော့ဘူး၊ အဲဒါဟာ ဇက္ခာဆပ်ပြီးတဲ့အခါ ဇက္ခာရှင်ကို မရှိမသော ရတော့သလို လွှတ်လပ်သွားတာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် တရားအားထုတ် နေစိုက်မှာ တစ်စုံတစ်ရာကို နှစ်သက်လိုချင်မှု ဖြစ်လာလျှင် အဲဒါကို နှစ်သက်တယ်၊ လိုချင်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရမယ်၊ ဘုန်းကြီးယခုပြောနေတာက တရားအားထုတ်ခိုက်မှာ ရှုမှတ်ဖို့ ပြောနေတာနော်၊ ဒီမိမှာ လောကိုကိစ္စတွေ့နဲ့ ကြောင့်ကြိုက်နေရတဲ့ အခါပျိုးမှာ ရှုမှတ်ဖို့ ပြောတာမဟုတ်ဘူး၊ တရားအားမထုတ်ဘဲ၊ အလွှတ်နေတဲ့ အခါတွေမှာတော့ နှစ်သက်လိုချင်မှုတွေကို လိုက်မှတ် နေရမယ်ဆိုရင် ဘယ်မှာဖြစ်လိမ့်မတုန်း၊ အဲဒါကတော့ မဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ ဒါကြောင့် တရားနှလုံးသွေးင်း အားထုတ်နေတဲ့ အချိန်ကိုသာ ပြောနေ ပါတယ်။

ဒါကြောင့် “ဖြစ်တိုင်းမှတ်ရှာ၊ သတိပြု၊ စောင့်မှုအစဉ်ထား”ဆိုတဲ့ အရိယာဝါသ လုပ်ငန်းစဉ်အရ ဒ္ဓါရပြောက်ပါးက ပေါ်လာသမျှကို မပြတ်လိုက်ပြီး ရှုမှတ်နေရင်း နှစ်သက်လိုချင်မှု၊ တောင့်တမှာ၊ ကြီးစဉ်မှု ဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒါကို နှစ်သက်တယ်၊ နှစ်သက်တယ် စသည်ဖြင့် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရမယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လိုက်ရင် နှစ်သက်မှုက ပျောက်သွားပါလိမ့်မယ်၊ ဒါပေမယ့် သမာဓိက အားမရှိသေးရင်တော့ တစ်ချက်နှစ်ချက်လောက် ရှုမှတ်ရုံနဲ့ မပျောက်တာလဲ ရှိတတ်ပါတယ်၊ တစ်ချက်နှစ်ချက် မပျောက်သေးရင် သုံးချက် လေးချက် မှတ်ပေါ့၊ ဒါနဲ့မ မပျောက်သေးရင် အချက်နှစ်ဆယ် သုံးဆယ် စသည်ဖြင့် မပျောက်မချင်း မှတ်ပေါ့၊ တရားအားထုတ်တယ် ဆိုတာဟာ ကိုလေသာတွေ့နဲ့ စစ်တိုက်ရတာပဲ၊ စစ်တိုက်ရသလို သဘောထားပြီး မလျှော့ဘဲအတင်း မှတ်နေရင် နောက်ဆုံးကျတော့ ပျောက်သွားလိမ့်မယ်၊ ဒါဟာ သတ္တာမအကြိမ်

ဘုန်းကြီးတို့က အတွေးနဲ့ ပြောနေတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ လက်တွေ့စ်းသပ် ဖူးလို့ ပြောနေတာပါ၊ မပျောက်မချင်း မှတ်မယ်လို့ စိတ်ထားတင်းပြီးတော့ မပြတ်မှတ်နေရင် နောက်ဆုံးကျတော့ ပျောက်သွားပါတယ်၊ အဲဒီလို ပျောက်သွားတဲ့အခါကျတော့ အစပထမက နှစ်သက်သာယာမှုလေးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့တဲ့ လမ်းကလေးအတိုင်း ပြန်ပြီးဆင်ခြင်ကြည့်တာတောင် နှစ်သက်သာယာမှုဟာ ပြန်မပေါ်လာဘဲ ဤမြိမ်နေတတ်ပါတယ်၊ ကိုလေသာကို ပယ်တဲ့နည်းမှာတော့ အကောင်းဆုံးပါပဲ၊ ဒါကြောင့် “နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးမြှုပြီတင်၊ အလျင်ပယ်ဖျောက်လေ”လို့ ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားပါတယ်၊ နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ ကြွေးမြှုပြီတင်နေရင် အဲဒါကလေးကို ပယ်ဖျောက်လိုက်ပါတဲ့၊ မပယ်ဖျောက်ရင် ဘာဖြစ်သလဲလို့ ဆိုတော့ အရိယာတို့၏ နေအိမ်ထဲမနေရတာပေါ့၊ ပယ်ဖျောက်လိုက်ရင်တော့ အရိယာတို့၏ နေအိမ်ထဲ ရောက်နေသည် မည်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီ နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ ကြွေးမြှုပြီတိကလေးကို ရှုပြီး ပယ်နိုင်တဲ့အချိန်မှာ သေသွားမယ်ဆိုရင် အပါယ်လေးပါးကို မကျရောက်နိုင်ဘူး၊ အပါယ် ဘေးက လုံခြုံသွားပါတယ်၊ အဲဒီ နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ ကြွေးမြှုပြီးတန်းလန်းနဲ့ သေသွားရင်တော့ အပါယ်လေးပါးကို ကျရောက်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒါဘာကြောင့်တုန်း ဆိုလို့ရှိရင် ပုထုဇ္ဈားအိမ်မှာ နေနေလို့၊ ပုထုဇ္ဈား နေအိမ်က မလုံခြုံလို့ပါဘဲ၊ အမိုးအကား မလုံခြုံတဲ့၊ အိမ်မှာဖြစ်စေ၊ အမိုးအကားမရှိတဲ့ ကွင်းပြင်မှာဖြစ်စေ၊ နေတဲ့သူမှာ မိုးရွှာရင်လဲ စိရဲ့မယ်၊ နေပူရင်လဲ ပူလောင်မယ်၊ လေလာရင်လဲ လေထိမယ်၊ တစ်ခုတဲ့တစ် ယောက်က ခဲတို့ တုတ်တို့ကို အရမ်းပစ်လိုက်ရင်လဲ အဲဒီလို ဘေးအမျိုး မျိုးတွေ ရောက်နိုင်ပါတယ်၊ ဒါလိုပဲ ပုထုဇ္ဈားနေအိမ်မှာ နေရင်အပါယ်ဘေး တွေနဲ့ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

ရဟန်းနှင့်သန်းဓထား

မြတ်စွာဘုရား လက်ထက်တော်ကာလတူန်းက အရှင်တိသာ
ဆိတဲ့ ရဟန်းတော်တစ်ပါးဟာ အဝတ်အထည် သက်န်းတစ်ခုကို မရစူး၊
အထူးရတဲ့အတွက် အဲဒီသက်န်းကို အလွန်နှစ်သက်မြတ်န်းနေပါသတဲ့၊
နှစ်သက်မြတ်န်းနေတယ်ဆိတာ ကာမွှေ့နွဲပဲ၊ အဲဒီရဟန်းက အဲဒီသက်န်းကို
နက်ဖြန်ခါ ဝတ်မယ်လို့ ရည်ရွယ်ပြီး သက်န်းတန်းပေါ်မှာ တင်ထားပြီး
တော့ စိတ်ထဲ အလွန်နှစ်သက် မြတ်န်းနေသတဲ့၊ အဲဒီလို့ နှစ်သက်
မြတ်န်းနေတူန်း ညွှန်အချိန်မှာ ရှုတ်တရက် ရောက်ဖြစ်ပြီးတော့ ပုံလွန်တော်
မူသွားရှာပါသတဲ့၊ ဒီကိုယ်တော်မြတ်မှာ သီလသာက်ကတော့ ဘာမှ
ချုတ်ယွင်းချက်မရှိဘူး၊ ကောင်းကောင်းစင်ကြယ်နေပါတယ်၊ ဒါကြောင့်
သီလအလိုအားဖြင့်ဆိုရင် သေသည်၏ အခြားမဲ့မှာ နတ်ပြည်ကို
ရောက်ဖို့ပါပဲ၊ ဒါပေမယ့် သူမှာသက်န်းကို နှစ်သက်မြတ်န်းနေတဲ့
ကာမွှေ့နွဲနိုင်ရတာက ရှိနေတဲ့အတွက် သူ့သက်န်းမှာပဲ သန်းကြီးဖြစ်
သွားတယ်၊ လူကသန်းဖြစ်သွားတယ်ဆိုတော့ အုံသွေစရာပဲ။

ဘုန်းကြီးတို့၊ ဧရာဝါမှာ ကတ်သီးကတ်သတ် ပြောတတ်တဲ့
ဒကာကြီး တစ်ယောက်ရှိတယ်၊ သူက ရှာရှာဖွေဖွေ စဉ်းစားကြီးစည်ပြီး
ပြောတတ်တယ်၊ ဗဟိုသုတေသနရှိတဲ့ တူတူနဲ့ လူတွေစေးနေရာမှာ
သူကဝင်ရောက်ပြီး ဝေဝေဖြစ်အောင် အင်မတန်ပြောတတ်တယ်၊
သူပြောပုံက ဟေ့-ကြည့်ကြကွဲဆိုပြီး ပြုပြင်မှာ အကြောင်းကလေးတွေ
ရေးပြုတယ်၊ ဟောဒီ အကြောင်းရည်ကြီးက ဆင်းကြီးကွာ၊ ဒီအကြောင်း
လတ်ကတော့ လူဘွား၊ ဒီအကြောင်းတို့ဘို့ကလေးတော့ ကဗျားနှင့်ကော်ကွဲလို့
ပြောတယ်၊ ကမျှော်နှင့်ကောင်ဆိုတာ ဒီအောက်အရပ်မှာ ရှိပဲ မရပါဘူး၊

သတ္တုမာကြိုး

အထက်အရပ်မှာ ရှိပါတယ်၊ သူတို့က မြက်ထဲမှာ ကပ်ပြီးနေတယ်၊ အပ်ဖျားလောက်ပဲရှိပါတယ်၊ အင်မတန် သေးငယ်တဲ့ အကောင်ကလေးပါပဲ၊ မျက်စိကောင်းတဲ့ လူမှ ဒီအကောင်ကို မြင်နိုင်ပါတယ်၊ လူ့အသားထဲ ဒီအကောင် ဝင်တွယ်နေရင် မြက်မြက် မြက်မြက်နဲ့ အင်မတန်နာပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအကာကြိုးက ကြော်ကွဲ ဆင်ကြိုးသောရင် ကမျှော်နှင့်ကောင်ကလေး ဖြစ်နိုင်ပါမလား၊ ကမျှော်နှင့် ကောင်ကလေးက သောရင်ကော ဆင်ကောင်ကြိုး ဖြစ်နိုင်ပါမလားလို့ မေးသတဲ့၊ သူဆိုလိုတာကတော့ ဆင်ကောင်ကြိုး၏ အသက်လိပ်ပြာက ကြိုးနေလို့၊ ကမျှော်နှင့်ကောင်ရဲ့ ကိုယ်ကလေးထဲမှာ ဆုံးပါမလား၊ ကမျှော်နှင့်ကောင်ရဲ့ အသက် လိပ်ပြာကသေးငယ်နေလို့၊ ဆင်ကောင်ကြိုး ကိုယ်ထဲမှာ ဝင်ဖြစ်ရင်ပုံနှံပါမလားလို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒီမေးခွန်းတွေဟာ သုတမရှိတဲ့ သူများကို ထင်ယောင်ထင်မှား ဝိစိကိုဗာ ဖြစ်စေတတ်ပါတယ်၊ ယခုနေအခါမှာ ရုပ်ဝါဒကို သဘောကျပြီးတော့ တမလွှန်ဘဝ မရှိဘူးလို့၊ ယူတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ဘုရားဟောတရားလိုလို၊ ဘာလိုလိုနဲ့ လူတွေ ယောင်ပါးပါးဖြစ်ကုန်အောင် ကျမ်းမာတွေရေးထုတ်ပြီး ဒီလိုအပြော မျိုးတွေကို ပြောနေတယ်လို့၊ ကြားရတယ်၊ သူပြောပုံက သက်ရှိသွေးပါ တွေထဲမှာ လူဟာအမြင့်ဆုံး၊ အရင့်ဆုံး အဆင့်အတန်း ရောက်နေတဲ့အတွက် လူသောရင် တစ်ဖန်ဖြစ်တောင်မှ လူသာဖြစ်နိုင်တယ်၊ လူထက်ညွှေတဲ့ ဘဝမျိုး၊ မဖြစ်နိုင်တော့ဘူးတဲ့၊ သူပြုတဲ့ အကြောင်းယဉ်ကြိုး ကတော့ မန်ကျည်းစွဲက မန်ကျည်းပင်သာ ပေါက်နိုင်တယ်၊ တမာပင် မပေါက်နိုင်ဘူး၊ မြေပါတ်က ပြောင်းလဲလာခဲ့တဲ့ ရွှေခါတ်ဟာ တဖန်ပြန်ပြီး မြေခါတ်မဖြစ်နိုင်တော့ဘူး၊ အဲဒါများလိုပါပဲတဲ့၊ ဒီလို အပြောမျိုးတွေကတော့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေကို ရုပ်ဝါဒဘက် ညွှတ်သွားအောင်လို့၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ တရားစ် တရားမှန်တွေလဲ ရုပ်ပျက်၊ ဆင်းပျက်နဲ့ ပျက်ကုန်အောင်လို့。

ပြောဆိုချက်တွေပါပဲ၊ ဒီလိုပြောတဲ့သူကိုတော့ မာရပက္ခိက-မာရိနတ်၏ ဘက်တော်သားတွေလို့သာ မှတ်ကြပေတော့။

မြတ်စွာဘုရား ဟောတော်မူတဲ့အတိုင်း တရားအစ်အမှန်ကတော့ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တုပါရယ်လို့၊ အကောင်အထည်ဆိုတာ မရှိပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အကြီး-အငယ် ပုံသဏ္ဌာန်လဲမရှိပါဘူး၊ ရုပ်နာစ် အစဉ်မျှသာ ရှိပါတယ်၊ အဲဒီ ရုပ်နာစ် နှစ်ပါးထဲမှာလဲ နာမ်အစဉ်က ပြုဌာန်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ပဋိစ္စသမဗ္ဗိုဇ် ဒေသနာတော်မှာ မသိမှု အစီစွာ-ကြောင့်ပြုလုပ်မှု သ၏ရဖြစ်တယ်၊ သ၏ရစကြောင့် ဘဝသစ် စိတ်ဝိဉာဏ်ဖြစ်တယ်၊ စသည်ဖြင့် ဟောထားပါတယ်၊ ဒီတော့ ဘဝသစ်ဖြစ်ရာမှာ ဘဝဟောင်းက ရှုပ်တွေရော၊ အဲဒီရုပ်တွေရဲ့ အစွမ်းသတ္တုရော ဘာမျှ လိုက်ပါမလာဘူး၊ စိတ် နာမ်ရဲ့ အရှင်အဝါမျှသာ လိုက်ပါလာပါတယ်၊ စိတ်ဆိုတာကလဲ ငယ်တယ်၊ ကြီးတယ်လို့၊ ထူးခြားခြင်းမရှိပါဘူး၊ ဒါကြောင့် ဆင်ကြီးရဲ့ စိတ်နဲ့ ကမျှော်နီကောင်ကလေးရဲ့ စိတ်ဟာ အတူတူပါပဲ၊ ဘယ်ဟာကမှ ပိုပြီးတော့ ကြီးလဲမကြီးဘူး၊ ငယ်လဲမငယ်ဘူး၊ ပြီးတော့ သာမဏ်ပုထုဇ်ရဲ့ စိတ်နဲ့ စွား၊ ခွေး အစရှိတဲ့ တိရဓာန်တို့ရဲ့ စိတ်ဟာလဲ မထူးခြားလုပါဘူး၊ ရင်နေလို့၊ ပြန်မလျော့နိုင်တဲ့ စိတ်ရယ်လို့၊ မရှိပါဘူး၊ ဒါကြောင့် တချို့လူတွေဟာ မူလက စိတ်နေစီတယ်ထားကောင်းတဲ့ လူကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်ပါလျက်နဲ့၊ အကြောင်း တစ်ချိုးမျိုးကြောင့် စိတ်ဖောက်ပြန် ရူးသွေ် သွားကြတာတွေလဲ ရှိနေပါတယ်၊ ပြီးတော့ ခွေးရူးကိုက်လို့၊ ခွေးရူးပြန် သွားတဲ့ လူတွေမှာ ခွေးစိတ်ပေါ်ကိုနေတာကိုလဲ ထင်ရှားတွေရပါတယ်၊ ဒါကြောင့် လူသေပြီးနောက် လူထက်ညံ့တဲ့ဘဝ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ အသင့် ယုဇ္ဇာလဲ မရှိပါဘူး၊ ဗုဒ္ဓဘာသာတရားတော်နဲ့လဲ ဆန့်ကျင်ပါတယ်။

မိတ်နဲ့ရှုပ်ကွာခြားပဲ

အမှန်ကတော့ မိတ်ဆိတာဟာ သဒ္ဓါ၊ သတိ၊ အစရှိသော တရားကောင်းတွေနဲ့ ပွားများထံပေးလျှင် တိုးတက်ရင့်သန်လာပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သေခါနီးမှ သဒ္ဓါ၊ သတိ အစရှိသော တရားကောင်းတွေနဲ့ အထုံးရလာလျှင် သေသည်၏ အခြားမဲ့မှာ စင်ကြပ်ဖြင့်မြတ်တဲ့ မိတ်ဝိညာဉ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်လာပါတယ်၊ အဲဒီလို မိတ်က ဘယ်မှာ ဖြစ်သလဲဆိုရင် လူ့ဘဝ၊ နတ်ဘဝ၊ မြို့ဟာဝ ဆိုတဲ့ သူဂတ်ဘဝတွေမှာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ပြီးတော့ ဒီမိတ်ကို လောဘ၊ ဒေါသ၊ အစရှိသော တရားဆိုး တွေနဲ့ ပူးတွေထားရင် ဆိုးညွှန်တဲ့မိတ်တွေ ဖြစ်လာပြီးတော့ အဆင့်အတန်းလျှော့ကျသွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သေခါနီးမှာ လောဘ၊ ဒေါသ အစရှိသော တရားဆိုးတွေနဲ့ ညွှန်နွှဲးလာခဲ့လျှင် သေသည်၏ အခြားမဲ့မှာ ယူတ်ညွှတ်တဲ့ မိတ်ဝိညာဉ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်သွားပါတယ်၊ အဲဒီလိုမိတ်က ဘယ်မှာဖြစ်သလဲဆိုရင် ငရဲ၊ တိဇ္ဈာန်၊ ပြီတ္ထာ၊ အသူရကာယ် ၏၏တဲ့ အပါယ်ဘဝတွေမှာ ဖြစ်ပါတယ်၊ ဒီနေရာမှာ မိတ်က ငရဲဘုံ၊ နတ်ဘုံ စသည် အဝေးကြီးကို ဘယ်လိုလုပ်ပြီးသွား ရောက်နိုင် သလဲလို့၊ စုံးစားစရာ ရှိပါတယ်၊ မိတ်ဆိတာက အထည်ဖြစ်ရှိတာ မဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် မိတ်မှာ နီးတာ ဝေးတာရယ်လို့ ဘာမျှ မထူးခြား ပါဘူး၊ ယခုလက်တွေ၊ စုံးစားကြည့်ပါ၊ ပထမ ကိုယ့်ကော်ကို ဆင်ခြင်ကြည့်ပါ၊ ပြီးပြီနော်၊ ကဲ့-ခုတိယ ဇွဲတိဂုံးစေတိတော်ကြီးကို အာရုံပြုကြည့်ပါ၊ ဘယ်ဟာက ပိုကြာသလဲ၊ ဘယ်ဟာကမှ ပိုပြီးမကြာ ပါဘူး၊ အတူတူပါပဲ၊ ဒါ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် မိတ်မှာ အထည်ဖြစ်မရှိလို့၊ အဆီးအတားမရှိဘူး၊ အလိုရှိရာကို အာရုံပြုလိုက်ရှိနဲ့ ရောက်သွားနိုင်တယ်၊ ဒါကြောင့်ပါပဲ၊

သတ္တုမအကြိုး

ရုပ်ကိုယ်ကြီးအနေနဲ့ဆိုရင်တော့ ဒီသန်လျှင်ဖြဲ့ကနေပြီး သဘော်ဆိုင် ရောက်အောင် ကားဗားပြီး သွားရလိမ့်မယ်၊ သဘော်နဲ့လဲ တစ်တန် သွားရလိမ့်မယ်၊ ခြွေတိဂုံဘုရားခြေရင်း ရောက်တော့လဲ ကုန်းတော်ပေါ် ရောက်အောင် တက်နေရတာ တော်တော်ကြားမယ်၊ အဲဒီက ပြန်လာတော့လဲ အသွားကလိုပဲ အဆင့်ဆင့်နဲ့ အချိန်တော်တော် ကြာကြာ ပြန်လာရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီစိတ်နဲ့ရှုပ် ကွားမြှားပုံပါပဲ။

ခုနက စိတ်နဲ့ ခွဲ့တိဂုံသွားလိုက်တာ ဘာမှုမကြားဘူး၊ တစ်ထောင်နဲ့ ပြန်ရောက်လာတယ်၊ ခရီးစရိတ်လဲမကုန်ဘူး၊ ဒါတွင်မကသေးဘူး၊ မိမိဝါယားကိုလဲ စိတ်နဲ့သွားလိုက်ရင် ဘာမှုမကြားဘူး၊ ပါတ်စို့လက်မှတ်တို့၊ ဒီဖောင်းလက်မှတ်တို့၊ ဘာလက်မှတ်မှလဲ မရှုရဘူး၊ ဘယ်သွာကမှလဲ မတားမြစ်နိုင်ဘူး၊ သွားချင်သွားလိုက် ပြန်ချင်ပြန်လိုက်နဲ့ စိတ်က အလိုရှိတိုင်း လုပ်နိုင်ပါတယ်၊ ငရဲပြည့်၊ နတ်ပြည့်တွေကို သွားချင်ရင် သွားနိုင်တာပဲ၊ ဘာမှ အခါးအတားကိုမရှုဘူး၊ နောင့်နေးခြင်းလဲ မရှုဘူး၊ လွယ်လွယ်ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် သွားတွေ့မှ သေခါနီးက စွဲလေးနဲ့တဲ့အတိုင်း ဘဝကောင်းဘဝဆိုးတွေမှာ ဖြစ်ကြရ ပါတယ်၊ သေခါနီးက စင်ကြယ်တဲ့ ကုသိလ်စိတ်နဲ့၊ စွဲလမ်းပြီး သေလာခဲ့ရင် လူဘဝ၊ နတ်ဘဝဆိုတဲ့ ဘဝဟောင်းတွေမှာ စင်ကြယ်တဲ့ ပဋိသန္ဓ်စိတ် ဝိညာဉ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်သွားပါတယ်၊ အဲဒီကို လူဖြစ်တယ်၊ နတ်ဖြစ်တယ်လို့ ၏ရပါတယ်၊ သေခါနီးက ည်စွမ်းတဲ့ အကုသိလ်စိတ်နဲ့ စွဲလမ်းပြီး သေလာခဲ့ရင် အပါယ်ဘဝတွေမှာ ည်စွမ်းတဲ့ ပဋိသန္ဓ်စိတ် ဝိညာဉ်ကလေး ဖြစ်ပေါ်သွားပါတယ်၊ အဲဒီကို ငရဲကျသွားတယ်၊ တိရွှေ့နှင့်ဖြစ်သွားတယ်၊ နွားဖြစ်သွားတယ်၊ ခွေးဖြစ်သွားတယ်၊ စသည်ဖြင့် ၏ရပါတယ်၊ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အရှင်တိသု ရဟန်းတော်ကတော့

သေခါနီးမှာ သက်နိုင်းကို နှစ်သက်တဲ့ လောဘ-ကာမဇ္ဈိန္ဒာနဲ့ စွဲလမ်းပြီး သေခဲ့တယ်။ သေဆိတာကလဲ နောက်ဆုံးစိတ်ကလေး ချုပ်ပျောက် သွားတာကို ခေါ်တာပါပဲ၊ အဲဒီလို ညျှစ်နွမ်းတဲ့ အကုသိုလ်စိတ်နဲ့ စွဲလမ်းပြီး သေခဲ့တဲ့အတွက် အဲဒီနောက်ဆုံး စိတ်ကလေးလဲ ပျောက်သွားရော၊ သနီးဘဝ ရုပ်ခန္ဓာထဲမှာ ညျှစ်နွမ်းတဲ့ ပဋိသန္ဓ်စိတ်ဝိညာဉ်ကလေးလဲ ဖြစ်ပေါ်သွားရော၊ အဲဒီလို ဖြစ်ပေါ်သွားတာကိုပဲ ရဟန်းက သနီးဖြစ်သွား တယ်လို့၊ ပြောရတာပဲ၊ တကယ်စင်စစ်ကတော့ ရဟန်းဘဝက ရုပ်တွေ ဘာမှ မလိုက်ပါလာပါဘူး၊ သေခါနီးက စွဲလမ်းခဲ့တဲ့ ညျှစ်နွမ်းတဲ့ ကာမဇ္ဈိန္ဒာ စိတ်ရဲ့ အရှိန်အပါဇလာက်သာ လိုက်ပါလာပါတယ်။

ကာမဇ္ဈိန္ဒာပယ်ဖို့ရာ ဘုရားပေးသောနည်း

ဒီလိုရဟန်းဘဝက သနီးဖြစ်ရတာ ဘာကြောင့်လဲဆိတာကို စစ်ဆေးကြည့်ကြေးစို့၊ သီလ မစ်ကြယ်လို့လား၊ မဟုတ်ပါဘူး၊ သီလက စင်ကြယ်ပါတယ်၊ ဒါဖြင့် ဘာကြောင့်လဲလို့ဆိုရင် ကာမဇ္ဈိန္ဒာကို ရှုမှတ် ပြီးပယ်တဲ့ အရှိယာဝါသ-အရှိယာတို့၏ နေအိမ်မှာ မနေဘဲနဲ့၊ သက်နိုင်းကို တပ်မက်နှစ်သက်နေတဲ့ ကာမဇ္ဈိန္ဒာဆုံးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်နေအိမ်မှာ နေနေလို့ပါပဲ၊ ဒါကာမဇ္ဈိန္ဒာကိုယ်ဖို့ရာ ရဟန်တော်များမှာ မြတ်စွာဘုရားက ပေးထားတဲ့ နည်းတွေ ရှိပါတယ်၊ အောက်ထဲဆုံးအားဖြင့် ပစ္စဝေကွယာ ခေါ်တဲ့ စင်ခြင်နည်းနဲ့၊ စင်ခြင်ဖို့၊ မြတ်စွာဘုရားက “ပဋိသန္ဓ် ယောန်သော စိဝင် ပဋိသေဝတီ” သသည်ဖြင့် ညွှန်ကြားထားခဲ့ပါတယ်၊ ယောန်သော-သင့်သော အကြောင်းအားဖြင့်၊ ဝါ-နည်းမှန်၊ လမ်းမှန်အားဖြင့်၊ ပဋိသန္ဓ်-ပဋိသန္ဓ်ယဲ-ပညာဖြင့် စင်ခြင်၍၊ စိဝင်-သက်နိုင်းကို၊ ပဋိသေဝတီ-နှိပ်သုံး

သွေ့မအကြိုင်

ဆောင်၏၊ နည်းလမ်းမှန်တိုင်း ဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင် ပါတဲ့၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုရင်၊ သီတသု-အအေးကို၊ ပဋိဟာတာယ-ပယ်ဖျောက်ခြင်း၊ ကာ ကွယ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ဥဏ္ဍသု-အပူကို၊ ပဋိဟာတာယ-ပယ်ဖျောက်ခြင်း ကာကွယ်ခြင်းအကျိုးငှာ၊ ပဋိသေဝတီ-မို့ဝသုံးဆောင်၏ စသည်ဖြင့် မွန်ကြားထားပါတယ်။

လူများမှာ အဝတ်အထည်ဝှက်ဆင်ကြတာကတော့ လုပတင့်တယ် ဖို့ရာလဲ ရည်ရွယ်ကြပါတယ်၊ ရဟန်းများမှာတော့ လုပတင့်တယ်အောင် ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်မပါပါဘူး၊ အမှန်ကတော့ ရှင်ကိုယ်ကြီးက အအေး၊ အပူစသာ သေးရှိတွေနဲ့တွေ့ရင် မခဲ့နိုင်ဘူး၊ ဒါကြောင့် အဲဒီအအေး၊ အပူတွေကို ကာကွယ်နိုင်ဖို့၊ ခြင်း၊ မှက် စသည်မနိုင်စက်နိုင်အောင် ကာကွယ်ဖို့၊ အမြင်မတော်တဲ့ ကိုယ်အဂါတွေကို ဖုန္တယ်ထားဖို့၊ စသည်ဖြင့် ဒီလိုအကျိုးများအတွက်သာ ရည်ရွယ်ပြီး ဝတ်ရသုံးဆောင်ရပါတယ်၊ ဒီတော့ အဝတ်သက်နိုးဟာ လှဖို့၊ ကောင်းဖို့၊ မလိုပါဘူး၊ လုံခြုံဖို့ရာ လောက်ပဲ လိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် သက်နိုးကို ဝတ်ရုံး သုံးဆောင်ရတားဘာ အနှာကို ယင်မအုံအောင် ဖုံးဖိုးထားရသလို၊ ရွှေစရာ အညှစ်အကြေးကို ဖုံးဖိုးထားရသလို ရှင်ကိုယ်ချည်း လုံခြုံအောင် မလွှေသာလို့ ဝတ်ရုံသုံး ဆောင်ရတယ်လို့-ဒီလိုဆင်ခြင်ပြီး သုံးဆောင်ရပါတယ်၊ ဒီတော့ မလှလို့၊ မကောင်းလို့လဲ စိတ်ပျက်စရာ မရှိဘူး။ ဒါကြောင့် သက်နိုးနဲ့ဝပ်ပြီး နှစ်သက်သာယာမှု ကာမစွဲနွောက် လုံးဝလဲ ကင်းသွားနိုင်ပါတယ်၊ လုံးဝ မကင်းတောင် လျော့ပါးသွားနိုင်ပါတယ်။

ဒီပြင် အသုသာသဘော၊ သခါရသဘောနဲ့ ဆင်ခြင်ပုံတွေလဲ ရှိပါသေးတယ်၊ နှစ်သက်သာယာမှု ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ အလွယ်ဆုံး အကောင်းဆုံးကတော့ အဲဒီနှစ်သက်သာယာမှုကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်တာဟာ သတ္တ္ထမအကြိုး

အလွယ်ဆုံး၊ အကောင်းဆုံးပါပဲ၊ မပျောက်မချင်း ရှုမှတ်နေရင် နောက်ဆုံး ကျတော့ အဲဒီနှစ်သက်သာယာမူဟာ လုံးဝပျောက်သွားပါလိမ့်မယ်၊ လုံးဝပျောက်စေကာမူ ရှုမှတ်နေရင်ကို ရှုတိုင်းရှုတိုင်း အရိယာဝါသနေအိမ်ထဲ ကိုတော့ ရောက်နေပါတယ်၊ ဘေးရန်အန္တရာယ် လုံခြုံနေပါတယ်၊ ဒါ ကြောင့် ခုနကပြောခဲ့တဲ့ အရှင်တိသုရဟန်းဟာ ဒီလိုက္ခ မှတ်ရင်းသာ ပုံတော်မူသွားမယ်ဆုံးရင် သန်းမဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ နတ်ရွာသုဂတ်တိကိုသာ ရောက် ဖို့ရှုပါတယ်၊ သို့ပေမယ့် အဲဒီရဟန်းက နှစ်သက်သာယာမူကိုရှုမှတ်ပြီး မပယ်ဘူး၊ လက်ခံထားတယ်၊ လက်ခံထားတော့ ပုထိဇ္ဇာနေအိမ်စရာက် နေတာပဲ့၊ အပါယ်သေး မလုံခြုံတဲ့နေရာ ရောက်နေတာပဲ့၊ ဒါကြောင့် သူ့ခများ ရဟန်းသာဝက မျက်စီ ကလေးမိတ်ပြီး စုတိစိတ်ကလေးကျသွား သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နေက် သူ့သက်နှစ်ထဲမှာပဲ ဥပပါတ်သန်းကြီး ဖြစ်ရရှာ တယ်၊ အများကြီး နှစ်နာသွားရှုတာပဲ၊ ဒီနေရာမှာ ဒကာ-ဒကာမတွေက ဖိမိတို့၏ ကိုယ်ရေးအတွက် အထူးသတ်ပြုဖို့ ဆင်ခြင်ဖို့ကောင်းပါတယ်၊ ရဟန်းမှာ စွဲလမ်းတာကသာမူ များများ ရှိတာမဟုတ်ဘူး၊ သက်နှစ်းကလေး တစ်ထည်ပဲရှိတယ်၊ ဒါကလေး တစ်ထည်ကို စွဲလမ်းရုံးတောင်မှ သန်းဖြစ်သွားသေးတယ်ဆိုတော့ မိမိတို့မှာ စွဲလမ်းအရာတွေက ဘယ်လောက် များနေသလဲ၊ အဲဒီတွေကို သေပါက်သေဝကျတော့ မစွဲလမ်းဘဲ သေနိုင်အောင် အားကိုးစရာများရှိပြီလား၊ မရှိသေးဘူးလားဆိုတာ ဆင်ခြင်ကြည့်ရမယ်၊ အားကိုးစရာရှိနေရင်တော့ လက်ခမောင်းသာ စတ်ကြပေတော့၊ အားကိုးစရာ မရှိသေးရင်းတော့ ယခု မြတ်စွာဘုရားပေးထားတဲ့ အရိယာ နေအိမ်ကြီးနဲ့၊ လုံလုံခြုံခြုံနေနိုင်အောင် အရိယာဝါသနေအိမ် ကိုစောကာ ကတည်းက ကြိုတ်ပြီးဆောက်ကြပေတော့။

အရိယာဝါသ အောင်ဆောက်ရွှေမှာ သဒ္ဓါဓိတဲ့
စရိတ်ရှုရှုမယ်

လောကမှာ အောင်ဆောက်တယ်ဆိုရင် စရိတ်ကြီးငွေကလဲ
ရှိဖို.လိပါတယ်၊ ဒါလိပါပဲ အရိယာဝါသနေအောင်ကို ဆောက်ရာမှာလဲ
စရိတ်စကာလိပါတယ်၊ အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် စောဟောပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့
အတိုင်း သဒ္ဓါတရားရှိဖို. လိပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒီအရိယာဝါသတရားကို
ပွားများရင် အပါယ်ဘေးစသည်မှ လွှတ်ပြောက်တယ်ဆိုတာကို
ယုံကြည်ရမယ်၊ မယုံကြည်ရင်တော့ ဒီအရိယာဝါသအောင်ကို မဆောက်နိုင်
ပော်း၊ တရှုံးကတော့ ကိုယ်တိုင်တွေပြီးမှ ယုံကြည်နိုင်မယ်၊ မတွေ့ခင်
တော့ မယုံကြည်နိုင်သေးဘူးလို့ ဒီလိုဆင်ခြေ ပေးကြပါနိတယ်၊ မတွေ့
ခင်က အသင့်ယုံထိန့်. ချင့်ချိန်ပြီး ယုံကြည်ရတာလဲ ရှိပါတယ်၊
မရောက်ဘူးသေးတဲ့အရပ်ကို ရထားနဲ့ဖြစ်ဖြစ်၊ သဘော့၊ လေယာဉ်ပျံ
တို့နဲ့ဖြစ်ဖြစ် သွားတဲ့အခါမှာ အဲဒီရထား၊ သဘော့၊ လေယာဉ်ပျံ ဒီလိုက်
သွားရင် မိမိအလိုဂျိရာအရပ်ကို ရောက်မယ်ဆိုတာ သူပြောလူပြောနဲ့
မှန်းဆရှင်ချိန်ပြီး ယုံကြည်ရပါတယ်၊ အဲဒီလို ယုံကြည်ပြီး အဲဒီရထား၊
သဘော့၊ လေယာဉ်ကို ဒီနှစ်ဦးလိုက်ပါသွားမှ မိမိအလိုဂျိရာ အရပ်ကို
ရောက်ပါတယ်၊ အကယ်၍ မိမိက ကိုယ်တိုင်မိုးဘူး၊ မရောက်ဘူးတဲ့
အတွက် မယုံလို့မဖိုးဘဲ နေရင်တော့ အဲဒီ မိမိအလိုဂျိရာအရပ်ကို
မရောက်နိုင်ပါဘူး၊ ဒီလိုပါပဲ ဒီအရိယာဝါသတရားကလဲ စောဟော
ကတည်းက အသေချာနဲ့ အသင့်ယုံထိန့်. ချင့်ချိန်ပြီး ယုံကြည်သောအားဖြင့်
အားထုတ်ရပါတယ်၊ ဒီလို အားထုတ်ပါမှ အရိယာဝါသ နေအောင်မှာလဲ
နေရပါတယ်၊ နိုဗ္ဗာန်ကိုလဲ သိမြင်ရပါတယ်၊ အပါယ်ဘေး စသည်မှာလဲ
သွားမအကြိမ်

လွတ်ပြောက်ရပါတယ်၊ မယုံလိုအားမထုတ်ဘဲ နေရင်တော့ အရိယာဝါသ နေအိမ်များလဲ မနေရဘူး၊ နိဗ္ဗာန်ကိုလဲ မတွေ့ခိုင်ဘူး၊ မလုံခြုံတဲ့ ပုထုဇွန်အိမ်များပဲ့ဗျား နေနေတဲ့အတွက် အပါယ်ဘား စသည်နဲ့လည်း မပြတ်တွေ့ပြီး ဒုက္ခတွေ့ရောက်သွားပါလိမ့်မယ်။

နောက်ပြီးတော့ ရုန်က ဥပမာထဲမှာ ခရီးသွားတဲ့ သူဟာ ရထားလမ်းဆုံး၊ သဘော့လမ်းဆုံး၊ လေယာဉ်လမ်းဆုံး ဌာနရောက်တဲ့အခါ ကျေတော့ ကိုယ်ရောက်ချင်တဲ့အရပ် ဟုတ်မဟုတ်ကို စစ်ဆေးဆင်ခြင် ကြည့်ရပါတယ်၊ ဒီလိုဆင်ခြင်ကြည့်တဲ့အခါမှာ ကိုယ်ရောက်ချင်တဲ့အရပ် ဟုတ်မှန်နေရင် ဖိမိစီးနှင့်လာခဲ့တဲ့ ယာဉ်ရထား ခရီးစဉ်ဟာ လမ်းမှန်ဘဲ၊ မူလက ညွှန်ကြားလိုက်တဲ့ စကားတွေလ အမှန်ပဲလို့ စကာ့ဆုံးဖြတ် ယုံကြည်ရတာမျိုးပါပဲ၊ ဒီ-အရိယာဝါသတရားကလဲ ဒီနည်းအတိုင်းပါပဲ၊ တကယ်တမ်း အားထုတ်လိုက်တဲ့အခါ ယခု ဘုန်းကြီးပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သမဂ္ဂြားအထူးတွေ ဖြစ်ပေါ်လာတာကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ကြပါလိမ့်မယ်၊ အဲဒီတော့မှ မိမိတို့ အလိုရှိနေတဲ့ တရားစစ်တရားမှန်ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလားဆိုတာ စစ်ဆေးကြည့်ကြပါ၊ အဲဒီလို စစ်ဆေးကြည့်တဲ့ အခါမှာ ဟုတ်မှန်ကြောင်းမျက်မှုက်မှုံးကိုတွေ့ရပြီးတော့ အဝေါးပဲသာဒ် ဆိုတဲ့ မတုန်မလှုပ် သက်ဝင်ယုံကြည့်တဲ့ သခြားတရားနဲ့ နိုင်ခိုင်မြဲမြေကြီး ယုံကြည် သွားကြပါလိမ့်မယ်။

မြတ်စွာဘုရား၏ တရားတော်က အစစ်အဆေးခံနိုင်တဲ့ ပေါ်ပသိုက တရားတော်ပါ၊ လာကြည့်စမ်းပါလို့ တိုက်တွေ့န်းတိုက်တဲ့ တရားတော်ပါတဲ့၊ လောကမှာ မကောင်းတဲ့အရသာကို စားဖို့မတိုက်တွေ့န်းပါဘူး၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် တစ်ဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်က စားကြည့်လို့၊ အရသာမကောင်းမှန်းသိရတော့ တိုက်တွေ့န်းတဲ့သူကို အပြစ်တစ်တတ်တယ်။

အရသာကောင်းကလေးများကို ကျွေးတည်ရင်တော့ စားရတဲ့သူက အင်မတန် ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ဒါလိပါပဲ မြတ်စွာဘုရားတရားတော်က ကောင်းလွန်းလို့ တိုက်တွန်းတဲ့အတိုင်း အားထုတ်ကြည့်တဲ့သူက တရားအရသာကောင်းတွေကို တွေ့ရတဲ့အတွက် တိုက်တွန်းတဲ့သူကို ကျေးဇူးတင်လို့ မဆုံးနှိုင်အောင် ရှိတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဖော်ပသီကာ-လာကြည့်စိုးပါလို့ တိုက်တွန်းတိုက် တဲ့ တရားတော်ပါတဲ့၊ အဲ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း စောစောကတည်းက ယုံကြည်ထားဖို့လိပါတယ်၊ အဲဒီ သဒ္ဓာတရားဟာ အရိယာဝါသနေအိမ်ကို စောက်ဖို့စရိတ်ကြုံငွေ တစ်မျိုးပါပဲ။

ဆန္ဒနှင့် ဝိရိယာလဲ လို့တယ်

ပြီးတော့ မကိမ့်လိနိဗ္ဗာန်၊ တရားထူး တရားမြတ်တွေကို ယခုဘဝ တွင်ပဲရအောင် အားထုတ်လိုတဲ့ စိတ်ဆန္ဒကလဲ ထက်ထက်သန်သန်ရှိဖို့ လိပါတယ်၊ ဒါလဲ စရိတ်စကာတစ်မျိုးပါပဲ၊ ပြီးတော့ မဆုတ်မန် ပြင်းပြင်း ထန်ထန် အားထုတ်တဲ့ လုံးလ ဝိရိယာလဲ လိပါတယ်၊ ခွဲကောင်းဖို့ပါပဲ၊ ဒါလဲ စရိတ်စကာနဲ့ ပြည့်စုံရင်တော့ အရိယာဝါသနေအိမ်ကို စောက်နိုင် ပါတယ်၊ ယုံကြည်တယ်၊ လို့လားတယ်၊ မပျော်းဘူးဆိုရင် ခွဲရ ကြောက်ပါးကပ်းလာသမျက်ကို ရှုမှတ်နိုင်ပါတယ်၊ သွားရင်လဲ မှတ်နိုင်တယ်၊ မှတ်တိုင်းမှတ်တိုင်း အရိယာဝါသနေအိမ်ကို စောက်လုပ်နေသည် မည်တာပဲ၊ အရိယာနေအိမ်ထဲ ဝင်ရောက်နေသည်မည်တာပဲ၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ ကာမဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း နှစ်သက်လိုချင်တဲ့ ကာမဆန္ဒဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီကို

သတ္တ္တာကြို့

နှစ်သက်တယ်၊ နှစ်သက်တယ် စသည်ဖြင့် မှတ်လိုက်ရင် အရိယာဝါသ နေအိမ်ကို ဆောက်လုပ်နေသည် မည်ဘပဲ၊ အဲဒီလို မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အပါယ်ဘေးကာလဲ လွတ်မြောက်၊ လွတ်မြောက်သွားတယ်၊ တယ်နေရာ ကျတာပဲ၊ ပိုက်ဆံတစ်ပြားမှ မကုန်ဘဲနဲ့ အရိယာနေအိမ်ကောင်းများလဲ နေရတယ်၊ အပါယ်ဘေးမှလဲ လွတ်တယ်၊ အင်မတန်ကို နေရာကျ ပါတယ်၊ ဒီလိုနဲ့ ရူရင်း ရူရင်းပဲ သတိဉာဏ်တွေ ရင့်သန်ပြည့်စုံလာတဲ့ အခါကျတော့ နိဗ္ဗာန်ကိုလဲ ဆိုက်ရောက်ပြီးတော့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အစ် ဖြစ်သွားပါတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ အရိယာဝါသနေအိမ်ကြီးကို ကိုယ်ပိုင်ရပြီးတော့ စိတ်ချ လက်ချ တင့်တင့်တယ်တယ် နေသွားရပါ လိမ့်မယ်။

ယခုလူတွေကို မေးကြည့်ပါ၊ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းနဲ့ နေချင်ကြသလား၊ အိမ်ကုပ် အိမ်စုတ်ကလေးနဲ့ နေချင်ကြသလား၊ အိမ်မရှိဘဲ ကွင်းပြင်ထဲမှာပဲ နေချင်ကြသလားလို့ မေးကြည့်ပါ၊ ကွင်းပြင်ထဲမှာပဲ နေချင်တယ်လို့တော့ ဘယ်သူကမှ ဖြေမယ်မထင်ပါဘူး၊ အိမ်ကုပ် အိမ်စုတ်ကလေးနဲ့ နေချင်တယ်လို့လဲ ဖြေကြမယ် မထင်ပါဘူး၊ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းနဲ့ နေချင်တယ်လို့ချည်း ဖြေကြမှာပါ၊ ဘာကြောင့် လဲဆိုရင် အိမ်ကြီး၊ အိမ်ကောင်းနဲ့ နေရတာက ဘေးရန်အန္တရာယ်လဲ ကင်းတယ်၊ တင့်တင့်တယ်တယ်လဲရှိတယ်၊ ဒါကြောင့်ပါပဲ၊ သံသရာ စခန်းမှာလဲ အဲဒီလိုပါပဲ၊ အိမ်ကြီးအိမ်ကောင်းနဲ့တူတဲ့ အရိယာနေအိမ်မှာ နေချင်သလား အိမ်မရှိဘဲ လွှှ်ပြင်နဲ့တူတဲ့ ဗာလုပုတိဖြော့ခဲ့ အခြေအနေမှာ နေချင်သလားလို့ မေးကြည့်ပါ၊ အဲဒါ ကိုယ့်ဟာကိုယ်ပဲ ဖြေကြပေတော့ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက ဖြေလို့ရှိရင် မှားချုပ်လဲ မှားနေမယ်၊ ဘာကြောင့်တုန်း ဆိုတော့ ဘုန်းကြီးက ဘုန်းကြီးသဘောနဲ့ဖြေရင် အရိယာနေအိမ်ကို သွေးမအကြိမ်

ရွှေးချယ်ရလိမယ်၊ တရာ့က ပုထုဇ္ဇနအီမိကို သဘောကျချင်လဲ ကျနေမယ် ပြောလို့မဖြစ်ဘူး၊ အမှန်မှာတော့ အရိယာနေအီမိက နေ့ရာ ကောင်းပါတယ်၊ အဆင့်အတန်းလဲမြင့်တယ်၊ ဘေးရန်အန္တရာယ်လဲ လုံခြုံတယ်၊ အဲဒီတော့ အပါယ်လေးပါး ဘေးအန္တရာယ်တွေက လုံခြုံ အောင် အရိယာနေအီမိကြီးနဲ့ ခန့်ခန့်ညာဆုံး တင့်တင့်တယ်တယ်ကြီး နေပြီးတော့ သွားနိုင်အောင်၊ အရိယာဝါသဆိုတဲ့ အရိယာနေအီမိ တရားတွေကို တည်ဆောက်ဖို့ရာ ကနေညွှန်ပြီးမှာ ဘုန်းကြီးက ဒီတရားကို ဟောပါတယ်၊ ယခု အရိယာနေအီမိဆောက်ဖို့ရာ ဘယ်နှစ်ရု ပြီးသွား ပြီလဲလို့ဆိုတော့ သတိအတောင့်အရောက်နဲ့ ပြည့်စုံရမယ်ဆိုတာ တစ်ရုပြီး သွားပါပြီ၊ မို့ရာလေးပါးရှိရမယ်ဆိုတာလဲ ပြီးသွားပါပြီ၊ အဂါငါးပါးကို ပယ်ရမယ်—ဆိုတာကတော့ အဂါငါးပါးထဲက တစ်ပါးပဲပြီးသေးတယ်၊ “နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးမြှုတင်၊ အလျင်ပယ်ဖျောက်လေ” ဆိုတာလေး တစ်ပုဒ်ပဲ ပြီးသေးတယ်၊ သူက လေးပုဒ်ကျန်သေးတယ်၊ နောက်ပြီးတော့ အဂါငြောက်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံရမယ် စသည်ဖြင့် ကျန်တာတွေက တော်တော်များ ပါသေးတယ်၊ အဲဒီကျန်တာတွေက ပိုပြီး အရေးကြီးပါတယ်၊ မနက်ဖြစ် ကျလဲ လေပြီးတော့ဆက်နာကြပေါ့၊ တရားဆိုတာ ပြီးဆုံးအောင်နှာဖို့ အရေးကြီးပါတယ်။

တရားမရခြင်း အဓကြောင်း(၂)ခဲ့

မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော် အခါကာလက ဘုရား၏ မျက်မွောက်မှာတောင်မှ အကြောင်းမညီညာတ်လို့ရှိရင် တရားဆိုတာ မရနိုင်ဘူး၊ အကြောင်းညီညာတ်မှ ရတယ်၊ ဒီနေရာမှာ တရားရခြင်း သွေ့မအကြောင်း

တရားမရခြင်း၊ အကြောင်းကနှစ်ခုရှိပါတယ်၊ ဘာတွေလဲဆိုလို့ရှိရင် ကိရိယပရိဟာနိ နဲ့ ပါပမီတ္ထတဲ့၊ ဒါ ကိရိယပရိဟာနိ နဲ့ ပါပမီတ္ထဆိုတဲ့ အကြောင်းနှစ်ခုဟာ တရားထူးကို မရနိုင်အောင် အန္တရာယ်ပြုတတ်တယ်။

ဓမသာဝတ္ထု

တရားမရခြင်းက မြတ်စွာဘုရားဟာ သံယာတော် ပရိတ်သတ် တွေနဲ့ သီတင်းသုံးပြီးနေတုန်း ကန္တရကဆိုတဲ့ ပရိပိုင်နဲ့ ပေသေ ဆိုတဲ့ လူဝတ်ကြောင် ဒကာတစ်ယောက် ရောက်လာကြတယ်၊ အဲဒီလို ရောက်လာတဲ့အခါ မြတ်စွာဘုရား၏ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိနေတဲ့ သံယာတော် တွေ ဖြစ်သက်သိမ်မွှေ့နေတာကို တွေ့မြင်နေရတာ ကန္တရက ဆိုတဲ့ ပရိပိုင်ဟာ သာသနပြင်ပက ရသေ့ဖြစ်ပေမယ့် သူ့မှာ သဒ္ဓတရားတွေ ဖြစ်တယ်၊ ဘယ်လိုဖြစ်သလဲဆိုတော့ ဒီလောက်များတဲ့ သံယာတော်တွေ ထဲမှာ တစ်ပါးမျှ လက်လူပ်ခြင်းမရှိဘူး၊ ခြေလူပ်ခြင်းမရှိဘူး၊ စကားပြောခြင်းမရှိဘူး၊ သိမ်မွှေ့ပါပေတယ်၊ ကြည်ညိုစရာကောင်းပါ ပေတယ်၊ ဒါဟာ အော်မုတန်ကောင်းတဲ့ ဉာဏ်အနဲ့ ဆုံးမထားလို့ ဖြစ်မှာလဲလို့၊ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သူ့စိတ်ထဲသောကျ ကြည်ညိုသွားတယ်၊ ဒါကြောင့် သူက မြတ်စွာဘုရားကို အဲဒီအကြောင်းကို ထုတ်ဖော်ပြီး လျောက်တယ်၊ ဒီလိုလျောက်တော့ မြတ်စွာဘုရားက “ကန္တရက ပရိပိုင်၊ သင်ပြောတာ မှန်ပါတယ်၊ ဒါဟာ တပည့်သားတွေကို ကောင်းသော ဉာဏ်အနဲ့ ဆုံးမထား ပါတယ်၊ ဒါ သံယာတွေထဲမှာ တရားက ရဟန္တတွေပဲတဲ့၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ အတိုင်း သတိတွေအမြတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ့လေ၊ တရားကလဲ အနာဂတ်ပေါ်တွေတဲ့၊ သတိတွေ လေးပုံ သုံးပုံ ပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ့၊

သတ္တုမအကြိုင်

တရီးကလဲ သကဒါဂါမိတွေတဲ့၊ သတိတွေ တစ်ဝက်လောက် ပြည့်စုံနေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ့၊ တရီးကလဲ သောတာပန်တွေတဲ့၊ သတိတွေ လေးပုံတစ်ပုံ
ပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ့၊ တရီးကလဲပဲ သတိပဋိနှင့်တရားတွေကို
ဗျားများအားထုတ်နေဆဲ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲလို့၊ မြတ်စွာဘုရားက ဒီလိမ့်ကြေား
တော်မူပါတယ်၊ သတိပဏ္ဍာန်တရားအားထုတ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာသတိက
ပြည့်စုံပြီလို့၊ မဆိုရသေးသော်လည်း ရှိတန်သလောက်တော့ ရှိနေပါတယ်၊
ဒါကြောင့် လက်ကျွေးချင်လို့ရှိရင် ကျွေးချင်တဲ့ စိတ်ကလေးကမြို့
ကျွေးချင်တယ်၊ ကျွေးချင်တယ်လို့၊ ရှုပြုးတော့ ကျွေးတဲ့အခါမှာလဲ
ကျွေးတယ်၊ ကျွေးတယ်လို့၊ ရှုပြုးတော့ ဖြည့်ဖြည်းချင်း ကျွေးသွားတယ်၊
မရှုဘဲနဲ့၊ ရှုတ်တရာက ကျွေးမီဆန်းမီတာရယ်လို့၊ မရှိဘူး၊ ဒါကြောင့်ဘူးက
လူမြန်သိပ်ရနေတယ်၊ စကားပြောချင်တဲ့ အခါမှာလဲ အကျိုးရှိ-မရှိ
ဆင်ခြင်ရသေးတယ်၊ အဲဒီလိမဟုတ်ရင်လ ပြောချင်တဲ့စိတ်ကလေးကို
ပြောချင်တယ်၊ ပြောချင်တယ်လို့၊ မှတ်နေရတယ်၊ ဒါကြောင့် ပြောစရာ
အကြောင်းက မလုံလောက်ရင် မပြောဖြစ်တော့ဘူး၊ မလွှာသာလို့၊ ပြောပြန်
ရင်လ ပြောတာကလေးကို မှတ်နေရတော့၊ စကားတွေဟာ အပိုအမိုတွေ
များများမပြောဖြစ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် လူမြန်ရနေပါတယ်။

စိတ်ပါတ်ပြုပြင်ခေါ်မှာ သတိပဏ္ဍာန်တရားဟာ အခေါ်ပါ

မြတ်စွာဘုရား၏ ပတ်ဝန်းကျင်မှာရှိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ
တရီးက ရဟန္တာ၊ တရီးက သတိပဏ္ဍာန်တရား ဗျားများနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ
ဖြစ်ကြတယ်၊ ကမ္မဏာန်းလက်လွှတ် ဖြစ်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ရယ်လို့၊ မရှိဘူး၊
ဒါကြောင့် သိပ်ပြီး သိမ်းမြှေ့နေတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို မြတ်စွာဘုရားက
သတ္တာမအကြို့

အမိန့်ရှိပါတယ်၊ ဒီလို အမိန့်ရှိတော့ ပေသာ ဆိုတဲ့ လူဝတ်ကြောင်း ဒကာက လျောက်တယ်၊ မြတ်စွာဘုရားတဲ့၊ မြတ်စွာဘုရားဟာ လူတွေကို ဖြောင့်မတ်အောင် ဓုံးမတာ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ တိရဲ့စွာနှင့်တွေဟာ မကောက်ကျော်ဘူး ဖြောင့်မတ်တယ်၊ တိရဲ့စွာနှင့်တွေဟာ သူတို့လုပ်နေ ကြတာကို လုပ်တာပဲ၊ ကျင်ကြီးစွန်းချင်လဲ စွန်းချလိုက်တာပဲ၊ ကျင်ငယ်စွန်း ချင်လဲ စွန်းချလိုက်တာပဲ ဘာတွေညာတွေ သူတို့မစဉ်းစာဘူး၊ ပြီးတော့ အရှင်သခင်တွေကို လိမ့်ညာပြီး ဝါဘယ်လိုလုပ်မယ်လို့ ဒီလိုကောက်ကျော် တဲ့အကြီးမရှိဘူး၊ သူတို့ မလုပ်ချင်ရင်၊ သူတို့မကြိုက်ရင် ကိုနိုးကားယား လုပ်တာပဲ၊ လူတွေကတော့ ဒီလို မဟုတ်ဘူးဘုရား၊ လူတွေက ကောက်ကျော်တယ်၊ ရှေ့မှာတစ်ပုံး၊ မူက်ကွယ်မှာတစ်ပုံးနဲ့၊ ရှေ့မှာတော့ဖြင့် အကျိုးကို လိုလားယောင်ယောင်၊ မေတ္တာရှိယောင်ယောင် လုပ်တတ်ကြ ပါတယ်၊ မျက်ကွယ်ကျေတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူး၊ အကျိုးမဲ့တွေ လုပ်တတ်ကြ ပါတယ်၊ လူတွေဟာ အင်မတန်ကောက်ကျော်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ကောက်ကျော်တဲ့ သဘောရှိနေတဲ့ လူတွေရဲ့ နိတ်ဓါတ်တွေကို ဖြောင့်မတ် အောင် အရှင်ဘုရား ပြုပြင်ထားတာ သိပ်ကောင်းတာပဲ ဘုရားလို့ ဓုံးပြီးတော့ တပည့်တော်လဲ လူဝတ်ကြောင်းပေမယ့်လို့ ဒီသတိပဋိနှင့် တရားကို ရုံဖွို့ရုံခါ ပွားများနေပါတယ်ဘုရားလို့၊ သူကချိုးကျျိုး လျောက်ထားပါတယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ သတိပဋိနှင့်တရားဟာ နိတ်ဓါတ် ပြုပြင်ရေးမှာ အလွန်ကောင်းတဲ့ တရားပဲ၊ လူတွေ ကောက်ကျော်နေတယ် ဆိုတာဟာ ကိုယ့်စိတ် ကောက်ကျော်နေတာကို မသိလို့ပါဘဲ၊ ကိုယ့်စိတ်ကို သိနေရင် ဘယ်မှာကောက်နိုင်တော့မလဲ၊ ကိုယ့်စိတ်ကလေးကောက်ရင် ကောက်မှန်းသိစို့၊ မကောက်ရင်လဲ မကောက်မှန်းသိစို့၊ ဒီတွေအုပ်သုနာ ဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်၊ ဒီတွေအုပ်သုနာ ကောင်းကောင်း

ပြည့်စုံနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဒီလို ကောက်ကျစ်တဲ့ သဘောတွေ ဘာမှ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ သူ့စိတ်တွေဟာ အားလုံး ဖြောင့်စင်းနေတယ်၊ အလွန် ကောင်းပါတယ်။

တရားရုထိက်ပေမယ့် တရားမရ

ပေသာက အဲဒီလို လျှောက်ထားတော့ မြတ်စွာဘုရားက ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုးကို ဝေဖန်ပြီး ဟောတော်မူတယ်၊ ဒါပေမယ်လို့。 ပုဂ္ဂိုလ်လေးမျိုး အကျယ်ဝေဖန်မယ်လို့。 ခေါင်းစဉ်ပြီးကာရှိသေး၊ အဲဒီ ပေသာက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ “အရှင်ဘုရား၊ တပည့်တော်မှာ ကိစ္စတွေက များတယ်ဘုရား၊ သွားမို့ရာ ခွင့်ပြုပါ၌”လို့。 မြတ်စွာဘုရားက သူ့ကို “ဟာ—ပေသာခဏာနေပြီး၊ ပါဟောတဲ့ တရားဆုံးအောင် နားဦး”လို့。 ပြောပေမယ့် သူနေနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး၊ အားနာလို့。 ဇော်ပြန်လဲပဲ စိတ်က မပါတာပါနဲ့。 နာနေတော့ သူ့မှာ ဘာမှအကျိုးရှိမှာ မဟုတ်တော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကလဲ သူ့ကိုမတားနိုင်ဘူး၊ သင့်သဘောအတိုင်းပဲ ဆိုပြီး ခွင့်ပြုလိုက်ရတယ်၊ ပေသာ ပြန်သွားတော့ မြတ်စွာဘုရားက “ချိစားတို့ ပေသာဟာ ပညာရှိပဲ၊ ပါဘုရား ယခုဟောမည့် အသနာကို ပြီးဆုံးအောင် နာယူလိုက်ရင် သူက သောတာပတ္တိမင်္ဂလာလိုက်ရမယ်၊ သောတာပန်ဖြစ်မယ်၊ အကျိုးများသွားမယ်”လို့。 မိန့်တော်မူတယ်၊ အဲဒါကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ အဋ္ဌကထာမှာ ဖွင့်ပြထားပုံကတော့ မြတ်စွာဘုရား၏ မျက်မောက်မှာ တောင်မှ တရားရထိက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပေမယ့် တရားမရဘဲ ဖြစ်နိုင်သေးသလား ဆိုတဲ့ အကြောင်းကို မေးခွန်းထုတ်ပြီးတော့ ဖြစ်နိုင်ပုံကို ဒီလိုဖွင့်ပြ

ထားပါတယ်၊ မင်္ဂလာလုပ်မရခြင်း၏ အကြောင်းဟာ ကိုရိုယ်-ပရီဟာနိရပ်၊ ပါပမီးတွေရယ်၊ ဒီလိုအစ်ခုရှိပါတယ်၊ ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပြုသင့်ပြုထိက်သမျက် ပြည့်စုအောင် မပြုတာကတစ်မျိုး၊ နာတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က ပြုသင့်ပြုထိက်သမျက် ပြည့်စုအောင် မပြုတာကတစ်မျိုး ဒီနှစ်မျိုးရှိပါတယ်၊ ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က မင်္ဂလာလုပ်နို့ရရှိလောက်အောင် တရားကို ပြည့်ပြည့် စုစု မဟောလို့ရှိရင် ဟောတဲ့ဆရာရဲ့ တာဝန်လိုနေတာတဲ့။

ဟုတ်တယ်၊ ဟောတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က မင်္ဂလာလုပ်နှင့် ရှိနိုင်လောက်အောင် တရားကို ပြည့်ပြည့်စုစု မဟောလို့ရင် တပည့်ကဘယ်နှယ် လုပ်ပြီး အားထုတ်တတ်မလဲ၊ တရားအားထုတ်ချင်ကြပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဟောမယ့် ဆရာမရှိဘူး၊ နည်းပေးလမ်းပြုမယ့် သူ မရှိဘူး၊ ဒါနဲ့ တရားလူတွေဟာ ဒုံးပြီး သေကုန်ရှာကြတယ်၊ တရားလဲ အားမထုတ် လိုက်ရဘူး၊ တရားရရှိခို့တာတော့ ဝေးရော၊ အဲဒါကြောင့် ဟောတဲ့ ဆရာကလိုနေလို့၊ တရားမရတာလဲ ရှိပါတယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ ဆရာ တာဝန် ချို့ယွင်းချက်ပဲ၊ ယခု ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ဆရာတာဝန် မချို့ယွင်းရအောင် အပြည့်အစုံဟောနေပါတယ်၊ တိုက်တွန်းနေပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့အတွက်ကတော့ ဆရာတာဝန်ဘက်က လိုစရာ မရှိပါဘူး၊ တရားတပည့်ဖြစ်တဲ့ တရားနာပုဂ္ဂိုလ်တွေက တရားကို ဆုံးအောင် မနာဘူး၊ နာပြန်ရင်လဲ ကျင့်ပါဆိုတော့ မကျင့်ပြန်ဘူး၊ ကျင့်ပြန်တော့လဲ နည်းနည်းလောက်ပဲ ကျင့်တယ်၊ ပြည့်စုအောင် မကျင့်ဘူး၊ အားမထုတ်ဘူး၊ အဲဒီလို ပြည့်စုအောင်မလုပ်တဲ့ မကျင့်တဲ့အတွက် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရသင့် ရတိက်တဲ့ တရားကို မရဘဲဖြစ်သွားတတ်ပါတယ်၊ ယခုပြောနေတဲ့ ပေသာဟာ မြတ်စွာဘုရား မျက်မောက်မှာပဲ သူက တရားကို ဆုံးအောင် မနာလို့၊ တရားဆုံးအောင်နာပြီး နှလုံးသွင်းလိုက်ရင် သောတာပန် သတ္တ္တမအကြိုး

ဖြစ်သွားနိုင်ပါလျက်နဲ့၊ အဲဒီ အကျိုးကိုမရဘဲ ဖြစ်သွားရှာပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးဟောတဲ့ တရားလဲ ဆုံးအောင်နာကြပေါ့၊ အဲဒါကလဲ အကြောင်း တူး၊ မရှိရင်ပေါ့လေ၊ ကျိန်းမာရေးတို့ ဒီပြိုင်ကိစ္စတို့၊ မလွှဲမကင်းသာတာ တွေက ရှိနေရင်တော့လဲ မတတ်နိုင်ဘူး၊ အကြောင်းညီညွတ်လို့ရှိရင်တော့ နက်ဖြစ်ခါလဲ လာပြီးတော့ ဆက်လက်ပြီး တရားနာကြပေါ့၊ ဘုန်းကြီးကလဲ ဒီသန်လျင်ဘက်ကို လာဖို့ရာ သိပ်ပြီးတော့မလွယ်ဘူး၊ ယခုတစ်ခါ ရောက်ရတာဟာ အကြောင်းညီညွတ်လွန်းလို့၊ ရောက်ရတာပဲ၊ ကျောက်တန်းနားက အောင်ဖော်၍ကျောင်းမှာ သိမ်သမုတ်ကိစ္စရှိတာနဲ့၊ အဲဒီ သိမ်သမုတ်ကိစ္စအတွက်ပဲ ဘုန်းကြီးကတာဝန်ခံခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီကိစ္စပြီးရင် ရန်ကုန်ကို နေချင်ပြန်ဖို့ပါပဲ၊ ပြီးတော့လဲ အဲဒီသိမ်သမုတ် ကိစ္စအတွက်ပဲတဲ့ အောင်ဖော်၍ဘုန်းကြီးက ရွှေ့ပိုကပ်ဆိုပြီးတော့ သူက သံယောဇ္ဈာကလေးနဲ့ပဲလို့၊ လိုက်ပြီးမူပဲဆိုပြီးတော့ လိုက်လာခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီလို သိမ်သမုတ်ကိစ္စကို တာဝန်ခံထားပြီးတဲ့နောက် ဒီသန်လျင်က ဒကာကြီး ဦးဘိုးလှက ရောက်လာတယ်၊ သန်လျင်ဘက်သွားရင် ဒီက ဒကာကြီး ဦးဘိုးလှတို့၊ ယောက်တွေက ရှိနေတော့ သူတို့ကိုမပြောဘဲနဲ့၊ တိတိတိတိတိကလေး သွားလို့တော့ မဖြစ်ဘူး၊ ကိုယ့်တာဝန် မကျေဘဲဖြစ် နေလိမ့်မယ်ဆိုပြီး ဒကာကြီး ဦးဘိုးလှကို ပြောခဲ့ပါတယ်၊ ဒီလိုပြောတော့ “ဒါဖြင့်သူရား အပြန်ကျတော့ သန်လျင်မှာ တရားဟောရင် မကောင်းဘူးလား”တဲ့၊ ဒီလို ဦးဘိုးလှက လျှောက်ပါတယ်၊ ဒီတော့ ဘုန်းကြီးကလဲ သွားရင်းဟန်လွှဲ ဆိုတာလိုပဲ ကောင်းပါခဲ့လို့၊ တရားဟောဖို့ရာ လက်ခံလိုက်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အဲဒီသိမ်သမုတ်သွားရင်း အကြောင်း ညီညွတ်လို့၊ ယခုတရားဖွဲ့ ဖြစ်လာပါတယ်၊ နောက်တစ်ခါလာပြီး ဟောဖို့ရာဆိုတာကတော့ ဘယ်တော့မှ အကြောင်းက ညီညွတ်မှန်း မသိသေးဘူး၊ ဒါကြောင့် နက်ဖြစ်ခါလဲ လာပြီးနာကြပေါ့။

မိတ်ခွဲ့မကောင်းကာ တရားမရု

တရားမရခြင်း၏ အခြားအကြောင်းတစ်ခုကတော့ ပါပမီတ္ထတဲ့၊
ပါပမီတ္ထဆိတ္ထကို သဒ္ဓါအနက်အတိုင်း မြန်မာပြန်လို့ရှိရင်တော့
တဖက်သားမှာ တော်တော်မခံချင်စရာ ကောင်းတယ်၊ ပါပ-က
သူယုတ်ဘာ၊ မိတ္ထ-က မိတ်ဆွဲ၊ ယုတ်မာတဲ့ မိတ်ဆွဲနဲ့ ပေါင်းသင်းလို့
တဲ့၊ ဒီလို့ဆိတ္ထတော့ တစ်ဖက်သားပုဂ္ဂိုလ်ကို သိပ်ပြီးနိမ့်ချုရာ ရောက်တယ်၊
ဒါပေမယ့် သူ့စကား သဒ္ဓါအနက်က ဒီလိုပဲရတော့ ဒီပြင်ဟာကို
ပြောင်းလဲပြီး ဘာသာပြန်လို့မဖြစ်ဘူး၊ လိုရင်းကတော့ မိတ်ဆွဲ
မကောင်းလို့ပါဘဲ၊ ယုတ်မာတဲ့ မိတ်ဆွဲဆိတ္ထတဲ့စကားက ရင့်သီးလွှန်း
အားကြီးလို့၊ လျှော့ပေါ့ပြီး ပြန်ချင်ရင် “မိတ်ဆွဲမကောင်းလို့၊
မိတ်ဆွဲကောင်းမရှိလို့၊ မကောင်းတဲ့ မိတ်ဆွဲများ ရှိနေလို့” ဒီလိုလဲ
ဆိုနိုင်ပါတယ်၊ မကောင်းတဲ့ မိတ်ဆွဲများရှိတဲ့သူ ဆိုတော့ ဘယ်လိုလူလဲ
ဆိုရင် အမြှကထာက အစာတသတ်မျိုးကို ဥပမာ ထုတ်ပြ ထားတယ်၊
အစာတသတ်မင်းဟာ ပါရမိန့်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊ သာမည့်ဖလသုတ် တရားကို
ကြားနာရတဲ့အခါမှာ သူဟာ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ရာ ပါရမိ ကောင်းကောင်း
ပြည့်စုံနေပါတယ်တဲ့၊ ဒါပေမယ့်လို့ သူဟာ ဒေဝဒတ် ဆိုတဲ့ ပါပမီတ္ထ-
ယုတ်မာတဲ့ မိတ်ဆွဲကို ဆရာအဖြစ်နဲ့ ကိုးကွယ်မိတဲ့ အတွက် သူ့ခြောမှာ
သူ့ဆရာက ဉာဏ်ကြားတဲ့အတိုင်း အင်မတန် ကြီးလေးတဲ့အမှုကို
လုပ်မိရှာတယ်၊ ဆရာနဲ့ တပည့်ဆိတာ ဆရာ ကပြောရင် တပည့်က
အကောင်းချည်း ထင်တာပဲ၊ ဒါကြာင့် သူ့ဆရာ ဒေဝဒတ်က
ပြောတဲ့အတိုင်း အန္တကျေးဇူးရှင် ဖော်ဖြစ်တဲ့ ၁မည်းတော် မိမိသာရ
မင်းကြီးကို သတ်မှတ်သွားရာပါတယ်၊ ဒါကြာင့် မိတ္ထယာတက်

သတ္တ္တမအကြိမ်

ထိက်ပြီးတော့ မင်္ဂလာလုံးကို မရတဲ့ လွှာသွားရှာပါသတဲ့၊ ဒါဟာ
ပိတုယာတကာကံ ဒီပြင်နည်းနဲ့လဲ လူပေါင်းမှားတာတွေ ရှိပါသေးတယ်၊
ဘုရားလက်ထက်တုန်းက ဘုရားနဲ့ ဆန့်ကျင်သက်ဖြစ်တဲ့ မိန္ဒာဒီ
ဆရာကြီးတွေရှိတယ်၊ အဲဒီ ဒီနှီဆရာကြီးတွေရဲ့ ဉာဏ်ဒေတာ
နာခံပြီးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာလဲ မင်္ဂလာမရကြပါဘူး၊ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်
တွေထဲမှာလဲ မင်္ဂလာကို ရသင့်ရတိက်တဲ့သူတွေ တရာ့။ ရနိုင်ပါတယ်၊
ယခုကာလမှာလဲ လူပေါင်းမှား၊ ဆရာပေါင်းမှားနေလို့ တရားမှန်ကို
မကြားမနာရတဲ့ သူတွေ တရားမှန်ကို အားထုတ်ခွင့် မရတဲ့သူတွေ
ရှိကြမှာဘာ၊ အဲဒါလဲ တရားထူးကို မရခြင်း၏အကြောင်း တစ်ခုပါပဲ၊
ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ကိရိယ-ပရိဟာနိက အကြောင်းတစ်ခု၊ မင်္ဂလာလုံး
ထူးကို မရခြင်း၏ အကြောင်းနှစ်ခု ဆိုတာ ဒီဟာနှစ်ခုပါပဲ၊ အဲဒီအကြောင်း
နှစ်ခုထဲမှာ ကိရိယ-ပရိဟာနိမှ ကင်းလွှတ်စေရန်အတွက် ယခု တရားကို
အဆုံးတိုင်အောင် နာဖို့ရာကတော့ ဒကာတွေရဲ့ အကြောင်းညီညွတ်လို့
ရှိရင် လာပြီးနာကြပေါ့၊ ဘုန်းကြီးလဲ တတ်နိုင်သလောက် ကြီးစားပြီးတော့
ဟောရမှာပဲ၊ ဒီကအော့တော့ (၁၀)နာရီလဲ ထိုးသွားပြီ၊ ဒီတွင် နားညီးမှာဘဲ။
နက်ဖြန်ကျမှ တရားကြွင်းကလေးတွေ ဆက်ပြီး ဟောရမယ်၊
ဆောင်ပုဒ်ကလေးတွေ ဆိုပြီးတော့ တရားဖွဲ့ သိမ်းကဗို့။

တိုးအင်ပယ်လေ၊ ရုဏ်ခြားက်တွေ၊ စုစေစောင့်တပါး-ဆို-
လေးရပ် နှိုကာ၊ ပယ်ရှင်းရာ၊ သစ္ာ သီးသန့်များ-ဆို-
ရှာဖိုး ကင်းစင်း၊ ကြံးကြည်လင်၊ ထွက်ဝင်ပြီးစေသား-ဆို-
စိတ်ကောင်းစွာလွှတ်၊ ပညာလွှတ်၊ မချွဲတ်ရယ်ဆယ်ပါး-ဆို-
အရိယာဝါသ၊ ဟောဖို့ပြီ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား-ဆို-

သတ္တုမအကြိုး

ဖြစ်ဝိုင်းမှတ်၍၊ သတိပြု၊ စောင့်မှုအစဉ်ထား-ဆို-
 နိုဝင်ဘည်းခံ၊ ရှောင်ပယ်လှန်၊ လေးတန်ဖို့ရာများ-ဆို-
 နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးမြိုတင်၊ အလျင်ပယ်ဖျောက်လေ-ဆို-
 မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူတဲ့ ဤ အရိယာဝါသ
 တရားတော်ကို နာယူကြရတဲ့ ကောင်းမှုကံ စေတနာတို့၏ အစွမ်းကြောင့်
 ဤ အရိယာဝါသတရားတော်ကို အပြည့်အစုံ နာယူကြ၊ မှတ်သားကြ
 ပြီးလျှင် ဤအရိယာဝါသ တရားတွေကို မိမိတို့သန္တာနိုင် ပြည့်စုံအောင်
 ကျင့်ကြ အားထုတ်နိုင်ကြသည်ဖြစ်၍ ဝိယသာဏာည်အစဉ်၊ အရိယာမဂ်
 ည်အစဉ်ဖြင့် ဆင်းရဲခပ်သိမ်း ပြိုးရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာ
 တရားတော်မြတ်ကို လျှပ်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ ပျက်စေမှာက် ပြုနိုင်ကြ
 ပါစေကုန်သတည်း။

သာရ - သာရ - သာရ

ပထမညာဟော ပထမပိုင်း ပြီး၏။

အရိယာဝါသ ဓမ္မပြားတော်ကြီး

ဒုတိယပိုင်း

(၂၄-၈-၁၀) ဒုတိယ-ညွ

ဒီကန္တ၊ ယမန်နေ့ညွက ဟောခဲ့တဲ့ အရိယာဝါသတရားကို
ဆက်ပြီးတော့ ဟောရမယ်၊ ဒါပေမယ့် ပထမပိုင်းက ခေါင်းစဉ်
ကလေးကိုလဲ ပြန်ပြီးစဉ်းစားလိုက်းမှ ထင်ရှားပေါ်မှာ၊ ဒါကြောင့်
အကျိုးချုပ်ထပ်ပြီး ပြေားမယ်၊ အရိယာ ဆိုတာက အရိယာပုဂ္ဂိုလ်ပဲ၊
အာတိသ ဆိုတာက နေရာအိမ်လို့ အမိပြုယ် ရှိပါတယ်၊ နှစ်ခုပေါင်း
လိုက်တော့ အရိယာဝါသ ဆိုတာ အရိယာတို့၏ နေရာအိမ်လို့
ဆိုလိုပါတယ်၊ မနေ့ကဟောခဲ့တဲ့အတိုင်း အရိယာပုဂ္ဂိုလ် ဆိုလို့ရှိရင်
ရေးရေးက ဘုရား၊ ရဟန္တာ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ဒီအရိယာဝါသ
တရားတွေကိုပဲ ဖို့ပြီးတော့ နေသွားကြပါတယ်၊ ယခု ပစ္စာဖွန်ခေတ်
ရေါတမမြှတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော် ခေတ်မှာရှိတဲ့ ဘုရား၊ ရဟန္တာ
အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ ဒီ အရိယာဝါသ တရားကိုပဲ အဖို့ပြုပြီး
နေရပါတယ်၊ နောင်အခါကာလ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်လတ္ထံ့သော ဘုရား၊
ရဟန္တာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲပဲတဲ့ ဒီအရိယာဝါသ တရားတော်တွေကိုပဲ
အဖို့ပြုပြီးတော့ နေရမှာပါပဲတဲ့၊ ဒီအရိယာဝါသ တရားတွေကို
စွန်းလွှတ်ပြီးတော့ အရိယာမဖြစ်နိုင်ဘူးလို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒီတော့
ဒီအရိယာဝါသ တရားတွေဟာ အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ တရားတွေ
ပြစ်ပါတယ်၊ တနည်းအားဖြင့် အရိယာဝါသ တရားနှင့် ပြည့်စုစွဲကြတဲ့
အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အပါယ်လေးပါး အစရှိတဲ့ သံသရာ တို့စာင်းရဲတွေမှ
သတ္တာမအကြိုး

လွတ်မြောက်သူးပါတယ်၊ ဒါကြောင့် အရိယာဝါသဆိုတာ အပါယ်လေးပါး အစရှိသော သံသရာ ဝဋ္ဌဆင်းရဲတွေက လွတ်မြောက် အောင်လို့ နိအောင်းရာ ဗြာနတွေလို့ ဆိုရင်လဲ မလွှပါဘူး၊ လောကမှာ ရှိနေပါတယ်၊ အဲဒီ ဘေးရန်အန္တရာယ် အကုန်လုံးကို ကာကွယ်ပေးနိုင်တဲ့ နေရာဗြာနကြီးတွေဆိုတာ ဒီအရိယာဝါသ တရားကြီးတွေပါပဲ၊ အဲဒီ အရိယာဝါသ တရားနတွေမှာ ယခု တရားနာပရိသတ်တွေ နိအောင်းပြီးတော့ ဘေးရန်၊ အန္တရာယ်တွေက အစဉ်ထာဝရ လွတ်မြောက်စို့ရာ မြတ်စွာ ဘုရားက ဒီအရိယာဝါသတရားတွေကို ဟောကြားထားခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီလို့ ဟောကြားထားခဲ့တဲ့ ဘုရားအမိန့်တော်တွေကို ဘုန်းကြီးတို့ကတောင် ဟောကြားနေတယ်လို့၊ အာရုံပြုပြီးနာကြပါ၊ ဒီပေမယ့် ဒီကနေ့တော့ မနေ့ညာကအောင်ပုဒ် ကလေးတွေလောက်သာ ရွှေတ်ဆိုပြီးတော့ အတိချိပ် ဟောသွားမယ်။

“ငါးအင်ပယ်လေ၊ ရုဏ်မြောက်တွေ၊ စုံစောင့်တစ်ပါး”ဆို-အကိုင်းပါးကို ပယ်ရမယ်၊ အကိုငြောက်ပါးနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမယ်၊ အစောင့်အရှောက် တစ်ပါးနှင့်လဲ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့- အရိယာဝါသ သုံးခုပဲ့၊ “လေးရှင်း မိကာ၊ ယ်ရှင်းရာ၊ သစ္ာသီးသန့်များ”ဆို၊ လေးပါးသော အရာဗြာနကိုလဲ မှုပါယ်တဲ့၊ ပြီးတော့ သီးသန့်သစ္ာတွေလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့။ ဒီတော့ ဆောင်ပုဒ်ထဲက နှစ်ပါး၊ ရုန်က ဆောင်ပုဒ်ထဲက သုံးပါး၊ ပေါင်း ငါးပါးရှိသွားပြီ။ “ရှာဖိုးကင်းစင်၊ ကြံကြည်လင်၊ ထွက်ဝင် ပြီးစေသား” ဆို။ ရှာဖိုးမှုလဲ ကင်းစင်ရမယ်၊ အကြံအစည်းတွေလဲ နောက်ကျော်းမြှင့်း မရှိဘဲနဲ့၊ ကြည်ကြည်လင်လင် ဖြစ်စေရမယ်၊ ထွက်သက် ဝင်သက် ပြီးတဲ့ တရားနဲ့လဲ ပြည့်စုံရမယ်တဲ့၊ ဒီဆောင်ပုဒ်က သုံးပါး၊ ရွှေးပါးနဲ့၊ ပေါင်းရင်ရှစ်ပါး။ “စိတ်ကောင်းသွားလွတ်၊ ယဉာဏ်တွေ၊ မျှော်ဂုဏ်ဆယ်ပါး”ဆို။

သတ္တာမအကြို့

ထိတ်ကလဲ ရာဂ ဒေါသ မောဟ အစရှိသော အည်းအကြေးတွေ
အချုပ်အချယ်တွေမှ လွှတ်မြောက်ရမယ်၊ လွှတ်မြောက်ကြောင်းကိုလဲ
ကိုယ်ပိုင်ညှက်နဲ့ သိရမယ်တဲ့၊ ဒီဆောင်ပုဒ်က နှစ်ပါး၊ အားလုံး
ပေါင်းလိုက်တော့ (၁၀)ပါး ပြည့်သွားပြီ။ “အရိယာဝါသ တရားတွေကို
ဘယ်သူက ဟောခဲ့သလဲဆိုရင် မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားပါတယ်တဲ့။

ဖြစ်တိုင်းမှတ်၍ သတိပြု။

အဲဒီထဲမှာ ရှေးဦးစွာ ထူထောင်စို့ လိုတာက ဘာတုန်းဆိုရင်
အစောင့်အရရှာက်ကလေး တစ်ပါးကစြိုး ထူထောင်ရမယ်တဲ့၊ မနောက
ပြောခဲ့တဲ့ အစောင့် အရရှာက်ကလေး တစ်ပါးပါပဲ၊ “ဖြစ်တိုင်းမှတ်၍၊
သတိပြု။ စောင့်မှုအစိုးထား”ဆို။ ပစ္စည်းညွှာကြွယ်ဝတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊
အထက်တန်း ရာထူးဌာနန္တရကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့အီမာ့မှာ ဘေးရန်
အန္တရာယ်တွေ လုံခြုံအောင်လို့ အစောင့်အရရှာက်ကို ထားရတယ်၊
အထက်တန်း ရာထူးဌာနန္တရကြီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေကျတော့
အစောင့်အရရှာက်က တစ်ခုတောင် မဟုတ်ပါဘူး၊ အများကြီးထား
ရပါတယ်၊ ရှေးတုန်းက သက်ဦးဆံပိုင် ဘုရင်မင်းမြတ်တွေ ဆိုလို့ရှိရင်ဖြင့်
သက်တော်စောင့်တွေဆိုတာ အများကြီးထားရပါတယ်၊ တိုင်းပြည်
နိုင်ငံတွေမှာ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေ မဝင်လာအောင်လို့ အစောင့်အရရှာက်
တွေဆိုတာ ပတ်ဝန်ကျော်ကနေပြီး အများကြီးပဲ ထားပါရတယ်၊ အဲဒါလိုဘဲ
မိမိခွဲ့စွာကိုယ်ထဲမှာ ကိုလေသာ ဘေးရန်အန္တရာယ်တွေ မဝင်ရောက်နိုင်
အောင်လို့ အစောင့်အရရှာက်ကလေး တစ်ခုထားရမယ်တဲ့၊ ဘာကလေး
တုန်း ဆိုလို့ရှိရင် အမှတ်ရမှု သတိအစောင့် အရရှာက်ကလေးပါပဲ၊

သတ္တာမအကြော်

အဲဒီသတိအစောင့် အရှေ့ကိုကလေးကို ဘယ်လိုထားရမလဲဆိုရင်
 ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း မှတ်ရှုပြီးတော့ ထားရမယ်တဲ့၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းဆိုတာ
 မျက်စိက မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း၊ နားက ကြားတိုင်း ကြားတိုင်း၊ နာခေါင်းက
 အနဲ့ကို နံတိုင်း နံတိုင်း၊ လျှောကအရသာကို စားသိတိုင်း စားသိတိုင်း၊
 ကိုယ်က တွေ့ထိတိုင်း တွေ့ထိတိုင်း၊ မှတ်ရှုပြီးတော့ အစောင့်ကလေး
 ထားရမယ်၊ ကိုယ်ကတွေ့ထိတာယ် ဆိုတဲ့နေရာမှာ ကိုယ်အမှုအရာ
 ပြပြင်တိုင်း ပြပြင်တိုင်း အကုန်လုံးပါဝင်တယ်၊ လက်ကလေးတွေရှိတယ်၊
 တော်တော်ကြာမှ ဒါကို ပြည့်ပြည့်စုစုပြောရမယ်၊ ခေါင်းကလူပိလိုက်ရင်လဲ
 ခေါင်းထဲမှာ အတွေ့အထိတွေရှိတာပဲ၊ အတွေ့အထိဆိုတာက တစ်ကိုယ်လုံး
 နေရာတကာမှာရှိပါတယ်၊ အဲဒီ အတွေ့အထိတွေ ဖြစ်ပေါ်တိုင်း
 ဖြစ်ပေါ်တိုင်း မှတ်ရှုပြီး အစောင့်အရှေ့ကိုကလေး ထားရမယ်၊ စိတ်ကူး
 စဉ်းစားကြံးတိုင်းလဲ မှတ်ရှုပြီး အစောင့်ကလေးထားရမယ်၊ စိတ်ကူး
 စဉ်းစားကြံးတိုင်းလဲ ဆိုတာကတော့ သူ့နယ်ပယ်ဟာ အင်မတန်
 ကျယ်ပြန့်ပါတယ်၊ အိပ်ပျော်နေဆိုက်လောက်ပဲ သူက ရပ်နားတယ်၊
 အိပ်ရာက နှီးတယ် ဆိုကတည်းကာစွဲး စိတ်ကူးတော့တာပဲ၊ နောက်တစ်ခါ
 အိပ်ပျော်သွားမှပဲ ရပ်တော့တယ်၊ တစ်နေ့လုံး မရပ်မနား စိတ်ကူးနေတာပဲ၊
 သို့သော် များသောအားဖြင့် မကောင်းတာတွေက များတတ်ပါတယ်၊
 အဲဒီလို စိတ်ကူးစဉ်းစား ကြံးတည်းတိုင်းလဲ အမှတ်ရတဲ့ သတိကလေးနဲ့
 စောင့်ရှေ့ကိုကြံးရမယ်တဲ့၊ အဲဒီလို စောင့်ရှေ့ကိုနေ လို့ရှိရင် ရာဂါ၊ ဒေါသ
 မောဟ ကိုလေသာဘေးရန် အန္တရာယ်တွေ ကင်းပြီးနေပါတယ်။

အစောင့်အရှေ့ကိုရှိတဲ့၊ နေရာဌာနကို ဘေးရန် အန္တရာယ်တွေ
 မဝင်နိုင်ဘူး၊ သူနဲ့တို့၊ လူနဲ့တို့၊ မဲ့ပြီ ရန်သူတို့ဆိုတာဟာ အစောင့်
 အရှေ့ကိုကောင်းရင် ဘယ်ဝင်နိုင်လိမ့်မတုန်း၊ အစောင့်အရှေ့က

မရှိတဲ့အိမ်တွေဆိုရင် ဝင်ပြီးတော့ ခိုးချင်လဲခိုးတတ်တယ်၊ လူချင်လဲလုတ်တယ်၊ နှိပ်စက်ချင်လဲ နှိပ်စက်တတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ အစောင့် အရှောက်မရှိလို့၊ ရှိပြန်ရင်လဲ အစောင့်အရှောက်က မလုံခြုံလို့ပါပဲ၊ ကောင်းကောင်းလုံခြုံအောင် စောင့်ရှောက်နေရင်တော့ ဘာမှ ဘေးရန် အန္တရာယ် မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အဲဒါလို့ပဲ ဒွါရ ခြောက်ပါးက ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကို မှတ်ရှုပြီးတော့ သတိအစောင့်အရှောက်ကလေး အစဉ်မပြတ် ထားရမယ်တဲ့၊ အဲဒီ အစောင့်အရှောက် ထားတာကလဲ ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျမှ အကုန်လုံးပြည့်စုပါတယ်၊ ရဟန္တာမဖြစ်သေးခင်တော့ အဲဒါကို ပြည့်စုံအောင် တဖြည်းဖြည်းလေ့လာနေရတယ်၊ စာသင်ရတာနဲ့လဲ တူပါတယ်၊ စာသင်ရာမှာ ပထမ သင်ခါစတော့ ဘယ်ဖတ်တတ် လိမ့်ဗိုးမှာတုန်း၊ တစ်လုံးခြင်း၊ တစ်လုံးခြင်း စပြီးတော့ လေ့လာသွားရတယ်၊ မြန်မာစာဆိုရင် (ကကြီး) (ခကျွေး) စသည်ဖြင့် တစ်လုံးခြင်းကစိုး သင်ရပါတယ်၊ (ကကြီး)က ဘယ်လို့နေတယ်၊ (ခကျွေး)က ဘယ်လို့ နေတယ်ဆိုတာ အင်မတန် မှတ်ရပါတယ်၊ တို့ကြားဘာသာ စာပေတွေမှာလဲ သူ့ဘာသာအလိုက် သူ့အကွဲရာတွေကို ဒီလို တစ်လုံးခြင်းကစပြီး မှတ်ရတာပဲ၊ ဇ္ဈာက် တော်တော်ကလေး နှင်းနှင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ နှစ်လုံးပေါင်း၊ သုံးလုံးပေါင်း စသည်ဖြင့် ပေါင်းပြီးတော့ တော်တော်ကလေး ဖတ်တတ်လာတယ်၊ ကောင်းကောင်းကြီး နှင်းနှင်းတဲ့အခါကျတော့ ပော့မျက်စိနဲ့ တစ်ခါတည်း ကြည့်လိုက်ရှုံးနဲ့၊ စာပိုဒ်တစ်တန်းကြီးကို ဖတ်ပြီး ဖြစ်သွားပြီး။

အဲဒါလို့ပဲ အစပထမတော့ ဒီ သတိက မနိုင်နိုင်းသေလို့ သိပ်အားမကောင်းသေးဘူး၊ ဇ္ဈာက်တော့ တဖြည်းဖြည်းနဲ့၊ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းတွေကို သူ့က အကုန်လုံးလောက်ပဲ မှတ်နိုင်လာတယ်၊ အဲဒီလို့ သတ္တုမအကြိုး

မှတ်နိုင်လို့ တော်တော်နိုင်နှင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီလို့ မှတ်နေရင်းထဲကပဲ သောတာပထ္ဌာ မင်္ဂလာလ်စခန်းကို ရောက်ပြီးတော့ သောတာပန် ဖြစ်သွားတယ်။ သူထက်နိုင်နှင်းတဲ့ အခါကျတော့ သကာဒါဂါမိမင်္ဂလာလ်စခန်းကိုရောက်ပြီး သကာဒါဂါမိ ဖြစ်သွားတယ်။ သူထက်နိုင်နှင်းတဲ့ အခါကျတော့ အနာဂတ်မိမင်္ဂလာလ်စခန်းကိုရောက်ပြီး အနာဂတ်မြှုပ်ဖြစ်သွားတယ်။ အနာဂတ်မိပုဂ္ဂိုလ်ကဆက်ပြီး ရှုမှုတ်လို့ ဒီသတိအစောင့်အရှေ့ရောက်ကလေး အပြည့်အစုံ အားကောင်းပြီး နိုင်နှင်းတဲ့အခါမှာ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားပါတယ်။ အဲဒီ အခါကျတော့ သတိက ဘယ်နေရာမှ လစ်လပ်ခြင်း မရှိတော့ဘူး၊ ဒါကြောင့် ကိုလေသာဖြစ်ဖို့ရှာအတွက် အခွင့်အရေး အပေါက်အကြားကို မရှိတော့ဘူး၊ သတိအစောင့်အရှေ့ရောက်က နေရာတကာမှာ အကုန်လုံး သီးလျက် ပိတ်လျက်ချည်း ဖြစ်နေပါတယ်။ အဲဒီရောက်အောင် အားထုတ်ရမှာပဲ၊ အင်မတန်လဲ ကောင်းပါတယ်။ ဒီဆောင်ပုဒ်လေး တစ်ခုထဲနဲ့ ရှိရှိသေသေ အားထုတ်သွားမယ်ဆိုလို့ရှိရင် နိုဗ္ဗာန်ရောက် နိုင်ပါတယ်။ အရိယာဝါသ (၁၀)ပါးလို့သာ ဆိုရတယ်။ အမှန်ကတော့ ဒီသတိတစ်ပါးထဲနဲ့ကို ပြည့်စုံနေပါတယ်။ စိတ်တိုင်း စိတ်တိုင်းကို အကုန်လုံးမိအောင်လို့သာ သတိနဲ့ရှုမှုတ်နေဖို့ ဒီလိုရှုမှုတ်လို့ဘယ်ဟာမှ အလွတ်တော့ဘူးဆိုလို့ရှိရင် အကုန်လုံးပြည့်စုံသွားပါတယ်။ သို့ပေမယ့် တဗြားရဏ်ပုဒ်တွေနဲ့လဲ အသီးသီးထုတ်ဖော်ပြီးပြောမှ နားလည်မှာမို့ မြတ်စွာဘုရားက တဗြားရဏ်ပုဒ် ကိုးခုကိုလဲ အသီးသီးထုတ်ပြီး ဟောထားတာပါ။ အမှန်ကတော့ သတိကလေး တစ်ခုသာ လိုရင်းပဲ၊ ဒါကြောင့် ပရိနိုဗာန် စံခါနီးကျတော့ မြတ်စွာဘုရားက ဒီသတိကလေး တစ်ခုကိုသာ အတိုချုပ် ဟောသွားပါတယ်။

ဓနာက်ဆုံးမကားဓတ္ထ

ဟန္တ ဒိန္ဒ ဘိက္ခဝေ အာမန္တယာမိ ပေါ့၊ ဝယခမ္မာ သဒီရာ၊
အပွဲမှာအေန သမ္မာအေဝါ-တဲ့။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဟန္တ-ဟောဒီများ၊ ဏူဒီနိ-ယခုအခါ
ကာလျှော့၊ ပေါ့-သင်တို့အား၊ အဟံ-ပါသည်။ အာမန္တယာမိ
နောက်ဆုံး စကားဖြင့် မှာကြားခဲ့ပေအဲ။

ဒီခင်ဖခင်များက နောက်ဆုံးစကားအနေဖြင့် သား၊ သမီးတွေကို
မှာကြားပြီး သွားတတ်ကြပါတယ်၊ တဖြည်းဖြည်း ရောဂါကကိုင်ကိုင်
လာလို့၊ မျှော်လင့်စရာ မရှိတော့ဘူး ဆိုတဲ့၊ အခြေအနေရောက်တဲ့
အခါကာလကျတော့ မိခင်၊ ဖခင်တွေက မိမိတို့၊ သားချုစ်ကလေး၊
သမီးချုစ်ကလေးတွေကို အမြဲတစ်း သတိရပြီး လိုက်နာရစ်ကြဖို့၊ အရေး
ကြီးဆုံး အချက်ကလေးတွေကို မှာကြားသွားတတ်ကြပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့。
ငယ်ငယ် ရှင်သာမဏေ ဘဝတုန်းကပေါ့လေ၊ အဲဒီအခါတုန်းက ရပ်စွာထဲ
ပုလိုပ်ရောဂါတွေဖြစ်လို့၊ စွာထဲက လူတွေ ကျောင်းအနီးအပါးလာပြီးတော့
တကလေးတွေနဲ့ နေထိုင်ကြတယ်၊ အဲဒီ လူတွေထဲက ဒကာကြီး
တစ်ယောက်မှာ ရောဂါက အပြင်းတိုက်လာတော့ မျှော်လင့်စရာမရှိဘူး
ဆိုတဲ့အခါ အိမ်သူအိမ်သားတွေကို သူက တစ်ညဲလုံး တတ်တ်တွေတ်နဲ့
မှာပြီးသွားတာကို ကိုယ်တိုင်ကြားရဖူးတယ်၊ အဲဒီလို နောက်ဆုံးအချိန်
ကာလမှာ မိဘက မှာခဲ့တဲ့ စကားလေးတွေကို သာသမီးတွေက နားလဲမှာ
မမေ့ရက်ဘူး၊ ဟိုတုန်းက မှာနေတဲ့ အခြေအနေနဲ့၊ ပြောနေတဲ့
အသံတွေဟာ အစဉ်ထာဝရ မြှုစ်အနေလို့ ကြားနေသလို ဖြစ်နေတော်ပါတယ်၊
ဒါကြာ့င့် အဲဒီတွေကို ရိုရိုသေား လိုက်နာတတ်ပါတယ်၊ ဒါကြာ့င့်

သတ္တာမာကြီး

အဲဒါတွေကို ရိုရိုသေသေ လိုက်နာတတိကြတယ်၊ စောစောပိုင်းက မိဘဓကား နားမထောင်တဲ့ သားသမီးဖြစ်စေကာမူ နောက်ဆုံး အချိန်ကလေးမှာ ပြောခဲ့တဲ့ စကားကလေးကိုတော့ ပြန်ပြီး သတိရနေ တတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် မြတ်စွာဘုရားကလဲ မိမိ၏ တပည့်သားတွေကို သနားတော်မူလွန်းလို့ ပရိနိဗ္ဗာန်စံခါနီး နောက်ဆုံးအချိန်ကလေးမှာ ဒီစကားကို နောက်ဆုံးစကားအာနော့၊ မှာကြားတော်မူခဲ့ပါတယ်။

သိကွေး-ရဟန်းတို့၊ ဟန္တု-ဟောဒီမှာ၊ ဉူဒီန်း-ပရိနိဗ္ဗာန် ဝင်စံခါနီးဖြစ်သော ယခုအပါ ကာလျှော့၊ ပေါ့-သင်ချုစ်သားတို့အား၊ အဟံ-ငါသည်။ အာမစွဲယာမီး-နောက်ဆုံးသော စကားအာနေဖြင့် ဉွှန်ကြား မှာခဲ့ပေတော့အုံ၊ ဘာကိုမှာသလဲ ဆိုတော့၊ သရီရာ-သရီရတရားတို့သည် ဝယ်စွာ့-ပျောက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏၊ သရီရတရားတွေဟာ ပျောက်တတ် တဲ့ တရားတွေချုည်းပဲ၊ ဘာမှ အားကိုးစရာ မရှိပါဘူးတဲ့၊ ဒီစကားဟာ အင်မတန့် လေးနောက်ပါတယ်၊ အမူမူ့မဲ့ အမှတ်မဲ့ ခိုပဲ့ပဲ့ပဲ့ လူတွေကတော့ ဒါကလေးဟာ ဘာမှမဟုတ်သလိုလဲ ထင်ကြပေလိမ့်မယ်၊ အမှန်မှာတော့ ဒီစကားက အလွန်ပဲ အရေးကြီးပါတယ်၊ သရီရတရားတွေက တစ်ပျောက ထပ်ပျောက် ထပ်ပျောက်နေတာတဲ့၊ သင်ချုစ်သားတို့ ထင်တဲ့အတိုင်း တည်ဖြတည်နေတာ မဟုတ်ဘူး၊ ငယ်ငယ်ထဲကစပြီးတော့ ဒီတိုကလဲ ဒီတစ်ဒီတို့ထဲပဲ တည်ဖြတည်နေတယ်၊ ပါပဲလို့ ဒီလို့ ထင်နေကြတယ်၊ ရှုပ်ကိုယ်ချုည်းကလဲ ငယ်ငယ် ကလေးဘဝ ရှုပ်ကိုကပဲ တဖြည်းဖြည်း ကြီးပြင်းပြီးတော့ လာတယ်၊ ဒီကိုယ်ကြီးပဲ တည်ဖြတည်နေတယ်၊ ပါပဲလို့ ဒီလို့ထင်နေ ကြတယ်၊ အဲဒါဟာ သင်တို့က ကောင်းကောင်း မသိသေးလို့ဘဲ အဲဒီလို့ ထင်တဲ့အတိုင်း မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒီရှုပ်၊ နာမ်၊ သရီရ တရားတွေက ခဏမစဲ ပျောက်နေတာပါပဲတဲ့၊ ဒါကြောင့် ဘာမှအားကိုးစရာ မရှိဘူး၊ ဘယ်အချိန်မဆို

လုံးဝ ပျက်စီးပြီးတော့ သေသွားနိုင်တယ်၊ ဒီအသက် ဒီခန္ဓာကိုယ်နဲ့ နောက်အကြောက်း နေရည်းမှာပဲလို့ ထင်နေတတ်ကြတယ်၊ တကယ်လဲ ထင်နေကျပါတယ်၊ အဲဒီလို ထင်နေတဲ့အတိုင်း မဟုတ်ပါဘူး၊ သဲ၏ရ တရားတွေဆိုတာ ခဏမစဲ ပျက်နေတဲ့ တရားတွေချဉ်းပဲတဲ့။

အဲဒီတော့ ဒါတွေကို သင်တို့ သိတားရမယ်လို့ ဒီအမိပါယ်ကို နားလည်စေလိုတဲ့အတွက် “သဲ၏ရ-ဆိုင်ရာ၊ ဆိုင်ရာ အကြောင်းတရား တွေက ပေါင်းစည်းသွားပဲ ဖြစ်ပေါ်နိုင်ကြတဲ့ ရပ်၊ နာမ် သဲ၏ရ တရားတို့သည်။ ထဲမွှာ-ပျက်ခြင်းသော ရှိကုန်း၏” မပျက်ဘဲ တည်နေတာရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ ဒါကြောင့် အားကိုးစရာမရှိပါဘူးလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒီလိုအားကိုးစရာမရှိတော့ ဘာကို အားကိုးရမှာတုန်း ဆိုလိုရှိရင် အားကိုးစရာမရှိတဲ့ အဲဒီ သဲ၏ရ တရားတွေက လွှတ်မြှောက် ပြီးတော့ ဆင်းရဲပ်သိမ်းပြေားတဲ့ နိဗ္ဗာန်ကို အားကိုးရမယ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အားကိုးပြီးတော့ နိဗ္ဗာန်ရောက်စေနိုင်တဲ့ တရားကိုကျင့်ရ အားထုတ်ရမယ်၊ ဘယ်လိုကျင့်ရ အားထုတ်ရမယ်လဲဆိုရင် အားထုတ်ပုံကို တို့တို့ကလေး ဟောထားခဲ့ပါတယ်၊ “အဗျာဇာနာ သမ္မာဇာထ”တဲ့၊ အဗျာဇာနာ-မမေ့တဲ့ သတိတရားဖြင့်၊ သမ္မာဇာထ-ပြီးစီးပြည့်စုံအောင် အားထုတ် ရှစ်ကြိုပေါ်တော့တဲ့၊ မမေ့တဲ့သတိကလေးနဲ့ဘဲ ပြီးပြည့်စုံအောင် အားထုတ်ရှစ်ကြိုပေါ်တော့လို့ မြတ်စွာဘုရားက မှာထားခဲ့တယ်၊ အဲဒါဟာ နောက်ဆုံးစကားတော်ပဲ၊ မိဘတွေ မှာထားခဲ့တဲ့ နောက်ဆုံးစကားကို သားသမီးက မမေ့ရက်သလိုဘဲ၊ မြတ်စွာဘုရား မှာတော်မှဲခဲ့တဲ့ ဒီစကား ကလေးကို ဘုရိုးကြီးတို့ရော၊ ဒကာ-ဒကာမတွေရာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း မေ့စရာတော့ မကောင်းပော်၊ မမေ့သင့်တဲ့ စကားလေးပါဘဲ၊ သတိရ သတ္တုမအကြော်

ပြီးတော့ အင်မတန်ကို လိုက်နာသင့်တဲ့ စကားကလေးပါပဲ၊ အဲဒီစကား
ကလေးဟာ အန်ကိုအမိပွာယ်အားဖြင့် ပိဋကတ်သုံးပဲ အကျယ်နဲ့
ညီမျှနေတယ်လို့ အဗြာဗြာမှာ ဖွင့်ပြ ထားပါတယ်၊ အဲဒီမှာ “အပွဲ့မာအေန
-မမေ့တဲ့ သတိတရား”ဆိုတဲ့ တစ်လုံးတည်းနဲ့ မြတ်စွာဘူးရားက
နောက်ဆုံးမိန့်မှာထားခဲ့ပါတယ်၊ ယခု ဒီအရိယာဝါသသုတ်မှာတော့
အဲဒီသတိရဲ့ အခြေအရုံ အစိတ်အပိုင်းတွေ့နဲ့ တက္က (၁၀)ပါး ဟောထား
ပါတယ်၊ အဲဒီ (၁၀)ပါးထဲမှာ လိုရင်းကတော့ မမေ့တဲ့ ဒီသတိတရား
လေးပါပဲ၊ အဲဒီ တစ်ခုတည်းနဲ့ မှတ်ရှုပြီး အားထုတ်လိုက်ရင်
ကျွန်ုတာတွေလဲ အကျိန်လုံးပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီကို သဘောပေါက်ဖို့ရာ
ဒီကန္တု ထပ်ပြီးတော့ ရှင်းပြုပါတယ်။

၈၈၂

၈၈၂

ဒီမမေ့တဲ့ သတိတရားလေးကို တည်ထောင်တဲ့ အခါမှာ
ဖို့ရာလေးပါးကလဲ လိုပါတယ်တဲ့၊ အဲဒီ ဖို့ရာလေးပါး ဆောင်ပုဒ်ကို
ဆိုကြရမယ်၊ “မိုးဝါသည်းခံ၊ ရှောင်ပယ်လှန်၊ လေးတန်ဖို့ရာများ”-ဆို။

မိုးဝါသင့်တဲ့ ပစ္စည်းလေးပါးကို သုံးဆောင်မိုးဝါရမယ်တဲ့၊ ဒါဟာ
ဖို့ရာတရားတစ်ခုပဲ၊ မကောင်းတဲ့ စကားသံး အာရုံတွေ၊ မကောင်းတဲ့
အတွေ့အထိတွေ၊ မကောင်းတဲ့ ဝေဒနာတွေနဲ့ တွေ့ကြုံတဲ့အခါကာလမှာ
အဲဒီတွေကို စိတ်မဆိုးပဲနဲ့ သည်းခံပြီး စိတ်မပျက်တစ်း တရားအားထုတ်
ရမယ်တဲ့ ဒါကလဲ မို့ရာတစ်ခုပဲ ဘေးအစွဲရာယ်ကို ဖြစ်စေတတ်တဲ့
နေရာဌာနတွေကို ဝေးဝေးက ရှောင်ရမယ်တဲ့၊ ဒါကလဲ ဖို့ရာတစ်ခုပဲ၊
ကာမဝိတက် အစရှိသော မကောင်းသော အကြံအစည်တွေ၊ စိတ်ကူး

သတ္တုမအကြုံ

ဓုတ္ထေးမှုတွေ ဖြစ်ပေါ်လာရင် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လှန်ရမယ်တဲ့၊ ဒါကလဲ မို့ရာတစ်ခုပဲ၊ ဒါကြာ့င့် “မို့ဝဲသည်းဆံ၊ ရှောင်ပယ်လှန်၊ လေးတန်မို့ ရာများ”လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ ဒါတွေကို မနေ့က အကျယ်ပြောခဲ့ပါပြီ။

နောက်ပြီးတော့ ငါးအင် ပယ်လေ-ဆိုတဲ့ ဒေါင်းစဉ်အရ အကိုင်းပါးကို ပယ်ရမယ် ဆိုတာလဲ အထူးပြုပြုပြီး ပယ်နေရတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ခုနိက ပြောခဲ့တဲ့ သတိအောင်အရှောက် ကလေးနဲ့ အားထုတ်နေရင် ဒီအကိုင်းပါးကို ပယ်ပြီးသားဖြစ်သွားပါတယ်၊ အကိုင်းပါးဆိုတဲ့ မကောင်းတဲ့ နီဝရဏ တရားတွေဟာ ဝင်ကို ဝင်မလာနိုင်တော့ပါဘူး၊ အဲဒီ အကိုင်းပါးထဲက ကာမွှေ့နှုန်းဝရဏ-ဆိုတဲ့ အရိုက်ပယ်ဖောက်လေ”တဲ့၊ နှစ်သက်လိုချင်ရင် ကြွေးမြှုတင်တာနဲ့ အလျင်ပယ်ဖောက်လေ”တဲ့၊ အလျင်အဗြိုင်း ယယ်ဖောက်ရမယ်၊ ယယ်ဖောက်လို့ရှိရင် ဘာဖြစ်တုန်းဆိုတော့ အရိုယာနေအိမ်မှာ မနေရဘဲ ပုထိုက်နေအိမ်မှာသာ နေရလို့၊ သေးရန်မလုံး၌တာပေါ့၊ ဒါကြာ့င့် သက်နှုန်းမှာတပ်မက်စွဲလမ်းတဲ့ ကာမွှေ့နှုန်း၊ သေသွားလို့ ရဟန်းဘဝမှ သန်းဖြစ်သွားတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်း မနေ့ကပြောခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒါဟာ အရိုယာနေအိမ်မှာ မနေလို့၊ နှစ်သက် လိုချင်မှုကို ရှုမှတ်ပြီး မပယ်လို့ပါဘဲ။

ကာမွှေ့နှုန်းဝရဏ ဆိုတဲ့ အကုသိုလ်တရားက အဲဒီ ရဟန်းကို အပါယ်ဘဝ သန်းဘဝကို ခွဲချေသွားတာပါပဲ၊ နောက်အဲဒီ သန်းဘဝက (ဂု)ရက်ကြာတဲ့ အခါမှာ စုတေသွားပါသတဲ့၊ အဲဒီ အခါမှာတော့ သက်နှုန်းကိုလဲ မစွဲလမ်းတော့ဘူး၊ ရဟန်းဘဝက ကျင့်သုံးခဲ့တဲ့ ကုသိုလ်ကိုသာ နှလုံးသွေ့ပြီး သေသွားတဲ့အတွက် တာဝတီသာနတ်ပြည်ကို ရောက်သွားပါသတဲ့၊ မနေ့ကပြောခဲ့သလိုတဲ့ အုံသွေရာတော့ တော်တော် သတ္တုမအကြိုင်

ကောင်းကောင်းပါတယ်၊ ရဟန်းဘဝကနေပြီး သန်းကောင် ငယ်ငယ် ကလေး ဖြစ်တာလ အဲ့သွေစရာကောင်းတာပဲ၊ တစ်ဖန် သန်းဘဝကနေပြီး တာဝတီသာ နတ်ပြည်တက်ပြီး နတ်သားဖြစ်တာလ အဲ့သွေစရာ သိပ်ကောင်းတာပဲ၊ ဒါကို သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနေနဲ့ တွေးလိုက် လို့ရှိရင်တော့ အတော်ခက်နေတာပဲ့၊ သို့သော်လည်း တရားသဘောနဲ့ တွေးလိုက်ရင်တော့ ဒါဟာရှင်းရှင်းကလေးပါပဲ၊ စိတ်ကလေးရဲ့ အစွမ်းပဲ၊ စိတ်စင်ကြယ်ရင် ယုတ်ညံတဲ့ဘဝတွေ ရောက်သွားနိုင်တယ်၊ ဘယ်မှာမှ အပိတ်အပင် အဆီးအတား မရှိဘူး၊ မြှိန်းနဲ့ ရောက်သွားနိုင်တာချုည်းပဲ၊ ဒါကြောင့် ကြောက်မယ်ဆိုရင်လဲ ကြောက်စရာ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ဘေးတွေက လွှတ်ပြောက်ပြီး အားကိုးရာ တရားတွေရအောင်လို့ အားထုတ်မယ်ဆိုရင်လဲ အားကိုးရာ တရားက ယခုနေအခါမှာ လွှယ်လွှယ်ကူကူကလေးနဲ့ ရနိုင်ပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့ “နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးဖြိုတင်၊ အလျင် ပယ်ဖျောက်လေ” ဆိုတဲ့အတိုင်း နှစ်သက်လိုချင်မှု ဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီ နှစ်သက်လိုချင်မှုကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ရုံပါပဲ၊ အဲဒီလို ပယ်လိုက်ရင် အရိယာနေအိမ်ကို ရောက်သွားတာပါပဲ၊ ဒီလို ရှုမှတ်သွားရင် ဉာဏ်ရင့်တဲ့ အခါမှာ သောတာပန်လဲ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီအခါကျေတော့ အပါယ်စလေးပါးကို ပစ်ချိန်တောက်အောင် ကြမ်းတမ်းတဲ့ နှစ်သက်လိုချင်မှု နိုဝင်ရဏာတရားဟာ ကင်းပြီးသွားပါတယ်၊ အနာဂတ်ဖြစ်သွားလို့ရှိရင် ကာမအာရုံကို နှစ်သက်နေတဲ့ ကာမစွဲနှစ်နိုဝင်ရဏာ တရားဟာ လုံးဝကင်းသွားပါတယ်၊ ရဟန်းဖြစ်သွားတဲ့အခါ ကာလကျတော့ ရှုပဘဝ၊ အရှုပဘဝတွေကို သာယာတဲ့ သိမ်မွေ့တဲ့ ရာဂတွေမှာ အကုန်လုံးကင်းသွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် “နှစ်သက်လိုချင်၊ ကြွေးဖြိုတင်၊ အလျင် ပယ်ဖျောက်လေ”လို့

ဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒါကို မနေ့က အကျယ်ပြောပြီးပြီ။

မိတ်ပျက်မိတ်ဆိုး ရောဂါမျိုး

ဒီကနေ့၊ အသစ်စပြီး ပြောစိုးရာကတော့ မျာပါဒနိဝရထာကစဖြီး မပြောရမယ်၊ မျာပါဒ-ဆိုတာ ကိုယ်အလိုမရှိတဲ့ အာရုံတွေနဲ့ တွေ့ရတဲ့ အခါမှာ စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုးတဲ့ သဘောပါပဲ၊ “စိတ်ပျက် စိတ်ဆိုး၊ ရောဂါမျိုး၊ နှစ်ရှိုး ပယ်ဖျောက်လေ”တဲ့ စိတ်ပျက် စိတ်ဆိုးတဲ့ တရားဟာ ရောဂါနဲ့တူပါတယ်၊ ရောဂါဖြစ်ပေါ်လာရင် အဲဒီရောဂါကို မြန်မြန် ပျောက်အောင် ဆေးကုရတယ်၊ ခေါင်းကလေး ကိုက်လာရင် ခေါင်းကိုက် ပျောက်ဆေးကလဲ အသင့်ရှိရင် ချက်ချင်းပဲ အဲဒီဆေးကို သောက်လိုက် ရတယ်၊ သောက်လိုက်တော့ ပျောက်သွားဘာပဲ၊ “ဟာ ခေါင်းကိုက်တာ ကလေးကတော့ ကောင်းပါတယ်”ဆိုပြီး လက်ခံထားရမယ့်ဟာမျိုး မဟုတ်ဘူး၊ ဆေးရှိရင် ချက်ချင်းပဲဆေးသောက်ပြီး ပျောက်အောင် ကုရတယ်၊ အဲဒါကိုပဲ စိတ်ပျက် စိတ်ဆိုးတဲ့ ဒေါသဖြစ်လာလို့ရှိရင် ရောဂါဖြစ်လာသလို သဘောထားပြီး မြန်မြန်ပျောက်သွားအောင် ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ဖျောက်လိုက်ရမယ်တဲ့၊ ကဲ ဆိုကြ။

“စိတ်ပျက် စိတ်ဆိုး၊ ရောဂါမျိုး၊ နှစ်ရှိုး ပယ်ဖျောက်လေ”ဆို။

စိတ်ပျက်တာ၊ စိတ်ဆိုးတာဟာ ရောဂါဖြစ်တာနဲ့ ဘယ်လိုတူ သလဲဆိုရင် ရောဂါဖြစ်တဲ့လူမှာ ခံတွင်းပျက်လာတတ်တယ်၊ အထူး အားဖြင့်တော့ မဖျားရောဂါဖြစ်ရင် ခံတွင်းပျက်တတ်တယ်၊ ငှက်ဖျား ဆိုရင်တော့ ခံတွင်း သိပ်ပျက်တာ၊ ခံတွင်းပျက်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဘာမှ အရသာမတွေ့ဘူး၊ သူများတွေမှာ အင်မတနဲ့ ချို့ဆိုမြောက်တဲ့အရသာပေမယ့်

အဲဒီ ခံတွင်းပျက်တဲ့လူ စားကြည့်ရင် ခါးနေတတ်တယ်၊ ထန်းလျက်တို့၊ သက္ကားတို့ဟာ ချို့နေတာပဲ၊ အဲဒီလူစားကြည့်တော့ ခါးနေတတ်တယ်၊ အဲဒီ ထန်းလျက်၊ သက္ကားတွေက အရသာပျက်တာမဟုတ်ဘူး၊ သူ့လျှာကိုက ပျက်နေတာ၊ သူ့လျှာက ဘာဖြစ်လို့ ပျက်သလဲဆိုရင် ရောဂါဇ္ဈာပ်နေလို့ပါပဲ၊ ရောဂါမရှိခင်တုန်းကတော့ သူ့မှာ ဖြန့်ဖြန့်ရှုက်ရှုက် ကောင်းနေတဲ့ လျှာပါပဲ၊ အရသာ ပေါ်နေတာပါပဲ၊ ရောဂါဇ္ဈာပ်လာတော့မှ သူ့ခံတွင်းက ပျက်ပြီးတော့ ကောင်းတဲ့အရသာတွေလဲ ဖြန့်ဖြန့်ရှုက်ရှုက် မရှိတော့ဘူး၊ ဘယ်ဟာမှ မကောင်းတော့ဘူး၊ အဲဒီလိုပဲ ဒေါသ ဖြစ်လာလို့ရှိရင် ဘယ်လိုကောင်းတဲ့ စကားကို ကြားရပေမယ်လို့၊ ကောင်းတယ်လို့ မထင်ဘူး၊ ဒေါသမဖြစ်ခင်ကဆိုရင်တော့ “ဘယ်လိုနေ ရမယ်၊ ဘယ်လိုထိုင်ရမယ်၊ ဘယ်လိုပြောရမယ်၊ ဘယ်ဟာကို မလုပ်ရဘူး” စသည်ဖြင့် ရင်းနှီးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ စိတ်ဆွေ သင်္ဟဖြစ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ညွှန်ကြားပြောဆိုရင် သိပ်ပြီး ကျေးဇူးတင်တတ်ပါတယ်၊ “ငါအကျိုးစီးဗျား အလိုက့်ပါပေတယ်၊ ငါအကျိုးစီးဗျားကို ဆောင်ရွက် ပါပေတယ်၊ ငါမိတ်ဆွေရဲ့ ကျေးဇူး အင်မတန်များပါပေတယ်” လို့၊ ကျေးဇူးတင်တတ်ပါတယ်၊ စိတ်ဆိုးနေတဲ့အခါမှာ သွားပြောရင်တော့ နားမထောင်တတ်ဘူး၊ အခါတိုင်းပြောလို့၊ နားထောင်နေကျ ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပေမယ့် စိတ်ဆိုးနေတဲ့ အချို့ကာလကျရင် ဖြန့်ဖြေတဲ့ သဘောနဲ့၊ ပြောတာကိုလဲလက်မခံတတ်ဘူး၊ ဟိုဘက်က လိုက်သလိုလို့၊ ဒီဘက်က လိုက်သလိုလို့နဲ့၊ ပြောတဲ့သူ့ကိုပါ ရောပြီးတော့ မှန်းတတ်တယ်။

ဒါကြာင့် စိတ်ဆိုးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို ပြောဆိုတဲ့အခါမှာ အင်မတန် သတိပြုရတယ်၊ လူနှစ်ယောက် ရန်ဖြစ်နေရာမှာ ဖြန့်ဖြေတဲ့ သဘောနဲ့၊ သွားပြီးတော့ အကျိုးသင့် အကြာင်းသင့် တရားစကား

သတ္တုမအကြို့

ပြောရင် တယ်ပြီးလက်မခံတတ်ဘူး၊ စိတ်ဆိုးတတ်တယ်၊ ရန်ဖြစ်နေတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ်တွေကိုသွားပြီး ရန်ဖျော်လို့ရှိရင် ဖို့ပါ အရိုက်အနှက် ခံရတတ်တယ်၊
အဲဒါဟာ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင် သူ့မှာ ဒေါသဆိုတဲ့ ရောဂါဆိုး
ကပ်နေလို့ပါပဲ၊ အကျိုးရှိရာ ရှိကြောင်း လာပြီးပြောတဲ့ စကားတွေကတော့
အင်မတန် အဖိုးတန်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် သူ့အတွက်မှာတော့
အဖိုးမတန်ဘဲ၊ အရသာမရှိဘဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ ခုနကပြောခဲ့တဲ့
ငှက်ဗျားရောဂါ ခွဲကပ်နေလို့၊ ခံတွင်းပျက်နေတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ အရသာ
မရှိသလိုပါဘဲ၊ ဒီတော့ ဒေါသများ ဖြစ်လာလို့ရှိရင် ရောဂါဝေဒနာ
ခွဲကပ်တယ်ဆိုလို့ရှိရင် အေးမြန်မြန်ကုမ္ပ၊ မကုလို့ရှိရင် ရောဂါက

* ဒေါသကြီးတဲ့ အစိမ

ကတ်ခြားနှင့်ပေါက်ရာ ညီမေလးဓသရရှာ့ပဲ

(ရွှေမျိုး အထူးထံမှ)

မန္တလေးနှို့ ပြည်တူဆေးရှိပြီးသို့ ဇဲနတ်ပါရိုလ (၂၅)ရက်နေ့ ညာနေ
(၃)မာရိုအချို့စွန်းက ယာသက်ရှင်အုပ္ပါယ် ကတ်ခြားအယ်ရှုနှင့် သေဆုံးနေသော
အလောင်းတစ်လောင်း မန္တလေးခရိုင် ပုသိမ်း ခဲ့ဗြာနှမုတဆင့်
ရောက်ရှိလာကြောင်း။

ဓရေသ

သေဆုံးသူ့မှာ မန္တလေးရှိုင် ပုသိမ်းကြိုးမြှို့နယ် ဒဟတ်တော့ ရွာနေ
ဦးအေး၏ သီး မရိုရိုထူ့ အသက်(၁၂)နှစ် အရွယ်ရှိ မိန်းကလေးဘာစ်ပြီးဖြစ်၍
ငါး၏အစ်မအရင်း အသက်(၂၂)နှစ် အရွယ်ရှိ မကြည်ဆိုသူ၏ ဒေါသ
မထိန်းခိုင်းမှုကြောင့် ယခုကဲ့သို့ မရှုမလှ သေဆုံးရသည်ဆိုခြားကြောင်း။

သတ္တုမအကြိမ်

တိုးပွားလာပြီး ပုံမဏောင် သေစေတောတယ်၊ အဲဒီလိုပဲ ဒီဒေါသကလဲ
တိုးပွားလာလို ရှိရင် မျက်မောက်မှာလ အကျိုးမဲ့တွေ အများကြီး
ဖြစ်စေနိုင်တယ်၊ တစ်ခါတရု သတင်းစာထဲမှာ ဒီဖြစ်ပုံမျိုးတွေ ပါလာတယ်၊
ညီအောင်မတွေ၊ ညီအောင်ကိုတွေ၊ ဟောင်နှမတွေ အင်မတန်ကို ချို့ခင်
မြတ်နီးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ အကြောင်းတစ်ခုရဲကြောင့် အပြောမတဲ့၊
အဆိုမတဲ့ -တဲ့အခါ တစ်ယောက်နဲ့၊ တစ်ယောက် နိတ်ဆီးပြီးတော့
တွေကရာနဲ့၊ ကောက်ရိုက်မိလို ရုတ်တရက် သေသွားတဲ့အကြောင်း
ဒီတော့မှ ပြစ်မှားမိတဲ့သူမှာ တစ်ခါတည်း ယူကျျေးမရ ဖြစ်ရတဲ့အကြောင်း
တွေကို တွေ့ရတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ အစကတော့ အင်မတန်ချုပ်ခင်နေတဲ့

ပြစ်တော်ကြည့်ရန်

ဖြစ်ပျက်ပုံမှာ ဖော်ဝါရီလ (၂၄)ရက်နေ့၊ ည(၇)နာရီခဲ့ အချိန်ခန့်တွင်
မရှိကဗောဓာသည် နေအိမ်အတွင်း၌ ကဘားနေစဉ် နေအိမ်အတွင်း၌ ဆေးလို့
လို့နေသော အစ်မဖြစ်ဘုံးကြည်က ရွာရွှေ ဘုံးကြိုးကျောင်း၌ ကပြုနေသော
ဆိုင်ပြုကော်သို့ သွားရောက်ကြည်ရှုနှင့်၏ရာ မရှိကဗောဓာ မလိုက်ပို့ကြောင်း
ပြင်းသဖြင့် ညီမလေးအား ကြည့်စေလိုအေား စေတာနာဖြင့် အော်လောက်ပြီး
၏သဖြင့် မရှိက အစ်မဖြစ်ဘုံးမကြည်အား ပြန့်လှန်ဆုံးသည်ဆို၏။

ထို့ကဲ့သို့ ညီမဖြစ်ဘုံးက ပြန့်လှန်ဆုံးသည်ဖြင့် မကြည်မှာ အော်ကို
မထိန်သိမ်းနိုင်စေဘူးတဲ့ ဆေးလို့ လို့နေရင်ဖြစ်၍ လက်ထွေးအသို့ရှိနေသော
ကတ်ကြေးဖြင့် ပေါက်လိုက်ရာ မရှိကဗောဓာ၏ ယာဘက်ရင်အုံကို
ကတ်ကြေးသွားနှင့် ထိမှန်ပြီး လဲကျသွားရာ အစ်မဖြစ်သူ မကြည်မှာ
ညီမယ်ထံသို့ သွားရောက်သွားပျော်ပြုအနေရင်၊ မရှိကဗောဓာ ရှိနေသေးထင်ရှုံး
အစ်မဖြစ်သူ မကြည်၏ ရင်ခွင်ထွေးပင် သေဆုံးသွားတော့သည်ဆို၏။

ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ၊ * ဒေါသကြောင့် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်သွားရတာတွေပဲ၊ ဒေါသနဲ့
စိတ်ဆိုးပြီး ရိုက်နှက်မိလို့ ကိုယ့်ညီမလေး၊ ကိုယ့်မောင်ကလေး
သေသွားရှာတယ်၊ စသည်ဖြင့် ပူဇေားတမ်းတော်း အနောက်ရတာတွေပေါ့လေ၊
အဲဒီလိုဟာတွေ ဘုန်းကြီးက သတင်းစာထဲမှာ သတိပြုပြီးတော့
ကြည့်ရှိတယ်၊ ဒါတွေဟာ ဒေါသဆိုတဲ့ စိတ်ယုက်၊ စိတ်ဆိုး၊ ရောဂါဏ်း
ခွဲကပ်ပြီးတော့ ဘူးရောက်၊ ဘူးမထိန်းနိုင်လို့ အကြီးအကျယ် ခုက္ခရာက်သွား
တာတွေပဲ၊ ကိုယ့်အင်မတန် ချမ်းခင်မြတ်နိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်လဲ သေကြာပျက်စီး
သွားရသေးရဲ့၊ လောကာ ရာဇဝတ်သွေးတွေကာလဲ ဖြစ်သေးရဲ့၊ ဘယ်လောက်များ
စိတ်မချမ်းမသာစရာ ကောင်းသလဲလို့၊ ဒါတွေဟာ ပြောစရာတောင်
မလိုပါဘူး၊ အလွန်ထင်ရှုးနေပါပြီ။

ဒီဒေါသဟာ မျက်မောက်ကာလတွင်လဲ မကောင်းကျိုးပေးပြီး

ဖော်ပြီ

ထိုအဖြစ်အပျက်ကို ဒေါသတောသူကြီးက သက်ဆိုင်ရာ ပုထိမိကြီး
ရဲ့အာနသို့၊ သွားရောက် အကြောင်းကြားသဖြင့် ရဲအဖွဲ့ဝင်များက စုစုစ်း
စ်းဆေးပြီးလျှင် အလောင်းကို ဌာနမှတ်စင်း မန္တလေး ပြည်သူ့ဆေးရုံကြီးသို့
ပို့လိုက်ပြီး မကြည့်အား ပုစ်မ(၃၀၂)အရ ဖော်ဆီးချုပ်အောင်ထားလိုက်ကြောင်း။

မကြည့်မှာ ညီမငယ်ကလေး မရိုအား အလွန်ချုပ်ခင်သူဖြစ်ပြီး ငါး၏
လက်ချက်ဖြင့် သေဆုံးရသောကြောင့် ပူဇေားသောကာ ရောက်ရှိကာ
ပို့ကြော်မဆုံး ဖြစ်နေတော့ကြောင်း။

(ဟံသာဝတီသတော်း၊ (၂၁-၁-၆၁)အနေထုတ်မှ ကောက်နှုတ်ဖါးပြုပါသည်။)

မိတ်ကောင်းဆွဲကောင်းတွေနဲ့၊ မိတ်ပျက်ဆွဲပျက် ဖြစ်စေတတ်တယ်၊ ပြီးတော့ မကောင်းမှု အကုသိုလ်တွေ ပွားများပြီးတော့ တမလွန်လောက မှာလဲ အပါယ်လေးပါးကျိုး ဆင်းရဲ့နှုက္ခ ရောက်စေတတ်တယ်၊ အင်မတန် ကြောက်စရာကောင်းပါတယ်၊ ဒီဒေါသကြောင့် အကျိုးမဲ့ ဖြစ်တတ်ပုံကို မြတ်စွာဘုရားက သာကေဝတ္ထုတစ်စု ပြထားပေတယ် အဲဒီ သာကေဟာ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်။

၁၀၉၉ဟောဝတ္ထု

ဘုရားမပွဲ့မီ ရှေးအခါ ကာလတုန်းက သာဝတ္ထိပြည်မှာ ဝေဒေသီကာ ဆိုတဲ့ ဒါမိရှင်မတစ်ယောက် ရှိသတဲ့၊ အဲဒီ ဒါမိရှင်မကို “ကိုယ်ကျိုးတရား ကောင်းတယ်၊ မိတ်နေသဘောထား ကောင်းတယ်လို့၊ အရပ်က ချိုးကျူးမျှနေကြတယ်၊ ဝေဒေသီကာဟာ သူတော်ကောင်း မိတ်ရှိတယ်၊ အပြောအဆိုကလဲ အင်မတန်ကောင်းတယ်၊ ရှိရှိသာသာ ရှိတယ်၊ ဆက်ဆံရေးမှာလဲ ဖော်ဖော်ရွှေရွှေနဲ့၊ အင်မတန်ကောင်းတယ်၊ တကယ့် သူတော်ကောင်းမလေးပဲ”လို့ ဒီလို အရပ်က ချိုးကျူးမျှနေကြတယ်၊ ဟိုဒါမိကလဲချိုးကျူး၊ ဒီဒါမိကလဲချိုးကျူးနဲ့ပေါ့လေ၊ အဲဒီဒါမိမှာ ကျွန်းမတစ်ယောက်ကလဲ ရှိတယ်၊ သူ့နာမည်ကတော့ ကာဌ္ဌာ-တဲ့၊ ကာဌ္ဌာဆိုတာ ပါဌ္မာစကားပဲ၊ မည်းနှက်တယ်လို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် မြန်မာလိုဆိုတော့ မိနက်-လို့၊ ဒေါရယှပဲ့၊ အဲဒီ ကာဌ္ဌာဆိုတဲ့ ကျွန်းမက ဟိုဒါမိသွားလဲပဲ သူ့သခင်မရဲ့ မိတ်သဘောကောင်းကြောင်း၊ သည်းခံ တတ်ကြောင်း၊ ဖော်ဖော်ရွှေရွှေ ရှိကြောင်းတွေ၊ ချိုးကျူးမျှနေကြား၊

ဒီအိမ်သွားလဲ ရှိုးကျူးနေကြနဲ့၊ ဝေဒေဟိကာကို အကုန်လုံးက ရှိုးကျူးနေကြတာချည်း ကြားနေရတယ်၊ ဒါကြာင့် တစ်နေ့တော့ သူက ဒီလိုစဉ်းစားသတဲ့၊ တို့သခင်မဟာ အဟုတ်ပဲ စိတ်သဘောထား ကောင်းနေလို့လား၊ ဒါမှမဟုတ်ရင်လဲ အိမ်ကိစ္စတွေကို ငါဆောင်ရွက် နေတာကပဲ အရှိုးကျု အဆင်ပြုနေလို့လား၊ စုံစမ်းလုံးမှပဲလို့ ကြုပြီးတော့ သူက စုံစမ်းရေးလုပ်တယ်၊ ဘယ်နှုန်းလုပ်သလဲဆိုရင် တစ်နေ့သောအခါ ကာလကျတော့ သူက အခါတိုင်းလို့ အိပ်ရာကစောစောမထားနဲ့၊ အိပ်ရာထဲမှာ ပေါ်ပြီးတော့ အိပ်နေသတဲ့၊ အဲဒီလို့ စုံစမ်းရေးအနေနဲ့ ပေါ်ပြီးအိပ်နေတော့ နံနက်လင်းတဲ့အခါမှာ ဝေဒေဟိကာဆိုတဲ့ အိမ်ရှင်မက အိပ်ရာမှထဲပြီး အခြေအနေတွေကို ကြည့်တယ်၊ ကြည့်တော့ အခါတိုင်းလို့ မျက်နှာသစ်စရာ ရောတို့၊ ဘာတို့၊ အစစအရာရာ အဆင်သင့်မရှိတာကို တွေ့ရတာပေါ့၊ မီးဖိုထဲမှာ ချက်ရေးပြုတိရေးတွေလဲ ဘာမှမလုပ်ရ သေးဘူး၊ သို့့သော် သူဟာ နေမကောင်းလို့များလေလား မသိပါဘူးလို့၊ ဆင်ခြင်ပြီး သူက စိတ်မဆိုးသေးပါဘူး၊ စိတ်ဆိုးစရာအကြောင်းက မလုံလောက်သေးပဲဟာကိုး၊ နေမကောင်းရှာလို့နဲ့ တူပါရဲ့လို့ ကရာယာ ကလေးနဲ့ သမားစိတ်တောင် ဖြစ်လိုက်ပါသေးတယ်၊ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့ စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုး ရောဂါက မကပ်သေးလို့၊ သူက စိတ်ကောင်းတုန်း စိတ်ကြည်လင်တုန်းပဲ ရှိသေးတယ်၊ ဒါကြာင့် နေမကောင်းလို့၊ ထင်ပြီးတော့ သူက သွားပြီး မေးပါတယ်၊ ဟေ့-ကာဌ္ဌာ လို့ ခေါ်တယ်။

ဘာလဲ သခင်မ-လို့ ကာဌ္ဌက ပြန်ကြားတယ်။

ဟဲ့- နှင့် အိပ်ရာက မထသေးဘူးလား။

မထသေးဘူး၊ သခင်မ။

သတ္တုမအကြော်

ဘာဖြစ်လို့တုန်း နေမကောင်းလို့လား။

ဘာမှတော့ မဖြစ်ပါဘူး၊ သခင်မ၊ အီပိရဲ့ပဲ အီပိနေပါ
တယ်လို့ ကာဌ္မာ ဒီလိုပြောတာကိုး၊ ဒီတော့ ဝေဒေဟိုကာဘာ ပါးစပ်က
ဘာမှမပြောသေးပေမယ့် မျက်နှာကလေးကတော့ ပျက်သွားတယ်၊
ဘယ်နှယ်လဲ အခါတိုင်း လုပ်နေကျ အလုပ်ကို သူမလုပ်ဘူး၊ ဘာဖြစ်နေပါ
လိမ့်မတုန်း၊ ဒီကောင်မဟာ ဖောက်ပြန်လာတာပဲလို့ စိတ်က ခုသွားတယ်၊
ကာဌ္မာလ အပါးပဲ၊ အီပိရဲ့ယောင်ဆောင်ပြီးတော့ “သူ၊ သခင်မ
ဘယ်လိုနေသလဲ စိတ်ဆိုးသလား၊ မဆိုးဘူးလား”ဆိုတာကို တစေ့
တစောင်း၊ အကဲခတ်ပြီး ကြည့်နေတာကိုး၊ ဒါကြောင့် သူ့သခင်မ
မျက်နှာကလေးက ညီးပြီး မျက်မှာ်ငါးကလေးက ကုပ်သွားတာကို သူက
မြင်သွားတယ်၊ ရောက်ခွဲကပ်စ ပြုလာတာကို ရိပ်မိသွားတာပဲ့၊ ဒီတော့
ကာဌ္မာ “အင်း-တို့၊ သခင်မဟာ စိတ်တော့ အဆိုးတတ်သားပဲ၊
စိတ်ဆိုးခရာ အကြောင်းက မရှိလို့ စိတ်မဆိုးဘဲနေတာကိုး၊ သို့့သော်
သိပ်မသေချာသေးဘူး၊ တဖန်ထပ်ပြီး စုစုမြို့မှပဲ”လို့ ကြပြီးတော့
နောက်တစ်ရက်လ အီပိရာစောစောမထဲ နေပြန်သတဲ့၊ အဲဒီလို
မထဲဘဲနဲ့နေတော့ ယခင်နေ့ကလိုပဲ လာပြီးမေးပြန်တယ်။

ဟေ့-ကာဌ္မာ၊ နှင့် အီပိရာက မထဲသေးဘူးလား။

မထဲသေးဘူး၊ သခင်မ။

ဘာကြောင့်တုန်း။

ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး သခင်မလို့ ဆိုတော့။

ကာဌ္မာနော် နှင့် ငါးအကြောင်းသိမယ်တဲ့၊ အဲဒီလို နှုတ်က
ထွက်လာတယ်၊ စိတ်ထဲတွင် မကဘူး၊ နှုတ်ကို ရောက်လာပြီး အဲဒီဟာ
ဒေါသဖြစ်လို့ ဒေါသအလျောက် စိတ်ကလေးနဲ့ လုပ်တာ၊ ယခုလူတွေ

သတ္တာမအကြောင်း

စကားပြောနေကြတာလဲ စိတ်ချဉ်းပဲ၊ သွားရင်လဲ စိတ်နဲ့ပဲ၊ လူပိရားရင်လဲ စိတ်နဲ့ပဲ၊ ပြုလုပ်သမျှ စိတ်နဲ့ ချဉ်းပဲ၊ အဲဒီစိတ်ကလေးကို မိအောင်ဖမ်းစို့ လိုပါတယ်၊ သူ့ကို မဖမ်းနိုင်လို့ ခက်နေတာ၊ ဒါ စိတ်ကလေးဟာ အင်မတန်အရာရောက်ပါတယ်၊ ကောင်းလဲသူပဲ၊ မကောင်းလဲသူပဲ၊ ဒါနာ သိလာ၊ ဘာဝနာတွေကိုလုပ်လဲ ဒီစိတ်ပဲ၊ ဒီစိတ်ကို နိုင်စို့ရာ အရေးကြီး ပါတယ်၊ ဥရောပတို့ အမေရိကန်တို့ အနောက်နိုင်ငံက ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကတော့ ဘာလုပ်သလဲဆိုရင် သူတို့ကတော့ အထူမြှုရပ်ပါတ်ကို ဖမ်းကြတယ်၊ အဲဒီ အထူမြှုရပ်ကလေးကို နိုင်နှင်းအောင် ဖမ်းပြီးတော့ သူတို့က အင်မတန်ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ လက်နက်တွေကိုလုပ်ပြီး အသုံးပြုနေကြတယ်၊ အပြင်ဘက်က အထည်ဖြစ် ရပ်တရားတွေကို နိုင်နှင်းစို့အတွက်မှာတော့ သူတို့က သိပ်လိုက်စားနေကြတယ်၊ အရေးကြီး တာကတော့ ကိုယ်ထဲကစိတ်က ပိုပြီးအရေးကြီးပါတယ်၊ အဲဒီစိတ်ကလေး နိုင်နှင်းစို့ရာ လိုပါတယ်၊ ဒီစိတ်ကလေး မနိုင်နှင့်လို့ရှိရင် ဒီစိတ်ကလေးက ဒုက္ခတွေ အများကြီးပေးနေတာ၊ ဒါကြောင့် ဝေဒေသကာမှာ ဒေါသစိတ်က နှီးဆော်လိုက်လို့ ကြမ်းတမ်းတဲ့စကားလေး နှုတ်ကပ်လာတာ။

ဒီတော့ ကာဦးက “ပါထင်တဲ့အတိုင်းဟုပ်ပြီ၊ မှန်ပြီ၊ တို့သရ်မဟာ ဒေါသကတော့ ရှိနေတာပဲ၊ စိတ်ဆိုးစရာအကြောင်း မရှိလို့သာ စိတ်မဆိုးဘဲ ဖြစ်နေတာပဲ”လို့ ဆုံးဖြစ်လိုက်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် သေချာသထက် သေချာအောင် ထပ်မံမံစမ်းလိုက်ပြီးမှပဲလို့ ကြပြီးတော့ နောက်တစ်ရက်လဲ အိပ်ရာက စောစောမထပဲ နေပြန်သတဲ့၊ အဲဒီတော့ ဝေဒေသကာက ကာဌးရဲ့အပ်မှာ စောစောကတည်းက စိတ်ဆိုး နေပုံရပါတယ်၊ “ဒီကောင်မတော့ ဖောက်ပြန်နေတော့တဲ့တဲ့၊ ဘာဖြစ်သလဲ မသိဘူး၊ အလျင်ကလို မဟုတ်တော့ဘူး၊ ပျက်စီးနေပြီ”ဆုံးပြီး စောစော

ကတည်းက စိတ်ဆုံးနေပုံရပါတယ်၊ ဒါကြောင့်-

ဟေ့-ကာဌ္မီ အီပိရာက မထသေးဘူးလား။

မထသေးဘူး သခင်မ။

ဘာဖြစ်လို့တုန်းလို့ မေးတဲ့အခါမှာ-

ဘာမှမဖြစ်ပါဘူး သခင်မလို့ ပြောလိုက်တော့-

ဘာမှမဖြစ်ရင် နှင့် ငါအကြောင်း သိရောတဲ့-ဆိုပြီးတော့
တခါးဂလန့်နဲ့ ပေါက်လိုက်တာ တစ်ခါတည်း၊ ခေါင်းကွဲသွားပါရောတဲ့
အဲဒါဟာ စိတ်ကနေပြီးတော့ ဝစ်ကံတွင်မကဘူး၊ ကာယကံကို
ရောက်လာတာပါပဲ၊ အဲဒီလို့ ကာယကံမြောက် ကျူးလွန်လိုက်တဲ့အတွက်
ခေါင်းကွဲသွားရှာတဲ့ ကျွန်းမကာဌ္မီက ခေါင်းကွဲသွားအောင် ပုတ်ခတ်တဲ့
အကြောင်းကို အီမိန္ဒီးချင်းတွေ လျှောက်ပြီး တိုင်တမ်းပါသတဲ့
“ကျွန်းမြော်လုံးကြည့်စွဲပါနိုး ဒေါ်ဒေါ်တို့၊ အီမှာ နိုင်အရာ၊ စောရာဆိုရင်
ကျွန်းမတစ်ယောက်ထဲ ရှိပါတယ်၊ ဒီတစ်ယောက်ထဲရှိတဲ့၊ ကျွန်းမကို
အီပိရာက စောစောမထတာနဲ့ ဒါလောက်ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း၊
ရိုက်နှက်သင့်ပါရဲ့လား၊ အရပ်ကြဖို့ ချိုးကျူးလိုက်ကြတာ မပြောပါနဲ့တော့၊
ဝေဒေသပိုကာဟာ တကယ့် သူတော်ကောင်းမလေးတဲ့တော့၊ ဘာမှ
ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း၊ မပြောတတ်ဘူးတဲ့၊ ဖော်ဖော်ရွှေရွှေ ရှိသတဲ့
စိတ်သဘောထား ကောင်းသတဲ့တော့ ဖော်ဖော်ရွှေရွှေ ရှိသတဲ့
စိတ်သဘောထား ကောင်းသတဲ့တော့ ချိုးမွမ်းလိုက်ကြတာ ကြည့်စွဲပါနိုး၊
အဲဒီ သူမတော်ကောင်းမလေးက ဒီ တစ်ယောက်ထဲရှိတဲ့ အစောင့်ကျွန်းမကို
ဒီလောက် ကြမ်းကြမ်းတမ်းတမ်း တံခါးဂလန့်နဲ့ ပေါက်ရသလား၊
ကျွန်းမှာ ခေါင်းကွဲပါပြီးတော့”လို့ ဆိုပြီးတော့ အရပ်ထဲ လျှောက်ပြီး
တိုင်တန်းသတဲ့။

သတ္တာမအကြိုင်

ဒီတော့ အရပ်ထဲက လူတွေက ကဲ့ရဲ့ကြတယ်၊ “ဝေဒေဟိကာဘာ တော်တော်ကြမ်းတမ်းတယ်၊ သိပ်ရှင်းတာပဲ၊ ဒီကလေးမလေးတစ်ပေါ်တော်ရှိတာကို ဒီလောက် ရာက်ရက်စက်စက် လုပ်ရမလား” စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ၊ ကဲ့ရဲ့ကြတာဟာ ယခင်က ချီးမွမ်းတာထက်တောင် များပါသေးတယ်တဲ့၊ ချီးကျူးတယ်ဆိတာ ဖြစ်ပို့သိပ်မလွယ်ဘူး၊ ကဲ့ရဲ့တယ် ဆိတာကတော့ အင်မတန် ဖြစ်လွယ်တယ်၊ ချီးကျူးချင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ချီးကျူးစရာဂဏ်နဲ့၊ ပြည့်စုံအောင်လို့၊ အင်မတန် ကြီးစားရတယ်၊ ကာယကံ၊ ဝစ်ကံ အစစ အရာရာတွေမှာ အင်မတန် စောင့်စည်းနေမှ ချီးကျူးဖွယ် ဂုဏ်ကလေးတစ်ခုရ ဖြစ်ပေါ်လာတာ၊ အဲဒီလို့ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဂုဏ်ကလေးကို ပျောက်ပျောက်မခွားအောင်လို့၊ စောင့်ရှောက်ရတာကလဲ တော်တော်ခဲယဉ်းပါတယ်၊ သူက တစ်နေ့လောက် ကောင်းနေရှိနဲ့လဲ မပြီးသေးဘူး၊ နောက်နော့၊ နောက်လ၊ နောက်နှစ်တွေမှာလ ကောင်းမြှု ကောင်းနေမှ အသက်ထက်ဆုံး ကောင်းနေမှ ပြီးစီးပြည့်စုံပါတယ်၊ တချီးများ သေခါန်ကျမှ ကျင့်ဝတ်ကပျောက်သွားလို့၊ အဲဒီ ဂုဏ်ပျောက်ပြီး နာမည်ပျောက်သွားရှာကြတယ်၊ ဒါကြောင့် ကောင်းတဲ့ဂုဏ်ကို ဆောင်ထား ဖို့ဆိတာ တယ်ပြီးမလွယ်ဘူး၊ တော်တော်ကို ခက်ပါတယ်၊ အကဲ့ရဲ့ခံရရှို့၊ ဂုဏ်ပျောက်စို့၊ ဆိတာတွေကတော့ သိပ်လွယ်တယ်၊ အဲဒီက ဘာမှမခက်ဘူး၊ ယခု ချက်ချင်းလုပ် ယခုချက်ချင်း ဂုဏ်ပျောက်တယ်၊ ဘယ်သူဖြစ်ဖြစ် လုပ်နိုင်တယ်၊ လွယ်လိုက်တာ မဖြောပါနဲ့တော့ သူက အင်မတန်လွယ်တယ်၊ အဲဒီဂုဏ်ပျောက်တယ်၊ ကဲ့ရဲ့ခံရတယ်ဆိတာ ဘယ်ကာလတုန်းဆိုရင် ယခုပြောနေတဲ့ စိတ်ပျော်စိတ်ဆိုးဆိုတဲ့ ရောဂါဆိုးဆိုက အများဆုံး လာတတ်ပါတယ်၊ ဒီ စိတ်ဆိုးရောဂါဝင်လာရင် ဒီရောဂါကြောင့် စိတ်အမှုအရာက မူမမှန်၊ နှုတ်အမှုအရာက မူမမှန်၊ ကိုယ်အမှုအရာက

မူမယ့်နဲ့၊ ဖောက်ပြန်ပြီးလာတယ်၊ အဲဒီလို အခါမှာ ကဲ့ရဲ့ဖွှံယ်တွေက ဖြစ်လာတော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီရောဂါကို နှစ်ချိုးပယ်ဖျောက်ရမယ်၊ ဒီလို ပယ်ဖျောက်တာကတော့ တရားအားထုတ်ဆဲမှာလဲ အသုံးကျတယ်၊ တရားအားမထုတ်ဘဲ အလွတ်နေတဲ့ အခါမှာလဲ အသုံးကျတယ်၊ လူတိုင်းလူတိုင်းအတွက် အခါခံပါသိမ်း အသုံးကျပါတယ်၊ လူတိုင်းလူတိုင်းအတွက် အခါခံပါသိမ်း အသုံးကျပါတယ်၊ လူကြီးလဲ အသုံးကျတယ်၊ လူငယ်လဲ အသုံးကျတယ်။

လူတွေဆိုတာ တစ်ယောက်တည်းနေနိုင်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က တယ်ပြီး နှိုတာမဟုတ်ဘူး၊ အများနဲ့ ဆက်ဆံနေကြတာ၊ အိမ်တွေမှာဆိုရင် အနည်းဆုံး သမီး၊ ခင်ပွန်း၊ နှစ်ယောက်တော့ နှိုနေတာပဲ အဲဒီ နှစ်ယောက် အချင်းချင်း ညီညာတ်နေထိုရာ အရေးကြီးပါတယ်၊ နှစ်ဦး သုံးဦးစသည် အတူတူနေထိုရှုရာမှာ ကိုယ်အလိုမကျ သူ့အလိုမကျနဲ့၊ စိတ်ဆိုစရာ ကလေးတွေကတော့ ကင်းမှာမဟုတ်ဘူး၊ ရှိမှာပဲ၊ အဲဒီလို စိတ်ဆိုစရာ လေးတွေကတော့ အချင်းချင်း စိတ်ဆိုကြပါရော၊ အဲဒီလို စိတ်က ဆိုးလာလို့ရှိရင် ရောဂါ စွဲကပ်လာပြီလို့သာ မှတ်ပေတော့၊ အဲဒါကို မြန်မြန်ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ရမယ်၊ မပယ်လို့ရှိရင် အဲဒီစိတ်က ကြီးမားလာပြီး တော်တော်ကြာ နှုတ်က မပြောသင့်တာတွေကို ပြောမိမယ်၊ အဲဒီတော့ တစ်ယောက်နဲ့ တစ်ယောက် မေတ္တာပျက်ပြီး အဆင်မပြု ဖြစ်ကုန်ရော၊ ပြောရုံးတင်မကပဲနဲ့ ကာယကံမြောက် ကျူးလွှန်သွားရင်တော့ ပြောစရာမရှိဘူး၊ အချင်းချင်း တစ်ကွဲတစ်ပြားစီ ဖြစ်ပြီးတော့ ခုက္ခတွေ များကုန်တတ်တယ်၊ ဒါဟာ လောကတွင် မကောင်းကျိုးပေးပုံဘဲ၊ မကောင်းမှု အကုသိလ်ကံမြောက်အောင် ကျူးလွှန်မိရင်တော့ သံသရာ မှာလဲ မကောင်းကျိုးဆင်းရဲ ခုက္ခတွေကို အကြီးအကျယ် တွေ့ရတတ် သတ္တာမအကြော်

တယ်၊ ဒါကြောင့် တရားအားမထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲပဲ ကိုယ့်နေရေးထိုင် ရေးမှစပြီး အစစအရာရာမှာ အဆင်ပြေရန်၊ ကောင်းကျိုးချမ်းသာတွေ ရောက်စေရန်၊ ဂုဏ်မပျက်စေရန် ဂုဏ်တက်စေရန်အတွက် ဘာလိုနေ တိုန်းဆိုရင် အဲဒီစိတ်ဆိုးရောကို အဝင်မဆို့ရာ လိုနေပါတယ်၊ လောကမှာ ကိုယ့်ကိုယ်က ရောကိုဝေဒနာတွေ စွဲကပ်နေရင် အခြားသူတွေက ရွှေ့ကြတယ်၊ မူန်းကြတယ်၊ ကိုယ့်အနီးအနားမှာ လူမကပ်ချင်ဘူး၊ အင်မတန်စင်မင်နေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တော်မှ ပူးပူးကပ်ကပ်နေဖို့ရာ တော်တော် တာဝန်လေးပါတယ်၊ ပြီးတော့ ကူးစက်တတ်တဲ့ရောကိုတွေ ဆိုတာကလဲ ရှိသေးတယ်၊ အဲဒါတွေများဆိုရင် ဆွေချင်းမျိုးချင်းလဲ အနီးအပါး မလားပံ့ဘူး၊ လာတော့ လာချင်တာပဲ၊ ရောကိုကူးမှာဖိုးလို့ တရှုံးကလဲ မလားပံ့ဘူး၊ ကြောက်တယ်၊ ရောကိုစွဲကပ်နေတဲ့သူကို ချို့ချင်းမြတ်နိုးနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေတောင်မှ နှီးနှီးစပ်စပ် ဆက်ဆံဖို့ရာ ခဲယဉ်းလာတတ်တယ်။

အချင်းချမ်းမမွှောပျက်တာ ခြောသ

အဲဒီလိုပဲ ရောကိုနဲ့ အလားတူတဲ့ ဒီအော်သီတ် ကပ်ရောက်လာ လို့ရှိရင်ဖြင့် စင်မင်နေတဲ့သူ အရွင်းချိုင်းလဲ မမွှောတွေ ပျက်ကုန်တတ် တယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ အော်ဖြော်လာလို့ရှိရင် အဲဒီကို ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ရတယ်၊ ဒီပြော်ဟာတွေကို မရှုနိုင်၊ အမှတ်နိုင်ရင်လဲ နေပါစေ၊ ဒီဟာ လေးတစ်ခုကိုတော့ ရှုမှတ်ပြီး ပယ်စရာကောင်းပါတယ်၊ လောက နေရေးထိုင်ရေးစတွေရော အကုန်လုံးချမ်းသာသွားအောင် ဘုန်းကြီးက ဒါလေးတစ်ခုတော့ အထူး တိုက်တွန်းပါတယ်၊ တရားဟောတိုင်း ဟောတိုင်း ဒါကို အမြဲတစ်း သတိပေးအနေရတယ်၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုရင်

သတ္တုမအကြော်

“လူတွေဟာ မှန်းကြတယ်၊ ဒေါသ ဖြစ်ကြတယ်”ဆိတာဟာ ဘယ်သူ တွေ့နဲ့ ဖြစ်ကြသလဲ၊ စုံစားကြည့်ပါ၊ အနီးဆုံး ပုဂ္ဂိုလ်တွေ့နဲ့ ဖြစ်ကြတာပဲ မဟုတ်လား၊ တစ်ဦးနဲ့တစ်ဦး အကျိုးဆောင်ကြဖို့ဆိတော့လဲ ဘယ်သူ တွေ့ကဆောင်တုန်း အနီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တွေ့ကဆောင်တာပဲ အတူနေ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ့က ဆောင်တာပဲ၊ အားကိုးရမည့် ကိစ္စဆိုရင် ဘယ်သူတွေကို အားကိုးရတာတုန်း၊ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အားကိုးရတာပဲ၊ အဲဒီလိုပဲ စိတ်ဆိုးကြဖို့ဆိတော့လဲ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ အနီးကပ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်တွေ့နဲ့ စိတ်ဆိုးကြတာပဲ၊ ဟိုအဝေးကြီးက လူတွေကိုသွားပြီး စိတ်ဆိုးလို့ မဖြစ်ပါဘူး၊ တစ်ခြားမြို့က၊ တစ်ခြားရွာ တစ်ခြားနိုင်ငံမှာ နေတဲ့လူတွေ့နဲ့ စိတ်ဆိုးကြဖို့ရာ အကြောင်းက ထယ်မရှိပါဘူး၊ ကြိုးပါတယ်၊ အဲဒီလို တစ်ခြားမြို့ရွာမှာ တစ်ခြားနိုင်ငံက လူဆိုတာဟာ အများအားဖြင့် သိတောင်မှ မသိဘူး၊ ဟိုမှာ အဲဒီလိုလဲ ရှိမှန်းတောင်မှ မသိဘူး၊ အဲဒီမသိတဲ့လူကို ဘာစိတ်ဆိုးစရာ ရှိမလဲ၊ ဘာမှ စိတ်ဆိုးစရာမရှိဘူး၊ စိတ်ဆိုးစရာ မရှိသလိုပဲ အဲဒီလူရဲ့အကျိုးကိုလဲ မဆောင်ရွက်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီလူကလဲ ကိုယ့်အကျိုးကို မဆောင်ရွက်နိုင်ဘူး၊ အချင်းချင်း အကျိုးဆောင်တယ်ဆိုတယဲ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေ နီးစပ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ၊ အချင်းချင်းမှန်းကြဖို့ ရန်ဖြစ်ဖို့ ဆိုရင်လဲ နီးစပ်တဲ့ အတူနေပုဂ္ဂိုလ်တွေပဲ။

တော့ရွာတစ်ရွာမှာ ရန်ဖြစ်ကြတယ်ဆိုရင် ဒါမိနီးနားချင်း ရန်ဖြစ်ကြတာပဲ၊ ဟိုအဲမဲ့နဲ့ ဒီအီမဲ နီးကပ်နေတဲ့အီမဲများသာ ဖြစ်တတ်ပါတယ်၊ တစ်အီမဲကျော် နှစ်အီမဲကျော်ကို သွားပြီး ရန်ဖြစ်တာ ရွားပါတယ်၊ အဲဒီတော့ အားကိုးစရာရှိရင်လဲ နီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို အားကိုးရတာပဲ၊ ရန်ဖြစ်ရင်လဲ နီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ချင်း ရန်ဖြစ်ကြတာပဲ၊ အဲဒီလို ရန်မဖြစ်ဘဲနဲ့ အချင်းချင်းကို အားကိုးပြီးတော့ မဓ္ထာဗျက်ဘဲ

အစဉ်ထာဝရ ကူညီဆောင်ရွက်ပြီး သွားနိုင်ဖို့ရာ ဘာလိုနေတုန်းဆိုရင်လဲ မြန်မြန်ဆေးကုဖို့ လိုပါတယ်၊ ဒါကြာ့င့် ဒါကလေးကိုတော့ဖြင့် အမြေဆောင်ထားမှပဲ၊ အလွန်အသုံးကျပါတယ်၊ စိတ်ထဲမှာ ဒေါသဖြစ်လာရင် စိတ်ထဲတွင်ပဲ ပပေါက်သွားအောင် ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ရမယ်၊ နှုတ်အမူအရာ ကိုယ်အမူအရာတွေ ပျက်မသွားစေနဲ့ မျက်နှာညီပုဂ္ဂိုပ်ပုပ် ဖြစ်သွားတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ကိုယ်အမူအရာ မျက်နှာအမူအရာ အနည်းငယ် ပျက်လာတယ်ဆိုရင် အဲဒီ အနည်းငယ် ပျက်ရုံတွင်ပဲ ရပ်ပြီးတော့ ရှုံးကိုတိုးမလာအောင် ထိန်းသိမ်းဖို့ရာ လိုပါတယ်၊ ကိုယ်အမူအရာ ပျက်ရာကနေပြီးတော့ နှုတ်က ပြောမိလာတတ်တယ်၊ အဲဒီလို ပြောမိပြန်ရင်လဲပဲ များများမပြောမိသေးခင် တစ်ခွဲနဲ့နှစ်ခွဲနဲ့ထက် ပိုပြီး ရှုံးကိုဆက်မပြောမိအောင် ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ဖို့ရာလိုပါတယ်၊ အဲဒါဟာ အလွန်အရေးကြီးပါတယ်၊ ဒါကြာ့င့် ဒီအရိယာဝါသ ကျင့်ဝတ်တွေထဲက တွေ့ဗျင့်ဝတ်တွေ မကျင့်နိုင်စေကာမူ ဟောမီ ဆောင်ပုဒ်လေးအရတော့ ကျင့်ကြဖို့ရာ ဘုန်းကြီးက အထူးတိုက်တွန်းပါတယ်၊ ကိုင်းဆိုကြစ်းပါဦး၊

စိတ်ပျက်စိတ်ဆိုး၊ ရောဂါဏ်း၊ နှိမ်ချိုးပယ်ဖျောက်လေ-ဆိုး။

ထိုင်းမြိုင်းပျိုင်းရီ ထိန်မိခွဲ

ဗျာပါဒပြီးတော့ ထိန်မြို့ခွဲကို ပြောဖို့ အလွန်ရောက်လာပြီ ထိန်-ဆိုတာက ထိုင်းတယ်-တဲ့၊ မြို့ခွဲ-ဆိုတာက မြို့င်းတယ်-တဲ့၊ ဒီတော့ ထိန်မြို့ခွဲဆိုတာ ထိုင်းမြို့င်းပျိုင်းရီတာပေါ့၊ အတိုချုပ်ဆိုရင်တော့ ပျိုင်းတာပါပဲ၊ ဘယ်လိုနေရာမှာ ပျိုင်းတာလဲဆိုရင် ကုသိုလ်တရားတွေနဲ့

သတ္တုမအကြိုး

စပ်ပြီးတော့ ပျင်းတာတဲ့ ဒါနပြုရာမှာ ပျင်းတယ်၊ သီလတောင်ရမှာ
ပျင်းတယ်၊ ဘုရားရှိခိုးရမှာ ပျင်းတယ်၊ တရားနာရမှာ ပျင်းတယ်၊
တရားအားထုတ်ရမှာ ပျင်းတယ်၊ ဒါတွေဟာ ထိန့်မိဒ္ဒတွေပါပဲ၊
တရားနာဖို့ရာကိုပဲ တရီးပျင်းတာနဲ့ မလာနိုင်ဘူး၊ မဂ်ဖိုလ် နိုဗာန်
ဆိုတာကိုတော့ လိုချင်ကြသားပဲ၊ ဘယ်သူကိုမေးမေး လိုချင်တယ်လို့
ပြောမှာပဲ၊ ဒါပေမယ့် နိုဗာန်ရောက်ကြော်း တရားကို အားထုတ်ပါခိုတော့
တရားနာဖို့ရာကမပြီး၊ ပျင်းနေတတ်တယ်၊ တရီးက တရားတော့
နာနိုင်ပါရဲ့ ဒါပေမယ့် တရားအားထုတ်ဖို့ရာကျတော့ ပျင်းနေတတ်တယ်၊
တရီးလဲသားက တိုက်တွန်းကောင်းတာနဲ့ တရားတော့လာပြီး အားထုတ်
ကြပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် ထိထိရောက်ရောက် အားမထုတ်ပြန်ဘူး၊ ပျင်းတာနဲ့
လျော့တိုး လျော့တော့ အားထုတ်နေတော့ တရားက မတိုးတက်ဘူး၊
အဲဒါထိုင်းလိုင်းပျင်းရှိမှာက ပိတ်ပင်တားမြှုပ်နှံတွေပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ထိန့်မိဒ္ဒဟာ
အချုပ်အနောင်ကျတာနဲ့ တူတယ်တဲ့၊ ရာဇ်ဝါအပြစ်ရှိတဲ့လူကို
ဆိုင်ရာတို့က ဖမ်းဆီးပြီး ချုပ်နောင်ထားတယ်၊ အချုပ်ခန်းထဲ
သွင်းထားတယ်၊ ထောင်ထဲပို့ထားတယ်၊ အဲဒီလူဟာ သူများလို့
လွှေတ်လွှေတ်လ်လ် မသွားနိုင်ဘူး၊ အပြင်ကလူတွေမှာ ကိုယ်သွားချင်ရာ
သွားနိုင်တယ်၊ ပွဲလမ်းသာင်တွေကိုလဲ သွားပြီး ကြည့်နိုင်တယ်၊
ကြည့်ပြီးတော့ ပွဲအရသာတွေကို ခံစားနိုင်တယ်၊ ခံစားပြီးတော့ ပွဲထဲမှာ
တွေ့ကြုံလာတဲ့ အကြောင်းတွေကို အချင်းချင်း ပြန်ပြီးပြောပြတယ်၊
အတီးကဘယ်လို့ကောင်းတယ်၊ က-တာက ဘယ်လို့ကောင်းတယ်
စသည်ဖြင့် ပြောတော့အတူတူမွဲကြည့်လာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက အကုန်လုံး
နားလည်နေတယ်၊ ဖျောစရှာကို ပြောတဲ့အခါ ဖျောရတယ်၊ ဝမ်းနည်းစရာကို

ပြောတဲ့အခါ ဝါးနည်းရတယ်၊ ပွဲအရသာတွေပေါ့လေ၊ ပွဲအရသာတွေ
ပြန်ပြီးတော့ စာမျိုးခတ်ကျတာပဲ့၊ စားမြှုပ်နှံတာခတ်ကြတယ်၊ နားတွေများ
နေ့ပိုင်းက မြက်တွေစားပြီး ဉာဏ်တော့ တမြှုမြှုနဲ့ ဝါးထဲကဟာတွေ
ထုတ်ပြီးတော့ ဝါးကြတယ်၊ အဲဒါကို စာမျိုးခတ်တယ်လို့ ခေါ်တယ်၊ အဲဒါလို့
ပွဲလမ်းသဘင်တွေ သွားကြည့်တဲ့ လူတွေကလဲ ပွဲလမ်းသဘင်က
တွေ့လာခဲ့တာတွေ ကိုယ်ကြိုက်တာတွေကို အချင်းချင်းပြန်ပြီး
ပြောကြတယ်၊ အချင်းချင်း ဟိုလူကပြောလိုက် ဒီလူကပြောလိုက်နဲ့
ပွဲအရသာတွေကို ပြန်ပြီးခံစား နေတတ်ကြပါတယ်၊ ဒါလဲ စားမြှုခတ်
နေတာပါပဲ၊ အချုပ်အနောင် ခံနေရတဲ့လူမှာ ပွဲကိုကြည့်ရွှေ့မရဘူး၊
ပွဲကြည့်လာတဲ့လူတွေက ပွဲအကြောင်း ပြောပြပေမယ်လို့ ဘူကိုယ်တိုင်
တွေ့ရတာ မဟုတ်တော့ သူ့မှာ အရသာမပေါ်ဘူး၊ အဲဒါလိုပါပဲ ထိုင်နှိုင်း
ပျင်းရိနေတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က ယခုလို တရားပွဲကိုတရားနာဖို့၊ မလာနိုင်ဘူး၊
မလာနိုင်တော့ ယခုလိုဟောနေတဲ့ တရားထဲက တရားအရသာတွေကို
မကြားရ မခံစားရဘူး၊ ယခုတော့ တရားထဲမှာ ကျင့်စရာတွေ၊
ကောင်းတာတွေ အများကြီးပါတယ်၊ အဲဒါတွေကို မကြားရ၊ မနာရတဲ့
သူ့မှာ အစကတည်းက အရသာမပေါ်ဘူး။

တရားအရသာပာဌ ဘယ်အရသာနဲ့မျမတူဘူး

ယခုတရားနာပြီး ပြန်သွားတဲ့အခါ ပြောတတ်တဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က
သူသဘောကျတာကလေးတွေကို ပြောလိမ့်မယ်၊ ဘာတွေဟောတယ်၊
ဘယ်လိုဟောတယ် စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ၊ အဲဒါလိုပြောတော့ အတူတူ
တရားနာလာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ တရားအရသာတွေ ပြန်ပေါ်လာတယ်၊

သတ္တုမအကြီး

အစတည်းက တရားမောင်များတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာတော့ ပြောလို့သာ နားထောင်
နေရတယ် တရားအရသာ တယ်မပေါ်ဘူး၊ ပြောပဲ့၊ ဆိုပဲတွေကလဲ
သရုပ်မပေါ်ဘူး၊ နောက်ပြီးတော့ မပျော်မရှိ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်မှာ
တရားအရသာတွေကို တွေ့ရတယ်၊ အင်မတန် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ
စရာကို တွေ့ရတယ်၊ မနေ့က ဦးမကတုမာလာက ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာစရာတွေကို သူကိုယ်တိုင်တွေ့ပဲ ဟောသွားတယ်မဟုတ်လား၊
အဲဒါ ကိုယ်တွေ့တွေကို ဟောတာပဲ၊ ဘုန်းကြီးက အထူးပြောနေစရာ
မလိုဘူး၊ တကယ်အားထုတ်ရင် တရားအရသာတွေကို အများကြီးပဲ
တွေ့ရပါတယ်၊ တရားက အားကြီးတွေ့ရလွန်းလို့၊ ဘုန်းကြီးတို့က
တော်တော် ထိန်းထားရတယ်၊ ဝမ်းသာလွန်းအားကြီးလို့၊ ဝမ်းသာမှာ
လွန်မသွားရအောင် စောင့်ရောက်ထားရတယ်၊ ဝမ်းသာပြီး အချိန်မကုန်
အောင်လို့၊ အချို့မျိုး မိမိပြုတော့ ဟောရတယ်၊ ဝမ်းသာစရာတရား
အရသာတွေက အများကြီးရှိတယ်၊ ဘယ်အရသာနဲ့မှ မတူဘူး၊
တရားအရသာဟာ အင်မတန် ကောင်းတယ်။

သုတေသန ဓမ္မရတော် နိနာတိ-တဲ့။

သဗ္ဗာရသံ- အလုံးစုံသော အရသာဟူသမျှကို၊ ဓမ္မရသော-
တရားအရသာကာ၊ နိုာတိ-အောင်နိုင်ပါတယ်တဲ့။

ଯାଇଲେବାକୁମା ତାଃଲ୍ପି । ବୋର୍ଦ୍ ରାଜ୍ୟରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗନରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗନରେ
ଶ୍ରୀତାର୍ଥୀ । ଶିଳ୍ପିଙ୍କର ଛିଠିରଲ୍ଲି । ଆରଧାରୀଙ୍କର । କ୍ଷୁଣ୍ଣରଲ୍ଲି । ଆରଧାରୀ
ଙ୍କର । କ୍ଷୁଣ୍ଣରଲ୍ଲି । ଆରଧାରୀଙ୍କର । ଦୈତ୍ୟରଲ୍ଲି । ଆରଧାରୀଙ୍କର ଦୈତ୍ୟର
ଅଧିକାରୀଙ୍କର । ଶ୍ରୀପିଲେବାକୁମାଙ୍କର । ଅଳେଖିଆରଧାରୀଙ୍କର ବାନ୍ଧିଆରଧାରୀଙ୍କ
ଫଢ଼ିପିଲ୍ଲାହୁ । ଶିତରୂପାଆରଧାରୀଙ୍କର । ଆଗେବାନ୍ଧିକାରୀଙ୍କର । ତାର୍ମିଳିତାନ୍ଧିକାରୀଙ୍କ
ଅଗ୍ରାମକ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗନରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗନରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗନରେ ବ୍ୟାଙ୍ଗନରେ

သတ္တမအကြပ်

တရားအရသာ အကြောင်းကို ပြောတယ် “တရားအရသာ ကောင်းလိုက် ပုံကတော့ ဘယ်အရသာနဲ့မှ မတူပါဘူးတဲ့၊ သူဟာ လောကမှာ အရသာ တွေ ခံစားရခဲ့တာ တော်တော်စုပြီတဲ့၊ လောကမှာ စီးပွားရေးရော၊ ဒါမိထောင်ရေးရော၊ ဘာဇာရော ညာရောဖော်လေ၊ ပျောစရာပါးစရာ အရသာတွေဟာဖြင့် ခုံခဲ့ပါပြီတဲ့၊ ယခုတွေ့ရတဲ့ တရားအရသာဟာ ဘယ်လိုအဲရသာနဲ့မှ မတူဘူး၊ ဒီတရား အရသာဟာ ဘယ်လိုကောင်းမှန်း မသိအောင် ကောင်းနေတာပဲ၊ “ဒီတရားအရသာဟာ သိပ်ကောင်းတဲ့ အရသာပဲ”လို့၊ အဲဒီ ဒကာမကြီးက အားရပါးရ ပြောတယ်၊ ယခု တရားမှာပရိတ်သတ်ထဲမှာလဲ ဒီလိုတွေ့မျှးတဲ့သူတွေ ရှိနေမှုပါပဲ၊ အဲဒါ အင်မတန်ကောင်းတဲ့ အရသာတွေပါ၊ အဲဒီလို တရားအရသာတွေကို မပျော်မရှိ အားထုတ်တဲ့ ပုန္တိလ်တွေ့မှ တွေ့ရခံစားရတာ၊ ပျော်ရှိစေလို့၊ တရားအားမထုတ်တဲ့ ပုန္တိလ်မှာ ဘယ်တွေ့ရလိမ့်မတုန်း၊ ယခုလို တရားဟောတဲ့အခါမှာ တရားအရသာ အလွန်ကောင်းကြောင်းကို ဘုန်းကြီးတို့က ပြောနေပေမယ်လို့၊ ကိုယ်တိုင် မတွေ့ရသေးတဲ့သူက ဘယ်လိုကောင်းမှန်းကို ဘယ်သိလိမ့်မတုန်း၊ ဉာပမာအားဖြင့်ဆိုရင် လူတစ်စောက်က မှန်းစဉ်စားတယ် ဆိုပါတော့ အဲဒီလိုစားပြီးတော့ “ဟာ—ကောင်းလိုက်တာ၊ ကောင်းလိုက်တာ”လို့၊ ပြောပေမယ့် မစားရတဲ့ ဘေးကပုန္တိလ်မှာ ဘယ်ကောင်းလိမ့်မတုန်း ဘယ်လိုကောင်းဟယ် ဆိုတာကိုလဲ မသိနိုင်ပါဘူး၊ ဟိုလူကလဲစား၊ ဒီလူကလဲစားနဲ့၊ နှစ်ယောက်သား အတူစားနေတယ် ဆိုရင်တော့ တစ်ယောက်က “ကောင်းလိုက်တာ”လို့၊ ပြောရင် တော်းလူကလဲ “ကောင်းတယ်”ဆို တာဟာ ဒါပဲလို့ သိတာပေါ့၊ သူကလဲစားနေတာကိုး၊ ဒီတော့ ဟိုလူက မှန်းကောင်းတယ်လို့ပြောတာ “ဒါပဲ၊ ဒါကောင်းသာလို့ သူလဲကောင်းတာကို

သတ္တုမအကြောင်း

ပြောနေတာပဲ”လို့ ဒီလို သီနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါလိုပါပဲ၊ တရားအားထုတ်လို့ ကိုယ်တိုင်တွေ့ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ ယခု ဘုန်းကြီးပြောတဲ့ တရား အရသာကို သီနိုင်ပါတယ်၊ သဘောပေါက်နိုင်ပါတယ်၊ ထိုင်းမျိုင်း ပျော်းရှိနေလို့ တရားအားမထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်၊ တရားမနာတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ကတော့ တရားအရသာကို ကိုယ်တိုင်တွေ့ မသီရဘူး၊ တရားအရသာကို မသီရတော့ တရားအရသာတွေမှ တစ်ဆင့်တက်ပြီးတော့ ရသွားမည့် မင်ချမ်းသာ၊ ဖိုလ်ချမ်းသာ၊ နိဗ္ဗာန်ချမ်းသာတွေကိုလဲ မရဘူးပေါ့၊ ဒီတော့ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ကြီးနှင့် တွေ့ကြုပါသော်လဲ ရသင့် ရထိက်တဲ့ အဖိုးတန်ဆုံး တရားအမွှတွေမှ ဆုံးရှုံးပြီးသွားနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ ထိုင်းမျိုင်းပျော်းရှိတာက အချုပ်အနောင်ပါတာနဲ့ တူတယ်၊ အချုပ်အနောင် မခံကြပါနဲ့တဲ့ လောကမှာ အချုပ်အနောင်ကျလို့ရှိရင် လွှတ်ပြောက်အောင် အင်မတန် အားထုတ်ကြရတယ်၊ ဒီလိုပဲ ထိနမိဒ္ဓ တရားဆုံးတဲ့ အချုပ်အနောင်လဲ မခံရအောင် အချုပ်အနောင်မှ လွှတ်ပြောက်အောင် အားထုတ်ဖို့ရှာလိုပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ထိုင်းမျိုင်းပျော်းရှိမှု ပေါ်လာရင် ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ရမယ်၊ ဒါကတော့ တရားအားထုတ်တဲ့ အခါမှ အသုံးချဖို့ပါပဲ၊ တရားအားမထုတ်ပဲ အလွတ်နေတဲ့ အခါမှာတော့ ဒီလောက် အသုံးမကျလှဘူး၊ အလွတ်မှာတော့ ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ဖို့ရှာ ဒီလောက်အရေး မကြုံလှဘူး၊ တရားအားထုတ်နေတဲ့ အခါကာလ အတွင်းမှာ ပျော်းလာလို့ရှိရင်တော့ အဲဒီ ပျော်းတာကလေးကို မှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်၊ ကဲ ဆိုရမယ်။

ထိုင်းမျိုင်း ပျော်းရှိ ချုပ်နောင်မိ၊ မှတ်သိ ပယ်ဖျောက်လေ-ဆို။

ပျုံလွှင့်မှု၊ ပူးပန်းမှု – ဉာဏ်စွဲ၊ ကျော်စွဲ

ထိနမိဒ္ဓ-ပြီးတော့ ဉာဏ်စွဲ ကုဇ္ဇာစွဲတဲ့၊ ဉာဏ်-ပျုံလွှင့်မှု၊ ကုဇ္ဇာစွဲ-ပူးပန်းမှု၊ ပျုံလွှင့်တယ်ဆိုတာ စိတ်တွေ တောင်ပြီး၊ မြောက်ပြီးနဲ့ ပြီးနေတာပါပဲ၊ ခုနက ဦးကောတုက ဟောသွားတယ်၊ ဘုရားလက်ထက် တော် ကာလတုန်းက ကိုယ်တော်လေး တစ်ပါးဟာ မထောင်ကြီးကို ယပ်ခတ်ပေးနေရင် စိတ်ကူးတွေ တောင်ရောက်မြောက်ရောက်နဲ့ ရောက်နေပုံကို ကြားလိုက်ရတယ် မဟုတ်လား၊ အဲဒီ ကိုယ်တော်လေးက စိတ်ကူးထဲမှာ လူထွက်ပြီးတော့ ကြက်မွေးလိုက်၊ ဆိတ်မွေးလိုက်နဲ့ အိမ်ထောင်လဲကျထို့၊ နောက်ခုံဘူဇံးရှိက်လိုက်တော့မှ မထောင်ကြီးကို ရှိက်မိသွားလို့၊ စိတ်ကူးထဲ လွန်နေမှုန်းသိသွားတယ်ဆို မဟုတ်လား၊ အဲဒါဟာ ပျုံလွှင့်တာပါပဲ၊ ကုဇ္ဇာစွဲ-စိတ်ပူးပန်းဆိုတာကတော့ ပြုမှားမိ၊ ပြောမှားမိတာကလေးတွေ ပြန်တွေးပြီးတော့ စိတ်နှင့်လုံးပူးပန်းနေတာပါပဲ၊ ပြောမှ ပြောမိလေတယ်၊ လုပ်မှ လုပ်မိလေတယ်၊ လိုက်းတာပဲဆိုဖို့ အဲဒီလို ပူးပန်းနေတာမျိုးပါပဲ၊ အဲဒါကို ကုဇ္ဇာစွဲ-လို့၏တယ်၊ အဲဒါတွေ ဖြစ်ပေါ်လာလို့ရှိရင်လဲ ရှုမှတ်ပြီးတော့ ပယ်ပါတဲ့၊ အဲဒါတွေက၊ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် သူ့ကျွန်းများရတာနဲ့ တူတယ်တဲ့၊ သူတစ်ပါး၏ ကျွန်းများရတာလို့ရှိရင် ကိုယ်အခွင့်အရေးဆိုတာ ဘာမှမရှိတော့ဘူး၊ ကျွန်းစနစ်ရှိတဲ့ ရေးခေတ်တုန်းကပေါ်လေ၊ အဲဒီ ရေးခေတ်တုန်းက ငြွေတစ်ကျပ်-နှစ်ကျပ် စသည်ဖြင့် သူ့အကြောင်းကလေး မပေးနိုင်တာနဲ့လဲ ကျွန်းအဖြစ် အသိမ်းခံရသတဲ့၊ ကျွန်းဖြစ်နေတဲ့လူမှာ အရှင်သစ်ရဲ့ အလုပ်တွေကို လုပ်ရတယ်၊ သူရှင်းတာလုပ်၊ သူထားရာမှာနေ့၊ သူကျွေးတာစား ဒါပဲ၊ ဘာမှ ကိုယ်ပိုင်ပစ္စည်းလဲ မရှိဘူး၊ ကိုယ်သွား

သတ္တုမအကြိုး

ချင်ရာလ မသွားရဘူး၊ ကိုယ်စားချင်တာလ မစားရဘူး၊ ကိုယ်လုပ်ချင်တာလ မလုပ်ရဘူး၊ ဘူးကို အရှင်သခင်က အကုန်လုံးပိုင်နေတယ်၊ အခိုက်အလှည့် သယ်လုံးရှိရင် အရှင်သခင်က ရိုက်နှက်လုံးလ သေရတာပဲ၊ တရားလဲမစွဲနိုင်ဘူး၊ ရေးတုန်းက အင်မတန်ကို ဖောက်တဲ့ စနစ်ပါဘဲ၊ ယခုခေတ်မှာ ကျွဲ့၊ နားများလို ဖြစ်နေတာဖော်လေ၊ ကျွဲ့တွေ၊ နားတွေကို ပိုင်တဲ့လှက ရိုက်နှက်သတ်ဖြတ်နေလို့လ ဘယ်သူကမှ တရားမစွဲနိုင်ဘူး၊ အဲဒီလိုပဲ ရှေးတုန်းက အောက်တန်းဦး လူတွေကို ကျွန်အဖြစ်နဲ့၊ အရှင်သခင်တွေက ပိုင်နေတဲ့ခေတ် ရှိခဲ့တယ်၊ အင်မတန်ကို ဆိုးပါးတဲ့ ခေတ်ပါ့အဲ ယခုတော့ အနောက်နိုင်ငံကပါရှိလိုတွေက ကျွန်ရယ်၊ အရှင်ရယ် မရှိရအောင် ဥပဇ္ဈာနဲ့ ပြပြင်လာလို့၊ အဲဒီ ကျွန်စနစ်ဟာ ထင်ထင်ရှားရှား မရှိတော့ပါဘူး၊ အဲဒီကိစ္စအတွက် အနောက်နိုင်ငံက ပညာရှိတွေကို ကျေးဇူးတင်စရာ တော်တော်ကောင်းပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ယခုခေတ်မှာလဲ တရားရှိနိုင်မှာ အုပ်ချုပ်တဲ့ လူတစ်စုက အရှင်သခင် ဖြစ်ပြီးတော့ တိုင်းသူပြည်သား အများက နိုင်းတာလုပ်၊ ကျွဲ့တာဦး၊ ထားရာမှာနေရတဲ့ ကျွန်သမ္မယ် ဖြစ်နေတာလဲ ရှိတယ်လို့၊ ပြောသံ ကြားရသေးတယ်၊ အဲဒါလဲ ကြားရတဲ့အတိုင်း ဟုတ်ရင်တော့ ကြောက်စရာ ကောင်းတာပဲ၊ ယခုပြောနေတဲ့ ကျွန်စနစ်ကတော့ ရှေးခေတ်က စနစ်ပါပဲ၊ အဲဒီ ရှေးခေတ်တုန်းက ဆိုလုံးရှိရင် ကျွန်ဟာ ဘာအခွင့်အရေးမှ မရှိဘူးတဲ့၊ ဒါလို့ပဲ စိတ်ပျုံးလွင့်နေမယ် စိတ်ပူးပန်နေမယ် ဆိုလုံးရှိရင် တရားတွေဟာလဲ မတိုးတက်နိုင်ဘူး၊ တရားအရသာတွေကို ဘာမှ မရရှိနိုင်ဘူး၊ အခွင့်အရေးတွေ လုံးလုံးခုံးသွားပါတယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့်မို့ “ပုံးလွှင့် ပူပန်၊ သူ့ကျွန်ခံ၊ အမြန်ပယ်ဖျောက်လေ”ဆိုတဲ့ အောင်ပုဒ်ကလေးကို ဒီမှာပေးထားတယ်၊ ကဲ-ဆိုရမယ်။

ပုံးလွှင့် ပူပန်၊ သူ့ကျွန်ခံ၊ အမြန်ပယ်ဖျောက်လေ-ဆို။

သတ္တာမအကြောင်း

ယဉ်မှားမူ ပိဋက္ခနာ

ယခုနောက်ဆုံး နိဝင်ရဏာကို ရောက်လာပြီး နောက်ဆုံးနိဝင်ရဏာက ပိဋက္ခနာတဲ့၊ နိဝင်ရဏာပါးထဲမှာ ပိဋက္ခနာက နောက်ဆုံးပဲ၊ ပိဋက္ခနာဆိတာ ယဉ်မှားဆိုပေမယ့် လောကရေးရာနဲ့စပ်ပြီး ယဉ်မှားတာကိုတော့ ပိဋက္ခနာလို့ မဆိုရဘူး၊ ဥပမာ ဒီလမ်းကသွားရင် ကိုယ်ရောက်ချင်ရာ ရောက်မှာ လေလား၊ မရောက်ဘူးလေလား၊ ဒီ လူ့ရဲ့အမည်က ဒီ အမည် ဟုတ်လေ သလား၊ မဟုတ်ဘူးလေလား စသည်ဖြင့် ဒီလို လောကရေးရာနဲ့စပ်ပြီး ယဉ်မှားတာကတော့ မဂ်ဖိုလ်ကို တားမြှင်တတ်တဲ့ နိဝင်ရဏာပိဋက္ခနာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာ အစ်အမှန်တွေနဲ့ စပ်ပြီးတော့ ယဉ်မှားတာကမှ နိဝင်ရဏာပိဋက္ခနာ တဲ့၊ ဂေါတမမြတ်စွာဘုရား အစ်ကို ဘုရားဟုတ်လေသလား၊ မဟုတ်လေသလား၊ အစရှိသည်ဖြင့် ယဉ်မှားမူဟာ ပိဋက္ခနာပါပဲ၊ ဒီ ပိဋက္ခနာဟာ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုရင် လမ်းနှစ်ခွဲရောက် တာနဲ့ တူတယ်တဲ့၊ ကုန်သည်တစ်ယောက်ဆိုပါတော့၊ ကုန်ဝယ်ရန် ကိစ္စအတွက် ငွေထွပ်နဲ့ ကုန်ပစ္စည်းရမယ့် နေရာကို သွားရတယ်၊ အဲဒီလို သွားတာကို လူဆိုး၊ သူဆိုးတွေကလဲသိတော့ လက်နက်တွေနဲ့ နောက်ကလိုက်လာကြတယ်၊ လူလစ်တဲ့နေရာ ရဲတွေအစောင့်တွေ လစ်တဲ့နေရာ တောာစေနေးကျတော့ရှိရင် လှစိုး၊ နောက်ဘာလိုက်လာကြတယ်၊ အဲဒီလို လိုက်လာတာကိုသိရင် ရှုံးကသွားနေတဲ့ကုန်သည်ဟာ အင်မတန် ကြောက်မှာပေါ့၊ ဒါကြောင့် အဲဒီကုန်သည်ဟာ ခုံခြုံခြုံသွားရလိမ့်မယ်၊ ပြေးတန်ရင် ပြေးရလိမ့်မယ်၊ အဲဒီလို လျှင်လျင်မြန်မြန် အားထုတ်ပြီးတော့ လမ်းခွဲ လမ်းခွဲကို တွေ့ဖိုသတဲ့၊ ဒီလမ်းကလဲ ရှုံးက မသွားဘူးတဲ့လမ်း ဖြစ်နေတယ်၊ ယခုတစ်ပါပဲ ဘူးမြှာ လူပြောနဲ့ သွားရတဲ့လမ်း ဖြစ်နေတော့ သတ္တာမအကြိုး

လမ်းခွဲ လမ်းခွဲကိုတွေ့တဲ့အခါမှာ ဟိုဘက်လမ်း သွားရမလား၊ ဒီဘက်လမ်း သွားရမလား၊ လက်ယာဘက်လမ်း သွားရမလား၊ လက်ပဲဘက်လမ်း သွားရမလား၊ လက်ယာဘက်လမ်းကို သွားရင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းတဲ့နေရာ မြန်မြန်ရောက်မလား၊ လက်ပဲဘက် လမ်းကိုသွားရင် ဘေးအန္တရာယ် ကင်းတဲ့နေရာ ရောက်မလားဆိုတာ သူကစဉ်းစား နေတယ်တဲ့၊ ချိတ်ချတ်နဲ့ပေါ့လေ၊ အဲဒီလို စဉ်းစားမနေဘဲနဲ့၊ တစ်ဘက်ဘက်လမ်းကို လိုက်သွားလို့ရှင် နောက်ကလိုက်လာတဲ့ ရန်သူတွေ မိမှာမဟုတ်ဘူး၊ ယခုတော့ မိလာပြီးတော့ ဖစ်ည်းလဲယူ၊ လူလဲသတ် အကျိုးမဲ့ ဒုက္ခရောက်သွားပါသတဲ့၊ အဲဒီ ဥပမာလိုပဲ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ မသွားဘူးသေးတဲ့လမ်း၊ သွားရတာ နဲ့တူတယ်၊ စဉ်းစားကြည်ပဲ့၊ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ နိမ္ဒာန်ကို ဘယ်ရောက်ဖူးလဲ၊ “အဂတ္ထိမီထံ”လို့ ဟောထားပါတယ်၊ နိမ္ဒာန်ဆိုတာ မရောက်ဘူးသေးသောအရပ်တဲ့ ဒီအပြင် လောကမှာ တော့ဖြင့် မရောက်ဘူးသေးတဲ့ အရပ်ရယ်လို့ မရှိပါဘူး၊ မဖုတ်မိလို့သာ အရပ်အသစ် ထင်ချင်လဲထင်မယ်၊ အမှန်မှာတော့ မရောက်ဖူးတဲ့ အရပ်ဟောင်းကြီးပဲ၊ ဘယ်အရပ်မဆို ရောက်ဖူးတာဘဲ၊ လူပြည်က နိုင်ငံတွေသာ မဟုတ်ဘူး၊ နတ်ပြည်တွေရော၊ မြို့ဟြာပြည်တွေရော၊ သူဒ္ဓါဝါသတီးဘုံကလွှဲရင် မရောက်ဘူးတဲ့ အသစ်ဆိုတာမရှိဘူး၊ ရောက်ဖူးတာချည်းပဲ၊ နိမ္ဒာန်ဆိုတဲ့ အရပ်ကတော့ တစ်ခါမှုမရောက် ဘူးသေးဘူး၊ မသွားရသေးဘူး၊ ယခုမှုသွားရတယ်၊ ယခုမှုသွားရတော့ လမ်းကလဲသိပြီသား မဟုတ်သေးဘူး။

မြတ်စွာဘုရားက ဟောထားလို့ ဘုရားဟောတဲ့အတိုင်း ဆရာသမားတွေက ညွှန်ကြားတာကိုမြှုပြီး အားထုတ်နေရတယ်၊

သတ္တုမအကြောင်း

ဘုန်းကြီးတို့က သတိပြုနေသည်းနဲ့ ဉာဏ်ကြားနေပါတယ်၊ ဒ္ဓါရ (၆)ပါးက ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်း ရုပ်နာမ်တွေကို အမှတ်သတိကလေးနဲ့ လိုက်ပြီး ရှုနေရုံပဲလို့ ဘုန်းကြီးတို့က ဉာဏ်ကြားထားတယ်၊ အမှတ်သတိကလေးနဲ့ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းကို လိုက်ပြီးတော့ ရှုနေရမယ်၊ အကုန်လုံးကို မရှုနိုင်သေးရင် နည်းနည်းကာစပြီး ရှုံ့ဖို့ နည်းပေးထားတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ဟောခဲ့တဲ့ ဉာဏ်ကြားခဲ့တဲ့အတိုင်း တပည့်ပရိသတ်တွေ အမြောက်အများ အားထုတ်ရာမှာ ရမှတ်လို့ အလွယ်ကူရုံးပဲလို့ အသိအမှတ်ပြုပြီးတော့ အားလုံးလဲ တည်းတည်းဖြစ်အောင်လို့ ဝိုင်းကိုက လျှပ်ရှားရပ်ကိုပဲ စပြီးရှုနိုင် ပါတယ်၊ ဒ္ဓါရ ၆-ပါးက ထင်ရှားဖြစ်ပေါ်လာတာဆိုရင် ဘယ်ဟာမဆို ရှုနိုင်ပါတယ်၊ ရှုကောင်းပါတယ်၊ ဘယ်ဟာကိုရှုရ အတူတူပဲ၊ မထူးပါဘူး၊ ရှုနိုင်သိနိုင်လို့ရှုရင် ဘာကိုပဲရှုရ မမှားပါဘူး၊ မျက်စိက မြင်တာလဲစပြီး ရှုနိုင်တယ်၊ နားကကြားတာလဲ စပြီးရှုနိုင်တယ်၊ နာခေါင်းက နံတာလဲ စပြီးရှုနိုင်တယ်၊ လျှောက အရသာသိတာလဲ စပြီးရှုနိုင်တယ်၊ ကိုယ်က အတွေ့အထိဆိုရင်လဲ ဘယ်အစိတ်အပိုင်းကပဲဖြစ်ဖြစ် ရှုနိုင်ပါတယ်၊ ခေါင်းကရှုရ၊ ခြော့ထားကိုရှုရ၊ ကိုယ်ကပဲရှုရ၊ အတွေ့အထိတွေကို ဘယ်ကဖြစ်ဖြစ် ရှုနိုင်ပါတယ်၊ ဒါတွေ အကုန်လုံး အမှန်တွေချည်းပဲ ရှုရမယ့်တရားကြီးပဲ၊ စီတ်ကူး ကြိုစာသိ စဉ်းစားတာကလဲ စပြီးတော့ ရှုနိုင်တာပဲ၊ ခန္ဓာဝါးပါး၊ တရားတွေဆိုရင် ဘယ်ဟာပဲရှုရ မှားတယ်လို့ ဘုန်းကြီးတို့က ဘယ်တွေ့ကမှ မပြောဘူး၊ အမှန်တွေချည်းပဲ၊ ဒါပေမယ့် အဲဒီအမှန်တွေထဲကစပြီး ရှုံ့ဖို့ရာ ဘုန်းကြီးတို့ ဉာဏ်ကြားနေတာကတော့ ဝမ်းမိုက်ကဖောင်းလိုက်၊ ပိန်လိုက်နဲ့ တောင့်တင်းလျှပ်ရှားနေတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာကိုယ်ကို စပြီးရှုံ့ဖို့ရာ ဉာဏ်ကြားနေပါတယ်၊ ဖောင်းလာတာဟာ

သွေ့မအကြိုး

ဘာလဲ၊ တောင့်တင်းလျှပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓါတ်ပဲ၊ ပိန့်တာဟာဘာလဲ၊ လျှပ်ရှားတဲ့ ဝါယောဓါတ်ပဲ၊ ဝါယောဓါတ် ဆိုတာ ဓါတ်ကြီးလေးပါးထဲက တစ်ခုပဲ၊ ဝိပသုနာရှုရင် ဘယ်ကစြိုး ရှုရမလဲဆိုတော့ သမထ အခြေခံမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုရင် ဓါတ်ကြီးလေးပါးကစြိုး ရှုရမယ်တဲ့၊ အငြကထာတွေက ပြထားတယ်၊ သမထအခြေခံရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဆိုရင်တော့ ရျာန်စိတ် နာမ်တရားကလဲ စပြီးရှုနိုင်ပါတယ်တဲ့၊ ဘုန်းကြီးတို့ ညွှန်ပြနေတဲ့ လမ်းစဉ်ကတော့ သမထအခြေခံမပါဘဲ ဝိပသုနာ သက်သက်ကစြိုး ရှုရတဲ့လမ်းစဉ် ဖြစ်ပါတယ်၊ အငြကထာ တွေက ပြထားတဲ့အတိုင်း ဓါတ်ကြီးလေးပါးကစြိုး ရှုဖို့လိုပါတယ်၊ ဓါတ်ကြီး လေးပါးထဲမှာ ပထဝါစိတ်ဆိုတာ ခက်မာကြမ်းတမ်းတဲ့ သဘောပဲ၊ ယခုလို လက်နဲ့ တစ်ခုခုကို စမ်းသပ်ကြည့်ပါ၊ မာမာကြမ်းကြမ်း နှစ် တစ်ခုခုကို တွေ့နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါကလဲ စပြီးရှုနိုင်ပါတယ်။ တော်ဗောဓါတ် ဆိုတာ အပူအအေးအနွေးသဘောပါဘဲ၊ အဲဒါကလည်းစပြီးရှုနိုင်ပါတယ် အာပေါ်စာတ်ဆိုတာ အရည်၊ အခိုသဘောပဲ၊ အဲဒါကလဲစပြီး ရှုနိုင် ပါတယ်၊ ထင်ရှားလို့ရှိရင် ရှုနိုင်တာချည်းပဲ။

ထင်ရှားရာ လွှာယ်ရာ စပြီးရှု

ယထာပါကုဋ္ဌ ဝိပသုနာဘီနိဝေသာ—တဲ့။

ဝိပသုနာဘီနိဝေသာ၊ ဝိပသုနာကိုစဉ် နှလုံးသွင်းခြင်း၊ အားထုတ်ခြင်းသည်၊ ယထာပါကုဋ္ဌ၊ ထင်ရှားသာ တရားစဉ်အတိုင်း၊ ဟောတိ-ဖြစ်၏-တဲ့၊ ဝိသုဒ္ဓိမဏ် မဟာနှုန်ကာက ပြထားပါတယ်၊
သူ့မှာ အကြောင်း

ပိပသုနာရှုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ထင်ရှားတာကစပြီး ရူပါတဲ့၊ ထင်ရှားရာ လွယ်ရာကစပြီး ရူပါတဲ့၊ မထင်ရှားတဲ့ တရားတွေ ခက်တာတွေကစပြီး မရှုပါ နဲ့တဲ့၊ ဒါမှ မြန်မာနိုင်များ၊ စာသင်ရတာနဲ့ တူပါတယ်၊ စာသင်ရင် လွယ်တာကစပြီးသင်ရတယ်၊ အခက်ဆုံးကစပြီးသင်ရင် ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ ကျောင်းရောက်လာခါစရှိသေး၊ အင်မတန်ခက်တဲ့ ပြောနဲ့တရားတွေကစပြီး သင်တယ်ဆိုပါတော့ ဘယ်တတ်လိမ့်မှာတုန်း၊ မတတ်နိုင်ဘူး၊ လောကီ ဘက်က ဆိုရင်လဲ အင်မတန်ခက်တဲ့ ဘာသာရပ်ကစပြီး သင်လို့ရှိရင် ကလေးသူငယ်တွေ ဘယ်တတ်လိမ့်မှာတုန်း၊ မတတ်နိုင်ဘူး၊ လွယ်လွယ် ကလေးကစပြီး သင်ရတယ် အဲဒါလိုပဲ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေလဲ အလွယ်ဆုံးကစပြီး သင်ရတယ်၊ အဲဒါလိုပဲ တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ် တွေလဲ အလွယ်ဆုံးကစပြီး အားထုတ်ရတယ်၊ မြတ်စွာဘုရားကလဲ အလွယ်ကလေးတွေ ဟောထားပါတယ်၊ မနေ့ကဘဲ ထုတ်ပြီးတော့ ဟောခဲ့သေးတယ်၊ ကူရိယာပုတ် လေးပါးကိုရှာပါတဲ့။

သွားလျှိုင် သွားတယ်မှု၏

ဂ္ဗ္ဗန္တာဝါ-သွားသည်ရှိသော်လည်း၊ ဂ္ဗ္ဗမီတိ-သွားသည်ဟူ၍ ပဇာနာတိ-သီ၏၊ သွားရင်သွားတယ်လို့ သီရမယ်တဲ့၊ ဒါပါပဲ၊ သွားရင် သွားတယ်လို့ သီရမယ်ဆိုတာ ဘာခက်လဲ၊ ဘာမှမခက်ဘူး၊ မခက်တော့ ဒါကို တဆို့က တရားမဟုတ်ဘူးလို့ ထင်နေကြတယ်၊ ဘုရားဟော သွားလို့သာပေါ့၊ ဘုရားဟောမဟုတ်လို့ရှိရင် ဒီဟာကို အကုန်လုံး တောင်ပယ်ပစ်လိမ့်နှီးမယ်၊ ဘုရားဟောတာတောင်မှ “ဒီလိုကမဟုတ် သေးဘူး၊ ဟိုလိုက မဟုတ်သေးဘူး”ဆိုပြီး အညွှန် တက်လိုက်ချင်က

သတ္တ္တမအကြော်

ယခု မြတ်စွာဘုရားဟောခဲ့တဲ့ သတိပြုနိုင်သူတိမှာ အဲဒီလိမ့်
ပြင်ပြီးမဟောခဲ့တာဘဲ၊ အမှန်ဟောခဲ့တာကတော့ ဂ္ဗ္ဗာန္တာ ဝါ-သွားသည်
ရှိသော်လည်း၊ ဂ္ဗ္ဗာမိတိ-သွားသည်ဟူ၍၊ ပဇာနာတိ-သို့၏လို့
ဒီလိသာဟောခဲ့ပါတယ်၊ အဲဒီကို မနေ့ကလဲ ရှင်းပြောခဲ့ပြီးပါပြီ၊ လယ်တိ
ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
အနတ္ထီပနီကျမ်းမှာ -

“သွားခြင်း လူရိယာပုတ်၌ ခြေလှမ်းတိုင်း ခြေလှမ်းတိုင်း
ပါသွား၏ ပါသွား၏-ဟု ခြော်ထည်သောစိတ်ကို ဖြစ်စေ၍ သွားရမည်၊
ခြေတစ်လှမ်းမျှ အမှတ်တမဲ့ မလှမ်းမိစေနဲ့” စသည်ဖြင့်-

ଜ୍ଞାନପ୍ରଦୟାଃପିତାଯ୍। ଅେତିଭ୍ରା ତୀର୍ଥାଃତ୍ର ତୀର୍ଥାଃତ୍ର-ଲ୍ଯି । ରୂପ୍ୟଗ୍ରହିତା
ଚତ୍ରମତାର୍ଥିତ

ကတော့ ဂျွှဲမိတ္ထု-ဆိုတဲ့ ပါဌ္ဇာတ်အတိုင်း အတိအကျ ပြထားတာပါပဲ၊ ဘာမှုဉာဏ်ကွန်းပြီး ထွင်ထားတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ငါသွား၏ ငါသွား၏ လို့၊ အဲဒီလိုမှတ်နေဖေမယ့် သမာဓိဉာဏ် ရင့်လာတော့ သွားတယ် ဆိုတာဟာ သွားချင်တဲ့ စိတ်ကြောင့် လှပ်ရှားရပ်တွေ ဖြစ်ပျက်နေတာပဲလို့၊ ဒီလိုအမှန်အတိုင်း သိနိုင်ပါတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ အဲဒီလောက်တောင် ရှည်ရည်ကြီး အမှတ်မှနိုင်းပါဘူး၊ သွားရင် သွားတယ်၊ သွားတယ်လို့မှတ်၊ ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင်လဲ လှမ်းတယ် လှမ်းတယ်လို့မှတ် ဒီလိုမှ မဟုတ်ရင်လဲ ကြတယ် လှမ်းတယ် ချေတယ်လို့မှတ်၊ ဒီလိုရှုပုံကလေးတွေ ပေးထား ပါတယ်၊ အဲဒီဟာ အလွယ်ဆုံးပဲ၊ လို့ရင်းကတော့ သွားတာကလေး သိနေရုံပါပဲ၊ ထင်နေတဲ့အခါကျတော့လဲ ထိုင်တယ် ထိုင်တယ်လို့လဲ မှတ်နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီလို ထိုင်တယ်လို့ချည်း တစ်မျိုးတည်း မှတ်နေရတော့ တရှုံးမှာ စိတ်ကသိပ်မဝင်စားဘဲလဲ ရှိနေတတ်တယ်၊ ဒါကြောင့် ဘုန်းကြီးတို့က ထင်ထင်ရှားရှားနဲ့၊ လွယ်လွယ်ကူကူလဲ မှတ်နိုင်ပြီး အပြောင်းအလွှဲရှိတဲ့ ရှုပ်အမှအရာကို ရှုမှတ်နို့လဲ အျော်ပြနေပါတယ်၊ အဲဒီက ဘာလဲဆိုရင် ဝစ်းမိုက်က ဖောင်းလိုက် ဝိန်လိုက်နဲ့ လှပ်ရှားနေတဲ့ ရုပ်ပါပဲ၊ ဖောင်းရိုက် ဝိန်ရိုက်မှာ “ဖောင်းတယ်-ဝိန်တယ်”လို့၊ ဒါကလေးနှစ်မျိုးကို အမှတ်နိုင်းနေပါတယ်၊ အဲဒီကို ရှုမှတ်နေလို့ရှိရင် ဝိပသနာဖြစ်တယ်လို့လဲ ဟောနေပါတယ်၊ ဒီတော့ တရားနာတဲ့ အရှို့ပုဂ္ဂိုလ်နဲ့၊ အားထုတ်ခါစ အရှို့ပုဂ္ဂိုလ်တွေ “ဖောင်းတယ်၊ ဝိန်တယ်”လို့ မှတ်ရှုနဲ့၊ ဝိပသနာဉာဏ် ဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါ မည်လားလို့ ယုံမှားတွေးတော်စိတ်တယ်၊ တွေးတော့မှာဖော့၊ သူက ဒီလမ်းကို သွားမှုမသွားဘူးသေးဘဲဟာကိုး၊ ဝိပသနာဉာဏ် ဖြစ်တယ်ဆို တာကိုလဲ သူက ဘာမှ မသိသေးဘူး၊ ဆရာမှားက ဖြစ်တယ်ပြောလို့သာ

သူက ယုံကြည်ပြီးတော့ အားထုတ်နေရတာကို၊ ရုပ်နာမ်တွေလဲ ကွဲလာပါလိမ့်မယ်လို့ ဆရာများက ပြောပေမယ့် သူ့မှာတော့ မကွဲသေးဘူး၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထသဘောတွေလဲ သိပါလိမ့်မယ်လို့ ဆရာများက ပြောပေမယ့် သူကတော့ မသိသေးဘူး၊ မသိသေးတော့ သူက စဉ်းစား နေတတ်တယ်၊ “ဒီလိရှုနေရနဲ့နဲ့ ဝိပဿနာဖြစ်တယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလား၊ ရုပ်နာမ်တွေ ကွဲပြီးတော့ သိတယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလား အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထသဘောတွေ သိတယ်ဆိုတာ ဟုတ်မှဟုတ်ပါမလား”လို့ တွေးတော့စဉ်းစား နေတတ်တယ်၊ အဲဒါဟာ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ လမ်းနှစ်ခွဲကို ရောက်နေတာပါပဲ၊ လမ်းနှစ်ခွဲရောက်လာတော့ စဉ်းစားနေပြီ၊ စဉ်းစားနေတော့ သူက တရားကို အားမထုတ်တော့ဘူး၊ အားမထုတ်တော့ မရှုမမှတ်မိဘဲ လွှတ်နေတဲ့ စိတ်တွေမှာ ခုကာနပြောခဲ့တဲ့ သတိအစောင့်အစရာက် ကင်းနေပါရော၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ကင်းနေပါရော၊ ဒါကြောင့် သူဟာ အဲဒီအခိုက်မှာ အရိယာနေအိမ်မှာ မနေရဘူး၊ ပုထုဇွဲနေအိမ် ပြန်ရောက်နေတယ်၊ ဘေးရှင်အန္တရာယ်တွေ မလုပ်ခြို့ဘဲ ဖြစ်နေတာပေါ့၊ ခုနက ဝတ္ထုကြောင်းနဲ့ ဖော်ပြုခဲ့တဲ့အတိုင်း သက်နှစ်းမှာ စွဲလမ်းပြီးသေလို့ သန်းဖြစ်သွားသလို့ အာရုံတော်ခုခု စွဲလမ်းပြီး အဲဒီအခိုက် သေသွားလို့ရှိရင် အပါယ်လေးပါးလဲ ကျသွားနိုင်တယ်၊ အဲဒါဟာ လမ်းနှစ်ခွဲ ခုစမ်းဆင်ခြုံပြီး တွေးတော့နေတဲ့ ကုန်သည်ဟာ နောက်က ရှိသူတွေ မိတ္တာပြီးတော့ ပစ္စည်းလဲယူ။ လူလဲအသတ်ခံရ သလိုပါပဲတဲ့၊ “ဒီလိရှုတာ ဟုတ်လေသလား၊ မဟုတ်လေသလား”လို့ စဉ်းစားပြီး တရားအားမထုတ်ဘဲနေရင် တရားက မတိုးတက်ဘူး၊ မတိုးတက်တော့ မဂ်ဖိုလ် နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်ဘူး၊ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို မရောက်ဘဲနေတော့ အပါယ်လေးပါက မလွှတ်ဘူးပေါ့၊

သတ္တုမအကြိမ်

အပါယ်လေးပါးကိုလဲ ကျေရမယ်၊ ဒုံးရမယ်၊ နာရမယ်၊ သေရမယ်၊ သံသရာဝှုံဆင်းရဲတွေ့နဲ့လဲ တွေ့ရမယ်၊ အဲဒီလိုတွေ့ပြီး အကျိုးမဲ့တွေ ဖြစ်သွားပါလိမယ်တဲ့၊ ဒါကြောင့်မဲ့၊ လမ်းနှစ်ခွဲနဲ့တူတဲ့ ယုံးမှားမှုံကို တွေ့လို့ရှုရင် ရှုမှတ်ပြီး ပယ်လိုက်ပါတဲ့ ကဲ-ဆိုကြည့်စို့။

ယုံးမှားခိုးဟာ၊ လမ်းနှစ်ခွဲ၊ တွေ့က ပယ်ဇွာက်လေ-ဆို။

ဒီ နိဝင်ဘာ တရားတွေက ဟောမယ်ဆိုရင် ဟောစရာအကွက် တွေအများကြီး ကျေနိပါသေးတယ်၊ သို့။ သော် ဟောမဲ့အချိန်က နာရိုဝက် လောက်ပဲရှုတော့တယ်၊ ရှုံးလဲပြောစရာတွေ အများကြီးရှုသေးတယ်၊ ဒီတော့ နိဝင်ဘာ တရားဝါးပါးကို ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ဖြစ်ပေါ်တိုင်း ရှုမှတ်ပြီး ပယ်ရမယ်ဆိုတာကိုသာ အတိချိပ် မှတ်ထားကြပါတော့၊ ဒါတွေကို အကုန်လုံး ပယ်နိုင်တဲ့အခါမှာ စိတ္တဝိသုဒ္ဓဖြစ်ပါတယ်၊ နိဝင်ဘာဆိုတာ ဘာဝနာကို တားမြှစ်တတ်တယ်တဲ့၊ တံခါးခြုံက်ကြီးနဲ့၊ ပိတ်လိုက်သလိုပဲ တားမြှစ်တတ်တယ်၊ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ တံခါးပေါက်တစ်ခုမှာ ဝင်ရင်လဲ တစ်ယောက်ချင်း ဝင်နိုင်တယ်၊ ထွက်ရင်လဲ တစ်ယောက်ချင်းပဲ ထွက်နိုင်တယ် ဆိုပါတော့၊ အဲဒီလို တံခါးပေါက်မှာ ဝင်တဲ့လူတွေကသာ မပြတ်ဝင်နေရင် ထွက်ချင်တဲ့ လူတွေက မထွက်ရဘူး၊ ထွက်တဲ့ လူတွေကသာ မပြတ်ထွက်နေရင်လဲ ဝင်ချင်တဲ့သူတွေက မဝင်ရဘူး၊ တန်ညြုး ဉာဏ်ကတော့ လူတစ်ယောက်သာ လျှောက်လောက်တဲ့ တံတား ကလေး ဆိုပါတော့၊ အဲဒါ ဟိုဘက်ကလူတွေ အဆက်မပြတ်လာနေရင် ဒီဘက်လူတွေ မသွားရဘူး၊ ဒီဘက်လူတွေ အဆက်မပြတ် သွားနေရင်လဲ ဟိုဘက်လူတွေ မလာရဘူး၊ အဲဒါလိုပဲ စိတ် ဆိုတာ တစ်ခုချင်ဖြစ်ရတယ်၊

သတ္တာမအကြိုး

တစ်ခုချင်းဖြစ်နိုင်တယ်၊ ကုသိလိမ့်တိ မဖြစ်ဘူး၊ အကုသိလိမ့်တိ ဖြစ်နေတဲ့အခါလဲ အကုသိလိမ့်ပဲဖြစ်တယ်၊ ကုသိလိမ့်တိ မဖြစ်ဘူး၊ ကုသိလိနဲ့၊ အကုသိလိ နှစ်ခုပြုပြီးတော့ မဖြစ်နိုင်ဘူး၊ အဲဒီတော့ ရှုမှတ်တဲ့ ဘာဝနာစိတ်က အမြဲပြုတ် ဖြစ်နေရင် အကုသိလိတွေပဲ ဖြစ်နေတယ်၊ အကုသိလိတွေ မဖြစ်ဘူး၊ မရှုမှတ်ဘဲနေတဲ့ အခါမှာဆိုရင် အများအားဖြင့် အကုသိလိတွေပဲ ဖြစ်နေတတ်တယ်။

ဒါကြောင့် နိဝင်ရဏာ အကုသိလိတရားတွေ ဖြစ်နေတဲ့ အခါ မှာဆိုရင် ရှုမှတ်မှ ကုသိလိတွေ ကင်းနေတယ်တာပဲ၊ ကာမ္မားနှင့်-နှစ်သက် မှတွေ ဖြစ်နေမယ်၊ များပါဝ-စိတ်ပျက်စီတ်ဆိုးနေမယ်၊ ဝိမိကိုဇာ-ဟုတ်မှ ဟုတ်ပါမလားလို့၊ စဉ်းစားတွေးတော့ နေမယ်ဆိုရင် အဲဒီအချိန်မှာ ရှုမှတ်မှတွေ ကင်းနေတယ်၊ ဘာဝနာတွေကင်းနေတယ်၊ “ဟေ့-ဘာဝနာ တွေ၊ မင်းတို့၊ မဖြစ်နဲ့နီးကွာ”မဆိုပေမယ့် ဆိုသလိုပဲ၊ နိဝင်ရဏာ တရားတွေ က သူတို့ချည်း အခွင့်အရေးယူပြီးတော့ ဖြစ်နေကြတယ်၊ ဒါကြောင့် သူတို့ကို နိဝင်ရဏာထရာတွေလို့ ဆိုရတာ၊ ဒီနိဝင်ရဏာ တရားတွေ မကင်း သေးသမျှ ကာလပတ်လုံး စိတ်ဟာ မစင်ကြယ်သေးဘူး၊ ဘာစင်ကြယ် လိမ့်မတော်း၊ ဒီက တစ်ချက်၊ နှစ်ချက်လောက် ရှုလိုက်ရင်း ဟိုက နိဝင်ရဏာ တစ်ခုချက် ဝင်ဖြစ်လိုက်ရင်း၊ ဒီကတစ်ခါ ရှုလိုက်ပြန်ရင်း၊ ဟိုက နိဝင်ရဏာ တစ်ခုချက် ဝင်ပြီး ပြစ်လိုက်ပြန်ရင်းနဲ့၊ ဒီလို့ ရောယူက်နေတာ၊ အဲဒီကို တရားအားထုတ်ဖူးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှ ပိုသိတယ်၊ အားမထုတ်ဘူးသေးတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကတော့ ဒါနဲ့ သိလ ကုသိလိကောင်းမှုတွေပြုလိုက်၊ ဘုရား ဝတ်ပြုလိုက်၊ ဘုရားရှိခိုးလိုက်၊ ပရိတ်ကလေး၊ ဘာကလေး ရွှေတ်ဖတ် လိုက်နဲ့၊ ဒီလို့ နှလုံးသွင်းနေတော့ “င့်စိတ်တွေက သိပ်ကောင်းနေတာပဲ၊ တရားအားထုတ်စရာ မလိုပါဘူး”လို့၊ တရှို့က ဒီလိုလဲ အောက်မေ့နေ သတ္တုမအကြိမ်

တတ်တယ်၊ အဲဒီ လူကို တရားအားထုတ်ဖို့ရာ တိုက်တွန်းလို့ရှိရင် “ဟာ-မလိပါဘူး၊ ကျူပိစိတ်က ကောင်းနေတာပဲ၊ ဘာမှ မကောင်းတာ မလုပ်ဘူး၊ ဘယ်သူ့ကိုမှ မကောင်းအောင်မလုပ်ဘူး၊ ဘယ်သူ့ကိုမှ မကောင်းအောင် မကြိုးဘူး၊ ကျူပိစိတ်က အမြတ်စ်ကြယ်နေတာပဲ”လို့ ဒီလိုလဲ ပြောတတ်ကြတယ်၊ ဒါပေမယ့် တရားအားထုတ်ကြည့်မှ သိတယ်၊ ဘုန်းကြီး မော်လမြိုင်မှာ နေတုန်းက ဒက္ခမတာစ်ယောက် ကျောင်းလာ ပြီးတော့ သိလရှင် ဇရပ်မှာနေပြီး တရားအားထုတ်တယ်၊ ဟောင်းတာ၊ ပိန်တာကစပြီး ဖြစ်တိုင်း၊ ဖြစ်တိုင်းတွေကို မှတ်ဖို့ရာ ဘုန်းကြီးက ကမ္မဏ္ဏန်းပေးထားတယ်၊ အဲဒီပေးထားတဲ့အတိုင်း ရူမှတ်နေရင်း သူက ဘာပြောသလဲဆိုတော့ တပည့်တော်မစိတ်တွေ ယခုမကောင်းဘူး ဘုရားတဲ့၊ အီမ်တုန်းက တပည့်တော်မစိတ်ဟာ အမြတ်စ်ကောင်းနေ ပါတယ်၊ အီမ်တုန်းကဘာမှ မကောင်းတဲ့စိတ် မရှိပါဘူး၊ စိတ်က အမြတ်စ်ကောင်းပြီး စင်ကြယ်နေပါတယ်တဲ့၊ ယခု တရားလာပြီး အားထုတ်မှ စိတ်တွေက မကောင်းတာတွေ ဖြစ်လိုက်တာ မပြောပါနဲ့တော့၊ သူတို့ကို သွားတိုင်း၊ သွားတိုင်း၊ လိုက်ပြီး မှတ်နေရတော့တာပါပဲ ဘုရားလို့ သူက ဒီလိုပြောတယ်၊ သူက စိတ်အကြောင်း မသိဘဲဟာကို။

ဒီတော့ ဘုန်းကြီးက အားပေးရတယ်၊ ဟာ ဒက္ခမကြီး၊ ဒါက ကောင်းတာ၊ အီမ်တုန်းက ကိုယ့်စိတ်ကို ရူမှမရှုဘဲ၊ မရှုလို့မသိဘဲ ဖြစ်နေတာ ကောင်းတာဖြစ်လဲ မသိဘူး၊ မကောင်းတာဖြစ်လဲ မသိဘူး၊ ဒါကြောင့် ကိုယ့်ဟာကိုယ် ကောင်းတယ်လို့ အောက်မေ့နေတာ၊ ယခုတော့ ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်း လိုက်ပြီးတော့ရူမှတ်ပြီး စစ်ဆေးနေတာ၊ ဒီတော့ မကောင်းတာကလေး တစ်ခုဖြစ်လိုက်၊ ရူလိုက် ရူပြီးသိလိုက်၊ မကောင်းတာလေး တစ်ခုဖြစ်လိုက်၊ ရူပြီးသိလိုက်နဲ့ ဒီလိုပဲ သိနေတာ၊ အဲဒါကို သွေးမအကြိုး

ပြောင်းပြန့် ဥပမာပြရရင် အဝတ်တစ်ခုဟာ မဲနေတယ်ဆိုပါတော့၊ ဒီးဖို ချောင်ထဲမှာ သုံးတဲ့လက်နှီးစုတ်ဟာ အိုးမဲတွေ၊ ဆီချေးတွေနဲ့ မဲပေ နေတယ်၊ အဲဒီအဝတ်အမဲပေါ်မှာ အမဲစက်တစ်ခု ကျွေးသွားပေမယ်လို့၊ ဘယ်ထင်ရှားလိမ့်မတုန်း၊ သူက အစကတဲ့ည်းက မဲနေပြီးသားဟာကိုး၊ ဘာမှ မထူးဘူး၊ အမဲကွက်ထပ်ပြီး စွဲနှီးမှုန်းမသိရဘူး၊ အဲဒီလိုပဲသိမရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေရဲ့စိတ်က သူ့ဟာစင်ကြယ်အောင် လုပ်နေတာမှ မဟုတ်ဘဲ၊ ဒီတော့ မကောင်းတာကို စိတ်ကူးယဉ်လဲ သူ့မှာ စိတ်ကူးတာကတော့ ရှိမှာပဲ၊ နှစ်သက်လိုချင်တာ၊ သာယာတာရှိမှာဖော့၊ မရှိပဲ ဘယ်နေလိမ့် မတုန်း၊ ရဟန္တာမှုမဟုတ်ဘဲ၊ နှစ်သက်လိုချင်ပြီးမှပေါ့၊ စိတ်မချမ်းသာစရာ ကလေးကိုတွေ့လိုက်ရင်လဲ ပုဂ္ဂိုလ်မှုဟာ ရှိမှာဖော့၊ မရှိပဲ ဘယ်နေလိမ့်မတုန်း ရှိပါတယ်၊ ကိုယ်ကမရှုလို့ မသိတာဘဲ၊ တရားအားထဲတ်နေတဲ့ အခါကာလကျတော့ အညှစ်အကြေး စိတ်ကလေးဖြစ်ရင် ချက်ချမ်းသိတာ၊ ဘာနဲ့တူသလဲဆိုလိုရှိရှင် အင်မတန်ဖြူစ်စေတဲ့ လက်ကိုင်ပုပါကလေး ဆိုပါတော့၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုကလေးထဲမှာ အညှစ်အကြေး တစ်ခုကျလိုက်ရင် အဲဒီကို ထင်ရှားသိတာပဲ၊ အရောင်ကလေး အိုးသွားလိုက်တာ မပြော ပါနဲ့တော့၊ ကြည့်လိုကိုမကောင်းတော့ဘူး၊ အဲဒီလိုပဲ စင်ကြယ်နေတဲ့ ဘာဝနာစိတ်အစဉ်ထဲ ဝင်ပြီးတော့ ကာမစွဲနှီး-နှစ်သက်မှုကလေး ဖြစ်လိုက်ရင် အဲဒီကို သိတော့တာပါပဲ၊ ဟိုသွားလိုက်၊ ဒီသွားလိုက်နဲ့ သွားနေတဲ့ စိတ်ကလေးကို သိတာပါပဲ၊ များပါဒ်-ဒေါသကလေး ဖြစ်လိုက်ရင်လဲ သိတော့တာပဲ၊ ဒါကြောင့် တရားအားထဲတ်ကြည့်မှ မိမိစိတ်ဟာ ကောင်းတယ် မကောင်းဘူးဆိုတာ သိနိုင်ပါတယ်။

ရွှေဆိုတာက သူ့သက်သက်ချည်းကြည့်ရင် ကောင်းတယ် လိုချည်း ထင်ရတယ်၊ မှတ်ပေါ်တင်ကြည့်မှ သူဟာ အရည်မီသလား၊ သတ္တာမအကြိုင်

မမိဘူးလားဆိတာ သိရတယ်၊ အဲဒါလိပါပဲ စိတ်ဆိတာ အားထုတ်ကြည့်မှ
သေသေချာချာ သိနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါလိ တဗြားတစ်ပါး၊ ပြေးသွားချင်
တဲ့စိတ်တွေ ဖြစ်နေတာဟာ စိတ်မစ်ကြယ်တဲ့ အမြေအနေပါပဲ၊ ရူမှတ်
ဖန်များတဲ့ အခါကျတော့ အဲဒီစိတ်အည် အကြေးတွေကင်းပြီး စင်ကြယ်
လာပါတယ်၊ အဲဒါကို တရားအားထုတ်တဲ့သူ ကိုယ်တိုင်တွေပါတယ်၊
မီတ္ထားသူ၏ ဖြစ်တယ်၊ စိတ်စင်ကြယ်တယ်ဆိတာ တကယ့်ကို စင်ကြယ်
နေတာ၊ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်းဟာ စင်ကြယ်တဲ့ မှတ်စိတ်ချည့်ပဲ၊ ရှုံးစိတ်လဲ
မှတ်စိတ်၊ နောက်စိတ်လဲမှတ်စိတ်၊ သူ့နောက်စိတ်လဲ မှတ်စိတ်၊ သူ့နောက်
စိတ်လဲ မှတ်စိတ်၊ တစ်ခါတော်း တစ်စဉ်တစ်တန်ကြီး ငါးမိန်လောက်
ဆက်မှတ်နေရင် ငါးမိန်လုံး၊ (၁၀)မိန်၊ မိန်(၂၀)လောက်
ဆက်မှတ်နေရင် (၁၀)မိန်၊ မိန်(၂၀)လုံး မှတ်စိတ်ချည့်ပဲ၊ ခုနက
ပြောခဲ့သလို ပြေးသွားစိတ်တွေ မရှိဘူး၊ နှစ်သက်တဲ့စိတ်တွေ ဝင်မလာဘူး၊
စိတ်ဆိုး စိတ်ပျက်လဲ ဝင်မလာဘူး၊ ပျော်ရှုတဲ့စိတ်လဲ ဝင်မလာဘူး၊
ပုံးလွှင့်တဲ့စိတ်လဲ ဝင်မလာဘူး၊ ယုံမှားတွေးတော့တဲ့ စိတ်လဲဝင်မလာဘူး၊
ရူမှတ်တဲ့ စိတ်ချည့်ပဲ မပြတ်ဖြစ်နေတယ်၊ ပုတီးစိပ်ရာမှာ တစ်လုံးပြီး
တစ်လုံး ပုတီးစွေကလေးတွေ ကျသွားနေသလိုပဲ မှတ်စိတ်ချည့်
စင်ကြယ်နေတယ်၊ အဲဒါလိ စင်ကြယ်နေတာကို မီတ္ထားသူ၏ ၏တယ်၊
အဲဒီ မီတ္ထားသူ၏ ဖြစ်တာကို တရီးက မသိကြဘဲဟာကိုး၊ အဲဒါလိ
မသိကြတော့ ရုံနှစ်ရုံ မီတ္ထားသူ၏က သမထ-ပုံးသမာမီ ၏တယ်၊
ရုံနှစ်စိတ်ချည့်း အစဉ်အတန်လိုက် မပြတ်ဖြစ်ပြီး စိတ်စင်ကြယ်နေတယ်လို့
ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒီပိသုနာ သက်သက်နဲ့ဖြစ်တဲ့ မီတ္ထားသူ၏ကတော့
ဒီပိသုနာစောင်းက သမာမီ၏တယ်၊ ပိပသုနာဖြစ်နိုက် ဖြစ်နိုက်မှာ
စိတ်စင်ကြယ်နေတယ်လို့၊ ဆိုလိုပါတယ်၊ နိုဝင်ရဏာကင်းပြီး စိတ်စင်

သတ္တမအကြောင်း

ကြယ်ပုံကတော့ အတူတူပါပဲ၊ အဲဒီလို စိတ်စင်ကြယ်တဲ့ အခါကာလမှာ ရှုတိုင်း ရှုတိုင်း ရုပ်တရား နှမ်တရားတွေကို ပိုင်းခြားပြီးတော့ သိပါတယ်၊ ရုပ်တရား နှမ်တရား ဆောင်ပုဒ်ကလေးတွေ အကုန်ပြာနိုင်ဖို့ရာတောင် အချိန်မရှိတော့ဘူး၊ အရှိန်က တော်တော်ကုန်သွားပြီ၊ ရုပ်တရား နှမ်တရားတွေကို ပိုင်းခြားသိပုံကို ဖောင်းတာ ပိန်တာနဲ့ပဲ ပြောရ တော့တယ်။

အေားထုတ်ကြည့်ရင် ကြိုက်မယ်

ဘုန်းကြီးတို့၊ တရားအလုပ် လမ်းစဉ်က ဖောင်းတာပိန်တာ စုပြီး ညွှန်ပြထားတော့ အဲဒီကစုပြီး ပြောရမယ်၊ သူများက ကြိုက်သည် ဖြစ်စေ မကြိုက်သည်ဖြစ်စေ၊ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ဒါကပဲ စပြီးပြောရမယ်၊ တကယ်အားထုတ်ကြည့်တဲ့ အခါကျတော့ အကုန်လုံးပဲ ကြိုက်ကြပါတယ်၊ တရှို့များ အစတုန်းက ဖောင်းတာ ပိန်တာ မှတ်ပုံကို အမြဲတစ်း အပြစ်ပြောနေတယ်၊ ဒါပေမယ့် သူ့မိတ်ဆွေတွေက အတင်းဆွဲခေါ်လာလို့ တရားအားထုတ်မိတော့ ကြိုက်လိုက်တာမှ မပြောနဲ့တော့၊ ရေးတုန်းကသူနဲ့အတူ ဒီတရားကို အပြစ်ပြောသက်ဆိုဘက်ဖြစ်တဲ့ သဘောတူ ပုဂ္ဂိုလ်တောင် ပြန်ပြီးအပြစ်တင်သေးတယ်၊ ဒီသတိပြာန် အမှတ်တရားဟာ တကယ်အားထုတ်ကြည့်ရင် ကြိုက်ရမှာချုည်းပါပဲ၊ ဘာဖြစ်လို့တုန်းဆိုတော့ တကယ့်သဘာဝတရားတွေကို တွေ့ရလို့ပါပဲ၊ ဒီးဆိုတာ ကိုင်ကြည့်ရင် ပူတယ်ဆိုတာကို လူတိုင်းလူတိုင်းသိတယ်၊ ရေခဲကိုင်ကြည့်ရင် အေးတယ်ဆိုတာကို လူတိုင်းလူတိုင်း သိတယ်၊ သကြားရှိတယ်ဆိုတာ လူတိုင်းလူတိုင်း လွှာပေါ်တင်ကြည့်ရင် သိတာပဲ၊ ဆားငန်တယ်ဆိုတာ သတ္တာမအကြို့

လျှောပေါ်ထင်ကြည့်ရင် သိတာပဲ၊ တရားဟာလဲပဲ ဟုတ်သလား၊ မဟုတ်ဘူးလားဆိုတာကို ကိုယ်တိုင် အားထုတ်ကြည့်ရင် ကိုယ်တိုင် တွေ့ပြီး ကိုယ်တိုင်သိတာပဲ့၊ ကောင်းတာ မကောင်းတာကို သူများအပြောနဲ့ ယုံလို့ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ တရားကသေသေချာချာ သိရတာပါ၊ အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးတို့ပြနေတဲ့ တရားလုပ်ငန်းက ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်လို့ မှတ်ရတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့ ပြနေတဲ့ တရားဆိုတာကလဲ ယခုနေအခါမှာ ဘုန်းကြီးတို့က ခေါင်းဆောင်ပြီး အထင်အရှားဟောနေလို့ ပြောရတာပါ၊ အမှန်တော့ မြတ်စွာဘူးရားဟောခဲ့တဲ့ တရားတော်ပါပဲ၊ ဖောင်းတယ်ဆိုတာ ခုနက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း ခန္ဓာဝါးပါးထဲ ရှင်ခန္ဓာ ရှင်တရားပဲ၊ ရှင်ထဲမှာလဲ ဝါယောခါတ်ပဲ၊ ဝါယောခါတ် ဆိုတာဟာ လက္ခဏာအာဖြင့် ဝိဇ္ဇာမှန် လက္ခဏာရှိတယ်၊ ထောက်ကန်ခြင်း၊ လက္ခဏာရှိတယ်၊ ဝါယောခါတ် ကိုရှုရင် အဲဒီလက္ခဏာကို သိအောင်ရှုရတယ် တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ရှင်တရားနှစ်တရားကိုဘဲ ရှုရတယ်၊ ဘယ်လိုက္ခရမလဲဆိုရင် နာမည်နဲ့ရှုရမှာလား အရေအတွက်နဲ့ရှုရမှာလား၊ ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ရှုရမှာလား ဘယ်လိုရှုရမလဲဆိုရင် နာမည်နဲ့ရှိဖို့လဲ မဟုတ်ဘူး၊ နာမည်ပညာတ်လဲ လိုရင်းမဟုတ်ဘူး၊ အရေအတွက်နဲ့ ရှင်ကဘယ်လောက်၊ နာမ်က ဘယ်လောက်၊ စီတ်ကဘယ်လောက်၊ စေတသိက်ကဘယ်လောက်၊ ဒီလိုကဗုဏ်းသချုပ်နဲ့ ရှုဖို့လဲ မဟုတ်ဘူး၊ ပြီးတော့ တရှို့က ဖွားဖွား ဖွားဖွားနဲ့ အမှန်အမှန် ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ဒီလိုက္ခနေတတ်တယ်၊ ပုံသဏ္ဌာန်ဆို တာက အဆင်းနဲ့ အတွေ့မှာရှိတာ၊ ဒီပြင် ရှင်နာမ်တွေ့မှာ ပုံသဏ္ဌာန် မရှိဘူး၊ စဉ်းစားကြည့်ပဲ့၊ အသံဆိုရင် ဘယ့်နှယ်လုပ်ပြီး ဖွားဖွား ဖွားဖွား ရှုလို့ ဖြစ်မတုန်း အနဲ့ကို ဖွားဖွားထင်အောင်ရှုလို့ ဘယ့်နှယ်လုပ်ဖြစ်မလဲ၊ အရသာကလေး ရှုကြည့်စွဲပါပြီး၊ စားသိရတဲ့ အရသာကို ဖွားဖွား ဖွားဖွား သတ္တာမအကြို့

ဆိပ္ပီး ရှုလိုဖြစ်ပါမလား၊ မဖြစ်ပါဘူး၊ အဲဒါတွေက ရုပ်တရားတွေထို့
ဖြစ်တယ်လို့ထားဦးတော့ စိတ်တရား နာမ်တရားတွေကတော့ ဖွားဖွား
ဖွားဖွားလုပ်ပြီး ရှုလိုဘယ်လို့မ ဖြစ်နိုင်ပါဘူး၊ အာရုံသိတဲ့ စိတ်ကလေးကို
ဖွားဖွားလုပ်ကြည့်ပါ၊ ဘယ်လိုဖြစ်လိမ့်မှာတုန်း လောဘကို ဖွားဖွား ဖွားဖွား
လုပ်ကြည့်စမ်းပါ၊ ဒေါသကို လုပ်ကြည့်စမ်းပါ၊ ထင်ရှားတော့ ထင်ရှား
နေတာပဲ၊ ဖွားဖွား ဖွားဖွား ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့တော့ မထင်နိုင်ပါဘူး၊ ဒုက္ခဝေဒနာ
တွေဟာ ထင်ရှားနေတာပါပဲ၊ ဖွားဖွား ဖွားဖွား လုပ်ကြည့်လို့တော့
ဘယ်ဖြစ်လိမ့်မှာတုန်း၊ အဲဒီတော့ ပုံသဏ္ဌာန်နဲ့ ရှုစိုးလဲမဟုတ်ဘူး၊
အမှန်ကတော့ သဘောတရားတွေကိုသာ ရှုစိုးလိပါပဲ၊ သဘောတရားကို
ရှုတော့ သူလက္ခဏာနဲ့ ရှုရမယ်၊ သူ့ရသ-သူကိစ္စနဲ့ ရှုရမယ်၊
သူ့ပစ္စပြောနဲ့ သူ့ထင်ပေါ်ပဲ အခြင်းအရာနဲ့ ရှုရမယ်၊ ဒါက အငြကထာမှာ
ဆိုထားတဲ့စကားပါ၊ ဘုန်းကြီးက ပြောတာမဟုတ်ပါဘူး၊ ဝီသူ့ခွှဲဖို့မှာ
ဒီလို ပြောထားပါတယ်။

လက္ခဏာ-ရသာဒီဝသန ပရိုဂုဟောတ္ထာ-တဲ့။

လက္ခဏာ-ရသာဒီဝသန-လက္ခဏာ၊ ရသ စသည်တို့၏
အလိုအားဖြင့် ပရိုဂုဟောတ္ထာ-သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏-တဲ့၊ ရုပ်နာမ်
တရားတွေပဲ့ ပင်ကိုရင်းသဘော လက္ခဏာနဲ့လဲ ရှုရမယ်၊ ရသ၏တဲ့
ကိစ္စနဲ့လဲ ရှုရမယ်၊ ပြီးတော့ အာဒီသဒ္ဒါအရ ထင်ပေါ်ပဲ အခြင်းအရာ
ပစ္စပြောနဲ့လဲ ရှုရမယ်တဲ့၊ ဒီပါဋ္ဌက ဝီသူ့ခွှဲဖို့တို့တော့ စာကြီးပေကြီး
ဖြစ်နေပါတယ်၊ ဟော လူတိုင်းရှင်းတိုင်း သိလွယ်တာကတော့
အသိဓမ္မထွေသိုံးဟာကျမိုးက ဆိုထားတဲ့ စကားကလေးပါပဲ၊ အဲဒီကတော့
ကိုရင်းကလေးတွေ၊ ကျောင်းသားကလေးတွေ ဒီမင်းကျောင်းစာသင်တိုက်မှာ
နေကြတာတဲ့၊ ကိုယ်တော်ကလေးတွေ အားလုံးပဲ၊ ဒီ အသိဓမ္မထွေ

သထွေမအကြော်

သင်ဟကျမ်းကို သင်ဖူးကြပါတယ်၊ ဒီကြောင့် ကိုရင်ကလေးတွေလဲ ဒီပါဋ္ဌကို နှုတ်တက်ရနေတာပဲ၊ အဲဒါက ထင်ရှားပါတယ်၊ ဘယ်လိုလဲ ဆိုတော့-

လက္ခဏာရသ ပစ္စပြောန ပဒ္ပြန်နဝါယန နာမရှုပ ပရီဂ္ဂဟော ဒီပြိုပိသုဒ္ဓနာမ-တဲ့ ဒါကို ကိုရင်ကလေးတွေလဲ ရနေပါတယ်၊ ဘုန်းကြီး တို့လဲ ဒီပါဋ္ဌကို ငယ်ငယ်ကလေးတည်းက နှုတ်တက်ရလာတာ၊ ယခုထက်ထိ မမေ့သေးဘူး။

လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပြောန ပဒ္ပြန်နဝါယန-လက္ခဏာအလို ရသအလို ပစ္စပြောန်အလို ပဒ္ပြန်အလိုအားဖြင့် နာမရှုပပရီဂ္ဂဟော- နာမ်ရှုပကို သိမ်းဆည်းခြင်းယည်း၊ ဒီပြိုပိသုဒ္ဓနာမ-ဒီပြိုပိသုဒ္ဓမည်၏-တဲ့။

ဒီပြိုပိသုဒ္ဓ ဖြစ်ချင်လို့ရှုရင် နာမ်ရှုပကို သိမ်းဆည်းရမယ်။ နာမ်ရှုပကို ဘယ်လိုသိမ်းဆည်းရမလဲ၊ လက္ခဏာနဲ့ သိမ်းဆည်းပါ၊ ရသနဲ့ သိမ်းဆည်းပါ၊ ပစ္စပြောနနဲ့ ပဒ္ပြန်နဲ့ သိမ်းဆည်းပါတဲ့၊ အဲဒါပါပဲ ဟို စစ်ကိုင်းပြီးက စာတတ် ပေတတ် တရားလဲ အားထုတ်ထားတဲ့ ပညာရှိ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး တစ်ဦးက ဒီလိုပြောဖူးပါတယ်၊ အဘိဓမ္မတ္ထသင်ဟကျမ်းက လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပြောန ပဒ္ပြန်နဝါယန နာမရှုပပရီဂ္ဂဟော ဒီပြိုပိသုဒ္ဓ နာမ-ဆိုတဲ့ ဒီစာပိုဒ်ကလေးဟာ သိပ်ကောင်းတာပဲ ဘုရားတဲ့၊ ဒီစာပိုဒ် ကလေးကို သတိမပြုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေက ပိုပသာနာတရားကို ဟောရင် အမှန်။ အမှန်တွေ ဖွားဖွားတွေ ရောက်သွားတယ်ဘုရားတဲ့၊ သူက ဒီလိုပြောတယ်၊ ဟုတ်တယ်၊ ဒီစာပိုဒ်ကလေးကို သတိမပြုရင် အဲဒီ အမှန်၊ အမှန်တွေ ဖွားဖွားတွေ ရောက်ကုန်တတ်တယ်၊ အမှန်ကတော့ ရှုပ်တရားတွေ၊ နာမ်တရားတွေ ရှုရင် သူ့ကို လက္ခဏာနဲ့ရင်လဲ ရှုပါတဲ့၊ ဆုံးမဟုတ် ရသနဲ့ ရင်လဲ ရှုပါတဲ့၊ ဆုံးမဟုတ် ပစ္စပြောန်နဲ့ရင်လဲ ရှုပါတဲ့၊ အဲဒီတော့

သတ္တာမအကြောင်း

ଫେଣ୍ଡିଃତାଯି ରିକ୍ତିତାଯିଲିନ୍ଦ୍ରି. ମୁଠେଆବିଭୁବା ହାଗ୍ନିଯିତାଲେ। ରିଯେବାରିଟିନ୍ଦ୍ରି ହିତାଯି ଲିନ୍ଦ୍ରି. ବ୍ୟାନ୍ଧିଃକ୍ରୀଃତ୍ତ୍ଵିନ୍ଦ୍ରି.ଗଞ୍ଜିତାଯି। ରିଯେବାରିଟିନ୍ଦ୍ରି ହାଯିଲିନ୍ଦ୍ରିଯିତାଲେ। ଲଗ୍ନାଯାନ୍ତିଲେହିତାଯି। ରୂପାନ୍ତିଲେହିତାଯି। ପଞ୍ଚପଞ୍ଚନ୍ତିଲେହିତାଯି। ରିଯେବାରିଟିନ୍ଦ୍ରି ଲଗ୍ନାଯାଗାହାଲେ। ରୂପାଗାହାଲେ। ପଞ୍ଚପଞ୍ଚନ୍ତିଗ ହାଲେ। ତିକାଳେ: ଶତାଣିଃଦ୍ୟତିତ୍ତିର୍ଥ ଲିଲାପିତାଯି। ତିକ୍ରୋଣ ବ୍ୟାନ୍ଧିଃକ୍ରୀଃତ୍ତ୍ଵିନ୍ଦ୍ରି.ଗଞ୍ଜିଭୁବା ଖୋନ୍ଦିପୁଣିତାଲେ: ପେଃତାଃତାଯି। ବ୍ୟାନ୍ଧିଃକ୍ରୀଃତ୍ତ୍ଵିର୍ବ୍ଲେ ତପନ୍ତିଯେବାହି ଦୈତ୍ୟାତ୍ୟା ତିକାଳେ:କି ରଦ୍ଦଭୁବାପି। କି ତିକାଳେ: ଶ୍ଵିକ୍ରୀଃତ୍ତ୍ଵିଃତ୍ତିଃ॥

တောက်ကန်တောင့်တင်း လျှော့ခြင်းတမည်-ဆို။

ပါယာဝါတ်ကိုသိပုံ

ထောက်ကန်တာ တဲ့၊ တောင့်တာတဲ့၊ တင်းတာတဲ့၊ လျှော့တာ
တဲ့၊ အဲဒါဟာ ဝါယောခါတ်ရဲ့ လက္ခဏာပဲ၊ အုပြကထာက ဘယ့်နှစ်
ဆိုထားသလဲဆိုတော့ ဝိတွေ့မှန်လက္ခဏာ ဝါယောခါတုတဲ့၊ ဝါယောခါတု-
ဝါယောခါတ်သည်၊ ဝိတွေ့မှန်လက္ခဏာ-ထောက်ကန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏
တဲ့၊ ဝါယောခါတ်ဆိုတာ ထောက်ကန်ခြင်းသဘောပဲ၊ ထောက်ကန်တာ
ဝါယောခါတ်ပဲ၊ အရပ်ထဲမှာတော့ ထောက်ကန်တယ်လို့၊ အသုံးအနှစ်း
သိပ်မရှိဘူး၊ နည်းနည်းပဲရှိတယ်၊ ဒီမိတွေ ဘာတွေ ယိုင်နေရင်
ကျားထောက်တယ်၊ ကျားကန်တယ်လို့၊ နည်းနည်းပါးပါး ပြောဆိုလေ
ရှိပါတယ်၊ အရပ်ထဲမှာ အများသုံးနေကြတာကတော့ တောင့်တယ်၊
တင်းတယ်လို့၊ သုံးနေကြပါတယ်၊ ယခုလက်ကလေး ဆန်းပြီးတော့
တန်းထားလိုက်၊ လက်ထဲမှာ စိတ်နဲ့ စိက်ကြည့် ဘာကို တွွေ့တုန်း၊
တောင့်တင်းနေတာကို တွွေ့တယ်၊ အဲဒါကို ကျွမ်းကန်သုံး စာသုံးနဲ့ဆိုရင်

ထောက်ကန်တယ်လို့ ပြောရတယ်၊ အရပ်သုံးနဲ့ဆိုရင်တော့ တောင့်တယ်၊
တင်းတယ်လို့၊ ပြောရတာဖိပဲ၊ ယခု ထိုင်နေရင် ခါးကို စန့်စန့်ထားလိုက်၊
ခါးထဲမှာ စိတ်နဲ့ နိုက်ကြည့်၊ ခါးထဲက တောင့်နေတာကို တွေ့ရတယ်၊
အဲဒါလဲ စာသုံးနဲ့ ပြောမယ်ဆိုရင် ထောက်ကန်တယ်လို့ ပြောရတယ်၊
ဒါကြောင့် ထောက်ကန်တယ်၊ တောင့်တင်းတယ်ဆိုတာ အတူတူပဲ၊
ပြီးတော့ လျှော့တယ်ဆိုတာကလဲ သူ့ထက် တင်းတာကို ထောက်ပြီးတော့
ပြောရတာပဲ၊ သူ့ထက်လျှော့တာနဲ့ ယဉ်ကြည့်ရင်တော့ သူ့ကို
တင်းထားတယ်လို့ပဲ ပြောရတယ်၊ ကြိုးသုံးချောင်း ယဉ်ပြီးတော့
တန်းထားတယ်၊ ဆိုပါတော့၊ ပထမကြိုးကို အတင်းဆုံးဆွဲထားတယ်၊
ခုတိယကြိုးကို အလယ်အလတ် ဆွဲထားတယ်၊ တတိယကြိုးကို
အလျော့စုံ ဆွဲထားတယ်ဆိုပါတော့၊ အလယ်က ကြိုးကလေနဲ့ပြောမယ်၊
အလယ်ကကြိုးကလေးဟာ မလျှော့မတင်းဖြစ်နေတယ်၊ သူ့ထက်
တင်းတဲ့ကြိုးနဲ့၊ စကြည့်ရင် အလယ်ကြိုးဟာ လျှော့တယ်လို့ ပြောရမှာပဲ၊
သူ့ထက်လျော့တဲ့ ဟိုတာက်ကြိုးနဲ့ စကြည့်ရင်တော့ သူ့ကို တင်းတယ်လို့
ပြောရမယ်၊ အဲဒါလိုပဲ၊ တင်းတယ် လျှော့တယ်ဆိုတာဟာ အရင်းပိုင်းနဲ့
အဖျားပိုင်းပဲ၊ သူ့ထက် တင်းတာနဲ့ စကြည့်ရင် သူ့ကို လျှော့တယ်လို့
ခေါ်ရတယ်၊ သူ့ထက် လျှော့တာနဲ့စကြည့်ရင် သူ့ကို တင်းတယ်လို့
ခေါ်ရတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့၊ ထောက်ကန်တောင့်တင်း လျှော့ခြင်းတမည်တဲ့၊
ထောက်ကန်တာ တောင့်တင်းတာလိုပဲ လျှော့တာလဲ ဝါယောခါတိပဲလို့
မှတ်ရမယ်၊ အဲဒီတော့ ဖော်တယ် ပိန်တယ် မှတ်တဲ့အခါ ဘာကိုယီသလဲ၊
အားထုတ်ခါစတော့ ပကတိအတိုင်းပဲ မို့ရိုးသီမှာပေါ့၊ မိုက်ကြီးအတိုင်း
သီမှာပေါ့၊ ဘုန်းကြီးတို့က မငြင်းပါဘူး၊ မိုက်ကြီးအတိုင်း သီပေမယ့်လို့လဲ
ကိစ္စမရှိပါဘူး၊ စချင်း နာမရှုပ ပရိဇ္ဇာအာဏ်တောင် မဖြစ်သေးပါဘူး၊

အားထုတ်စမှာတော့ ရုန်ကြပြာတဲ့အတိုင်း နိုဝင်ရဏတွေကို ရှုမှတ်ပြီး
ပယ်နေရပါတယ်၊ ဒီ နိုဝင်ရဏတွေ ဝိက္ခမ္မန အနေအားဖြင့် ကုန်ပြီ
စင်ပြီဆိုမဲ စိတ်စင်ကြယ်တယ်။ အဲဒီလိုစိတ် စင်ကြယ်တဲ့အခါမှပဲ
ယခုပြာနေတဲ့ ထောက်ကန် တောင့်တင်းတဲ့ သဘောကို သေသေချာချာ
သိလာတာ၊ စစချင်းတော့ ကောင်းကောင်း မသိနိုင်ဘူး၊ သိပါတယ်လို့。
ဘုန်းကြီးတို့က ကြွားပြီး တာဝန်မခံပါဘူး၊ ရှုမှတ်ဖန်များလာတော့
နိုဝင်ရဏတွေ ကောင်းစင်ကုန်တယ်၊ အဲဒီအခါ ကာလကျေတော့မှ ဖောင်းတယ်လို့。
မှတ်ရင် ဝမ်းပိုက်ထဲက တောင့်တင်းတဲ့သဘောတွေ ထင်ရှားလာတယ်၊
ပိန့်တဲ့အခါ ကာလကျေတော့လဲ လျှော့တဲ့သဘောတွေ ထင်ရှားလာတယ်၊
ဒီလို့ မထင်ရှားဘူးလို့၊ ဘယ်သူမှ မငြင်းနိုင်ဘူး၊ သေသေချာချာ
အားထုတ်ကြည့်ပါ၊ သေသေချာချာ ထင်ရှားပါတယ်၊ ဒီတော့
ဖောင်းတယ်၊ ပိန့်တယ်လို့၊ မှတ်တာဟာ ထောက်ကန်တောင့် တင်းတဲ့
သဘောကို သိနေလို့၊ ဝါယာ ရုပ်တရားကို သဘာဝလက္ခဏာနဲ့၊ အမှန်အတိုင်း
သိနေတာပဲ၊ ဒါဟာ ရုပ်တရားကို သဘာဝလက္ခဏာနဲ့၊ အမှန်အတိုင်း
သိတာပဲ၊ လက္ခဏာရသာမိဝယ် ပရီဂ္ဂာတဗ္ဗာ-ဆိုတဲ့ ဝိသုဒ္ဓမာနဲ့လည်း
ညီနေတာပဲ၊ လက္ခဏာရသာပရီပြာနဲ့ပဇ္ဇာနဝယ်နဲ့ နာမရူပ ပရီဂ္ဂာ
ဒီပြီဝိသုဒ္ဓမာန-လို့၊ ဆိုတဲ့ အဘိဓမ္မတွေ သင်ဟကျမ်း နဲ့လဲ ညီနေတာပဲ၊
မှန်နေတာပဲ၊ ကဲ-နောက်တစ်ပိုဒ် ဆိုကြပါစို့။

ယိမ်းယိုင်လူပ်ရှား ရွှေသွားတတ်သည်-ဆိုပဲ။

J|| ရူးလင်းချောက်အမှတ် (J) နောက်ဆက်တွဲများကြည့်ပါ။

ယိမ္ဒာတယ်၊ ယိုင်တယ်၊ လူပ်ရှားတယ်၊ ရွှေတယ်၊ သွားတယ် ဆိုတာ အတူတူချဉ်းပါပဲ၊ ဝါယာရလောက်သာ ကွဲနေတာပါ၊ ဝါယာဝါတ်မှာ ရသအားဖြင့် သမုဒ္ဒရဏာရသတဲ့၊ ရွှေရှားခြင်းရသ ရွှေရှားခြင်းကိစ္စ ရှိပါတယ်တဲ့၊ ဝါယာဝါတ်ရဲ့ ရသဆိုတာ ဝါယာဝါတ်ရဲ့ အလုပ်ကိစ္စပါပဲ။

ဒါကြောင့် ဝါယာဝါတ်ရဲ့ အလုပ်က ဘာတုန်းဆိုရင် သူ့အလုပ်က ရွှေရှားနေတာပါပဲ၊ ဝါယာဆိုတာ လေရှုပ်ပဲ၊ သူက အားကောင်းရင် လေတွေဟာ တစ်နေရာက တစ်နေရာကို ရွှေသွား နေတာပဲ။ အားမကောင်းရင်တော့ သူက တောင့်ပြီး ပြီးနေတယ်၊ အဲဒီတော့ ယိမ္ဒာတာ၊ ယိုင်တာ၊ ရွှေတာ၊ သွားတာ၊ လူပ်ရှားတာတွေဟာ ဝါယာဝါတ်ရဲ့ ရသပဲ၊ သူ့ကိစ္စပဲ၊ သူ့အလုပ်ကို သူလုပ်နေတာပဲ၊ ဖောင်းတယ်၊ ပိန်တယ်လို့ မှတ်တဲ့အခါမှာ ဒီရွှေရှားတဲ့ သဘောတွေကို မသိဘဲနေလို့ မဖြစ်ဘူး၊ ဒါကတော့ သေသေချာချာ သိနေတော့တာပဲ၊ ဖောင်းတယ်မှတ်ရင် အပြိုင်းဘက်ကို တရွှေချုပ်း တရွှေချုပ်း ရွှေသွားတာကို သိတယ်၊ ပိန်တယ်မှတ်ရင် အတွင်းဘက်ကို တစ်ရွှေချုပ်း တစ်ရွှေချုပ်း ရွှေသွားတာကို သိတယ်၊ ဒါကတော့ အထူးမပြောစရာ မလိုပါဘူး၊ အလွန်ထင်ရှားပါတယ်၊ နောက်တစ်ခုက ပစ္စပြောနိတဲ့။

သူလိုရာဘက် တွေ့န်းလျက်ဆောင်သည်-ဆိုး။

ဝါယာဝါတ်က သူအလိုရှိရာဘက်ကို တွေ့န်းဆောင်သွားတယ်တဲ့

၃။ ရှင်းလင်းချက်အမှတ် (၃) နောက်ဆက်တွေ့နှာကြည်ပါ။

သတ္တမအကြိုး

ကျွေးမြှင်း၊ ဆန့်ကြိုင်း အစရှိတဲ့ စိတ္တဖော်ယောဂါတ်မှာ ဆိုရင် စိတ်အလို ရှိရာဘက်ဟာ ဝါယောဂါတ်ရဲ့ အလိုရှိရာဘက်ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် စိတ်အလိုရှိ ရာဘက်ကို စိတ္တဖော်ယောက တွန်းဆောင်သွားတတ်တယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ လက်ကိုကျွေးရာ ဆန့်ရာမှာ ပိုပြီးထင်ရှားတယ်၊ ကျွေးတဲ့အခါ အတွင်း ဘက်ကို ဆွဲဆောင်လာတယ်၊ ဆန့်တဲ့အခါ အပြင်ဘက်ကို တွန်းဆောင် သွားတယ်၊ သွားတဲ့အခါမှာ ရွှေ့သာက်ကို၊ ဆုတ်တဲ့အခါမှာ နောက်ဘက်ကို စိတ်ရဲ့ အလိုရှိရာဘက်ကို တွန်းတွန်းသွားသလို ဆွဲဆွဲလာသလို ထင်ရ တတ်တယ်၊ ဖောင်းတဲ့ ပိန်တဲ့အခါမှာလဲ အပြင်ဘက် အတွင်းဘက်ကို တွန်းပို့နေသလို၊ ဆွဲဆောင်နေသလို ဆွဲဆွဲလာသလို ထင်ရတာတ်တယ်၊ ဖောင်းတဲ့ ပိန်တဲ့အခါလဲ အပြင်ဘက် အတွင်းဘက်ကို တွန်းပို့နေသလို၊ ဆွဲဆောင်နေသလို ထင်ရတာတ်တယ်၊ အဲဒါက ဝါယောဂါတ်ရဲ့ အသိနိုဟာရ ပစ္စုပြောနိတဲ့၊ ပစ္စုပြောနိဆိုတာက တစ်စုံတစ်ရာကို စည်းစားလိုက်ရင် စိတ်ထဲ ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်ပေါ်လာတဲ့ အခြင်းအရာ အခြေအနေပါပဲ၊ ဘယ်လိုဟာကလေးပဲလို့ ထင်ရတာဟာ ပစ္စုပြောနိပါပဲ၊ ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် မှတ်တဲ့အခါမှာ ဖောင်းတဲ့ရပ်၊ ပိန်တဲ့ ရပ်ကလေးတွေဟာ အပြင်ဘက်ကို တွန်းပို့နေသလို အတွင်းဘက်ကို ဆွဲလာ နေသလို ဉာဏ်ထဲမှာ ထင်ရှားတယ်၊ အဲဒါဟာ အသိနိုဟာရပစ္စုပြောနိနဲ့ ထင်ရှားပြီး သိတာပဲ၊ အသိနှုန်းထွေ့ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဝါယောဂါတ် သိနှုန်းပြုတ်ယာရီလို့ ဘုန်းကြီးက ဆောင်ပုဒ်ကလေးပေးထားပါတယ်၊ ဒါက အရေးကြီးပါတယ်၊ အရေးကြီးလို့ ဒါလေးကို တရားဟောတိုင်း ထည့်ပြီး ဟောရတယ်။

ထောက်ကန် တောင့်တင်း လျော့ခြင်းတမည်။

ယိမ်းယိုင်လှုပ်ရှား ရွှေ့သွားတတ်သည်။

သူလိုရာဘက် တွန်းလျက်ဆောင်သည်။

သတ္တာမအကြိုင်

ဝါယောခါတ် သိမှတ် မြတ်ယောဂါ-တဲ့။

ဝါယောခါတ်ကို ရူပြီးသိရင် ထောက်ကန် တောင့်တင်းတဲ့ လျော့တဲ့ လက္ခဏာနဲ့ သိရမယ်၊ ယိမ်းယိုင်လှပ်ရှားတဲ့၊ ရွှေသွားတဲ့ ရသနဲ့ရင်လဲ သိရမယ်၊ ဝါယောခါတ် အလိုရှိရာဘက် ဦးတန်းမိရာဘက်၊ စိတ်အလိုရှိရာဘက်၊ တွန်းဆောင်ဆွဲဆောင်တဲ့ ပစ္စပြောနဲ့ရင်လဲ သိရမယ်၊ ဒါ သုံးမျိုးထဲက တစ်မျိုးမျိုးနဲ့ သိရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်။

ဖောင်းတယ် ပိန်တယ် ရူမှတ်ပြီး ဝါယောခါတ်ကို သိနေရင်း ကိုယ်ထဲမှာ “ညောင်းတာ၊ ပူတာ၊ နာကျင် ကိုကိုယ်တဲ့” ဒီလိုအခံက်တဲ့ ခုက္ခဝေဒနာတွေက ပေါ်လာတတိတယ်၊ ဒီခုက္ခဝေဒနာတွေကို မြတ်စွာ ဘုရားက ဘယ်လိုဟောသလဲဆိုတော့-

ခုက္ခဝေဒန်း-ဆင်းရဲသော ခံစားမှုကို၊ ဝေဒယာနာ ဝါ- ခံစားသည် ရှိသော်လည်း၊ ဝါ-ခံစားဆဲ ခံစားစဉ်လည်း၊ ခုက္ခ ဝေဒန်း- ဆင်းရဲသော ခံစားမှုကို၊ ဝေဒယာမိတ်-ခံစားသည်ဟူ၍၊ ပေါ်နာတိ- သိ၏။

ခုက္ခဝေဒနာကို သိပုံ

ဆင်းရဲသော ခံစားမှုတွေ ဖြစ်တဲ့အခါ ညောင်းရင် ညောင်းတာဟာ ဆင်းရဲတဲ့ ခံစားမှုပဲ၊ ပူရင် ပူတာ၊ နာရင်နာတာဟာ ဆင်းရဲတဲ့ ခံစားမှုပဲ၊ ဒီဆင်းရဲတဲ့ ခံစားမှုတွေကို ခံစားတဲ့အခါမှာ ဘယ်လိုသိရမယ်လဲဆိုတော့
သတ္တာမအကြောင်း

ဝေဒယာမိ ဂူတိ-ခံစားသည်ဟူ၍ ပအနာတိ-သီရမယ်တဲ့၊ ဂျာမိ-
ပုဒ်လိုပဲ၊ ပါဌိသ္ကိနည်း ယောကနဲ့ စိုဆေးကြည့်ရင် ဝေဒယာမိ-လို့
အမှုယောကနဲ့ ဟောထားတယ်၊ သေသေချာချာ ပြည့်ပြည့်စုစုပေါ်
အနက်ပြန်ရင် အဟံ-ငါသည်၊ ဝေဒယာမိ-ခံစား၏လို့ ဒီလို
အနက်ပြန်ရတယ်၊ ဒီနေရာမှာလဲ ပါဌိတော်နဲ့ တိုက်ရိုက်အညီဆိုလျှင်
ငါခံစား၏လို့ မှတ်နေရပေလိမ့်မယ်၊ အဲဒါဟာ ပါဌိရဲ့ဘာသာပြန်ပဲ၊
အဲဒါကို မှားတယ်ဆိုရင် ဘုရားပါဌိတော်ကိုလဲ စွဲစွဲရာ ရောက်ပါတယ်၊
ဒါပေမယ့် ခံစား၏ ဆိုတဲ့ ဘာသာပြန်အရ ခံစားတယ်ဆိုတဲ့ ပေါ်ဟာရကို
မြန်မာက တယ်မသုံးဘူး၊ ပူရင် ပူတယ်လို့ပဲ ပြောပါတယ်၊ နာရင်
နာတယ်၊ ဉာဏ်းရင် ဉာဏ်းတယ်လို့ပဲ ပြောပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ပူရင်
ပူတယ်မှတ်ဖို့၊ နာရင်နာတယ်မှတ်ဖို့၊ ဉာဏ်းရင်လဲ ဉာဏ်းတယ်မှတ်ဖို့。
ညွှန်ပြနေပါတယ်၊ အဲဒီ ညွှန်ပြတဲ့အတိုင်း ရှုမှတ်ရင် မကောင်းတဲ့
ခံစားမှာကလေးတွေကို သိတာပဲ။ ဒါကတော့ အင်မတန် ထင်ရှားနေ
ပါတယ်၊ ခုက္ခာဝေဒနာဟာ မကောင်းတဲ့ အတွေ့အထိမှားကို ခံစားတဲ့
လက္ခဏာရှိပါတယ်၊ ခုက္ခာ-ခုက္ခာဝေဒနာသည် အမိမြေဖော်မွှာနာဝင်
လက္ခဏာ-အလိုမရှိအပ်တဲ့ အတွေ့အထိ မကောင်းတဲ့ အတွေ့အထိ
ခံစားခြင်းဟာ ခုက္ခာပဲတဲ့၊ ဒီတော့ ဉာဏ်းတယ် ဉာဏ်းတယ်၊ ပူတယ်
ပူတယ်လို့၊ မှတ်နေတဲ့အခါမှာ မကောင်းတဲ့ အတွေ့အထိကို ခံစားနေ
တာတွေဟာ သိပ်ထင်ရှားနေပါတယ်၊ ဘာမှ သံသယဖြစ်စရာ မရှိဘူး၊
ဒီခုက္ခာဝေဒနာရဲ့ လက္ခဏာကို သေသေချာချာ သီနေတာပဲ၊ ဒါလဲ
ဆောင်ပုဒ်ကလေး ပေးထားပါတယ်၊ ကဲ ဆိုရမယ်။

အတွေ့ဆိုးများ ခံစားတတ်သည်-ဆို။

စိတ်အားကုန်ခန်း ညိုးနွမ်းစေသည်-ဆို။

သမ္မယုဇ္ဈာန့် ဒီထာပနရသံ-တဲ့၊ ယျဉ်တဲ့ တွေဘက်သမ္မယုတ် တရားတွေကို ညီးစွမ်းစေတတ်တယ်တဲ့၊ ယျဉ်ဘက်တွေဘက် သမ္မယုတ် တရားဆိတာ ဖိတ်၊ စေတသိကို တရားတွေပါပဲ၊ ဒီမှာတော့ မြန်မာလို တိုတိုနဲ့၊ နားလည်အောင်လို့ “ဒိတ်အားကုန်ခန်း”လို့ ဘုန်းကြီးတို့က စီထားပါတယ်၊ ဒီခုကွေဝေအနာတွေဟာ ဒီတ်ကို အားလျှော့သွားစေ တတ်တယ်၊ ဒါကတော့ အကျယ်ပြောစရာ မလိုပါဘူး၊ လူတစ်ယောက် ဟာ နေကောင်းနေတုန်းဆိုရင် သန်သန်စွမ်းစွမ်းနဲ့၊ အင်မတန်အားရှိ နေတာပဲ၊ ဒီတ်တွေကလဲ ထက်သန်နေတာပဲ နေမကောင်းလာရင်တော့ အဲဒီစိတ်တွေဟာ တစ်ခါထဲ အားလျှော့ကျသွားတယ်၊ ဒါလိုပဲ ညာောင်းတာ၊ ပူတာ၊ ကိုက်တာ၊ ခဲတာတွေဖြစ်ပေါ်လာရင် ဒီတ်ကလေးက နည်း နည်းတော့ လျှော့သွားတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ဒီတ်အား ကုန်ခန်းစေတဲ့ သဘောက ထင်ရှားပါတယ်၊ အဲဒါ ခုကွေဝေအနာရဲ့ ရသပါပဲ၊ ဒီတ်အား ကုန်ခန်း ညီးစွမ်းစေတာဟာ ခုကွေဝေအနာရဲ့ အလုပ်ကိစ္စပါပဲ၊ ဒါလဲ ရွှေမှတ်နေတဲ့သူမှာ ထင်ရှားပါတယ်။

ပြီးတော့ ကာယိကာဟာစ ပစ္စာပြောန့်-တဲ့၊ ကိုယ်ထဲက နှိပ်စက်ပြီး အခံချက်နေတဲ့ သဘောကလေး အနေအားဖြင့်လဲ ထင်ရှားတယ်၊ ကိုယ်ထဲမှာ နှိပ်စက်နေတဲ့ သဘော၊ ကိုယ်ထဲမှာ အခံခက်နေတဲ့ သဘောပေါ့၊ ဓမ္မားကလေးစူးတော့ မြေကိုမြေကို မြေကိုမြေကိုနဲ့၊ နှိပ်စက် နေသလိုပေါ့လေ၊ ကိုယ်ထဲမှာ နှိပ်စက်ပြီးတော့ အခံခက်နေတဲ့ သဘော အနေအားဖြင့်လဲ ထင်ရှားပါတယ်တဲ့၊ အဲဒါဟာ အင်မတန်ထင်ရှား ပါတယ်။

ကိုယ်ထဲနှိပ်စက် ခံခက်ထင်သည်-ဆို။

ကိုယ်ဆင်းရဲ သီမြဲ မြှုတ်ယောက်-ဆို။

သတ္တာမအကြောင်း

ညောင်းတာ၊ ပူတာ၊ နာကျင် ကိုက်ခဲတာတွေ မှတ်နေရင်
ကိုယ်ထဲက အခံခက်တာတွေ သိတော့ကတော့ ပြောစရာ မလိုပါဘူး။
ထင်ထင်ရှားရှားကြီးကို သိနေတော့တာပဲ၊ ကိုယ်ထဲက ငြာင့်များ
ရုံးနေသလိုပဲ၊ မြေကိုမြေကို မြေကိုမြေကိုနဲ့ အခံခက်နေလိုက်တာ အင်မတန်ကို
ထင်ရှားပါတယ်၊ အဲဒီလိုသိရင် ဒုက္ခဝဝဒနာကို လက္ခဏာနဲ့၊ ရသနဲ့၊
ပစ္စုပြောနိုင်နဲ့၊ အမှန်အတိုင်း သိတာပါပဲတဲ့၊ ဒီပြင် သုခဝဝဒနာဆိုတဲ့၊
ချမ်းသာတွေကို ရှုရင်လဲ ဒီအတိုင်း သိတာပါပဲ၊ ဥပေက္ခာဝဝဒနာကို
ရှုရင်လဲ ဒီအတိုင်း၊ သိတာပါပဲ၊ သိသင့်တဲ့ လက္ခဏာ၊ ရသ၊
ပစ္စုပြောန်တွေကို မှတ်ရုံကလေးနဲ့၊ အကုန်လုံး သိပါတယ်၊ အဲဒီတွေကို
ကျင့်မှတ်နေရတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဖြစ်ခဲ့၊ ဖြစ်ခိုက် တရားကလေးတွေကို
ရှုနေလို့ရှုရင် သဘောမှန်တွေကို သိလာတာပါပဲ၊ သူ့လက္ခဏာ
ထင်ရှားတဲ့အခါမှာ အဲဒီ လက္ခဏာနဲ့၊ သိတယ်၊ သူ့ရဲ့ကိစ္စ ထင်ရှားတဲ့
အခါမှာ အဲဒီ ကိစ္စရသနဲ့၊ သိတယ်၊ သူ့ရဲ့ အခြောင်းအရာ ထင်ရှားတဲ့အခါမှာ
အဲဒီ အမြှင်းအရာ ပစ္စုပြောနိုင်နဲ့၊ သိတယ်။

ပြီးတော့ စိတ်ဆိုတာဟာ အာရမ္မဏာ ပို့စ္စနဲ့ လက္ခဏာ အာရုံကို
သိခြင်း၊ သဘောရှိတယ်၊ ကဲ-ဆိုကြြှုံး။

အာရုံသိသော သဘောရှိသည်-ဆို။

နိတ်ကုံ သီပုံ

ခိတ်ကလေးကို ဖြစ်တိုင်း ဖြစ်တိုင်းမှတ်၊ မိတ်ကူးကလေးဟာ အာရုံဆီ ရောက်ရောက်သွားတယ်၊ ငှက်များ အစာကောက်သလိုပါပဲ၊ မိတ်ကလေးက အာရုံကို ဖမ်းဖိုးပြီး သီဇနတယ်၊ မိတ်က အာရုံသီတယ်၊ မြင်တာ မှတ်လိုက်ရင် မြင်သီတဲ့ မိတ်ကလေးက မြင်ရတဲ့ အဆင်း ကလေးကို ဖမ်းယူလိုက်သလိုပဲ၊ အာရုံသီတဲ့ သမောကလေး ထင်ရှားတယ်၊ ကြားတာမှတ်ရင်လဲ အသံကလေးကို ဖမ်းယူလိုက်ခဲ့မိုပဲ၊ နံရာမှာ မှတ်ရင်လဲ အနဲ့ကလေးကို ဖမ်းယူလိုက်သလိုပဲ၊ စားရာ မှတ်လိုက်ရင်လဲ အရသာကလေးကို ဖမ်းယူလိုက်သလိုပဲ၊ အတွေ့အစီကာလေးတွေ မှတ်တဲ့အခါမှာလဲ တွေ့ထိရတဲ့ အာရုံကလေးတွေကို ဖမ်းဖမ်းယူနေသလိုပဲ၊ မိတ်ကူးတိုင်း မိတ်ကူးတိုင်းလဲ မိတ်ကူးကလေးအတွေကို မိတ်ကူးတာယ်၊ စဉ်းစားတာယ်၊ ကြံးစည်းတာယ် စသည်ဖြစ်မှတ်ရင် အဲဒီ အာရုံကလေးတွေကို ဖမ်းဖမ်းပြီး ယူနေသလိုပဲ သီဇနတယ်၊ အဲဒီဟာ မိတ်ပါပဲတဲ့၊ အာရုံကို သီတာဟာ မိတ်ခဲ့လက္ခဏာပါပဲတဲ့၊ မိတ်ခိုးတာ အာရုံကို သီသာသဇား ရှိပါတယ်တဲ့၊ အာရုံကို သီတဲ့ မိလက္ခဏာကတော့ ယောဂါးပုဂ္ဂိုလ်မှာ အင်မတနဲ့ ထင်ရှားပါတယ်၊ စာတတ်သည်ဖြစ်စေ၊ မတတ်သည်ဖြစ်စေ လက်တွေ့အာဖြင့် ဒီအတိုင်းရှုံးမှတ်၊ ဒီအတိုင်း ထင်ရှားတာပဲ၊ တရှို့များ ဘာစာမှ မတတ်ဘူး၊ သို့ သော်လဲ ပင်ကိုယ်ဉာဏ်က တော်တော် ကောင်းတယ်၊ ပင်ကိုယ်ဉာဏ် ကောင်းတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်က အသိလဲရှုံးတယ်၊ ပြောလဲပြောတတ်တယ်၊ စာသင်ထားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တောင် တရှို့က သူ့လို မပြောတတ်ဘူး၊ သူ့က သေသေချာချာ ရှင်းပြုသွားလိုက်တာများ တော်တော်ကို အဲ ဉာဏ်ရာကောင်းတယ်၊ တရှို့က လူကြီးတောင်

သတ္တုမအကြိုင်

မဟုတ်ဘူး၊ ကလေးသူငယ်လေးပဲ ရှိသေးတယ်၊ (၁၁)နှစ်၊ (၁၂)နှစ် အရွယ်တို့ပေါ့လေ၊ ဒီလို ကလေးကလေး တရှိက တယ်ပြောတတ်တယ်၊ သူတို့ရဲ့ စီတ်ကလေးတွေ သိနေပုံဟာသိပ်ရှင်းတယ်၊ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်။

ပြီးတော့ စီတ်ဟာ ပုံဗ္ဗားမရသံ-ယဉ်ဘက် တရားတွေရဲ့ ရှုံးသွားခြင်း ကိစ္စရှိတယ်တဲ့၊ စီတ်က ယဉ်ဘက်တရားတွေရဲ့ ရှုံးသွားခြင်း ကိစ္စရှိတယ်တဲ့၊ စီတ်က ယဉ်ဘက်တရားတွေရဲ့ ရှုံးကသွားနေသလိုပဲ လာကြဟေ့-လို့ခေါ်ပြီး ရှုံးကသွားနေသလိုပဲ ရှုံးကသွားခြင်းကိစ္စကို လုပ်နေပါတယ်တဲ့၊ ဒါလဲ သိပါတယ်၊ ကဲ-ဆိုရမယ်။

ခေါင်းဆောင်အလား ရှုံးသွားတတ်သည်-ဆို။

အများစုပေါင်းပြီး အလုပ်တစ်ခု လုပ်တဲ့အခါကာလ ခေါင်းဆောင် ပုဂ္ဂိုလ်က ရှုံးက ဆောင်-ဆောင်ပြီး လုပ်ရတယ်၊ အဲဒီလိုပဲ၊ စီတ်က လေးက ရှုံးက ဆောင်-ဆောင်သွားနေသလိုပဲ ဖြစ်နေတယ်၊ သူက ရှုံးကဆောင်သွားတော့ နောက်ကလိုက်ပြီး လောဘဖြစ်၊ ဒေါသဖြစ်၊ သဒ္ဓဖြစ်၊ သတိဖြစ် စသည်ဖြင့်ပေါ့လေ၊ ဒီလိုနောက်ကလိုက်ပြီး ဖြစ်နေ တယ်လို့ ထင်ရတယ်၊ ဒါကြောင့် စီတ်က ခေါင်းဆောင်လိုပဲ ရှုံးသွားတဲ့ သဘောဟာ ထင်ရှားပါတယ်တဲ့၊ စီတ်ရဲ့ ပစ္စုပြောန်ကတော့ ပဋိသန္တ ပစ္စုပြောန်၊ ရှေ့စီတ်နှင့် ဆက်စပ်သောအားဖြင့် ထင်သော အခြင်းအရာ ရှိ၏၊ သန္တဟာနပစ္စုပြောန်-လို့ ဆိုတားဘာလရှိတယ်၊ အဲဒါလဲ ရှေ့စီတ်နှင့် ဆက်စပ်ပြီးဖြစ်တဲ့ အခြင်းအရာရှိတယ်လို့ ဆိုတာပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ဆောင်ပုဒ်က “ရှေ့စီတ်နှင့်စပ် အထင်ထပ်ဖြစ်သည်”တဲ့၊ စီတ်ကလေး တစ်ခုကို မှတ်လိုက်၊ အဲဒါက ပျောက်သွားတယ်၊ နောက်စီတ်ကလေး သတ္တုမအကြော်

တစ်ခုက ပေါ်လာတယ်၊ အဲဒီ စိတ်ကလေးကို မှတ်လိုက်။ သူက ပျောက်သွားပြီးတော့ နောက်စိတ်ကလေးတစ်ခုက ပေါ်လာပြန်တယ်။ အဲဒီစိတ်ကလေးကို မှတ်လိုက်။ သူကပျောက်သွားပြီးတော့ နောက်စိတ် တစ်ခုက ပေါ်လာပြန်တယ်။ ဒီလိုချည်း စိတ်ကလေးတွေ တစ်ခုပြီးတစ်ခု ဆက်ကာဆက်ကာ ပေါ်ပေါ်လာတာကို တွေ့ရတော့ ယောဂါပ္ပါးလ်က ဒီလိုသဘောကျလာတယ်။ စိတ်တွေက အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတာပဲ၊ ရှုံးစိတ်ကလေး ရှုံးထိလိုက်လို့ ပျောက်သွားရင် နောက်စိတ်ကလေးတစ်ခု ဆက်ပြီးဖြစ်လာတာပဲ၊ အဲဒီစိတ်ကလေး ရှုံးထိလိုက်လို့ ပျောက်သွား ပြန်ရင်လဲ နောက်စိတ်တစ်ခုက ဖြစ်လာပြန်တာပဲ၊ စိတ်တွေက တစ်ခုပြီး တစ်ခု အဆက်မပြတ် ဖြစ်နေတာပဲလို့၊ သဘောကျလာပါတယ်။ အဲဒီယောဂါမှာ အင်မတန်ကို ထင်ရှားပါတယ်၊ ကဲ-ဆိုရမယ်။

ရှုံးစိတ်နှင့်စပ် အထပ်ထပ်ဖြစ်သည်—ဆို။

စိတ်တရား၊ မှတ်သား မြှုတ်ယောဂါ—ဆို။

ဟော ယခု ရှုံးတရားထဲက ဝါယောဓါတ်ကို လက္ခဏာနဲ့ရသနဲ့ ပစ္စုပုဇွန်နဲ့သိပုံကို ပြောပြီးပြီ၊ အာမ်တရားထဲကလဲပဲ ဝေအနာနဲ့စိတ်ကို လက္ခဏာနဲ့ ရသနဲ့ ပစ္စုပုဇွန်နဲ့ သိပုံကို ပြောပြီးပြီ၊ ဒီတော့ ဝါယောဓါတ် ကို ဝေအနာစိတ်ဆိုတဲ့ ဒီ သုံးမျိုးကို သိသလိုပဲ အခြား ရှုံးနာမ်တွေကိုလဲ ဖြစ်ဆေဖြစ်ခိုက်မှာ ရှုံးထိနေလျှင် နည်းတူပဲသိနိုင်တယ်ဆိုတာ သဘော ပေါက်ပြီး၊ ယခုရှုံးနာမ် ကွဲပုံကို အကျဉ်းချုပ် ပြောပြီးမယ်။

ရွှေဖံ နဲ့ အာမ် ကွဲပံ့

မြင်ဆဲခဏ၌ မြင်တယ်ဟုမှတ်လျှင် မျက်စိနှင့် အဆင်းက ရှုပ်မြင်တာသိတာက နာမ်၊ ဒီလိုခွဲဗြားပြီး သိနိုင်ပါတယ်၊ ထိုအတူ ကြားဆဲ ခဏ၌ ကြားတယ်ဟုမှတ်လျှင် နားနှင့်အသံကရှုပ်၊ ကြားတာ သိတာက နာမ်၊ နဲ့ဆဲခဏ၌ နှာခေါင်းနှင့်အနဲ့က ရှုပ်၊ နဲ့တာသိတာက နာမ်၊ စားသိ ဆဲခဏ၌ လျှောနှင့် အရသာက ရှုပ်၊ အရသာပေါ်တာသိတာက နာမ်၊ ထိုဆဲခဏ၌ ကိုယ်နှင့်အတွေ့က ရှုပ်၊ အရသာပေါ်တာ သိတာက နာမ်၊ ဒီလိုခွဲဗြားပြီး သိနိုင်ပါတယ်၊ ဒီအတွေ့အထိကို သိမှုကတော့ အင်မတန် ကျယ်ဝန်းပါတယ်၊ တစ်ကိုယ်လုံး နေရာတိုင်းက ထင်ရှားပေါ်နိုင်ပါတယ်၊ ကျွေးတာဆန့်တာ လူပ်ရှားတာ သွားတာ ဒါတွေလဲ ထိသိမှုနဲ့ ဆိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် လက်ခြေကို ကျွေးဆဲခဏ၌ ကျွေးတယ် ကျွေးတယ်ဟု ကျွေးမှု တောင့်တင်းလူပ်ရှားမှုက ရှုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ သွားဆဲခဏ၌ သွားတယ် လှမ်းတယ် စသည်ဖြင့် မှတ်လျှင် တောင့်တင်းလူပ်ရှားမှုက ရှုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ဝမ်းပိုက်ဖောင်းဆဲ၌ ဖောင်းတယ်ဟု မှတ်လျှင် တောင့်တင်းလူပ်ရှားမှုက ရှုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ပိန်ဆဲခဏ၌ ပိန်တယ်ဟုမှတ်လျှင် လျော့မှု လူပ်ရှားမှုက ရှုပ်၊ သိတာက နာမ်၊ ဒီလို ခွဲဗြားပြီး သိနိုင်ပါတယ်၊ ခြေတစ်လှမ်းအတွင်းမှာ ကြွေဆဲ၌ ပေါ့တတ်တာက တေဇောက်တဲ့၊ လှမ်းဆဲ၌ တောင့်တင်း လူပ်ရှားတာက ပို့ယောခဲ့တဲ့၊ ချုဆဲ၌ တိုက်ပြီးခဲ့နေတာက ပထမို့ခဲ့တဲ့၊ ဒီလို ခဲ့တဲ့လေး ပါးလဲ ကွဲဗြားပြီး ထင်နိုင်ပါတယ်၊ ကိုယ်အမှုအရာ၊ ရှုပ်အမှုအရာကို မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း အာရုံကို မသိတတ်တဲ့ ကိုယ်ရှုပ်ကတ္တား သိတာကတ္တား ကွဲဗြားပြီး ထင်နေပါတယ်၊ အဲဒါဟာ နာမရှုပ်ရှိလွှာအည်ပါပဲ။

သတ္တာမအကြိုး

မြတ်စွာဘုရားက ဒီ ဉာဏ်ဖြစ်ပုဂ္ဂို ဥပမာကလေးနဲ့ ပြထားတယ်၊ ပြပုံကတော့ ဝေါးရှိယခ်းတဲ့ ကြောင်မျက်ရွဲ ပတ္တုမြားဆိုတာ ယခုကာလ တရီး၊ လူတွေ လက်စွမ်တဲ့မှာ ထည့်ထားတဲ့ စိမ့်စိမ့်ကြောင်ကြောင် ကျောက်ပါပဲ၊ အဲဒီကျောက်ကလေးမှာ အပေါက်ကလေးလဲ ဖောက် ထားတယ်၊ အဲဒီ အပေါက်တဲ့မှာလ ကြိုးပြာဖြစ်စေ၊ ကြိုးဝါဖြစ်စေ၊ ကြိုးနီဖြစ်စေ၊ ကြိုးဖြူဖြစ်စေ၊ တပ်ပြီးထားတယ်ဆိုပါတော့၊ အဲဒီကြိုးနဲ့ တပ်သီထားတဲ့ ကျောက်ကလေးကို မျက်စိကောင်းတဲ့လူက ကြော်လိုက်ရင် ဒါက ကျောက်ပဲ၊ ဒါကကြိုးပဲ၊ ဒီကြိုးက ဒီကျောက်ထဲမှာ တပ်သီထားတာ ပဲလို့၊ ကွဲပြားစွာ မြင်သွားသလိုပါပဲတဲ့၊ ဒီ ဥပမာမှာ ကျောက်နဲ့ ရုပ်တရား တူပါတယ်၊ ကြိုးနဲ့ မှတ်သီတဲ့စိတ် နာမ်တရားတူပါတယ်၊ မှတ်သီတဲ့စိတ် နာမ်က ဖောင်းမှာ၊ ပိမ့်မှုစွဲသော မှတ်စရာ ရုပ်ကလေးတွေကို သီသီသာသာ ဟိုကျောက်ကလေးထဲမှာ ကြိုးကလေး ဝင်နေတာနဲ့ တူပါတယ်တဲ့၊ ဒီ ဥပမာဟာ အလွန်ရှင်းပါတယ်၊ ယခု ယောက်တွေ ရှုမှတ်ပြီး နာမ်ရုပ်ကွဲပုံနဲ့၊ အံကျကိုက်နေပါတယ်။

အဓကြောင်းနှင့် အကျိုးမှုထင်ပုံ

အဲဒီလို နာမ်နဲ့ ရုပ်ကို ပိုင်းပိုင်းမြားမြား သီပြီးတဲ့ဇာက် သမာဓိဉာဏ်က ရင့်ကျက်လာတဲ့အခါမှာ အကြောင်းနဲ့ အကျိုးကိုလဲ ရှုမှတ်နေရင်ပဲ ပိုင်းမြားဖြီး သီလာပါတယ်၊ လက်ခြေကို ကွွားရင်၊ ဆန့်ရင်၊ အစကတော့ ကွွားတာ၊ ဆန့်တာတို့၊ ရှုမှတ်မိအောင် အင်မတန် ကြောင့်ကြဖိုက်ရပါတယ်။ ဉာဏ်ရင့်လာတဲ့ အခါကျတော့ မကွေးခင် မဆန့်ခင်ကတည်းက ကွွားချင်၊ ဆန့်ချင်တဲ့ စိတ်ကလေးတွေ ဖြစ်ပေါ် သတ္တုမှုအကြိုး

လာတာကို ထင်ရှား တွေ့ချင်ပါတယ်၊ ဒါကြာင့် ကျွေးချင်တယ်၊
ကျွေးချင်တယ်၊ ဆန့်ချင်တယ်၊ ဆန့်ချင်တယ်လို့ ရှေးဦးစွာ မှတ်ရမယ်၊
ပြီးတော့မှ ကျွေးတယ်၊ ကျွေးတယ်၊ ဆန့်တယ်၊ ဆန့်တယ်လို့ မှတ်ရ
တယ်၊ ဒီတော့ ကျွေးမှု၊ ဆန့်မှုဟာ ကျွေးချင်၊ ဆန့်ချင်စိတ် ရှိလို့ ဖြစ်တယ်၊
အကြာင်းရှိလို့၊ အကျိုးဖြစ်တာပဲရှိတယ်၊ ကျွေးအောင် ဆန့်အောင်
ပြုလုပ်ပေးတဲ့သူလဲ မရှိဘူး၊ ကျွေးနေ ဆန့်နေတဲ့သူလဲ မရှိဘူး၊ အကြာင်းနဲ့
အကျိုးမျှပဲ ရုံးတယ်လို့၊ သဘောကျသွားတယ်၊ ယခုပဲ
လက်ချောင်းကလေးတွေကို ကျွေးလိုက်၊ ဆန့်လိုက် လုပ်ကြည့်ပါ
ကျွေးချင်တဲ့စိတ်ကို တွေ့ကြရရဲ့လား၊ မတွေ့ပါဘူး၊ ဘာကြာင့်
မတွေ့တာလဲ၊ သတိနဲ့ သမာဓိအလေ့အကျင့် မရှိသေးလို့ပါပဲ၊
မပြတ်ရှုမှတ်နေတဲ့ ယောဂါမှာတော့ လေ့ကျင့်သားရနေလို့၊ သိတာပါ၊
တကယ်သိချင်ရင် မပြတ်ရှုမှတ်ပြီး လေ့ကျင့်ကြည့်ပါ၊ ကျကျနှစ်
အားထုတ်ရင် (J)ရက်၊ (၃)ရက်အတွင်း၊ (၄-၅-၆)ရက်အတွင်း ဒီစိတ်၏
အကြာင်းဘရားတွေကို သိနိုင်ပါတယ်၊ မြင်တယ်လို့ မှတ်ရင် မျက်စိနဲ့
အဆင်းရှိလို့၊ မြင်မှုဖြစ်တယ်လို့၊ သိသွားတယ်၊ ကြားတယ်လို့ မှတ်ရင်
နားနဲ့အသုတေသနလို့၊ ကြားမှုဖြစ်တယ်လို့၊ သိသွားတယ်၊ ဒီနည်းပြုင့် မှတ်ရင်း
မှတ်ရင်း အကြာင်းနဲ့၊ အကျိုးမျှပဲဆိုတာကို သဘောကျလာပါတယ်၊
အဲဒါဟာ ပစ္စယုပရိုဂ္ဂဟည်ပါပဲ။

သမ္မတနိဉာဏ်

ဒီညာထိုက ရှင့်ကျက်လာတော့ ရှုမှတ်ရတဲ့ ရှင်နာမ်ကလေးတွေကို
အစွဲ့၊ အဆုံးနဲ့ ပိုင်းခြားပြီး သိလာပါတယ်၊ အစွဲ့တာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့
သတ္တာမအကြိုင်

သဘောပဲ၊ အရုံးဆိတာ ပျောက်ကွယ်သွားတဲ့ သဘောပဲ၊ မှတ်တိုင်း
မှတ်တိုင်း အဲဒီလိအစဖြစ်ပေါ်လာပြီးတော့ ပျောက်ကွယ်သွားတာကို
တွေ့ရတဲ့အခါမှာ မမြတ်တဲ့ အနိစ္စတရားပဲလို့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပါတယ်၊
အဲဒီဟာ သမ္မသနတူထဲပဲ။

କିନ୍ତୁ ଆମ୍ବାରୀଙ୍କ ଆମ୍ବାଗାହାକ - “ଆଖିଝୁ-ଫ଼ିଲେବା ତାମାରୀ
ଦେଖିବାଟୁ-ଯାଇବାରୀଙ୍କ ଆଖିଝୁତା-ଫ଼ିଲୁ ଯାଇବାରୀଙ୍କ ଲାଗୁଣାଗୀରୀ
ଦେଖିବାଟୁ-ଯାଇବାରୀଙ୍କ ଆଖିଝୁକାଳପାଥା-ଫ଼ିଲୁ ଶ୍ରୀଲେବାନ୍ଧାରୀଙ୍କ ଗୀରୀ
ଦେଖିବାଟୁ-ଯାଇବାରୀଙ୍କ ଲାଲି ଜ୍ଞାନପ୍ରିୟାଃପିତାଙ୍କ ଅତି ଆମ୍ବାଗାହାଗୀରୀ
ହାତାପ୍ରିୟିରେତୋ ? ଏହାଠିଲୁଣିତାଃପିତାଙ୍କ ଅତିଗୀ ଲାଲିବ୍ୟିକ୍ରିତିରୀ॥

အနိစ္တကို သိရမည်။ အနိစ္တလက္ခဏာကို သိရမည်။

အနိစ္တာနပသုစာကို သိရမည်။

အနိစ္စ-မမြေသာတရား ဆိုတာ ဘာလလို့ဆိုရင် ခဏမလ
မပြတ်ဖြစ်ပျက်နေတဲ့ ရပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတရားတွေပါပဲ၊ ဒါကြောင့်
အငြကထာမှ “အနိစ္စ-မမြေသာ တရားဟူသည်ကား၊ ခန္ဓပွဲကံ-
ခန္ဓဝါးပါး တရားအပေါင်းပင်တည်း”လို့ ပြဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒါကို
ဘုန်းကြီးက “ဖြစ်ပျက်သမျှ ရပ်နာမ်ခန္ဓက အနိစ္စတရား”လို့ ဆောင်ပုဒ်
ဖိုထားတယ်၊ ကဲ-ဒါကို ဆိုကြရမယ်။

ဖြစ်ပျက်သမျှ ရပ်နာစ် ခန္ဓာက အနိစ္တတရား-ဆို။

အဲဒီ ရပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာတ္ထကို အနိစ္စ-မမြတဲ့တရားလို့
ဘာကြောင့် အသိအမှတ်ပြုရသလဲဆိုရင် ဖြစ်ပေါ်လာပြီး ကွယ်ပျောက်၊
ကွယ်ပျောက် သွားလို့ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် အငြကထာမှာ “ဟုတွာ-
ဖြစ်ပေါ်လာပြီး၍၊ ရှိလာပြီး၍၊ အဘဝါကာရော-မရှိသောအချင်းအရာ
ကွယ်ပျောက်သွားသော အချင်းအရာသည်။ အနိစ္စလက္ခဏာ-မမြို့

၁၃

မှတ်သားရကြောင်း အနိစ္စလက္ခဏာ-မည်၏”လို့ မိန့်ဆိတားပါတယ်။

လူများမှာ မည်သူပဲလို့ သိဖို့ရာ ထူးမြားတဲ့ အမှတ်လက္ခဏာ ကလေးတွေ အသီးသီးရှိကြပါတယ်၊ အဲဒါလိုပဲ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတွေမှာလဲ မြှုပ်ဘူးလို့ သိမှတ်ဖို့ရာ လက္ခဏာက ရှိနေပါတယ်၊ အဲဒါက ဘာလဲဆိုရင် ရုပ်နာမ် ခန္ဓာတွေဟာ မူလက မရှိသေးတဲ့ အနိက်အတန်မှ ဖြစ်ပေါ်လာ ပြီးတော့ရှိတဲ့ အနိက်အတန်ရောက်လာကြတယ်၊ ပြီးတော့တစ်ခါ မရှိတဲ့အနိက်အတန်ရောက်ပြီး ကွယ်ပျောက်သွားကြပြန်တယ်၊ ဒီလို ဖြစ်ပေါ်လာပြီးတော့ ကွယ်ပျောက်သွားတာဟာ မမြှုပ်ဘူးလို့ သိမှတ်ဖို့ အနိစ္စလက္ခဏာပါပဲတဲ့၊ ဟုတ်တယ် တစ်စုံတစ်ခုဟာ လုံးလုံးမဖြစ်ပေါ်လာရင်လဲ အဲဒါကို အနိစ္စ-မမြှုတဲ့ တရားလို့ မဆိုရဘူး၊ အဲဒါက နိဗ္ဗာန် တရားနဲ့ အမည်ပည်တိမျိုးပါပဲ၊ ပြီးတော့ ဖြစ်ပေါ်လာပြန်ရင်လဲ မပျောက်မပျက်ဘဲ ထာဝရတည်နေမယ်ဆိုရင် အဲဒါကိုလဲ မမြှုတဲ့တရားလို့ မဆိုရပေဘူး၊ သို့ပေမယ့် ဒီလိုဖြစ်ပေါ်လာပြီးတော့ အမြတည်နေတဲ့ တရားဆိုတာကတော့ မရှိပါဘူး။ ဖြစ်ပေါ်လာရင် တစ်ခဏျုင်းပျောက်ပျောက်သွားတာချည်းပါပဲ၊ ဒီလို ကွယ်ပျောက်သွားတာကို အနိစ္စလက္ခဏာ၏တယ်တဲ့၊ ကဲ-ဆိုကြရမယ်။

ဖြစ်ပေါ်ပြီးအောက် ကွယ်ပျောက်သွားတာက အနိစ္စလက္ခဏာ-ဆို။

ဖြစ်ရိုက် ရုပ်နာမ် တစ်ခုရကို ရှုမှတ်နေရင်း ကွယ်ပျောက် ကွယ်ပျောက်သွားတဲ့ ဒီအနိစ္စလက္ခဏာကို ကိုယ်တိုင် တွေ့သိဖို့လိုပါတယ်၊ ဒီလို ရှုမှတ်နေရင်း ပျောက်ပျောက်သွားတာကို ထင်ရှားတွေ့ရမှ မမြတဲ့ တရားပဲလို့၊ ကိုယ်ပိုင်္ပါယ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါလို ရှုရင်း မှတ်ရင်း မမြှုပ်ဘူး၊ မမြှုတူးလို့ ကိုယ်ပိုင်္ပါယ်နဲ့ ဆုံးဖြတ်နိုင်မှ အနိစ္စနှုဟသုမာဉာဏ်

အစစ်လို့ ဆိုရပါတယ်၊ ဒီလိုတွေတာ၊ သိတာ ဆုံးဖြတ်နိုင်တာကလဲ ရှုမှတ်နေဆဲမှာ တွေ့ပြီးသိတာ၊ ဆုံးဖြတ်နိုင်တာကလဲ ရှုမှတ်နေဆဲမှာ တွေ့ပြီးသိတာ၊ ဆုံးဖြတ်တာကိုသာ ဆိုရပါတယ်၊ ဒါကြာင့် ဆောင်ပုဒ်က ရှုမှတ်ဆဲမှာ—လို့၊ အထူးသွားပြထားပါတယ်၊ ကဲ—အဲဒီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကြမယ်။

ရှုမှတ်ဆဲမှာ ကွယ်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရ၍ မမြဲဟု သိတာက အနိစ္စာန်ပသာနာဉာဏ်—ဆို။

အဲဒီလို့ ဖြစ်ပေါ်ပြီး ကွယ်ပျောက် ကွယ်ပျောက်သွားလို့၊ မမြဲဘူးလို့မြင်ရင် အဲဒီ မမြဲတာတွေကို ဆင်းရဲလို့လဲ ထင်တော့တာပါပဲ၊ အနိစ္စာသဘောတရားမျှပဲလို့၊ မြင်တော့တာပါပဲ၊ ဒါကြာင့်—

“အနိစ္စာမြင်လျှင် ဒုက္ခထင်သည်၊
ဒုက္ခထင်တော့ အနိစ္စာမြင်သည်”လို့—

ဆောင်ပုဒ်က ဆိုထားပါတယ်၊ ဒါကလဲ ယခုလိုအချိန် နည်းနည်းနဲ့ ပြီးအောင်ဟောရတဲ့ တရားဖွဲ့မှာ တိုတိုနဲ့ ပြီးအောင်လို့ ချုံပြီးဟောရတာပဲ၊ အချိန်များများနဲ့ စုံပုံလုပ်လင် ပြောရရင်တော့ ဒုက္ခရယ်၊ ဒုက္ခ လက္ခဏာရယ်၊ ဒုက္ခန်းန်ပသာနာရယ် ဒီလိုသုံးမျိုးကိုလဲ အသီးအသီး ခွဲခြမ်းပြီး ပြောဖို့ပါပဲ၊ ပြီးတော့ အနိစ္စာနဲ့စိပြီး ပြောပြုစုံစုံ ပြောရမယ်ဆိုရင် အတ္ထားလုပ်မှုကိုက တော်တော်ကျယ်ကျယ် ရှုင်းပြရမယ်၊ အနိစ္စာရယ်၊ အနိစ္စာလက္ခဏာရယ်၊ အနိစ္စာန်ပသာနာရယ်၊ ဒီသုံးမျိုး ကိုလဲရှင်းပြရမယ်၊ ယနလေးပါးကဲ့ပုံလဲ ရှင်းပြရမယ်၊ ဒါတွေကိုက သုံးလေးနာရီ မဟောဘဲမပြည့်စုံနိုင်ပါဘူး၊ သတ္တာမအကြိုး

ယခုတော့ မြန်မြန်ပြီးချင်တာနဲ့ အတိုကျိုးလိုက်ရတော့တာပါပဲ၊ ကဲ-
ခီဆောင်ပုဒ်ကို ဆိုကဲ။

အနိစ္စမြင်လျှင် ခုက္ခထင်သည်၊
ခုက္ခထင်တော့ အနတ္ထမြင်သည်၊
အနတ္ထဖြင်၊ နိဗ္ဗာန်ခွင့်၊ ပြေးဝင်ဆိုက်ရောက်သည်။
အနတ္ထဖြင်ရင် နိဗ္ဗာန်ရောက်တယ် ဆိုပေမယ့်လို့၊ တစ်ခါလောက်
မြင်ရနဲ့၊ ရောက်တယ်လို့တော့ မမှတ်ကြနဲ့နှး၊ ယခုပြောနေတဲ့ ထင်မြင်ပုံက
သမ္မသနဉာဏ်က သုံးသပ်ဆင်ခြင်ပုံပဲ ရှိသေးတယ်။

ဥဿဗုဒ္ဓယဉာဏ်

ဒီဉာဏ်အရာမှာ ရှုရင်းမှတ်ရင်း၊ မမြှုဘူး၊ ဆင်းရဲပဲ၊ အနတ္ထ
သဘောတရားမျှပဲ-လို့၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ဖန်များလို့၊ ပိုင်နိုင်တဲ့အခါမှာ
မသုံးသပ်မဆင်ခြင်တော့ပဲ ရှုခံချို့ ရှုမှတ်နေတယ်၊ ဒီတော့မှ အသိတွေက
လျင်မြန်လာတယ်၊ မှတ်တိုင်း မှတ်တိုင်း မှတ်ရတဲ့ ရပ်နာမ် အာရုံ
ကလေးတွေရဲ့ အစနဲ့၊ အဆုံးကို တိခို့၊ တိခို့၊ ပိုင်ပိုင်းခြားခြား
သိလာတယ်၊ အဲဒါက ဥဿဗုဒ္ဓယဉာဏ်ပေါ့၊ အဲဒီလို့အခါမှာ
အစောင်အလေးတွေလဲ ပေါ်လာတယ်၊ နှစ်သိမ့် အားရမှုပါတီတွေလဲ
အကြီးအကျယ် ဖြစ်တတ်တယ်၊ ကိုယ်စိတ်၏ ဌီမိုးအေးမှု ပသေဒ္ဒိ
ဆိုတာကလဲ အထင်အရှားး ဖြစ်ပေါ်လာတတ်တယ်၊ ကြည်လင်မှု၊
ယုံကြည်မှု၊ ကြည်ညီမှု သခြားတရားတွေကလဲ အလွန်အကဲ
ပေါ်လာတတ်တယ်၊ မမှတ်နိုင်တာ မသိတာရယ်လို့၊ မရှိတော့ဘူးလို့。
ထင်ရောက်အောင် သတိတွေ၊ ဉာဏ်တွေကလဲ အလွန်ကောင်းနေ
သတ္တုမအကြိုး

တတ်တယ်၊ အဲဒီလို အခါမှာ အင်မတန် ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်နေတတ် ပါတယ်၊ အဲဒါတွေဟာ ခုနက ထိန့်ဖွံ့ဖိုင်းတုန်းက ပြောခဲ့တဲ့ တရား အရသာထူးတွေပဲ့၊ ယောဂါပ္ပါယ်ကတော့ အဲဒါတွေကို နိဗ္ဗာန် မဂ်ဖိုလ် တရားထူးရပြီလို့တောင် ထင်နေတတ်ပါသေးတယ်။

ဘင်္ဂဉာဏ်မှ သခြားရှုပေက္ခာ အထိ

အဲဒါတွေကို ရှုမှတ်ပြီး ပယ်သွားရပါတယ်၊ အဲဒါတွေကို လွန်ပြောက်သွားတော့ ရှုတိုင်း မှတ်တိုင်း ကုန်ကုန်သွားတာ ပျောက်ပျောက် သွားတာကိုသာ တွေ့နေရပါတယ်၊ အောင်းတယ်လို့ မှတ်လိုက်ရင် မိုက်ပုံသဏ္ဌာန်ကလဲ မထင်တော့ဘူး၊ ကိုယ်ပုံသဏ္ဌာန်လဲ မထင်တော့ဘူး၊ တရိပ်ရိပ်နဲ့ ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့ရတယ်၊ မှတ်ရတဲ့ အာရုံတွင် မဟုတ်သေးဘူး၊ မှတ်သိတဲ့ စိတ်ကလေးရော သိသိပြီး ပျောက်ပျောက်သွားတာကို တွေ့ရတယ်၊ ဘယ်ဟာကိုပဲ မှတ်မှတ်၊ အာရုံရောမှတ်သိတဲ့ စိတ်ကလေးရော၊ ရှုံးဆင့် နောက်ဆင့် ပျောက်ပျောက်သွားတာကိုသာ တွေ့ရတယ်၊ ခြေပုံသဏ္ဌာန်၊ ကိုယ်ပုံသဏ္ဌာန် ဘာမှမထင်ဘူး၊ အဲဒါက ဘင်္ဂဉာဏ်တဲ့၊ တရီးက “ကြတယ်၊ လှမ်းတယ်၊ ချုတယ်”လို့ မှတ်ရင် ဖြေကားယား၊ လက်ကားယား၊ ပုံသဏ္ဌာန် ပညာတိကြီး၊ ထင်မှာပဲ့လို့ အပြစ်တင်ပြီး ပြောနေကြတယ်၊ အဲဒီလိုပြောတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူတို့မှာ ဒီဘင်္ဂဉာဏ်ရဲ့ဗီး မဖြစ်ဘူးသေးပါဘူးလို့ ဝန်ခံရောက်ပါတယ်၊ ဒီဘင်္ဂဉာဏ်ကို တွေ့ဖူးရင်တော့ ဒီလိုမရှုမသေး ပြောမှာမဟုတ်ပါဘူး။

အဲဒီ ဘင်္ဂဉာဏ်က အပျက်တွေချည်း တွေ့နေရတော့
သတ္တ္တာမအကြွေး

ကြောက်စရာကောင်းတယ်လို့၊ ထင်လာတယ်၊ ဘယဉာဏ်ပါပဲ၊
ကြောက်စရာထင်တော့ အပြစ်မြင်ပြန်တယ်၊ အာဖီနှစ်ညွှန်ပါပဲ၊
အပြစ်မြင်တော့ မပျော်နိုင်တော့ဘူး၊ ဌီးငွေ့လာတယ်၊ နို့မြှုပ်နှံတော်ပါပဲ၊
ဌီးငွေ့တော့ လွှတ်မြောက်ချင်လာတယ်၊ မူးမြှုတုကမျတာဉာဏ်ပါပဲ၊
လွှတ်မြောက်ချင်တော့ လွှတ်မြောက်အောင် တစ်ဖန်အတူးရှုရပြန်တယ်၊
ပဋိသနီးဉာဏ်ပါပဲ၊ အဲဒီပဋိသနီးဉာဏ်နဲ့ ရှုလို့ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊
သဘောတွေ ပိုင်ပိုင်ကြီး သိမြင်လာတော့ သနီးရုပေကွာဉာဏ် ဖြစ်လာ
တယ်၊ ဒီဉာဏ်ကတော့ အလွန်သိမ်မွေ့ပါတယ်၊ အလွန်ကောင်းလ
ကောင်းပါတယ်၊ ကြောင့်ကြေမစိုက်ရပဲနဲ့ အာရုံတွေကလဲ အလိုလို
ထင်ရှားပေါ်နေတယ်၊ ရှုသိမှုကလဲ သူ့အလိုလိုပဲ တစ်စဉ်တစ်စာန်းတည်း
ကြာရည်စွာ ဖြစ်နေတယ်။

ဒီသနီးရုပေကွာဉာဏ် ဖြစ်နေတဲ့အခါမှာ ရုဏ်မြောက်တွေဆိုတဲ့
ဆွဲရှုပေကွာနဲ့ ပြည့်စုံနေပါတယ်၊ အဲဒါကို ယခု ရှင်းလင်းပြောရမယ်၊
“ငါးအင်ယယ်လေ၊ ရုဏ်မြောက်တွေ၊ ခုံစေ စောင့်တစ်ပါး”ဆိုတဲ့ ဒေါင်းလှုံး
စောင်ပုဒ်ထဲက ရုဏ်မြောက်တွေနဲ့ ပြည့်စုံရမယ်ဆိုတာက အရေးကြီး
ပါတယ်၊ အဲဒါကို မြတ်စွာဘုရားက ဘယ်လိုဝင်ဖန်တီးသလဲဆိုတော့-

ခေဂါနမြို့က်ပါးနှင့် ပြည့်စုံပါ

ကထွေ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု ဆွဲရှုသမန္တာကတော့ ဟောတို့။

ဘိက္ခဝေ-ရဟန်းတို့၊ ဘိက္ခု-ရဟန်းသည်၊ ကထွေ-ဘယ်ပုံ
ဘယ်နည်းဖြင့် ဆွဲရှုသမန္တာကတော့-အရိုခြာက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်။

သတ္တာမအကြော်

ဟောတိ-ဖြစ်ပါသနည်း၊ အဂါခြာက်ပါးနှင့် ပြည့်စုံတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုလဲတဲ့၊ ဒီလို ရှူးဗြီးစွာ မေးပြီးတော့ ဒီလို ဖော်ပြတော်မူပါတယ်။

ဉဲစ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခု စက္ခာနာ ရှုပံ့ ဒီသွာ နေဝ သုမန္နာ ဟောတိ နှုန္နာန္နာ၊ ဉာပေက္ခကော ဝိဟရတိ သတော သမ္မဏန္နာ-တဲ့။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဉဲစ၊ ဉှုသာသနာတော်၌။ ဘိက္ခု၊ ရဟန်းသည်၊ ဘိက္ခု၊ သံသရာသေးကို ရှုမြင်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘိက္ခု၊ ကိုလေသာကို မျက်စီးတတ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ စက္ခာနာ၊ မျက်စီဖြင့်။ ရှုပံ့၊ အဆင်းကို၊ ဒီသွာ-မြင်ပြီး၍၊ နေဝသုမန္နာ ဟောတိ-ဝမ်းမြာက် ဝမ်းသာလဲ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့။ ဒီပါမြို့ထဲမှာ ဒီသွာ-မြင်ပြီး၍-လို့ ဆိုတားတယ်နော်၊ အဲဒါကို သတိပြုရမယ်၊ ကျွန်းစာတွေထဲမှာ အရေးကြိုးတဲ့ အဆင်အပိုင်းကလေးတွေ ရှိတယ်၊ အဲဒီ အဆင်အပိုင်း ကလေးတွေ သတိပြုဘဲ အမှတ်တမ္မားသွားရင် လိုရင်အစိုးပါပ် ပျောက်သွားတတ်တယ်၊ ဒီသွာ-မြင်ပြီး၍-တဲ့၊ မြင်ပြီးတဲ့အခါ ကိုလေသာမဖြစ်ဖို့ လိုပါတယ်၊ ဒါမှ ချိုးကျိုးစရာ ကောင်းတယ်၊ မမြင်ရ မသိရတဲ့ အာရုံနှုန်းစိုးပြီး ကိုလေသာ မဖြစ်တာကတော့ ချိုးကျိုးစရာ မရှိပါဘူး၊ မြင်မှုမမြင်ဘဲ သိမှုမသိရဘဲနဲ့ ဘယ့်နှယ်ကိုလေသာဖြစ်မလဲ၊ ကိုယ်မတွေ့ဘူးတဲ့ လူတစ်ယောက် ဆိုပါတော့၊ မိန်းမပဲဖြစ်ဖြစ်၊ ယောကျိုးပဲဖြစ်ဖြစ်၊ အဲဒီလို လူကို ချစ်လဲမချစ်ဘူး၊ မှန်းလဲမမှန်းဘူးဆိုရင် အဲဒါ ဘာအဲ့ညွှစရာရှိလဲ၊ ဘာမှ အဲ့ညွှစရာ မရှိဘူး၊ ကိုယ်က တွေ့ဖူး လျက်သာနဲ့ အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်ကို ချစ်စရာ ကောင်လျှောက်သာနဲ့ မချစ်ဘူး၊ မှန်းစရာ ကောင်လျှောက်သာနဲ့ မှန်းဘူးဆိုရင် ဒါကိုသာ ချိုးကျိုးစရာ ရှိပါတယ်၊ ယခုယောက်ပုဂ္ဂိုလ် (သို့မဟုတ်)

သတ္တ္တမအကြိုး

အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်ကတော့ အဲဒီ အဆင်း အဲဒီလူကို မြင်ပါတယ်၊ မြင်သော်လဲပဲ သူ့မှာ-နေဝ သူမနောဟောတိ၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာလဲ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ ဝမ်းသာစရာ အဆင်းမြင်ရလို့လဲ ဝမ်းမသာဘူး၊ ယခုလူတွေဟာ ကိုယ်ချုပ်ခိုင်မြတ်နိုးတဲ့ အာရုံကလေးတွေကို တွေ့တဲ့အခါ ဝမ်းသာတယ်၊ သားချုပ် သမီးချုပ် ကလေးကို မြင်ရလို့ရှိရင် ပြီးပြီး ပြီးပြီ့နဲ့၊ ဝမ်းသာတယ်၊ လိုချင်စရာ ကောင်းတဲ့ ဝတ္ထု ပစ္စည်းကလေးကို အလွယ်တကူ ရလို့ရှိရင် ဝမ်းသာတယ်၊ အဲဒီလို့ မြတ်နိုးစရာ ဝတ္ထုကလေးတွေကို တွေ့ရပေမယ့်လို့ ဒီယောကို၊ ဒီ အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်က မြတ်နိုးခြင်း၊ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာခြင်း၊ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ ပြီးတော့ မကောင်းတဲ့ အာရုံတွေ မှန်းစရာကောင်းတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေကို တွေ့တဲ့အခါမှာ လူတွေက စိတ်ဆိုးတတ်တယ်၊ စိတ်မချမ်း မသာ ဖြစ်တတ်တယ်၊ ယခုယောက်ကတော့ အဲဒီလို့လဲ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ နှစ်မွေနော ဟောတိ၊ နှစ်လုံးမသာလဲ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ ဒါကြောင့် စက္ခနာ-မျက်စိဖြင့်၊ ရုပံ၊ အဆင်းကို။ ဒီသွား၊ မြှင့်ပြု၍။ နေဝသုမနော ဟောတိ၊ ဝမ်းမြောက် ဝမ်းသာလဲမဖြစ်။ န ဒုမွေနော ဟောတိ၊ စိတ်ပျက် စိတ်ဆိုးခြင်း၊ နှစ်လုံးမသာခြင်းလဲ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ ဒါဖြင့် ဘယ်လို့ ပြစ်နေသလဲဆိုတော့ ဥပက္ခကာ ဝိဟရတိ၊ မချုပ်မမှန်း ညီတူညီမျှ သိရုံသိရုံ ကလေးပဲ ဖြစ်နေပါတယ်-တဲ့၊ ဘာကြောင့် ဒီလို့ ဖြစ်နေသလဲလို့၊ ဆိုတော့-သတော့၊ အမှတ်ရသည်ဖြစ်၍။ သမွေဏနော၊ မှန်စွာသိသည် ဖြစ်၍။ ဝိဟရတိ၊ နေလို့ပါပဲ-တဲ့၊ အမှတ်ရပြီးတော့ အမှန်အတိုင်း သိနေလို့ပါပဲတဲ့၊ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို အမှတ်ရပြီးတော့ ရုပ်သဘော နာမ်သဘော အနိစ္စ၊ ခုက္ခ၊ အနတ္ထ သဘောကလေးတွေကို အမှန်အတိုင်း သိနေလို့ပါပဲ-တဲ့၊ ဒါလဲ အင်မတန် အရေးကြီးပါတယ်၊ အဲဒါကို ဘုန်းကြီးက သတ္တုမအကြိုး

ဆောင်ပုဒ်ပေးထားပါတယ်၊ ဆိုကြရမယ်။

အဆင်းမြင်ရာ၊ ရှူမှတ်ပါ၊ မှန်စွာသိပါစေ-ဆို။

စက္ခာနာ ရှုပံ့ ဒီသွား နေဝ သူမနော ဟောတိ န ဒုမ္မနာ၊
ဥပေကျကော ဂိဟရတိ သတော သမုဒေနာ-ဆိုတဲ့ ဒီပါဌီတော်ထဲက
စက္ခာနာရှုပံ့ဒီသွား-ဆိုတဲ့ ပိဋ္ဌအရ အဆင်းမြင်ရာ-လို့ ဆိုထားပါတယ်၊
သတော-ဆိုတဲ့ ပုဒ်အရ ရှူမှတ်ခါလို့ ဆိုထားပါတယ်၊ သမုဒေနာ-
ပုဒ်အရ မှန်စွာသိပါစေလို့ ဆိုထားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဆောင်ပုဒ်ဆို
ပေမယ်လို့ အလွတ် လျှောက်ရေးထားတာ မဟုတ်ဘူး၊ ပါဌီတော်ရဲ့
ဘာသာပြန်ပါပဲ၊ “အဆင်းမြင်ရာ၊ ရှူမှတ်ခါ၊ မှတ်စွာသိပါစေ”
အဆင်းမြင်လျှင် ရှူမှတ်ပြီးတော့ ရှုပ်နာမ်သဘောတရား၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တ သဘောတရားကို မှန်စွာသိပါစေလို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒီလို့
မှန်စွာသိတော့ ဘာဖြစ်သလဲဆိုရင်-

ဝမ်းသာမဖက်၊ စိတ်မပျက်၊ ရှူလျက် လျှော်လျှော်နေ-ဆို။

မှန်စွာသိနေရင် ဝမ်းသာမှလဲ မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ စိတ်ပျက်မှလဲ
မဖြစ်ပါဘူး-တဲ့၊ လျှော်လျှော်ပြီး နေနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒီအကျိုးကို ရပါတယ်တဲ့၊
ဘယ်လို ဝမ်းသာစရာကောင်းတဲ့ အဆင်းကို မြင်ရပေမယ်လို့ ဝမ်းမသာ
ဘူး၊ ဘယ်လို စိတ်ပျက်စရာ ကောင်းတာကို မြင်ရပေမယ်လို့。
စိတ်မပျက်ဘူး၊ ဘယ်လို ဖြစ်နေတုန်းဆိုရင် လျှော်လျှော်ပြီးတော့
နေပါတယ်တဲ့၊ ဒီလိုနေနိုင်တာက ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်လဲလို့ဆိုရင် ရဟန္တာ
ပုဂ္ဂိုလ်တဲ့၊ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း ဘယ်အခါမဆို ဒီအတိုင်း
လျှော်လျှော်ပြီး နေနိုင်တာပဲ၊ ဘယ်လောက် ချိစ်စရာကောင်းတဲ့
နှစ်သက်စရာကောင်းတဲ့ အာရုံကို တွေ့ရသော်လည်း ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ
ချိစ်ခြင်းမရှိဘူး၊ ဝမ်းသာခြင်းမရှိဘူး၊ ဘယ်လောက် စိတ်ပျက်စရာ ရုံစရာ

သတ္တ္တမအကြိုး

မှန်းစရာကောင်းတဲ့ အာရုံတွေကို တွေ့ရသော်လည်း စိတ်ပျက်ခြင်း၊ မှန်းခြင်း စွဲခြင်းမရှိဘူး၊ အဲဒီ အဆင်းကလေး၊ အဲဒီ မြင်မှုကလေးရဲ့ အဖြစ်အပျက်တွေကို အမှန်အတိုင်း သိပြီးတော့ လျှော်လျှော်နေနိုင် ပါတယ်တဲ့၊ သိရှိနေ သိရှိမှုကလေးနဲ့ ရှိပြီးတော့ သွားနေပါတယ်တဲ့၊ ဒါဟာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ရထ်ပဲ။

ဒါဖြင့် ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်က အဲဒီ ရဟန္တာလို ဖြစ်အောင် အားထုတ်လို့ ဖြစ်ပါမလားလို့ဆိုတော့ ဖြစ်ပါတယ်၊ အဋ္ဌကထာမှာ “ဝိပသောကာ၊ ဝိပသောနှုန်းသည်။” တဲ့၊ ထိုဆောင်ပေါ်ကုတ်။ ကာတုံး ပြခြင်းနား၊ သလော်တို့ စွမ်းနိုင်တယ်”လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ ဖြစ်ပုံကတော့ ခုနှစ်က ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း နာမဂျပပရီဇ္ဈာဉ်တော် ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ဖြစ်ပါတယ်၊ ယခုလို ဟောရုံမျှနာရုံမျှနဲ့တော့ ဖြစ်ပါလိမ့်မယ်လို့ ဝန်မခံနိုင်ပါဘူး၊ တကယ်တမ်း တင်းတင်းရင်းရင်း ပြည့်ပြည့်စုစု အားထုတ်ရင် ဖြစ်မယ်လို့သာ ပြောနိုင်ပါတယ်။

ကိုယ့်ဟာကိုယ်စိတ်ဓာတ်

တချို့၊ ကမ္မားရှိအေးဆရာကြီးတွေက တပည် တွေကို ဖြောက်ပုဂ္ဂိုးတော့ ဟောတတ်ကြပါတယ်၊ သူ့တရားကို နာလိုက်လို့ရင် တစ်ကြိမ်နာရုံး၊ သောတာပန်ဖြစ်တယ်၊ နှစ်ကြိမ်နာရုံး၊ သကဒါဂါမိဖြစ်တယ် စသည်ဖြင့်ပေါ်လေ၊ ဝါဒဖြန့်တဲ့ သိမ်းသွင်းတဲ့သဘောပါပဲ၊ အဲဒါ ဆရာပြောတဲ့အတိုင်း မိမိမှာဖြစ်တယ် မဖြစ်ဘူးဆိုတာကို ယခုပြောခဲ့တဲ့ ဝိပသောဉ်တို့ရော၊ ဓမ္မဒါသ တရားတော်နဲ့ရော ကိုယ့်ဟာကိုယ် စစ်ဆေးကြည့်စို့၊ လိုပါတယ်၊ ဆရာက သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့ ပြောတာနဲ့ သွေးမအကြိမ်

ကိုယ်က ဘာမှမသိဘဲနဲ့ ရောယောင်ပြီး ဖြစ်နေလို့တော့ နေရာမကျဘူး၊ သောတာပန်ဆိုရင် ဘုရား၏ဂုဏ်တွေကို ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့သိပြီးတော့ ဘုရားအပေါ်မှာ ယုံကြည်မှုစိုင်ဖြနေရမယ်၊ အသက်ကို သတ်ပစ်မယ်လို့ ဆိုတောင်မှာလဲ ဘုရားကို မစွန်းလွှတ်နိုင်အောင် ယုံကြည်မှု စိုင်ဖြနေရမယ်၊ အဲဒါကို မူစွဲ အထေစွဲပသာဇ်-ခေါ်တယ်၊ ဘုရား၏ ဉာဏ်ဖြင့်တွေ့သိပြီး ယုံကြည်တဲ့၊ ကြည်ညိုသွို့တရားတဲ့၊ အဲဒါဟာ ဓမ္မာဒါသတရား တစ်ခုပဲ၊ တရားမှန်တစ်ခု၊ မှန်နဲ့တူတဲ့ တရားဂုဏ် အဂါတစ်ခုပါပဲ၊ အဲဒါကို တိုတိနဲ့မှတ်ရအောင် ဆောင်ပုဒ်ကလေး စီစဉ်ထားတယ်။

မှုဒ္ဓစွမ်းရည်၊ တွေ့ဖြင့်ပြီ၊ ယုံကြည်ဖြေလှစွာ-တဲ့။

တရားအားထုတ်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က မြတ်စွာဘုရား ဟောထားတဲ့ အတိုင်း ရပ်နဲ့ နာမ်မျှသာ ရှိတယ်ဆိုတာကိုလဲ ကိုယ်တိုင် တွေ့ရတယ်၊ ရပ်နာမ်တွေအားလုံး ခဏေမစဲ ဖြစ်ပျက်နေတယ်၊ မမြှုပ်ဘူး၊ ဆင်းရဲချည်းပဲ၊ အထွေကောင် မဟုတ်တဲ့ သဘောတရားမှုချည်းပဲ ဆိုတာကိုလဲ တွေ့ရတယ်၊ မဂ်ဉာဏ်ဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကိုလဲ တွေ့ရတယ်၊ အဲဒီတော့ မြတ်စွာဘုရားကို ဘုရားစော် ဘုရားမှန်ပဲလို့ ခိုင်ခိုင်ဖြေမြှုပ် ယုံကြည်သွားတယ်၊ ဆေးဆားလို့ ရောက်ပျောက်တဲ့ လူက ဆေးဆရာရဲ့ စွမ်းရည်ကိုသိပြီး ယုံကြည်တာ လိုပါပဲ၊ ထို့အတူ မဂ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားကိုလဲ ကိုယ်တိုင် မျှက်ဗြောက်ပြုပြီး ခိုင်ခိုင်ဖြေမြှုပ် ယုံကြည်တယ်၊ တရားကျင့်သုံးပြီး မဂ်၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်နေတဲ့ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်း သံယာတော်ကိုလဲ ဖီဖီလို ပုဂ္ဂိုလ်မျိုးတွေပဲလို့ ခိုင်ခိုင်ဖြေမြှုပ် ယုံကြည်တယ်၊ အဲဒီတွေလဲ ဓမ္မာဒါသ ခေါ်တဲ့၊ တရားမှန်တွေပါပဲ။

ဓမ္မာဒ်စွမ်းရည်၊ တွေ့ဖြင့်ပြီး၊ ယုံကြည်ဖြေလှစွာ။

သထွေမအကြိုး

သံယူစွမ်းရည်၊ တွေ့မြင်ပြီ၊ ယုံကြည်မြတုစ္ာ-တဲ့။

ပြီးတော့ အရိယာတို့ မြတ်နီးတဲ့ ဝါးပါးသီလနဲ့လဲ ကျိုးခြင်း၊
ပျက်ခြင်းမရှိဘဲ နိုင်မြှုပြည်စုံနေတယ်၊ ဒါလဲ ဓမ္မာဒါသ တစ်ခုပဲ။

အရိယာကဗျာ၊ ဝါးသီလ၊ လုံးဝပြည်စုံရာ။

မြတ်သောတာပန်၊ တရားမှန်၊ လေးတန်စုံလင်ရာ-တဲ့။

ဒီဓမ္မာဒါသတရား (၄)ပါးနဲ့ တိုက်ဆိုင် ကြည့်ဖို့လိုပါတယ်၊
ဒီအထဲမှာ ဝါးပါးသီလနဲ့ ပြည်စုံတယ်ဆိုတာက သူ့ပင်ကိုယ်ရင်း သဘော
အတိုင်းကို စင်ကြယ်ပြီး ပြည်စုံနေရမှာ ဝါက တရားအားထုတ်နေတာပဲ
ဒီသီလကို လုံအောင်စောင့်မှပဲလို့ ဆင်ခြင်ပြီးတော့ ချုပ်တည်ပြီး
စောင့်နေရတာမျိုးကိုတော့ မဆိုလိုပါဘူး၊ ကျိုးလွန်လိုတဲ့စိတ်၊
ကျိုးလွန်နိုင်အောင် ပြင်းထန်တဲ့စိတ်ကို မဖြစ်လာဘဲ ကင်းငြိမ်းပြီး
ပြည်စုံနေတာကိုသာ ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒါ ပြည်စုံပြီလား၊ မပြည်စုံသေး
ဘူးလားဆိုတာ စစ်ဆေးကြည့်ဖို့ လိုပါတယ်၊ ဒီလို့ စစ်ဆေးမကြည့်ရင်
ဟိုအကာတစ်ယောက်လို့ သောတာပန်လူထွက် ဖြစ်သွားမှာ စိုးရိုမိုရတယ်။

ဓသာတာပန်လူထွက်

တစ်ခါက ဒကာတစ်ယောက်ဟာ ဘုန်းကြီးထံ လျှောက်ထား
ရှုံးပါတယ်၊ အဲဒီ ဒကာဟာ အောက်တန်းစား သာမန် ဒကာမဟုတ်ပါဘူး၊
စောင်ပညာလဲတတ်း၊ မဟုသုတလဲ အတော်အတန် ပြည်စုံတဲ့ အထက်
တန်းစား ဒကာတစ်ယောက်ပါပဲ၊ သူက ကမ္မားနှင့်ဆရာတစ်ပါးထံမှာ
တရားအားထုတ်ပါသတဲ့၊ အားထုတ်ပြီးတဲ့အခါမှာ သူ့ဆရာက သူကို
သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့ ဆုံးဖြတ်ပေးပါသတဲ့၊ အရိယာတရားနှင့်စပ်ပြီး

သတ္တုမအကြောင်

ဒီလိုအဆုံးအဖြတ်နှီးကို ဘုရားမှတစ်ပါး ဘယ်ရဟန္တာ၊ ဘယ်မထေရ်ကမှ ပေးဖူးတယ်ဆိုတာ ပိဋကတ်စာပေမှာ မရှိပါဘူး၊ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ ဒီလို မဆုံးဖြတ်ကောင်းဘူးလို့လဲ အမြတ်မီပြောနေပါတယ်၊ ဉာဏ်စဉ် တရားကိုသာ ဟောပါတယ်၊ အဲဒီ ဉာဏ်စဉ်တရားနဲ့ တိုက်ဆိုင်ပြီး သူ့ဟာသူပဲ ဆုံးဖြတ်ဖို့ တာဝန်ပေးထားပါတယ်၊ ခုနကပြောခဲ့တဲ့ ဒကာကတော့ သူ့ဆရာက သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့၊ ဆုံးဖြတ်လိုက်တာနဲ့ သူကလဲ သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့၊ ယုံကြည်ယူဆပြီးတော့ တီးပါးသီးလကိုလဲ လုပ်အောင်စောင့်နေပါသတဲ့၊ တစ်နေ့သောအခါကျတော့ သူကိုးကွယ် နေတဲ့ အခြားဆရာတော်ကြီး တစ်ပါးထံ သွားပြီးတော့ သူတရားအား ထုတ်ခဲ့ပဲ၊ တွေ့မြှုပ်ပုံနဲ့တကွ သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့၊ ဆုံးဖြတ်ပေးပုံတွေကို လျှောက်ပါသတဲ့၊ အဲဒီဆရာတော်ကြီးက ဘုန်းကြီးတို့နဲ့ ရင်းပါတယ်၊ ဆရာလုပ်ဖြစ်နေပါတယ်၊ ပိဋကတ်စာပေမှာ ကောင်းကောင်းတတ်ကွမ်းတဲ့ ဆရာတော်ကြီးပါပဲ၊ ယခုတဲ့ထိုလဲ ရှိပါသေးတယ်၊ အသက်တော်က (၈၀)ကျော်၊ (၉၀)နှီးပါး ရှိနေပြီ၊ အဲဒီ ဒကာခဲ့လျှောက်ပုံက-

တပည့်တော်ဘုရား၊ တရားအားထုတ်ထားပါတယ်၊ ကိုယ်ထဲမှာ ရှုလိုက်ရင် ပါတ်တွေ၊ သဘောတရားတွေ တရွေ့ရွေ တမ္မမ္မနဲ့ ပေါ်နေပါတယ်၊ ဆရာကလဲ သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့၊ ဆုံးဖြတ်ပါတယ်၊ တပည့်တော်ကလဲ သောတာပန်ဖြစ်ပြီလို့၊ ယုံကြည်နေပါတယ်ဘုရားလို့၊ သူကလျှောက်သတဲ့။

ဒီတော့ အဲဒီဆရာတော်ကြီးက ဘယ့်နှယ်ပြောသလဲဆုံးရင် “မင်းဟာ ဘာမှမဟုတ်သေးဘူးတဲ့၊ မင်းဟာ တရားကို မဟုတ်သေးဘူး၊ သောတာပန်ဖြစ်ဖို့ ဆိုတာကတော့ အဝေးကြီးပဲ၊ မင်းဘွား ဘာမှမဟုတ်သေးဘူး”လို့၊ အဆုံးအဖြတ် ပေးလိုက်သတဲ့၊ ပြီးတော့ အဲဒီဒကာက

သူဖြစ်ပုံကိုဆင်ပြီး ပြောပါတယ်၊ “ဒါနဲ့ဘုရား ဒီတစ်ခါတည်းကစြိုးတော့ မင်းဟာဘာမှမဟုတ်သေးဘူး”လို့ ဆရာတော်ကြီးက ပြောလိုက်တဲ့အတိုင်း တပည့်တော်ဟာ ဘာမှမဟုတ်သေးပဲ ဖြစ်နေပါတယ်၊ အစတုန်းကတော့ တပည့်တော်ဟာ သောတာပန် ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာနဲ့၊ သောတာပန် အကျင့်နဲ့ညီအောင် ငါးပါးသီလကို လုံလုံဖြော်ဖြုနဲ့၊ စောင့်နေခဲ့ပါတယ်၊ ယခုတော့ ဆရာတော်ကြီးက “ဘာမှမဟုတ်သေးဘူး”လို့ ပြောတာနဲ့၊ တပည့်တော်ဟာ “ငါးပါးသီလတောင် မလုံတော့ဘူးဘုရား”လို့ အဲဒီ ဒကာက ပြောပါတယ်။

အဲဒီတော့ ဘုန်းကြီးက သူ့ကို အားပေးလိုက်ရသေးတယ်၊ “ဟာ ဒကာ ဒီလိုမလုပ်နဲ့၊ အစက ကိုယ့်ဟာကိုယ် သောတာပန် ဖြစ်နေမှတော့ ဘယ်သူက ဘာပြောပြော ဖြစ်မြေသာဖြစ်နေ၊ နောက်ပြန်မဆုတ်နဲ့၊ ငါးပါးသီလလဲ စောင့်မြေစောင့်နေပေါ့”လို့ ဘုန်းကြီးက အားပေးဒကား ပြောလိုက်ရသေးတယ်၊ အဲဒီ ဒကာလို သောတာပန်လူထွက် မဖြစ်စို့၊ အရေးကြီးပါတယ်။

ကိုယ်တိုင်ဓတ္ထုံးမှ သီမှာ

ဘုန်းကြီးယခုပြောနေတဲ့ ဆွဲရှုပေကွာကတော့ တကယ်ကို ဖြစ်တာပါ၊ ဖြစ်ပုံကတော့ သီရိရပေကွာဉာဏ် ရောက်တဲ့အခါမှာ မြင်တိုင်း မြင်တိုင်း အဆင်းကိုရှုမှတ်ပြီး အဖြစ်အပျက်တွေကို အမှန်အတိုင်း သီနေပါတယ်၊ အဲဒီအခါမှာ ဝါးသာစရာ အာရုံတွေကို တွေ့ပေမယ့် ဝါးမသာဘဲနဲ့၊ သီရုံမျှရှုနေနိုင်ပါတယ်၊ အင်မတန် ကောင်းပါတယ်၊ ကိုယ်တိုင်တွေ့မှသီမယ်၊ အဲဒီဟာ သောတာပန် မဖြစ်သေးပါဘူး၊

သတ္တုမအကြိုး

ပုထိုဒ္ဓပဲ ရှိပါသေးတယ်၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဒီသနီရပေကွာဉာဏ်က အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ ဘယ်လိုနှစ်သက်ခဲ့ရာ ကောင်းတဲ့ အာရုံကို ဖြင့်ရပေမယ့် သူမှာ နှစ်သက်မှုမဖြစ်ဘူး၊ ဘယ်လိုနှစ်လုံးမသာခဲ့ရာ အာရုံကို ဖြင့်ပေမယ့် ဘာမှမဖြစ်ဘူး၊ သူကသည်ဆုတ်တယ်၊ သိရှု သိရှုကလေး သိသိသွားနေတယ်၊ ဖြစ်ပြီးပျောက်သွားနဲ့ ဖြစ်ပျက်တဲ့ သဘောကလေးတွေကို သိသိသွားနေတယ်၊ ဒါကြောင့်လို့ တရားအားထုတ် တဲ့ ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်မှာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့၊ ဒီဆွဲရုံပေကွာရုတ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံနေတာ အင်မတန်ကို ကြည်ညိုစရာကောင်းပါတယ်၊ သူများကတော့ မသိလို့ မကြည်ညိုချင်နေပါစေ၊ ကိစ္စမရှိဘူး၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ်တော့ ကိုယ်တိုင်တွေ့နေတာမို့၊ သိပ်ကြည်ညိုစရာကောင်းဘာ၊ စိတ်ကလေးက အင်မတန်သိမ်းမွေ့၊ နှီးညံ့နေတယ်၊ လောဘဖြစ်ခဲ့ရာ အာရုံမှာလဲ လောဘမဖြစ်၊ ဒေါသဖြစ်ခဲ့ရာ အာရုံမှာလဲ ဒေါသမဖြစ်၊ ဝိသာစရာမှာလဲ ဝိုးမသာဘူး၊ စိတ်ပျက်ခဲ့ရာမှာလဲ စိတ်မပျက်ဘူး၊ သူက တစ်ခါတည်း ညီမျှနေတာပဲ၊ တစ်နာရီအားထုတ်နေရင် တစ်နာရီလုံး၊ (၂)နာရီ (၃)နာရီ အားထုတ်နေရင် (၂)နာရီ (၃)နာရီလုံးလုံး၊ တစ်နေ့လုံး အားထုတ်နေရင် တစ်နေ့လုံး သိရှု သိရှုကလေး သိသိပြီး မပြတ်သွားနေတယ်၊ ဘာမှ အရှင်အတွေးမရှိဘူး၊ အင်မတန်ကိုကောင်းတာ၊ အဲဒီလို တရားအရသာ တွေများ တွေ့ချင်ရင် အားထုတ်ကြပေတော့၊ ကိုယ်တိုင်အားထုတ်မှ တွေ့မှာ၊ ဘုန်းကြီးတို့က ပြောရုံနဲ့တော့ ဒီတရားအရသာတွေက ပေါ်မှာမဟုတ်ဘူး၊ ဒါကြောင့် ဆောင်ပိုင်က “ရဟန္တာအသွင်၊ ယောကိုရှင်၊ ရှုလှုပြစ်နိုင်ပေ”တဲ့ ဆွဲရုံပေကွာခိုတာ ရဟန္တာမှုမဖြစ်တဲ့ ရုတ်တွေပါ၊ ဒါပေမယ့်လို့ ဝိပသနာ ယောကိုပုဂ္ဂိုလ်မှာလဲ ရှုရင် အားထုတ်ရင် ဖြစ်နိုင်တယ်လို့၊ အဋ္ဌကထာက ဆိုထားပါတယ်၊ အဲဒီအတိုင်း

ဘုန်းကြီးတို့ကလဲ ဆောင်ပုဒ်ကလေး မီထားပါတယ်၊ ရဟန္တအသွင်၊ ယောဂါရှင်၊ ရှူလျှင်ဖြစ်နိုင်ပေး-ဆို။

ဝစ်းသာစရာအာရုံကို မြင်ရလို့လဲ ဝစ်းမသာဘူး၊ စိတ်ပျက်စရာ အာရုံကို မြင်ရလို့လဲ စိတ်မပျက်ဘူး၊ သိရုံမျှ သိရုံမျှ လျှစ်လျှော်နေ နိုင်တာဟာ ရဟန္တရဲ့ဂုဏ်ပဲ၊ ဒါပေမယ့် ယောဂါပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာ ရှုလို့ရှိရင် သခါရှုပေကွာညာရောက်တော့ ဒီဂုဏ်ဟာ ဖြစ်နိုင်ပါတယ်တဲ့၊ ဖြစ်သလား မဖြစ်ဘူးလားဆိုတာ ကိုယ်တိုင်စမ်းသပ်ကြည့်ပေါ့၊ ဝစ်းသပ်ကြည့်ရင် သေသေချာချာ တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ထို့အတူ အသံကြားရာ၊ အနံနံရာစသည့် အကုန်လုံးနည်းတူ သွားပေတော့၊ ဒါတွေကတော့ အတိုချုံပြီး ပြောရတော့မယ်၊ ဆောင်ပုဒ်ကို လဲ အတိုချုံပြီး ရေးထားတယ်၊ ကဲတစ်ပုဒ်စီ တစ်ပုဒ်စီ ဆိုသွားကြတို့။

အသံကြားရာ၊ ရှုမှတ်ခါ၊ မှန်စွာသိပါစေ-ဆို။

အနံနံရာ၊ ရှုမှတ်ခါ၊ မှန်စွာသိပါစေ-ဆို။

အရသာသိရာ၊ ရှုမှတ်ခါ၊ မှန်စွာသိပါစေ-ဆို။

အတွေ့ထိရာ၊ ရှုမှတ်ခါ၊ မှန်စွာသိပါစေ-ဆို။

သဘောသိရာ၊ ရှုမှတ်ခါ၊ မှန်စွာသိပါစေ-ဆို။

ဝစ်းသာမဖက်၊ စိတ်မပျက်၊ ရှူလျှက်လျှစ်လျှော်နေ-ဆို။

ရဟန္တအသွင်၊ ယောဂါရှင်၊ ရှူလျှင်ဖြစ်နိုင်ပေး-ဆို။

အဲဒါအကုန်လုံး ဒ္ဓါရဓမ္မရောက်ပါးက ဆင့်ပံ့ပေကွာ ဖြစ်ပုံတွေပါပဲ၊ အတိုချုံပြောရမယ်ဆုံးရင် ဒ္ဓါရဓမ္မရောက်ပါးက ဘယ်လိုကောင်တဲ့၊ အာရုံနဲ့ တွေ့တွေ့၊ ဘာကိုပဲ မြင်မြင်၊ ဘာကိုပဲ ကြားကြား၊ ဘာလိုအနံ့ကို နံ့နံ့၊ ဘယ်လိုအရသာကိုပဲ စားရ စားရ၊ ဘယ်လိုအတွေ့အထိနဲ့ပဲ တွေ့တွေ့၊ ဘယ်လိုစိတ်ကူးတွေ့၊ ဘယ်လိုကောင်းတဲ့ အာရုံတွေပဲ ပေါ်လာပေါ်လာ၊

သတ္တာမအကြိမ်

ဝစ်းမသာပါန့်တဲ့၊ ဘယ်လိုပိတ်ပျက်စရာ အာရုံနဲ့ပဲတွေ့တွေ့ ဖိတ်မပျက်ပါနဲ့၊ ဘယ်လိုနေရမလဲဆိုတော့ သိရဲ့ သီရိကလေးသီပြီးတော့ အညီအမျှ လျှစ်လျှော်နေပါတဲ့၊ ဖြစ်ပြီး ပျောက်သွားလို့ မမြေဘူး၊ ဖြစ်မှုပျက်မှုက နှိပ်စက်နေလို့ ဆင်းရဲပဲ၊ သူ့သဘောအတိုင်း ဖြစ်ပျက်သွားလို့ အနတ္ထ သဘောတရားမျှပဲ ဆိုတော့တွောဟာ ပါးစပ်က ရွတ်ဆိုနေရတာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သူ့အလိုလို သိနေတော့တွေပါ၊ ရှုရင်း ရှုရင်း အလိုလိုကို အသိရှင်းနေတော့တွေပါ လက်နဲ့ ကိုင်ကြည့်ရသလို သေသေချာချာ သိနေတော့တွေပါ၊ အဲဒီလိုသိနေတော့ ဝစ်းသာစရာတွေမှာလဲ ဝစ်းမသာဘူး၊ ဖိတ်ပျက်စရာတွေမှာလဲ ဖိတ်မပျက်ဘူး၊ အညီအမျှ လျှစ်လျှော်ပြီးနေပါတယ်တဲ့၊ (၁)နာရီရှုနေရင် (၃)နာရီလုံးလုံး သွားနေတာပဲ၊ ဘေးကပုဂ္ဂိုလ်တွေက ဘာပြောနေနေ ဘာဆိုနေနေ၊ သူက ဂရမ်စိုက်ဘူး၊ ရှုမြှုသွားနေတာပဲ၊ သူ့အမှတ်နဲ့၊ သူ့အရုံး၊ သူ့သတ္တုနဲ့၊ ရှုမြှုသွားနေတာပဲ၊ (၂)နာရီလ သွားတာပဲ၊ (၃)နာရီလ သွားတာပဲ၊ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ ဗျူရိယာပုတ်တွေလဲ မျှနေတာယ်၊ ဉာဏ်ခြင်း၊ ကိုက်ခြင်း၊ မခံသာခြင်း မရှိဘူး၊ ဒီညာထဲရောက်ရင် မူလကရှိနေတဲ့ ရောက်ဝေအာတွေတောင် ပျောက်နေတယ်၊ အရှို့ယောက်မှာ ရောက်ဟာ လုံးလုံးကို ပျောက်သွားတယ်၊ နောက်လ မပေါ်လာတော့ဘူး၊ တစ်ခါတည်းကို ပျောက်သွားတယ်၊ အင်မတန်ကောင်းပါတယ်၊ ဒ္ဓါရ ဇြောက်ပါးမှာ အညီအမျှ ရှုနိုင်တယ်ဆိုတဲ့ ဒီဂုဏ်တွေဟာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှာ အမြှေတမ်း ပြည့်စုံပါတယ်၊ ဒီပြိုင် ပုဂ္ဂိုလ်တွေမှာတော့ အားထုတ်နေတဲ့ အခါလောက်သာ ပြည့်စုံနိုင်ပါတယ်၊ ဒါကြောင့် စိဟသနာ ယောက်ပုဂ္ဂိုလ်လ အားထုတ်လို့ရှုရင် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ဂုဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံပြီးတော့ နေနိုင်ပါတယ်၊ ကိုပို့သန္တာန်မှာ ရဟန္တာရဲ့ ဂုဏ်တွေနဲ့ ပြည့်စုံနေလို့ရှုရင်

အင်မတန်ကောင်းတာပေါ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် သိရှိကြည့်ညိုစရာ ကောင်းပါတယ်၊ အဲဒီလိပ္ပါယ်ကို ဘာမသိ ညာမသိနဲ့၊ ကဲ့ရဲ့ပြစ်မှားမိတဲ့ သူတွေမှာလဲ အများကြီး၊ အပြစ်တွေ ဖြစ်သွားနိုင်ပါတယ်၊ အဲဒါ သတိပြု စရာ အချက်တွေပါပဲ၊ ပြီးတော့ အဲဒီ တရားလေးတွေကို အကြောင်း ညီညွတ်တဲ့ အခါမှာ အားထုတ်ကြည့်ဖို့ရာလဲ မမေ့ကြန့်ပေါ့လေ၊ ဘုန်းကြီးတို့ကတော့ မြတ်စွာဘုရား၏ ကိုယ်စား တစ်ဆင့်ဟောကြား ရတာပဲ၊ ဟောရုံသာ ဟောနိုင်ပါတယ်၊ ဘုရားတောင်မှ ဟောရုံသာ ဟောနိုင်တာပဲ၊ ဒီထက်ပိုပြီး မတတ်နိုင်ဘူး၊ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်း ကိုယ်တိုင်ကျင့်မှ ကိုယ်တိုင်တွေပြီး သိမှာ၊ ဒီတော့ ဆွဲရုံပေကျာအကြောင်းကို ဒါလောက် ပြောရင်တော်လောက်ပါပြီ၊ အဆိုရှိရှိရင်တော့ ပြောဖို့ရာ တော်တော်များများ ရှိပါသေးတယ်။

သီးသန့်သွားတွေ

ငါးအင်ပယ်လေ၊ ရှုဏ်ခြောက်တွေ၊ ခုံစောင့်တစ်ပါး-ဆိုတဲ့ စောင်ပုဒ်အရ နိုဝင်ရဏာ ငါးပါးပယ်ပုံကို ပြောပြီးပြီ၊ ရှုဏ်ခြောက်တွေနဲ့၊ ပြည့်ခုံပုံလဲ ပြောပြီးပြီ၊ အစောင့်တစ်ပါးနဲ့၊ ပြည့်ခုံပုံကိုလဲ ပြောပြီးပြီ၊ ဒါတွေပြီးတော့ “လေးရပ်မိကာ၊ ပယ်ရှင်းရာ၊ သစ္စာသီးသန့်များ”ဆိုတဲ့ စောင်ပုဒ်ထဲက လေးရပ်သော ဖို့ရာကို ဖို့ပုံတွေကိုလဲ ပြီးသွားပြီ၊ သစ္စာသီးသန့်တွေ ပယ်ပုံကတော့ အတိုချုပ်ပဲ ပြောရတော့မယ်၊ ဒါကတော့ အတိုချုပ်ဆိုရင် သသုတေသနမြိုက်၊ ဥဇ္ဈာဒဒီဇိုင် ဒီနှစ်ခုပါပဲ၊ လောကမှာ သသုတေသနမြိုက် အယူရှိနေတဲ့သူက ပုဂ္ဂိုလ်သွေးပါဟာ ယောပြီးတော့လဲ တာပြီးတော်ဇော်နေတယ်၊ တော်ဇော်ရာရှုရာ အသက်ကောင်အလိုက် ပြောင်းချွေပြီး ရှိမြှို့ရှိနေတယ်လို့ ထင်တယ်၊ အဲဒီလို့ ထင်နေတဲ့ မိမိအယူသာမှန်တယ်၊

သတ္တာမအကြောင်း

ဒီပြင်အယူဝါဒတွေ အကုန်မှား တယ်လို့ သူကပယ်တယ်၊ ဒါဟာ
မိစ္ဆာအယူရှုတဲ့ သူတွေရဲ့ လမ်းစဉ်ပဲ၊ ကိုယ့်အယူကိုဖုန်တယ် သူများအယူကို
မှားတယ်လို့ ဒီလို ယူရမှာပဲ၊ သူများအယူကို မှန်တယ်ဆိုရင် ကိုယ့်အယူကို
မှားတယ်ဆိုရာ ကျနေ မှာပေါ့၊ ပြီးတော့ ဥဇ္ဈာဒဒီပြီ အယူရှုတဲ့ သူကလဲ
ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဟာ သေသွားရင် ဘာမှမရှိတော့ဘူး၊ အကုန်လုံး
ပျောက်သွားတယ်လို့ ဒီလိုယုံကြည် ယူဆတားတယ်၊ ဒါကြောင့် သူကလဲ
သေပြီးတဲ့အောက် ဟိုဘဝ၊ ဒီဘဝတွေ ရှိသေးတယ်ဆိုတာ၊ အလကား
အမှားတွေ မဟုတ်တဲ့ ဟာတွေဘဲဆိုပြီး ပယ်ချုတယ်၊ ယခုခေတ် ရှိပါဒဲ
အယူပျိုးပါပဲ၊ အဲဒါတွေဟာ ကိုယ်အယူနဲ့ကိုယ်သာ မှန်နေတယ်၊
သဘာဝဓမ္မ အစ်အမှန်နဲ့ ရှိနိတ်ကြည့်လိုက်ရင်တော့ အမှားတွေချုပ်းပဲ၊
ဒါကြောင့် အဲဒီ မိစ္ဆာအယူတွေက သီးသန့်၊ သစ္စာတွေတဲ့၊ အဲဒီ
သီးသန့်သစ္စာ တွေကိုလဲ ပယ်ရမယ်တဲ့၊ ဒါကတော့ အထူးပယ်နေရတာ
မဟုတ်ပါဘူး၊ ရှုံးပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း အစောင့် သတိကလေးနဲ့
အမြဲမပြတ်ရှုမှတ် သွားရင် သို့ရေပေကွာဉ်၏ ရောက်တော့
ဆွဲပုံပေကွာနဲ့ ပြည့်စုံတယ်၊ အဲဒီကနေပြီး အစဉ်အတိုင်း တက်သွားရင်
သောတာပေါ် မျှော်လျှင် ရောက်တော့ ဒီသီးသန့်သစ္စာတွေ အကုန်လုံး
ကင်းပျောက်သွားပါတယ်၊ ဒီမိစ္ဆာဒီပြီးကြီးတွေ အကုန်လုံး
ကင်းပျောက်သွားပါတယ်၊ ဒါကြောင့် ဒါလဲပြီးပြီလို့ပဲထားပါတော့၊
တရားဟောဆိုတာ ပြီးချင်လာတော့လဲ ပြီးပြီလို့ ပြောရတာပဲ၊
မပြီးချင်သေးလို့ ဟောမယ်ဆိုရင်လဲ ဒီနေရာမှာ ဟောစရာတွေက
တော်တော်များပါသေးတယ်၊ ဒီမိစ္ဆာအယူဝါဒ စွဲလမ်းပုံက (၁၀)မျိုးတောင်
ရှိပါတယ်၊ အဲဒါတွေကို အန္တရှိပိုက်ဒီပြီးလို့ ခေါ်တယ်၊ အခါတိုင်းတော့
တောင်ပုံကလေးတွေတောင် ရေးပေးထားပါသေးတယ်၊ ဒီတစ်ခါတော့

စာရွက်လဲမပါပါဘူး၊ အဲဒေတာင်ပုဒ်တွေက—

- (၁) သတ္တဝါ မပျက်စီးဘဲ အမြတ်ည်ရှိနေသည်။
- (၂) သတ္တဝါ သေလျှင်ပျက်စီးသည် အမြတ်ည်ရှိနေသည် မဟုတ်။
- (၃) သတ္တဝါအဆုံး အပိုင်းအခြားရှိသည်။
- (၄) သတ္တဝါအဆုံး အပိုင်းအခြားမရှိ။
- (၅) အသက်ကောင်နှင့် ရုပ်ကိုယ်အတူတူပင်။
- (၆) အသက်ကောင်ကတ္ထား ရုပ်ကိုယ်ကတ္ထား။
- (၇) သတ္တဝါသေပြီးနောက်လ ရှိသေးသည်။
- (၈) သတ္တဝါသေပြီးနောက် မရှိတော့ပြီ။
- (၉) သတ္တဝါသေပြီးနောက် ရှိလ ရှိ၏၊ မရှိလ မရှိ။
- (၁၀) သတ္တဝါသေပြီးနောက် ရှိသည်လဲမဟုတ်၊ မရှိသည်လ မဟုတ်။

ဒါတွေဟာ သီးသန့်သစ္စာလို့၊ ၈၅။တဲ့ မိဇ္ဇာအယူတွေရဲ့ ယူဆပုံ ဆောင်ပုဒ်တွေပါပဲ၊ ယခုတော့ အချိန်မရှိတော့ အကျယ်ရှင်းမပြနိုင်ဘူး၊ ဒါလောက်နဲ့ပဲ အပြီးသတ်လိုက်ကြိုစိုး၊ “လေးပုဂ္ဂိုကာ၊ ထယ်ရှင်းရာ၊ သစ္စာသီးသန့်များ”ဆိုတဲ့ ဒီဆောင်ပုဒ် အရပါဆိုရင် ငါးခုပြီးသွားပြီ။

ရှာမှိုးခြင်းသုံးမျိုး

ပြီးတော့ “ရှာမှိုးကင်းစင် ကြိုကြည်လင်၊ ထွက်ဝင်ဖြော် စေသား”တဲ့၊ ရှာမှိုးကင်းရမယ်၊ ရှာမှိုးမှုဆိုတာ “ကာမမသမာ ကာမရုတ်ကို ရှာမှိုးခြင်း၊ ဘဝဝသမာ-ဘဝကို ရှာမှိုးခြင်း၊ မြေဖွေစခို သတ္တမအကြိုင်

ဓယသနာ—မြတ်သော အကျင့်ကို ရှာဖိုးခြင်း”လို့ သုံးပျိုး သုံးဆင့် ရှိပါတယ်၊ ကာမဂ္ဂ၏ကို ရှာဖိုးခြင်းဆိုတာက ကာမဂ္ဂ၏ အာရုံတွေကို နှစ်သက်သာယာပြီး လိုက်လဲ ရှာဖိုးနေတာကို ဆိုတာပါပဲ၊ အဲဒါဟာ ဘယ်ကျမှ ပြိုမ်းသလဲဆိုတော့ ယခုပြောခဲ့တဲ့အတိုင်း သတိနဲ့ မပြတ်ရှုပြီး အားထုတ်သွားလို့ရှိရင် သောတာပန်ဖြစ်တယ်၊ အဲဒီတော့လဲ သူက မပြိုမ်းသေးပါဘူး၊ သကဒါဂါမ် ဖြစ်လို့လဲ မပြိုမ်းသေးပါဘူး၊ အနာဂတ် ဖြစ်တဲ့အခါကျတော့မှ သူက ပြိုမ်းသွားတယ်၊ အဲဒီအခါကျတော့ ကာမဂ္ဂ၏ ရှာဖိုးမှုဟာ လုံးလုံးမရှိတော့ဘူး၊ အကုန်လုံး ကင်းသွားတယ်၊ အဲဒီ အနာဂတ်အဖြစ်ကို ရောက်အောင်၊ အားထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဘဝရှာဖိုးခြင်း ဆိုတာကတော့ အနာဂတ်မှာလဲ မပြိုမ်းသေးဘူး၊ ရှုပါသ၊ အရှုပါသဝတွေကို အလိုရှိနေသေးတာပဲ၊ ကိုယ့်ဘဝကလေးနဲ့ကိုယ် သာယာနေသေးတာပဲ၊ ရဟန္တာဖြစ်သွားတော့မှ သူက ပြိုမ်းတယ်၊ ဒါကြောင့် ရဟန္တာဖြစ်အောင် အားထုတ်ရမယ်လို့ ဆိုလိုပါတယ်၊ ဒါတွေ ကလဲ အထူးအားထုတ်ရတာတွေ မဟုတ်ပါဘူး၊ ရှုပိုင်းက ပြောခဲ့တဲ့ သတိကလေးနဲ့ ရှုပ်တ်ပြီး အစဉ်အတိုင်း လိုက်သွားလို့ရှိရင် ရဟန္တာဖြစ်တဲ့ အခါကျတော့ အကုန်လုံး ပြိုမ်းသွားတာပါပဲ၊ မြတ်စေသာ အကျင့်ကို ရှာဖိုးခြင်း ဆိုတာက မြတ်သောအကျင့်မှန်ကို မသိသေးတဲ့ ပုထိုး ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ဟိုအကျင့်က ဟုတ်နိုင်းနိုင်း ဒီအကျင့်က ဟုတ်နိုင်းနိုင်းနဲ့ လိုက်လဲရှာဖွေပြီး ယူဆခေတဲ့ မိဇ္ဈာအယူ မိဇ္ဈာအကျင့်တွေကို ဆိုလိုပါတယ်၊ အဲဒီ မိဇ္ဈာအယူဆိုတဲ့ မြတ်သောအကျင့် ရှာဖိုးခြင်းကတော့ သောတာ့ပစ္စ်မင် ရောက်တဲ့အခါမှာ မြတ်သောအကျင့်မှန်ဖြစ်တဲ့ မစွင်ရှုစိုး တရားအကျင့်ကို သိသွားတဲ့အတွက် အဲဒီမိဇ္ဈာအယူတွေဟာ အကုန်လုံး ပြိုမ်းသွားပါတယ်၊ အဲဒီ ရောက်အောင် အားထုတ်သွားဖို့ပါပဲ။

ကြံးစည် မူတွေလဲ ကြံးစည်လင်ရမယ်

ပြီးတော့ “ရှာဖိုးကင်းစင်၊ ကြံးကြံးည်လင်”တဲ့၊ ကြံးစည်မူတွေလဲ ကြံးစည်လင်ရမယ်၊ ဒါကလဲ ဖြစ်တိုင်းဖြစ်တိုင်းကို သတိကလေးနဲ့ မှတ်နေရင် ပြည့်စုံသွားပါတယ်၊ ကာမဝီတက်နဲ့ လိုချင်နှစ်သက်ပြီး ကြံးစည်မိရင် အဲဒါကို မှတ်လိုက် ပျောက်သွားတယ်၊ ရွှာဖိုးဝီတက်နဲ့ သူတစ်ပါး သေပျက်ရေးအတွက် ကြံးစည်မိရင် မှတ်လိုက်၊ သူလဲပျောက် သွားတာပဲ၊ ဝီဟီးသီတက်နဲ့ ညျှည်းဆဲပို့ ကြံးမိရင် အဲဒါကို မှတ်လိုက်၊ သူလဲပျောက်သွားတာပဲ၊ ဒါကြောင့် ကြံးစည်မူတွေဟာ ကြံးည်လင်ပြီးတော့ သွားပါတယ်၊ အဲဒီလို ရှုမှတ်လို့ ရဟန္တာဖြစ်သွားတဲ့အခါမှာ စိတ်အကြံ အစည်းဟာ အမြှမပြတ်ကြံးည်လင်သွားပါတယ်၊ အဲဒီရောက်အောင် အားထုတ်ဖို့ပါပဲ၊ “ရှာဖိုးကင်းစင်၊ ကြံးကြံးည်လင်၊ ထွက်ဝင်ဌိမ်း စေသား”တဲ့၊ ထွက်သက်ဝင်သက် ဌိမ်းတဲ့ စတုတ္ထစျေနှင့်နဲ့လဲ ပြည့်စုံရ မယ်တဲ့၊ အဲဒီရျာန်ကတော့ တစ်သီးတစ်ခြား အားထုတ်ယူမှ ရတယ်၊ ဒါကတော့ ရဟန္တာဖြစ်ရှိနဲ့လဲ ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းမှာ မပြည့်စုံနိုင်ဘူး၊ အဘိဉာဏ် ခြောက်ပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ စော်ဘီညာ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေ၊ ဝိဇ္ဇာသုံးပါးနဲ့ ပြည့်စုံတဲ့ ဓတော်စွဲ ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဒီလိုတူးခြားတဲ့ ရဟန္တာတွေသာ ဒီစတုတ္ထစျေနှင့်၊ ပြည့်စုံပါတယ်၊ သုက္ခာခိုပသာကလို့ ခေါ်တဲ့ ရဟန္တာတွေ မှာတော့ ဒီရျာန်ကို မရဘူး၊ မရပေမယ့် အဲဒီရဟန္တာတွေလဲ နိဗ္ဗာန်ကိုတော့ အခြားရဟန္တာတွေလို့ အတူတူရောက်တာပါပဲ၊ ဒီရျာန်နဲ့ ပြည့်စုံရင်တော့ ပိုကောင်းတာပေါ့လေ၊ ဒါက အဆင့်အတန်းမြင့်တာပေါ့ ပထမတန်းနဲ့ ခုတိယတန်းလို့ ခွဲကြပါစို့၊ ရျာန်မရဘဲနဲ့ မင်္ဂလာန်နှစ်ရာတယ်ဆိုရင် ခုတိယတန်းပေါ့၊ သူက အည့်စားပေါ့၊ ရျာန်လဲရတယ်၊ မင်္ဂလာလ်ရပြီး

ရဟန္တလဲ ဖြစ်သွားနိုင်တယ်ဆိုရင် သူက ပထမတန်းပေါ့၊ သာကြီး ကောင်းပါတယ်၊ ဒီလိပတမတန်းက ပို့ခြိုးကောင်းပေမယ့် အားထုတ်တဲ့ ယောဂါက ပြည့်စုံအောင် အားထုတ်နိုင်မှ ဖြစ်မှာ၊ ပြည့်စုံအောင် အားမ ထုတ်နိုင်လို့ရှင်တော့ ဒုတိယတန်းနဲ့ နိဗ္ဗာန်ရောက်ရင်လဲ ကိုဖြော်တာပါပဲ၊ နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့အခါကျတော့ ဘုရားရယ်၊ ဆွာသိဉာဏ် ရဟန္တရယ်၊ တော်ဇွဲရဟန္တရယ်၊ သက္ကာပိပသာရဟန္တရယ်လို့၊ ဘာမှ မထူးပါဘူး၊ ဆင်းပြော်မြိမ်းတာ အတူတူချည့်ပါပဲ၊ ဒါကြောင့် ထွက်သက်ဝင်သက်ပြော်မြိမ်းတဲ့ စတုတွေရာန်ဆိုတာကတော့ ရရင်သာပြီး ကောင်းပါတယ်၊ မရရင်လဲ ရဟန္တဖြစ်တယ်ဆိုရင် ပြည့်စုံနေတာပဲ အဲဒါကို အထူးသတိပြုဖို့ပါပဲ။

လွှတ်ရင်လွှတ်ခက္ကာင်းသီသဉာဏ်

အနာက်ပြီးလော့ “မိတ်ကောင်းစွာလွှတ်၊ ပညာလွှတ်၊ မချုတ် ရုဏ်ဆယ်ပါး”တဲ့၊ ဒါကဟော မျချုပြည့်စုံရမည့် အရိယာဝါသတွေပဲ၊ အစွဲအတိုင်း အားထုတ်သွားလို့ရှင် အရိယာဝါသတွေပဲ၊ အစွဲအတိုင်း အားထုတ်သွားလို့ရှင် စိတ်ကလေးဟာကောင်းစွာ လွှတ်သွားပါသတဲ့၊ ရာကကိုလေသာ လက်မှလဲ လွှတ်သွားတယ်၊ ဒေါသကိုလေသာ၊ မောက ကိုလေသာ လက်မှလဲ၊ လွှတ်သွားပါတယ်၊ ဒါကတော့ အရဟတ္ထမ်္ဂာက် ရောက်တဲ့အခါမှာ လုံးလုံး လွှတ်သွားပါတယ်၊ အဲဒါဟာ အရိယာဝါသ တစ်ခုပါပဲ၊ အဲဒီလို လွှတ်သွားရင် လွှတ်သွားပြီ ဆိုတာကိုလဲ ကိုယ့်ဟာ ကိုယ်ပဲ သိတယ်၊ အဲဒီလို လွှတ်သွားမှန်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် ဆင်ခြင်ပြီး သိသွားတာဟာ သူပိမုတ္ထာဟာတဲ့၊ ရာက,အော်,မောဟတွေ ဖြစ်နိုင်အောင် လွှတ်သွားပြီလို့၊ ဆင်ခြင်ပြီးသိတဲ့ ပညာပါပဲ၊ ဒါလဲအရိယာဝါသ တစ်ခုပဲ၊

ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့စီတ်ဟာ ဘယ်အာရုံနဲ့တွေ့တွေ့ လွှတ်လပ်နေတယ်၊ အချုပ်အချယ် အတွယ်အတာ မရှိဘူး၊ ရာဂနဲ့ တွယ်တာမူ မရှိဘူး၊ ဒေါသနဲ့ တွယ်တာမူ မရှိဘူး၊ မောဟနဲ့ မာနနဲ့ တွယ်တာမူ မရှိဘူး၊ ဘာကိုလေသာနဲ့မှ တွယ်တာမူ မရှိဘူး၊ လုံးလုံး လွှတ်လပ်နေတယ်၊ အဲဒါကို သုဝီမှုတ္ထစီတွောလို့ ဟောထားတယ်၊ ဆောင်ပုဒ်မှာတော့ စီတ်ကောင်းစွာလွှတ်လို့ ဆိုထားတယ်၊ ပြီးတော့ အဲဒီလို လွှတ်လပ်သွားကြောင်းကို ပြန်ဆင်ခြင်ပြီးတော့ သိသွားတယ်၊ အဲဒါက သုဝီမှုတ္ထပေညာ ဆိုတဲ့ ဒေသနာတော်အရ ကောင်းစွာလွှတ်မြောက် သွားပြီလို့ ဆင်ခြင်တဲ့ ပစ္စဝေကွေထားပညာပါပဲ၊ အဲဒါကို ဆောင်ပုဒ်မှာ ပညာလွှတ်လို့ ဆိုထားပါတယ်၊ “င့်စီတ်တွေဟာ လွှတ်လပ်နေတာပဲ၊ ဘယ်မှာမှ အထိအပြု မရှိဘူး၊ အကုန်လုံး လွှတ်မြောက်နေတာပဲ”ဆိုတာ ကိုယ်ပိုင်ညာထိနဲ့ သိရတယ်၊ အဲဒါက ပစ္စဝေကွေထားညီပါပဲ။

အဲဒီလို ဆင်ခြင်တာကလဲ ရဟန္တာဖြစ်မှသာ ဆင်ခြင်တာ မဟုတ်ဘူး၊ ရဟန္တာဖြစ်မှသာ ဆင်ခြင်တာ မဟုတ်ပါဘူး၊ သောတာပန်ဖြစ် ရင်လဲ ကိုယ့်မှာ ကိုလေသာတွေ ကင်သွားသလောက် လွှတ်မြောက်နေ တာကို သိပါတယ်၊ သူ့စီတ်ဟာ ရှေ့ကနဲ့ မတူဘူး၊ ရပ်နာမ်တရားတွေကို ရပ်နာမ်တရားမျှပဲလို့ အမှန်အတိုင်း သိပြီးနေတယ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါဆိုတဲ့ အကောင်ကလေး ပျောက်နေတယ်၊ ဘုန်းကြီးတို့သီဥာ တရားအားထုတ်တဲ့ အကာကြီးတစ်ယောက်က ဒီလိုပြောမှုပါတယ်၊ ရှေ့ကတော့ဘုရား၊ တပည့်တော်တို့ ပြန်စဉ်းစားလိုက်ရင် အကောင်ကလေး ရှိနေတယ်ဘုရားတဲ့၊ အသက်ကောင်ကလေးက ရှိနေတယ်၊ ယခုတော့ဘုရား၊ စဉ်းစားတိုင်း စဉ်းစားတိုင်း ရပ်နာမ်ချည်းပဲ ဖြစ်ပျက်တဲ့ တရားအျည်းပဲ၊ ထင်ရှားတွေ့ရလို့ အကောင်ကလေးပျောက်နေတယ်၊ ဘုရားလို့ သတ္တဝါအကြောင်း

သူကပြောတယ်၊ အဲဒါဟာ သောတာပန်ကတည်းကစပြီးတော့ သဏ္ဌာယဒိမြို့မှ လွှတ်နေတာကိုး၊ သူ့ကိုယ်ပိုင်ညာထဲနဲ့ ဆင်ခြင်ပြီး ပြောတာပါပဲ၊ ဘုန်းကြီးတို့က ဖောရတာမဟုတ်ပါဘူး၊ သူ့ဟာနေရာ အကျေသားပဲ၊ ဒီဒကာကြီးလဲ ယခုတော့ မရှိရှာပါဘူး၊ ကွယ်လွန်သွားပါပြီ။

ပြီးတော့ ဝိစိကိုစွာ—ယုံမှားမှုဆိတာဟာ ယုံမှားစရာအကြောင်း မရှိသေးရင်တော့ သူက မဖြစ်ပေါ်သေးဘူး၊ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနဲ့ စပ်ပြီးတော့ လူတစ်ယောက်က ယုံမှားဖြစ်လောက်အောင်ပြောရင် ယုံမှားမှုက မရှိတော့ဘူး၊ ဘယ်သူက ဘယ်လိုပြောနေနေ၊ သူ့မှာတော့ ဘုရား၊ တရား၊ သံယာနဲ့စပ်ပြီးတော့ ယုံမှားမှုမရှိဘူး၊ အဲဒါနဲ့ စပ်ပြီးတော့ စိတ်လွှတ်မြောက်နေတာဟာ သူ့မှာထင်ရှားနေတယ်၊ အဲဒီနည်းဖြင့် ပေါ့လေ၊ သောတာပန်လဲ သောတာပန်အလိုက် လွှတ်မြောက်တယ်၊ သကဒါဂါမ်းလဲ သကဒါဂါမ်းအလိုက် လွှတ်မြောက်နေတယ်၊ အနာဂတ် မှာတော့ ကာမရာဂျာပါဒတွေမှ လွှတ်မြောက်နေတာကို ထင်ရှားတွေ နေတာပဲ၊ အဲဒါတွေက ကိုယ်ပိုင်ညာထဲနဲ့ကို သိရမှာ၊ သူများပြောရှုနဲ့ ယုံရတာမျိုးမဟုတ်ဘူး၊ ကင်းသင့်ကင်းထိုက်တဲ့ ကိုလေသာတွေ ကင်းနေတယ်၊ ပြိုမ်းနေတယ် ဆိတာဟာ ကိုယ့်ဟာကိုယ် စဉ်းစားတိုင်း စဉ်းစားတိုင်း ရှင်းပြီးတော့ သိနေရမှာပါ၊ ဒါကြောင့်မှု စိတ်အလိုအားဖြင့်လဲ ကိုလေသာတွေမှ လွှတ်မြောက်ရမယ်၊ ဟညာအလိုအားဖြင့်လဲ ဒီကိုလေသာ တွေ ငါဗုံမဖြစ်နိုင်ဘူးလို့ လွှတ်မြောက်ကြောင်းကို သိရမယ်၊ သောတာပန် ဖြစ်ပြုလို့ ယူဆတားတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က သောတာပန်မှာ ကင်းသင့် ကင်းထိုက်တဲ့ ကိုလေသာတွေ ဖြစ်နေလို့ရှိရင် သောတာပန်ဆိတ် အမည်ကိုလဲ ခံချင်သေး၊ ခုစာရိုက်တွေလဲ ကင်းအောင်မရှောင်ချင်ဘူး၊ သူတစ်ပါး အသက်လဲ သတ်ချင်သေးဆိုတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က “သောတာပန်ဟာ သူ့အသက်

ကို သတ်ကောင်းတယ်၊ သတ်နိုင်သေးတယ်”လို့ ဆုံးဖြတ်လို ဆုံးဖြတ်နဲ့၊ ဒါကတော့ နေရာမကျဘူး၊ အရက်ကြိုက်တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်က အရက်ကိုလဲ သောက်ချင်၊ သောတာပန်လို့လဲ အမည်ခံချင်တော့ “သောတာပန်ဟာ အရက်လဲသောက်ကောင်းတယ်”လို့ ဆုံးဖြတ်လို ဆုံးဖြတ်နဲ့၊ ဒါကတော့ နေရာမကျဘူး၊ ဒီလို ကိုယ့်ဘက်ကိုလိုက်ပြီး မတရားရုံးဖြတ်လို့၊ ဘယ်ဖြစ်မလဲ၊ တရားဘက်လိုက်မှပဲ့၊ အဲဒါကြာင့် “စိတ်ကောင်းစွာ လွှတ်”လို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း စိတ်ကလဲ ကိုလေသာနယ်ပယ်က လွှတ်မြှောက် နေရမယ်၊ သကဒါဂါမိလဲ သကဒါဂါမိအလိုက် လွှတ်မြှောက်ရမယ်၊ အနာဂတ်မလဲ အနာဂတ်အလိုက် လွှတ်မြှောက်နေတာကိုလဲ ပြန်ဆင်ခြင်တိုင်း ဆင်ခြင်တိုင်း၊ လွှတ်မြှောက်နေကြာင်း ထင်ရှားနေရမယ်၊ ကိုယ့်တွေ့ လက်တွေ့အားဖြင့် ထင်ရှားနေရမယ်၊ စာတွေ့မဟုတ်ဘူး၊ ဖြစ်တတ်တဲ့ ကိုလေသာတွေဟာ ရှေးတုန်းက တရားအားမထုတ်ခင်က ဖြစ်ခဲ့တယ်၊ ယခုတရားထူးကို ရပြီးတဲ့အခါမှာ အဲဒီ ဖြစ်နေကျ ကိုလေသာတွေ မဖြစ်လာတော့ဘူးထိုတာကို သက်သေခံအဖြစ်နဲ့၊ ကိုယ့်ဟာကိုယ် ထင်ရှားမနေရမယ်၊ ဒါကိုဆိုလိုပါတယ်။

“စိတ်ကောင်းစွာလွှတ်၊ ဟညာလွှတ်၊ မချွတ်ရတ်ဆယ်ပါး”

“အရိယာဝါသ ဟောဖော်ပြု၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား”တဲ့။

အရိယာဝါသတရားတွေကတော့ စုပါပြီ၊ ပထမက (၁၀)နာရီ တရားသီမီးဖို့၊ ရည်ရွယ်ထားပေမယ့် (၁၀)နာရီလဲ မသီမီးနိုင်ဘူး၊ ယခု (၁၀)နာရီနဲ့ မိနစ်(၂၀)ရောက်သွားပြီ၊ ဒီကနောကျ ဘုန်းကြီးဟောလာတာ (၂၀)နာရီလောက် ရှိသွားဖို့၊ ကဲ တရားပွဲ သီမီးကြစို့ခဲ့၊ ဆောင်ပုဒ်အချို့ကို ဆိုပြီး သီမီးရမယ်။

တရားအဆုံး နိုင်းချုပ်

တီးအင်ပယ်လေ၊ ဂုဏ်ဓာတ်ထွေ၊ ရုံစောင့်တစ်ပါး-ဆုံး။
လေးရပ်မှိုကာ၊ ပယ်ရှင်းရာ၊ သစ္စာသီးသန့်များ-ဆုံး။
ရှာမြို့ကာင်းစင်၊ ကြိုကြည်းလင်၊ ထွက်ဝင်ဌြိမ်းစေား-ဆုံး။
စိတ်ကောင်းစွာလွှတ်၊ ပညာလွှတ်၊ မဆွဲတ်ဂုဏ်ဆယ်ပါး-ဆုံး။
အရိယာဝါသ၊ ဟောဖော်ပြု၊ ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား-ဆုံး။
သိတာက အနိစ္စနှုန်ပသသနာဥက္ကာ။
အနိစ္စမြင်လျှင် ခုက္ခဏ်သည်။
ခုက္ခဏ်တော့ အနတ္ထမြင်သည်။
အနတ္ထမြင်တော့ နိုဗ္ဗန်ခွင်၊ ပြေးဝင်ဆိုက်ရောက်သည်။
နိုဗ္ဗန်မြင်က အပါယ်မှ၊ မူချွဲတ်မြောက်မည်။
နိုဗ္ဗန်ကိုတွေ့မြင်လျှင် အောက်ထစ်ဆုံးအားဖြင့် သောတာပန်
ဖြစ်ပြီး အပါယ်လေးပါးမှ လွှတ်မြောက်သွားပါတယ်၊ အောက်ထစ်ဆုံး
အားဖြင့် အဲဒီ သောတာပန်အဖြစ်ကို ရောက်သည့်တိုင်အောင် “ဖြစ်တိုင်း
မှတ်ရှု၊ သတိပြု၊ အောင့်မှုအစဉ်ထား”ဆုံးတဲ့ အောင်ပုဒ်အရ အားထုတ်သွား
ကြဖို့ လိုပါတယ်၊ ထိုထက်တတ်နိုင်သေးရင်လဲ အရဟတ္ထမဂ်ဖိုလ်အထိ
ရောက်အောင် အားထုတ်သွားကြဖို့ပါပဲ။

ဤအရိယာဝါသ တရားတော်ကြီးကို ရိုသစ္စ ကြားနာရသော
ဓမ္မသဝန်ကုသိုလ် စေတနာတို့၏ အစွမ်းအာန်ဘော်ကြော့ ယခုတရားနာ
ပရိတ်သတ်အပေါင်း သူတော်ကောင်းတို့သည် မြတ်စွာဘုရား ဟောကြား
တော်မှုသည့်အတိုင်း (၁၀)ပါးသော အရိယာဝါသ တရားထို့ကို ထိုက်သည်
အားလုံးစွာ ပွားများအားထုတ်နိုင်ကြ၍ အရိယာတို့၏ စံနေရာ
သတ္တုမအကြိမ်

တည်းဟူသော အရိယာနေဒါနကြီးတွေကို ကိုယ်စီ ကိုယ်၏ တည်ဆောက်ကြ၍၊ ထိုအရိယာတို့၏ စံနေရာ ဒါနကြီးတွေနှင့် ခုံခုံညားညား တင့်တင့် တယ်တယ် လုံလုံခြုံ၍ နေနိုင်ကြ၍၊ အပါယ်လေးပါး အစဉ်းသော သံသရာ ဝိဇ္ဇာနှင့် ေးရန်အစွဲရာယ်ဟူသမျှ လွှတ်မြောက်ကြလျက် ဆင်ရဲခံပိုးမြိမ်းရာဖြစ်သော နိဗ္ဗာနချမ်းသာမြတ်ကို လျင်မြန်စွာ ဆိုက်ရောက်၍ မျက်မောက်ပြနိုင်ကြပါစေကုန်သတည်း။။

သာဓိ - သာဓိ - သာဓိ

(အရိယာဝါသတရားတော်ကြီးဦး၏)

ဓမ္မဘဏ်ဓမ္မကိုယ့်

ဓမ္မတော်(၁) ရှင်းလင်းချက်

ဤအရိယာဝါသ စာအုပ် စာမျက်နှာ ၇၇-၌ “ပါးပါးသီလ မလုံလျှင် သောတာပန်မဟုတ်ဟု တထစ်ချမှတ်ရန် ဟောပြခဲ့၏၊ ထိဟောပြချက်နှင့် စပ်လျဉ်း၍ အနည်းငယ်ထပ်မံ ရှင်းလင်းပြီးမည်၊ ဤသို့ ထပ်မံရှင်းလင်းပြခြင်းမှာလည်း အလွန်သုတနည်းသော သူတို့အား သုတမယဉာဏ် ဖွားစေရန် အတွက်သာဖြစ်သည်။ ရှုံးဖော်ခဲ့သော စကားကို နိုင်မြှစေရန်အတွက်ကား မဟုတ်ပေ၊ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ထက်တော်ကာလမှစ၍ သာသနနှစ်ပေါင်း (၂၅၀၀)ကျော် ယခုအထိ (အဆိုပါဆောင်းပါးရှင် စာရေးဆရာကြီးမှ တစ်ပါး) ပုဒ္ဓဘာသာဝင် ပညာရှင်မှန်သမျှတို့သည် သောတာပန်မှာ ပါးပါးသီလ စင်ကြယ်လုံခြုံကြောင်း တည်းတည်းပင် ယူဆမှတ်သား ပြောကြားလျက် ရှိကြသည့်ပြင်၊ ပုဒ္ဓဘာသာဝင် မဟုတ်သော ပါ့ဌ္ဇာပညာ နှုတို့သည်လည်း ထိုအတိုင်းပင် အသိအမှတ် ပြုလျက်ရှိသောကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

အမှန်အားဖြင့်မူကား ထိုစာရေးဆရာကြီး တစ်ဦးသာလျှင် ကျမ်းကန်အထောက်အထား မရှိပါပဲ သူများထက် ထူးကဲ၍ သူ့စိတ်ထ ထင်ရှာမြင်ရာတွေကို စိတ်ကူးကြေးဆပြီး အတွေ့စွာမတ်မျှဖြင့် ရေးသား ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပေသည်၊ သို့သော ထိုသို့သော ရေးသားချက်ကိုပင် သုတနည်းသူတို့က ဟုတ်လှပြီးထင်ပြီး မှတ်သားပြောဆိုခြင်း၊ အလားတူ ရေးသားဖော်ပြခြင်းများကို ပြုကြမည်ဆိုလျှင် ပုဒ္ဓဘာသာတော်၏

သတ္တုမာအကြံ့

ဂထ်ကျက်သရေကို ထိခိုက်နိုင်ခြင်း၊ သောတာပန်အရက်သမား၊ သောတာပန်ဒုသီလ စသည်တို့ မကြားသာ မနာသာ ပေါ်ထွက်လာခြင်း စသည်ဖြင့် သာသနာတော်၏ အကျိုးပဲ့၊ လူများစွာတို့၏ အကျိုးပဲ့ ဖြစ်ဖွယ်ရာရှိသောကြောင့် လျှစ်လျှော့ရှုမထားသင့်သော အရာဖြစ်၍ အချိန်အခါ အားလုံးစွာ ပြုပါဒေသည့်အနေဖြင့် ဤအရိယာဝါသ တရားထဲ၌ ထည့်သွင်း၍ ဖော်ပြခဲ့ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ထို့ပြုပါဒေသည် တရားအစဉ်ထဲမှာ သာသန္တပါဌိုက် အကျယ်ပြရန် မသင့်သောကြောင့် ထိစဉ်အခါက ပြည့်စုစွာ မပြခဲ့ရပေ၊ ယခုမှုကား သုတနည်းသူတို့အတွက် ဖော်ပြသင့်သည်ဟု သဘောရသောကြောင့် သက်ဆိုင်ရာ ပါဌိုအုပ်ကထာတို့ကို နောက်ဆက်တွေအနေဖြင့် ဖော်ပြလိုက် ရပေသည်။

အင်္ဂါးရပါဌိုတော် ပထမအုပ် စာမျက်နှာနံပါတ် ၂၃၃-၂၃၄-သိက္ခာသုတ်တို့၌ သောတာပန်နှင့် သကေဒါဂါမ်ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို “သီဇေသု ပရီမှုရကာရှိ-သီလတို့၌ အပြည့်အစုံ ပြုကျင့်လေ့ရှိသူ”ဟူ၍လည်း ကောင်း၊ သမာဓိသို့ မထွေသောကာရှိ၊ ပညာယ မထွေသောကာရှိ-သမာဓိနှင့် ပညာ၌ တစ်စိတ်တစ်အောင် ဖော်ပြုခဲ့ပြုကျင့်လေ့ရှိသူ”ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဟောတော်မူ၏။

အထက်ပါသုတ်တို့၌ အနာဂတ်နှင့် ရဟန္တာကို “သီဇေသု ပရီမှုရကာရှိ-သီလတို့၌ အပြည့်အစုံပြုကျင့်သူ”ဟု ဟောသကဲ့သို့၊ သောတာပန်ကို လည်း “သီဇေသု ပရီမှုရကာရှိ-သီလတို့၌ အပြည့်အစုံပြုကျင့်သူ”ဟူ၍ပင် သီလအရာ၌ တန်းတူထား၍ ဟောတော် မူသည်။ ထို့ကြောင့် သောတာပန်မှာ ကာမရာဂျာပါဒေသော ကိုလေသာအချို့၊ မကင်းသေးသော်လည်း သောတာပတ္တိမဟိုဖြင့် ပြီးသော

သတ္တာအကြောင်း

သွေ့၊ ဝိရိယာ၊ သတိစသော လူနှင့်တို့၏အစွမ်းကြောင့် ရဟန်ဖြစ်လျှင် (လောကဝန္တ) လောကအပြစ်ရှိသော သီကွာဗုဒ္ဓတိနှင့်စပ်၍ သီလ အပြည့်အစုံ စင်ကြယ်သည်၊ လုံခြုံသည် ဟူ၍လည်းကောင်း လူထုကြောင့် ဖြစ်လျှင်လည်း ပါးပါးသီလ အပြည့်အစုံ စင်ကြယ်သည်၊ လုံခြုံသည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ မှတ်ရာ၏၊ ထိသို့၊ မမှတ်ယူဘဲ “သောတာပန်မှာ ကာမရာဂ ပျောပါဒစသော ကိုလေသာတွေ မကင်းသေးသောကြောင့် အသက် အန္တရာယ်စသော အလွန်အရေးကြီးသည် အကြောင်းများနှင့် တွေ့ကြိုလျှင် သီလပျက်နိုင်သေးသည်” စသည်ဖြင့် မိမိ၏ ပုထုဇွဲစိတ်နှင့် နှင့်ယုဉ် ကြံဆုံး ပြောဆိုလျှင် ထိသူသည်ပြခဲ့သော သီကွာသုတ်စသော မြတ်စွာဘုရား၏ စကားတော်ကို ကျူးကျော်ပယ်ဖျက်ရာ ရောက်၏။

အလောက်အားဖြင့် ကြံဆယ့်သင့်သည်မှာ သောတာပန်မှာ မဂ်ဖြင့်ပြီးသော သွေ့ကိုတရားသည် အပြည့်အစုံ နိုင်မြှုလျက်ရှိ၏၊ ပါတီမောက္ခသံဝရဟုခေါ်သော သီကွာဗုဒ္ဓဆိုင်ရာ သီလသည် ထိသွေ့၏ အစွမ်းဖြင့် ပြီးစီးပြည့်ခဲ့၏၊ တို့တို့နှင့်ရှင်းရှင်းပြောရလျှင် မြတ်စွာဘုရားကို ယုံကြည်လျှင် ဘုရား၏စကားကို လိုက်နာ၏၊ သီလပြည့်ခဲ့၏၊ မယုံလျှင် မလိုက်နာ၏မပြည့်ခဲ့၊ ဥပမာအားဖြင့် လူမမာသည် အေးဆရာကို ယုံကြည် လျှင် ထိုဆရာ၏စကားကို လိုက်နာ၏၊ မယုံလျှင် မလိုက်နာသကဲ့သို့၊ ပင်တည်း။

သောတာပန်သည်ကား မှုဒ္ဓ အဝေါဒသာဒေန သမန္တာကတော ဘုရား၌ ညာတို့ဖြင့် သက်တင်၍ မတုန်မလှုပိုင်းမြှော ယုံကြည်သောသွေ့နှင့် ပြည့်ခဲ့ပေ၏၊ ထို့အတူပင် တရားတော် သံယာတော်တို့၌ ယုံကြည်သော သွေ့ကိုတရားနှင့်လည်း ပြည့်ခဲ့ပေ၏၊ ထို့ကြောင့် မြတ်စွာဘုရားက “အပြစ်ရှိသည် မပြုကောင်း”ဟု ပညာတ်ဟောကြား တားမြစ်ထားသော သတ္တုမအကြိုစ်

အမူဟူသမျကို ရိုသေစာ ရှေ့င်ကျို၏၊ အသက်ကို စွန်း၌သော်လည်း စောင့်စည်း၏၊ ထိုပြင် မဂ်ဖြေးပြီးသော ဝိရိယနှင့်လည်း ပြည်ခံသော ကြောင့် အချောင်ခါ၍ မတရားသဖြင့် ပစ္စည်းရှားခြင်းမျိုးကိုမဖြူ။ လုံးလ ဝိရိယဖြင့် အပ်ပန်းခံ၍ မှန်ကန်တရားသော သမ္မာအာဆိုဖြင့် ပစ္စည်းရှား၏၊ ထိုပြင် ရှေးဗြို့ပြောခဲ့သည်အတိုင်း မဂ်ဖြေးပြီးသော သတိဖြင့်လည်း အမှတ်ရနေသောကြောင့် မထိန်းနိုင် မသိန်းနိုင်လောက်အောင် ပြေးထန်သော အပါယဂမနီယ လောဘစသည် မဖြစ်နိုင်၊ ဤသွှေ့ ဝိရိယ သတိစသော ဣဗြို့တို့၏ အစွမ်းကြောင့် သောတာပန်မှာ သီလအပြော အခံ စင်ကြယ်သည် လုံခြုံသည် ဟူ၍သာလျှင် ကြံးမှတ်ယူသင့်ပေသည်။

အောက်ပါမှာ ဤအနက်ကို တိုက်ရိုက်ပြသော အဋ္ဌကထာ စကားဖြစ်သည်။

သစေပါ ဘဝန္တရဂတ် အရိယာသာဝက် အတ္ထနော အရိယာသာဝကဘာဝ အဇာနန္တဖို့ ကောစီ ဝံ ဝအေယျ “ဣမဲ ကုန္တ ကိုလက္ခိုက် ဖို့တာ ပိုရောပေးတွာ သကလစဣဗုပ်ဓာတ္ထ စဣဗုပ်တွေ့ရှုံး ပုံ့ပုံပွဲဟီ”တိ၊ နေဝ သော တံ ဖို့တာ ပိုရောပေယျ အထာပိ နဲ့ ဝံ ဝအေယျ။ “သစေ ဣမဲ န ယာတေသာသီ၊ သီသံ တွေ ဆီနှီးသာမှ” တိ သီသေမေတသာ ဆီနှီးယျုံး၊ န စ သော တံ ယာတေယျ။ (ဥပရိပွဲဘာသ အဋ္ဌကထာ-၇၅၊ အင်္တာရ အဋ္ဌကထာ ၁-၃၅၃၊ သမ္မာဟ ဝိနာဒိန္ဒ အဋ္ဌကထာ ၄၀၆။)

ဘဝတိပါးသို့၊ ရောက်နေ၍ မိမိအရိယာဖြစ်ကြောင်းကိုပင် မသိသော သောတာပန် အရိယာတပည်ကို (ပြောဆိုခွင့်ရှိသူ) တစ်စုံ သတ္တမအကြောင်း

တစ်ယောက်က “ဤပိုးချ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ကို သတ်ပြီးလျှင် စကြာဝြာ
တစ်တိုက်လုံး၌ စကြာဝတေးမင်း အဖြစ်ကို ပြုလေ့”ဟု အကယ်၍
ဆိုငြားအဲ ထိုသောတာပန် အရှင်ယာတပည့်သည် ထိုပိုးချ ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်ကို
မသတ်နိုင်ရာသည်သာလျှင်တည်း၊ တစ်နှည်းအားဖြစ်ဗုဏ်း “ဤအကောင်
ကို မသတ်လျှင် သင်၏ဦးခေါင်းကို ဖြတ်ကုန်အဲ”ဟု ဤသို့မှလည်း
ထိုသောတာပန် အရှင်ယာတပည့်ကို ဆိုကုန်ငြားအဲ၊ ထိုသောတာပန်၏
ဦးခေါင်းကိုသာလျှင် ဖြတ်ရလေကုန်ရာ၏၊ ထိုသောတာပန်သည်ကား
ထိုအကောင်ကို မသတ်လေရာ။ (မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ အဋ္ဌကထာသည် ပြဆိုခဲ့သော သီလေသူ ပရီယူရ^၁
ကာရို— စသော ပါ့မြတ်နှင့်အညီ သီလွယ်စေရန် ပုံပမာဏောင်၍
ပြဆိုသော စကားဖြစ်သည်။

အောက်ပါမှာ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်များ မိမိတို့၏ အခြေအနေနှင့်
တိုက်ဆိုင်ချိန်ထိုးကြည့်ရန် မြတ်စွာဘုရားဟောတို့မှသော ဓမ္မာဒါသသုတေ
(ကြေးမုတာရား)ဖြစ်သည်။

(က) ဂူးမာန္ဒာ အရှင်ယာဝတော့ ဗုဒ္ဓ အဝေါဒ္ဓသာဇာနှင့်
သမန္ဒာဂတော့ ဟောတိ ဂူးတိပိုး သော ဘဂဝါ အရဟံ။ ၁။
ဘဂဝါတိ။

(ခ) ဓမ္မ အဝေါဒ္ဓသာဇာနှင့် သမန္ဒာဂတော့ ဟောတိ
သွားကွာဂတော့ ဘဂဝတာ ဓမ္မာ။ ၁။ ပစ္စာတွေ့ ဝေါဒ္ဓတွေ့
ရိညာ။ ဟိုတိ။

(ဂ) သံယော အဝေါဒ္ဓသာဇာနှင့် သမန္ဒာဂတော့ဟောတိ
သုပ္ပန့်ပန္နာ ဘဂဝတော့ သာဝကသံယော။ ၁။ အန္တုတံ့
ပုညာကွေ့တွေ့ လောကသာတိ။

(ယ) အရိယာကအေး ဖီ သီလေဟီ သမန္တာကတောဘောတီ အခရော့ဟီ အဖွဲ့ဒွဲဟီ အသုတေသန အကမ္ဘာသေဟီ။ပ။ သမာဓိသံဝတ္ထုနိကေဟီ။

အယံ ခေါ် သော အာန္တာ ဓမ္မာဒါသော ဓမ္မပရီယာယော၊ ယောန သမန္တာကတော အရိယသာဝကော အာကခံမှာနော အတ္ထနာဝ အတ္ထာနံ ဗျာကရေယျ “နီယန္တရယောမှု နီယတိရွှောနယောနီ နီယပေတ္တိဝိသယော နီယာပါယ ခုဂ္ဂတိဝိနိပါတော၊ သောတာပန္တာဟမသို့ အဝိနိပါတဝဓမ္မ နိယတော သမ္မာဓိပရာယထော”တီ။ (သူတိမဟာဝါ ပါဉ္စ- စာ၊ မဟာဝရှု သံယုတ်ပါဉ္စ-၃၁၁။)

(က) အာန္တာ...ကြုသာသနာတော်၌ အရိယာတပည့်သည် “ထိမြတ်စွာဘုရားသည် ပူဇော်အထူးကို ခံတော်မူထိုက်သော အကြောင်းကြောင့်လည်း အရဟံ မည်တော်မူ၏။ပ။ ဘုန်းတန့်ခိုး ကြိုးတော်မူသော အကြောင်းကြောင့်လည်း ဘဝဝါမည်တော်မူ၏”ဟု မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

(ခ) “တရားတော်သည် မြတ်စွာဘုရားကောင်းစွာ ဟောထားသော တရားတော်ပါပေတည်း။ပ။ (အရိယာ)ပညာရှိတို့သာ ကိုယ်စိုကိုယ်င့် သီနိုင်ခံစားနိုင်သော တရားတော်ပါပေတည်း”ဟု တရားတော်၌ မတုန်မလှုပ်ကြည်ညိုခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

(ဂ) မြတ်စွာဘုရား၏ တပည့်သား သံယာတော်သည် ကောင်းသော အကျင့် ရှိတော်မူပါပေ၏။ပ။ သတ္တဝါအပေါင်း၏ ကောင်းမူပြုရန် အမြတ်ဆုံးလယ်မြေ ဖြစ်တော်မူပါပေ၏”ဟု သံယာတော် သတ္တော်မူအကြိုး

၌ မတုန်မလူပ် ကြည်ညီခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏။

(ယ) မကျိုး မပေါက် မပြောက် မကျား ကုန်သော။ပါ။ သမမိဂိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော သီလတို့နှင့် ပြည့်စုံ၏။

ဤသည်ပင် ကြေးမှုတရားတည်း၊ ယင်းကြေးမှုတရားနှင့် ပြည့်စုံသော အရိယာ တပည်သည် ပြောကြားလိုပါမှ “တဲ့မှာ ငရဲပဋိသန္တကုန်ပြီ၊ တိရဇ္ဈာန် ပဋိသန္တကုန်ပြီ၊ ပြောကြားလိုပါမှ အပါယ် ဒုဂ္ဂတိသို့၊ ပျက်စီး၍ ကျွေရောက်ဖွဲ့ ကုန်ပြီ၊ တိသည် သောတာပန် ဖြစ်၏၊ အပါယ်ဘုံသို့၊ ပျက်စီး၍ မကျိန်ပြီ၊ ဂတိဉာဏ်ကျိန်းသော မြေပြီ၊ အထက်မဂ်ဉာဏ် သုံးပါးလျှင် နောက်ဆုံး သက်ရောက်ရာရှု၏”ဟု မိမိကိုယ်တိုင်ပင် မိမိအကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ပြောကြား နိုင်ပေ၏။ (မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ ဓမ္မာဒီသသုတေ (ကြေးမှုတရား)မှ (ယ) ပိုဒ်သည် ဤမြတ်ထုတ်ပြလိုဂိုင်း ဖြစ်၏၊ ထိုအပိုဒ်ကို အဋ္ဌကထာတို့၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ပြထား၏။

အရိယာကန္တဟိတ် အရိယာနဲ့ ကန္တဟို ပိုယေဟို မနာပေဟို ပွဲဟို သီလာနဲ့ ဘဝန္တရဂတာဟို အရိယာ နဲ့ ကော်ပေနဲ့၊ ငံးတေသံ ပိုယာနဲ့၊ တာနဲ့ သန္တာယေတံ့၊ ရှုတ္တံ့၊ အခဇ္ဈာဟိတ် အာဒီ သဒီသဝသေန ရှုတ္တံ့၊ မှခဝို့ယွှေ့ ဆိုန္တကအသာပါတီ ခဇ္ဈာတိ ရှုစွဲတို့၊ မဇ္ဈာ ဘိန္တဆိုဒ္ဒိတို့၊ ကေသွှေ့ ပအေသေ ဂိသဘာဂ ဝဇ္ဈာ ဂါရီ သဗလာတို့၊ နာဏာမိန္တို့တွာ ကွဲ့သာတို့၊ ဝေမျှ ပဋိပိုမြို့ယာ အာဒီမှို့ ပါ အန္တာရို ဘိန္တတွာ သီလံ ခဇ္ဈာ နာမ၊ မဇ္ဈာဘိန္တ့ ဆိုဒ္ဒို့၊ ယတ္တံ့ ကတ္တို့ ဒိုန္တ့ ပါ တိန္တံ့ ပါ

ပဋိပါန္ဓယာ ဘီ၌ သဗလံ၊ ကော်ခုံ ဘီ၌ ကမ္မာသံ တေသံ
ဒေါသာနံ အဘာဝနံ အခဏ္ဍာဒီတာ ဝေဒီတဗ္ဗာ။ ၂။
သမဂ္ဂသံဝတ္ထနကေဟီတီ အပွဲနာသမာစီ ဉာပစာရသမာစီ ရီ
သံဝတ္ထာတုံ သမတ္ထာဟီ။ (သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ၃- ၃၀၈-
စသည်။)

အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော ဟူရာ၌ အရိယာတို့သည်
နှစ်သက်အပ် ချို့အပ် မြတ်နီးအပ်ကုန်သော (ဟု-ဆိုလို၏။) မှန်ပေ၏၊
ပါးပါးသီလတို့ကို အရိယာတို့သည် ဘဝတစ်ပါးသို့ ရောက်နေကုန်
သော်လည်း မပျက်စေကုန်၊ ဤသို့လျှင် ထိအရိယာတို့သည် ချို့အပ်
ပေကုန်၏၊ ထိပါးပါးသီလတို့ကို ရည်၍ “အရိယာတို့ နှစ်သက်အပ်
ကုန်သော သီလတို့”ဟူသော ထိစကားကို ဆိုပေသည်။ မကျိုးကုန်
စသည်ကို တူသာည်၏ အစွမ်းဖြင့် ဆိုအပ်ပေသည်၊ တူပံ့ကား နှစ်ခမ်းရော်
တစ်စိတ်တစ်ပိုင်း ကျိုးပဲသောခွက်ကို ပေါက်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
အလယ်၌ ပေါက်သောခွက်ကို ပေါက်သည်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊
တစ်နေရာ၌ အဆင်းအမျိုးကွဲသော နွားမကို ကြောင်ကျားသည်ဟူ၍
လည်းကောင်း၊ အမျိုးမျိုးသော အပြောက် အကွက်ရှိသော နွားမကို
ပြောက်သည်ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပြောဆိုရ သက္ဗာသို့၊ ထို့အတူပင်
သိကွာပုဒ် အစဉ်အားဖြင့် အစွမ်းဖြစ်စေ၊ အဆုံး၌ ဖြစ်စေ၊ တစ်ခုခု
ပျက်သောသီလသည် ကျိုးသည်မည်၏၊ အလယ်၌ သိကွာပုဒ်တစ်ခု
ပျက်လျှင် ပေါက်သည်မည်၏၊ တစ်နေရာရာ၌ သိကွာပုဒ် နှစ်ခုသုံးခု
အစဉ်လိုက်ပျက်လျှင် ကြောင်ကျားသည်မည်၏၊ တစ်ခုခြား ပျက်လျှင်
ပြောက်သည်မည်၏၊ ထိုသို့သော အပြောများ မရှိသာဖြင့် မကျိုး သည်အဖြစ်
စသည်ကို သိအပ်၏။ပဲ။ သမဂ္ဂသံကို ဖြစ်စေနိုင်ကုန်သော ဟူရာ၌ စုနှင့်

သတ္တာမအကြိုး

မဂ် ဖိုလ် အပွဲ့စာ သမဂ္ဂကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဥပစာ သမဂ္ဂကိုသော် လည်းကောင်း၊ ဖြစ်စေခြင်းနှင့် စွမ်းနိုင်ကုန်သော (ဟု-ဆိုလို၏။) (မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ ပါဌီအမြဲကထာတို့ဖြင့် သောတာပန် အရှင်ယာမှာ ဝါးပါးသီလထဲက သိက္ခာပုဒ် တစ်ခုခုချွဲ မပျက်ဘဲ ပြည့်စုစုပေါင်းကြောင်း ယခုသာဝုပ္ပါယာမဟုတ်၊ နောင်သာဝတို့ပြုလည်း မပျက်ဘဲ ပြည့်စုစုပေါင်းကြောင်း ထင်ရှားပြ၏၊ တို့ပြင် သမဂ္ဂ သံဝတ္ထနကေဟိ-သမဂ္ဂကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ဖြင့် သီလစိုက်မှ သမဂ္ဂအစ် ဖြစ်နိုင်သည်ကိုလဲပြ၏။

အောက်ပါ အရှင်တ္ထရု သံယုတ်ပါဌီတော်တို့ပြုသာ အရှင်ယာပုဂ္ဂိုလ် ကြိုးရှောင်သော သိက္ခာပုဒ်ဝါးပါးကို အသီးသီး ထင်ရှားပြတော်မူ၏။

ယတော ခေါ် ဂဟာပတိ အရှင်ယသာဝကသာ ပွဲသာယာနှင့် ဝေရာနှင့် ရူပသ္တာနှင့် ဟောနှင့် စတုဟို စ သောတာပတ္တိယင်းဟို သမန္တာဂတော ဟောတိ။ သော အာကခံမာနော အတ္ထနာဝ အတ္ထနာနှင့် ပျောကရေယျ “မိဏာနိရယောမှ မိဏာတိရညှနယောနှင့် မိဏာပေါ်ပို့ပို့သယော မိဏာပါယခုဂ္ဂတိပို့ပို့ပါတောာ သောတာ ပဇ္ဇာဟာမသိ အပိန့်ပါတာဓမ္မာ နှိမ်ယတော သမ္မာမိပရာ ယဏော”တိ။

ကတမာနှင့် ပွဲ ဘယာနှင့် ဝေရာနှင့် ရူပသ္တာနှင့် ဟောနှင့် ယံ ဂဟာပတိ ပါဏာတိပါတိ ပါဏာတိပါတာပစ္စယာ ဒီဇြခွဲမြိုက့် ဘယံ ဝေရု ပသဝတိ၊ သမ္မာရာယိက့် ဘယံ ဝေရု ပသဝတိ၊ စေတသိက့် ခုက္ခာ ဒေါမနာသံ ပန္နာသံဝေအေတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပန္နာရတော နေဝ ဒီဇြခွဲမြိုက့် ဘယံ ဝေရု ပသဝတိ၊ န စေတသိက့် ခုက္ခာ သမ္မာရာယိက့် ဘယံ ဝေရု ပသဝတိ၊ န စေတသိက့် ခုက္ခာ

သတ္တမအကြိုံ

ဒေါမနသုသံ ဝေရုံ ပသဝတိ၊ န စေတသိက္ခို ခုက္ခို ဒေါမနသုသံ
ပဋိသုသံဝေအေတိ၊ ပါဏာတိပါတာ ပဋိပိရတသု ဒံ တံ ဘယံ
ဝေရုံ ရူပသန္တံ ဟောတိ။

ယံ ဂဟပတိ အဖိန္ဒာ။ ဒါယီ ပ။ ကာမေသုမိန္ဒာစာရီ။
ပ။ မှသာဒီဒီ။ ပ။ သုရာမေရယ မန္ဒဗ္ဗာဒြာယီ သုရာမေရယ
ပန္ဒဗ္ဗာဒြာန ဟစ္ဒယာ ဒီဒြေခွဲက္ခို ဘယံ ဝေရုံ ပသဝတိ။ ပ။
သုရာမေရယ ပန္ဒဗ္ဗာဒြာန ပဋိပိရတသု ဒံ တံ ဘယံ
ဝေရုံ ရူပသန္တံ ဟောတိ။ ဂူမာနိ ပဉာဏ် ဘယာနိ ဝေရာနိ
ရူပသန္ဒာနိ ဟောန္တံ။

ကတမေဟိ ဓတူဟိ သောတာပတ္တိယဂ်ဟိ သမန္ဒာဂတော
ဟောတိ ဂူမ ဂဟပတိ အရိယာသာဝကော ဗုဇ္ဈာ အဝေစွဲပွဲ
သာအေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ။ ပ။ ဓမ္မ။ ပ။ သံယေ
အဝေစွဲပွဲသာအေန သမန္ဒာဂတော ဟောတိ အခဏ္ဍာဟိ
အဆိုဒ္ဓာဟိ အသုဇလေဟိ အကုန္ဒာသေဟိ။ ပ။ သမာမိသံဝဲပွဲ
နိကေဟိ။

ယေတော ၏ ဂဟပတိ အရိယာဝကသု ဂူမာနိ ပဉာဏ် ဘယာနိ
ဝေရာနိ ရူပသန္ဒာနိ ဟောန္တံ ဂူမေဟိ စ ဓတူဟိ
သောတာပတ္တိယဂ်ဟိ သမန္ဒာဂတော ဟောတိ။ သော
အာကံးမာနော အတ္ထနာဝ အတ္ထာနံ ပျောကရေယျ
“ဒီဏာနိရယောနိ။ ပ။ သောတာပန္ဒာဟမသိ။ ပ။ သမ္မာမိ
ပရာယဏော”တိ။

(အင့်တ္ထရပါမြို့ တတိယအုပ် ၂၃၁၊ သံယုတ် ပထမ ၂၉၇)

(အနာထပိထိ) သူကြွယ်-အကြောင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား

သတ္တာမအကြို့

ဘေးရန်ပါးမျိုးတို့သည် ဌိမ်းအေးကုန်၏၊ သောတာပန် အကိုလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိအခါ ထိအရိယာတာပည့်သည် ပြောကြားလိပ်မှ “င့်မှာ ငဲ့ပိဋ္ဌသန္တကုန်ပြီ၊ တိရညှန် ပဋ္ဌသန္တကုန်ပြီ၊ ပြော ပဋ္ဌသန္တကုန်ပြီ၊ အပါယ်ဒဂ္ဂတိသို့၊ ပျက်စီး၍ ကျရောက်ဖွယ်ကုန်ပြီ၊ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏၊ အပါယ်ဘုံသို့၊ ပျက်စီး၍မကျနိုင်ပြီ၊ ဂတိဉာဏ်ကုန်းသေမြဲပြီ၊ အထက်မဂ်ဉာဏ်သုံးပါးလျှင် နောက်ဆုံးသက်ရောက်ရာရှိ၏”ဟု မိမိကိုယ်တိုင် မိမိအကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ပြောကြားနိုင်ပေ၏။

အဘယ်ဘေးရန်ပါးမျိုးတို့ ဌိမ်းကုန်သနည်းဟူမှ သူကြွယ်... သူ့အသက်သတ်သူသည် သူ့အသက်သတ်ခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မောက်ဘေးရန်လည်းပွား၏၊ တမလွှန်ဘေးရန်လည်း ပွား၏၊ စိတ်ဆင်းခဲခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်းကိုလည်း ခံစားရ၏၊ သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြုံသူသည် မျက်မောက်ဘေးရန်လဲမပွား၊ တမလွှန် ဘေးရန်လည်းမပွား၊ စိတ်ဆင်းခဲခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်းကိုလဲ မခံစားရ၊ သူ့အသက်သတ်ခြင်းမှ ရှောင်ကြုံသူအား ဤသို့လျှင် ထိဘေးရန်သည် ဌိမ်းအေး၏။

သူကြွယ်-သူ့ဥစ္စာကို လုယက်စိုးယူသူသည်။ ပ။ ကာမဂုဏ်တိ၌ မှာယွင်းစွာ ပြုကျွဲ့သူသည်။ ပ။ လိမ်လည်ပြောသူသည်။ ပ။ သေရည်အရက် သောက်စာသူသည် သေရည်အရက် သောက်စားခြင်းဟူသော အကြောင်းကြောင့် မျက်မောက်ဘေးရန်လဲပွား၏၊ ပ-သေရည်အရက်သောက်စားခြင်းမှ ရှောင်ကြုံသူအား ဤသို့လျှင် ထိဘေးရန်သည် ဌိမ်းအေး၏။

အဘယ်သောတာပန် အကိုလေးမျိုးတို့နှင့် ပြည့်စုံသနည်းဟူမှ-သူကြွယ်-ဤသာသနာတော်၌ အရိယာတာပည့်သည် မြတ်စွာဘုရား၌ မတုန်မလှုပ် ကြည်ညီခြင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ တရားတော်၌။ သံယာတော်၌

သတ္တုမအကြိမ်

မတုန်မလူပဲ၊ ကြည့်သိခိုင်းနှင့် ပြည့်စုံ၏၊ မကျိုးမပေါက် မပြောက် မကျားကုန်သော။ပဲ။ သမာဓိကို ဖြစ်စေတတ်ကုန်သော အရိယာတို့ နှစ်သက် အပ်ကုန်သော သီလနှင့်ပြည့်စုံ၏။

သူကြွယ်-အကြိုင်အခါ၌ အရိယာတပည့်အား ဤဘေးရန်ဝါးမျိုးတို့သည် ပြမ်းအေးကုန်၏၊ ဤသောတာပန် အကိုလေးမျိုးတို့နှင့်လည်း ပြည့်စုံ၏၊ ထိုအခါ၌ ထိုအရိယာတပည့်သည် ပြောကျားလိုပါမဲ့ ငါမှာ ငရဲပိဋ္ဌသန္တကုန်ပြီ။ပဲ။ ငါသည် သောတာပန်ဖြစ်၏။ပဲ။ အထက်မင်္ဂလာကို သုံးပါးလျှင် နောက်ဆုံးသက်ရောက်ရာရှိ၏-ဟု မိမိကိုယ်တိုင်ပင် မိမိအကြောင်းကို ဆုံးဖြတ်ပြောကြားနိုင်ပေ၏။ (ပြန်မာပြန်)

အထက်ပါပါ၌ သားရှင်ဖြစ်ပုံကို အဋ္ဌကထား၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖွင့်ပြထား၏။

ဘယ် ဝေရှိ အတွေတော ကော်၊ ဝေရှိ နာမေတ် ဒုဝါဓာ ဟောတိ ဗာဟိုရုံ အအွေးဖြတ်ကုန်၍၊ ကောန ဟို ကောသု ပိတာ မာရိုတော ဟောတိ၊ သော စီအွေးသိ “တောန ဟိုရုံ ဖေ ပိတာ မာရိုတော၊ အဟန္တိ တံယေဝ မာရေသုမီ”တိ နိသိတ် သတ္တုံး အာဒိယ စရတိ၊ ယာ တသု အွားအွေးရေး ဉာဏ်ဝေရ စေတနာ၊ ဉူးအံ့ ဗာဟိုရုံ ဝေရုံနာမ၊ ယာ ပန် ဉူးတရသု “အယ် ကိုရုံ မဲ မာရေသုမီတိ စရတိ၊ အဟမေဝ နံ ပင့်မတရုံ မာရေသုမီ” တိ စေတနာ ဉာဏ်တိ၊ ဉူးအံ့ အအွေးဖြတ်ကံ ဝေရုံ နာမ၊ ဉူးအံ့ တာဝ ဉာဏ်မျိုး ဒီဇြေခွဲ့ကေမေဝ၊ ယာ ပန် တံ နိရယေ ဉာဏ်မျိုး ဒီသွာ “တံ ပဟရိသုမီ” တိ ဇော်တံ အယုမှုဂ္ဂရုံ ဂဏ္ဍတော နိယပါလသု စေတနာ ဉာဏ်တိ၊ ဉူးမသု သမ္မတရာယိကံ အအွေးအွေးရေး ယံ ပနေတံ ဗာဟိုရုံဝေရုံ၊ တံ အဋ္ဌကထာယံ ပုဂ္ဂလဝေရှိ ဝတ္ထုံ၊ ဝံ သွားမအကြောင်း

သေသပဒေသုပါ “လူမိနာ မမ ဘဏ္ဍာ ဟင့်၊ မယုံ ဒါရေသူ စာရိဖွံ့ဖြိုးအပန္တာ၊ မှသာ ဝတ္ထာ အထွော ဘဂ္ဂါ၊ သူရာမာမတွေ့န လူဒံ နာမ ကတန္တာအားမိနာ နယေန ဝေရွှေဖွံ့ဖြိုး ဝေါတဗျာ၊ အရိယာကန္တဟီတီ ပွဲဟိ သီလေဟီ၊ တာနိ ဟိ အရိယာနံ ကန္တနှင့် ပိယာနံ၊ ဘဝန္တရဂတာပါ အရိယာ တာနိ န ဝိယေန္တာ၊ တသွာ အရိယာကန္တနှင့်တီ ဝိဇ္ဇာ။

(သံယုတ်အဋ္ဌကထာ ဒုတိယ-၆၈)

ဘေးရန်နှင့် ဤနှစ်ပျီးသည် အနက်အရတူ၏၊ ရန်ဟူသည် မှာလည်း အတွင်းရန် အပြင်ရန်ဟူ၍ နှစ်ပျီးရှိ၏၊ ချဲ့၍ပြုရလျှင် လူတစ်ယောက်က လူတစ်ယောက်၏ အဘကို သတ်လိုက်လျှင် အသတ် ခံရသူ၏ သားက “ငါအဘကို ဤသူက သတ်သတဲ့၊ ငါကလည်း ဤသူကိုပင် သတ်မည်”ဟု ကြို၍ ထက်စွာသော ပါးလက်နက်တို့ကို ကိုင်ဆောင်၍ သွားလာနေ၏၊ ဤသို့၊ ကြိုစည်သွားလာနေသော သူ၏ ကိုယ်ထဲ၌ဖြစ်သော ရန်ပြီးစေတနာသည် အပြင်ရန်သူမည်၏၊ “ငါသတ် လိုက်သောသူ၏ သားသည် ငါကိုသတ်မည်ဟု ကြိုစည် သွားလာနေသတဲ့ ဤအကောင်ကို ငါကပင် လက်ပြီးသတ်လိုက်မည်”ဟု သူသတ်သမားအား စေတနာဖြစ်၏၊ ဤစေတနာသည် အတွင်းရန်မည်၏၊ ပြစိခဲ့သော ဤအတွင်းအပြင် ရန်နှစ်ပျီးလုံးသည် မျက်မောက်ဘဝ၌ ဖြစ်သော ရန်သာလျှင်ဖြစ်သည်၊ (လူကိုသတ်ခဲ့၍) ငရဲ့ကျရောက်နေသော သူကို ငရဲ့ထိန်းကမြှင်၍ ဤအကောင်ကို ပုတ်ခတ်မည်ဟု ငရဲ့တောက်သော သံတင်းပုတ်ကို စွဲကိုင်သော ငရဲ့ထိန်းမှာ ဖြစ်သော စေတနာသည် တမလွှန်အပြင်ရန်ဖြစ်၏၊ ဤငရဲ့ထိန်းသည် အပြစ်မရှိသော ငါကို ပုတ်ခတ်မည်ဟု လာနေ၏၊ ငါကပင်သူ့ကို လက်ပြီးပုတ်ခတ်လိုက်မည်ဟု

သတ္တာမအကြို့

ငရဲသားမှာဖြစ်သော စေတနာသည် တမဂ္ဂနှစ် အတွင်းရန်ဖြစ်၏၊ ရှူးအုပ်ကထာဟောင်းမြို့မှ အပြင်ရန်ကို ပုဂ္ဂိုလ်ရန်သူဟု ဆို၏၊ ကြိုင်းသော အဒီဇာဒါန စသည်တို့၌လည်း ဤနည်းတူပင် “ဤသူသည် တို့သွာကို လုယက်ခိုးယူခဲ့၏၊ ငါ၏ မယားတို့၌ ကျူးလွန်ခဲ့၏၊ မှသားပြော၍ လုအကျိုးကို ဖျက်စီးခဲ့၏၊ သေရည်အရက်ယစ်မူးပြီး ဤမည်သောအမှုကို ပြုခဲ့ဖူး၏” ဤသို့၊ အစရှိသောနည်းဖြင့် ရန်ဖြစ်ပုံကို သိအပ်၏၊ (အရိယာမှာ ဤရန်ပျိုးအားလုံးကင်းသည်ဟု ဆိုလို၏၊ အရိယာတို့၊ နှစ်သက်အပ်ကုန်သော (သီလတို့နှင့်)ဟူသည်ကား ငါးပါးသီလတို့နှင့် (ဟုဆိုလို၏)၊ မှန်ပေ၏၊ ထိုငါးပါးသီလတို့ကို အရိယာတို့က နှစ်သက်ကုန် ချို့ဖြတ်နိုးကုန်၏၊ ဘဝတစ်ပါးသို့ ရောက်နေကုန်သော်လည်း အရိယာတို့သည် ထိုငါးပါးသီလတို့ကို ဖစ်န့်ကုန်၊ ထို့ကြောင့် အရိယာ ကန္တာ-အရိယာတို့၊ နှစ်သက်သော သီလ ဟု ဆိုအပ်ကုန်၏၊ (မြန်မာပြန်)

ဤမျှသော ပါ့ဌးအုပ်ကထာ စကားတို့ဖြင့် သောတာပန် အရိယာ အစ်မှာ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ ငါးပါးသီလ မပျက်ကြောင်း ငါးပါးသီလ လုံးဝစင်ကြယ်လုံးခြုံကြောင်း ယုံကြည် ဆုံးဖြတ်နိုင်ပြီ၊ ထို့ကြောင့်ပင် ဤသို့သော ပါ့ဌးအုပ်ကထာ တို့ကို ထောက်၍ ဗုဒ္ဓ ဘာသာဝင် ရဟန်း၊ ရှင်၊ လူဟူသမ္မတို့သည် “သောတာပန်မှာ ငါးပါးသီလ လုံးခြုံစ်ကြယ်သည်၊ ငါးပါးသီလမှုမလုံးဘဲ သောတာပန်ဟု အမည်ခံလျှင် ထို သောတာပန်မှာ ဘုရားဟောပါ့ဌး၊ ထို၏အဖွင့် အုပ်ကထာစသော ကျမ်းကန်တို့နှင့်ညီသော သောတာပန် အစ်မဟုတ်၊ အတုအပ သောတာပန်ဖြစ်သည်”ဟူ၍သာ တစ်ထိချမှတ်ယူထား ကြပေသည်။

အမှတ်(၁)ရှင်းလင်းချက် ပြီး၏။

သွေးမအကြိုး

အမှတ်(၂)ရှင်းလင်းချက်

စာမျက်နှာ ၂၆-၅၇ “ယိမ့်ယိုင် လူပ်ရှားရွှေသွား တတ်သည်” ဟူသော စာပိုဒ်မှာ သမုဒ္ဓယဏေရသာ-ဟူသော အငြကထာပိုင်အတွက် ပြန်လိုချက်ဖြစ်သည်၊ နာမရှုပပရီဇ္ဈာဒ ကျမ်း၌ ထိုသမုဒ္ဓယဏေရသ ပုဒ်၏ အစား သမီရဏရသာဟု ဆိုထား၏၊ အဘိဓမ္မဝတာရ နှိုကာသစ်၌ သမုဒ္ဓယဏေရသာတိ ကမ္မနရသာဟု ဖွင့်ဆို၏၊ ထိုကြောင့် သမုဒ္ဓယဏေ သမီရဏကမ္မန-ဟူသော ဤသုံးပိုဒ်သည် အနက်တွေဖြစ်၍ လူပ်စေခြင်း ဟူသော အနက်တို့ကို ဟော၏၊ ထိုတွင် လူပ်စေခြင်းအနက်ကိုယူ၍ မဟာနိုကာ၌ ပေါ်လက္ခန-တွန်းခြင်းဟု အမိပိုယ်ယဉ် ဖွံ့ဖြိုး၏၊ တွန်းခြင်းဟူသည်၏၊ မိမိနှင့် တစ်ပေါင်းတည်းဖြစ်သော ရုပ်၊ မိမိနှင့် တိုက်ခတ်မိသော ရုပ်တို့ကို အရပ်တစ်ပါး၌ ဖြစ်စေရန် တွန်းကန်သောသွေးပေတည်း၊ ငါးမှာ လူပ်ရှားမှုတိုင်း၌ ပါဝင်လျက်ရှိ၏၊ သို့သော်လည်း လက်ခြေစသည် လူပ်ရှားရာ၌ တွန်းသည်ဟု ပြောဆိုလေ့မရှိကြ၊ လူပ်သည်ဟူ၍သာ ပြောဆိုလေ့ရှိကြ၏၊ ထိုပြင် အခြားရုပ်တို့ကို တွန်းကန်သော ဝါယော ခါတ်မှာ လူပ်ရှားခြင်း သဘောလည်းရှိ၏၊ ဝါယောခါတ်သည် မိမိက လူပ်ရှားတတ်သောကြောင့်ပင် သူတစ်ပါးအား လူပ်ရှားစေတတ်တွန်းကန် တတ်ပေသည်၊ ဥပမာ-လူပ်ရှားခြင်း သဘောလည်းရှိ၏၊ ဝါယောခါတ် သည် မိမိက လူပ်ရှားတတ်သောကြောင့်ပင် သူတစ်ပါးအား လူပ်ရှား စေတတ် တွန်းကန်တတ်ပေသည်၊ ဥပမာ-လူပ်ရှားတတ်သော နွားသည် မိမိနှင့် ထိပေါင်လျက်ရှိသော လူည်းကို လူပ်ရှားစေတတ် တွန်းတတ်သကဲ့ သို့ပင်တည်း၊ ထိုကြောင့် တွန်းမှုသည် လူပ်ရှားမှု၌ အတွင်းဝင်လျက်ရှိ၏၊ လူပ်ရှားမှုကို သိလျှင် တွန်းမှုကိုလည်း သိတော့သည်သာတည်း၊ သို့ဖြစ်၍

အများပြောဆိုလေ့ရှိသူဖြင့် နားလည်လွယ်သော လူပ်ရှားမှုကိုသာ ပစာန ပြု၍ ဆောင်ပုဒ်၌ “ယိမ်းယိုင် လူပ်ရှားရွှေသွားတတ်သည်”ဟု ပြခို့ခဲ့ပေ သည်၊ အကယ်၍ မဟာနိကာ အဖွင့်နှင့် တိုက်နိုက်ညီအောင် ဆိုလိုလျှင် “ယိမ်းယိုင်လူပ်ရှား ရွှေသွားစေသည်”ဟု ပြင်၍ ဆိုရာ၏။

အမှတ်(၂)ရှင်းလင်းချက် ပြီး၏။

အမှတ်(၃)ရှင်းလင်းချက်

တမ္မက်နာ(၂၆)၌ “သူလိုရာဘက် တွန်းလျက်ဆောင်သည်” ဟူသော စာပိုဒ်တွင် သူ-ဟူသော နာမ်စားဖြင့် ဝါယောခါတ်ကို ဆိုသည် လိုရာဘက်-ဟူသော နာမ်စားဖြင့် ဝါယောခါတ်ကိုဆိုသည် လိုရာဘက် ဟူသောစကားသည် တင်စား၍ ဆိုသောစကားဖြစ်သည်၊ အသိနိုဟာရ ပစ္စပြောနပိုဒ်မှ အသိနိုဟာရ-ရွှေးရွှေအောင်သည် ဟူရှုံး ဓရ္မ္မ-ဟူသော စကားသည် သုတန်းသူများ နားလည်နိုင်သော အသိခက်သော စကား ဖြစ်သည်၊ ငှုံးဖြင့် ဦးတမ်းခြင်း၊ ဦးတည်ခြင်းအနက်ကိုပြ၏၊ ထို ဦးတမ်း ခြင်း ဦးတည်ခြင်းအနက်ကိုလည်း သုတန်းသူတို့မှာ နားလည်ရန် မလွယ်လှသေး၊ ထို့ကြောင့် ရွှေးရွှေးတမ်း ဦးတည်ဟူသော ထိုပိုဒ်တို့၏ အတား “သူလိုရာဘက်”ဟု ဆိုထားသည်၊ ဝါယောခါတ် ဆောင်သွားလိုရာ ဘက် ရွှေးရွှေးတမ်းမိရာဘက်-ဆို၏၊ ထိုတို့ဆိုရှုံး ဝါယောခါတ်မှာ အလို ဟူ၍ မရှိပြားသော်လည်း မြန်မာတို့၏ ပြောနိုးဆိုစဉ်အားဖြင့် “နိုးသည် သူဇာလိုရာဇာ၏၊ လေသည် သူတိုက်လိုရာတိုက်၏”ဟူသော ဥပမာ စကားတို့ကဲ့သို့ ဤ၌၌လည်း “သူလိုရာဘက်”ဟု တင်စား၍ ဆိုထားခြင်း ဖြစ်သည်။

သွေ့အကြောင်း

ဤတင်စားချက်မှာမူ ကလေးသူငယ်များ ဂေါ်လိုလုံးလိုမို၏
ကစားရှုံးပင် “ဒီဂေါ်လိုလုံးက ဒီဘက်ကို မသွားချင်ဘူး၊ ဟိုဘက်ကို
သွားချင်နေတယ်”ဆောင်ဖြင့် ပြောဆိုလေ့ရှိသောကြောင့် “ဝါယောခါတ်က
သူလိုရာဘက်ကို တွန်းဆောင်သွားသည်”ဟု ဆိုလျှင် “ရှေးရှုံးတမ်းမိရာ
ဘက်သို့ တွန်းဆောင်သွားသည်”ဟု ဆိုလိုကြောင်း လွယ်ကူစွာပင်
သိနားလည်နိုင်၏။

ဤသို့ နားလည်လွယ်အောင် တင်စား၏ ပြောသင့်ကြောင်း
ပင်လျှင် ပါ၌ အမြဲကထာဋ္ဌကာ တို့၏လည်း “စက္ခအာစ္ဆာတိ မနာပိယေသူ
ရှုပေသူ(သံ J-၄၀၂)၊ စက္ခပေတံ ဝိသမဇ္ဈာသယံ။ ပ။ ရှုပစ်တွေပုံပွဲ
တာဒီဝိစိတ္တေသေဝ ပန် အဘိရမတိ (သံ၂၄ J-၁၁၁)၊ စက္ခ၏ ခေါ်
မကထူးထိယ ရှုပါရာမဲ ရှုပရတံ (မ J-၁၇၁)၊ ရှုပေသူ အာဝိုဒ်ရသံ
(ဝိသုဒ္ဓ J-၇၄)၊ စက္ခတိတိ ဝိဉာဏာစိုးတံ သမဝိသမဲ အာစိက္ခာ၏
ဝိယ အဘို့တွေ့ ဝဒ္ဓိ ဝိယ ဟောတိတိ အတ္တာ။ (မဟာနိ J-၈၇)
ဤသို့ ဆောင်စား၏ပြုဆိုသော အရာတို့သည် ရာပေါင်းများစွာပင်
ရှိကုန်၏။

ထို့ပြင် အသီနိဟာရ ရှေးရှုဆောင်ခြင်း-ဟူသည်မှာလည်း
ဤအရာ၏ “ပုရတော အဘိနိဟာရော ဂမနန္တိ ဂုစ္တိ”ဟူသော
သတိပုံးနှစ်သုတေသနတိအဖွင့် အမြဲကထာဏ်ကဲ့သို့ ရွှေသွားခြင်းမျှကိုသာ
ဆိုလိုသည် မဟုတ်ပေါ့၊ ဘူတာသယံးနှင့်သေသနရွှေ့ထိုး ဟောတိဘာဝါ-
ဟူသော မဟာနိကာနှင့်အညီ ဘူတရပ်အပေါင်း၏ အရပ်တစ်ပါး၌
ဖြစ်ကြောင်းဖြစ်သော (ဝါယော၏) တွန်းဆောင်မှုကိုသာ ဆိုပေသည်။
ထို့ကြောင့် တွန်းလျက်-ဟူသော ဝိသေသနပုံပိုတည်၍ “တွန်းဆောင်
သည်”ဟု ဆိုထားသည်။

အထူးမှတ်ရန်မှာ ဝါယောဂါတ်သည် ကမ္မဒ စီတ္ထန ဥတ္တန အာဟာရအားဖြင့် လေးမျိုးရှိရာ စီတ္ထဖော်ယော လိုရာဘက် ရွှေးရှု ဦးတမ်းမိရာဘက်သည် ဂင်းကို ဖြစ်စေသော နေကမ်းတိ၏ အလိုရှိရာ ဘက်ပင် ဖြစ်သည်၊ ထို့ကြောင့် ကျွေးမြှင်း၊ ဆန်းခြေးစသော စီတ္ထရှုပ်၏ ပစ္စာပြောန်ကို ပြသောအခါ စိတ်၏ အလိုရှိရာဘက်သို့ ဆောင်သွားပုံဖြင့် ရှင်းလင်းပြောလျှင်သိလွယ်၏၊ ဝိပဿနာအရာ၌ ထိုဝါယောလေးမျိုး တို့တွင် ကျွေးမြှင်း၊ ဆန်းခြေး၊ လှုပ်ရားခြေး စသည်ဖြင့် ကိုယ်အမှုအရ စီတ္ထဖော်ယောရပ်ကို အများဆုံး ရှုမှတ်ရ၏၊ ထို့ကြောင့် ထိုစီတ္ထဖော်ယော ၏ ပစ္စာပြောန်ကို ရှင်းပြလိုက်လျှင် ဖောင်းမှာ၊ ပိန်းမှုစသော အခြားဝါယော ရပ်တို့၏ (အတွင်းဘက်၊ အပြောင်းဘက်စသော လိုရာဘက်-ရွှေးရှု ဦးတမ်း မိရာဘက်သို့၊ ဆောင်သွားခြင်းဟူသော) ပစ္စာပြောန်ကိုလည်း ထင်ရှား သိနိုင်တော့သည်သာတည်း၊ သို့ဖြစ်၍ ထိုဟို၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းပြရ တွင် စိတ်နှင့် စီတ္ထဖော်ကို ပစာနပြု၍ ရှင်းပြခဲ့ပေသည်။

ဤအရာ၌ ရပ်၏ ပစ္စာပြောန်ကို ဝိပဿနာမရှုကောင်းဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ဝါယော၏ပစ္စာပြောန်ကို အကျိုးဆက်ဖလာပစ္စာပြောန်ဟူ၍ လည်းကောင်း၊ ပညာတိဟူ၍လည်းကောင်း၊ ဝိတုထူးပို့ဆိုတ် တစ်စုက ပြောဆိုနေသော မိန္ဒာဝါဒကိုလည်းကောင်း ရှင်းလင်းပြသသောကြောင့် ဂင်းကိုလည်း အကျိုးချုပ် ရှင်းလင်းပြီးအဲ။

ပစ္စာပြောန် ပစ္စာပြောန်ဖြင့်လည်း ရှုအပ်၏

လက္ခဏရသာဒိဝသေန ပရီဂ္ဂဟောတဗ္ဗာ-လက္ခဏရသာဒသည် တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်၏-ဟူသော ထိသုဒ္ဓိ၏ (J-P.L)၏

သတ္တမ္မအကြော်

အဖွင့်မဟာနှုန်ကာ၌ ပရိဂုဏ်ပိမိ ပန ခန္ဓနဒ္ဓသေ ရုတ္တာဝါ တိ
အမိပိယော-ဟု မိန့်ဆိုတော်မူ၏။

လက္ခဏာရသ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းပုံ
အဖိရင်ကို ဝိသုဒ္ဓမ် ခန္ဓနဒ္ဓသု၌ ပြန်ကြည်ပါဟု ဆိုလို၏။

ခန္ဓနဒ္ဓသု၌ ကြည့်လျှင် စေတသိက်နာမ်တရား သိမ်းဆည်းပုံ
အဖိအရင်ကို-

မှသတိတိ ဖသော၊ သွာယံ ဖသနလက္ခဏာ သယ်ဗွန်
ရသော၊ သန္တာပါတပစ္စပြောနော၊ အာပါထဂတတိသယ
ပဒ္ဓာနော-

ဤသို့ စသည်ဖြင့်-

(၁) လက္ခဏာ (၂) ရသ (၃) ဟန္တပြောန် (၄) ပဒ္ဓာန်တို့၏
အစွမ်းအားဖြင့် သိမ်းဆည်းပုံ၊ အဖိအရင်ကို အပြည့်အစုံ ပြထားသည်ကို
တွေ့ရ၏။

မိတ်ပို့ညာ၏ သိမ်းဆည်းပုံ အဖိအရင်ကိုလည်း စက္ခိပို့ညာ၏
ပါတ် စသည်ဖြင့် ၇-ပီးခဲ့၍ အသီးသီး လက္ခဏာ ရသ ဟန္တပြောန်
ပဒ္ဓာန် ၄-ပီး၊ လုံးဖြင့် အပြည့်အစုံ ပြထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရုပက္ခာနှုန်တရား သိမ်းဆည်းပုံကိုလည်း မဟာဘုတ် ပါတ်ကြီး
လေးပါးမှစ၍ ထို့အတူယင် လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ဟန္တပြောန် ပဒ္ဓာန် ၄-ပီး
လုံးဖြင့် အပြည့်အစုံ ပြထားသည်ကို တွေ့ရ၏၊ ထို့ကြင် ပါတ် ၄-ပါးကို
ဤသို့ ပြထား၏။

ဘူတာရုပ် စတုဖို့ ပထဝါဒီတု အာပေါဒီတု တေဇ္ဇာနီတု
ဝါယောဒီတုတီ၊ တာသံ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပြာနာနို
စတုဒီတု ဝဝတ္ထာနေ့ ဝတ္ထာနို၊ ပဒ္ပာနတော့ ပန့် တာ သဗ္ဗာဂိ
အဝသေသဓာတုတ္ထာယပဒ္ပာနာ (ဝိသုဒ္ဓမ်း၂၂၂၂)။

ဘူတာရပ်သည်၊ ပထဝါဒီတု၊ အာပေါဒီတု၊ တေဇ္ဇာနီတု၊
ဝါယောဒီတုဟူ၍ ၄-ပါး အပြားရှိ၏၊ ၄၏တို့၏ လက္ခဏာ၊ ရသ၊
ပစ္စပြာနိုကို စတုဒီတုဝဝတ္ထာနို၌ ပြခို့ခြုံး၊ မပြခဲ့ရသော ပဒ္ပာနို
အားဖြင့်မူကား ထိုဒီတု ၄-ပါးလုံးတို့ပင် ကြွင်းသောဒီတု ၃-ပါးလျှိုင်
နိုးသောအကြောင်း ပဒ္ပာနိုရှိကုန်၏။ (မြန်မာပြန်)

အထက်ပါ ဝိသုဒ္ဓမ်းဖြင့် ဒီတု ၄-ပါးကို လက္ခဏာ၊ ရသ၊
ပစ္စပြာနိုတို့ဖြင့် ရှုရန် အစီအရင်သည် စတုဒီတုဝ ဝတ္ထာနို၌
ပြခဲ့သည်အတိုင်းပင် ဟူ၍လည်းကောင်း၊ ပဒ္ပာနို အားဖြင့်မူကား
ဂိမိမှကြွင်းသော အခြားဒီတု ၃-ပါးဟူသော ပဒ္ပာနိုဖြင့် ရှုရမည်
ဟူ၍လည်းကောင်း ဆိုလို၏၊ ထို့ကြောင့် စတုဒီတုဝဝတ္ထာနို၌ ပြခဲ့သော
ရှုပုံအစီအရင်ကို ကြည့်ရပေလိမ့်မည်၊ ကြည့်လျင် အောက်ပါအတိုင်း
တွေ့ရမည်။

လက္ခဏာဒီတောတီ ပထဝါဓာတု ကို လက္ခဏာ ကို ရသ
ကို ပစ္စပြာနာတီ ငံ စတေသာဟို ဒီတုဇယာ အာဝဇ္ဇာတု ပထဝါဒီတု
ကာကွဲပြေတ္ထာလက္ခဏာ ပတိဗြာနရသာ သမွှဲ့နှဲ့နပစ္စပြာနာ၊ အာပေါဓာတု
ဖွေရထာတ္ထာလက္ခဏာ မြို့တန်ရသာ သင်္ကားဟာပစ္စပြာနာ၊ တေဇ္ဇာဓာတု
ဥဏ္ဍာတ္ထာလက္ခဏာ ပရိပါစနရသာ ပဒ္ပာနှုပ်ဒါနပစ္စပြာနာ၊ ဝါယောဒီတု
ဝိတ္ထာနှုန်းလက္ခဏာ သမှိဒုရထာရသာ အသိနီဟာရပစ္စပြာနာတီ ငံ

သတ္တာမအကြုံ

လက္ခဏာဒီတော့ မနေသိကာတဗ္ဗာ၊ (စတုတော့ ထေတ္တာနိအဖွင့် ဝိသုဒ္ဓမဂ် ၁-၃၆၂)။

လက္ခဏာစသည်အာဖြူးဟူရနှင့် ယထိခိုက်သည် အဘယ်လက္ခဏာ ရှိသနည်း၊ အဘယ်ရသရှိသနည်း၊ အဘယ်ပစ္စပြောန် ရှိသနည်းဟု ဤသို့။ သောနည်းဖြင့် ခါတ် င့်-ပါးလုံးတို့ကို ဆင်ခြင်ပြီးလျင် ပထဝိခိုက်သည် ခက်မာခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ တည်ရာကိစ္စရှိ၏၊ ခံလုံးခြင်း ပစ္စပြောန်ရှိ၏၊ အာပေါ်ခိုက်သည် ယိုစီးခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ပါးစေခြင်း ကိစ္စရှိ၏၊ ပေါင်းစုခြင်း ပစ္စပြောန်ရှိ၏၊ တော်ခေါ်ခိုက်သည် ပူခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ ရှင့်ကျက်စေခြင်း ကိစ္စရှိ၏၊ နှုန်းခြင်းကိုပေးခြင်း၊ ပစ္စပြောန် ရှိ၏၊ ဝါယောခိုက်သည် ထောက်ကန်ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏၊ လူပ်ခြင်း လူပ်စေခြင်း (တွန်ခြင်း) ကိစ္စရသရှိ၏၊ (ဘူတရုပ်အပေါင်းကို) ရွှေးချ ဆောင်ခြင်း ပစ္စပြောန်ရှိဟန် ဤသို့။ လက္ခဏာစသည်အားဖြင့် နှလုံး သွင်းအပ်ကုန်၏။ (မြန်မာပြန်)

ယခုထုတ်ပြခဲ့သော မဟာဋ္ဌကာနှင့်တက္က ဝိသုဒ္ဓမဂ် စကားရပ် တို့ဖြင့် နာမ်တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ ရုပ်တရားတို့ကို လည်းကောင်း၊ လက္ခဏာ ရသတို့ဖြင့် ရူအပ်သကဲသို့ပင် ပစ္စပြောန်ဖြင့် လည်းကောင်း လက္ခဏာ ရသတို့ဖြင့် ရူအပ်သကဲသို့ပင် ပစ္စပြောန်ဖြင့်လည်း ရူအပ် ရူကောင်းကြောင်း အလွန်ပင်ထင်ရှားလှပေ၏။

အောက်ပါ အဋ္ဌကာထိုဖြင့်မူကား ရပ်ကို ပစ္စပြောန် ပဒ္ဒာန်တို့ဖြင့် ရူအပ်ရူကောင်းကြောင်း သာရှုပင် ထင်ရှားသေး၏။

ဉာဏ်ရပါနီ ဉာဏ် ရုပံ၊ ဖွေကံ ရုပံ၊ ဉာဏာ ဉာဏ် ရုပံ
နှစိတိ ရုပ်န သဘာဝဇ္ဈဝ ဘဂ္ဂတ္ထိဒါဒ် ဘေဒ္ဒာ အာဒိနတ္ထာ လက္ခဏ
ရသ ပစ္စပြောန ပဒ္ဒနဝသေန အနဝသေသရှုပပရိဂ္ဂဟော ဂုဏ္ဍာ။
(သုတေသနဟာတ် အန္တကယာ ၉၃)။

ဉာဏ်ရပံ-ဟူသော စကားဖြင့် “ဤသည်ကား ရပ်တည်း၊
ဤမျှလောက်သည်ကား ရပ်တည်း၊ ဤထက်အလွန်ရပ်သည် မရှိ
တော့ပြီ”ဟု ဖောက်ပြန်ခြင်း သဘောကိုလည်းကောင်း၊ ဘဂ္ဂတ္ထ်-ဥပါဒ်
ရပ်အပြားတို့ကို လည်းကောင်း၊ အစပြု၍ လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပြောန
ပဒ္ဒနတို့၏ အဓမ္မးအားဖြင့် အကြောင်းမဲ့ အလုံးစုံသောရပ်ကို သိမ်းဆည်း
ခြင်းကို ပြဆိုအပ်၏။ (မြန်မာပြန်)

တထ္ထ လက္ခဏာ နာမ တသာ တသာရှုပ
ဂိသသသု အနည်သာစာရတော သဘာဝေါ၊ ရသော
တသောဝအထွေနော ဖလံ ပတိ ပစ္စယဘာဝေါ။ ပစ္စပြောန
တသာ ပရမထွေတော ပိဋ္ဌမာနထွေ ယာထာဝတော ဉာဏာသု
ဂေါစရာဘာဝေါ။ ပဒ္ဒန အာသန္တကာရထံ၊ တနာသာ
ပစ္စယာယတ္ထဝိတ္ထိတာ ဒသိတာ။ (ရှင်း၏အဖွင့် နှိုက် ၉၃)။

ထိုတွင် လက္ခဏာမည်သည်မှာ ထိုထို(ပထိစသော) ရပ်အထူး၏
(အာပေါ စသော)တစ်ပါးသော ရပ်တို့နှင့် မဆက်ဆံသော (ကက္ခဗ္ဗွဲ
စသော) သဘောရင်းပေတည်း၊ ရသမည်သည်မှာ ထိုရပ်၏ မိမိအကျိုးကို
ဖွဲ့၍ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ်ပေတည်း၊ ပစ္စပြောန မည်သည်မှာ
ထိုရပ်၏ ပရမထွေအားဖြင့် ထင်ရှုးရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ဟုတ်တို့မှန်စွာ
သတ္တွေမအကြော်

ဥပမာဏ၏ ကျက်စားရာ အာရုံ၏အဖြစ်ပေတည်း၊ ပဒ္ဒန် မည်သည်မှာ နိုးစွာသော အကြောင်းပေတည်း၊ ငါးဖြင့် ထိရ်၏ အကြောင်းနှင့် စပ်သောဖြစ်ခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြအပ်၏။ (နိုကာ၏မြန်မာပြန်)။

အထက်ပါသုတေသန မဟာဝါ အဋကထာ နိုကာတို့ဖြင့် ရုပ်ရှုပုံပြသော ဗုတ္တရိရာပံ့-ဟူသော ပါ့ဌီဓတ်ကို ဖွင့်ပြ၏၊ ထိပါ့ဌီတော်မှာလည်း ဘုရား အလောင်းအား နာမရှုပုပါ့ရှုဟာ ဝိယသုမာဉာဏ် ဖြစ်ပုံကိုပြသော စကားရပ် ဖြစ်ပေသည်။ ဤသို့ ရပ်သက်သက်ရှုပုံကို ပြရန်ပင် လက္ခဏာ ရသ ပစ္စပ္ပာန် ပဒ္ဒန် င-ပါးလုံးဖြင့် ရှုပုံကို တိတိကျကျ ဖွင့်ပြထား သောကြောင့် ရပ်ကို ပစ္စပ္ပာန်ဖြင့် ရှုကောင်းကြောင်းမှာ အလွန်အလွန်ပင် ထင်ရှုံးလှပေ၏၊ ထို့အတူပင် ပဒ္ဒန်ဖြင့် ရှုကောင်းကြောင်းလည်း ထင်ရှုံးလှပေ၏။

ဤသို့ရပ်ကို ပစ္စပ္ပာန်ဖြင့် ရှုပုံကို ပါ့ဌီ၊ အဋကထာ နိုကာတို့၏ အလွန်ထင်ရှုံးစွာ ပြဆိုထားနသာကြောင့် “ရပ်ကို ပစ္စပ္ပာန်ဖြင့် မရ ကောင်း”ဟု ပစ်ပယ်ပြောဆိုစသောသူသည် ယခုထဲတိပြခဲ့သော သုတေသန မဟာဝါ ပါ့ဌီ၊ အဋကထာ၊ နိုကာနှင့် ဝိသုဒ္ဓမာဂ် အဋကထာ၊ မဟာနိုကာ တို့ကို ပယ်ဖျက်ရာရောက်၏၊ ထို့ကြောင့် ဝိတဏ္ဍာဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ် သို့လည်း ရောက်၏၊ ရုပ်၊ နာမ၊ နှစ်ပါးလုံးကိုပင် ပဒ္ဒန်ဖြင့် မရှုကောင်းဟု ပစ်ပယ်ပြောဆိုသော သူသည်လည်း အလားတူပင် အစိပါ ပါ့ဌီ၊ အဋကထာ၊ နိုကာတို့ကို ပယ်ဖျက်ရာလည်းရောက်၏၊ ဝိတဏ္ဍာဝါဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူသည်မှာ အမှန်ကို အမှားဖြစ်အောင် မှားယွင်းစွာ ဟူဆပြောဆိုသော သို့ဖြင့် ပညာရှုတို့၏ စိတ်နှလုံးကို တုန်လှပ်စေတော်သော ဝါဒရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်ပေတည်း။

သတ္တုမအကြံ့

ဝါယော၏ ပစ္စပဋ္ဌနှင့်လည်း ပရမတ်ပင်

ပစ္စပဋ္ဌနှင့် တသေ ပရမတ္တတော ဝိဇ္ဇာနတ္တာ ယထာဝတော ဉာဏာသာ ဂေါဒရာဘာဝါ—ရှင်၏ ပစ္စပဋ္ဌနှင့်လည်းသည်မှာ ထိုရှင်၏ ပရမတ္တအားဖြင့် ထင်ရှားရှိခြင်းကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံအဖြစ်ပေတ္တည်း (သုတ်မဟာဝါဋ္ဌကာ ၄၃)။

အထက်ပါဋ္ဌကာ၌ “ပရမတ္တအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသောကြောင့် ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၏ ကျက်စားရာ အာရုံဖြစ်သည်”ဟု အထင်အရှား ဆိတ္တားသောကြောင့် ဝါယောဝါတ်၏ အသိနိုင်ဟာရ ပစ္စပဋ္ဌနှင့်လည်း ပရမတ္တအားဖြင့် ထင်ရှားရှိသော ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ဉာဏ်၌ထင်ပေါ်လာသော ပရမတ္တတရားဟူ၍သာ သိအပ်၏၊ ဝိတာဏ္ဍာဝါဒီတို့ ဆိုသကဲ့သို့၊ ပညတ်ဟူ၍ကား မသိအပ်၊ မမှတ်အပ်သည်သာတည်း။

ပရမတ္တတရား ဖြစ်ရုံသာမဟုတ်သေး၊ ရှုလိုရင်း ခါတ်အစ်လည်း ဖြစ်သေးကြောင်းကို အောက်ပါ မဟာဋ္ဌကာဖြင့် သိအပ်၏။

ပဒ္ပာနှင့် ပနေတ္တ အညေမွှေတာယ န ဉာဏ်းပြု—ပဒ္ပာနှင့်ကိုကား ရှုလိုရင်းခါတ်မှ တဗြားတစ်ပါး အလှတ်တရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ရှု လက္ခဏာဒီတောအရ ရှုနည်း၌ (အငွကထာဆရာ) မထုတ်ပြအပ်ပေ။ (မဟာဋ္ဌကာ ၁-၄၄၉)။

ဂိသုဒ္ဓမဟို၌ လက္ခဏာဒီတောအရ ရှုနည်းကို အကျယ်ပြရာတွင် ခါတ် ၄-ပါးတို့ကို လက္ခဏာရသ ပစ္စပဋ္ဌနှင့်ဖြင့် ရှုပုံကိုသာပြ၏၊ ပဒ္ပာနှင့် ရှုပုံကိုကား မပြပေ၊ ထိုသို့၊ ပဒ္ပာနှင့် ရှုပုံကို မပြခြင်းမှာ အဘယ်ကြောင့် မဟာဋ္ဌကာ၌ အထက်ပါအတိုင်း ဖြေရှင်းပြပေသည်၊ ဆိုလိုသည်မှာ ပထဝိစသော ခါတ်တစ်ပါး တစ်ပါး၏ ပဒ္ပာနှင့်သည် ဖို့မှ

သတ္တမအကြိုး

ကြိုင်းသော အခြားမျိတ် ၃-ပါးပတ်ဖြစ်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ ပထဝါမျိတ်ကို ရှုလိုသူမှာ ပထဝါ၏ ပဒ္ဒန်ဖြစ်သော အာပေါ့၊ တေဇော၊ ဝါယော တို့သည်၊ ရှုလိုရင်း ပထဝါမျိတ်မှ တဗြားတစ်ပါး အလွတ်တရားသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ တို့အတူပင် အာပေါ်ကို ရှုလိုသူမှာ ပထဝါ၊ တေဇော၊ ဝါယော တို့သည်လည်းကောင်း၊ တေဇောကို ရှုလိုသူမှာ ပထဝါ၊ အာပေါ့၊ ဝါယော တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဝါယောကို ရှုလိုသူမှာ ပထဝါ၊ အာပေါ့၊ တေဇော တို့သည်လည်းကောင်း၊ ရှုလိုရင်းမျိတ်မှ တဗြားတစ်ပါး အလွတ်တရား တို့သာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏၊ တို့ကြောင့် ရှုလိုရင်းမျိတ်ကိုသာ တည့်တည့် မတ်မတ် ရှုရန်ပြသော ဤလက္ခဏာဒီတောအရ ရှုနည်း၌ ရှုလိုရင်းတရား ကိုယ်ဖြစ်သော လက္ခဏာ၊ ရုသ၊ ဟန္တပြောန်တို့ကိုသာပြသည်၊ ရှုလိုရင်း မျိတ်မှ တဗြားတစ်ပါး အလွတ်တရားဖြစ်သော ကြိုင်းသောမျိတ် ၃-ပါးဟု သော ပဒ္ဒန်ကိုကား မပြုဟန့်စိုလို၏။

ဤဋီကာ၌ အသီးသီးသော မျိတ်တစ်ပါးတစ်ပါး၏ ပဒ္ဒန် ဖြစ်သော အခြားမျိတ် ၃-ပါးကို အညေမွှဲ-ရှုလိုရင်းမျိတ်မှ တဗြားတစ်ပါး အလွတ်တရားဟုဆိုသူဖြင့် ထက္ခဏာဒီတောအရ ရှုနည်း၌ ပြထားသော ထက္ခဏာ၊ ရုသ၊ ဟန္တပြောန်တို့ကိုကား ရှုလိုသောမျိတ်မှ တဗြားတစ်ပါး အလွတ်တရား အညေမွှဲမဟုတ်၊ ရှုလိုရင်း ပရမတ္တတရား ပင် ဖြစ်သည်၊ တို့ကြောင့် ငှင့်တို့ကို ထက္ခဏာဒီတောအရ ရှုနည်း၌ပြသည်ဟု၌ လည်းကောင်း ဆိုရာဇရာက်၏၊ သို့ဖြစ်၍ ဝါယောမျိတ်၏ ထက္ခဏာနှင့် ရုသတို့သည် ပရမတ်ဝါယောအစ် ဖြစ်သကဲ့သို့၊ ဝါယောမျိတ်၏ အသီးသီးရုပ္ပါယြာန်ကိုလည်း ပရမတ်ဝါယော အစ်ပင်ဟု မြှင့်စွာ မှတ်ယူအပ်ပေ၏။

ထိအသီးသီးဟာရပစ္စပြောန်သည် ရှုအပ် ရှုကောင်းသော ရှုလိုရင်း သတ္တ္တမအကြိုံ

လည်းဖြစ်သော ပရမတ်ပါယောအစ် ဖြစ်သောကြောင့် ရှုအပ် ရှုသင့်သော
ပါယောမှ အလွတ်အကျိုးဆင်ကို ဖလပစ္စပြောနိုင်လည်း မဟုတ်၊ ရှုသော
ဂိပသုန္တည်အား ရှုံးရှုထင်ပေါ်လာသော အာကာရပစ္စပြောန်
သာလျှင်ဖြစ်သည်၊ အောက်ပါဋီးကာဖြင့် မြှုပြန္တာ ဆုံးဖြတ်အပ်၏။

သမွှန်းနှစ်နကာရောင် ညာသုသာ ပစ္စပတို့မှတ်တီ သမွှန်းနှစ်န
ပစ္စပြောနာ သဟာဇာတ်တရားတို့ကို ခံလင့်သော အခြင်းအရာအားဖြင့်
ညာ၍ အားရှုံးရှု ထင်တတ်သောကြောင့် သမွှန်းနှစ်ပစ္စပြောနမည်၏။
(မဟာဋီးကာ ၁-၄၄၉)

အထက်ပါ မဟာဋီးကာသည် ပထဝီပါတ်၏ သမွှန်းနှစ်ပစ္စပြောန
ပုဒ်ကို ဖွင့်ပြုသောစကားဖြစ်သည်၊ ထိုစကားဖြင့် ကြွင်းသော အာပါ၊
တေဇာ၊ ပါယောခါတ်တို့၏ ပစ္စပြောန်တို့လည်း ဥပြောနာကာရပစ္စပြောန်
ချည်းပင်ဖြစ်ကြောင်း သိစေပါသည်၊ ထို့ကြောင့်ပင် ရှင်းပါတ် ၃-ပါးတို့၏
အရာ၌ ပစ္စပြောနပုဒ်ကို ထပ်မံ၍မဖွင့်ပြုဘဲ ရှိလေသည်။

ဤအွင့် ပါယောခါတ်၏ အသိနိုဟာရ ပစ္စပြောန်မှ ဟည်တ်လည်း
မဟုတ်၊ အကျိုးဆင်ကို ဖလပစ္စပြောန်လည်း မဟုတ်၊ အာကာရပစ္စပြောန်
ပရမတ်ပါယောပင် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့်ပင် ရှင်းအသိနိုဟာရ
ပစ္စပြောန်ဖြင့်လည်း ပါယောခါတ်ကို ဂိပသုန္တ ရှုအပ်၊ ရှုကောင်းကြောင်း
မြှုပြန္တာ မှတ်ယူနိုင်လောက်ပေါ်။

ဤတွင် အရိယာပါသတရားတော် နောက်ဆက်တဲ့
ရှင်းလင်းချက်ပြီး၏။

(၃၀-၇-၆၄)

ဓကျေးဇူးရှင် မဟာဓလ္လာနတ်ဘရာဓတ်ဘုရားကြီး၏
ကျော်များစာရင်း

၁။	ပိပသုနာရှုနည်းကျော်	(ပထမ)
၂။	ပိပသုနာရှုနည်းကျော်	(ခုတိယ)
၃။	ပဋိစွဲသမုပ္ပါဒ် တရားတော်ကြီး	(ပထမ)
၄။	ပဋိစွဲသမုပ္ပါဒ် တရားတော်ကြီး	(ခုတိယ)
၅။	ဝိုက်သုတော်တရားတော်	
၆။	မဟာသတိပဋိနသုတော် ပါဉ္စ-နိသာယ	
၇။	ပုရာဘေးသုတော် တရားတော်	
၈။	ပိပသုနာအခြေခံတရားတော်	
၉။	အရိယာဝါသတရားတော်	
၁၀။	ပိပသုနာရှုနည်းအကျိုးချုပ်	
၁၁။	ပိပသုနာအလုပ်ပေးတရားတော်။	
၁၂။	ဓမ္မစကြာ အနတ္ထလက္ခဏသုတော် မဟာသတိပဋိနတ်တရားတော်ကြီး	
၁၃။	ဘာရသုတ္ထနတရားတော်	
၁၄။	ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား အားထုတ်ရခြင်းအကြောင်း	
၁၅။	ဓမ္မဒေသနာဇောင်ပုဒ်	
၁၆။	အမြတ်စုံသုံးဆူ	(ပထမတွဲ)
၁၇။	အမြတ်စုံသုံးဆူ	(ခုတိယတွဲ)
ဤကျော်သာအပ်သူ့ကို ရိုက်ပြု ဗုံးပြုနယ်၊ သာသန္တရိယာလေး၊
အမှတ်(၁၆)၊ ဓမ္မသာသနာနှုန်းဟာအဖွဲ့ချုပ် ပဋိပတ္တီသာသနာပြု မဟာဓလ္လာ
ရန်ပုံငွေက ထုတ်ဝေသည်။		

ပြင်ဆင်စတ်ရှုရန်

မျက်နှာ	တမြောင်း	ဂိရိင်း	ပြင်ပတ်ရန်
အတွင်းဖဲး (ယ)	(၁၈)	လေ့ရှိသော	မူသော
			ဘဒ္ဒကရတ္ထသုတ်၊
			ကောသမြို့ယသုတ်၊
			သီလဝန္တ
			သုတဝန္တသုတ်(ထည့်)
(၂)	(၅)	မရှိသော	မရှိသေး
(၄)	(၁၄)	သုံးပါးသို့	သုံးပါးသို့
(၅)	(၂၂)	ဉာဏ်း၏	ဉာဏ်း၌
(၇)	(၈)	ကျရ	ကြရ
(၇)	(၂၃)	အမလွန်	တမလွန်
(၈)	(၁၂)	စည်းပူး	ဆည်းပူး
(၉)	(၇)	ခုလက္ခဏာ	ခုလ္လာ
(၉)	(၁၀)	လူရည်တက်	လူရည်တတ်
(၁၀)	(၆)	လူရည်တက်	လူရည်တတ်
(၁၁)	(၇)	တစ်ညုသျို့	တစ်ည္တဗျာ
(၁၁)	(၁၉)	စိတ်သည်။	စိတ်သည်
(၁၃)	(၁၇)		အပါယ်တံခါးကို လည်းပြန်လည်၍ မပွင့်စေလိုတော့ပါ၊ ဘဝမှစ၍(ထည့်)
(၂၄)	(၇)	တင်းထားပြီး	တင်းထားပြီး
(၂၅)	(၆)	တင်းကြပ်	တင်းကြပ်
(၃၈)	(၁)	ကျွန်တော်နှင့်သေ	ကျွန်တော်သေ
(၃၈)	(၁၁)	တွေ့ရမည်	တွေ့ရပေသည်
(၄၀)	(၅)	ပလက္ခင်းခံ	ပလ္လာင်းခံ
(၄၅)	(၁၅)		အရဟတ္ထမင်းပုဂ္ဂိုလ်လို့ ဒီလိုမင်းပုဂ္ဂိုလ်က

ပြင်ဆင်စတိရှရန်

ယျက်ရာ	တင်ဖော်း	ရှိရင်း	ပြင်စတိရှန်
(၄၅/၄၅)	(၁၉)		လေးပါး(ထည့်) ဘာကြောင့်လည်းဆိုတော့ ပုဂ္ဂိုလ်အရေအတွက် အားဖြင့်သာခဲယဉ်းပါ တယ်။(ဖြတ်)
(၄၈/၄၉)	(၂၀)		ဘုန်းကြီးရဲ့(ပ) ကောင်းပါတယ်။(ဖြတ်)
(၅၅)	(၅)	ရန်ဟန်း	ရဟန်း
(၅၈)	(၁၇)	ကလေသာ	ကိုလေသာ
(၈၀)	(၆)	စိတ်နဲ့ညွှန်	စိတ်နဲ့ညွှန်တ်
(၈၅)	(၁၅)	မှတ်နေရင်း	မှတ်နေရင်
(၈၈)	(၆)	ငဲ့	ငဲ့
(၉၃)	(၆)	ထူထူထူလို့ပို့	အုံထူထူလူလို့
(၉၇)	(၇)	တန်ပြည်	နတ်ပြည်
(၁၁၇)	(၂၀)		ဘယ်သူ့ကိုမှု(ပ) ဆိုရင်တော့(ပို)
(၁၂၀)	(၁၉)	ဆင်းကြီးကွဲ	ဆင်းကြီးကွဲ
(၁၅၃)	(၁၉)	မဖျား	အဖျား
(၁၆၃)			ဖော်ဖော်ရွှေခြေ (ပ)သတဲ့တော့(ပို)
(၁၆၄)	(၆)	ရီးကျူးချင်တဲ့	ရီးကျူးခဲ့ချင်တဲ့
(၁၆၅)	(၅)		လူထိုင်း(ပ)ကျပါတယ်(ပို)
(၁၆၆)	(၁၂)	ကိုယ်အလိုမကျ	ကိုယ်အလိုမကျ
(၁၆၇)	(၁၀)	သမီးခင်ပွန်း	ဒေါ်းခင်ပွန်း
(၁၆၈)	(၁၀)	အမှတ်နှင့်ရင်	မှုမှတ်နှင့်ရင်
(၁၇၅)	(၂၄)	ပျုံလွင်ပူပန်	ပျုံလွင်ပူပန်
(၁၈၂)	(၁၀)	ထင်နေတဲ့	ထိုင်နေတဲ့

ပြင်ဆင်ပတ်ရှုရန်

မျှတိနာ	တင်ကြောင်း	ရှိရင်း	ပြင်ပတ်ရန်
(၁၈၅)	(၁)		ကုသိုလ်စိတ်ဖြစ်နေ တဲ့အခါ ကုသိုလ်စိတ် ပြဖွဲ့တယ်၊ အကုသိုလ် စိတ်မဖြစ်ဘူး(ထည့်)
(၁၈၆)	(၄)	အကုသိုလ်	ကုသိုလ်
(၁၉၃)	(၇)		မြို့မြို့တဲ့တာဝတ္ထနရောက် သွားနိုင်တယ်စိတ်မစင် ကြပ်ရင်ယုတ်ညွှေ့တဲ့တာဝ တ္ထနရောက် (ထည့်)
(၁၈၈)	(၁၉)		စိတ္တာဝတ္ထနဖြစ်တယ်လို့。 ထင်နေတတ်ကြတာ၊ ဘယ် ဟုတ်မလဲ ရျာနှင့်ဖြစ်တဲ့ စိတ္တာဝတ္ထနကို(ထည့်)
(၁၉၁)	(၉)	ရှိဒို့လိုပါပဲ	ရှိဒို့ပါပဲ
(၁၉၁)	(၂၃)	နေကြတာတဲ့	နေကြတဲ့
(၂၀၅)	(၁၇)	ပေါ့တတ်တာက	ပေါ့တက်တာက
(၂၀၅)	(၁၈)		ချမှတ်လေးလံကျသွား တာက အာပေါကတ် ထိခဲ့ဖိန်းဆဲ့(ထည့်)
(၂၀၇)	(၁)	တွေ့ချင်ပါတယ်၊	တွေ့ရပါတယ်၊
(၂၁၀)	(၁၄)	ဦးအောင်	ဦးအောင်
(၂၁၈)	(၂)	ဂုဏ်တွေ	ဂုဏ်တော်တွေ
(၂၂၁)	(၁)	ဒီတစ်ခါတည်း	အဲဒီကတော်းက
(၂၂၃)	(၁၃)	ပေါ်သည်ဟူ၍	ကျိုးပဲသည်ဟူ၍
(၂၂၆)	(၉)	မှတ်စွာသိပါစေ	မှန်စွာသိပါစေ
(၂၂၆)	(၅)	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ	ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်မှ